

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક - ૨૦૧૭

પ્રગતિશીલ ગુજરાતનું પ્રતિબિંબ

ગુજરાતીઓનું વિશ્વસનીય સામયિક

ગુજરાતીઓનું વિશ્વસનીય સામયિક

છેલ્લામાં છેલ્લી વાત લઈને આવે છે આપના સુધી...

ગુજરાતીઓનું વિશ્વસનીય સામયિક

ઘટનાઓની વણગાર વચ્ચે નિયમિત પહોંચે છે આપના સુધી

ગુજરાતીઓનું વિશ્વસનીય સામયિક

સત્ય અને નિષ્ઠાના માર્ગે કર્તવ્ય નિભાવે છે આપના સુધી...

ગુજરાત પાક્ષિક કાર્યાલય:
માહિતી નિયામકશ્રીની કચેરી,
ગુજરાત રાજ્ય
લોક નં. ૧૯/૧, ડૉ. જીવરાજ મહેતા
ભવન,
ગાંધીનગર -૩૮૨૦૧૦.
ફોન : ૦૭૯-૨૩૨૫૪૪૧૨
ફેક્સ : ૦૭૯-૨૩૨૫૪૪૧૫
ઈ-મેઇલ:
gujaratmagazine@gmail.com
વેબસાઈટ:
www.gujaratinformation.net

વાર્ષિક લવાજમ
રૂ. ૫૦.૦૦

ગુજરાત પાક્ષિક પ્રતિ પખવાડિયે લઈને આવે છે લોકકલ્યાણની વાત, આમ જનતાને ઉપયોગી જાણકારીની વાત, સરકારી યોજનાઓની વાત અને ગુજરાતના વણથંભ્યા વિકાસની વાત

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર
કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક-૨૦૧૭

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક-૨૦૧૭

- તંત્રી** : એ.જે. શાહ
- સહતંત્રી** : અરવિંદ પટેલ
- કાર્યવાહક તંત્રી** : પુલક ત્રિવેદી
- સંપાદક** : રતિલાલ તુરી
- ઉપસંપાદક** : મિનેષ ત્રિવેદી
- સહ સંપાદક** : પ્રવિણ સોનારીયા
- વિતરણ વ્યવસ્થા** : કે.પી. મુકુન્દન,
એન.ડી. ચાવડા,
ગીતાબેન દેસાઈ
- પ્રકાશક** : માહિતી નિયામક,
બ્લોક નં. ૧૯/૧, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન,
જૂના સચિવાલય, ગાંધીનગર-૩૮૨૦૧૦,
ગુજરાત રાજ્ય
- પ્રોસેસિંગ અને મુદ્રણ** : સરકારી ફોટો લિથો પ્રેસ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૪

કિંમત : રૂ. ૨૦-૦૦

વિદ્યાર્થીઓને કારકિર્દી અંગેની જાણકારી અને માર્ગદર્શન મળી રહે એ આશયથી કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે. અનુભવી અને વ્યવસાયિક તજજ્ઞો દ્વારા સંપૂર્ણ ચોક્કસાઈ રાખીને વિગતો પ્રસ્તુત કરવામાં આવી છે. આમ છતાં વિદ્યાર્થી મિત્રો કે વાલી મિત્રોને તેમાં કોઈ હકીકત અંગે વધુ જાણકારી પ્રાપ્ત કરવી હોય તો સંબંધિત લેખક - સંસ્થાનો સંપર્ક કરવા વિનંતી છે. રાજ્ય સરકારના સત્તાવાર અહેવાલો સિવાય આ વિશેષાંકમાં પ્રસિદ્ધ થતાં અન્ય લેખોમાં વ્યક્ત થયેલાં વિચારો સાથે રાજ્ય સરકાર સંમત છે જ, એમ માનવું નહીં. આ વિશેષાંક પ્રસિદ્ધ થયેલા લેખોના પુનઃમુદ્રણ માટે માહિતી નિયામકશ્રીની પૂર્વ મંજૂરી મેળવવી આવશ્યક છે.

सत्यमेव जयते

संदेश

ધોરણ ૧૦ અને ધોરણ ૧૨ની પરીક્ષાનાં પરિણામો પછી શિક્ષણ માટે કઈ દિશામાં આગળ વધવું એની અસમંજસમાં વિદ્યાર્થીઓ અને સાથોસાથ વાલીઓ પણ હોય છે. આજના હરીફાઈ અને ટેકનોલોજીના યુગમાં રોજગારીના વિવિધ ક્ષેત્રો અસ્તિત્વમાં આવ્યાં છે. ગુજરાત સરકાર પણ ભાવિ પેઢીને શિક્ષણથી સુસજ્જ કરવા અવિરત પ્રયાસો કરી શ્રેષ્ઠ ભૂમિકા ભજવી રહી છે. આજનો યુવાન માત્ર શાળા-કોલેજ જ નહીં, પરંતુ રાજ્ય અને રાષ્ટ્રનું ગૌરવ વધારે એવી કારકિર્દી પસંદ કરી વિદ્યાર્થીઓ આગળ વધે એ આવશ્યક છે.

ઉચ્ચ અભ્યાસ અને કારકિર્દી પસંદગીની નિર્ણાયક ક્ષણોમાં યોગ્ય માર્ગદર્શનની જરૂરિયાત હોય એ સ્વભાવિક છે. આવા વખતે રાજ્યના માહિતી ખાતા દ્વારા “ગુજરાત રોજગાર સમાચાર કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક-૨૦૧૭”નું પ્રકાશન આવકાર્ય છે. પ્રકાશિત થનાર વિશેષાંક સર્વે વિદ્યાર્થીઓને યોગ્ય અને ઉત્તમ કારકિર્દી પસંદ કરવામાં અતિ ઉપયોગી બની રહે તેવી હાર્દિક શુભેચ્છા સાથે વિદ્યાર્થીઓ ઉત્તરોત્તર પ્રગતિ કરે એવી મંગલકામનાઓ પાઠવું છું.

આપનો,

વિજય રૂપાણી

મુખ્યમંત્રી, ગુજરાત રાજ્ય

सत्यमेव जयते

संदेश

શિક્ષણ એ મનુષ્યજીવનના વિકાસની પ્રણાલી છે અને શાળા, કોલેજ તથા યુનિવર્સિટી એ શિક્ષણમંદિરો છે. આ સંસ્થાઓ વિદ્યાર્થીઓનું અને રાષ્ટ્રનું ઘડતર કરે છે. દેશ અને રાજ્યના વિકાસમાં શિક્ષિત સમાજ મહત્વની ભૂમિકા ભજવે છે.

વૈદિકકાળથી માંડીને સાંપ્રત સમય સુધી શિક્ષણનું સવિશેષ મહત્વ દરેક વ્યક્તિના જીવનમાં રહ્યું છે. શિક્ષણથી આપણી ભાવિ પેઢીનું ઘડતર જ નહીં પણ તેનામાં સંસ્કારોનું સિંચન પણ થાય છે. શિક્ષણ થકી જ યુવાનો યોગ્ય રોજગાર મેળવવા કટિબદ્ધ થાય છે. યુવાનોએ પોતાની ક્ષમતા મુજબ રોજગારીની યોગ્ય પસંદગી કરી આવતીકાલને ઉજ્જવળ બનાવવાની છે. હાલ રાજ્યમાં સતત નવા નવા ટેકનોલોજીસભર ઉદ્યોગો સ્થપાઈ રહ્યા છે, ત્યારે અનેક ક્ષેત્રોમાં રોજગારીની વિપુલ તકો ઊભી થઈ છે અને ભવિષ્યમાં ઊભી થશે. આ તબક્કે પસંદ કરેલી સચોટ કારકિર્દી યુવાનોના સ્વપ્નોને અને મહત્વાકાંક્ષાને સાકાર કરી ગુજરાતને એક નવી ઊંચાઈ આપશે તેવી મને શ્રદ્ધા છે.

રાજ્યના યુવાનોને રોજગાર ક્ષેત્રે માર્ગદર્શન મળી રહે તે માટે માહિતી ખાતા દ્વારા પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવેલ “ગુજરાત રોજગાર સમાચાર કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક-૨૦૧૭” ખરા અર્થમાં માર્ગદર્શક બની રહેશે. સાથે સાથે સૌ વિદ્યાર્થી મિત્રોને સફળ કારકિર્દી માટે શુભેચ્છા પણ પાઠવું છું.

ભૂપેન્દ્રસિંહ યૂડાસમા
શિક્ષણ મંત્રી, ગુજરાત રાજ્ય

सत्यमेव जयते

संदेश

धोरણ-૧૦ અને ધોરણ-૧૨ ના પરિણામો બાદ વિદ્યાર્થી મિત્રો માટે કારકિર્દીની ઉત્તમ કેડી કંડારવાનો મહત્ત્વપૂર્ણ તબક્કો શરૂ થાય છે. ઉચ્ચ અભ્યાસ માટે કારકિર્દી વિષયક માર્ગદર્શન મેળવી આજે લીધેલો નિર્ણય તમારા જીવનને વધુ ઉજ્જવળ અને સમૃદ્ધિમય બનાવશે.

રાજ્યમાં આયોજિત વાયબ્રન્ટ સમિટની શ્રુંખલાઓને કારણે રાજ્યમાં યુવક-યુવતીઓ માટે જુદા-જુદા ક્ષેત્રોમાં સ્કીલ - અનસ્કીલ રોજગારીની વિશાળ તકોનું નિર્માણ થયું છે, ત્યારે આપે પસંદ કરેલ કારકિર્દી આપના સ્વપ્નોને સફળતાના દ્વાર સુધી લઈ જશે.

આપની આવતીકાલને ઉજ્જવળ બનાવવાની આ વિકાસયાત્રામાં “ગુજરાત રોજગાર સમાચાર કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક-૨૦૧૭” આપને સહાયક બની રહેશે.

સૌ વિદ્યાર્થી ભાઈ-બહેનો તથા રોજગારવાંચ્છુઓને કારકિર્દીનાં તમામ ક્ષેત્રે સફળતા સાંપડે તેવી શુભેચ્છા...

અશ્વિનીકુમાર આઈ.એ.એસ.

સચિવ, માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગ

सत्यमेव जयते

संदेश

विद्यार्थी मित्रो आप जीवनना महत्वपूर्ण तबक्कां प्रवेश्या छो, एवे कारकिर्दीनी साथी दिशा नक्की करवानी निर्णायक घडी आवी पछोंची छे. कारकिर्दीनी कर्ष दिशांमां जवुं तेनी मीठी मूळवण पण आप अनुभवता लशो. आपनी आ मूळवणने दूर करवा अने कारकिर्दीनो पथ नक्की करवांमां माहिती जाता द्वारा प्रकाशित “गुजरात रोजगार समाचार कारकिर्दी मार्गदर्शन विशेषांक-२०१७” आपने जरूर उपयोगी थशे.

आ विशेषांकमां अनुभवी तेमज तजज्ञ लेखकोनी कलमे लजायेल अनेकविध माहितीसत्तर तथा अद्यतन अभ्यासकमो विशेषे विस्तृत विगतोनो समावेश करवांमां आव्यो छे.

विद्यार्थी मित्रो पोतानी अभिरुचि, शक्तिओ, योग्यता अने व्यक्तित्वना लक्षणो मुजब कारकिर्दी के सेवानी पसंदगी करे ते आजना स्पर्धात्मक युगमां पूब ज जरूरी छे.

आप सौ उत्कृष्ट कारकिर्दी पसंद करी उज्जवण लविष्य बनावो तेवी शुभेच्छा पाठवुं छुं.

अ.जे. शाह आर्.अ.अस.

माहिती नियामक

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	વિષય	લેખક	પાન નં.
ઉન્નતિનો આગળ છે માર્ગ : નિશ્ચિત ધ્યેય, સચોટ લક્ષ્ય			
૧	સફળ કારકિર્દી માટેની સુસજ્જતા	પ્રા. પ્રવિણ ચં. ઠક્કર	૨
૨.	કારકિર્દીમાં સફળ થવાનો રોડમેપ શા માટે શ્રેષ્ઠ નહીં? તમે સ્વપ્ન જોવાની હિંમત તો કરો	ભવેન કચ્છી	૬
૩.	કારકિર્દીના નવા આયામો, કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખશો?	રાજેશ શર્મા	૧૦
૪.	કારકિર્દીમાં સફળ થયેલ પ્રોફેશનલ્સનો એટિટ્યૂડ....	મૌલિક સોની	૧૪
૫.	ભવિષ્ય તેમનું છે, જે લોકો તેમના સુંદર ભવિષ્યમાં વિશ્વાસ કરે છે	પ્રિન્સીપાલ એ. આર. દલાલ	૧૫
ધો. ૧૨ પછી કારકિર્દીના ઉપલબ્ધ વિકલ્પો...			
૧	એન્જિનિયર બનો- ટેકનોક્રેટ બનો ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાન પ્રવાહ પછીના ટેકનોલોજી અભ્યાસક્રમો	પ્રો. (ડૉ.) જી. પી. વડોદરીયા	૧૮
૨	સાયન્સમાં એકથી બઢકર એક કોર્સ	આર. એન. કોટક	૩૬
૩	કોમર્સની દુનિયામાં કારકિર્દી બનાવો	રાજેન્દ્ર ઉપાધ્યાય	૪૦
૪	ગુના સંશોધનમાં પડકારરૂપ કારકિર્દી	પી.આઈ. રબારી	૪૮
૫	દરિયાઈ પડકારોને અવસરમાં ફેરવતી મરિન એન્જિનિયરિંગ	ચેતનાબેન પટેલ	૫૪
૬	આર્થિક જગતમાં દમદાર કારકિર્દી	ડૉ. પૂજા આર. કોટક	૬૦
૭	મીડિયા ક્ષેત્રે લાઈમ લાઈટ કેરિયર	યોગેશ પંડ્યા	૬૨
૮	ફેશનમાં વૈવિધ્યપૂર્ણ કારકિર્દી	લીનાબેન એમ. ચૌહાણ	૬૬
૯	પ્રવાસન - આતિથ્ય સત્કારમાં મનગમતી કારકિર્દી	શ્રીમતી એમ.બી. દવે	૭૨
૧૦	સ્પોર્ટ્સમાં લગાવો કારકિર્દીની કિક...	જીગ્નેશ યુનારા	૭૪
૧૧.	કલાયમેટ ચેન્જમાં કારકિર્દીને આપો નવો પડકાર	ડૉ. પૂજા કોટક	૭૮
૧૨.	કૃષિ આધારિત અભ્યાસક્રમોમાં એવરગ્રીન કારકિર્દી	ડૉ. એસ.પી. પંડ્યા ડૉ. જી.આર. પટેલ ડૉ. એચ.એન.ખેર	૮૨
૧૩.	પંડિત દીનદયાલ પેટ્રોલિયમ યુનિવર્સિટીના ખમતીધર અભ્યાસક્રમો	પ્રો. તરુણ શાહ	૮૬
૧૪.	સુરક્ષા દળોમાં ગૌરવશાળી કારકિર્દી	સુદેશ અમીન	૮૮
૧૫.	પ્રિન્ટીંગ ટેકનોલોજી - રંગીન કારકિર્દી	ભગીરથ પટેલ	૯૮
૧૬.	જ્ઞાન મેળવવાની એકલવ્ય પરંપરા... ઓપન યુનિવર્સિટી	ડૉ. મૌનસ ઠાકર	૧૦૦
૧૭.	નામાંકિત સંસ્થાઓમાં પ્રવેશવાનું દ્વાર... પ્રવેશ પરીક્ષાઓ	ડૉ. રમેશ ભાયાણી	૧૦૬
૧૮.	બાયો/નેનો ટેકનોલોજીમાં વિરાટ કારકિર્દી	ડૉ. અવની ભાયાણી	૧૦૯
૧૯.	આર્ટ્સ - કલાના ક્ષેત્રે કારકિર્દી કારકિર્દીનું ઘડતર : એક કલા	પરિમલ દેસાઈ	૧૧૩
૨૦.	તબીબી અભ્યાસક્રમોનું કટ ઓફ લિસ્ટ	-----	૧૧૭

ક્રમ	વિષય	લેખક	પાન નં.
------	------	------	---------

ઘો. ૧૦ પછી કારકિર્દીના વિકલ્પો...

૧	ડિપ્લોમાં એન્જિનિયરિંગ દ્વારા સ્કીલ વિકસાવો	પ્રો. પી.એમ.પટેલ	૧૨૬
૨.	એસ.એસ.સી. પછી શું ?	શ્રીમતી જાહન્વી લાખાણી	૧૩૦
૩.	કૃષિ સંલગ્ન ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમો	ડૉ. એસ.પી.પંડ્યા	૧૩૮
૪.	કૌશલ્યને પ્રોત્સાહિત કરતા “આઈ.ટી.આઈના વિવિધ અભ્યાસક્રમો”	એસ.આર. વિજયવર્ગીય	૧૪૨
૫.	કૌશલ્યવર્ધન કેન્દ્રો દ્વારા રોજગાર - સ્વરોજગાર નિર્માણ	રંજના વિજયવર્ગીય	૧૫૪

વિશેષ માહિતી

૧	અપરાધ અવરોધક એથિકલ હેકર : સમાજ અને રાષ્ટ્રસેવા સાથેની નવતર કારકિર્દી	નેહા શર્મા	૧૫૮
૨	ઊર્જાસભર ખેલકૂદનું અને સૂરીલા સંગીતનું ક્ષેત્ર હવે કારકિર્દીનો સુંદર વિકલ્પ	આરતી પંડ્યા	૧૬૨
૩.	પ્રતિષ્ઠિત પ્રીમિયર ઇન્સ્ટિટ્યૂટમાં પ્રવેશ માટે સક્ષમ બનીએ...	તૃપ્તિ ઉપાધ્યાય	૧૬૬
૪.	સંરક્ષણ દળોની ભરતીમાં તાલીમબદ્ધ થવું છે?	સુદેશ અમીન	૧૭૦
૫.	વિદેશી ભાષાનો અભ્યાસ : વૈશ્વિક કારકિર્દીનો અવસર	રાજેન્દ્ર ઉપાધ્યાય	૧૭૨
૬.	સાયબર નિષ્ણાત બની ડિજિટલ વર્લ્ડ સાથે કદમ મિલાવો...	મનન ઠક્કર	૧૭૮
૭	વિવિધ સ્વરોજગારી યોજનાઓ	બી.ડી. જોબનપુત્રા	૧૮૨
૮.	રક્ષાશક્તિ યુનિવર્સિટીના સુરક્ષાલક્ષી અભ્યાસક્રમો	જીગ્નેશ યુનારા	૨૦૨
૯	સિવિલ સર્વિસીસ (IAS, IPS)માં સફળતાનું સ્વપ્ન સેવો અને પૂર્ણ કરો	પંકજ ઓંધિયા	૨૦૬
૧૦	ઉચ્ચ અભ્યાસ અને કારકિર્દીનો આધારસ્તંભ શિષ્યવૃત્તિ	રંજના વિજયવર્ગીય	૨૦૮
૧૧	ઉચ્ચ અભ્યાસનું ભારણ ઘટાડે છે એજ્યુકેશન લોન	એસ.આર. વિજયવર્ગીય	૨૧૪
૧૨	વૈજ્ઞાનિક બનવું અઘરું નથી..	ડૉ. અવની ભાયાણી	૨૧૮
૧૩	મલ્ટીમિડિયામાં કારકિર્દી બનાવો	જગદીશ પટેલ	૨૨૨
૧૪.	આ વેબસાઈટ્સ પણ એકવાર જોઈ લેશો	-----	૨૨૪

ઉન્નતિનો આગળ છે માર્ગ : નિશ્ચિત ધ્યેય, સચોટ લક્ષ્ય

આ વિભાગમાં જુઓ...

ક્રમ	વિષય	લેખક	પાના નં
૧	સફળ કારકિર્દી માટેની સુસજ્જતા	પ્રા. પ્રવિણ ચં. ઠક્કર	૨
૨.	કારકિર્દીમાં સફળ થવાનો રોડમેપ શા માટે શ્રેષ્ઠ નહીં? તમે સ્વપ્ન જોવાની હિંમત તો કરો	ભવેન કચ્છી	૬
૩.	કારકિર્દીના નવા આયામો, કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખશો?	રાજેશ શર્મા	૧૦
૪.	કારકિર્દીમાં સફળ થયેલ પ્રોફેશનલ્સનો એટિટ્યૂડ....	મૌલિક સોની	૧૪
૫.	ભવિષ્ય તેમનું છે, જે લોકો તેમના સુંદર ભવિષ્યમાં વિશ્વાસ કરે છે	પ્રિન્સીપાલ એ. આર. દલાલ	૧૫

સફળતા નથી મળતી માત્ર વાતોથી, સિદ્ધિ નથી મળતી ફક્ત વિચારવાથી, સિદ્ધિ અને સફળતા એ જ મનુષ્યને વરે છે જે પુરૂષાર્થ કરે છે. સફળતાનો માર્ગ જેટલો સરળ અને સુંવાળો હોય તે વ્યક્તિને આનંદ નથી આપતો, જેઓ કઠીન માર્ગ પર અડચણો ઓળંગીને, સંઘર્ષ કરીને સફળતાની મંઝિલ હાંસલ કરે છે, તેની ખુમારી અને ખુશી અવિસ્મરણીય હોય છે. વ્યક્તિને તેમાં જ પરમ આનંદ મળે છે. માટે જ સ્વંયની શક્તિને ઓળખો અને કારકિર્દીના માર્ગે આગળ વધો.

મનગમતી કારકિર્દીની આવી છે ઘડી,
સપનાઓ કરીએ સાકાર, સફળતાનો હાથ આલીશું, મુક્ત ગગનમાં વિહરશું,
ખુદને કરીશું ખુલંદ,

ભૂમિકા : તમે અત્યારે ધોરણ ૧૦, નિશ્ચિત પ્રવાહમાં ધોરણ ૧૨ અથવા સર્ટિફિકેટ કે ડિગ્રી અભ્યાસક્રમમાં અભ્યાસ કરી રહ્યા છો. તમે વિદ્યાલય, મહાવિદ્યાલય કે વિશ્વવિદ્યાલયમાં શા માટે શિક્ષણ મેળવી રહ્યા છો તે અંગેના સવાલો તમારી જાતને, વાલીને ગંભીરતાપૂર્વક ક્યારેય પૂછ્યા છે ખરા? આ પ્રશ્નોના જવાબો તમોને સંતોષકારક લાગ્યા છે? વિચારશો. કારકિર્દી ઘડતર માટેનું પ્રથમ પગથિયું છે - તમારા આવતી કાલના જીવનને સુંદર-સફળ, તેજસ્વી-તપસ્વી, અર્થસભર, ગૌરવપૂર્ણ બનાવવા માટેની અદમ્ય, ઊંડી ઈચ્છા-અભિપ્સા અને ઝંખના. વિશ્વમાં સાત અબજથી વધારે ભાઈઓ-બહેનોની વસ્તી છે. આ વિરાટ મહેરામણમાં તમારે આગવી-વિશિષ્ટ-વિધાયક ઓળખ ઊભી કરવી હોય, તમારી કારકિર્દી આગળ સફળ શબ્દનું સાર્થક-વિજયી વિશેષણ ઉમેરવું હોય તો તમારા જીવનની વસંત પાંગરી રહી હોય ત્યારે જ ધ્યેય-ગોલ નક્કી કરી નાખો. તમારી પાસે વિકલ્પો તો અનેક છે પણ પરિવારની આર્થિક-સામાજિક પરિસ્થિતિ-જવાબદારી, પર્યાવરણ, તમારી રસ-રુચિ-ક્ષમતા, મર્યાદા, આવતી કાલની સમાજરચના જેવા તમામ પરિબળોને ધ્યાનમાં રાખો અને પછી નિશ્ચિત, સ્પષ્ટ અને વાસ્તવિક ધ્યેય -મહત્વાકાંક્ષાને અંતિમરૂપ આપો. એક વખત લક્ષ્ય નિશ્ચિત થઈ જાય પછી, અસાધારણ સંજોગો

સિવાય, બરાબર તેને વળગી રહો.

હવે તમારી કારકિર્દીનું સ્વપ્ન કંડારાઈ ગયું છે. તમારે તેને સાકાર કરવા માટે અનેક રીતે સુસજ્જ થવું પડશે. “સુસજ્જતા” શબ્દમાં સમાવિષ્ટ પાયાની બાબતો છે :

- (૧). રોજિંદા અભ્યાસ-કામનું એડવાન્સમાં આયોજન
- (૨). સમયને સમર્પણ
- (૩). તમારો દીવો છે સંકલ્પબળ
- (૪). આત્મવિશ્વાસ-આત્મશ્રદ્ધા
- (૫). હામ અને હિંમત
- (૬). અંતર્મુખતા
- (૭). અડગ મનોબળ
- (૮). આહાર વિહારનું નિયમન
- (૯). વિકારો ઉપર નિયંત્રણ

આ લેખમાં આપણે મહત્ત્વના પ્રથમ છ મુદ્દાઓ તપાસીશું.

(૧). રોજિંદા અભ્યાસકાર્યનું એડવાન્સમાં આયોજન :

તમે અગિયારમા ધોરણમાં પ્રવેશ મેળવી લીધો છે. અભ્યાસ શરૂ થઈ ગયો છે. હવે તમારું વાર્ષિક, માસિક, સાપ્તાહિક અને દૈનિક આયોજન વિના વિલંબે નક્કી કરી નાખો. તે માટે તમારા વાલી, શિક્ષક કે અનુભવી વિદ્યાર્થીની સલાહ મેળવો. આયોજન એટલે ભવિષ્યને

વર્તમાનમાં હાજર કરી દેવું. આયોજનની કાર્યક્ષમતા માટે જાણીતો ૧૦/૯૦નો નિયમ છે. આયોજનની પ્રક્રિયામાં પસાર થયેલ એક કલાક તમારા બાકીના નવ કલાકને અસરકારક બનાવશે. યાદ રાખો, આગોતરા આયોજનથી અટકે અયોગ્ય અમલવારી. આયોજન શિસ્ત, નિયમિતતા લાવશે. આજસ અલવિદા થઈ જશે. રોજિંદા કામની યાદી આગલી રાત્રે તૈયાર કરી નાખો. તેનો કમ ગોઠવી લો. તમારું અજ્ઞાત-અજાગ્રત મન આખી રાત તેના ઉપર કામ કરતું રહેશે. તેના અણધાર્યા-અકલ્પનીય પરિણામો પ્રાપ્ત થશે.

અભ્યાસના આરંભે, પર્યાપ્ત પૂર્વતૈયારી કરી લો. તમારું ટેબલ સ્વચ્છ, વ્યવસ્થિત અને સજાવેલું હોય. ખુરશી આરામદાયક હોય. ટેબલ ઉપર જરૂરી તમામ સાહિત્ય, સ્ટેશનરી, પીવાનું પાણી મુકાઈ ગયેલ હોય. હવે તમારે માહિતી સાથે જ્ઞાનનો અનુબંધ સાધી, સમજણ, ઊંડાણ અને તીક્ષ્ણતા સાથે પ્રોપર ઓફ લાઈન-ઓનલાઈન વાંચન-મનન-લેખન કરવાનું છે. તમારા આયોજનમાં સૌથી વધુ મહત્વના અને ઓછા મહત્વનાં કામો હશે. કેટલાક લોકો અજ્ઞાત ભય અને કામના બોજથી છટકવા બિનમહત્વનાં કામો પહેલા કરે છે. અગત્યના કામોને, બિનઅગત્યના કામોની દયા પર છોડો નહીં. અગ્રતાક્રમનો વધુ પરિણામલક્ષી ઉદા. બાયોલોજીનો અભ્યાસ, ભલે તે અણગમતો હોય તે સૌપ્રથમ-સ્વયંશિસ્ત અને તન્મયતાથી પૂરો કરી નાખો. શરીરના તમામ અંગો મહત્વનાં છે પણ મગજ, હૃદય, ફેફસાંની કામગીરી મહત્વની છે. આપણે તેની કાળજી વિશેષપણે રાખીએ છીએ. તે જ રીતે અધરા વિષયોનો અભ્યાસ, તુરંત નિયમિત પૂરો કરવાની તમને

આદત પડી જશે તો તમારાં આત્મસંતોષમાં વધારો થશે અને પછી અન્ય વિષયોનો અભ્યાસ કોઈ તનાવ વિના ફટાફટ પૂરો કરવા માટેની ગતિ આવી જશે. તમે બધાં કામો ક્રમશઃ સંપન્ન કરશો તો અણધારી મુશ્કેલી આવી ચડે તો તેને પહોંચી વળવા સક્ષમ બની જશો.

તમારા કામનું મૂલ્યાંકન કરતાં રહો. જે વિષયમાં તમારી ઓછી ક્ષમતા હોય, નબળાઈ હોય તેમાં વધુ મહેનત કરો. આવડતની ધાર કાઢતાં રહો. તમોને અવરોધનાર ૮૦% પરિબળો મુખ્યત્વે આંતરિક હોય છે. તમારી કુશળતા, સ્વભાવ, ટેવ, શિસ્ત આ સમસ્યાનું નિરાકરણ તમારે જ શોધવાનું છે. તમે જ તમારા માર્ગદર્શક-ચિયર લીડર છો. ગલીના નાકે બસ ક્યારેય આવતી નથી. તમો બસ સ્ટેન્ડ શોધીને ત્યાં પહોંચશો તો જ બસ મળશે. તમારી જાતને દોડાવ્યા કરો. ખોરાક, પાણી અને આરામ ઊર્જાના મુખ્ય સાધનો છે. ત્રણેયનું યોગ્ય નિયમન કરતાં રહો.

(૨). સમયને સમર્પણ:

તમારા ગર્ભાધાનથી માંડીને, કારકિર્દી નિર્માણ અને અંતિમ વિદાય સુધીની દરેક પ્રક્રિયામાં સ્વજન્મા સમય એ મહત્વનું ઘટક છે. સૂર્યપ્રકાશ-ગરમી, હવા અને પાણીની જેમ તે મફતમાં મળી જાય છે એટલે આપણને તેનું મૂલ્ય સમજાતું નથી. ખરેખર તો સમય એ જનજીવન છે. એ જ તમારો ગુરુ છે. એ જ તમારો ચિકિત્સક છે. એટલું જ નહીં તમારા ભાગ્યને બદલવાની ક્ષમતા ધરાવે છે. એટલે તે સર્વોચ્ચ શક્તિ ભગવાન પણ છે. સમયમાં ગજબની તાકાત છે. સમયની એક એક ક્ષણને, જીવનરૂપી ઈમારતની એક એક ઈંટના રૂપમાં લેવાની છે. સમયના દરેક હિસ્સાને તમે કારકિર્દી ઘડતર માટે મહત્તમ ઉપયોગ કરો.

સમયનું વ્યવસ્થાપન કરીને, કર્મશીલ બનીને, ફાળવેલા સમયે જ કામનો પ્રારંભ કરીને તમારે સમયને સમર્પિત થઈ જવાનું છે. તમારા અભ્યાસમાંથી આનંદનું પ્રગટીકરણ થવું જોઈએ. માતા, પોતાના ગર્ભમાં નવ માસ રહેલા બાળકની તાણ અનુભવતી નથી. તેને તો આવનારા નવજાત શિશુનું કિલકિલાટ હાસ્ય જ સંભળાય છે. આજે કારકિર્દી માટે વેઠેલી તકલીફ, સંઘર્ષ, આવતી કાલે સફળતા શબ્દમાંનું ફળ આપીને અનેરા આનંદની અનુભૂતિ કરાવશે. એટલે આયોજન મુજબ અભ્યાસ કરવા માટે બેસી જાઓ. નાની નાની તુચ્છ વાતોમાં સમય બગાડો નહીં. તમે દર રોજ ગુમાવેલી દશ મિનિટનો સરવાળો $10 \times 365 = 3650$ મિનિટ = 60 કલાક 50 મિનિટ થઈ જશે એટલે સમયને પાવર માનો. સાત કલાક સૂઈ જવું તમારી જરૂરિયાત નથી, તે ટેવ છે. જો તમે આ સમયમાં એક કલાક ઘટાડો કરશો તો જીવનમાં ત્રણ વર્ષ ઉમેરાઈ જશે. ન્હાવાનો ઉદ્દેશ છે - શરીરની સફાઈ. તે કામ સાત મિનિટમાં થઈ શકતું હોય તો વીસ મિનિટ આપવાની જરૂર નથી. તમે ફરવા જતી વખતે ગઈ કાલે તૈયાર કરેલ પાઠોને યાદ કરીને સમય બચાવી શકો.

સમય ક્યારેય ઓછો હોતો નથી. આપણી ગતિ ઓછી હોય છે. જો રસ્તો પહોળો અને ખાલી હોય તો તમારે કારની ગતિ ચાલીસ કિલોમીટર સુધી સીમિત રાખવાની જરૂર નથી. એંશી કિલોમીટરની યોગ્ય ગતિ જાળવીને સમયનો વિશેષ ઉપયોગ કરી શકો છો. કારકિર્દી માટે સમયની ગતિ ધ્યાનમાં રાખશો તો અભ્યાસ, આરામ અને આનંદની સમતુલા સાધીને તમે સફળ વ્યક્તિ બની શકશો.

સમય આપો વિચારવામાં, તે શક્તિનો સ્ત્રોત છે,
સમય આપો વાંચવામાં, તે જ્ઞાનનો ફુવારો છે.

(૩). તમારો દીવો છે સંકલ્પબળ

તમે કારકિર્દી માટે આયોજન કરો છો. સમયની શરણાગતિ સ્વીકારો છો. તેની સાથે જ “સંકલ્પબદ્ધ” બની જાઓ છો ત્યારે સફળતા તમારો જન્મસિદ્ધ અધિકાર બની જાય છે. હવે તમે પૂર્વ તૈયારી ઢ્યુપચુ મનથી નહીં, પૂરા મક્કમ મનોબળ સાથે કરવા માંડશો. શંકા-કુશંકાને કોઈ સ્થાન રહેશે નહીં. સંકલ્પ, ઉત્સાહ અને ઉષ્મા, જિજ્ઞાસા અને જવાબદારી, શક્તિ અને સાહસને જન્મ આપે છે. તમારી જાત ઉપર ભરોસો બેસી જાય છે. ઠંડા પાણીથી એંજિન ચાલતું નથી. પાણીનું નિશ્ચિત તાપમાને વરાળમાં રૂપાંતર થાય પછી જ એન્જિન ગતિ પકડે છે તે રીતે સંકલ્પ, કારકિર્દીને ગતિ-દિશા આપે છે. જે ધ્યેયમાંથી બીજા લોકો વિચલિત થઈ જશે-દૂર થઈ જશે ત્યારે તમારામાં સંકલ્પનું આરોપણ થયું હોવાથી ધ્યેયને પરિપૂર્ણ કરી શકશો. તમારે ઈજનેર બનવું છે તો તમારા મન, બુદ્ધિ, હૃદયમાં ઈજનેરના જ વિચારો આવ્યા કરશે. તમારા પરિચિત, હોશિયાર, ક્રિયાશીલ, પુરુષાર્થી જે વિદ્યાર્થીઓ ઈજનેર બનવા જઈ રહ્યા છે તે જ તમારા મિત્રો-સહપ્રવાસીઓ બની જશે.

સંકલ્પ એ એવો દીવો છે જે તમારી કારકિર્દીના રસ્તા ઉપર આવતા અંધકારરૂપી તમામ વિઘ્નો હટાવીને અચૂક-સતત પ્રકાશ પાથર્યા કરે છે.

(૪). આત્મવિશ્વાસ-આત્મશ્રદ્ધા :

કારકિર્દીમાં સફળતા મેળવવા માટે સંકલ્પનું પરમ સાથીદાર છે “આત્મવિશ્વાસ”. તમારા જાદૂઈ જાગ્રત-અર્ધજાગ્રત મનની શક્તિઓનો પૂરો અભ્યાસ કરી લો અને પછી તે મનમાં આત્મવિશ્વાસનું વાવેતર કરી દો. ખેડૂતે ઘંઉનું મબલક ઉત્પાદન મેળવવા માટે ઉત્તમ જાતના બિયારણની પસંદગી કરવી પડે છે. તે જ રીતે તમારી પાસે જુદાં-જુદાં વિષયોનું-અઢળક સાહિત્ય મટિરિયલ્સ હશે. તેની સાથે તમોને સફળતાની ખાતરી-પ્રતીતિ હશે તો જ તેની સાથે અભય અને એકાગ્રતા, આનંદ અને પ્રસન્નતા, શ્રદ્ધા અને શક્તિ જેવા પરિબળોનું સુમધુર સંયોજન થશે અને આપોઆપ તમારી મંજિલ સુધી તમે પહોંચી શકશો.

ભારતમાં સૌથી વધુ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા ગણાય છે સિવિલ સર્વિસીઝની. તીવ્ર બુદ્ધિશાળી યુવાઓનું સ્વપ્ન હોય છે યુનિયન પબ્લિક સર્વિસ કમિશન દ્વારા આયોજિત પરીક્ષામાં ઉત્તીર્ણ થઈને આઈ.એ.એસ., આઈ.પી.એસ.

જેવા સન્માનજનક સ્થાને પહોંચવાનું. આ પદ ઉપર બિરાજેલી ત્રણ વ્યક્તિઓના અહીં આપેલાં ઉદાહરણો કોઈપણ ઉજ્જવળ કારકિર્દી ઘડનારા માટે પથદર્શક નીવડશે.

વર્ષ ૨૦૧૫ની પરીક્ષામાં ટોપર રહેનાર-ઈરા સિંઘલ, ૬૦% દિવ્યાંગ છે. ૪.૫ ફૂટની તે ઊંચાઈ ધરાવે છે. કેડબરી ઇન્ડિયાના મનેજર તરીકે વાર્ષિક ૪૭ લાખ રૂપિયાનું પેકેજ તેને મળતું હતું, તેમ છતાં આઈ.એ.એસ. માટેના મોભાદાર સ્થાન માટેનું ભવ્ય સ્વપ્ન તેણે સેવ્યું. તેને પોષણ આપ્યું અને આત્મવિશ્વાસની કેળવણી કરીને, જવાબદારીપૂર્વક પરફેક્ટ-વ્યવસ્થિત વાંચન કરીને સ્વપ્નને સાકાર કર્યું. પરીક્ષામાં ટૂરિઝમ વિષય ઉપર નિબંધ લખતી વખતે તેણે પોતાની જાતનું અખબારના તંત્રી તરીકે નિરૂપણ કર્યું હતું.

આનંદ પટેલ ૮૦% સાથે ધોરણ ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહની પરીક્ષામાં ઉત્તીર્ણ થયા હતા. કૌટુંબિક જરૂરિયાત ધ્યાનમાં રાખીને, પી.ટી.સી.નું સર્ટિફિકેટ પ્રાપ્ત કરી, પ્રાથમિક શાળામાં વિદ્યાસહાયક તરીકે નિમણૂક મેળવી. ઘરે બેઠા બાબાસાહેબ આંબેડકર યુનિ.માંથી બી.એ. થયા. સ્પીષા-અમદાવાદમાં એક વર્ષ કોચિંગ પ્રાપ્ત કર્યું, અને ભારતમાં ૩૨મો રેન્ક મેળવી આઈ.એ.એસ. થઈ ગયા. આનંદની સફળતાનું રહસ્ય છે -હાર્ડ વર્ક સાથે સ્માર્ટ વર્કનું સંયોજન.

ત્રીજું ઉદાહરણ છે મહારાષ્ટ્રના નાસિક જિલ્લાના કલેક્ટર સંજય અખાડેનું. માતા ફેક્ટરીમાં બીડી વાળે. પિતા રેલવે સ્ટેશન ઉપર કુલી. સંજય અખબારો વહેંચવા જાય. સાંજે વધેલા તમામ અખબારો ઝીણવટપૂર્વક વાંચી જાય. મહત્વની ઘટનાઓની નોંધ કરી લે. અંગ્રેજી પાઠું કરે. અનેક સંઘર્ષો સામે ઝઝૂમીને બી.એ.ની પદવી મેળવી. સનદી સેવામાં સફળ થવાનું કારણ તે જણાવે છે. ઘનઘોર ગરીબી વચ્ચે ય જો તમારામાં વીલ પાવર હશે તો દુનિયાની કોઈ તાકાત તમોને સફળ થવામાં રોકી શકશે નહીં.

(૫). હામ અને હિંમત

કારકિર્દીના પંથ ઉપર તમે પ્રયાણ કરી રહ્યા હશો ત્યારે અડચણો, વિઘ્નો તો આવવાના. તે સમયે નાસીપાસ, નિરાશ થવાનું નથી. કોઈ નિષ્ફળતા અંતિમ નથી. કોઈ પૂર, અતિવૃષ્ટિ કે વાવાઝોડું કાયમ માટે હોતું નથી. ગમે તેવી સુનામીને પણ આખરે તો દરિયામાં સમાઈ જ જવું પડે

છે. શરીર આખી જિંદગી રોગ સામે લડતું જ રહે છે. ક્યારેક માંદું પણ પડે છે. ફરી તે જીતી જાય છે. પડી જવું એ હાર નથી. પડ્યા પછી પડ્યા રહેવું એ હાર છે.

કારકિર્દીનું યુદ્ધ જીતવા માટે સૌથી મોટું શસ્ત્ર છે હિંમત. આશાવાન, વિધાયક, દૃઢ વિચારોથી હિંમત આવી જાય છે. સમતાપૂર્વક વિચારો ધરાવતાં મિત્રોનો સંસર્ગ કરતા રહો, યાદ રાખો તમે જ તમારા પ્રેરણાસ્ત્રોત છો. શુભ વિચારો કરતા રહો.

પડાવ, થાક, ત્રિભેટો, ભુલામણી, ઠોકર સફરના અંશ જ છે, આખરે કશું નકામું નથી - રઈશ મનીઆર

(૬). અંતર્મુખતા

તમારી ગમે તેટલી વ્યસ્તતા વચ્ચે દરરોજ પ્રભાતે અર્ધો કલાક, શાંત જગ્યાએ બેસીને, અંતર્મુખ બની જાઓ. અભ્યાસક્રમ, પરીક્ષા, કારકિર્દી, રોજિંદું જીવન-બધું ભૂલી જાઓ. બસ તમારાં આંતર જગતમાં ખોવાઈ જાઓ. મૌન કેળવીને કુદરત, દિવ્ય તત્વ સાથે એકાકાર થઈ જાઓ. આ સમય દરમિયાન ઊંડા-લાંબા શ્વાસ લો. તમારાં ફેફસાંની લોહી શુદ્ધિકરણ માટેની કાર્યક્ષમતા વધી જશે. પરમ શાંતિ મળશે. આ ત્રીસ મિનિટ તમારા બાકીના સાડા ત્રેવીસ કલાકને સ્ફૂર્તિમય-ઊર્જાવાન બનાવી દેશે.

સમાપન

સફળ કારકિર્દીના સંદર્ભમાં સુભાષ ભટ્ટની રચનાની કેટલીક પંક્તિઓ કંઠસ્થ રાખો.

કારકિર્દી માટેનો સમય એટલે

રાખ ઉડાડવાનો

વાટ સંકોરવાનો

નકશાઓ જોઈ લેવાનો

અને કેડીઓ વિચારવાનો સમય.

આવતીકાલથી આરંભીએ

નવી પાંખો, નવું આકાશ,

- ૨૦૨, ઓર્કિડ,
તસ્કીન સોસાયટી,
શુકલનગર, સમા,
વડોદરા-૩૯૦૦૦૨

કારકિર્દીમાં સફળ થવાનો રોડ મેપ શા માટે શ્રેષ્ઠ નહીં ? તમે સ્વપ્ન જોવાની હિંમત તો કરો

- ભવેન કચ્છી

”મારી ઈચ્છા તો એરલાઈન્સમાં પાયલટ બનવાની હતી પણ મારા મમ્મી-પપ્પાએ મને એમબીબીએસ બનવાની રેસમાં સામેલ કરી દીધો અને હવે તેમાં નિષ્ફળ જતા એમએસસી કરું છું.”

મારે ”ઈલેક્ટ્રોનિક્સ એન્ડ કમ્યુનિકેશનની શાખામાં પ્રવેશ મેળવવો હતો પણ મિકેનિકલની ડિમાન્ડ હોઈ હું મિકેનિકલ એન્જિનિયર બન્યો પણ જોબમાં કંઈ જામતું નથી.”

”મારે વાઈલ્ડ લાઈફ ફોટોગ્રાફર બનવું હતું પણ ફાર્મસીનું ભણું છું.”

આવા તો કેટલાયે સંવાદો આપણે વિદ્યાર્થીઆલમમાં કે સંસ્મરણો વાગોળી હતાશા વ્યક્ત કરતા સિનિયરોના મોંએથી સાંભળીશું. ખરેખર તો હવે એ જમાનો આવી ગયો છે કે તમે કારકિર્દીની પસંદગી 'દિલ સે' કરો. આપણે માટે તો આવો ખ્યાલ હજુ નવો જ હોઈ તેની પસંદગી સફળતા અને માવજત માટે અભિગમ કેળવવો જરૂરી છે. આ રોડમેપ પર નજર નાંખવા જેવી છે.

તમે જે કાર્યને ચાહતા હો તેને કારકિર્દી બનાવો અને પછી જુઓ તમને એવું લાગશે કે તમે કંઈ કામ જ નથી કરતા.

પ્રત્યેક વ્યક્તિ કંઈક ને કંઈક પ્રતિભા કે રસ-રુચિ લઈને જન્મ્યો હોય છે. પણ તે કુટુંબ અને સમાજ નક્કી કરેલા ચોક્કસ બીબામાં ઢળી જઈને જ તેની કારકિર્દી નક્કી કરે છે. જો ધોરણ ૧૦-૧૨માં તેના ૮૦ ટકાની આસપાસ ગુણ આવતા હોય તો તે ડોક્ટર બનવા માટે વિજ્ઞાનના વિષયો અને તેમાં પણ જીવવિજ્ઞાન લેશે. તેમાંથી પાંચ-સાત ટકા નીચું સ્તર હશે તો ઉત્કૃષ્ટ મનાતી એન્જિનિયરિંગ કોલેજમાં પ્રવેશ મેળવવાના આશયથી ગણિત રાખશે. ૫૦ થી ૭૦ ટકા મેળવનારાઓ કોમર્સ કે સરેરાશ કે નિમ્ન એન્જિનિયરિંગ કોલેજોમાં આગળ વધવા ધોરણ ૧૧-૧૨માં અભ્યાસ કરશે.

જો એન્જિનિયરિંગ નહીં, તો વિજ્ઞાન કે ફાર્મસી તૈયાર છે. કોમર્સના હોશિયાર વિદ્યાર્થીઓ સી.એ. બનવાના

ચોકઠામાં ગોઠવાઈ જશે. કહેવાનું તાત્પર્ય એટલું કે વાલીઓ અને વિદ્યાર્થીઓનો કારકિર્દીનો નકશો તૈયાર જ હોય છે. જો સંતાન ડોક્ટર કે સારી યુનિવર્સિટીમાં એન્જિનિયર, સી.એ., મેનેજમેન્ટ માટે પ્રવેશ ના મેળવી શકે તો જાણે તે જીવનની પરીક્ષામાંથી કાયમ માટે ઊતરી ગયો છે અને હવે તેણે આજીવન બે ટંકના ભોજનના ફાંફા પડશે, અને તે હદે સમાધાન કરવું પડશે તેવું વાતાવરણ ઘડાઈ જાય છે. વિદ્યાર્થીઓ આવા બીબાઢાળ ઢાંચામાં તેની કારકિર્દી અને જીવનને ગોઠવી દે છે તે પછી તેમાં નિષ્ફળ જાય તો હતાશા, તમામ દરવાજા બંધ અને આજીવન ઢસરડો, કૌટુંબિક કલેશના ભય હેઠળ જીવે છે. સમાજની નજરે તે બે કોડીનો છે તેમ માનીને લઘુતાગ્રંથિથી જીવન વ્યતીત કરે છે. ઘણી વખત વ્યક્તિ આત્મઘાતી વિચાર વમળમાં પણ ફસાઈ જાય છે. તો બીજી તરફ માની લો કે વિદ્યાર્થી ડોક્ટર, એન્જિનિયર, સી.એ., મેનેજમેન્ટ, લો કે ફાર્મસીમાં સફળ થાય અને કમાણી કરે તોપણ તે તેનું મનગમતું કાર્યક્ષેત્ર નહીં હોઈ તેનો પણ તનાવ, ડિપ્રેશન રહેવાનું. બંને કિસ્સાના વિદ્યાર્થીઓ કે કારકિર્દી ઘડનારા સરવાળે રસહીન અને થકાન હેઠળનું જીવન વ્યતીત કરશે. તે માત્ર પૈસા કમાય છે તેમ માનશે પણ સમાજ માટે, દેશ માટે તે મિલકત સમાન પુરવાર નહીં થાય, તે ખુદ પોતાની જાતને જ બોજ માનતો હશે કેમ કે તેણે તો કુટુંબ, સમાજના ઢાંચા અને ”હાયઆર્કી” જાણે હોય તેમ લાઈન પસંદ કરી છે.

આપણા વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ વિદ્યાર્થીઓ જોડેના એક સંવાદમાં મજાની વાત કરી હતી કે તમે તમારું ગમતું કાર્ય કરો અને પછી જુઓ તમને થાક જ નહીં લાગે, તમે તેને કામ જ નહીં માનો. ક્યારે તે કામ કે ધ્યેય પ્રોજેક્ટ ફરી હાથમાં લો તેની સતત તાલાવેલી અનુભવશો. શ્રી મોદી એમ પણ કહે છે કે, “તમે કંઈક બનવા માટે નહીં, કંઈક કરવા માટે”ની દૃષ્ટિ અપનાવો અને જુઓ કેવા ખીલી ઉઠો છો.

જો તમને ગમતું કામ કરવા દરમિયાન ૧૫-૨૫ ટકા ઓછી રકમ મળે તોપણ તેની પર પસંદગી ઉતારો તમને

આનંદ, સંતોષ તો મળશે જ પણ તે કારકિર્દીમાં તમે તે કારણે તમારું આગવું, નિરાળું પ્રદાન આપી શકશો. કેમ કે તેમાં તમારું દિલ સહજ રીતે લાગેલું છે, "શ્રી ઇડિયટ્સ" ફિલ્મનો હાર્દ આ જ હતો. આપણા વાલીઓને સમજાવવું જોઈએ કે તેમના અરસામાં રસ-રુચિ કારકિર્દી આ હદે વિકલ્પો ન હતા. કલા, શોખ, પ્રતિભા કે રમતથી કમાણી ન હતી થઈ શકતી પણ આજે હૃદયથી સ્પર્શતી સેંકડો લાઈન છે. તમે તમારા શોખ કે કોઈ ફાવટને કારકિર્દીમાં ઢાળી શકો છો. હવે કોઈ કામ નાનું કે નિમ્ન સ્તરનું નથી. તો વિદ્યાર્થી મિત્રો, ભલે તમે દસમું કે બારમું પૂર્ણ કર્યું કે કરશો પણ તમારા હૃદયને અંતર આત્માને પૂછજો કે તમારે ખરેખર શું કરવું છે? હવે તો પ્રત્યેક આવા મનગમતા ક્ષેત્રનો પ્રોફેશનલ અભ્યાસ કરાવતી અદ્યતન સંસ્થાઓ છે જેમાં તમે પ્રવેશ લઈ શકો છો. તમને નોકરી કે ધંધાનું પ્લેટફોર્મ મળી શકે તેમ છે. માની લો કે તમે બીબાઢાળ ડૉક્ટર, એન્જિનિયરિંગ, સી.એ., મેનેજમેન્ટ, લૉ, ફાર્મસી કે વિજ્ઞાન, કોમર્સ, આર્ટ્સની શાખામાં પ્રવેશ લો છો કે તેમાં આગળ જતા નોકરી કરો છો તો પણ તમારા રસ, રુચિ, ટેલેન્ટ, રમતને જારી જ રાખો. તેમાં થોડો સમય ફાળવતા રહી તેને જીવંત રાખો. શક્ય છે કે આગળ જતા તમે તેને જ પૂર્ણ સમયમાં પરિવર્તિત કરો. યાદ રહે માત્ર તમને મજા પડે કે થાક ના લાગે તે હેતુ માત્ર ના રાખો. પણ તમને ઈશ્વરે ખાસ બક્ષિસ આપી છે તેમાં તેનો કોઈ ઉદ્દેશ્ય હશે. તમે તો પ્રસન્ન નાગરિક તરીકે સમાજની મૂડી બનો જ છો પણ તમે જે આપી શકો છો તે બીજાની પાસે પ્રતિભા નથી. તમે "યુનિક" છો તેથી દેશને કંઈક મળશે. બધા જ એક્સરખો અભ્યાસ કે કારકિર્દી બનાવશે તો દેશનો સમતોલ વિકાસ નહીં થાય.

મને તો આ શોખ, કારકિર્દી કે રમતમાં રુચિ છે બીજા અભ્યાસ કે કામમાં જામશે જ નહીં તેમ માત્ર મનગમતી કારકિર્દીને ઓળખવાથી વાત પૂરી નથી થઈ જતી. ખરી સફર અને સંઘર્ષ તો તે પછી જ શરૂ થશે.

કારકિર્દીના માર્ગદર્શકો કે પ્રેરણાત્મક લેખન, પ્રકાશન આપનારાઓ તમને મનગમતી પ્રવૃત્તિ કે કારકિર્દીને જ અપનાવવા પર ભાર મૂકશે પણ જો તમે માત્ર તેને પસંદ કરીને પરંપરાગત શૈક્ષણિક લાઈન નહીં લો અને તે પછી તે ગમતી પસંદ કરેલી કારકિર્દી કે શોખમાં પ્રભુત્વ મેળવવા સખ્ત પરિશ્રમ, ધગશ અને સ્પર્ધાત્મક સરસાઈ પ્રાપ્ત કરવા જરૂરી શારીરિક, માનસિક કે ટેકનિકલ સજ્જતા ધારણ નહીં કરો તો તમારા ક્ષેત્રમાં હતાશા સાથે ફેંકાઈ જશો અથવા આર્થિક, કૌટુંબિક રીતે કપરા સંજોગો પેદા થશે. ઉદાહરણ

તરીકે માત્ર ક્રિકેટર બનવું છે તેમ કહી દો તે ન ચાલે. ક્રિકેટ તો ભારતમાં કોને ન ગમે? બધા મોટેભાગે સારું રમતાં જ હોય છે. પણ હવે તમે કોઈ ટીમમાં કારકિર્દીલક્ષી ક્રિકેટ કે કોઈ રમતમાં તમને તે પસંદ હોઈ પ્રાધાન્ય આપો છો. ખરેખર તો ભાષા, ગણિત, વિજ્ઞાન, મેનેજમેન્ટ, લૉ, ફાર્મસીના શિક્ષણ કરતાં પણ ગમતી પ્રવૃત્તિ કે રમતમાં વ્યવસ્થિત રીતે ઝળકવું વિશેષ કરીને, પડકારજનક અને મનોબળ માગી લેતો પ્રોજેક્ટ છે. સફળ રમતવીરો લોકલ ટ્રેન કે બસમાં વહેલી પરોઢે મેદાન પર કોચિંગ માટે નીકળી પડે છે. સખ્ત ઠંડી, ગરમી અને વરસાદમાં પણ દિવસ નથી પાડતા. મેદાન પર જઈને તમને જેમાં મજા પડે છે તે રમત રમવા નથી માંડવાની પણ મેદાન ફરતે દોડીને રાઉન્ડ લગાવવાના છે. કસરતો કરવાની છે, રમતના વિજ્ઞાનને હસ્તગત કરવાનું છે. મજબૂત માનસિકતા, સ્ટેમિના, ટેમ્પરામેન્ટ, પરાજય કે નિષ્ફળતામાં બેવડા જોમથી જવાબ આપવાનો મિજાજ કેળવવાનો છે. પસંદગીકારોની નજરે ચઢવા સાતત્ય સાથે ફોર્મ બતાવવાનું છે. તમારે આ રીતે સખ્ત મહેનત કરીને સ્કૂલે કે કોલેજે તો જવાનું જ હોય છે. સાંજે છૂટીને ફરી પ્રેક્ટિસ, રાત્રે ઘેર જઈને અભ્યાસ કરવાનો છે. આ જ રીતે ઈન્ડોર, આઉટડોર રમતની કારકિર્દી બનાવનારાઓને ઘડાવું પડે છે. મોટેભાગે બધાની આર્થિક સ્થિતિ સારી ના હોય, કોચિંગ, સાધનો, જરૂરી ડાયેટની અછત હોય, ટૂર્નામેન્ટ રમવા જવાના નાણાં કે સ્પોન્સર પણ શોધવા પડે.

રમતની જગ્યાએ સંગીત, નૃત્ય, ફોટોગ્રાફી, ડિજે, ડિઝાઈનર, પેઈન્ટિંગ, બ્યુટિશિયન, માર્કેટિંગ, મીડિયા એરલાઈન્સ, હોટલ મેનેજમેન્ટ, કોઈ બિઝનેસ શરૂ કરવો કે કંઈક કરવા માગું છું તે બોલવું સહેલું છે પણ તે માટે વ્યાવસાયિક અભ્યાસ, પ્રત્યેક વિષયના સિદ્ધાંતો અને વિજ્ઞાનો હસ્તગત કરવાના રહે છે. રોજ દિવસ રાત રિયાઝ, પ્રયાસ, ઓન ફિલ્ડ ટ્રેનિંગ બદલાતા વિશ્વ સાથે તાલ મિલાવતી પકડ, ફૂનેહ દષ્ટિ અને સજ્જતા પણ એટલી જ જરૂરી છે.

ફિલ્મ હીરો કે હિરોઈન જે રીતે જિમમાં જઈને દેહ સૌષ્ઠવ કેળવે, તે પછી નૃત્યના વર્ગ ભરે, મહિનાઓ સુધી સમોસું કે બટાટા વડું ના ખાઈ શકે, ઓડિયો ટ્રેનિંગ લે, રોલ મેળવવા માટે જેમ પ્રોડ્યુસરને ત્યાં અપમાનિત થઈને દર દર ભટકે, શૂટિંગ માટે પ્રવાસો કરે, તમામ ઋતુઓમાં સંઘર્ષ જરૂરી હોય છે. નાણાકીય કે અન્ય શોષણનો પણ ભય

ખરો. તમે બ્યુટીશિયન કે હેર સ્ટુડિયો ક્ષેત્રે આગળ આવવા માગતા હો તો સતત લેટેસ્ટ ટ્રેનિંગ અને સજજતા કેળવવી પડે. પારાવાર હરીફાઈ તો ખરી જ. તમે જે પણ મનગમતી લાઈન વિચારો અને તે પછી તેમાં પ્રભુત્વ મેળવવા શું શું કરવું પડશે તેની યાદી બનાવો. તમને લાગશે કે ગણિત, વિજ્ઞાન ભાષાના થોથાં ભણવા સહેલા ! માની લો કે તમે તમારા શોખ કે પ્રતિભાને વ્યાવસાયિક રીતે હસ્તગત કરો છો, કે ડિપ્લોમા ડિગ્રી મેળવો છો. તો પણ હરીફાઈમાં ટકવું, સુપરહીટ બન્યા પછી ફેંકાઈ જવું, ફરી પાછું કમબેક કરવું, ડિપ્રેશનમાં ના આવવું. જરૂરી રોકાણ મળવું તે પડકારોને નજરમાં રાખો.

વ્હાય નોટ ધ બેસ્ટ : શા માટે સૌથી શ્રેષ્ઠ પ્રદાન ના આપું ?

અમિતાભ બચ્ચન જેવા અભિનેતા પણ 'પા' કે 'પિક્ચુ' જેવી ફિલ્મમાં તેના નિર્દેશક કોઈ શોટને ઓકે કરે તો પણ એમ કહેતા હોય છે કે મને હજુ મારા શોટથી સંતોષ નથી થયો. હું જ્યાં સુધી મારો શ્રેષ્ઠ શોટ આ દૃશ્યમાં ના આપું ત્યાં સુધી મને તે રિટેક કરવા દો.

નિર્દેશકો અમિતાભની આવી નિષ્ઠાને નતમસ્તક વંદન કરે છે. અમિતાભનો મંત્ર છે કે કોઈ કામ હાથમાં લઈએ જ છીએ તો શા માટે 'વ્હાય નોટ ધ બેસ્ટ' તમે ડોક્ટર હો તો તમારી તમામ લાયકાત, નિષ્ઠા અને સંતોષની ટોચ સુધી જવાની તલપ દર્દીમાં રેડી દો. તમે વકીલ છો તો સહેજ પણ આત્મસંતોષ મેળવ્યા વગર અસીલ માટે ઉજાગરા કરો, તમે વિદ્યાર્થી છો તો તમારે બીજું શું કરવાનું હોય, અભ્યાસમાં જાન લગાવી દો. કળા, સાહસ, પ્રતિભા, વ્યવસાય, શિક્ષણ સેવા, પ્રોજેક્ટ અને સંશોધનમાં તમે સમય ફાળવો જ છો તો શા માટે શ્રેષ્ઠ અને જરૂરી સજજતા, સરંજામ, સંદર્ભ અને માનવીય ભાવનાઓ ઉમેરીને પ્રદાન ના કરવું.

જે ખેલાડીને પરાજય નિશ્ચિત લાગતો હોય તો પણ છેલ્લી ક્ષણ સુધી ઝગૂમે છે તેને જ અપસેટજનક ટેબલ ટર્ન કરતા વિજયની તક સાંપડે છે. રમતના ઈતિહાસમાં આવા ઘણા વ્યક્તિગત કે ટીમ વિજય નોંધાયા છે.

ડેર ટુ ડ્રીમ : સ્વપ્ન જોવાનું સાહસ કરો, યુ કેન ડુ ઇટ

એક વખત કારકિર્દીમાં પ્રવેશ કે તેના અભ્યાસનો પ્રારંભ કર્યા બાદ એવા આત્મસંતોષમાં કેદ ના થઈ જાવ કે આપણને તો આટલી સફળતા મળે કે આટલી કમાણી પણ મળે એટલે ગંગા નાહ્યા. ભલે અમુક વર્ષો સ્થિરતા કેળવવામાં આપો પણ પહેલેથી તમે જે પણ અભ્યાસ,

કારકિર્દી કે વ્યવસાયની પ્રક્રિયા પ્રારંભો ત્યારથી એવા લક્ષ્યાંકો નક્કી કરો કે તમે આજથી પાંચ, દસ, પંદર વર્ષ પછી તમારા જોબ કે ક્ષેત્રમાં કયા મુકામ પર પહોંચવા માગો છો. માત્ર હવાઈ કિલ્લાની રીતે નહીં, કઈ રીતે તે લક્ષ્યાંક સાકાર કરવો તેની આવી બ્લ્યૂપ્રિન્ટ અંગે ચિંતન પણ કરો. મનોવિજ્ઞાનીઓ તો એ નિષ્કર્ષ પર આવ્યા છે કે તમારા વિચારો, સ્વપ્ન કે ધ્યેયને થોડો દૃઢ બનાવીને વહેતો કરી દો તો તમારું અર્ધજાગૃત મન તેને સાકાર કરવા માટેના સંજોગોને મૂર્તિમંત કરવા તમને યોગ ઘડતા રહેવાનું દિશાસૂચન કરતું રહેશે.

હવે તો કોર્પોરેટ, સરકારી યોજના કે વ્યક્તિગત આર્થિક કે ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર મદદ સહજતામાં પણ મળી શકે છે. ટેક્નોલોજીએ પણ સરળતા સર્જી છે. સોશયલ નેટવર્કથી માર્કેટિંગ થઈ શકે છે. સ્ટાર્ટ અપ, સ્કિલ ઈન્ડિયા, ન્યુ ઈન્ડિયા, વૈકલ્પિક ઊર્જા, સ્વચ્છ ભારત, ડિજિટલ ઈન્ડિયાનાં સ્વપ્નમાં જોડાઈને તમારા મોટા સપનાં સાકાર થઈ શકે છે.

તમે સફળ વ્યક્તિઓના આત્મચરિત્રના પુસ્તકો વાંચીને પણ પ્રેરણા મેળવી શકો.

પરંપરાગત માન્યતાઓ, રૂઢિઓ અને બીબાઢાળ સમાજનો ઢાંચો બદલાયો છે. હવે સમાજ નવા વિચારો, નવી દૃષ્ટિ, નવા પ્રોજેક્ટ, નવી બિઝનેસ શૈલીને સ્વીકારી શકે છે. ચાની કિટલી પર કામ કરનારા બાળવયના નરેન્દ્ર આગળ જતાં ભારત જેવી વિશ્વની સૌથી મોટી લોકશાહીનો યુગનિર્માતા વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદી બની શકે છે. સ્વ. અબ્દુલ કલામ બાળવયે રોજ હોડી પર બેસીને એક કિનારાથી બીજા કિનારાના ગામમાં અખબારો વેચતા ફેરિયા હતા. ફિલ્મ સ્ટાર અક્ષય કુમાર બેંગકોકની રેસ્ટોરામાં વેઈટર હતો. ટોચના પેઈન્ટરો એક જમાનામાં દુકાનોના પાટિયા ચિતરતા હતા. મહાન પુરુષો અને કોમન મેનમાં એક જ ફર્ક હોય છે, સપના જોવાનો. સ્વ. ધીરુભાઈ અંબાણીએ માત્ર સ્વપ્નથી જ સામ્રાજ્ય ખડું કર્યું હતું.

નિષ્ફળતાથી ડરો નહીં...જે કંઈક કરે છે તે જ નિષ્ફળ જાય છે

બાસ્કેટબોલના લેજન્ડ ખેલાડી માર્કકલ જોર્ડને કહ્યું છે કે મેં મારી કારકિર્દીમાં ૮૦૦૦ વખત શોટ મિસ કર્યા છે. હું ૩૦૦ જેટલી ગેમમાં હાર્યો છું. ૨૬ વખત મારા પર મેચમાં વિનિંગ શોટ આપવાનો વિશ્વાસ મૂકવામાં આવેલો જેમાં હું સફળ નહતો થયો. હું મારા જીવનમાં વારંવાર નિષ્ફળ રહ્યો છું. એટલે જ મેં સફળતા પ્રાપ્ત કરી છે. મિત્રો, તમને પણ

અભ્યાસ કે કારકિર્દીમાં નિષ્ફળતા મળે તો એમ સમજ કેળવશો કે તમે હજુ સફળ નથી થયા તેનો યોગ તમારો ઈત્તેજાર કરી રહ્યો છે. તમે તમારા ધ્યેય, સ્વપ્ન કે લક્ષ્યાંકને પ્રારંભિક કે થોડા વધતા ક્રમે નિષ્ફળતા મળે તો છોડી ના દેશો પણ હજુ એક વખત પૂરા દિલથી પ્રયત્ન કરી જોઉં તેમ મનને તૈયાર કરો. તમે જ તમારી જાતને પડકાર ફેંકો....

ખરેખર તો હું અંગત રીતે માનું છું કે દરેક વ્યક્તિએ જીવનમાં અમુક નિષ્ફળતા મેળવી હોય તો તે સફળ તો થશે જ પણ તે સોનાની જેમ તપીને બહાર આવશે. યાદ રહે તમે એવું સ્વપ્ન સાકાર કરવા જઈ રહ્યા છો જે તમે કામ અગાઉ નહોતું જોયું. આ જ કારણે તમારે એવું કામ કરી બતાવવાનું છે કે જે ઝનૂનથી તમે અગાઉ આવું કોઈ કામ નહતું કર્યું. તમે એ તો સમજી જ શકશો કે જેઓ કંઈક પ્રયત્ન કરે છે કે કામ કરે છે તે જ સફળ કે નિષ્ફળ જાય છે. તમે નિષ્ફળ જાવ છો તે જ બતાવે છે કે તમે કંઈક કરી રહ્યા હતા. જો કોઈ કહે કે મેં ક્યારેય નિષ્ફળતા નથી મેળવી તો માનવું કે તેણે કંઈ જ કર્યું નથી.

એક ઉદ્યમી વ્યક્તિએ સોનું મળી શકે તેવી જમીન ખરીદી પણ ૫૦ ફૂટ ખોદતા જ એમાંથી સોનું તો શું પાણી પણ નહીં મળે તેમ માનીને તે છોડી દીધી... તેણે આ જમીન બીજા ઉદ્યમીને સાવ ફેંકી દેવાના ભાવે વેચી દીધી. આ બીજા ઉદ્યમી વ્યક્તિએ માંડ એક-દોઢ ફૂટ વધુ જમીન ખોદીને સોનાની ખાણ મળી આવી. શ્રમ, હકારાત્મક અભિગમ અને થોડો વિશેષ પ્રયત્ન, ધીરજ જ સફળતા બક્ષે છે.

હા, સજજતા જરૂર કેળવો, જ્ઞાન, માહિતી હોમવર્કમાં પાછા ના પડો :

માત્ર સ્વપ્ન સેવવાથી કે અથાગ શ્રમ કેળવવાથી કે પછી ઉત્સાહજનક અભિગમ આપણા ભાથાના શસ્ત્રો હોય એટલે સફળ નથી થવાતું. અત્યારે એવા કેટલાયે વેપારીઓ, ધંધાદારીઓ, ઉદ્યોગપતિઓ, વ્યવસાયીઓ અને કર્મચારીઓ છે જેઓ બદલાતા જમાના સાથે તેમની પ્રોડક્ટ કે કામ કરવાની પદ્ધતિમાં પરિવર્તન ના લાવી શક્યા અને ફેંકાઈ ગયા છે. આપણા બાપ-દાદાઓએ દાયકાઓથી એક જ પદ્ધતિથી કામ કર્યું પણ હવે તમે નોકરી, ધંધો કે વ્યવસાયમાં તો જ ટકી શકો જો બદલાતી ટેકનોલોજી, જનમાનસ, જીવનશૈલી, પેઢી સાથે તાલ મિલાવી શકો. તમારે આજીવન વિદ્યાર્થી બનીને રહેવું પડશે. જો સ્થગિત થયા તો હાંસિયામાં પણ નહીં રહો તેવો યુગ છે. તમારે ગેઝેટ્સના ઉપયોગને હસ્તગત કરતા પણ શીખવું પડશે. બદલાતી ટેકનોલોજીમાં તાલીમ લેતાં રહેવું પડશે.

નવા ગ્રાહકો જોડે વર્તન, વાત, કમ્યુનિકેશનના રંગદંગ બદલાયા છે. જે કર્મચારી આઉટડેટ્ડ પુરવાર થાય છે તેની હકાલપટ્ટી થાય છે. તમારુ કલા, સર્જન, પ્રોડક્ટ, સર્વિસ સેક્ટર શક્ય હોય ત્યાં સુધી ટીન એજ અને યુવાજગતને ટાર્ગેટ કરે તેવું હોવું જરૂરી છે. તમે આ માટે બદલાતા વિશ્વના જનમાનસ, ફેશન, માનસિકતા, વિચારો, ફુડ, સ્વપ્નો, અપેક્ષા, ઝોક, પસંદ-નાપસંદનું નિરીક્ષણ કરો. તમે તેઓને શું આપી શકો તે વિચારો, તમારી આગવી યુએસપી-યુનિક સેલિંગ પોઈન્ટ વિકસાવો. ટ્રેનિંગ લો, વર્કશોપમાં ભાગ લો.

આમ છતાં સફળ ના થાવ તો એમ માનો કે આ કંઈક જીવનનો અંત નથી : મંજિલ ઔર ભી હૈં

આજકાલ એવું માનસ વધતું જાય છે કે જેના માટે સપનાં સજાવેલા હોય અને સખ્ત મહેનત સાથે અરમાનો પણ ઉમેર્યા હોય છતાં સરિયામ નિષ્ફળતા મળે તો વિદ્યાર્થી કે કારકિર્દીનો ઘડવૈયો ભારે હતાશા હેઠળ ભાંગી પડે છે. વ્યસનના રવાડે ચઢી જાય છે કે આત્મહત્યા સુદ્ધાં કરી નાંખે છે. આવા નબળું માનસ ધરાવનારાઓને એટલું જ કહેવાનું કે જે રમતમાં ઊતરે તે જ હારે છે. તમારી નિષ્ફળતા એ કંઈ જીવનનો અંત થોડો છે ? તમે કપરા સમય વખતે અડીખમ ઉભા રહો ભલે કામચલાઉ ફંગોળાઈ જાવ. પણ કુદરતને તેનો સમય આપો. ઈશ્વર મદદ કરવા નવી આશા, નવા સંજોગો, નિર્માણ કરવા તૈયાર છે. નારેશ્વર સંત શ્રીરંગ અવધૂત મહારાજ કહેતા "કે સુખ દુઃખ તો વાદળો અને આકાશ છે. ઘડીકમાં એક દેખાય ઘડીકમાં બીજું," પ્રમુખ સ્વામી મહારાજ સંતસંગમાં એમ જણાવતા કે , આ સમય પણ ચાલ્યો જશે, તમે તમારી અન્ય પ્રતિભાને શોધી કાઢો. સંજોગોને આધીન કદાચ ન ગમે તેવા કામ કે નોકરીમાં પણ વ્યસ્ત રહો. કોઈ સમાજ સેવા, પ્રોજેક્ટમાં રસ લો. જે થાય છે તે સારા માટે તેવી શ્રદ્ધા કેળવો, જેની હૂંફ મળી શકે તેની પાસે જઈને આશ્વાસન મેળવો, ઊંડા શ્વાસ લો, ચાલવા જાવ, ઈશ્વરને પ્રાર્થના કરો, અને ખુમારીથી કહો કે , મંજિલ ઔર ભી હૈં"

તો ચાલો, મનગમતી કારકિર્દીને પસંદ કરો અને ધ્યેય પ્રાપ્તિ સાથે મંડ્યા રહો....ગેટ સેટ ગો.....

એમ-૭૦૪, સર્જન ટાવર,
સુભાષ ચોક પાસે,
મેમનગર, અમદાવાદ-૫૨

દુનિયા બદલાઈ રહી છે અને તેના કારણે કેરીયર વિશેના વિચારો પણ બદલાઈ રહ્યા છે. જેની કલ્પના પણ ના કરી હોય તેવાં નવાં નવાં ક્ષેત્રો ખૂલી રહ્યાં છે અને તેના કારણે કરિઅરના વિકલ્પો એટલા બધા વધી ગયા છે કે ક્યારેક તો મૂંઝાઈ જવાય કે કરિઅરની પસંદગી કઈ રીતે કરવી ? કારકિર્દીના નવા નવા આયામો આપણી સામે આવી ગયા છે ને તેમાંથી કઈ રીતે પસંદગી કરવી એ સવાલ મૂંઝવનારો તો છે જ. અલબત્ત એ એટલું અઘરું પણ નથી. તમે કેટલાક પૂર્વગ્રહો કાઢી નાંખો અને કેટલાક નિયમો યાદ રાખો તો કારકિર્દીના નવા આયામોમાંથી શેની પસંદગી કરવી એ બહુ સરળ બની જશે. તમારા સંતાનને ધ્યાનમાં રાખીને વિચારશો તો આ કામ એકદમ સરળ થઈ જશે.

આપણે ત્યાં કરિઅરની પસંદગીના મુદ્દે લોકો હજુ જૂનવાણી છે અને કારકિર્દીની વાત આવે ત્યારે પરંપરાગત પાંચ-સાત ક્ષેત્રોથી આગળ લોકો વિચારતા જ નથી. પહેલાં તો વરસો લગી એ હાલત હતી કે કરિઅર (કારકિર્દી)ની વાત નીકળે એટલે મેડિકલ અને એન્જિનિયરિંગ એ બે ક્ષેત્રો પૂરતી જ વાત સમેટાઈ જતી. મેડિકલ અને એન્જિનિયરિંગ સિવાય બીજાં ક્ષેત્રોમાં કારકિર્દી બની શકે તેવું કોઈ વિચારતું જ નહીં. ગુજરાતમાં તો આ માનસિકતા વધારે ઘર કરી ગયેલી તેથી દરેક મા-બાપ પોતાના સંતાનને કાં મેડિકલ કે એન્જિનિયરિંગમાં જ મોકલવા ઈચ્છતાં. જોકે તેમાં પણ દરેકની પહેલી પસંદગી તો મેડિકલ જ રહેતી ને મેડિકલમાં એડ્મિશન ના મળે તો કમ સે કમ એન્જિનિયરિંગમાં તો જતો રહે તેવી દરેક મા-બાપની ઈચ્છા રહેતી. એન્જિનિયરિંગમાં પણ પાછી બે-ત્રણ બ્રાંચ જ સારી ગણાતી ને તેમાં એડ્મિશન મળે તો ઠીક, બાકી છોકરા કે છોકરીની કરિઅર નહીં બને એમ માનીને મા-બાપ નિસાસા નાંખતાં.

છેલ્લા બે દાયકામાં સ્થિતિ બદલાઈ છે. ખાસ કરીને ૮૦ના દાયકામાં કેન્દ્ર સરકારે આર્થિક ઉદારીકરણ અપનાવ્યું તે પછી સિનારિયો બદલાયો. આર્થિક ઉદારીકરણના કારણે વિદેશની મોટી મોટી કંપનીઓને ભારતમાં પ્રવેશની મંજૂરી

મળી. તેના કારણે ભારતમાં બિઝનેસનો સિનારિયો જ બદલાઈ ગયો. ટેલિકોમ, બિઝનેસ મેનેજમેન્ટ, ફાયનાન્સ, ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી જેવાં ક્ષેત્રોમાં અચાનક જ નવી નવી રોજગારીની તકો ઊભી થઈ ગઈ. આ નવી રોજગારીની તકોનો લાભ લેવા માટે નવી કોલેજો ખૂલી, નવા કોર્સિસ શરૂ થયા તેના કારણે કરિઅરના વિકલ્પો પણ વધ્યા. પરિણામે મા-બાપ મેડિકલ અને એન્જિનિયરિંગથી આગળ વિચારતાં થયાં. જોકે તેમાં પણ એક મર્યાદા તો છે જ કેમ કે માતા-પિતા ચોક્કસ દાયરાથી આગળ વધતાં નથી. પહેલા મેડિકલ અને એન્જિનિયરિંગ બે જ ક્ષેત્રો વિશે વિચારાતું. તેના બદલે હવે બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશન, માર્કેટિંગ, ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી જેવાં બીજાં પાંચેક નવાં ફિલ્ડ વિશે મા-બાપ વિચારે છે અને પોતાનાં સંતાનોને આ પૈકી કોઈ એક ક્ષેત્રનો કોર્સ કરાવીને ધંધે લગાડી દેવાની ફિરાકમાં હોય છે.

કરિઅરના નવા આયામ વિશે વિચારો ત્યારે સૌથી પહેલાં તો આ પાંચ-સાત ક્ષેત્રોથી પણ આગળ દુનિયા છે તેવો વિશ્વાસ સૌથી પહેલા ઊભો કરો. મેડિકલ કે એન્જિનિયરિંગ કે ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી જેવાં ક્ષેત્રો આજેય સારી કારકિર્દી બનાવવા માટે સારી તકો આપે છે પણ આ જ ક્ષેત્રોમાં સારી કારકિર્દી બનાવી શકાય છે તેવું નથી. બીજાં સેંકડો ક્ષેત્રો એવાં છે કે જેમાં સારી કારકિર્દી બનાવી શકાય છે.

દુનિયા આગળ વધી ગઈ છે અને માત્ર આ પાંચ-સાત ક્ષેત્રો પૂરતી જ કરિઅર મર્યાદિત નથી. આપણે દુનિયાની વાત ના કરીએ ને ભારત તથા આપણા ગુજરાતની જ વાત કરીએ તો પણ છેલ્લા દોઢ દાયકામાં ગુજરાતમાં જે પ્રગતિ થઈ તેના કારણે ઘણાં એવાં ક્ષેત્રોમાં વિપુલ રોજગારી ઊભી થઈ છે કે જે ક્ષેત્રો વિશે કોઈ વિચારતું જ નહોતું. શ્રી નરેન્દ્ર મોદી ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી બન્યા એ પછી તેમણે ગુજરાતના વિકાસને એક નવી દિશા આપી. ભારતની ટોચની અને વિદેશની પણ મોટી કંપનીઓને પણ ગુજરાતમાં રોકાણ માટે તેમણે નિમંત્રણ આપ્યું. ગુજરાતના

ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરને વિશ્વ કક્ષાનું બનાવવાનું અભિયાન શરૂ કર્યું. તેના કારણે કેટલાંક નવાં ક્ષેત્રો ધમધમતાં થયાં છે.

ઉદાહરણ તરીકે સોલર એનર્જી ફિલ્ડ. મોદીના આગમન પહેલાં ગુજરાતમાં સોલર એનર્જી વિશે કોઈ વિચારતું જ નહોતું. સોલર એનર્જીનો ઉપયોગ વીજળી પેદા કરવા અને ગુજરાતના વિકાસ માટે કરી શકાય તેવી વાતો સૌ કરતાં પણ એ દિશામાં કોઈ નક્કર પગલાં નહોતું ભરતું. શ્રી નરેન્દ્ર મોદીએ ગુજરાતમાં એ પહેલ કરાવી અને સોલર એનર્જીનો ઉપયોગ કરીને વીજળી પેદા કરવાનું અભિયાન જ શરૂ કર્યું. તેના કારણે આજે ગુજરાત દેશભરમાં સોલર એનર્જીનું હબ બની ચૂક્યું છે. દોઢ દાયકા પહેલાં સોલર એનર્જીના ફિલ્ડમાં કારકિર્દી બનાવી શકાય તેવો કોઈને વિચાર પણ નહોતો આવતો. હવે આ ફિલ્ડ એકદમ હોટ છે કેમ કે વર્તમાન સરકારે એ નીતિઓને આગળ વધારીને રૂફ ટોપ સોલર એનર્જીના વિચારને અમલી બનાવ્યો છે. તેના કારણે આગામી ત્રણેક દાયકા સુધી ગુજરાતમાં સોલર એનર્જીની ધૂમ રહેશે.

આ તો એક ક્ષેત્રની વાત કરી પણ આવાં તો ઘણાં ક્ષેત્રો મોદીના શાસનકાળમાં વિકસ્યાં. મોદીના શાસનમાં ગુજરાત પેટ્રોકેમિકલ્સનું હબ બન્યું અને તેના કારણે આ ક્ષેત્રમાં વિપુલ તકો છે. પહેલા કોઈએ કલ્પના પણ નહોતી કરી પણ શ્રી મોદીના શાસનમાં રક્ષાશક્તિને લગતાં ક્ષેત્રોના અભ્યાસક્રમ પણ શરૂ થયા ને આજે તેમાં વિપુલ તકો છે. શ્રી મોદી વડાપ્રધાન બન્યા એ પછી તેમણે સ્ટાર્ટઅપ્સને પ્રોત્સાહન આપવાની નીતિ અપનાવી છે. ડિજિટલ ઇન્ડિયાનું વિઝન તેમણે લોકો સામે મૂક્યું છે. દેશમાં સ્માર્ટ સિટીના નિર્માણની પહેલ તેમણે કરી છે. આ બધાં થોડાંક ઉદાહરણ છે અને એ ઉદાહરણો આપવાનો ઉદ્દેશ એક જ છે કે હવે ગુજરાત અને ભારતમાં પણ આપણે કલ્પના ના કરી હોય તેવાં ઘણાં ક્ષેત્રો ખૂલી ગયાં છે. આ ક્ષેત્રોમાં કામ કરીને માત્ર સારી કારકિર્દી જ નથી બનાવી શકતા પણ સમાજના વિકાસમાં, રાષ્ટ્રના નિર્માણમાં પોતાનું યોગદાન પણ આપી શકો છો.

કરિઅરના નવા આયામ વિશે વિચારો, ત્યારે આ નવાં ક્ષેત્રોનો વિચાર કરો. આગામી ત્રણેક દાયકા સુધી આ ક્ષેત્રોનો વિકાસ કોઈએ કલ્પના નહીં કરી હોય એ હદે થવાનો છે તેથી તેમાં કારકિર્દી બનાવવાની દિશામાં આગળ વધો.

બીજું એ કે કરિઅર અને જોબ વિશેનો ફરક સમજો. આપણે ત્યાં ચોક્કસ ક્ષેત્રો વિશે જ વિચારવાની માનસિકતા છે તેનું મુખ્ય કારણ એ છે કે આપણે વાત કરિઅરની કરીએ છીએ પણ વિચારીએ છીએ હંમેશાં જોબ વિશે જ. ભારતમાં મોટા ભાગના લોકો કરિઅર અને જોબને એક જ માને છે. કરિઅર અને જોબ બંને અલગ બાબતો છે તેની સમજ મોટા ભાગનાં લોકોને નથી. તેના કારણે જોબ અને કરિઅરની ભેળસેળ થઈ જાય છે. આ વાત સાંભળીને આશ્ચર્ય થશે ને સવાલ થશે કે કરિઅર અને જોબમાં શો ફરક? બંને એક જ તો છે? આ માન્યતા સાવ ખોટી છે ને તમારા સંતાનની કરિઅર વિશે વિચારતા હો ત્યારે સૌથી પહેલાં આ ખોટી માન્યતાને દૂર કરીને કરિઅર અને જોબમાં શો ફરક છે તે સમજજો ને પછી જ આગળ વધજો.

જોબનો ગુજરાતી અનુવાદ નોકરી છે અને કરિઅરનો ગુજરાતી અનુવાદ કારકિર્દી છે. તમે કારકિર્દી વિશે વિચારો ત્યારે નોકરી અને કારકિર્દી બંનેમાં શો ફરક છે તે સમજવું જરૂરી છે. કારકિર્દી એટલે એવી કામગીરી કે જેમાં નોકરી જરૂરી નથી પણ તમે ઈચ્છો તો નોકરી પણ કરી શકો. તમે તમારી કારકિર્દી એવા ક્ષેત્રમાં બનાવી શકો કે જેમાં તમે તમારી ટેલેન્ટ (કૌશલ્ય) અને નોલેજ (જ્ઞાન)નો ઉપયોગ કરી શકો. તમારા કૌશલ્ય અને જ્ઞાનનો ઉપયોગ કરીને તમે નોકરી કર્યા વિના પણ પૈસા કમાઈ શકો. માનો કે તમે ગાયકીના ક્ષેત્રમાં કરિઅર બનાવવી છે તો તમે સ્ટેજ પ્રોગ્રામ કરીને કમાણી કરી શકો. તેના માટે તમારે નોકરી કરવાની જરૂર નથી. તમે આ જ્ઞાન અને કૌશલ્યનો ઉપયોગ કરીને નોકરી પણ મેળવી શકો. તમે ગાયક તરીકે કોઈ ફાઈવ સ્ટાર હોટલમાં કે પછી ઓલ ઇન્ડિયા રેડિયોમાં કે બીજે ક્યાંય નોકરી કરી શકો. આ નોકરીમાં તમને પગાર મળશે અને સાથે સાથે તમારા જ્ઞાન અને કૌશલ્યનો ઉપયોગ પણ થશે.

નોકરીમાં એવી તક હોતી નથી અને મુખ્ય વાત તો એ છે કે તેમાં કૌશલ્ય અને જ્ઞાન કેન્દ્રસ્થાને નથી. દરેક નોકરી એવી હોતી નથી પણ મોટા ભાગની નોકરી એવી હોય છે. ઉદાહરણ તરીકે તમે કોઈ ઓફિસમાં ક્લાર્ક છો તો એ તમારી નોકરી ગણાય. એ નોકરી માટે તમારામાં ખાસ જ્ઞાન કે કૌશલ્ય હોય એ જરૂરી નથી ને તમારા બદલે બીજો ગમે તે માણસ એ જગાએ આવી જાય તો પણ બહુ ફરક નહીં પડે. નોકરી માટે ચોક્કસ શૈક્ષણિક લાયકાતો નક્કી કરેલી હોય છે

ને એ ધરાવતી કોઈ પણ વ્યક્તિ તેને માટે લાયક ગણાય. એ શૈક્ષણિક લાયકાતના જોરે કારકિર્દી પણ બનાવી શકાય પણ આપણે ત્યાં લોકો એ રીતે વિચારતા નથી. તમે ઓફિસમાં કામ કરો, તેના બદલામાં દર મહિને પગાર મળી જાય એટલે આપણી કરિઅર બની ગઈ એમ માનીને લોકો ખુશ થાય છે. વાસ્તવમાં કરિઅર બની ગઈ નથી હોતી, પણ નોકરી મળી ગઈ હોય છે.

ત્રીજું એ કે કરિઅર વિશે વિચારો ત્યારે પૈસાને જ કેન્દ્રસ્થાને ના રાખશો. પૈસા જીવનમાં જરૂરી છે અને કોઈ પણ કામ આપણે પૈસા માટે જ કરતાં હોઈએ છીએ પણ માત્ર પૈસા માટે જ કામ કરવું એ નોકરી છે ને પૈસા સિવાય બીજી વાતોનો પણ વિચાર કરો એ કરિઅર છે એ યાદ રાખો. આપણે ત્યાં મા-બાપ પોતાનાં સંતાનોને મેડિકલ, એન્જિનિયરિંગ કે ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી જેવાં ક્ષેત્રોમાં મોકલે છે તેનું કારણ તેમની કારકિર્દી સારી અને તેવી ભાવના નથી હોતી પણ આ ક્ષેત્રોમાં ધૂમ કમાણી છે એ માન્યતા હોય છે. મોટા ભાગના ગુજરાતીઓ મની માઈન્ડેડ પીપલ છે. મતલબ કે જેમના મગજમાં પૈસા કઈ રીતે કમાવવા એ જ વાત રમતી હોય એવાં લોકો. આ માનસિકતા બદલો કેમ કે નાણાં કમાવવાં જરૂરી છે પણ માત્ર નાણાં જ કમાવવાં જરૂરી નથી કારકિર્દી બનાવવા માગતા હો તો ધૂમ કમાણી થશે જ એ વિચાર મનમાંથી કાઢી નાખજો. કારકિર્દી તમને નામ, પ્રતિષ્ઠા, સન્માન, કામનો સંતોષ વગેરે ઘણી એવી ચીજો આપે છે કે જે તમે નોકરી કરીને ના મેળવી શકો ને ગમે તેટલા પૈસા ખર્ચાને પણ ના મેળવી શકો. તેથી કારકિર્દી બનાવવા માગતો હો ત્યારે હંમેશાં પૈસા વિશે ના વિચારો.

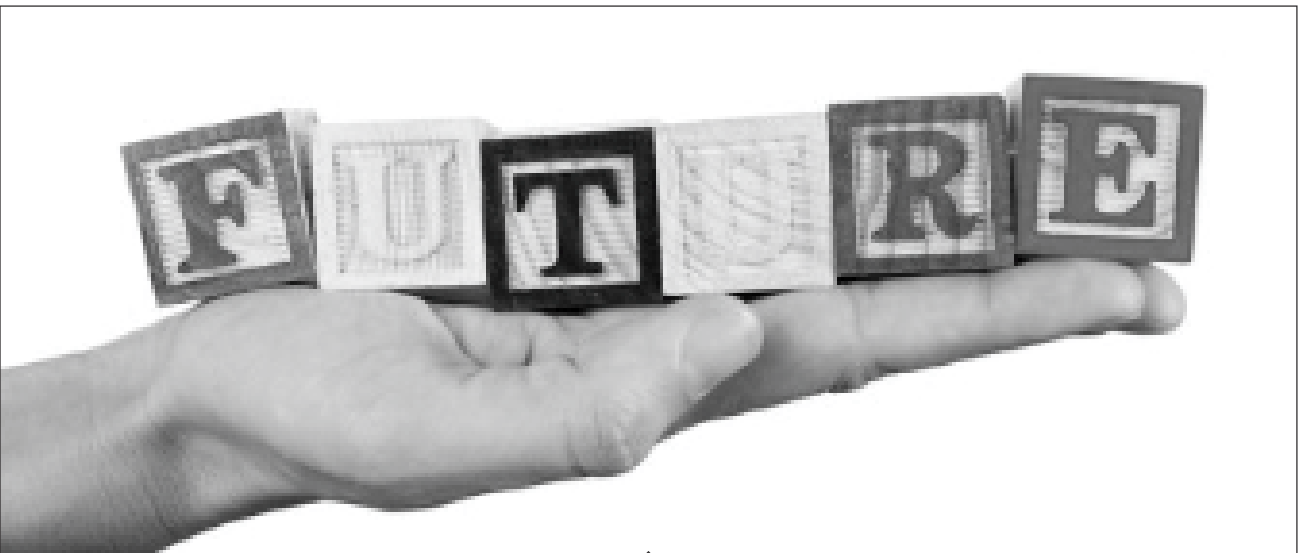
કરિઅરના નવા આયામ વિશે વિચારો ત્યારે નીચે

દર્શાવેલ આ ત્રણ બાબતોને ધ્યાનમાં રાખો અને પછી પાંચ મહત્વના નિયમો યાદ રાખો:

૧.કામ વિશે વિચારો, જોબ વિશે નહી : કારકિર્દીનો વિચાર કરો ત્યારે સૌથી પહેલા તમારે એ નક્કી કરવું પડે કે તમારે કામ કરવું છે અને એવું કામ કરવું છે કે જેમાં તમને મજા આવે અને રસ પડે. માત્ર દર મહિને ચોક્કસ તારીખે પગાર મળે ને તમે ખુશ થઈ જાઓ એ પ્રકારની કારકિર્દી વિશે ના વિચારો. તમે જોબ કરો તેમાં પણ કશું ખોટું નથી પણ એ જોબ પણ એવી હોવી જોઈએ કે જેનાથી સંતોષ થાય, તમને મજા આવે. સવારે નોકરી કરવા નીકળો અને યંત્રવત્ આખો દિવસ કામ કરીને સાંજે પાછા ઘરે આવો એવી જોબ વિશે ના વિચારો. તમારું કામ તમને આનંદ ના આપી શકે તો એવા કામનો અર્થ જ નથી.

૨.ભવિષ્યનું વિચારીને કારકિર્દી બનાવો : આપણે ત્યાં મોટા ભાગનાં લોકો પોતાનાં સંતાનોને એવાં ફિલ્ડમાં ધકેલે છે કે જે તે વખતે હોટ હોય. વર્ષો પહેલાં ગુજરાતમાં સિવિલ એન્જિનિયરોની અછત હતી તેથી હોંશિયાર વિદ્યાર્થીઓ સિવિલ એન્જિનિયરિંગમાં જ જતા. થોડાંક વરસોમાં એ અછત પૂરાઈ ગઈ પછી જે લોકો સિવિલ એન્જિનિયરિંગમાં ગયેલા તેમની હાલત બગડી ગઈ. તેમને નોકરી જ ના મળે તેવી હાલત થઈ ગયેલી. આ સ્થિતિ પેદા ના થાય તે વિચારો. કારકિર્દીની પસંદગી કરો ત્યારે હંમેશાં એવાં ફિલ્ડ પસંદ કરો કે જે ત્રણ દાયકા પછી પણ હોટ હોય, બે-પાંચ વર્ષમાં જેનો ફૂગો ફૂટી ના જાય.

૩.એવરગ્રીન ફિલ્ડ્સ વિશે વિચારો : આપણે ત્યાં લોકોને મેડિકલ ને એન્જિનિયરિંગનો બહુ કેઝ છે કેમ કે

લોકો માને છે કે આ ફિલ્ડ્સ એવરગ્રીન છે. આ માન્યતા અર્ધસત્ય છે કેમ કે મેડિકલ એવરગ્રીન ફિલ્ડ છે પણ એન્જિનિયરિંગ એવરગ્રીન ફિલ્ડ નથી. ભારતમાં મેડિકલ, ફૂડ, એજ્યુકેશન અને એન્ટરટેઈન્મેન્ટ એ એવરગ્રીન ફિલ્ડ્સ છે. આ ફિલ્ડ્ જેટલા પ્રમાણમાં રોજગારી આપે છે તેટલી રોજગારી બીજાં કોઈ ફિલ્ડ નથી આપતાં. કારકિર્દીના નવા આયામ વિશે વિચારો ત્યારે આ ચાર પૈકી કોઈ એક ફિલ્ડ વિશે વિચારો તો ખોટું નથી. આ દરેક ફિલ્ડમાં સેંકડો સબ-ફિલ્ડ છે ને તેમાં કારકિર્દી બનાવીને તમે નાણાં અને સંતોષ બંને મેળવી શકો.

૪. સ્કીલ અને નોલેજ આધારિત કારકિર્દી વિશે વિચારો: આપણે ત્યાં લોકો સ્કીલ અને નોલેજને બહુ મહત્ત્વ નથી આપતાં. તેના બદલે પરીક્ષામાં વધારે માર્ક્સ મેળવવાનું મહત્ત્વ છે. આ માનસિકતા બદલો અને જેમાં સ્કીલ-નોલેજની જરૂર હોય તેવાં ફિલ્ડ પસંદ કરો. તેના કારણે તમને કારકિર્દીમાં સતત નવું કરવાની તક મળશે અને સાથે સાથે કોઈ તબક્કે એવી સ્થિતિ પેદા નહીં થાય કે તમારે કામ માટે ફાંફાં મારવાં પડે. બીજું એ કે તમારી પાસે સ્કીલ અને નોલેજ હશે તો તમે ઝડપથી તમારા ફિલ્ડમાં જ બીજી બ્રાંચમાં જઈ શકશો. તેના કારણે તમારી કારકિર્દી મોનોટોનસ એટલે કે બીબાઢાળ બની ગઈ છે તેવું પણ નહીં લાગે.

૫. કારકિર્દી તમારો વિકાસ કરે તેવી પસંદ કરો : કારકિર્દીની પસંદગી કરો ત્યારે એ બાબત હંમેશાં ધ્યાનમાં રાખો કે તેના કારણે તમારો માનસિક અને આર્થિક વિકાસ થાય. તમે જે સ્તરેથી કારકિર્દી શરૂ કરી હોય એ જ સ્તરે તમે

પાંચ કે દસ વરસ પછી પણ હો તો એવી કારકિર્દીનો અર્થ નથી. આ સમયગાળામાં તમે આર્થિક રીતે કદાચ એટલો વિકાસ ના કરી શક્યા હો તો ચાલે પણ તમારા સ્કીલ અને નોલેજમાં એટલો વધારો થયો હોવો જ જોઈએ કે જેનો ફાયદો તમને ભવિષ્યમાં મળે. તમારા પોતાના ફિલ્ડમાં તમે સન્માનજનક કામ કરનારી વ્યક્તિ તરીકે સ્થાપિત થાઓ એવી કારકિર્દી પસંદ કરો. આર્થિક ફાયદો આપોઆપ થશે.

કારકિર્દીના નવા આયામ પસંદ કરવાના માટેના આ થોડાક પાયાના નિયમો છે. અત્યારે એટલાં બધાં ક્ષેત્રો ખૂલી ગયાં છે કે જેનો ઉલ્લેખ કરવા બેસો તો પણ એક પુસ્તક નાનું પડે. ઇન્ટરનેટનો જમાનો છે તેથી તમે ઝડપથી તેના વિશે માહિતી મેળવી શકો છો.

છેલ્લે એક સુવર્ણ સિદ્ધાંત યાદ રાખો. કોઈની વાતોથી ભરમાશો નહીં ને તમને તમારા સંતાન માટે યોગ્ય લાગે એ કારકિર્દી પસંદ કરજો. તમારું સંતાન પુખ્ત હશે અથવા થવાના આરે હશે તેથી તેની સાથે પણ ચર્ચા કરો અને પછી નિર્ણય લેજો.

૩૮૭, વિભૂષા બંગ્લોઝ,
હોમિયોપથિ કોલેજ સામે, બોપલ,
અમદાવાદ-૫૮

- મૌલિક સોની

તમે આ મહાન વ્યક્તિઓના નામ તો ચોક્કસ સાંભળ્યા જ હશે. મહાત્મા ગાંધી, સ્વામી વિવેકાનંદ, નરેન્દ્ર મોદી, લતા મંગેશકર, સચિન તેંડૂલકર, અમિતાભ બચ્ચન વગેરે. શું તમે જાણો છો કે આ બધામાં સામ્ય શું છે? યસ, યુ આર રાઈટ ! આ બધી જ વ્યક્તિઓએ પોતપોતાના ક્ષેત્રે ખૂબ જ સફળ અને મહાન સિદ્ધિ મેળવી છે. તેઓએ પોતાના ક્ષેત્રે ઇતિહાસ સર્જ્યો છે.

આ બાબત પરથી એમ ચોક્કસ કહી શકાય કે દુનિયામાં બે જ પ્રકારના લોકો હોય છે. ૧. જેઓ ઇતિહાસ સર્જે (હિસ્ટરી મેકર) છે અને ૨. જેઓ ઇતિહાસ વાંચે (હિસ્ટરી રીડર) છે. તમે જોયું જ હશે કે ઇતિહાસ સર્જનારની સંખ્યા તો માત્ર ૩% જેટલી જ હોય છે. જ્યારે ઇતિહાસ વાંચનારની સંખ્યા ૯૭% જેટલી હોય છે.

ખરેખર તો ઇતિહાસ સર્જનાર વ્યક્તિ કંઈ ઇતિહાસ સર્જવા માટે કાર્ય કરતી હોતી નથી. તે તો માત્ર પોતાના કાર્યમાં એટલા માટે ડૂબેલી હોય છે કારણ કે તે કાર્ય તેમને ખૂબ જ ગમતું હોય છે, પરિણામે તેઓના કાર્ય ઇતિહાસ બની જાય છે. જ્યારે ઇતિહાસ વાંચનાર તો મોટાભાગે ઇતિહાસ સર્જનાર વ્યક્તિઓની ભૂલો શોધવામાં જ વ્યસ્ત હોય છે.

એક વૈજ્ઞાનિક જ્યારે કોઈ સંશોધનમાં ડૂબેલા હોય છે, ત્યારે તેઓ ક્યારેય એવું નથી વિચારતા કે આ સંશોધન થવાથી મને નોબેલ પ્રાઈઝ મળશે કે પછી મને પ્રસિદ્ધિ મળશે, પરંતુ તેઓ તો બસ તેમને તે કામમાં ખૂબ જ આનંદ આવી રહ્યો હોય છે એટલા માટે તે કામમાં ડૂબેલા હોય છે.

પેલું કહેવાય છે ને કે 'જે કામ તમને ગમતું હોય તે કરો અથવા જે કામ કરતાં હો તેને ગમાડો.' એટલે કે તમને જે કાર્ય પ્રત્યે લગાવ હોય, પ્રેમ હોય, ગમતું હોય તે કાર્ય કરો, અથવા તો જે કાર્ય કરવું પડે છે તેને ખૂબ જ પ્રેમથી કરો, તો તમારે તે કાર્ય તનાવયુક્ત ન કરવું પડે. તે કાર્યનો તમને થાક પણ ન લાગે. તમે તે કાર્ય અનેક કલાકો સુધી ખૂબ જ આનંદથી કરી શકો.

મારે તો આજે આપને બસ એ જ કહેવું છે કે તમે ૯૭%માંથી બહાર નીકળી જાઓ અને ૩%માં જોડાઈ જાઓ. તેમના જેવા શબ્દો ન બોલો, તેઓ જેવી વાતો કરે છે, તેવી વાતો તમે ન કરો, તેમના જેવા બહાના ન કાઢો, તેમના જેવી કામ ન કરવાની પદ્ધતિઓ ન વાપરો. બસ, ૯૭%માંથી બહાર નીકળી જાઓ અને તમારા ઉત્તમ જીવનની નવી શરૂઆત કરો. કંઈક જુદું કરો.

યાદ રાખો 'જે બધા કરે છે તેવું જ તમે પણ કરશો તો જે બધાને મળે છે તેવું જ તમને મળશે. પરંતુ જે કોઈ નથી કરતું તેવું તમે કરશો તો જે કોઈને નથી મળતું તેવું તમને મળશે'.

અને આમ પણ 'જે કામ કરવું સહેલું હોય છે, તે ન કરવું પણ તેટલું જ સહેલું હોય છે.' માટે ૯૭%માંથી બહાર નીકળી જાઓ. તમારી એક નવી ઈમેજ બનાવો. આ ખરેખર ખૂબ જ પાવરફૂલ બાબત છે.

આ સંદર્ભે હું વારંવાર વિદ્યાર્થીઓને કહેતો હોઉં છું કે 'જો તમે ટીવી ન જુઓ તો એક દિવસ એવો આવશે કે આખી દુનિયા તમને ટીવીમાં જોશે'. એટલે કે જો તમે તમારું સંપૂર્ણ ધ્યાન કોઈ મહાન કાર્યમાં જોડશો તો તમે પણ ઉત્તમ સફળતા મેળવશો જ.

તો આજથી જ કોઈ ઉત્તમ કાર્ય કરવાનું નક્કી કરી લો અને તે કાર્ય તમને ગમતું હશે તો તમે તેમાં પૂરી લગનથી લાગી જશો જ, પરંતુ જો તે કદાચ ન ગમતું કાર્ય હોય પરંતુ તે કાર્ય તમને ભવિષ્યમાં સફળતા અપાવી શકે તેમ હોય તો તેમાં પૂરી લગનથી લાગી જ જાઓ. ધીમે ધીમ આ કાર્ય કરતાં કરતાં તમે અનુભવશો કે તે કાર્ય તમને ગમવા લાગ્યું છે. આ જ બાબત એ કારકિર્દીમાં સફળ થયેલ પ્રોફેશનલ્સનો એટિટ્યૂડ હોય છે.

ડી-૩૦૧, સમર્પણ ટાવર,
જ્ઞાન-જ્યોતિ સ્કૂલની બાજુમાં,
પ્રભાત ચોક, ઘાટલોડિયા, અમદાવાદ-૬૧

- પ્રિન્સીપાલ એ. આર. દલાલ

કોઈપણ વ્યક્તિની કારકિર્દીમાં કે કારકિર્દી અંગેના કોઈપણ નિર્ણયમાં આયોજન ખુબજ અગત્યનો ભાગ ભજવે છે. ઘણાબધા તેજસ્વી યુવાનો પોતાની આગળની જીંદગીમાં શું કરવા માંગે છે, તેનો નિર્ણય કરી શકતા નથી. પરંતુ તેઓએ કારકિર્દી અંગે વહેલી તકે યોગ્ય નિર્ણય કરવો ખૂબ જ જરૂરી હોય છે. તેમના જીવનમાં આ ખૂબ જ મહત્વનો નિર્ણય હોય છે. આ નિર્ણય લેવા માટે તેમને ખૂબ જ વિચારપૂર્વકનું આયોજન કરવું પડે છે. આ માટે તેમને પોતાને કયા વિષયોમાં રસ અને રુચિ છે, ક્યાં ક્ષેત્રોમાં તેની નિપુણતા છે વગેરે બાબતો અંગે ઊંડાણથી વિચાર કરીને આયોજન કરવું પડે છે. આમ કારકિર્દી અંગે કોઈપણ નિર્ણય કરતા પહેલાં વ્યક્તિએ પોતાના વ્યક્તિત્વ વિષે ઊંડાણ પૂર્વક વિચારીને પછી જ અંતિમ નિર્ણય લેવો જોઈએ.

કારકિર્દી અંગે નિર્ણય લેતા પહેલા તેના આયોજનમાં અનેક બાબતોનો સમાવેશ થાય છે. તેમાં વ્યક્તિ પોતે શેમાં રસ ધરાવે છે, તે આગળ કેટલું ભણવા માંગે છે, તે કેટલા પૈસા કમાવા માંગે છે, તે કયા પ્રકારનું કામ કરવા માંગે છે, તે જે પ્રકારનું કામ કરવા માંગે છે- તે કામ અને તે નોકરી અને વ્યવસાયમાં આગળ જતાં કેટલો વિકાસ કે વૃદ્ધિની સંભાવના છે. વગેરે બાબતો નો વિચાર કરવો જરૂરી છે. જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ પોતાની સંભવિત કારકિર્દી અંગે વિચારવાનું શરૂ કરે છે- ત્યારે તે કારકિર્દી અંગે કોઈપણ મહત્વનો નિર્ણય કરતા પહેલાં તે યોગ્ય નિર્ણય પર પહોંચી શકે તેવી પૂરી શક્યતા છે.

જાણીતા વિચારક - એલિયનોર રૂઝવેલ્ટે સુંદર વાત કરી છે કે - ભવિષ્ય તેમનું છે, જે લોકો તેમના સુંદર ભવિષ્યમાં વિશ્વાસ કરે છે.

આમ તમામ બાબતો અંગે ઊંડાણ પૂર્વક લાંબા વિચાર બાદ- તેને કારકિર્દીની દૃષ્ટિએ યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં મુકવી જોઈએ. ઘણી વખત કારકિર્દી અંગે એક વખત લીધેલો નિર્ણય હંમેશને માટે આખરી પણ હોતો નથી. ભણતી વખતે કે કોલેજના સમયે કારકિર્દી અંગે કરેલો નિર્ણય, તેની દશ કે પંદર વર્ષ પછીની કારકિર્દી કરતાં જુદો પણ હોઈ શકે. આથી

કારકિર્દી અંગે જેમ યોગ્ય આયોજન અને વિચારપૂર્વકના નિર્ણયની જરૂર છે તેમ કોઈ પણ નિર્ણય લેવા માટે વધારે પડતું દબાણ રાખવાની પણ જરૂર નથી. હમેશા સાચ્યો જ નિર્ણય લેવો તે પ્રકારનું દબાણ રાખવાને બદલે વ્યક્તિએ પોતાની આસપાસની પરિસ્થિતિનું સતત નિરીક્ષણ કરતું રહેવું જરૂરી છે, જેથી યોગ્ય સમયે યોગ્ય નિર્ણય લઈ શકાય.

આજની યુવા પેઢી એ બાબતમાં ખુબજ ભાગ્યશાળી છે કે, કારકિર્દી અંગે નિર્ણય લેવા માટે તેમની પાસે સાયકોલોજીસ્ટ અને કાઉન્સિલરની મદદ ઉપલબ્ધ છે. આજે આ પ્રકારના સાઈકોલોજીસ્ટ અને કાઉન્સિલર વિવિધ પ્રકારના ટેસ્ટ દ્વારા બાળક કે યુવાનો શેમાં સારી કારકિર્દી બનાવી શકે તેમ છે. તે નિર્ણય લેવામાં મદદ કરી શકે છે.

ટૂંકમાં કહીએ તો સારી કારકિર્દી માટે યોગ્ય નિર્ણય લેતા પહેલાં યોગ્ય આયોજન અને પાતાનો રસ તેમજ કૌશલ્યો અંગે વિચારણા કરી લેવી ખૂબ જ જરૂરી છે.

આ માટે વ્યક્તિએ પોતાની જાતને ઓળખવા માટે કેટલાક પ્રશ્નો પૂછવા જોઈએ.

પોતે શું કરવા માંગે છે?

પોતાને શું કરવું ગમે છે?

દશ કે વધારે વર્ષો પછી તમે તમારી જાતને શું કરતી જોવા માગો છો?

જ્યારે વ્યક્તિ તરુણ વયની હોય છે ત્યારે આ પ્રકારના જવાબો તેમની પાસેથી મેળવવા ખૂબ જ મુશ્કેલ હોય છે. વ્યક્તિ રોજરોજ અનેક નિર્ણયો લેતો હોય છે- તેમાં તે કેવા કપડાં પહેરવા, કેવું ભોજન લેવું, શાળા પછીનો સમય કેવી રીતે પસાર કરવો- વગેરે.. પરંતુ કેટલાક નિર્ણયો એવા હોય છે કે જે આપણા સમગ્ર જીવનને અસર કરે છે. આથી જ કારકિર્દી માટે વિચાર પૂર્વકના આયોજન બાદ નિર્ણય લેવાનો આગ્રહ રાખવામાં આવે છે.

૧. તમારી જાતને ઓળખો પહેલા તમારી જાતને

ઓળખવાની જરૂર છે, અને પછી જ કારકિર્દી અંગે વિવિધ વિકલ્પો ઉપર વિચારવું જોઈએ, કે કેવા પ્રકારની નોકરી તમને વધારે અનુકૂળ આવશે.

૨. સંબંધિત માહિતી એકત્ર કરવી વ્યક્તિની કારકિર્દીના સ્વપ્ના અંગેની તમામ માહિતી એકત્ર કરવી અને તેનું વિશ્લેષણ કરવું. કારકિર્દી માટે કેવા કૌશલ્યોની જરૂર છે અને વ્યક્તિમાં કેવા કૌશલ્યો છે અને તે કારકિર્દી પસંદ કરવા માટે હવે કેવા કૌશલ્યો વિકસાવવાની જરૂર છે વગેરે બાબતોનો વિચાર કરવો જોઈએ.

૩. આગળનું પગલું વિચારવું જરૂરી તમારા વરિષ્ઠ સિનિયર લોકો સાથે ચર્ચા કરીને એ નિર્ણય લો કે તમારી ઈચ્છિત કારકિર્દી બનાવવા માટે હવે શેની જરૂર છે. કેમ કે પસંદગીની કારકિર્દી પ્રાપ્ત કરવા માટેના અનેક રસ્તા હોય છે- આથી તમામ વિકલ્પો વિચારી લો અને એક એક પગથિયું આગળ વધો.

૪. પરિવર્તન માટે હંમેશા તૈયાર રહો: કોઈ પણ યોજના કે નિર્ણયનો યોગ્ય રીતે અમલ કરાયો છે કે કેમ- તેની ચિંતા નહિ કરો. કઈ પણ આયોજન હંમેશા સો ટકા હોતું નથી. આથી હંમેશાં પરિવર્તનને સ્વીકારવા માટે તૈયાર રહો. તમને નહીં ગમતા નિર્ણય ઉપર આગળ વધવાને બદલે માર્ગ બદલવા માટે પણ હંમેશા તૈયાર રહો.

૫. શીખવા માટે હંમેશાં તૈયાર રહો, કઈ પણ નવી વસ્તુ શીખવા પાછળ કરેલો ખર્ચ એ ખર્ચ નહિ પણ રોકાણ છે. આથી હંમેશા નવું નવું શીખવા માટે હંમેશાં તૈયાર રહેવું.

૬. માતા પિતાનું માર્ગદર્શન લેતા રહેવું માતા-પિતા શ્રેષ્ઠ શિક્ષક ગણાય છે. આથી કોઈ પણ ભવિષ્યના આયોજન અંગે માતા પિતા સાથે ચર્ચા કરવી જરૂરી છે. માતાપિતાનો અનુભવ કંઈ પણ મૂંઝવણભરી સ્થિતિમાંથી બહાર નીકળવા માટે માર્ગદર્શન લેવું ખૂબ જ જરૂરી છે. એ જ રીતે યોગ્ય અને પરિપક્વ નિર્ણય લેવા માટે પણ માતાપિતા ખુબજ મદદરૂપ સાબિત થાય છે.

૭. સમયનું યોગ્ય મેનેજમેન્ટ કરો. હંમેશાં કોઈ પણ ક્ષેત્રે સફળતા માટે ટાઈમ મેનેજમેન્ટ ખૂબ જ મહત્વનું પરિબળ છે. જો કોઈ વ્યક્તિ સમયનું સારું મેનેજમેન્ટ કરી શકે અને પોતાની પ્રવૃત્તિમાં સમયનો યોગ્ય ઉપયોગ કરી શકે તો તેને પોતાની સફળ કારકિર્દી માટે તૈયારી કરવામાં સમય ખુબજ

ઉપયોગી સાબિત થાય છે. આ કળા વ્યક્તિના જીવનમાં કારકિર્દીના ઉચ્ચ શિખરે પહોંચવામાં પણ ઉપયોગી સાબિત થાય છે.

૮. હંમેશાં નવી નવી જાણકારી સાથે અપડેટ રહેવું. વાંચન, વાંચન અને વધુ ને વધુ વાંચન. અખબારો, સામયિકો, બ્લોગ કે ઈન્ટરનેટ દ્વારા હંમેશા નવી નવી માહિતીથી અપડેટ રહેવું જરૂરી છે.

જે વ્યક્તિ શાળા દરમિયાન અન્ય પ્રવૃત્તિ દ્વારા વિવિધ પ્રયોગો કરીને પોતાનો રસ અને કૌશલ્યો ને ખીલવવાનું કાર્ય કરે છે. તે આગળ જતાં પોતાની કારકિર્દીમાં વધુ સારી સફળતા મેળવે તેવી શક્યતા ખૂબ જ વધુ છે. અને જેઓ શાળા દરમિયાન આવી તકોનો ઉપયોગ નથી કરતા તેમને તેમની ભવિષ્યની કારકિર્દીમાં સંઘર્ષ કરવો પડતો હોય તેવું બની શકે છે.

આથી કારકિર્દીનો નિર્ણય લેવા માટે નીચેના મુદ્દાઓનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.

૧. તમને જે વસ્તુ કે કાર્ય ખૂબ જ રસપ્રદ લાગે તેને કારકિર્દીના એક સંભવિત વિષય તરીકે વિચારીને આગળ વધવું જોઈએ.

૨. સંભવિત કારકિર્દી વિષે વધુ ચોક્કસ બનવા માટે ઈન્ટર્નશિપ કે અનુભવ માટે કોઈ જગ્યાએ કામ કરવું તે શ્રેષ્ઠ રસ્તો છે. તેનાથી પણ યોગ્ય નિર્ણય લેવામાં મદદ મળે છે.

૩. કારકિર્દીના વિકલ્પો માટે સંશોધનને અગાઉ થી વહેલા શરુ કરી દેવા જેથી યોગ્ય નિર્ણય ઉપર જલ્દીથી આવી શકાય.

૪. કારકિર્દી માટે લોકો સાથે વાતચીત કે મળતા રહેવું ખૂબ જ જરૂરી છે. આજે આપને સોશિયલ મીડિયા દ્વારા એક બીજાના સંપર્કમાં રહીને આપની કારકિર્દી અંગે યોગ્ય નિર્ણય માટે બીજા લોકોનું માર્ગદર્શન મેળવી શકીએ છીએ.

અંતમાં એમ કહી શકાય કે લાંબા વિચારપૂર્વકના આયોજન બાદ કારકિર્દી અંગેનો યોગ્ય નિર્ણય લઈ શકાય છે, અને ત્યારે આવી વ્યક્તિ એમ ગર્વથી કહી શકે કે, હું મારી આસપાસની પરિસ્થિતિનું નહિ પણ મારા યોગ્ય નિર્ણયનું પરિણામ છું..

- બી-૯, નિર્મલ એપાર્ટમેન્ટ,
નવરંગ સ્કૂલ છ રસ્તા, રામમંદિરની
બાજુમાં, અમદાવાદ - ૧૪

ધો. ૧૨ પછી કારકિર્દીના માર્ગો

આ વિભાગમાં જુઓ...

ક્રમ	વિષય	લેખક	પાના નં
૧	એન્જિનિયર બનો- ટેકનોક્રેટ બનો ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાન પ્રવાહ પછીના ટેકનોલોજી અભ્યાસક્રમો	પ્રો. (ડૉ.) જી. પી. વડોદરીયા	૧૮
૨	સાયન્સમાં એકથી બઢકર એક કોર્સ	આર. એન. કોટક	૩૬
૩	કોમર્સની દુનિયામાં કારકિર્દી બનાવો	રાજેન્દ્ર ઉપાધ્યાય	૪૦
૪	ગુના સંશોધનમાં પડકારરૂપ કારકિર્દી	પી.આઈ. રબારી	૪૮
૫	દરિયાઈ પડકારોને અવસરમાં ફેરવતી મરિન એન્જિનિયરિંગ	ચેતનાબેન પટેલ	૫૪
૬	આર્થિક જગતમાં દમદાર કારકિર્દી	ડૉ. પૂજા આર. કોટક	૬૦
૭	મીડિયા ક્ષેત્રે લાઈમ લાઈટ કેરિયર	યોગેશ પંડયા	૬૨
૮	ફેશનમાં વૈવિધ્યપૂર્ણ કારકિર્દી	લીનાબેન એમ. ચૌહાણ	૬૬
૯	પ્રવાસન - આતિથ્ય સત્કારમાં મનગમતી કારકિર્દી	શ્રીમતી એમ.બી. દવે	૭૨
૧૦	સ્પોર્ટ્સમાં લગાવો કારકિર્દીની કિક...	જીગ્નેશ યુનારા	૭૪
૧૧.	કલાયમેટ ચેન્જમાં કારકિર્દીને આપો નવો પડકાર	ડૉ. પૂજા કોટક	૭૮
૧૨.	કૃષિ આધારિત અભ્યાસક્રમોમાં એવરગ્રીન કારકિર્દી	ડૉ. એસ.પી. પંડ્યા ડૉ. જી.આર. પટેલ ડૉ. એચ.એન.ખેર	૮૨
૧૩.	પંડિત દીનદયાલ પેટ્રોલિયમ યુનિવર્સિટીના ખમતીધર અભ્યાસક્રમો	પ્રો. તરુણ શાહ	૮૬
૧૪.	સુરક્ષા દળોમાં ગૌરવશાળી કારકિર્દી	સુદેશ અમીન	૮૮
૧૫.	પ્રિન્ટીંગ ટેકનોલોજી - રંગીન કારકિર્દી	ભગીરથ પટેલ	૯૮
૧૬.	જ્ઞાન મેળવવાની એકલવ્ય પરંપરા... ઓપન યુનિવર્સિટી	ડૉ. મૌનસ ઠાકર	૧૦૦
૧૭.	નામાંકિત સંસ્થાઓમાં પ્રવેશવાનું દ્વાર... પ્રવેશ પરીક્ષાઓ	ડૉ. રમેશ ભાયાણી	૧૦૬
૧૮.	બાયો/નેનો ટેકનોલોજીમાં વિરાટ કારકિર્દી	ડૉ. અવની ભાયાણી	૧૦૯
૧૯.	આર્ટ્સ - કલાના ક્ષેત્રે કારકિર્દી કારકિર્દીનું ઘડતર : એક કલા	પરિમલ દેસાઈ	૧૧૩
૨૦.	તબીબી અભ્યાસક્રમોનું કટ ઓફ લિસ્ટ	-----	૧૧૭

સફળતા મેળવીએ, પ્રગતિ કરીએ, હૈયે હિંમત રાખી, આગળ વધીએ,
સાચા કરીશું સપના, મેળવીને રહીશુ નામના, ઉજ્જત રાખી મસ્તક, પૂરી કરીશું કામના

એન્જિનિયર બનો- ટેકનોક્રેટ બનો ધોરણ ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પછીના ટેકનોલોજી અભ્યાસક્રમો

-પ્રો. (ડૉ.) જી. પી. વડોદરીયા

કોઈપણ પ્રગતિશીલ રાષ્ટ્ર માટે ટેકનોલોજીનો વિકાસ એ પાયાની જરૂરિયાત છે. આજે વિશ્વનાં દરેક રાષ્ટ્રને ટેકનોલોજીનું મહત્ત્વ સમજાઈ ચૂક્યું છે, અને આથી દરેક રાષ્ટ્ર એનો મહત્તમ વિકાસ કરી, પોતાનાં રાષ્ટ્રને એ દિશામાં સમૃદ્ધ બનાવવા કોશિશ કરે છે. ટેકનોલોજીના વિકાસમાં ટેકનિકલ શિક્ષણની ભૂમિકા મહત્ત્વની છે. કોઈપણ વિકસિત રાષ્ટ્ર માટે ટેકનિકલ શિક્ષણ એ મહત્ત્વની બાબત ગણવામાં આવે છે. ટેકનિકલ શિક્ષણ એટલે ઈજનેરી/ફાર્મસી તથા એને અનુરૂપ વ્યવસાયને લગતું શિક્ષણ.

છેલ્લાં કેટલાંક વર્ષોમાં વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે આપણા દેશે ઘણી પ્રગતિ કરી છે. કોમ્પ્યુટર અને આઈ.ટી. ક્ષેત્રે આપણે હરણફાળ ભરી છે. ગુજરાતનો ફાળો પણ એમાં અગ્રગણ્ય છે, એને અનુરૂપ અભ્યાસક્રમોનું શિક્ષણ રાજ્યમાં જ પ્રાપ્ત થાય એ માટે ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગ તેમજ ફાર્મસી કોલેજોની સંખ્યામાં પણ ઉત્તરોત્તર વધારો થતો રહ્યો છે. ચાલુ વર્ષ એટલે કે, ૨૦૧૬-૧૭ સુધીમાં રાજ્યમાં કુલ ૨૧૫ સંસ્થાઓમાં કુલ ૭૪૦૫૨ બેઠકો ડિગ્રી ઈજનેરી તથા ડિગ્રી/ ડિપ્લોમા ફાર્મસી અભ્યાસક્રમો માટે ઉપલબ્ધ હતી. ડિગ્રી ઈજનેરી અભ્યાસક્રમોમાં વિવિધ અભ્યાસક્રમો જેવા કે, બાયો ટેકનોલોજી, બાયો મેડિકલ એન્જિનિયરિંગ, એરોનોટિકલ એન્જિનિયરિંગ, મરિન એન્જિનિયરિંગ, માઈનિંગ એન્જિનિયરિંગ, હોટલ અને ટૂરિઝમ મેનેજમેન્ટ જેવા નવા અભ્યાસક્રમોની સાથે સાથે મિકેનિકલ, ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટેશન અને કન્ટ્રોલ, સિવિલ, કોમ્પ્યુટર, ઈલેક્ટ્રિકલ, આઈ.ટી., કેમિકલ, ઓટોમોબાઈલ ઈજનેરી તેમજ ટેક્સટાઈલ ઈજનેરી જેવા અનેકવિધ કન્વેન્શનલ અને સ્પેશિયલાઈઝ્ડ ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગ તેમજ ડિગ્રી/ડિપ્લોમા ફાર્મસી અભ્યાસક્રમોનું શિક્ષણ રાજ્યની સરકારી, અનુદાનિત તેમજ સ્વનિર્ભર સંસ્થાઓ દ્વારા આપવામાં આવી રહ્યું છે.

રાજ્યમાં ધોરણ ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પછીનાં ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગ ડિગ્રી/ડિપ્લોમા ફાર્મસીના અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશની કાર્યવાહી રાજ્ય સરકારના વિધાનમંડળ દ્વારા પારિત પ્રવેશ અને ફી-નિયમન માટેના અધિનિયમ "ગુજરાત પ્રોફેશનલ ટેકનિકલ એજ્યુકેશન સંસ્થાઓ (પ્રવેશ અને ફી નિયમન) અધિનિયમ ૨૦૦૭" અન્વયે રાજ્ય સરકાર દ્વારા રચવામાં આવેલ એડ્મિશન કમિટી ફોર પ્રોફેશનલ કોર્સિસ (ACPC), એલ.ડી. કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ કેમ્પસ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૧૫, મારફતે કેન્દ્રીયકૃત પ્રવેશપદ્ધતિ દ્વારા ગુણવત્તાના આધારે તૈયાર કરેલ મેરિટ યાદી મુજબ કરવામાં આવે છે. જેમાં રાજ્યની સરકારી અને અનુદાનિત સંસ્થાઓની કુલ મંજૂર થયેલી તમામ બેઠકો માટે તેમજ સ્વનિર્ભર સંસ્થાઓની ૭૫% બેઠકો માટે જે તે વર્ષે પ્રવેશની કાર્યવાહી કરવામાં આવે છે. સ્વનિર્ભર સંસ્થાઓની ૨૫% બેઠકો કે જે સંચાલક મંડળની બેઠકો તરીકે ઓળખાય છે, જેની પ્રવેશ કાર્યવાહી જે-તે સંસ્થા સ્તરે સંસ્થા દ્વારા કરવામાં આવે છે.

ચાલુ વર્ષ એટલે કે ૨૦૧૬-૧૭ના વર્ષ માટે ACPC દ્વારા રાજ્યની વિવિધ સંસ્થાઓમાં ઉપલબ્ધ ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પછીના ઉપલબ્ધ ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગ, ડિગ્રી/ડિપ્લોમા ફાર્મસીના અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશની કાર્યવાહી કરવામાં આવેલ હતી. જેની વિગતો અને અનુરૂપ કોડ (સંજ્ઞા)ની વિગત ટેબલ-૧ (Annexure -I) માં આ સાથે સવિસ્તાર આપવામાં આવેલ છે.

વર્ષ ૨૦૧૬-૧૭ દરમિયાન ધોરણ ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પછી ACPC ખાતે જોડાયેલ ૧૩૭ સરકારી, અનુદાનિત અને સ્વનિર્ભર સંસ્થાઓમાં, ચાલતા ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગના જુદા જુદા સ્નાતક અભ્યાસક્રમો માટે કુલ ૬૮૬૬૭ બેઠકો, ડિગ્રી ફાર્મસી અભ્યાસક્રમો માટે ૭૦ સંસ્થાઓમાં ૪,૮૫૫ બેઠકો, ડિપ્લોમા ફાર્મસી અભ્યાસક્રમો માટે ૮ સંસ્થાઓમાં ૫૩૦ બેઠકો ઉપલબ્ધ હતી.

આ ઉપરાંત ગુજરાત રાજ્યના વિદ્યાર્થીઓ માટે રાજ્યમાં આવેલી સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી (NIT) સુરત, અમદાવાદ, ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, ટેકનોલોજી રિસર્ચ એન્ડ મેનેજમેન્ટ (IIT-RAM) અમદાવાદ, ધીરુભાઈ અંબાણી ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ફોર ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી (DAICT), ગાંધીનગર, પંડિત દીનદયાળ પેટ્રોલિયમ યુનિવર્સિટી (PDPU) ગાંધીનગર તથા નિરમા યુનિવર્સિટી, જી.એસ.એફ.સી., વડોદરા ખાતે મંજૂર થયેલી બેઠકોમાંથી કેટલીક બેઠકો રાજ્યના તેમજ રાજ્ય બહારના વિદ્યાર્થીઓ કે જેઓએ રાષ્ટ્રીય સ્તરની પ્રાવેશિક પરીક્ષા આપેલા હોય, તેઓ માટે જુદા જુદા ઇજનેરી અભ્યાસક્રમોમાં અનામત રાખવામાં આવે છે, તે અંગેની સવિસ્તાર માહિતી જે-તે સંસ્થા ખાતેથી ઉપલબ્ધ થઈ શકશે.

ચાલુ વર્ષ માટે જો કોઈ સંસ્થાઓ કે બેઠકોમાં વધારો થશે તો તે અંગેની સવિસ્તાર માહિતી ACPC દ્વારા આપવામાં આવતી માહિતી પુસ્તિકામાં સામેલ કરવામાં આવશે. વિદ્યાર્થીઓને માર્ગદર્શન મળી રહે તે હેતુથી વિવિધ સંસ્થાઓ તેમજ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ ક્યા મેરિટ ક્રમાંક તેમજ મેરિટ ગુણ પર અટકતો હતો તેની જુદી જુદી કેટેગરીના વિદ્યાર્થીઓ માટે અલગથી માહિતી ટેબલ-૨ (Annexure-II) માં આપવામાં આવેલ છે.

પ્રવેશપાત્રતા :

ઉમેદવારે ડિગ્રી ઇજનેરી તથા ડિગ્રી/ડિપ્લોમા ફાર્મસી અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ માટે ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહની (૧૦+૨ પેટર્ન) અથવા તેને સમકક્ષ પરીક્ષા કે જેને 'લાયકાતની પરીક્ષા' ઉલ્લેખવામાં આવે છે, તે જે તે વર્ષ માટે નિયમોનુસાર જરૂરી લઘુત્તમ ગુણમર્યાદા સાથે નીચેની પૈકી કોઈ એક શાળામાંથી પાસ કરેલ હોવી જોઈએ.

૧. ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ સાથે સંલગ્ન માન્ય શાળાઓ.
૨. ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલી સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ એજ્યુકેશન, નવી દિલ્હીની માન્ય શાળાઓ.
૩. ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલી કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયન સ્કૂલ સર્ટિફિકેટ એકઝામિનેશન્સ, નવી દિલ્હીની માન્ય શાળાઓ.

૪. ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલ નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઓપન સ્કૂલિંગ, નવી દિલ્હી માન્ય

૫. ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલ ઇન્ટરનેશનલ સ્કૂલ બોર્ડ માન્ય શાળા/સેન્ટર

અને જે-તે વર્ષની પ્રવેશ પ્રક્રિયામાં જે-તે વર્ષ માટે ગુજરાત સરકારે માન્ય રાખેલ 'પ્રાવેશિક પરીક્ષા' આપેલ હોવા જોઈએ.

વખતોવખત પ્રવેશ પાત્રતામાં ફેરફાર થતા હોવાથી જે તે શૈક્ષણિક વર્ષ માટે સરકાર તરફથી બહાર પાડવામાં આવતા ઠરાવને આધારે પ્રવેશ સમિતિ તરફથી માહિતી પુસ્તિકામાં આપેલી માહિતી આધારભૂત ગણવામાં આવે તે જરૂરી છે.

ACPC દ્વારા ભરવાની થતી બેઠકોમાંથી ૭% અનુસૂચિત જાતિના વિદ્યાર્થીઓ માટે, ૧૫% અનુસૂચિત જનજાતિના વિદ્યાર્થીઓ માટે અને ૨૭% બેઠકો સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવર્ગના વિદ્યાર્થીઓ માટે અનામત રાખવામાં આવે છે. લશ્કરી તેમજ અર્ધલશ્કરી દળોના ચાલુ/માજી સૈનિકોના સંતાનો માટે ૧% બેઠક અનામત રાખવામાં આવે છે. વિકલાંગ ઉમેદવારો માટે ૩% બેઠકો P.W.D. એક્ટ ૧૯૮૫ પ્રમાણે જે-તે જાતિની બેઠકોમાં અનામત રાખવામાં આવે છે. તદ્દુપરાંત AICTE, નવી દિલ્હી દ્વારા ચાલુ સાલે મંજૂર થયેલી બેઠકોની ૫% બેઠકો સંખ્યાધિક બેઠકો એવા ઉમેદવારો કે જેઓનાં કુટુંબની તમામ સ્ત્રોતોમાંથી થતી વાર્ષિક રૂ.૬ લાખ કરતાં ઓછી હોય, તેઓને મેરિટનાં ધોરણે ફાળવવા સંસ્થાઓને જણાવવામાં આવેલ હતું.

પ્રવેશ પ્રક્રિયા : ધોરણ ૧૨ (વિજ્ઞાનપ્રવાહ)નું પરિણામ બહાર પડ્યા પછી તુરત જ એડ્મિશન કમિટી ફોર પ્રોફેશનલ કોર્સિસ (ACPC) દ્વારા રાજ્યના વ્યાવસાયિક ઇજનેરી તથા ફાર્મસીના અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ ફાળવવાની કાર્યવાહીની શરૂઆત કરવામાં આવે છે. પ્રવેશ પ્રક્રિયા માટે જરૂરી પ્રમાણપત્રો જેવા કે જાતિ પ્રમાણપત્ર, નોન ક્રીમીલેયરનું સર્ટિફિકેટ વગેરે અંગે પૂરતી માહિતી મળી રહે તે માટે તથા સમિતિ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલ હેલ્પ સેન્ટરોની માહિતી મળી રહે તે માટે પ્રવેશ સમિતિ દ્વારા અગાઉથી રાજ્યના અગ્રણી વર્તમાનપત્રોમાં જાહેરખબર

આપી ઉમેદવારોને માહિતગાર કરવામાં આવે છે. તદ્દુપરાંત સમિતિની વેબસાઈટ www.jacpcldce.ac.in ઉપર વખતોવખત જરૂરી માહિતીઓ, સૂચનાઓ મૂકવામાં આવે છે.

ગુજરાત સરકાર દ્વારા પ્રવેશ વર્ષ ૨૦૦૮-૦૯થી ડિગ્રી ઈજનેરી તથા ડિગ્રી/ડિપ્લોમા ફાર્મસીનાં વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોનાં ઓનલાઈન પ્રવેશપ્રક્રિયા શરૂ કરવામાં આવેલ છે. પ્રવેશ પ્રક્રિયાની શરૂઆતમાં વિદ્યાર્થીઓએ રાજ્યભરમાં સમિતિ દ્વારા નક્કી કરાયેલી અધિકૃત બેંક શાખાઓ ખાતેથી માહિતી પુસ્તિકા અને PIN મેળવવાના હોય છે, જેની મદદથી ઉમેદવારોએ સમિતિની વેબસાઈટ www.gujacpc.nic.in ઉપર રજિસ્ટ્રેશન કરાવવું ફરજિયાત છે. ઉમેદવારોને રજિસ્ટ્રેશનની પ્રક્રિયા તથા પ્રવેશ પ્રક્રિયાના વિવિધ તબક્કાઓથી સંપૂર્ણપણે માહિતગાર કરવા માટે પ્રવેશ સમિતિ દ્વારા રજિસ્ટ્રેશન સમયે માહિતી પુસ્તિકા આપવામાં આવે છે, જેનો અભ્યાસ પ્રવેશ ઈચ્છુક ઉમેદવારોએ કરવો અત્યંત જરૂરી છે.

ફાર્મસીના સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ ઈચ્છુક ઉમેદવારોને સંસ્થાની માન્યતાની માહિતી અર્થે ફાર્મસી કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયાની વેબસાઈટ www.pci.nic.in જોઈ લેવી હિતાવહ છે.

ફીનું ધોરણ : પ્રવેશ વર્ષ ૨૦૧૬-૧૭ દરમ્યાન જુદી જુદી સંસ્થાઓમાં ફીનું ધોરણ નક્કી કરવા માટે રાજ્ય દ્વારા નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટના નિવૃત્ત ન્યાયાધીશનાં વડપણ હેઠળ એક ફી નિયંત્રણ સમિતિની રચના કરવામાં આવેલી છે. ફી નિયંત્રણ સમિતિ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલ ફી મુજબ જ દરેક સ્વનિર્ભર સંસ્થાઓએ ફી લેવાની રહે છે. સંસ્થાની ફી અંગેની માહિતી અર્થે ફી સમિતિની વેબસાઈટ www.frctech.ac.in જોઈ લેવી હિતાવહ છે.

.... અને વધુ ...

વ્યવસ્થિત અને સફળતાપૂર્વકના કારકિર્દી-આયોજન માટે નીચેની આપેલ બાબતોને ધ્યાનમાં રાખો :

(૧) તમારી શારીરિક શક્તિને પીછાણો : કેટલાક વ્યવસાયો અમુક ચોક્કસ પ્રકારની શારીરિક કાર્યશક્તિ માગે છે. જેમ કે સુરક્ષા સેવાઓ, પાઈલટ કે એર હોસ્ટેસનો વ્યવસાય. વ્યક્તિના શારીરિક બંધારણમાં ઉંમર અગત્યનો ભાગ ભજવે છે. કેટલાક અગત્યના અભ્યાસક્રમોમાં અને વ્યવસાયમાં પ્રવેશમર્યાદા નક્કી કરવામાં આવે છે.

આથી, આપણે આપણા શિક્ષણનું એવી રીતે આયોજન કરવું જોઈએ કે જેથી જરૂરી શારીરિક ક્ષમતામાં આવીએ.

(૨) તમારા બુદ્ધિયાતુર્યને (Intelligence)ને ઓળખો :

દરેક વ્યક્તિમાં સામાન્ય માનસિક શક્તિ હોય છે, જેને બુદ્ધિચાતુર્ય કહેવામાં આવે છે. પરંતુ તેની કક્ષા જુદી જુદી હોય છે. તમારું બુદ્ધિચાતુર્ય જાણવું એ તમારા શૈક્ષણિક અને વ્યાવસાયિક ધંધા-રોજગારના આયોજનની એક બાબત છે. અભ્યાસક્રમની પસંદગી જો ખોટી થાય તો વ્યક્તિ તેમાં નિષ્ફળ જતાં નાસીપાસ થાય છે.

(૩) તમારી અભિયોગ્યતા (Aptitude) ને જાણો : તમારી વિશિષ્ટ અને સુષુપ્ત કાર્યશક્તિ વિશે જાણકારી મેળવવી એ પણ એટલું જ અગત્યનું છે. દરેક વ્યક્તિમાં એક કે તેથી વધુ વિશિષ્ટ શક્તિ રહેલી હોય છે અને તેને શરૂઆતમાં શોધી કાઢવી કે પારખી લેવી જરૂરી છે. કારકિર્દીના આયોજનમાં વિશિષ્ટ શક્તિઓનું જ્ઞાન અત્યંત આવશ્યક છે. કારણ કે, આજની વ્યાવસાયિક દુનિયામાં આવી શક્તિઓને સાંકળી લઈ વ્યવસાય/નોકરીની તકો આપવામાં આવતી હોય છે.

વધુમાં, વ્યવસાય અને વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોનું આયોજન કરતી વખતે રસને મહત્ત્વ આપવું જોઈએ. વ્યક્તિએ પસંદ કરેલ અભ્યાસક્રમમાં રસ હોય તો તે બધી મુશ્કેલીઓનો સામનો કરીને પોતાનો ધ્યેય સિદ્ધ કરે છે.

(૪) તમારા સ્વભાવની ખાસિયતો અને વલણોને જાણો : અભ્યાસક્રમ અને તે પછીથી તેને અનુરૂપ વ્યવસાયમાં સફળ થવા માટે તમારા સ્વભાવની ખાસિયતો તેમજ વલણો

અગત્યનો ભાગ ભજવે છે. પોતાના સ્વભાવને શું અનુકૂળ છે કે નથી તેનો ખ્યાલ હોવો જરૂરી છે. ઘર, સમાજ, સંજોગો, વ્યવસાય પરત્વે વ્યક્તિ અનુકૂલન સાથે તે જરૂરી છે. કેટલાક વ્યવસાયમાં વસ્તુઓ સાથે કામ લેવાનું હોય છે. જ્યારે કેટલાકમાં માણસો સાથે વ્યવહાર કરવાનો હોય છે. તો કેટલાકમાં વિચાર અગત્યનો ભાગ ભજવે છે. જીવનનાં મૂલ્યો અને યોગ્ય વલણો વ્યક્તિને સાચી રીતે વિચારતી કરી શકશે અને ધ્યેયસિદ્ધિ અને સફળતામાં તેનો ફાળો મહત્ત્વનો છે.

- એડ્મિશન કમિટી ફોર પ્રોફેશનલ કોર્સિસ,
એલ.ડી. એન્જિનિયરિંગ કેમ્પસ,
અમદાવાદ

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર

The Admission Committee For Professional Courses, 2016-17 Degree Engineering & Degree/Diploma Pharmacy Cut off Marks

Sr. No.	Institute	Course	IC_Code	OPEN		SC		ST		SEBC		EBC		DS	
				Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.
Degree Engineering Courses															
1	DAIICT, Gandhinagar	B.Tech(ICT)	581-59	84	99.62522	896	97.66525	27905	55.73519	424	98.72677	108	99.5537	216	99.22613
2	DAIICT, Gandhinagar	Info&Comm	581-17	260	99.0961	5164	90.23803	39285	38.73311	1083	97.31076	393	98.80063	852	97.74939
3	NIRMA Uni, ABAD	Computer	126-1D	391	98.81001	6507	88.01971	-----	-----	2089	95.53518	475	98.64134	*****	*****
4	NIRMA Uni, ABAD	IT	126-1E	666	98.22336	7105	86.99283	-----	-----	2954	94.09957	1040	97.37275	1012	97.44645
5	PDP, Raisan	Computer	582-1D	670	98.21612	7800	85.82513	-----	-----	4030	92.21915	1171	97.16127	*****	*****
6	DDU (GIA), NADIAD	Computer	109-1D	708	98.1292	7620	86.10553	30283	52.4603	1668	96.27867	593	98.37226	*****	*****
7	MSU, BARODA	CompSc	107-1C	780	97.91556	6961	87.24165	25448	59.13375	2234	95.29996	799	97.86768	3602	92.92091
8	LDCE, ABAD	Computer	101-1D	926	97.61452	7801	85.82461	30685	51.86587	3041	93.94615	1079	97.31541	2079	95.56031
9	PDP, Raisan	Info&Comm	582-17	1010	97.4509	8376	84.88093	-----	-----	4892	90.74073	1503	96.57943	5133	90.28877
10	NIRMA Uni, ABAD	Mech	126-1F	1047	97.35745	5270	90.05055	29457	53.63726	3930	92.40226	1407	96.7511	*****	*****
11	DDU (SFI), NADIAD	Computer	136-1D	1069	97.31994	8713	84.34727	-----	-----	3975	92.31984	1170	97.16145	*****	*****
12	MSU, BARODA	Mech	107-1F	1132	97.22627	5746	89.31351	11799	79.40664	2028	95.65888	1036	97.38552	4691	91.08184
13	PDP, Raisan	Petroleum	582-57	1155	97.18485	6654	87.74695	41178	35.23212	3380	93.21244	1354	96.82906	3125	93.78128
14	MSU, BARODA	Chemical	107-1W	1203	97.09468	7504	86.31238	22303	63.64404	2227	95.30348	1495	96.59357	*****	*****
15	BVM (GIA), VVNAGAR	Computer	108-1D	1217	97.05634	8636	84.46732	32749	48.97136	3178	93.68684	1329	96.88174	5177	90.21673
16	LDCE, ABAD	IT	101-1E	1419	96.74285	7969	85.57549	32600	49.16399	4405	91.55223	1801	96.02457	2288	95.20875
17	LDCE, ABAD	Mech	101-1F	1472	96.62994	6080	88.74565	18793	68.68444	3275	93.49486	1865	95.9309	2323	95.12847
18	DDU (GIA), NADIAD	Chemical	109-1W	1587	96.41814	9047	83.76915	28600	54.84133	3005	94.01205	1615	96.36745	3229	93.59853
19	MSU, BARODA	Electrical	107-1L	1597	96.4023	6954	87.26697	14999	74.28759	3129	93.77673	1948	95.77438	2495	94.8612
20	IICT, AU, ABAD	Info&Comm	570-17	1702	96.21211	15035	74.25439	-----	-----	7269	86.67879	2108	95.50295	*****	*****
21	VGEC, GNAGAR	Computer	105-1D	1752	96.10928	9010	83.84385	41133	35.27924	4615	91.21208	1840	95.96382	4490	91.41405
22	BVM (GIA), VVNAGAR	Mech	108-1F	1835	95.97956	7445	86.37913	23447	61.97896	3362	93.35717	2004	95.68717	5079	90.38744
23	MSU, BARODA	Electronics	107-1A	1872	95.92401	15061	74.21981	39041	39.14618	7017	87.13074	2990	94.03119	*****	*****
24	VGEC, GNAGAR	IT	105-1E	1936	95.8013	9243	83.44229	38146	40.74157	5105	90.33159	1964	95.75208	2801	94.3589
25	NIRMA Uni, ABAD	EC	126-16	2002	95.62994	20268	66.5343	-----	-----	10113	82.02442	3006	94.00832	*****	*****
26	LDCE, ABAD	Chemical	101-1W	2110	95.49963	8448	84.7459	28192	55.35895	3772	92.66193	2532	94.80653	*****	*****
27	DDU (SFI), NADIAD	IT	136-1E	2118	95.49711	15848	73.03709	-----	-----	8658	84.43244	2449	94.94504	6874	87.39758
28	NIRMA Uni, ABAD	Electrical	126-1L	2199	95.35328	9113	83.66336	43064	30.97379	7322	86.62167	3420	93.25771	5978	88.91914
29	NIRMA Uni, ABAD	Chemical	126-1W	2244	95.27506	9294	83.35634	-----	-----	4318	91.75149	2610	94.68349	*****	*****
30	BVM (SFI), VVNAGAR	Mech	140-1F	2245	95.27307	7814	85.80816	34261	46.69754	5511	89.66639	2364	95.06298	*****	*****
31	PDP, Raisan	Mech	582-1F	2278	95.21901	10605	81.20362	-----	-----	7869	85.7119	3372	93.33493	*****	*****
32	VGEC, GNAGAR	Mech	105-1F	2292	95.19825	6930	87.29565	21500	64.73568	4494	91.40826	2458	94.93529	*****	*****
33	GCE, VVNAGAR	Computer	129-1D	2443	94.95268	19632	67.47054	-----	-----	8117	85.30288	2750	94.50573	*****	*****
34	NIRMA Uni, ABAD	Civil	126-1S	2616	94.65643	10835	80.83704	25967	58.35157	7933	85.6275	3395	93.2959	6803	87.49931
35	MSU, BARODA	Civil	107-1S	2635	94.63315	12872	77.67108	17949	69.847	5382	89.87158	3515	93.08827	4345	91.67909
36	GEC, GNAGAR	Computer	115-1D	2661	94.60358	12734	77.88696	43792	29.17857	6757	87.58563	3219	93.61329	6193	88.56792
37	GEC, GNAGAR	IT	115-1E	2952	94.10526	13077	77.35732	41590	34.28213	7045	87.08797	3468	93.17676	5299	89.9984
38	SCET, SURAT	Computer	127-1D	2979	94.04242	36828	42.92277	45567	23.26775	8155	85.25891	4081	92.13328	6896	87.36434
39	BVM (SFI), VVNAGAR	IT	140-1E	3017	93.98869	19632	67.47054	-----	-----	9535	82.99115	3627	92.87995	*****	*****
40	PDP, Raisan	Chemical	582-1W	3137	93.76111	12444	78.38779	-----	-----	8118	85.30288	3522	93.07732	*****	*****
41	LDCE, ABAD	Electrical	101-1L	3322	94.42367	7043	87.08797	18128	69.62495	4930	90.66295	3359	93.36064	4216	91.90279
42	DDU (SFI), NADIAD	Chemical	136-1W	3322	93.42376	13426	76.82933	-----	-----	8248	85.08631	3853	92.51245	10887	80.75217
43	CPIT, CHANGA	Computer	138-1D	3416	93.26596	22563	63.18243	-----	-----	11858	79.33284	3977	92.3181	10050	82.10065
44	VGEC, GNAGAR	Chemical	105-1W	3464	93.17838	12158	78.82426	34427	46.45922	5341	89.92439	3418	93.26288	5893	89.05534
45	DDU (GIA), NADIAD	EC	109-16	3520	93.07874	13169	50.89987	-----	-----	9341	82.77707	4293	91.78693	*****	*****
46	BVM (GIA), VVNAGAR	Electrical	108-1L	3554	93.00472	8025	85.46877	20815	65.74508	4684	91.09472	3640	92.866	*****	*****
47	IITRAM, ABAD	Mech	586-1F	3604	92.9184	12530	78.2463	-----	-----	4582	91.24592	2527	94.8164	*****	*****
48	GCET, VVNAGAR	IT	129-1E	3608	92.90475	26018	58.27437	-----	-----	11326	80.09622	3783	92.63919	7333	86.59773
49	LDCE, ABAD	Civil	101-1S	3617	92.89324	7631	86.08108	15090	74.16777	5726	89.32261	4117	92.06793	5287	90.01222
50	NIRMA Uni, ABAD	IC	126-1R	3693	92.80304	19018	68.39285	-----	-----	12907	77.64853	4245	91.84607	7392	86.49211
51	GEC, SURAT	Mech	116-1F	3738	92.71128	11462	79.91097	19628	67.47229	5588	89.56147	5101	90.34122	3874	92.46658
52	LDCE, ABAD	EC	101-16	3795	92.61119	15380	73.70366	46427	18.89894	9489	83.07571	4951	90.64074	6386	88.22283
53	PDP, Raisan	Electrical	582-1L	3918	92.42135	10276	81.74779	-----	-----	18334	69.32259	6669	97.71167	18997	68.40574
54	DDU (GIA), NADIAD	Civil	109-1S	4045	92.19354	13904	76.07094	24365	60.59459	7398	86.4879	4528	91.35349	*****	*****
55	DDU (SFI), NADIAD	Mech	136-1F	4138	92.0259	14278	75.44032	-----	-----	8934	83.965	4734	91.01983	15753	73.13687
56	IICT, AU, ABAD	Mech	570-1F	4164	91.96599	15035	74.25439	-----	-----	11532	79.81911	4513	91.37246	7461	86.35906
57	VGEC, GNAGAR	Electrical	105-1L	4496	91.40826	9322	83.30877	27291	56.56804	6710	87.65681	5205	90.16003	7569	86.18597
58	LDCE, ABAD	Auto	101-1I	4523	91.3614	12127	78.88797	30954	51.46201	6725	87.63784	4818	90.85436	*****	*****
59	MSU, BARODA	Met. Mat. Eng.	107-7C	4595	91.2311	17550	70.39875	46647	16.99382	10433	81.46958	5749	89.31351	*****	*****
60	SCET, SURAT	Computer-2	127-38	4623	91.19439	37780	41.34148	-----	-----	12242	78.67356	5421	89.82072	*****	*****
61	CPIT, CHANGA	IT	138-1E	4633	91.15477	30200	52.55024	-----	-----	16649	71.81245	4901	90.71784	14375	75.31036
62	GEC, BHARUCH	Chemical	113-1W	4846	90.80922	14240	75.51006	36807	42.96003	7636	86.07807	5592	89.55265	16175	72.5648
63	INDUS Uni., ABAD	Computer	148-1D	4895	90.73486	26692	57.4038	-----	-----	19505	67.6344	5565	89.59565	*****	*****
64	VGEC, GNAGAR	Civil	105-1S	4943	90.64501	8604	84.52907	17954	69.83981	7176	86.87359	5296	90.00009	6927	87.2999
65	GEC, BHNAGAR	Computer	111-1D	4974	90.59853	24284	60.70786	46253	19.93276	9837	82.4505	5818	89.16783	12585	78.12376
66	LDCE, ABAD	IC	101-1R	4979	9										

कार्किटी मागदर्शन विशेषांक - २०१७

The Admission Committee For Professional Courses, 2016-17
Degree Engineering & Degree/Diploma Pharmacy Cut off Marks

Sr. No.	Institute	Course	IC_Code	OPEN		SC		ST		SEBC		EBC		DS	
				Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.
75	GCET, VVNAGAR	Chemical	129-1W	6022	88.84578	21693	64.46379	-----	-----	17642	70.30098	6342	88.30127	*****	*****
76	GCET, VVNAGAR	Mech	129-1F	6050	88.7984	25349	59.30681	-----	-----	12918	77.61828	7832	85.79056	18102	69.65819
77	IITRAM, ABAD	Electrical	586-1L	6062	88.77135	14926	74.38361	-----	-----	8937	83.965	5366	89.89024	*****	*****
78	VGEC, GNAGAR	EC	105-16	6095	88.71904	18468	69.11794	-----	-----	11824	79.36468	6872	87.4035	7859	85.7392
79	SVPIIT, VASAD	Computer	132-1D	6098	88.71606	22426	63.40663	-----	-----	18064	69.69754	9490	83.07571	10694	81.04972
80	INDUS Uni., ABAD	CompSc	148-1C	6179	88.58778	33148	48.42043	-----	-----	25044	59.66887	9268	83.39298	10615	81.17365
81	GEC, SURAT	Electrical	116-1L	6310	88.37573	13428	76.82279	16994	71.32895	8382	84.87537	7743	85.94107	*****	*****
82	BVM (GIA), VVNAGAR	Electronics	108-1A	6548	87.94211	37100	42.47763	-----	-----	14033	75.82693	9459	83.10149	6735	87.61397
83	PDP, Raisan	Industrial	582-1K	6585	87.84639	20888	65.64846	-----	-----	18542	69.01954	10600	81.21563	34505	46.3928
84	LJIET, ABAD	Computer	154-1D	6639	87.76466	19443	67.72803	-----	-----	14723	74.75884	7660	86.05444	16881	71.49055
85	DDU (GIA), NADIAD	IC	109-1R	6816	87.46985	33783	47.46241	-----	-----	8375	84.88093	5499	89.68916	11333	80.09282
86	LDCE, ABAD	Environment	101-1U	7013	87.14288	18828	68.65297	38282	40.48642	12606	78.08958	8594	84.53571	*****	*****
87	ADIT, KARMSAD	IT	139-1E	7054	87.06964	42035	33.33312	-----	-----	20113	66.73922	7672	86.03353	*****	*****
88	BVM (GIA), VVNAGAR	Prod	108-1G	7085	87.02295	25654	58.78412	46528	18.03582	13850	76.13962	8219	85.12869	*****	*****
89	DDU (SFI), NADIAD	IC	136-1R	7129	86.94253	45025	25.34305	-----	-----	14493	75.11347	8947	83.95835	*****	*****
90	GEC, RAJKOT	Mech	117-1F	7170	86.88396	17942	69.847	39912	37.53584	9250	83.44208	8902	84.02261	9132	83.62795
91	INDUS Uni., ABAD	IT	148-1E	7353	86.52865	33824	47.34662	-----	-----	23640	61.64655	8552	84.59135	11154	80.38222
92	LJIET, ABAD	IT	154-1E	7442	86.38523	19903	67.08216	-----	-----	15472	73.54493	8873	84.07371	*****	*****
93	GEC, RAJKOT	Computer	117-1D	7448	86.37297	29125	54.1101	-----	-----	11151	80.38356	9042	83.78391	7952	85.58469
94	VGEC, GNAGAR	IC	105-1R	7464	86.34892	19159	68.14973	-----	-----	10744	80.96768	7458	86.36687	*****	*****
95	LDRP, GNAGAR	IT	147-1E	7588	86.15714	20127	66.7276	-----	-----	17590	70.36038	8039	85.45339	10392	81.5459
96	VVP, RAJKOT	Computer	128-1D	7650	86.06554	31677	50.46023	-----	-----	18138	69.60031	8591	84.53805	35330	45.1553
97	SSASIT, SURAT	Computer	184-1D	7669	86.03353	-----	-----	-----	-----	21589	64.60872	9118	83.66189	*****	*****
98	GEC, BHNAGAR	IT	111-1E	7710	85.97688	28311	55.21793	-----	-----	13073	77.35798	8892	84.04297	*****	*****
99	SCET, SURAT	Chemical	127-1W	7738	85.94876	22098	63.92254	-----	-----	15824	73.05849	9455	83.10726	-----	-----
100	LDRP, GNAGAR	Mech	147-1F	7861	85.73795	15530	73.45888	-----	-----	19238	68.04791	11228	80.26884	22314	63.62463
101	LDCE, ABAD	Bio-Med	101-13	7902	85.64677	16754	71.65968	-----	-----	17526	70.43225	10594	81.21788	28369	55.12599
102	Adani, Ahmedabad	Civil Infra.	597-3S	7971	85.57202	20710	65.89838	-----	-----	12552	78.21268	8738	84.2969	*****	*****
103	LDRP, GNAGAR	Computer-2	147-38	8055	85.42247	25534	59.00661	-----	-----	21636	64.53963	8860	84.0954	8791	84.21306
104	CPIT, CHANGA	Mech	138-1F	8095	85.32649	35717	44.60914	-----	-----	18390	69.22228	10117	82.01836	10404	81.52052
105	LEC, MORBI	Chemical	102-1W	8154	85.25891	29378	53.73913	-----	-----	11977	79.11135	8996	83.86629	*****	*****
106	DDU (SFI), NADIAD	EC	136-16	8529	84.6453	-----	-----	-----	-----	-----	15169	74.06002	16384	72.22674	
107	GEC, BHNAGAR	Mech	111-1F	8676	84.40675	19404	67.79626	41114	35.2884	11202	80.29586	10949	80.64758	12569	78.1708
108	IICET, AU, ABAD	Chemical	570-1W	8724	84.32999	18454	69.13811	-----	-----	26867	57.11545	12550	78.21268	*****	*****
109	LJIET, ABAD	Computer-2	154-38	8806	84.19597	23179	62.34236	-----	-----	19530	67.60323	9342	83.27707	14852	74.53241
110	Adani, Ahmedabad	Electrical	597-1L	8991	83.89424	22267	63.69881	-----	-----	17344	70.77323	11892	79.27985	10182	81.88033
111	IITRAM, ABAD	Civil	586-1S	9134	83.62579	13180	77.22667	43978	28.67479	8135	85.28973	6756	87.58563	15158	74.07718
112	GEC, BHARUCH	Mech	113-1F	9185	83.82877	23689	61.56074	28466	54.98292	15124	74.13912	12457	78.36253	11158	80.37846
113	LJIET, ABAD	Info&Comm	154-17	9256	83.41628	19725	67.3441	-----	-----	25930	58.37247	10564	81.25072	*****	*****
114	GEC, VALSAD	Chemical	112-1W	9309	83.34576	38400	40.3331	38016	40.94094	14213	75.56547	10756	80.95292	25611	58.8909
115	LEC, MORBI	IT	102-1E	9463	83.09286	37542	41.75387	-----	-----	16841	71.54284	10776	80.93405	28369	55.12599
116	GEC, SURAT	EC	116-16	9475	83.08656	34584	46.25114	42846	31.51096	19173	68.14527	17029	71.26143	15062	74.21664
117	GCET, VVNAGAR	Electrical	129-1L	9501	83.04405	30757	51.77945	-----	-----	18766	68.72765	13261	77.09848	18237	69.42331
118	MSU, BARODA	WaterMan	107-1V	9522	83.01564	24229	60.78652	37880	41.07452	18365	69.26366	13043	77.42336	*****	*****
119	LDCE, ABAD	Rubber	101-1Y	9578	82.91921	40891	35.7935	-----	-----	13637	76.50374	10128	82.0134	*****	*****
120	CKPCET, SURAT	Computer	134-1D	9586	82.90723	44407	27.25538	-----	-----	18475	69.09755	12323	78.57043	40728	36.13699
121	SCET, SURAT	Electrical	127-1L	9650	82.80883	32766	48.96327	45189	24.68141	18929	68.46668	14930	74.37158	-----	-----
122	LEC, MORBI	Mech	102-1F	9657	82.78898	19634	67.47054	40387	36.7213	12186	78.78948	11284	80.19522	14682	74.8292
123	SVPIIT, VASAD	Aero	132-1O	9886	82.34024	27930	55.72799	-----	-----	32288	49.6267	14690	74.81013	28791	54.52846
124	GCET, VVNAGAR	Mecha	129-1H	9904	82.3063	37878	41.07452	-----	-----	29463	53.62678	15721	73.20784	*****	*****
125	Shroff, BHARUCH	Chemical	563-1W	9975	82.22865	30363	52.32105	-----	-----	16129	72.63718	13105	77.32301	*****	*****
126	GEC, RAJKOT	Civil	117-1S	9976	82.22865	16936	71.41171	30637	51.89786	11063	80.46525	10519	81.30254	*****	*****
127	SVPIIT, VASAD	Mech	132-1F	9994	82.20103	28384	55.11693	-----	-----	25218	59.44494	19636	67.47054	11948	79.15906
128	SVPIIT, VASAD	IT	132-1E	10081	82.05662	33783	47.46241	-----	-----	24312	60.6838	11038	80.55286	12585	78.12376
129	GEC, VALSAD	Mech	112-1F	10123	82.0138	30670	51.86812	23801	61.43558	15556	73.4196	16071	72.69574	14080	75.74478
130	GSFCU, Vadodara	Mech	599-1F	10376	81.57551	23083	62.47111	-----	-----	30906	51.54667	15525	73.4659	*****	*****
131	GEC, BHNAGAR	Civil	111-1S	10419	81.47975	25103	59.59075	28589	54.85105	13072	77.35798	12086	78.94367	28784	54.53556
132	GEC, SURAT	Environment	116-1U	10587	81.22595	30756	51.77945	34805	45.95637	17601	70.33732	14605	74.97124	-----	-----
133	LJIET, ABAD	Chemical	154-1W	10858	80.79829	37833	41.20406	-----	-----	23181	62.33084	12525	78.2513	20230	66.60044
134	GEC, BHARUCH	Civil	113-1S	10999	80.60111	21383	64.90999	21389	64.89644	17032	71.25812	15847	73.03709	16715	71.7363
135	GEC, GNAGAR	EC	115-16	11034	80.55286	31225	51.11437	-----	-----	18210	69.46199	14642	74.87223	11631	79.63158
136	BIT, VADODAR	CompSc	144-1C	11207	80.28732	36411	43.49634	-----	-----	33694	47.5418	12842	77.72822	12957	77.5544
137	GCET, VVNAGAR	Civil	129-1S	11451	79.92879	24520	60.37641	-----	-----	20939	65.55896	15009	74.28722	*****	*****
138	GEC, BHUJ	Chemical	106-1W	12063	78.9652	30247	52.49463	-----	-----	15868	73.00246	13112	77.31116	25918	58.41227
139	SSMIT, BHARUCH	Chemical	130-1W	12269	78.65162	24331	60.61886	-----	-----	18729	68.76897	14903	74.44402	-----	-----
140	GEC, VALSAD	Civil	112-1S	12309	78.58661	31951	50.04857	19889	67.11566	15807	73.07913	17511	70.47406	*****	*****

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર

The Admission Committee For Professional Courses, 2016-17
Degree Engineering & Degree/Diploma Pharmacy Cut off Marks

Sr. No.	Institute	Course	IC Code	OPEN		SC		ST		SEBC		EBC		DS	
				Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.
150	BIT,VADODAR	CompSc-2	144-37	13273	77.08931	-----	-----	-----	-----	41853	33.7553	14257	75.48	*****	*****
151	LDRP, GNAGAR	Mech-2	147-31	13314	76.99052	23840	61.36972	-----	-----	30707	51.84406	16412	72.18513	33075	48.51473
152	LEC, MORBI	Electrical	102-1L	13575	76.59081	25548	58.98194	39837	37.7245	16926	71.43047	16098	72.68183	31266	51.036
153	ADIT, KARMSAD	Mech	139-1F	13621	76.51872	-----	-----	-----	-----	33764	47.47509	22286	63.67854	31432	50.81103
154	MSU, BARODA	TextTech	107-1Z	13819	76.19935	30598	51.97783	-----	-----	21286	65.04807	15442	73.59614	20931	65.5708
155	SSEC, BhnAGAR	IT	103-1E	13906	76.06557	44746	26.13627	-----	-----	19538	67.57724	16275	72.39781	21087	65.35858
156	LDRP, GNAGAR	Civil	147-1S	13992	75.92546	21956	64.1195	45454	23.65213	24225	60.79044	16113	72.65995	24927	59.83978
157	LDCE, ABAD	TextTech	101-1Z	14048	75.79834	32318	49.5664	-----	-----	20209	66.61704	16554	71.96644	*****	*****
158	SSEC, BhnAGAR	Electrical	103-1L	14101	75.69442	23116	62.45552	33570	47.75255	16685	71.76565	17974	69.8346	13631	76.50504
159	SVPIIT, VASAD	Civil	132-1S	14139	75.652	24520	60.37641	-----	-----	34630	46.17595	26932	57.04867	38244	40.51918
160	VVP, RAJKOT	Chemical	128-1W	14190	75.93754	38147	40.74157	-----	-----	33572	47.75206	15150	74.08332	-----	-----
161	GEC, BHARUCH	Electrical	113-1L	14269	75.4642	26295	57.88562	28179	55.37836	19804	67.23877	19954	67.01233	24411	60.5026
162	CGPIT, TARSADI	Computer	171-1D	14271	75.46354	-----	-----	-----	-----	24890	59.87282	20681	65.9488	-----	-----
163	GEC, VALSAD	Electrical	112-1L	14366	75.33311	34410	46.5014	23842	61.35123	17886	69.96403	20102	66.7502	33298	48.18625
164	LJIET, ABAD	Mech	154-1F	14372	75.31653	22218	63.72191	-----	-----	26162	57.10216	16466	72.11202	34857	45.86078
165	GEC, GNAGAR	IC	115-1R	14517	75.09344	34021	47.05119	-----	-----	22654	63.08167	16788	71.61265	25313	59.35148
166	GEC, MODASA	IT	104-1E	14669	74.84805	37778	41.34148	-----	-----	22591	63.1629	16695	71.74978	19075	68.29301
167	FETR, Isroli	Chemical	555-1W	14856	74.52648	45767	22.44455	-----	-----	23753	61.49298	16886	71.48837	*****	*****
168	MSU, BARODA	TextEngg	107-1Z	14893	74.44755	32878	48.81101	-----	-----	18620	68.91814	16476	72.10068	*****	*****
169	NAVARCHNA, Vadodara	CompSc	571-1C	15214	73.98848	43162	30.76273	-----	-----	-----	-----	22564	63.18123	25687	58.76507
170	LJIET, ABAD	Civil	154-1S	15341	73.77165	25690	58.76298	-----	-----	28228	55.33617	19267	68.01185	40318	36.83763
171	KKPCET, SURAT	Civil	134-1S	15373	73.70723	36988	42.65335	43388	30.20805	20954	65.52343	21354	64.94528	-----	-----
172	SILVEROAK, Abad	IT	179-1E	15389	73.66442	40433	36.62207	-----	-----	36956	42.70385	19720	67.34956	31977	50.02107
173	GEC, MODASA	Mech	104-1F	15758	73.12793	26120	58.12022	41293	35.02325	18634	68.89371	14696	74.79601	14684	74.824
174	Aditya, Abad	IT	587-1E	15768	73.11581	35056	45.55314	-----	-----	32727	49.00048	18565	68.98195	*****	*****
175	CGPIT, TARSADI	IT	171-1E	15872	73.00246	-----	-----	-----	-----	29673	53.33263	19485	67.66309	-----	-----
176	LEC, MORBI	Civil	102-1S	15976	72.85391	27290	56.56804	35753	44.57363	17436	70.6151	17563	70.3833	23660	61.62004
177	VVP, RAJKOT	Mech	128-1F	16028	72.77268	33888	47.24734	-----	-----	34065	47.00273	19828	67.2275	19510	67.63101
178	SALITER, Abad	Computer	174-1D	16272	72.39874	40504	36.4819	-----	-----	33828	47.34662	17833	70.0285	25214	59.45545
179	GIT, G.NAGAR	Computer	152-1D	16334	72.31639	34386	46.52532	-----	-----	41523	34.4888	21072	65.38113	23103	62.45802
180	FETR, Isroli	CompSc	555-1C	16424	72.1644	43278	30.46681	-----	-----	25551	58.97947	25072	59.6247	-----	-----
181	INDUS Uni., ABAD	Mech	148-1F	16507	72.03865	39094	39.05775	-----	-----	46398	19.03994	20402	66.3127	19135	68.17396
182	LDRP, GNAGAR	Electrical	147-1L	16635	71.8288	27933	55.7263	-----	-----	37186	42.37115	25882	58.47475	*****	*****
183	LJIET, ABAD	Mech-2	154-31	16640	71.82845	32724	49.00048	-----	-----	30176	52.61289	18436	69.15135	*****	*****
184	SCET, SURAT	Elect-2	127-32	16693	71.75878	-----	-----	-----	-----	26750	57.2891	31202	51.12708	*****	*****
185	CPIT, CHANGA	Civil	138-1S	16921	71.43508	41261	35.07895	-----	-----	30895	51.5621	23215	62.28471	-----	-----
186	SILVEROAK, Abad	Computer	179-1D	17152	71.08311	41886	33.71884	-----	-----	35251	45.31741	20566	66.10003	32441	49.40137
187	GEC, MODASA	Civil	104-1S	17245	70.91258	28169	55.38251	31085	51.26984	22530	63.28564	18996	68.40754	25112	59.58749
188	GEC, RAJKOT	Auto	117-1I	17288	70.88153	44397	27.27567	45139	24.95293	19562	67.53523	16265	72.3993	14223	75.52616
189	ATMIYA, RAJKOT	Computer	137-1D	17365	70.74932	-----	-----	-----	-----	36734	43.04663	22189	63.77257	-----	-----
190	GEC, PATAN	CompSc	110-1C	17401	70.7009	40002	37.38116	-----	-----	22590	63.16502	17454	70.60182	18006	69.77072
191	GCET, VVNAGAR	EC	129-16	17517	70.47406	-----	-----	-----	-----	-----	-----	24616	60.23618	18392	69.2213
192	GEC, PATAN	Mech	110-1F	17550	70.39875	24741	60.09643	43567	29.73806	20654	65.98309	17672	70.25999	15903	72.95257
193	GEC, PATAN	Civil	110-1S	17605	70.33513	25822	58.556	36129	43.97329	19144	68.15719	17359	70.75303	31162	51.16391
194	GEC, DAHOD	Computer	114-1D	17617	70.32217	39960	37.44015	-----	-----	24187	60.88576	19890	67.11524	24287	60.70786
195	SSASIT, SURAT	Civil	184-1S	17695	70.22879	38873	39.45425	-----	-----	23675	61.58339	23334	62.14357	43795	29.16826
196	GIT, G.NAGAR	IT	152-1E	17764	70.15514	-----	-----	-----	-----	40774	36.04545	20556	66.12295	38938	39.32596
197	SSEC, BhnAGAR	Civil	103-1S	17766	70.15182	33507	47.8883	36251	43.73689	18559	68.99584	18033	69.70434	40698	36.16126
198	Aditya, Abad	Chemical	587-1W	17937	69.85839	40052	37.32156	-----	-----	34532	46.33134	21483	64.76156	*****	*****
199	BMCET, SUART	Computer	156-1D	18435	69.15135	-----	-----	-----	-----	30127	52.67301	21233	65.14742	*****	*****
200	GEC, PALANPUR	Mech	119-1F	18531	69.03479	18129	69.62328	42188	33.02801	20854	65.69787	16380	72.32845	22893	62.73536
201	SCET, SURAT	EC	127-16	18553	68.99894	-----	-----	-----	-----	42229	32.89388	-----	-----	*****	*****
202	GEC, PALANPUR	Civil	119-1S	18592	68.94855	29402	53.72953	38302	40.44295	20099	66.76764	17741	70.17859	*****	*****
203	Ganpat Uni., MEHSANA	Computer	131-1D	18726	68.76917	42042	33.31836	-----	-----	38417	40.2704	20519	66.17202	-----	-----
204	ITM, VADODARA	CompSc	559-1C	18863	68.60321	-----	-----	-----	-----	-----	-----	26742	57.31461	27843	55.77938
205	GEC, MODASA	Electrical	104-1L	18873	68.58568	33493	47.91571	38222	40.57413	23477	61.9038	23058	62.53911	31267	51.03026
206	GEC, PATAN	Electrical	110-1L	18956	68.44101	30438	52.20062	37936	41.01468	20951	65.52487	18628	68.90876	27990	55.84634
207	GEC, GNAGAR	Bio-Med	115-13	18985	68.42319	41383	34.76109	-----	-----	26556	57.5071	21603	64.57803	29328	53.87564
208	SalETI, Abad	Computer	593-1D	19281	68.00835	41279	35.02538	-----	-----	39038	39.15447	21177	65.23547	*****	*****
209	MEFGI-FOE, Rajkot	Computer	176-1D	19355	67.87058	-----	-----	-----	-----	44273	27.65007	25519	59.03553	-----	-----
210	GEC, VALSAD	Environment	112-1U	19651	67.44227	39659	38.02292	34360	46.56921	20450	66.24025	21526	64.71399	21652	64.49748
211	BVM (SFI), VVNAGAR	Prod	140-1G	19676	67.42121	45204	24.59709	-----	-----	41010	35.58364	26066	58.21802	*****	*****
212	LJIET, ABAD	Civil-2	154-52	19679	67.42121	33700	47.54101	-----	-----	31083	51.26984	22341	63.60092	*****	*****
213	ADIT, KARMSAD	FoodTech	139-15	19777	67.27701	-----	-----	-----	-----	34902	45.78551	27052	56.86423	-----	-----
214	GEC, GODHRA	Mech	118-1F	19778	67.27424	29116	54.12019	37932	41.01468	22813	62.85216	21227	65.15045	32405	49.46995
215	PIT, VAGHODIA	Chemical	195-1W	19952	67.01233	-----	-----	-----	-----	-----	-----	26435	57.71989	-----	-----
216	VVP, RAJKOT	Civil	128-1S	20007	66.92902	27290	56.56804	-----	-----	30973	51.4285	23439	61.98981	*****	*****
217	INDUS Uni., ABAD	Auto	148-1I	20010	66.92474	37289	42.13882	-----	-----	45904	21.69199	30218	52.53204	*****	*****
218	SALCE, ABAD	Computer	574-1D	20036	66.8709	40353	36.7523	-----	-----	37586	41.65897	21556	64.69176	*****	*****
219	SALCE, ABAD	IT	574-1E	20190	66.63563	42404	32.56978	-----	-----	42054	33.31442	22403	63.48304	38741	39.69159
220	SCET, SURAT	IC	127-1R	20273	66.53074	39816	37.78456	-----	-----	34530	46.33648	37883	41.07452	*****	*****
221	GEC, PALANPUR	Electrical	119-1L	20281	66.52721	25362	59.29887	40105	37.18696	22865	62.76906	21623	64.55954	*****	*****
222	SILVEROAK, Abad	Computer-2	179-38	20404	66.3016	-----	-----	-----	-----	43573	29.73806	21156	65.25461	-----	-----
223	INDUS Uni., ABAD	Civil	148-1S	20411	66.29774	34413	46.5014	-----	-----	40166	37.06406	29610	53.40672	-----	

કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક - ૨૦૧૭

The Admission Committee For Professional Courses, 2016-17 Degree Engineering & Degree/Diploma Pharmacy Cut off Marks

Sr. No.	Institute	Course	IC Code	OPEN		SC		ST		SEBC		EBC		DS	
				Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.
225	BIT,VADODAR	Mech	144-1F	20559	66.12295	39426	38.44251	-----	-----	-----	-----	29738	53.21109	33298	48.18625
226	GEC, GNAGAR	Met	115-1J	20658	65.97969	39099	39.05775	-----	-----	24976	59.77124	20269	66.5343	24072	61.04462
227	SVPIIT, VASAD	Electrical	132-1L	20684	65.9409	42285	32.80261	-----	-----	43822	29.12905	31472	50.76996	21023	65.46249
228	SalETI, Abad	Chemical	593-1W	20764	65.8295	-----	-----	-----	-----	42062	33.2882	22051	63.95393	*****	*****
229	Ganpat Uni., MEHSANA	IT	131-1E	21035	65.4571	42391	32.60296	-----	-----	-----	-----	22720	63.00789	*****	*****
230	ADIT, KARMSAD	Civil	139-1S	21264	65.07167	45501	23.51229	-----	-----	33511	47.87689	29931	52.94502	-----	-----
231	SSASIT, SURAT	Mech	184-1F	22196	63.77096	-----	-----	-----	-----	40294	36.85241	39804	51.70876	33918	47.19986
232	GSFCU, Vadodara	Civil	599-1S	22302	63.6536	41603	34.27192	-----	-----	-----	-----	31813	50.2976	*****	*****
233	SCET, SURAT	TextTech	127-1Z	22356	63.55745	-----	-----	-----	-----	46862	14.74484	28739	54.58642	-----	-----
234	INDUS Uni., ABAD	Electrical	148-1L	22437	63.40493	31053	51.33902	-----	-----	-----	-----	30016	52.83743	43854	29.03111
235	SVPIIT, VASAD	IC	132-1R	22577	63.17706	-----	-----	-----	-----	42857	31.47805	36805	42.96526	-----	-----
236	CGPIT, TARSADI	Chemical	171-1W	22795	62.87537	-----	-----	-----	-----	40179	37.05073	26584	57.47451	-----	-----
237	SALCE, ABAD	Chemical	574-1W	22868	62.76906	-----	-----	-----	-----	45141	24.94741	26206	57.98595	*****	*****
238	GEC, BHUJ	Civil	106-1S	23062	62.52138	35810	44.47251	40987	35.65484	22501	63.3243	21631	64.55416	38077	40.86933
239	GEC, BHUJ	Mech	106-1F	23074	62.48205	35227	45.34019	45668	22.88864	20695	65.91799	19943	67.01764	30007	52.585072
240	ATMIYA, RAJKOT	IT	137-1E	23295	62.21129	-----	-----	-----	-----	47007	10.98811	30698	51.85231	-----	-----
241	SSMIT, BHARUCH	CompSc	130-1C	23364	62.09321	-----	-----	-----	-----	43435	30.1063	34512	46.37557	-----	-----
242	GEC, BHUJ	Electrical	106-1L	23462	61.9349	35825	44.45081	42528	32.2829	23030	62.55556	24745	60.09643	31266	51.036
243	MSU, BARODA	TextProd	107-11	23528	61.83519	-----	-----	-----	-----	31634	50.51795	33307	48.16482	30187	52.58529
244	MSCET, VESU	Computer	580-1D	23546	61.82544	-----	-----	-----	-----	35226	45.34019	27999	55.65122	*****	*****
245	VVP, RAJKOT	Electrical	128-1L	23650	61.6317	44937	25.56481	-----	-----	36517	43.36493	27742	55.9478	*****	*****
246	FETR, Isroli	Civil	555-1S	23814	61.43168	44927	25.607	38079	40.86456	34780	45.98058	28030	55.56326	-----	-----
247	SSNPITR, Umrakh	CompSc	159-1C	23885	61.31037	-----	-----	-----	-----	34714	46.06022	31392	50.87803	*****	*****
248	GEC, RAJKOT	IC	117-1R	24015	61.10158	-----	-----	-----	-----	29233	53.969	27635	56.12358	36755	42.99677
249	ApolloET, Abad	Computer	588-1D	24180	60.89721	39830	37.73545	-----	-----	-----	-----	29818	53.12059	*****	*****
250	Aditya, Abad	Civil	587-1S	24397	60.53242	46778	15.77186	-----	-----	36858	42.89474	30944	51.48207	-----	-----
251	MEFGI-FOT, Rajkot	Chemical	561-1W	24416	60.49786	-----	-----	-----	-----	-----	-----	28823	54.4889	*****	*****
252	BIT,VADODAR	Mech-2	144-31	24554	60.30117	-----	-----	-----	-----	-----	-----	44540	26.80225	32436	49.42193
253	LIJET, ABAD	EC	154-16	24583	60.29041	44069	28.29952	-----	-----	-----	-----	39237	38.80923	30137	52.65803
254	GEC, MODASA	Auto	104-1I	24619	60.22888	41652	34.19948	46836	15.06	25327	59.33254	24317	60.68329	23520	61.84632
255	CPIT, CHANGA	Electrical	138-1L	24783	60.20204	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	36375	43.54591
256	Ganpat Uni., MEHSANA	Mech	131-1F	24856	59.92682	45647	22.95291	-----	-----	42226	32.90508	32305	49.59518	*****	*****
257	SSASIT, SURAT	Electrical	184-1L	24942	59.79604	-----	-----	-----	-----	44060	28.33609	43166	30.75527	-----	-----
258	Gyanmanjari, Bhavnagar	Mech	596-1F	24946	59.7868	41461	34.69355	-----	-----	33746	47.48408	34945	45.70928	-----	-----
259	ADIT, KARMSAD	Auto	139-1I	24978	59.76355	46580	17.64435	-----	-----	40731	36.13699	29897	52.99674	*****	*****
260	Aditya, Abad	Mech	587-1F	24997	59.74291	39043	39.14618	-----	-----	43451	30.07243	29392	53.73417	42728	31.78899
261	GEC, BhnAGAR	Prod	111-1G	25028	59.68566	-----	-----	-----	-----	27967	55.70014	28281	55.24501	43682	29.41549
262	VVP, RAJKOT	EC	128-16	25045	59.66766	-----	-----	-----	-----	41840	33.78247	38291	40.46859	*****	*****
263	GEC, DAHOD	Mech	114-1F	25370	59.27042	41815	33.80344	41335	34.86061	24324	60.646	24060	61.06428	28893	54.44161
264	KCP CET, SURAT	Mech	134-1F	25492	59.05369	-----	-----	-----	-----	41091	35.33044	46240	19.97142	-----	-----
265	LIJET, ABAD	Auto	154-1I	25612	58.8909	43137	30.79348	-----	-----	38660	39.81524	37197	42.32483	42060	33.29677
266	PIET, VAGHODIA	IT	143-1E	25844	58.49916	-----	-----	-----	-----	-----	-----	42539	32.27804	-----	-----
267	SALITER, Abad	Mech	174-1F	26169	58.05059	33971	47.1017	-----	-----	44336	27.5851	29509	53.57303	34814	45.94717
268	Gyanmanjari, Bhavnagar	Computer	596-1D	26484	57.6315	-----	-----	-----	-----	40306	36.84246	30864	51.61748	*****	*****
269	LD RP, GNAGAR	Auto	147-1I	26505	57.61239	44597	26.65665	-----	-----	42926	31.3454	29854	53.05715	*****	*****
270	PACIFIC, SURAT	Computer	575-1D	26687	57.4038	-----	-----	-----	-----	-----	-----	35821	44.45828	*****	*****
271	SSEC, BhnAGAR	IC	103-1R	26688	57.4038	-----	-----	-----	-----	29646	53.36444	32087	49.91093	-----	-----
272	GEC, GODHRA	Electrical	118-1L	26769	57.26987	35678	44.62071	39026	39.1591	26002	58.29951	28474	54.97046	43027	31.11665
273	LEC, MORBI	Prod	102-1G	26856	57.13762	-----	-----	-----	-----	30211	52.54011	29390	53.73417	29918	52.9589
274	SSMIT, BHARUCH	Civil	130-1S	26957	57.01301	44529	26.82113	46333	19.46652	44137	28.14653	-----	-----	*****	*****
275	SALITER, Abad	Civil	174-1S	27038	56.87069	-----	-----	-----	-----	45267	24.46249	31505	50.75313	-----	-----
276	ADIT, KARMSAD	Electrical	139-1L	27070	56.8577	45617	22.99181	-----	-----	-----	-----	32026	49.95791	*****	*****
277	MEFGI-FOT, Rajkot	Computer	561-1D	27677	56.01764	-----	-----	-----	-----	-----	-----	31396	50.87144	-----	-----
278	SVBIT, UNAVA	Computer	172-1D	27915	55.73513	46919	13.69583	-----	-----	-----	-----	29612	53.40391	46913	13.77884
279	SALITER, Abad	Electrical	174-1L	28042	55.54423	42510	32.29369	-----	-----	46709	16.66723	32778	48.95279	*****	*****
280	GEC, BHARUCH	EC	113-16	28103	55.47852	44852	25.84775	-----	-----	31676	50.46023	39269	38.74618	32518	49.2988
281	ApolloE, Abad	Computer	598-1D	28215	55.3402	-----	-----	-----	-----	-----	-----	30805	51.70876	*****	*****
282	GEC, GODHRA	Civil	118-1S	28226	55.33617	37226	42.2614	34549	46.30147	23990	61.13996	24084	61.01423	40075	37.26205
283	ALPHA, KALOL	IT	164-1E	28367	55.12599	-----	-----	-----	-----	-----	-----	31603	50.57514	*****	*****
284	LEC, MORBI	Industrial	102-1K	28575	54.87661	42160	33.07807	-----	-----	33540	47.80441	31534	50.69615	*****	*****
285	Aditya, Abad	Aero	587-1O	28638	54.76881	44190	27.98044	-----	-----	46682	16.75613	35966	44.18252	*****	*****
286	SVBIT, UNAVA	IT	172-1E	28947	54.38852	42841	31.51096	-----	-----	-----	-----	34999	45.62559	*****	*****
287	LEC, MORBI	PowerElect	102-1N	29098	54.14495	-----	-----	-----	-----	33574	47.75206	34385	46.52717	*****	*****
288	SSMIT, BHARUCH	IT	130-1E	29099	54.14495	-----	-----	-----	-----	-----	-----	41800	33.81089	*****	*****
289	NAV RACHNA, Vadodara	Mech	571-1F	29163	54.0444	-----	-----	-----	-----	-----	-----	46851	14.91569	*****	*****
290	GEC, DAHOD	Electrical	114-1L	29266	53.94103	45367	24.01749	38816	39.54013	26972	57.00451	30569	52.03094	35910	44.32681
291	CGPIT, TARSADI	Civil	171-1S	29486	53.59023	-----	-----	-----	-----	-----	-----	39952	37.45408	-----	-----
292	ApolloET, Abad	IT	588-1E	29849	53.07153	-----	-----	-----	-----	-----	-----	33356	48.09335	-----	-----
293	GEC, DAHOD	Civil	114-1S	29914	52.97229	45247	24.47565	36574	43.27863	26085	58.17945	27939	55.71932	40075	37.26205
294	SSNPITR, Umrakh	Chemical	159-1W	29984	52.89105	-----	-----	-----	-----	42873	31.42792	35379	45.11233	-----	-----
295	GPERI, Mevad	Computer	568-1D	30289	52.45803	-----	-----	-----	-----	-----	-----	34276	46.66157	-----	-----
296	SSIT, Bhat	Computer	592-1D	30340	52.37646	44626	26.55959	-----	-----	-----	-----	32301	49.6011	38617	39.90657
297	SILVEROAK, Abad	Civil	179-1S	30490	52.15303	43238	30.57973	-----	-----	42615	32.08651	39710	37.92353	-----	-----
298	KCP CET, SURAT	Electrical	134-1L	30537	52.07328	39884	37.61112	-----	-----	42421	32.52867	-----	-----	*****	*****
299	Gyanmanjari, Bhavnagar	Civil	596-1S	30811	51.7074	-----	-----	-----	-----	42297	32.79705	33869	47.26814	*****	*****

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર

The Admission Committee For Professional Courses, 2016-17 Degree Engineering & Degree/Diploma Pharmacy Cut off Marks

Sr. No.	Institute	Course	IC_Code	OPEN		SC		ST		SEBC		EBC		DS	
				Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.
300	GEC, BhnAGAR	EC	111-16	31058	51.33507	42322	32.73416	-----	-----	29391	53.73417	26594	57.4639	38694	39.74784
301	LIJET, ABAD	IC	154-1R	31107	51.23234	-----	-----	-----	-----	-----	-----	42931	31.33682	*****	*****
302	GEC, MODASA	EC	104-16	31297	51.00573	-----	-----	-----	-----	38235	40.52572	39651	38.02292	45596	23.10486
303	AMIRAJ, SANAND	CompSc	573-1C	31349	50.91319	-----	-----	-----	-----	-----	-----	33084	48.50549	45008	25.39121
304	KITRC, KALOL	Computer	149-1D	32115	49.88903	-----	-----	-----	-----	-----	-----	36554	43.29843	-----	-----
305	AIT, ABAD	Auto	146-1I	32224	49.71032	43816	29.12905	-----	-----	-----	-----	36295	43.66489	*****	*****
306	Aditya, Abad	Electrical	587-1L	32508	49.3054	43745	29.24643	-----	-----	-----	-----	34663	46.13602	*****	*****
307	ALPHA, KALOL	Computer	164-1D	32560	49.23171	-----	-----	-----	-----	-----	-----	36749	43.02131	-----	-----
308	GEC, BHUJ	Environment	106-1U	32607	49.15986	-----	-----	-----	-----	29192	54.02141	30383	52.29522	-----	-----
309	MEFGI-FOE, Rajkot	IT	176-1E	32699	49.04204	-----	-----	-----	-----	-----	-----	37231	42.24947	-----	-----
310	Gyanmanjari, Bhavnagar	IT	596-1E	33119	48.48463	-----	-----	-----	-----	46190	20.35018	36259	43.78252	-----	-----
311	Vidhyadeep, Kim	Computer	558-1D	33126	48.47496	-----	-----	-----	-----	-----	-----	42911	31.35934	*****	*****
312	ApolloE, Abad	IT	598-1E	33408	48.02046	-----	-----	-----	-----	-----	-----	36579	43.23357	-----	-----
313	AIT, ABAD	Mech	146-1F	33535	47.80916	45917	21.60649	-----	-----	-----	-----	44797	26.0436	-----	-----
314	MEFGI-FOPG, Rajkot	Computer	576-1D	33966	47.12043	-----	-----	-----	-----	-----	-----	46157	20.46081	-----	-----
315	SPCE, Bakrol	Computer	591-1D	34059	47.01144	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
316	ApolloE, Abad	Aero	598-1O	34098	46.95752	-----	-----	-----	-----	-----	-----	42245	32.87952	*****	*****
317	AIT, ABAD	Civil	146-1S	34174	46.84584	41564	34.32191	-----	-----	-----	-----	42507	32.29369	-----	-----
318	LDRP, GNAGAR	EC	147-16	34874	45.82578	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
319	SPEC, Linch	Computer	150-1D	35213	45.34726	-----	-----	-----	-----	-----	-----	40974	35.67766	-----	-----
320	LDRP, GNAGAR	Elect-2	147-32	35622	44.72583	-----	-----	-----	-----	-----	-----	43588	29.7099	-----	-----
321	SSEC, BhnAGAR	Prod	103-1G	35637	44.70706	-----	-----	-----	-----	33066	48.51642	33522	47.85594	-----	-----
322	VENUS, Bhoyan	Computer	180-1D	35702	44.61706	-----	-----	-----	-----	-----	-----	40222	36.99252	*****	*****
323	VIE, KOTAMBI	Computer	173-1D	35990	44.1632	-----	-----	-----	-----	-----	-----	44871	25.77016	-----	-----
324	SKPCE, VISNAGAR	IT	135-1E	36023	44.09089	-----	-----	-----	-----	-----	-----	40732	36.13699	*****	*****
325	CPIT, CHANGA	EC	138-16	36096	44.01417	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
326	KITRC, KALOL	IT	149-1E	36491	43.41883	-----	-----	-----	-----	-----	-----	39244	38.78403	-----	-----
327	NSIT, Jetalpur	CompSc	157-1C	36543	43.30461	-----	-----	-----	-----	-----	-----	40968	35.67766	-----	-----
328	SalETI, Abad	Mech	593-1F	36727	43.05137	-----	-----	-----	-----	-----	-----	39114	38.98918	-----	-----
329	BIT,VADODAR	Civil	144-1S	37013	42.60348	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
330	Gyanmanjari, Bhavnagar	Electrical	596-1L	37502	41.83583	-----	-----	-----	-----	45046	25.20532	44514	26.89831	*****	*****
331	SALITER, Abad	Auto	174-1I	37832	41.20406	-----	-----	-----	-----	-----	-----	43662	29.48056	-----	-----
332	GPERI, Mevad	Mech	568-1F	37942	41.01468	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
333	INDUS Uni., ABAD	EC	148-16	38035	40.91518	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
334	SSEC, BhnAGAR	EC	103-16	38036	40.91518	-----	-----	-----	-----	34177	46.8427	33658	47.60135	32306	49.59245
335	Agrawal, Navsari	Chemical	590-1W	38151	40.73538	-----	-----	-----	-----	-----	-----	43192	30.72573	*****	*****
336	GEC, DAHOD	EC	114-16	38722	39.69742	-----	-----	-----	-----	39322	38.67275	46097	20.82033	35249	45.32191
337	JIVRAJMEHTA,ANAND	Computer	553-1D	38794	39.60007	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
338	AIT, ABAD	Electrical	146-1L	38859	39.49162	42250	32.86429	-----	-----	-----	-----	45674	22.839	-----	-----
339	SPEC, Linch	IT	150-1E	38945	39.31781	-----	-----	-----	-----	-----	-----	43438	30.1063	*****	*****
340	PIT, VAGHODIA	IT	195-1E	38996	39.19594	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
341	SALCE, ABAD	Civil	574-1S	39201	38.87761	-----	-----	-----	-----	-----	-----	43942	28.73794	-----	-----
342	HGCE-ABAD	IT	153-1E	39451	38.38301	-----	-----	-----	-----	-----	-----	45151	24.85519	-----	-----
343	SKPCE, VISNAGAR	Computer	135-1D	39582	38.18588	-----	-----	-----	-----	-----	-----	44446	27.15361	-----	-----
344	SSNPITR, Umrahk	Civil	159-1S	39950	37.45408	-----	-----	46174	20.40532	-----	-----	-----	-----	-----	-----
345	GEC, PATAN	EC	110-16	40055	37.30381	-----	-----	-----	-----	40845	35.8262	41167	35.2376	41663	34.18301
346	PIET, VAGHODIA	Aero	143-1O	40301	36.84866	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
347	PIET, VAGHODIA	CompSc	143-1C	40332	36.79864	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
348	SalETI, Abad	Civil	593-1S	40414	36.63362	-----	-----	-----	-----	-----	-----	46604	17.42636	*****	*****
349	Rai Uni., Dholka	IT	583-1E	40659	36.23351	-----	-----	-----	-----	-----	-----	41959	33.53941	*****	*****
350	GIDCDEC, NAVSARI	Computer	579-1D	40871	35.80005	-----	-----	-----	-----	42890	31.41479	37638	41.55315	-----	-----
351	FETR, Isroli	Mech	555-1F	42472	32.37656	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
352	KnowITE, Anand	Computer	603-1D	42674	31.92904	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
353	ITM Voca, Vadodara	Computer	594-1D	43101	30.86753	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
354	CGPIT, TARSADI	Mech	171-1F	44011	28.62775	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
355	VIE, KOTAMBI	IT	173-1E	44341	27.58426	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
356	SIGMA, Bakrol	Computer	163-1D	44405	27.26407	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
357	MEFGI-FOT, Rajkot	IT	561-1E	44460	27.09466	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
358	HGCE-ABAD	Computer	153-1D	45656	22.92245	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
359	KIJET, SAVALI	Computer	183-1D	45730	22.50272	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
360	GEC, GODHRA	EC	118-16	46097	20.82033	-----	-----	-----	-----	40744	36.13348	46447	18.78223	*****	*****
361	SILVEROAK, Abad	Aero	179-1O	46372	19.25845	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
362	SRPATEL, DABHI	Computer	170-1D	46541	17.96108	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
363	GEC, PALANPUR	Mining	119-1P	46571	17.71878	-----	-----	-----	-----	37320	42.08518	40803	35.94245	36693	43.09675
364	GEC, BHUJ	EC	106-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
365	GEC, BHUJ	Mining	106-1P	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
366	VVP, RAJKOT	Bio-Tech	128-14	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
367	VVP, RAJKOT	Nano	128-58	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
368	SSMIT, BHARUCH	Electro&Tele	130-1B	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
369	SSMIT, BHARUCH	Mech	130-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
370	SSMIT, BHARUCH	Electrical	130-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
371	Ganpat Uni., MEHSANA	Bio-Med	131-13	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
372	Ganpat Uni., MEHSANA	EC	131-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
373	Ganpat Uni., MEHSANA	Mecha	131-1H	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
374	Ganpat Uni., MEHSANA	Electrical	131-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****

કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક - ૨૦૧૭

The Admission Committee For Professional Courses, 2016-17
Degree Engineering & Degree/Diploma Pharmacy Cut off Marks

Sr. No.	Institute	Course	IC_Code	OPEN		SC		ST		SEBC		EBC		DS	
				Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.
375	Ganpat Uni., MEHSANA	Marine	131-1Q	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
376	Ganpat Uni., MEHSANA	Civil	131-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
377	Ganpat Uni., MEHSANA	CompSc (Big Data)	131-3A	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
378	Ganpat Uni., MEHSANA	Civil (MTech Inte)	131-76	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
379	Ganpat Uni., MEHSANA	Mech (MTech Inte)	131-77	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
380	Ganpat Uni., MEHSANA	CompSc (Mobile)	131-78	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
381	Ganpat Uni., MEHSANA	CompSc (Cloud)	131-79	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
382	SVPIIT, VASAD	EC	132-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
383	CUSHAH, WADHWAN	EC	133-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
384	CUSHAH, WADHWAN	Computer	133-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
385	CUSHAH, WADHWAN	IT	133-1E	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
386	CUSHAH, WADHWAN	Mech	133-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
387	CUSHAH, WADHWAN	Auto	133-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
388	CUSHAH, WADHWAN	Electrical	133-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
389	CUSHAH, WADHWAN	IC	133-1R	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
390	CUSHAH, WADHWAN	Civil	133-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
391	CUSHAH, WADHWAN	Mech-2	133-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
392	CUSHAH, WADHWAN	Elect-2	133-32	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
393	CKPCET, SURAT	EC	134-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
394	SKPCE, VISNAGAR	EC	135-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
395	SKPCE, VISNAGAR	Mech	135-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
396	SKPCE, VISNAGAR	Electrical	135-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
397	SKPCE, VISNAGAR	Civil	135-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
398	SKPCE, VISNAGAR	Civil-2	135-52	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
399	ATMIYA, RAJKOT	EC	137-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
400	ATMIYA, RAJKOT	Mech	137-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
401	ATMIYA, RAJKOT	Electrical	137-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
402	ATMIYA, RAJKOT	IC	137-1R	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
403	ATMIYA, RAJKOT	Civil	137-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
404	ATMIYA, RAJKOT	Mech-2	137-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
405	ATMIYA, RAJKOT	Civil-2	137-52	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
406	ADIT, KARMSAD	EC	139-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
407	LCIT, BHANDU	CompSc	141-1C	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
408	LCIT, BHANDU	Mech	141-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
409	LCIT, BHANDU	Electrical	141-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
410	LCIT, BHANDU	Civil	141-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
411	VALIA, BHARUCH	EC	142-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
412	VALIA, BHARUCH	Computer	142-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
413	VALIA, BHARUCH	Mech	142-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
414	VALIA, BHARUCH	Electrical	142-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
415	PIET, VAGHODIA	EC	143-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
416	PIET, VAGHODIA	Mech	143-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
417	PIET, VAGHODIA	Electrical	143-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
418	PIET, VAGHODIA	Civil	143-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
419	PIET, VAGHODIA	Mech-2	143-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
420	BIT,VADODAR	EC	144-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
421	BIT,VADODAR	Electrical	144-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
422	BIT,VADODAR	Civil-2	144-52	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
423	MGIT, NAVSARI	Computer	145-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
424	MGIT, NAVSARI	Mech	145-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
425	MGIT, NAVSARI	Electrical	145-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
426	MGIT, NAVSARI	Civil	145-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
427	MGIT, NAVSARI	Mech-2	145-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
428	MGIT, NAVSARI	Elect-2	145-32	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
429	AIT, ABAD	EC	146-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
430	AIT, ABAD	Mech-2	146-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
431	INDUS Uni., ABAD	Metal. Eng.	148-7D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
432	KITRC, KALOL	Mech	149-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
433	KITRC, KALOL	Electrical	149-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
434	KITRC, KALOL	Civil	149-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
435	KITRC, KALOL	Mech-2	149-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
436	KITRC, KALOL	EC (CSE)	149-7A	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
437	SPEC, Linch	Mech	150-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
438	SPEC, Linch	Auto	150-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
439	SPEC, Linch	Electrical	150-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
440	SPEC, Linch	Civil	150-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
441	RK Uni., RAJKOT	EC	151-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
442	RK Uni., RAJKOT	Computer	151-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
443	RK Uni., RAJKOT	IT	151-1E	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
444	RK Uni., RAJKOT	Mech	151-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
445	RK Uni., RAJKOT	Electrical	151-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
446	RK Uni., RAJKOT	Civil	151-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
447	RK Uni., RAJKOT	Mech-2	151-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
448	RK Uni., RAJKOT	Computer-2	151-38	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
449	RK Uni., RAJKOT	Civil-2	151-52	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર

The Admission Committee For Professional Courses, 2016-17
Degree Engineering & Degree/Diploma Pharmacy Cut off Marks

Sr. No.	Institute	Course	IC_Code	OPEN		SC		ST		SEBC		EBC		DS	
				Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.
450	RK Uni., RAJKOT	AgriEngg	151-75	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
451	GIT, G.NAGAR	EC	152-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
452	GIT, G.NAGAR	Mech	152-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
453	GIT, G.NAGAR	Electrical	152-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
454	GIT, G.NAGAR	Civil	152-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
455	GIT, G.NAGAR	Mech-FC	152-51	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
456	GIT, G.NAGAR	EC-FC	152-5S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
457	HGCE-ABAD	EC	153-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
458	HGCE-ABAD	Mech	153-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
459	HGCE-ABAD	Auto	153-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
460	HGCE-ABAD	Electrical	153-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
461	HGCE-ABAD	Civil	153-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
462	HGCE-ABAD	Computer-2	153-38	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
463	BHGARDI, Rajkot	Computer	155-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
464	BHGARDI, Rajkot	IT	155-1E	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
465	BHGARDI, Rajkot	Mech	155-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
466	BHGARDI, Rajkot	Electrical	155-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
467	BHGARDI, Rajkot	Civil	155-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
468	BHGARDI, Rajkot	CompSc-2	155-37	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
469	BMCET, SUART	EC	156-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
470	BMCET, SUART	Electronics	156-1A	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
471	BMCET, SUART	Mech	156-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
472	BMCET, SUART	Auto	156-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
473	BMCET, SUART	Civil	156-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
474	BMCET, SUART	Mech-2	156-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
475	BMCET, SUART	Civil-2	156-52	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
476	NSIT, Jetalpur	EC	157-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
477	NSIT, Jetalpur	Mech	157-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
478	NSIT, Jetalpur	Auto	157-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
479	NSIT, Jetalpur	Electrical	157-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
480	NSIT, Jetalpur	Civil	157-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
481	SRCE, Rajkot	EC	158-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
482	SRCE, Rajkot	CompSc	158-1C	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
483	SRCE, Rajkot	IT	158-1E	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
484	SRCE, Rajkot	Mech	158-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
485	SRCE, Rajkot	Electrical	158-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
486	SRCE, Rajkot	Mech-2	158-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
487	SSNPITR, Umrakh	EC	159-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
488	SSNPITR, Umrakh	Mech	159-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
489	SSNPITR, Umrakh	Electrical	159-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
490	NOBEL, JUNAGADH	EC	161-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
491	NOBEL, JUNAGADH	CompSc	161-1C	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
492	NOBEL, JUNAGADH	IT	161-1E	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
493	NOBEL, JUNAGADH	Mech	161-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
494	NOBEL, JUNAGADH	Electrical	161-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
495	NOBEL, JUNAGADH	Civil	161-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
496	NOBEL, JUNAGADH	Mech-2	161-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
497	NOBEL, JUNAGADH	Elect-2	161-32	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
498	KIT, JAMNAGAR	EC	162-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
499	KIT, JAMNAGAR	Computer	162-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
500	KIT, JAMNAGAR	Mech	162-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
501	KIT, JAMNAGAR	Electrical	162-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
502	KIT, JAMNAGAR	Civil	162-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
503	KIT, JAMNAGAR	Chemical	162-1W	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
504	SIGMA, Bakrol	EC	163-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
505	SIGMA, Bakrol	IT	163-1E	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
506	SIGMA, Bakrol	Mech	163-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
507	SIGMA, Bakrol	Electrical	163-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
508	SIGMA, Bakrol	Civil	163-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
509	SIGMA, Bakrol	Mech-2	163-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
510	SIGMA, Bakrol	Elect-2	163-32	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
511	ALPHA, KALOL	EC	164-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
512	ALPHA, KALOL	Mech	164-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
513	ALPHA, KALOL	Electrical	164-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
514	ALPHA, KALOL	Civil	164-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
515	MEC, BESNA	EC	165-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
516	MEC, BESNA	Computer	165-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
517	MEC, BESNA	Mech	165-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
518	MEC, BESNA	Auto	165-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
519	MEC, BESNA	Electrical	165-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
520	MEC, BESNA	Civil	165-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
521	MEC, BESNA	Mech-2	165-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
522	MEC, BESNA	Elect-2	165-32	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
523	DARSHAN, RAJKOT	Computer	166-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
524	DARSHAN, RAJKOT	Mech	166-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

कारकिर्दी मागदर्शन विशेषांक - २०१७

The Admission Committee For Professional Courses, 2016-17
Degree Engineering & Degree/Diploma Pharmacy Cut off Marks

Sr. No.	Institute	Course	IC_Code	OPEN		SC		ST		SEBC		EBC		DS	
				Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.
525	DARSHAN, RAJKOT	Electrical	166-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
526	DARSHAN, RAJKOT	Civil	166-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
527	TAKSHSHILA, Rajkot	EC	168-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
528	TAKSHSHILA, Rajkot	Computer	168-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
529	TAKSHSHILA, Rajkot	IT	168-1E	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
530	TAKSHSHILA, Rajkot	Mech	168-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
531	TAKSHSHILA, Rajkot	Electrical	168-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
532	TAKSHSHILA, Rajkot	Civil	168-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
533	GKBIE, RAJKOT	EC	169-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
534	GKBIE, RAJKOT	Computer	169-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
535	GKBIE, RAJKOT	IT	169-1E	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
536	GKBIE, RAJKOT	Mech	169-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
537	GKBIE, RAJKOT	Civil	169-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
538	SRPATEL, DABHI	Mech	170-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
539	SRPATEL, DABHI	Civil	170-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
540	CGPIT, TARSADI	EC	171-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
541	CGPIT, TARSADI	Auto	171-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
542	CGPIT, TARSADI	Electrical	171-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
543	SVBIT, UNAVA	EC	172-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
544	SVBIT, UNAVA	Mech	172-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
545	SVBIT, UNAVA	Electrical	172-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
546	SVBIT, UNAVA	Civil	172-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
547	VIE, KOTAMBI	Mech	173-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
548	VIE, KOTAMBI	Electrical	173-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
549	VIE, KOTAMBI	Civil	173-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
550	VIE, KOTAMBI	Mech-2	173-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
551	SALITER, Abad	EC	174-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
552	SALITER, Abad	IC	174-1R	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
553	SALITER, Abad	Mech-2	174-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
554	SALITER, Abad	Civil-2	174-52	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
555	SABAR-MAHILA, Tajpur	EC	175-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
556	SABAR-MAHILA, Tajpur	Computer	175-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
557	SABAR-MAHILA, Tajpur	IT	175-1E	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
558	MEFGI-FOE, Rajkot	EC	176-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
559	MEFGI-FOE, Rajkot	Mech	176-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
560	MEFGI-FOE, Rajkot	Auto	176-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
561	MEFGI-FOE, Rajkot	Electrical	176-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
562	MEFGI-FOE, Rajkot	IC	176-1R	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
563	MEFGI-FOE, Rajkot	Civil	176-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
564	MEFGI-FOE, Rajkot	Environment	176-1U	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
565	MEFGI-FOE, Rajkot	Environmental	176-7B	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
566	SSESGI, KADI	EC	177-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
567	SSESGI, KADI	Computer	177-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
568	SSESGI, KADI	Mech	177-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
569	SSESGI, KADI	Electrical	177-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
570	SSESGI, KADI	Civil	177-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
571	EC, TUWA	EC	178-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
572	EC, TUWA	Computer	178-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
573	EC, TUWA	Mech	178-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
574	EC, TUWA	Electrical	178-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
575	EC, TUWA	Civil	178-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
576	SILVEROAK, Abad	EC	179-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
577	SILVEROAK, Abad	Mech	179-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
578	SILVEROAK, Abad	Mech-2	179-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
579	SILVEROAK, Abad	Civil-2	179-52	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
580	VENUS, Bhoyan	EC	180-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
581	VENUS, Bhoyan	Mech	180-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
582	VENUS, Bhoyan	Auto	180-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
583	VENUS, Bhoyan	Electrical	180-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
584	VENUS, Bhoyan	Elect&Electro	180-1M	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
585	VENUS, Bhoyan	Civil	180-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
586	VENUS, Bhoyan	Mech-2	180-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
587	SPIT, PILUDARA	Computer	181-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
588	SPIT, PILUDARA	Mech	181-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
589	SPIT, PILUDARA	Auto	181-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
590	SPIT, PILUDARA	Civil	181-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
591	SPIT, PILUDARA	Mech-2	181-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
592	GROWMORE, Berna	Computer	182-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
593	GROWMORE, Berna	IT	182-1E	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
594	GROWMORE, Berna	Mech	182-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
595	GROWMORE, Berna	Electrical	182-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
596	GROWMORE, Berna	Elect&Electro	182-1M	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
597	GROWMORE, Berna	Civil	182-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
598	KJIET, SAVALI	EC	183-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
599	KJIET, SAVALI	IT	183-1E	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર

The Admission Committee For Professional Courses, 2016-17 Degree Engineering & Degree/Diploma Pharmacy Cut off Marks

Sr. No.	Institute	Course	IC_Code	OPEN		SC		ST		SEBC		EBC		DS	
				Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.
600	KJIE, SAVALI	Mech	183-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
601	KJIE, SAVALI	Auto	183-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
602	KJIE, SAVALI	Electrical	183-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
603	KJIE, SAVALI	Civil	183-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
604	SSASIT, SURAT	EC	184-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
605	GITS, MOYAD	Computer	191-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
606	GITS, MOYAD	Mech	191-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
607	GITS, MOYAD	Electrical	191-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
608	GITS, MOYAD	Civil	191-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
609	MBPWIE, VVNAGAR-MAHESANA	EC	192-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
610	MBPWIE, VVNAGAR-MAHESANA	Info&Comm	192-17	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
611	MBPWIE, VVNAGAR-MAHESANA	Computer	192-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
612	MBPWIE, VVNAGAR-MAHESANA	IT	192-1E	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
613	CIPET, AHMEDABAD	Manufact	193-1T	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
614	CIPET, AHMEDABAD	PlasticEngg	193-1X	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
615	PIT, VAGHODIA	Bio-Med	195-13	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
616	PIT, VAGHODIA	Info&Comm	195-17	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
617	PIT, VAGHODIA	CompSc	195-1C	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
618	PIT, VAGHODIA	Mech	195-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
619	PIT, VAGHODIA	Mecha	195-1H	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
620	PIT, VAGHODIA	Auto	195-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
621	PIT, VAGHODIA	Electrical	195-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
622	PIT, VAGHODIA	IC	195-1R	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
623	PIT, VAGHODIA	Civil	195-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
624	PIT, VAGHODIA	AgriEngg	195-75	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
625	SUBHASH, JUNAGADH	EC	196-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
626	SUBHASH, JUNAGADH	CompSc	196-1C	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
627	SUBHASH, JUNAGADH	IT	196-1E	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
628	SUBHASH, JUNAGADH	Mech	196-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
629	SUBHASH, JUNAGADH	Electrical	196-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
630	SUBHASH, JUNAGADH	Civil	196-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
631	SAMARTH, HIMATNAGAR	EC	197-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
632	SAMARTH, HIMATNAGAR	Computer	197-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
633	SAMARTH, HIMATNAGAR	Mech	197-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
634	SAMARTH, HIMATNAGAR	Electrical	197-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
635	SAMARTH, HIMATNAGAR	Civil	197-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
636	HJD, KERA	CompSc	198-1C	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
637	HJD, KERA	Mech	198-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
638	HJD, KERA	Electrical	198-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
639	HJD, KERA	Civil	198-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
640	TATVA, MODASA	EC	199-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
641	TATVA, MODASA	IT	199-1E	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
642	TATVA, MODASA	Mech	199-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
643	TATVA, MODASA	Electrical	199-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
644	TATVA, MODASA	Civil	199-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
645	SATSANGI, VADASMA	CompSc	551-1C	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
646	SATSANGI, VADASMA	Mech	551-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
647	SATSANGI, VADASMA	Mecha	551-1H	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
648	SATSANGI, VADASMA	Auto	551-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
649	SATSANGI, VADASMA	Electrical	551-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
650	SATSANGI, VADASMA	Civil	551-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
651	LAXMI, VALSAD	EC	552-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
652	LAXMI, VALSAD	CompSc	552-1C	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
653	LAXMI, VALSAD	IT	552-1E	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
654	LAXMI, VALSAD	Mech	552-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
655	LAXMI, VALSAD	Auto	552-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
656	LAXMI, VALSAD	Electrical	552-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
657	LAXMI, VALSAD	Civil	552-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
658	JIVRAJMEHTA, ANAND	EC	553-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
659	JIVRAJMEHTA, ANAND	Mech	553-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
660	JIVRAJMEHTA, ANAND	Electrical	553-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
661	JIVRAJMEHTA, ANAND	Civil	553-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
662	LTJET, RAJKOT	CompSc	554-1C	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
663	LTJET, RAJKOT	Mech	554-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
664	LTJET, RAJKOT	Electrical	554-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
665	LTJET, RAJKOT	Civil	554-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
666	FETR, Isroli	Electrical	555-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
667	Veerayatan, Mandvi	EC	556-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
668	Veerayatan, Mandvi	Computer	556-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
669	Veerayatan, Mandvi	IT	556-1E	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
670	Veerayatan, Mandvi	Mech	556-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
671	Veerayatan, Mandvi	Electrical	556-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
672	Veerayatan, Mandvi	Civil	556-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
673	Veerayatan, Mandvi	Chemical	556-1W	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
674	Arrdekta, Khedbrahm	EC	557-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક - ૨૦૧૭

The Admission Committee For Professional Courses, 2016-17
Degree Engineering & Degree/Diploma Pharmacy Cut off Marks

Sr. No.	Institute	Course	IC_Code	OPEN		SC		ST		SEBC		EBC		DS	
				Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.
675	Arrdektea, Khedbrahm	Computer	557-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
676	Arrdektea, Khedbrahm	Mech	557-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
677	Arrdektea, Khedbrahm	Electrical	557-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
678	Arrdektea, Khedbrahm	Civil	557-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
679	Vidhyadeep, Kim	EC	558-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
680	Vidhyadeep, Kim	Mech	558-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
681	Vidhyadeep, Kim	Electrical	558-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
682	Vidhyadeep, Kim	Civil	558-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
683	ITM, VADODARA	EC	559-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
684	ITM, VADODARA	Mech	559-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
685	ITM, VADODARA	Auto	559-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
686	ITM, VADODARA	Electrical	559-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
687	ITM, VADODARA	Civil	559-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
688	ITM, VADODARA	Mech-2	559-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
689	AMEC, Dhari	Computer	560-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
690	AMEC, Dhari	Mech	560-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
691	AMEC, Dhari	Mecha	560-1H	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
692	AMEC, Dhari	Auto	560-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
693	AMEC, Dhari	Electrical	560-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
694	AMEC, Dhari	Civil	560-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
695	MEFGI-FOT, Rajkot	Mech	561-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
696	MEFGI-FOT, Rajkot	Auto	561-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
697	MEFGI-FOT, Rajkot	Civil	561-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
698	Hansaba, Patan	EC	562-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
699	Hansaba, Patan	Computer	562-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
700	Hansaba, Patan	Mech	562-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
701	Hansaba, Patan	Electrical	562-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
702	Hansaba, Patan	Civil	562-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
703	Hansaba, Patan	Mech-2	562-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
704	Hansaba, Patan	Civil-2	562-52	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
705	Shroff, BHARUCH	Mech	563-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
706	Shroff, BHARUCH	Electrical	563-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
707	Shroff, BHARUCH	Chem.Tech.	563-54	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
708	Shroff, BHARUCH	Env.Sc.Tech.	563-56	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
709	Leads, Matar	Computer	564-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
710	Leads, Matar	Mech	564-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
711	Leads, Matar	Electrical	564-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
712	Leads, Matar	Civil	564-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
713	IJET, Dharmaj	Computer	565-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
714	IJET, Dharmaj	Mech	565-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
715	IJET, Dharmaj	Auto	565-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
716	IJET, Dharmaj	Electrical	565-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
717	IJET, Dharmaj	Civil	565-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
718	OMEC, Junagadh	Computer	566-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
719	OMEC, Junagadh	Mech	566-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
720	OMEC, Junagadh	Electrical	566-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
721	OMEC, Junagadh	Civil	566-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
722	OMEC, Junagadh	Chemical	566-1W	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
723	OMIT, Shahera	EC	567-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
724	OMIT, Shahera	Computer	567-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
725	OMIT, Shahera	Mech	567-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
726	OMIT, Shahera	Electrical	567-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
727	OMIT, Shahera	Civil	567-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
728	GPRI, Mevad	Electrical	568-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
729	GPRI, Mevad	Civil	568-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
730	JMSabva, BOTAD	Computer	569-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
731	JMSabva, BOTAD	Mech	569-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
732	JMSabva, BOTAD	Electrical	569-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
733	JMSabva, BOTAD	Civil	569-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
734	NAVRACHNA, Vadodara	Electrical	571-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
735	NAVRACHNA, Vadodara	Civil	571-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
736	SPNVTC, WADHWAN	Computer	572-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
737	SPNVTC, WADHWAN	Mech	572-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
738	SPNVTC, WADHWAN	Electrical	572-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
739	SPNVTC, WADHWAN	Civil	572-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
740	AMIRAJ, SANAND	Mech	573-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
741	AMIRAJ, SANAND	Electrical	573-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
742	AMIRAJ, SANAND	Civil	573-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
743	SALCE, ABAD	EC	574-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
744	SALCE, ABAD	Mech	574-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
745	SALCE, ABAD	Mecha	574-1H	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
746	SALCE, ABAD	Mech-2	574-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
747	PACIFIC, SURAT	Mech	575-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
748	PACIFIC, SURAT	Electrical	575-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
749	PACIFIC, SURAT	Civil	575-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર

The Admission Committee For Professional Courses, 2016-17
Degree Engineering & Degree/Diploma Pharmacy Cut off Marks

Sr. No.	Institute	Course	IC_Code	OPEN		SC		ST		SEBC		EBC		DS	
				Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.
750	PACIFIC, SURAT	Chemical	575-1W	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
751	MEFGI-FOPG, Rajkot	Civil	576-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
752	MEFGI-FOPG, Rajkot	Mech-2	576-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
753	SCET, KALOL	Computer	577-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
754	SCET, KALOL	Mech	577-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
755	SCET, KALOL	Auto	577-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
756	SCET, KALOL	Electrical	577-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
757	SCET, KALOL	Civil	577-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
758	BALAJI, MAKHIYALA	Computer	578-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
759	BALAJI, MAKHIYALA	Mech	578-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
760	BALAJI, MAKHIYALA	Electrical	578-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
761	BALAJI, MAKHIYALA	Civil	578-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
762	GIDCDEC, NAVSARI	Mech	579-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
763	GIDCDEC, NAVSARI	Auto	579-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
764	GIDCDEC, NAVSARI	Electrical	579-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
765	GIDCDEC, NAVSARI	Civil	579-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
766	MSCET, VESU	Mech	580-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
767	MSCET, VESU	Auto	580-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
768	MSCET, VESU	Electrical	580-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
769	MSCET, VESU	Civil	580-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
770	MSCET, VESU	Mech-2	580-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
771	Rai Uni., Dholka	Bio-Tech	583-14	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
772	Rai Uni., Dholka	CompSc	583-1C	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
773	Rai Uni., Dholka	Mech	583-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
774	Rai Uni., Dholka	Auto	583-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
775	Rai Uni., Dholka	Electrical	583-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
776	Rai Uni., Dholka	Civil	583-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
777	Neotech, Vadodara	Computer	584-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
778	Neotech, Vadodara	Mech	584-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
779	Neotech, Vadodara	Electrical	584-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
780	Neotech, Vadodara	Civil	584-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
781	Neotech, Vadodara	Mech-2	584-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
782	DADET, Khatraj	Computer	585-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
783	DADET, Khatraj	Mech	585-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
784	DADET, Khatraj	Civil	585-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
785	DADET, Khatraj	Mech-2	585-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
786	Aditya, Abad	Mech-2	587-31	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
787	ApolloET, Abad	Mech	588-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
788	ApolloET, Abad	Electrical	588-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
789	ApolloET, Abad	Civil	588-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
790	Aarya-Veer, Rajkot	Mech	589-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
791	Aarya-Veer, Rajkot	Civil	589-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
792	Aarya-Veer, Rajkot	Chemical	589-1W	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
793	Agrawal, Navsari	Computer	590-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
794	Agrawal, Navsari	Mech	590-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
795	Agrawal, Navsari	Electrical	590-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
796	Agrawal, Navsari	Civil	590-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
797	SPCE, Bakrol	IT	591-1E	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
798	SPCE, Bakrol	Mech	591-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
799	SPCE, Bakrol	Electrical	591-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
800	SPCE, Bakrol	Civil	591-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
801	SSIT, Bhat	EC	592-16	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
802	SSIT, Bhat	Mech	592-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
803	SSIT, Bhat	Electrical	592-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
804	SSIT, Bhat	Civil	592-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
805	SalETI, Abad	Elect&Electro	593-1M	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
806	ITM Voca, Vadodara	Mech	594-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
807	ITM Voca, Vadodara	Mecha	594-1H	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
808	ITM Voca, Vadodara	Elect&Electro	594-1M	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
809	ITM Voca, Vadodara	Civil	594-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
810	ApolloE, Abad	Mech	598-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
811	ApolloE, Abad	Civil	598-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
812	SHGEC, Amreli	Computer	600-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
813	SHGEC, Amreli	Mech	600-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
814	SHGEC, Amreli	Auto	600-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
815	SHGEC, Amreli	Electrical	600-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
816	SHGEC, Amreli	Civil	600-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
817	SRMIT, Valia	Mech	602-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
818	SRMIT, Valia	Civil	602-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
819	SRMIT, Valia	Chemical	602-1W	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
820	SRMIT, Valia	Met. Eng.	602-3B	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
821	SRMIT, Valia	Chem.Tech.	602-54	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
822	KnowlTE, Anand	IT	603-1E	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
823	KnowlTE, Anand	Mech	603-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
824	KnowlTE, Anand	Auto	603-1I	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

कार्किई मागईशन वलशेषांक - २०१७

The Admission Committee For Professional Courses, 2016-17
Degree Engineering & Degree/Diploma Pharmacy Cut off Marks

Sr. No.	Institute	Course	IC_Code	OPEN		SC		ST		SEBC		EBC		DS	
				Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.
825	KnowITE, Anand	Civil	603-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
826	PrimeIET, Navsari	Computer	604-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
827	PrimeIET, Navsari	Mech	604-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
828	PrimeIET, Navsari	Electrical	604-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
829	PrimeIET, Navsari	Civil	604-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
830	PrimeIET, Navsari	Chemical	604-1W	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
831	MKCETR, Patan	Computer	605-1D	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
832	MKCETR, Patan	IT	605-1E	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
833	MKCETR, Patan	Mech	605-1F	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
834	MKCETR, Patan	Electrical	605-1L	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
835	MKCETR, Patan	Civil	605-1S	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Degree Pharmacy Courses															
1	LM, ABAD-BP	B.Pharm.	201-18	169	95.25576	1460	84.8855	6078	49.7613	682	90.56305	-----	-----	649	90.80727
2	MSU, BARODA-BP	B.Pharm.	204-18	207	94.84474	1315	85.90479	5197	57.3725	493	92.10234	-----	-----	*****	*****
3	ARCP,VVNAGR-GOV-BP	B.Pharm.	202-18	296	93.82385	1800	82.80162	5846	51.83489	845	89.21946	-----	-----	*****	*****
4	BKMODI, RAJKOT-BP	B.Pharm.	203-18	498	82.04391	1950	81.75306	6681	44.58303	1353	85.66553	-----	-----	1364	85.62844
5	NIRMA, ABAD-BP	B.Pharm.	226-18	647	90.81846	3293	72.44072	-----	-----	2510	77.99813	-----	-----	2386	78.82207
6	BABARIA,VADODRA-BP	B.Pharm.	250-18	1012	87.98971	4902	59.89367	-----	-----	4638	62.02401	-----	-----	*****	*****
7	ARCP,VVNAGR-SFI-BP	B.Pharm.	234-18	1441	84.97223	4338	64.53575	-----	-----	3085	74.02679	-----	-----	*****	*****
8	LJIT, ABAD-BP	B.Pharm.	237-18	1463	84.87484	5068	58.47078	-----	-----	4404	64.04313	-----	-----	7299	39.07218
9	KBIP, GNAGAR-BP	B.Pharm.	227-18	1571	84.16913	7008	41.70057	-----	-----	4861	60.11306	-----	-----	7299	39.07218
10	SAL, Abad-BP	B.Pharm.	306-18	1726	83.21877	4082	66.64364	-----	-----	4643	61.9927	-----	-----	-----	-----
11	MALIBA, BARDOLI-BP	B.Pharm.	233-18	2016	81.28209	8149	28.85707	-----	-----	7506	36.95722	-----	-----	-----	-----
12	AONEPC, ENASAN-BP	B.Pharm.	294-18	2231	79.95051	4345	64.48922	-----	-----	4084	66.60081	-----	-----	-----	-----
13	ARIHANT, ADALAJ-BP	B.Pharm.	252-18	2377	78.86924	6605	45.30722	-----	-----	7928	31.91641	-----	-----	-----	-----
14	DDU, NADIAD-BP	B.Pharm.	266-18	2573	77.56535	8004	30.9008	-----	-----	8679	15.77186	-----	-----	*****	*****
15	ATMIYA, RAJKOT-BP	B.Pharm.	253-18	2618	77.25393	4185	65.81944	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
16	LJIT, ABAD-BP	B.Pharm.-2	237-17	2838	75.7652	7214	39.88747	-----	-----	7324	38.82494	-----	-----	-----	-----
17	PIONEER, VADODARA-BP	B.Pharm.	298-18	3311	72.29999	4366	64.32962	-----	-----	7434	37.8623	-----	-----	*****	*****
18	SWAMI-SALVAV-BP	B.Pharm.	267-18	3401	71.74763	5264	56.80407	7798	33.51161	7979	31.23371	-----	-----	*****	*****
19	APC, ANAND-BP	B.Pharm.	229-18	3410	71.69478	7425	37.94123	-----	-----	8675	15.94876	-----	-----	4053	66.9407
20	CKPITHAWALA-BP	B.Pharm.	263-18	3480	71.15779	6118	49.39961	-----	-----	7112	40.73526	-----	-----	-----	-----
21	BMCP, SURAT-BP	B.Pharm.	278-18	3834	68.63747	7631	35.65996	-----	-----	7323	38.82927	-----	-----	*****	*****
22	RPCP, CHANGA-BP	B.Pharm.	240-18	3877	68.29614	8326	25.87427	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
23	NCP, JUNAGADH-BP	B.Pharm.	277-18	3898	68.16999	8689	14.50972	-----	-----	6220	48.67041	-----	-----	7327	38.79736
24	SM SHAH, Amsaran-BP	B.Pharm.	317-18	4239	65.35603	7228	39.69231	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
25	ROFEL, VAPI-BP	B.Pharm.	232-18	4449	63.68258	7908	32.09652	7642	35.52551	8627	18.51352	-----	-----	-----	-----
26	SNMPPC, NAVAPURA-BP	B.Pharm.	295-18	4601	62.3007	7235	39.59462	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
27	SNLPCP, UMARAKH-BP	B.Pharm.	242-18	4626	62.08093	-----	-----	8719	8.54544	-----	-----	-----	-----	*****	*****
28	KBRAVAL, SHERTHA-BP	B.Pharm.	259-18	4811	60.48712	7547	36.48884	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
29	SKP, MEHSANA-BP	B.Pharm.	228-18	5047	58.64384	-----	-----	-----	-----	8621	18.73807	-----	-----	-----	-----
30	SSSPC, ZUNDAL-BP	B.Pharm.	247-18	5125	58.06012	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
31	PARULIPR, WAGHODIYA-BP	B.Pharm.	251-18	5303	56.51229	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
32	Sau.Uni., Rajkot	B.Pharm.	320-18	5664	53.30507	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
33	SDPC, KIM-BP	B.Pharm.	249-18	5669	53.27125	8637	17.99018	-----	-----	-----	-----	-----	-----	7661	35.22425
34	PARUL, VAGHODIA-BP	B.Pharm.	246-18	6057	49.95573	8652	17.06551	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
35	RKU, RAJOT-BP	B.Pharm.	260-18	6511	46.22882	6852	43.00844	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
36	NOOTAN, VISNAGAR-BP	B.Pharm.	270-18	6755	43.94593	8028	30.43186	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
37	LDCP, BHOLAV-BP	B.Pharm.	312-18	7031	41.44241	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
38	SIGMA,VAGHODIYA-BP	B.Pharm.	236-18	7306	38.98772	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
39	APMC, HNAGAR-BP	B.Pharm.	235-18	7457	37.62633	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
40	SVBIP, UNAVA-BP	B.Pharm.	307-18	7586	36.1219	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
41	SIP, CHILODA-BP	B.Pharm.	272-18	7645	35.51949	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
42	RDGARDI-BP	B.Pharm.	262-18	7763	34.00167	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
43	INDUKAKA,NEWVVN-BP	B.Pharm.	238-18	7886	32.45995	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
44	KIP, KALOL-BP	B.Pharm.	283-18	7955	31.58161	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
45	IPCPR, DHARMAJ-BP	B.Pharm.	268-18	8661	16.71583	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
46	SARV, MEHSANA-BP	B.Pharm.	230-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
47	BMSHAH, MODASA-BP	B.Pharm.	231-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
48	CUSHAH, WADHWAN-BP	B.Pharm.	241-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
49	SJTPC, RAJKOT-BP	B.Pharm.	243-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
50	RBPMPC, ATKOT-GIRL-BP	B.Pharm.	244-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
51	LBRAO, KHAMBAT-BP	B.Pharm.	245-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
52	VIP, JAKHANIA-BP	B.Pharm.	248-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
53	AMRELI-MAHILA-BP	B.Pharm.	254-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
54	AMARGADH-BP	B.Pharm.	255-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
55	NRVIP, JUNAGADH-BP	B.Pharm.	256-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
56	SKCP, SARSA-BP	B.Pharm.	265-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
57	MVCP, UPLETA-BP	B.Pharm.	271-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
58	KVIP, SAVARKUNDLA-BP	B.Pharm.	273-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
59	SAMANVAY, BOTAD-BP	B.Pharm.	274-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
60	RAMPARA-BP	B.Pharm.	275-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
61	SPCP, BAKROL-BP	B.Pharm.	279-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
62	RatnaCP, BECHRAJI-BP	B.Pharm.	281-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****
63	KJCP, VADSAMA-BP	B.Pharm.	282-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	*****	*****

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર

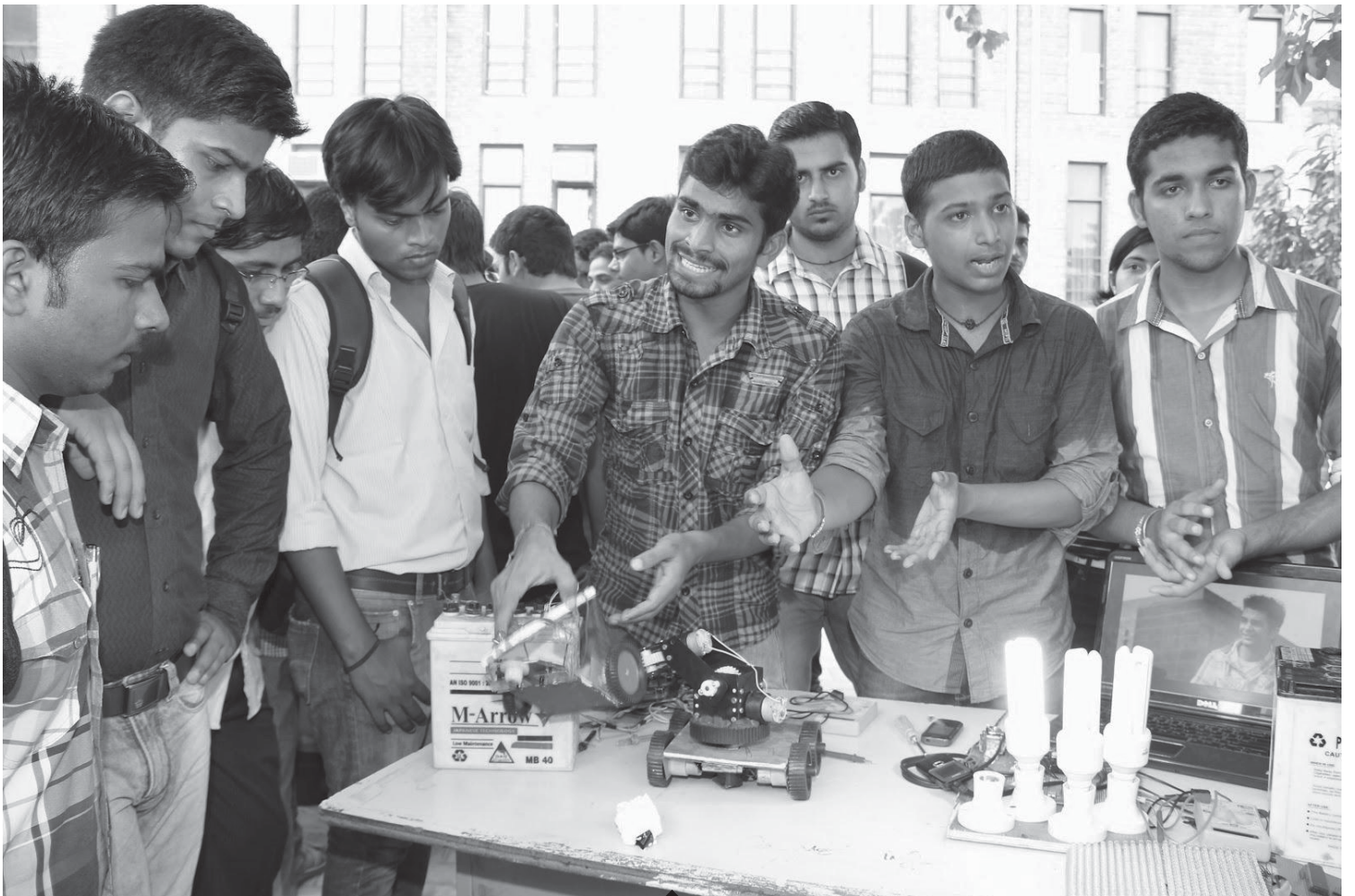
The Admission Committee For Professional Courses, 2016-17
Degree Engineering & Degree/Diploma Pharmacy Cut off Marks

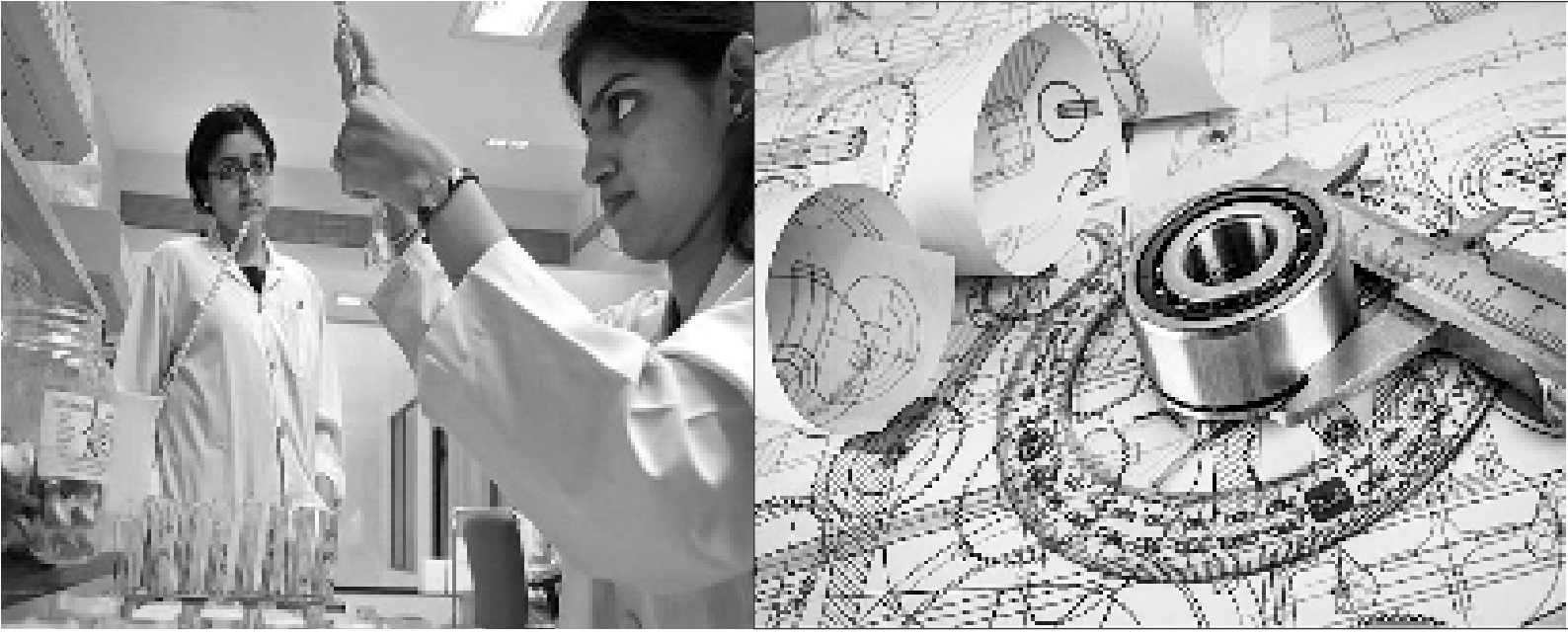
Sr. No.	Institute	Course	IC_Code	OPEN		SC		ST		SEBC		EBC		DS	
				Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.	Rank	M.M.
64	SWAMINARA, KALOL-BP	B.Pharm.	285-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	****	****
65	AKSHAR, JAMNAGAR-BP	B.Pharm.	286-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	****	****
66	RADHE, HIRPUR-BP	B.Pharm.	290-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	****	****
67	SWAMI, KEVADIA-BP	B.Pharm.	293-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
68	AVANTIKA, NAVALGADH-BP	B.Pharm.	296-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	****	****
69	SHARDA, PETHAPUR-BP	B.Pharm.	297-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
70	SHIVAM, VALASAN-BP	B.Pharm.	302-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	****	****
71	SUBASH, JUNAGADH-BP	B.Pharm.	316-18	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	****	****
Diploma Pharmacy Courses															
1	DAYARAM, BARDOLI-DP	D.Pharm.	407-19	5544	54.36824	-----	-----	-----	-----	8214	27.71702	-----	-----	****	****
2	BKMODI, RAJKOT-DP	D.Pharm.	403-19	6107	49.49326	-----	-----	-----	-----	8252	27.18618	-----	-----	-----	-----
3	SSPC, BNAGAR-DP	D.Pharm.	409-19	6371	47.49937	-----	-----	-----	-----	8328	25.83489	-----	-----	****	****
4	LM, ABAD-DP	D.Pharm.	401-19	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
5	MMC, KHAMBHAT-DP	D.Pharm.	402-19	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
6	ARCP, VVNAGAR-DP	D.Pharm.	405-19	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
7	TOLANI, ADIPUR-DP	D.Pharm.	406-19	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	****	****
8	BMSHAH, MODASA-DP	D.Pharm.	408-19	VAC	VAC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

VAC Vacant Seats

----- Conversion

**** No Allocation of Seats

ચકાસી લો.....

કોઈપણ અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ મેળવવા આ વિગતો તમારી પાસે તૈયાર છે ?

ધો. ૧૨માં ઉત્તિર્ણ થયા બાદ વિવિધ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ માટે કેટલાંક જરૂરી પ્રમાણપત્રોની આવશ્યકતા રહેશે. આ પ્રમાણપત્રોની પ્રમાણિત કરેલી ઝેરોક્ષ નકલો તૈયાર રાખો.

પ્રવેશ માટેના જરૂરી પ્રમાણપત્રો

- ધોરણ-૧૦ની માર્કશીટ
- ધોરણ-૧૦નું પ્રમાણપત્ર
- ધોરણ-૧૨ની માર્કશીટ
- પાસપોર્ટ સાઈઝના ૨૦ ફોટોગ્રાફ્સ
- સ્વયંનું નામ, સરનામું લખેલા પરબીડિયાં
- શાળા અભ્યાસ દરમિયાન પ્રાપ્ત કરેલા રમત-ગમત, એન.સી.સી., સામાજિક પ્રવૃત્તિને લગતા તેમજ અન્ય કોઈ પ્રમાણપત્ર હોય તો તે.
- ધોરણ-૧૧ની માર્કશીટ
- જાતિ અંગેનું સક્ષમ અધિકારી દ્વારા અપાયેલું પ્રમાણપત્ર (લાગુ પડતું હોય તો)
- અન્ય પછાત વર્ગમાં આવતા વિદ્યાર્થીઓ માટે 'નોન-ક્રિમિલેયર' અંગેનું છેલ્લા વર્ષનું પ્રમાણપત્ર
- શાળા છોડ્યાનું પ્રમાણપત્ર
- પ્રયત્ન પ્રમાણપત્ર
- ચારિત્ર્યનું પ્રમાણપત્ર (જરૂરી હોય ત્યાં)

વર્ષ ૨૦૧૭ની ધો. ૧૨ સાયન્સની મુખ્ય પરીક્ષાનું તથા પ્રવેશ ક્સોટીનું પરિણામ ટૂંક સમયમાં આવશે ત્યારે આજના આ ગ્લોબલાઈઝેશનના જમાનામાં ઉચ્ચ કારકિર્દી ઘડી ઉજ્જવળ ભવિષ્ય બનાવવા માટે એચ.એસ.સી. ધો. ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ સાથે અભ્યાસ શ્રેષ્ઠ વિકલ્પ છે જે ધોરણ ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં ફિઝિક્સ, કેમિસ્ટ્રી, બાયોલોજી, મેથ્સ તથા અંગ્રેજી અને અન્ય ભાષા જેવા વિષયો સાથે અભ્યાસ કરવાનો હોય છે. આ પરીક્ષા પરિણામના મેરિટના આધારે પ્રવેશ મોટા ભાગના કોર્સમાં કેન્દ્રીય કૃત પ્રવેશ પદ્ધતિથી ગુજરાતમાં આપવામાં આવે છે. આ ઉપરાંત ધો. ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહના વિદ્યાર્થીઓએ પોતે જે તે વિષયો સાથે અભ્યાસ કરતા હોય તે વિષયોને લાગુ પડતી અખિલ ભારતીય ધોરણે લેવાતી પ્રવેશ ક્સોટીઓ આપી હોય તેમાં પણ મેરિટમાં આવવા પ્રયત્ન કરી રાજ્યમાં આવેલી જગ્યાઓ ઉપર પ્રવેશ મેળવવા પ્રયત્નશીલ બનવું અત્યંત જરૂરી છે. આ પરીક્ષા જેવી કે, પ્રિ-વેટરનરી, આઈઆઈટી JEE(A), મેડિકલ ક્ષેત્રે પ્રવેશ આપતી અન્ય સંસ્થાની પ્રવેશ ક્સોટીઓ વગેરે. આથી આ દરેકનું વહેલાસર પ્લાનિંગ કરવું પડે છે. તેમાં નીચે મુજબની

વિગતો લક્ષમાં રાખવી પડે છે.

ધો. ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પછીનાં અભ્યાસક્રમો નીચે મુજબ વર્ગીકૃત કરી શકાય. ધોરણ ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં ગ્રૂપ-એ, ગ્રૂપ-બી તથા ગ્રૂપ એબી સાથે અભ્યાસ કર્યા બાદ નીચે મુજબના અભ્યાસક્રમો પ્રાપ્ત છે.

(૧) ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગ (૨) ફાર્મસી (૩) મેડિકલ / પેરામેડિકલ (૪) આર્કિટેક્ટ (૫) નર્સિંગ (૬) કૃષિક્ષેત્ર (૭) શિક્ષણક્ષેત્ર (૮) પ્રકીર્ણ (અન્ય)

(૧) ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગ :

ધો. ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ પછી - ફિઝિક્સ, કેમેસ્ટ્રી, મેથ્સ, અંગ્રેજી સાથે પાસ - ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ મેળવી શકે છે. રાજ્યમાં આવેલી એન્જિનિયરિંગ કોલેજમાં જુદા જુદા વિષયોમાં એન્જિનિયરિંગ ડિગ્રી પ્રાપ્ત થાય છે. એન્જિનિયરિંગમાં વિષયો આ પ્રમાણે છે. સિવિલ, મિકેનિકલ, ઈલેક્ટ્રિકલ, કેમિકલ, બાયોમેડિકલ, ફાયર ટેકનોલોજી, ઈલેક્ટ્રોનિક્સ એન્ડ કોમ્યુનિકેશન, ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટેશન એન્ડ કન્ટ્રોલ, ટેક્સટાઈલ ટેકનોલોજી, એનવાયર્નમેન્ટ, કોમ્પ્યુટર મેટલર્જી ઈરિગેશન એન્ડ વોટર મેનેજમેન્ટ, મેકાટ્રોનિક્સ, એરોનોટિક્સ, રબ્બર

ટેકનોલોજી, પ્લાસ્ટિક ટેકનોલોજી, ઇન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી, ઓટોમોબાઇલ, એન્જિનિયરિંગ, પ્રોડક્શન, એન્જિનિયરિંગ ઇન્ડસ્ટ્રિયલ એન્જિનિયરિંગ, પાવર ઇલેક્ટ્રોનિક્સ, ટેક્સટાઇલ એન્જિનિયરિંગ

ઉપરોક્ત વિદ્યાશાખા સાથે ચાર વર્ષની મુદતના આઠ સેમેસ્ટરના અભ્યાસક્રમો પ્રાપ્ય છે.

રાજ્યની ઈજનેરી/ફાર્મસી તથા SVIT સુરત, ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ પેટ્રોલિયમ ટેકનોલોજી, ગાંધીનગર, પંડિત દીનદયાલ યુનિવર્સિટીમાં ચાર વર્ષનો બી.ટેક. પ્રોગ્રામ ઈન પેટ્રોલિયમ એન્જિનિયરિંગ તથા પાંચ વર્ષના ડબલ ડિગ્રી એમ.ટેક. પ્રોગ્રામ જેવા કે પેટ્રોલિયમ એન્જિનિયરિંગ, ન્યુકિલયર એન્જિનિયરિંગ, સોલર એન્જિનિયરિંગ તથા મોડલિંગ એન્ડ વર્ચ્યુઅલ રિયાલિટીના અભ્યાસક્રમો, પ્રવેશ માટે ઓલ ઇન્ડિયા લેવલની JEE(M) ના જે તે વર્ષના સ્કોરને આધારે કોમન પ્રવેશ મળશે.

ડીએ - આઈઆઈસીટી ધીરુભાઈ અંબાણી ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી, ગાંધીનગર ખાતે બી.ટેક (આઈસીટી) પ્રોગ્રામમાં પ્રવેશ મેળવવા માટે અરજી કરવી તથા તેમાં પ્રવેશ માટે JEE(M)ની પ્રવેશ ક્લોઝીંગના પરિણામના આધારે પ્રવેશ આપવામાં આવે છે. આ અંગેની જાહેરાત ફેબ્રુઆરી માસમાં પ્રસિદ્ધ થાય છે. તેની વેબસાઈટ : daiict.ac.in નિરમા યુનિવર્સિટી ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજીમાં બી.ટેક. અભ્યાસક્રમ માટે JEE(M) તથા ગુજરાત સરકારે નક્કી કરેલ વિષયોના મેળવેલ માર્ક્સના આધારે પ્રવેશ મળે છે. પ્રવેશ માટે અરજીપત્રક તથા માહિતીપત્રક એડમિશન ઓફિસર, યુ.જી. એડમિશન કમિટી ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી, નિરમા યુનિ. ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી, સરખેજ, ગાંધીનગર હાઈવે, અમદાવાદ - ૩૮૨૪૮૧ ખાતેથી મેળવી શકાય : www.nirmauni.ac.in

(૨)બી.ફાર્મસી/ડિપ્લોમા ફાર્મસી :

બી. ફાર્મમાં બે પ્રકારના અભ્યાસક્રમ છે. (૧) ડી ફાર્મ- ડિપ્લોમા ઈન ફાર્મસી ધો. ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ, મુદત-બે વર્ષ. (૨) બી.ફાર્મ. - બેચલર ઈન ફાર્મસી - ચાર વર્ષની મુદત, વિજ્ઞાન પ્રવાહના ટકાના આધારે. મેરિટ મુજબ

ઉપરોક્ત કેન્દ્રીય સમિતિ દ્વારા પ્રવેશ

(૩)મેડિકલ પેરામેડિકલ :

ગુજરાત રાજ્યમાં તબીબી વિદ્યાશાખામાં પ્રવેશ મેળવવા ધો. ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં ધો. ૧૨ બી તથા એ.બી. ગ્રૂપ સાથે પાસ તથા GUJCETનો સ્કોર વિચારણામાં લેવામાં આવે છે. સરકારી કોલેજો, ગ્રાન્ટેડ તથા સ્વનિર્ભર સંસ્થામાં પ્રવેશ, ગુણવત્તાના ધોરણે પ્રવેશ, જાહેરાતમાં પ્રવેશ પ્રાપ્તિની વિગત, ફોર્મ ભરી ફી સાથે આપવાની તારીખ, સ્થળ વગેરેની વિગતો દર્શાવતી માહિતી પુસ્તિકા આપવામાં આવે છે. ફોર્મ સાથે અપાતી માહિતી પુસ્તિકાનો અભ્યાસ વિદ્યાર્થીએ જરૂર કરવો. સંપર્ક : બી. જે. મેડિકલ કોલેજ, સિવિલ હોસ્પિટલ, અસારવા, અમદાવાદ.

તબીબીક્ષેત્રે નીચેના અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ પ્રાપ્ત કરી શકાય :

૧. એમ.બી.બી.એસ. : બેચલર ઓફ મેડિસિન એન્ડ બેચલર ઓફ સર્જરી. ૪ વર્ષ ૬ માસ (૧ વર્ષ ઇન્ટર્નશિપ).
૨. બી.ડી.એસ. : બેચલર ઓફ ડેન્ટલ સર્જરી ૪ વર્ષ ૬ માસ (ઇન્ટર્નશિપ).
૩. બી.ફિઝિયો : બેચલર ઓફ ફિઝિયોથેરાપી ૪ વર્ષ ૬ માસ (ઇન્ટર્નશિપ).
૪. બી.એ.એમ.એસ. : બેચલર ઓફ આયુર્વેદ મેડીસીન એન્ડ સર્જરી - ૫ વર્ષ ૬ માસ (૬ માસ ઇન્ટર્નશિપ)
૫. બી.એચ.એમ.એસ. : બેચલર ઓફ હોમિયોપથિક મેડિસિન એન્ડ સર્જરી - ૫ વર્ષ
૬. બી.પી.ઓ. : બેચલર ઓફ પ્રોસ્થેટિક્સ એન્ડ ઓર્થોડિક્સ.
૭. બી.ઓ. : બેચલર ઓફ ઓપ્ટોમેટ્રી,
૮. બી.એસ.સી.એન. : બેચલર ઓફ સાયન્સ ઈન નર્સિંગ.
૯. બી.ઓ.ટી. : બેચલર ઓફ એક્ઝ્યુપેશનલ થેરાપી આ અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ માટે : www.medacmbjmc.gov.in વેબસાઈટ જોવી.
૧૦. બેચલર ઓફ નેયરોપથી : ૪ વર્ષ
૧૧. બી.એસસી. એન્ડ ઓડિયોલોજી સ્પીચ થેરાપી
- (૪) આર્કિટેક્ટ : બી.આર્ક બેચલર ઓફ આર્કિટેકચર :

ધો.૧૨ વિજ્ઞાન તથા કોમર્સ (ગણિત ૪૦% સાથે) પ્રવાહ બાદ બેચલર ઓફ આર્કિટેકટનો સાડા પાંચ વર્ષની મુદતનાં અભ્યાસક્રમમાં NATA પ્રવેશ કસોટીના આધારે પ્રવેશ આપવામાં આવે છે. પ્રવેશ કસોટીના ડ્રોઈંગ એપ્ટિટ્યુડ, જનરલ એબિલિટી, ગ્રૂપ ડિસ્કશન, ઈન્ટરવ્યુ વગેરેને આધારે પ્રવેશ મેરિટ લિસ્ટ મુજબ નીચેની સંસ્થાઓમાં આપવામાં આવે છે.

૧. સેપ્ટ યુનિવર્સિટી, નવરંગપુરા, અમદાવાદ.
૨. સ્કૂલ ઓફ આર્કિટેકચર્સ, સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ, વાસદ.
૩. ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ આર્કિટેકચર્સ, ફેકલ્ટી ઓફ ટેકનોલોજી, વડોદરા.
૪. ડી. સી. પટેલ સ્કૂલ ઓફ આર્કિટેકચર, વલ્લભવિદ્યાનગર.
૫. સાર્વજનિક સ્કૂલ ઓફ એન્જિનિયરિંગ એન્ડ ટેકનોલોજી, સુરત.
૬. વિદ્યા પ્રતિષ્ઠાન સ્કૂલ ઓફ આર્કિટેક, વાજડી, વીરડા ગામ, કાલાવડ રોડ, રાજકોટ.
૭. હેમચંદ્રાચાર્ય ઓ.ગુ.યુનિવર્સિટી, પાટણ.
૮. વડોદરા આર્કિટેકચર કોલેજ-વડોદરા.
૯. શ્રો મોર આર્ક કોલેજ, સાણંદ
૧૦. અનંત આર્ક કોલેજ, સાણંદ
૧૧. જી.સી. પટેલ આર્ટ કોલેજ, વડોદરા વગેરે ૧૮ કોલેજો
૧૨. ડિઝાઈન એકેડેમી, વડોદરા વગેરે

વધુ વિગત માટે વેબસાઈટ : www.cept.ac.inનો ઉપયોગ કરી શકાય. જ્યાંથી કેન્દ્રસ્થ એડ્મિશન થાય છે. cept યુનિ. કે.એલ.માર્ગ, નવરંગપુરા, અમદાવાદ-૯.

(૫) નર્સિંગ ક્ષેત્ર :

નર્સિંગ ક્ષેત્રે બે પ્રકારના અભ્યાસક્રમો પ્રાપ્ય છે. (૧) બીએસસી નર્સિંગ (૨) જનરલ નર્સિંગ.

૧. બી.એસસી નર્સિંગનો અભ્યાસક્રમ. ધો.૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ માટે નીચેની સંસ્થાઓમાં પ્રાપ્ય છે.

ગર્વમેન્ટ નર્સિંગ કોલેજ, કોલેજ ઓફ નર્સિંગ, સિવિલ હોસ્પિટલ કેમ્પસ, અમદાવાદ. સાંદ્રા શ્રોફ રોકેલ કોલેજ ઓફ નર્સિંગ, વાપી (સેલ્ફ ફાયનાન્સ) જે. જી. કોલેજ ઓફ

નર્સિંગ, ડ્રાઈવ-ઈન રોડ, અમદાવાદ (સેલ્ફ ફાયનાન્સ) વગેરે તમામ કોલેજનાં બી.એસસી.નર્સિંગમાં પ્રવેશ મેળવવા માટે મેડિકલ ડેન્ટલ ફિઝિયોથેરાપીની સાથે કોમન ફોર્મ ભરવાનું રહે છે. પ્રવેશ કેન્દ્રીયકૃત પ્રવેશ સમિતિ દ્વારા થાય છે.

૨. જનરલ નર્સિંગ.

ધો.૧૨ સાયન્સ/ જનરલ પ્રવાહના ઉમેદવારો માટે જનરલ નર્સિંગ અને મીડ વાઈફરીના ત્રણ વર્ષ છ માસની તાલીમ પ્રથમ અગ્રિમતા વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં કેમિસ્ટ્રી, ફિઝિક્સ, બાયોલોજી, દ્વિતીય અગ્રિમતા ફિઝિક્સ, કેમિસ્ટ્રી, મેથ્સ સામાન્ય પ્રવાહમાં અંગ્રેજી વિષય સાથે પાસ. આ કોર્સ નર્સિંગ કોલેજોમાં પણ મળે છે. આ અંગેની જાહેરાત જૂન-જુલાઈ માસમાં પ્રસિદ્ધ થયેથી નર્સિંગ સ્કૂલ ઓફિસમાંથી ફોર્મ મેળવી શકાય છે.

(૬) કૃષિ પશુપાલન ક્ષેત્રે મળતા અભ્યાસક્રમો :

ધો.૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહના વિદ્યાર્થીઓ માટે (અંગ્રેજી વિષય સાથે) સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમ પ્રાપ્ય છે. જેવા કે,

- બી.એસસી. કૃષિ - બીવીએસસી એન્ડ એ એચ
- બી.ટેક કૃષિ - બી.એસસી. હોર્ટિકલ્ચર.
- બી.એસસી ફિશરીઝ - બી.એસસી. હોમ સાયન્સ (ફક્ત બહેનો માટે)
- બી.એસ.સી ફોરેસ્ટ્રી - બી.એસસી. ડેરી ટેકનોલોજી
- બીઆરએસ (બેચલર ઓફ રૂરલ સ્ટડીઝ) વગેરે છે, જેની વધુ માહિતી માટે કૃષિક્ષેત્રની રાજ્યની ચાર તથા કામધેનુ યુનિવર્સિટી અલગથી એડમિશન કાર્ય કરે છે. (નોડલ એડમિશન કૃષિ યુનિવર્સિટી, સાણંદ)

(૭) શિક્ષણ ક્ષેત્ર :

- (૧) પીટીસી
- (૨) સીપીએડ
- (૩) ATD
- (૪) બી.એસસી., બી.એડ્.

(૧) પી.ટી.સી. : પ્રાયમરી ટ્રેનિંગ કોર્સ - બે વર્ષનો અભ્યાસક્રમ. રાજ્યમાં આવેલ માન્ય અધ્યાપન મંદિરોમાં અભ્યાસક્રમ ચાલે છે. પ્રવેશ જાહેરાત પ્રમાણે અધ્યાપન મંદિરનાં ઓનલાઈન ફોર્મ ભરી શકાય છે.

કેન્દ્રીય પ્રવેશ પદ્ધતિ દ્વારા પ્રવેશ આપવામાં આવે છે. www.ptcgujarat.org

(૨) સી.પી.એડ્. : સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન ફિઝિકલ એજ્યુકેશન બે વર્ષ. પ્રાથમિક શાળા માધ્યમિકમાં શારીરિક શિક્ષણના શિક્ષક તરીકે નોકરી www.cpedgujarat.org

(૩) **ATD** : આર્ટ ટીચર ડિપ્લોમા ધો.૧૨ કોઈ પણ પ્રવાહમાં ચિત્રની માધ્યમિક કક્ષાની પરીક્ષા પાસ કરેલ હોવી જોઈએ. અથવા ધો.૧૦ કે ધો.૧૨માં ચિત્ર વિષય સાથે પાસ. બે વર્ષની મુદત, દૈનિક પત્રોમાં જાહેરાત આવ્યેથી અરજીપત્રક ભરવું. શાળાના શિક્ષક તરીકે નોકરી મળે છે. www.atdgujarat.org

(૪) બી.એસસી., બી.એડ્. : ધો.૧૨ વિજ્ઞાન પ્રવાહ પછી બી.એસસી. બી.એડ્.ની ડિગ્રીનો ચાર વર્ષનો અભ્યાસક્રમ છે. તે ભોપાલ નવરચના IITE વિ.યુનિવર્સિટી સંલગ્ન કોલેજોમાં આ અભ્યાસક્રમ થાય છે. અન્ય યુનિવર્સિટીઓમાં પણ આ ઇન્ટિગ્રેટેડ કોર્સ મળે છે. અન્ય ટીચર્સ યુનિવર્સિટીઓમાં પણ ઇન્ટિગ્રેટેડ કોર્સ મળે છે. જાહેરાત અલગ આવે છે.

(૫) બી.એસસી. : ફિઝિક્સ, કેમિસ્ટ્રી, મેથ્સ, બોટની, જિઓલોજી, માઈક્રોબાયલોજી, બાયો ટેકનોલોજી, બાયોકેમિસ્ટ્રી, આંકડાશાસ્ત્ર, કોમ્પ્યુટર સાયન્સ, ઇન્ડસ્ટ્રિયલ કેમિસ્ટ્રી, ઇલેક્ટ્રોનિક્સ, એન્વાયરમેન્ટલ સાયન્સ, એનાલિટિકલ કેમિસ્ટ્રી, વગેરેનો સમાવેશ સાથેના પાસ B.SC કોર્સ થાય છે.

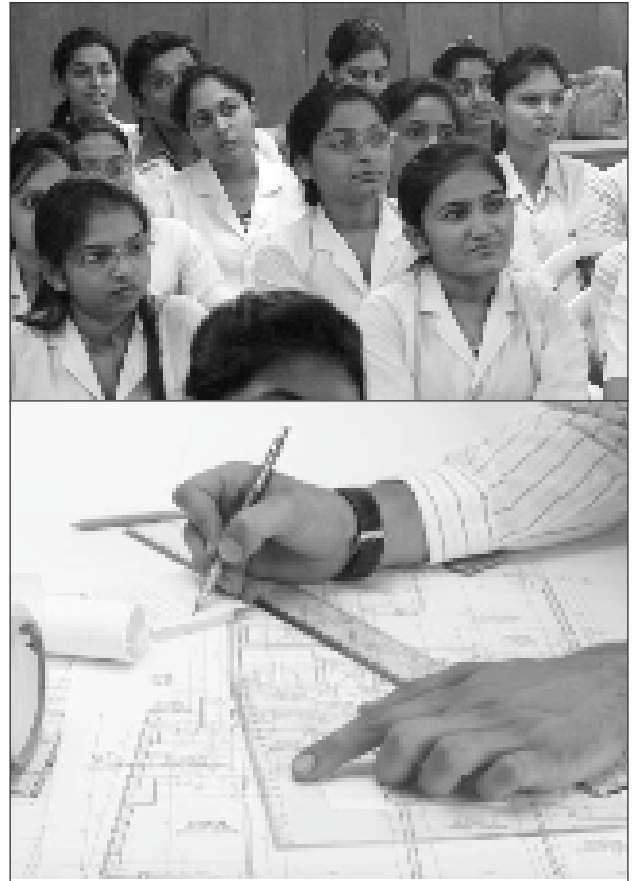
૮. પ્રકીર્ણ (અન્ય અભ્યાસક્રમો) :

મોટા ભાગના ઉચ્ચ શિક્ષણના અભ્યાસક્રમોમાં ધો. ૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહના વિદ્યાર્થીઓને અગ્રિમતા આપવામાં આવે છે. સંરક્ષણક્ષેત્રે ઇન્ડિયન આર્મી, ઇન્ડિયન નેવી અને ઇન્ડિયન એર ફોર્સના અભ્યાસક્રમ છે. એનડીએની પરીક્ષા દ્વારા પુનાની ખડકવાસલા ખાતે આવેલી કોલેજમાં પ્રવેશ મેળવી શકાય છે. આ ઉપરાંત એમ.બી.એ. તથા એમએસસી (સીએ એન્ડ આઈટી)ના ઇન્ટિગ્રેટેડ અભ્યાસક્રમમાં ધો.૧૨ વિ.પ્ર.ના વિદ્યાર્થીઓ માટેની સવલતોનો ઉપયોગ કરી શકાય. ઉપરાંત ડિગ્રી ઈન હોટેલ એન્ડ ટૂરિઝમ મેનેજમેન્ટ, બી.એસસી હોસ્પિટાલિટી એન્ડ હોટેલ એડમિનિસ્ટ્રેશન, હોટલ મેનેજમેન્ટની પ્રવેશ ક્સોટી, નિફ્ટ તથા એનઆઈડી, ૧૦+૨ ટેકનિકલ એન્ટ્રી સ્કીમ

હેઠળ પ્રવેશ ક્સોટી દ્વારા પ્રવેશ મેળવી શકાય. કોમ્પ્યુટરના અભ્યાસક્રમ (ડોએક) લેવલ અભ્યાસક્રમ તેમજ મરિન એન્જિનિયરિંગના અભ્યાસક્રમ આઈટી ક્ષેત્રે ઇન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજીનો ચાર વર્ષનો અભ્યાસક્રમ. ઇન્ફર્મેશન એન્ડ ટેકનોલોજી કોમ્યુનિકેશન, ટેલિકોમ્યુનિકેશન, મલ્ટિમીડિયા ટેકનોલોજી વગેરે અભ્યાસક્રમ ઉપલબ્ધ છે. આયોજન વહેલાસર કરવું.

વિદ્યાર્થીની બૌદ્ધિક, શારીરિક સામાજિક, આર્થિક પરિસ્થિતિ અનુસાર આયોજનપૂર્વક અભ્યાસક્રમમાં જોડાવવું જરૂરી છે. વિજ્ઞાનપ્રવાહના અભ્યાસની સાથે સામાન્ય જ્ઞાન, જુદી જુદી અભિયોગ્યતાઓ તથા કોમ્પ્યુટરનો અભ્યાસ મેળવતા જવાથી વિદ્યાર્થી ઝળહળતી કારકિર્દી ઘડી શકે છે અને તેના માટે કારકિર્દીની તકોથી અસીમિત થાય છે.

શ્રી સાંઈ, ૧, બોમ્બે હાઉસિંગ સોસાયટી,
યુનિ. રોડ, રાજકોટ-૫.

ધોરણ-૧૨ (સામાન્ય પ્રવાહ) પાસ કર્યા બાદ, વિદ્યાર્થી મિત્રોને વિજ્ઞાનપ્રવાહની જેમ કારકિર્દી અંગેના અનેક વિકલ્પો મળી રહે છે. જેમાંના કેટલાક વિકલ્પોની ચર્ચા અત્રે પ્રસ્તુત છે.

ધોરણ ૧૨ (સામાન્ય પ્રવાહ) બાદની કારકિર્દીની તકો

I. વાણિજ્ય પ્રવાહ (કોમર્સ) બાદ

II. વિનયન પ્રવાહ (આર્ટ્સ) બાદ

A. સ્નાતક કક્ષાના (ગ્રેજ્યુએશન) અભ્યાસક્રમો :

1. B.A., B.com, B.B.A., B.C.A., B.Sc.(I.T.),

2. B.Sc. (હોમ સાયન્સ)

B.Sc. (યોગા), B.A. (જર્નાલિઝમ)

3. G.N.M. / A.N.M.

B.S.W., B.B.A. (હોટલ મેનેજમેન્ટ), B.P.A.

4. B.A. + B.Ed.

B.Voc., B.B.A. (Hons. - IT મેનેજમેન્ટ),

5. M.A.

B.Com (ઓનર્સ) / B.B.A. (લિબરલ સ્ટડીઝ),

6. A.T.D.

B.P.E.S., IGNOU, BAOU ના અભ્યાસક્રમો

7. B.F.A.

B. પ્રોફેશનલ/વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમો :

8. ઈન્ટિરીયર ડિઝાઇન

[C.A., C.S. C.M.A., D.S.E.]

9. એરલાઇન્સ ગ્રાઉન્ડ સ્ટાફ

C. 5 વર્ષીય ઈન્ટિગ્રેટેડ અભ્યાસક્રમો :

10. કોલ સેન્ટર આસિસ્ટન્ટ

[M.B.A., M.Sc. (I.T.),

૧૧.થી ૧૯. વાણિજ્ય પ્રવાહની જેમ B.Com + LL.B., M.Com, M.A.M.] કરી શકાતા કોમર્સ અભ્યાસક્રમો વાણિજ્ય પ્રવાહ (કોમર્સ) બાદની કારકિર્દીની તકો :

A. સ્નાતક કક્ષાના (ગ્રેજ્યુએશન) અભ્યાસક્રમો :

1. B.Com. (બેચલર ઓફ કોમર્સ) :

અભ્યાસક્રમની મુદત : 3 વર્ષ (6 સેમેસ્ટર)

અભ્યાસક્રમ કોના માટે ઉપયોગી : એકાઉન્ટન્ટ તરીકે કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છુકો, ઓફિસમાં ક્લેરિકલ કાર્ય કરવા ઈચ્છુકો, ભવિષ્યમાં કે ગ્રેજ્યુએશનની સાથોસાથ C.A., C.S., C.M.A. તરીકેની કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છુકો, ભવિષ્યમાં સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા આપીને કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છુકો.

અભ્યાસક્રમની વિશેષતા : ભવિષ્યની કારકિર્દીનું ક્ષેત્ર નક્કી ન કર્યું હોય, તેવા વિદ્યાર્થીઓ આ અભ્યાસક્રમ કરી પોતાના તમામ વિકલ્પો ખુલ્લા રાખી શકે છે.

સંપર્ક : કોમર્સ વિદ્યાશાખામાં સૌથી વધુ સંખ્યા ધરાવતો લોકપ્રિય આ અભ્યાસક્રમ રાજ્યની પ્રણાલિકાગત અભ્યાસક્રમો ચલાવતી તમામ મોટી યુનિવર્સિટીઓમાં ચાલે છે. જેમાં અનેક ગ્રાન્ટેડ તેમજ સેલ્ફ ફાઇનાન્સ કોલેજો ઉપલબ્ધ.

2. B.B.A. (બેચલર ઓફ બિઝનેસ મેનેજમેન્ટ) :

અભ્યાસક્રમની મુદત : 3 વર્ષ (6 સેમેસ્ટર)

અભ્યાસક્રમ કોના માટે ઉપયોગી : ભવિષ્યમાં M.B.A. તરીકેની કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છુકો, મોટા કોર્પોરેટ હાઉસમાં જોબ મેળવવા ઈચ્છનારાઓ.

અભ્યાસક્રમની વિશેષતા : M.B.A. માટેની પ્રવેશ પરીક્ષા પાસ કરવામાં સરળતા તેમજ કોઈપણ યુનિવર્સિટીના M.B.A.ના કોર્સના પ્રથમ વર્ષનો અભ્યાસક્રમ આપોઆપ તૈયાર થઈ જાય.

સંપર્ક : રાજ્યની ઘણી યુનિવર્સિટીઓમાં આ

અભ્યાસક્રમ ચાલે છે. મેરિટને આધારે તેમાં પ્રવેશ મેળવી શકે છે.

નોંધ : પ્રીમિયર યુનિવર્સિટીમાંથી ભવિષ્યમાં M.B.A. કરવા ઈચ્છુકોએ આ અભ્યાસક્રમના બીજા વર્ષથી જ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની તૈયારી શરૂ કરી દેવી હિતાવહ છે.

3. B.C.A. (બેચલર ઓફ કોમ્પ્યુટર એપ્લિકેશન):

અભ્યાસક્રમની મુદત: 3 વર્ષ (6 સેમેસ્ટર)

અભ્યાસક્રમ કોના માટે ઉપયોગી : કોમ્પ્યુટરમાં રસ ધરાવતા તેમજ કોમ્પ્યુટર ક્ષેત્રમાં કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છુકો અભ્યાસક્રમની વિશેષતા : આ અભ્યાસક્રમ રોજગારલક્ષી છે.

સંપર્ક : રાજ્યની ઘણી ખરી મોટી અને જાણીતી યુનિવર્સિટીઓમાં આ અભ્યાસક્રમ ચાલે છે.

નોંધ : B.C.A. કર્યા બાદ, વિદ્યાર્થીઓએ આગળ અભ્યાસ છોડી દેવાને બદલે M.C.A. કરવું જોઈએ કે જેથી રોજગારીની વધુ સારી તકો મળી શકે.

4. B.Sc. (I.T.) (બેચલર ઓફ સાયન્સ - ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી):

અભ્યાસક્રમની મુદત: 3 વર્ષ (6 સેમેસ્ટર)

અભ્યાસક્રમ કોના માટે ઉપયોગી : ભવિષ્યમાં ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રમાં કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છુકો.

અભ્યાસક્રમની વિશેષતા : ડિજિટલ ઈન્ડિયા તેમજ સ્ટાર્ટ અપ ઈન્ડિયાના આ યુગમાં રોજગારીની વિશાળ તકો રહેલી છે.

સંપર્ક : સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી, યુનિવર્સિટી રોડ, રાજકોટ. ફોન નં. : (0281) 2578501, 2578512, સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટીની રાજકોટ ખાતે આવેલી 15 કોલેજો, જૂનાગઢની 4 કોલેજો તેમજ સુરેન્દ્રનગરની 1 કોલેજમાં આ અભ્યાસક્રમ ચલાવવામાં આવે છે.

વેબસાઈટ : www.saurashtrauniversity.edu

આગામી વર્ષે બીજી કેટલીક યુનિવર્સિટીઓ આ પ્રકારનો અભ્યાસક્રમ શરૂ કરે તેવી શક્યતાઓ છે.

5. B.Sc. (યોગા) (બેચલર ઓફ સાયન્સ - યોગા):

અભ્યાસક્રમની મુદત: 3 વર્ષ (6 સેમેસ્ટર)

અભ્યાસક્રમ કોના માટે ઉપયોગી : યોગ શિક્ષક / અધ્યાપક / કો-ઓર્ડિનેટર, યોગ ઈન્સ્ટ્રુક્ટર કે યોગ થેરાપીસ્ટ તરીકેની કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છુકો

અભ્યાસક્રમની વિશેષતા : શાળા / કોલેજ / ઈન્સ્ટિટ્યૂટ / જીમ્નેશિયમ / હોટલ - રિસોર્ટમાં કામ મળવા ઉપરાંત વિદેશોમાં યોગ તજજ્ઞોની માંગ રહે છે.

સંપર્ક : લકુલીશ યોગ યુનિવર્સિટી, 'લોટસ વ્યૂ', નિરમા યુનિવર્સિટીની સામે, છારોડી, એસ.જી.હાઈવે, અમદાવાદ - 382481

**Courses
After
12th
Commerce**

HSC.co.in

?

- B.Com
- BBA BCA BMS BBM
- CA CS CFA
- Mass Comm.
- LAW

હેલ્પલાઇન : (02717) 297405

વેબસાઇટ : www.lyu.ac.in

નોંધ : આ પ્રકારનો અભ્યાસક્રમ શ્રી સોમનાથ સંસ્કૃત યુનિવર્સિટીમાં 1 વર્ષનો તેમજ MPIYNER (મહર્ષિ પતંજલિ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ) અને ગુજરાત આયુર્વેદ યુનિવર્સિટી (જામનગર) ખાતે પણ ચાલે છે.

6. B.A. ઈન એડવાન્સ જર્નાલિઝમ એન્ડ માસ કમ્યુનિકેશન :

અભ્યાસક્રમની મુદત : 3 વર્ષ (6 સેમેસ્ટર)

અભ્યાસક્રમ કોના માટે ઉપયોગી : પત્રકારત્વના કોઈપણ પ્રકારના માધ્યમ (રેડિયો, ટીવી, વર્તમાનપત્રો વગેરે)માં કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છુકો માટે

અભ્યાસક્રમની વિશેષતા : સામાન્ય રીતે ગ્રેજ્યુએશન બાદ થતો અભ્યાસક્રમ અહીં HSC બાદ ઉપલબ્ધ છે. ટેલિવિઝન મીડિયા, રેડિયો પ્રોડક્શન માટે સ્ટુડિયોની વ્યવસ્થા છે.

સંપર્ક : ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ લેંગ્વેજ સ્ટડીઝ એન્ડ એપ્લાઇડ સોશિયલ સાયન્સ (ઇલયાસ), ભીખાભાઈ પટેલ કોલેજ કેમ્પસ, ICICI બેન્ક સામે, ભાઈકાકા સ્ટેચ્યુ, મોટા બજાર, વલ્લભવિદ્યાનગર, આણંદ-388120

હેલ્પલાઇન : (02692) 230190

નોંધ : આ પ્રકારનો અભ્યાસક્રમ વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, મગદલ્લા રોડ, સુરત તેમજ ખાનગી ઈન્સ્ટિટ્યૂટ્સ પણ ચલાવે છે.

7. B.S.W. (બેચલર ઓફ સોશિયલ વર્ક) અને BRS (બેચલર ઓફ રૂરલ સ્ટડીઝ) :

અભ્યાસક્રમની મુદત : 3 વર્ષ (6 સેમેસ્ટર)

અભ્યાસક્રમ કોના માટે ઉપયોગી : સમાજ સેવા તેમજ ગ્રામીણ જીવન પરનાં અભ્યાસક્ષેત્રમાં કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છુકો

અભ્યાસક્રમની વિશેષતા : B.S.W. નો અભ્યાસક્રમ સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી (જુનાગઢ, રાજકોટ), કચ્છ યુનિવર્સિટી (ભયાઉ), ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી (વિજયનગર), દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી (ભરૂચ), સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી (આણંદ), ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ

(સાદરા તેમજ રાંધેજ) એમ ઘણાં સ્થળોએ ઉપલબ્ધ છે. BRSનો અભ્યાસક્રમ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી (સુરત) તેમજ ગ્રામ ભારતી વિદ્યાપીઠ, લોકભારતી તેમજ ખાનગી સંસ્થાઓમાં ચલાવવામાં આવે છે.

8. B.B.A. ઈન હોટલ મેનેજમેન્ટ :

અભ્યાસક્રમની મુદત : 3 વર્ષ

અભ્યાસક્રમ કોના માટે ઉપયોગી : હોટલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝના ક્ષેત્રમાં વિવિધ પ્રકારની રોજગારી દેશ તેમજ વિદેશમાં મેળવવા ઈચ્છુકો, સ્વતંત્ર રીતે હોટલનો વ્યવસાય કરવા ઈચ્છુકો.

નોંધ :- B.B.A. ઈન હોટલ મેનેજમેન્ટ અંગે લગભગ દરેક મોટા શહેરોમાં યુનિવર્સિટી માન્ય ખાનગી કોલેજો આવેલી છે, તેમજ ઓબેરોય, વેલકમ, તાજ જેવા મોટા હોટલ ગ્રૂપોએ પોતાની ઈન્સ્ટિટ્યૂટ્સ પણ સ્થાપેલ છે. ગુજરાત રાજ્યમાં ACPC હસ્તક કેટલીક કોલેજોમાં આ અભ્યાસક્રમ ચાલે છે. જે માટે www.jacpcldce.ac.in તથા www.nchmct.rog પર સંપર્ક કરવો.

9. B.P.A. (બેચલર ઈન પરફોર્મિંગ આર્ટ્સ / બેચલર ઈન મ્યુઝિક) :

અભ્યાસક્રમની મુદત : 3 વર્ષ

અભ્યાસક્રમ કોના માટે ઉપયોગી : વિવિધ કલા ખાસ કરીને સંગીતના ક્ષેત્રમાં કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છુકો માટે

નોંધ : આ અભ્યાસક્રમ અંગે વધુ માહિતી મેળવવા માટે ફેકલ્ટી ઓફ પરફોર્મિંગ આર્ટ્સ, એમ.એસ. યુનિવર્સિટી વડોદરા, ધોળકિયા મ્યુઝિક કોલેજ, શિહોર, Email : info@dholakia-mucic.rog (ભાવનગર યુનિવર્સિટી), સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી, વલ્લભ વિદ્યાનગર, અર્જુનલાલ હિરાણી કોલેજ, રાજકોટ સંપર્ક : www.hiranicollege.rog (સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી), જે.જી.કોલેજ ઓફ પરફોર્મિંગ આર્ટ્સ, અમદાવાદ - 380054 તેમજ ગુજરાત કોલેજ, એલિસબ્રિજ, અમદાવાદ.

10. B.Voc. (બેચલર ઓફ વોકેશનલ) :

અભ્યાસક્રમની મુદત : 3 વર્ષ (6 સેમેસ્ટર)

અભ્યાસક્રમ કોના માટે ઉપયોગી : અભ્યાસ પૂર્ણ કરી ઝડપથી વ્યવસાયલક્ષી રોજગારી મેળવવા ઈચ્છુકો માટે.

અભ્યાસક્રમની વિશેષતા : પ્રસ્તુત અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કર્યા બાદ રોજગારી મળી રહે છે ઉપરાંત વિદ્યાર્થી પોતાનો સ્વતંત્ર વ્યવસાય પણ કરી શકે છે. અભ્યાસ દરમિયાન વિદ્યાર્થીને સ્કોલરશિપ પણ પ્રાપ્ત થાય છે.

આ પ્રકારનો અભ્યાસક્રમ UGC માન્ય કોમ્યુનિટી કોલેજોમાં ચલાવવામાં આવે છે. જેની વાર્ષિક મહત્તમ ફી ' 12000/- હોય છે. જેમાં સેમેસ્ટર દીઠ 80% હાજરી ધરાવનાર વિદ્યાર્થીઓને માસિક 1,000 સ્ટાઇપેન્ડ આપવામાં આવે છે. જ્યારે TISS (Tata Institute of Social Science) નાં સ્કૂલ ઓફ વોકેશનલ એજ્યુકેશન દ્વારા વર્ક ઇન્ટિગ્રેટેડ B.Voc. ચલાવવામાં આવે છે. જેની વાર્ષિક ફી 29,400/-છે. જેમાં 3 માસ બાદ માસિક 5000/-થી 15000/-ના સ્ટાઇપેન્ડથી ઓન ધ જોબ ટ્રેનિંગ પૂરી પાડવામાં આવે છે.

સંપર્ક : સરકારશ્રીની યોજના મુજબ આ અભ્યાસક્રમ સરકારી ગ્રાન્ટ દ્વારા જુદી જુદી યુનિવર્સિટીઓની કોમ્યુનિટી કોલેજોમાં ચાલે છે. આ માટે UGCની વેબસાઇટ www.ugc.ac.in નો સંપર્ક કરવો. જ્યારે TISS દ્વારા ચલાવાતા અભ્યાસક્રમ માટે www.sve.tiss.eduનો સંપર્ક કરવો.

11.B.B.A. (Hons. IT મેનેજમેન્ટ): અભ્યાસક્રમની મુદત: 3 વર્ષ (6 સેમેસ્ટર)

અભ્યાસક્રમની વિશેષતા : મેનેજમેન્ટ તેમજ IT એમ બંને વિષયોમાં સ્પેશિયલાઇઝેશન મળે છે.

સંપર્ક : SEMCOM, વલ્લભવિદ્યાનગર, -

388120 જિ.આણંદ

ફોન નં : (26092) 235624
વેબસાઇટ: www.semcom.ac.in

12.B.Com. (ઓનર્સ) / B.A. (ઓનર્સ) / B.B.A. (લિબરલ સ્ટડીઝ):

અભ્યાસક્રમની વિશેષતા : ક્રિએટિવ તેમજ મલ્ટીટેલેન્ટેડ વિદ્યાર્થીઓને ઓફ-બીટ તેમજ વૈશ્વિક કારકિર્દી બનાવવા માટે ઉપયોગી.

સંપર્ક : પંડિત દીનદયાલ પેટ્રોલિયમ યુનિવર્સિટી (PDPU), રાયસણ, ગાંધીનગર

ફોન નં : (079) 23275231, 9909979621
વેબસાઇટ: www.sls.pdpu.ac.in

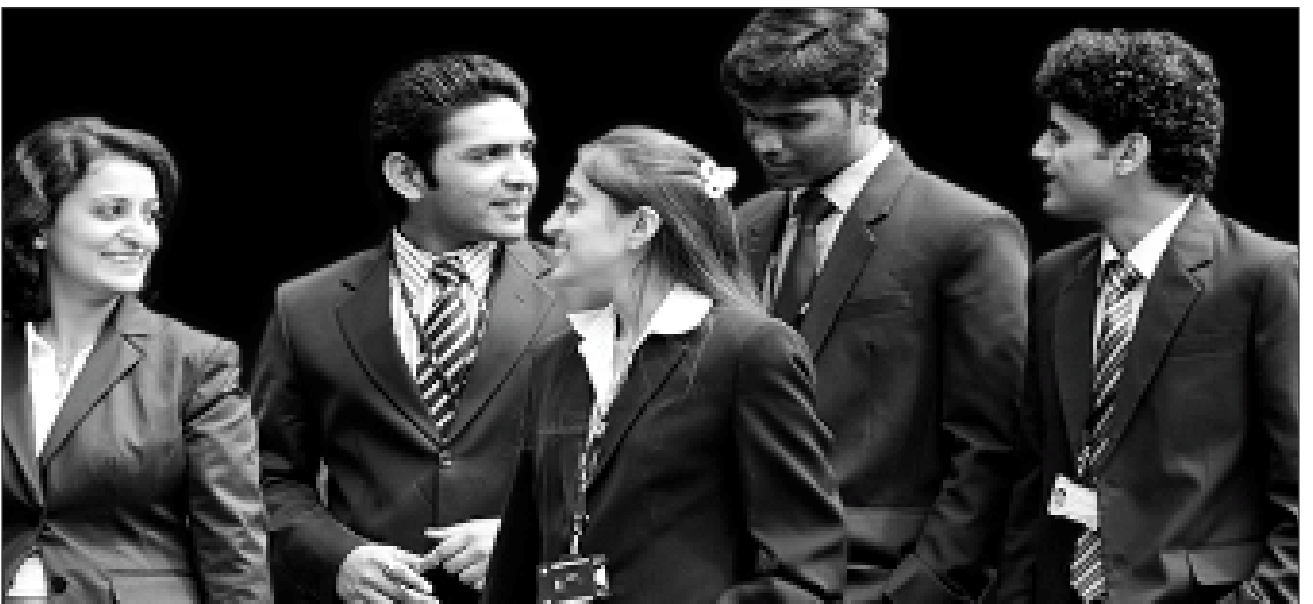
13.B.P.E.S. (બેચલર ઇન ફિઝિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ સ્પોર્ટ્સ):

અભ્યાસક્રમની મુદત: 3 વર્ષ (6 સેમેસ્ટર)

અભ્યાસક્રમ કોના માટે ઉપયોગી : રમત - ગમત ક્ષેત્રમાં અથવા શારીરિક શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છુકો.

અભ્યાસક્રમની વિશેષતા : રમત - ગમત ક્ષેત્રે શિક્ષક, કોચ, કોમેન્ટેટર, સંશોધક જેવી કારકિર્દીની તકો ઉપલબ્ધ છે.

સંપર્ક : સ્વર્ણિમ ગુજરાત સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટી, G-4, સેક્ટર-15, સરકારી કોમર્સ કોલેજ કેમ્પસ, મહાત્મા મંદિર પાસે, યૂથ હોસ્ટેલની સામે, ગાંધીનગર-382015

હેલ્પ લાઇન : (079) 23288364

વેબસાઇટ : www.sgsu.edu.in

14. IGNOU ના અભ્યાસક્રમો :

અભ્યાસક્રમો : B.B.A. (હોટલ ટૂરિઝમ, બેન્કિંગ, ઈન્સ્યોરન્સ જેવા ઘણા વિષયો), B.Sc. (હોસ્પિટલ મેનેજમેન્ટ), B.G.M.A. (ગ્રાફિક્સ, મીડિયા, એનિમેશન), B.C.A., B.Com., B.A., ફોરેન લેંગ્વેજીસના કોર્સીસ વગેરે.

અભ્યાસક્રમની વિશેષતા : ઓપન યુનિવર્સિટી હોવાથી વિદ્યાર્થી ઘેરબેઠાં અભ્યાસ કરી શકે છે.

સંપર્ક : ઈન્દિરા ગાંધી નેશનલ ઓપન યુનિવર્સિટી, છારોડી, એસ.જી. હાઈવે, અમદાવાદ.

વેબસાઇટ : www.ignou.ac.in

A. ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીના અભ્યાસક્રમો :

અભ્યાસક્રમો : B.Com., B.A., B.P.P. વગેરે.

અભ્યાસક્રમની વિશેષતા : ઓપન યુનિવર્સિટી હોવાથી વિદ્યાર્થી ઘેરબેઠાં અભ્યાસ કરી શકે છે.

સંપર્ક : ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી, જ્યોર્તિમય પરિસર, બાલાજી મંદિર સામે, એસ.જી. હાઈવે, અમદાવાદ-380060.

હેલ્પ લાઇન : (079) 27663748

વેબસાઇટ : www.baou.edu.in

B. પ્રોફેશનલ/વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમો :

1. અભ્યાસક્રમનું નામ : C.A. (ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ)

અભ્યાસક્રમની વિગતો : આ અભ્યાસક્રમના મુખ્યત્વે ત્રણ તબક્કા 1. C.P.T., 2. I.P.C.C. અને C.A. ફાઇનલ છે. દરેક તબક્કાઓની પરીક્ષા ક્રમશઃ અઘરી બનતી જાય છે. H.S.C પાસ થયા બાદ કરાતા આ અભ્યાસક્રમનું રજિસ્ટ્રેશન S.S.C. બાદ પણ થઈ શકે છે. તાજેતરમાં આ અભ્યાસક્રમ અંગે ઘણા ફેરફારો થઈ ચૂક્યા છે, અને અગામી દિવસોમાં હજુ ઘણા સુધારા-વધારા થવાની શક્યતા હોઈ વધુ માહિતી માટે સંપર્ક : ICAI અન્વેષક 27, કાફે પરેડ, મુંબઈ - 400005 અથવા ICAI,

123, સરદાર પટેલ કોલોની, સરદાર પટેલ સ્ટેડિયમ રોડ, અમદાવાદ-380014, વેબસાઇટ : www.icai.org

2. અભ્યાસક્રમનું નામ : C.S. (કંપની સેક્રેટરી)

અભ્યાસક્રમની વિગતો : આ અભ્યાસક્રમના મુખ્યત્વે ત્રણ તબક્કા 1) C.S. ફાઉન્ડેશન 2) ઈન્ટર અથવા એક્ઝિક્યુટિવ અને 3) ફાઇનલ અથવા પ્રોફેશનલ છે. વધુ માહિતી માટે સંપર્ક : ICSI હાઉસ, 22, ઈન્સ્ટિટ્યુશનલ એરિયા, લોદી રોડ, નવી દિલ્હી-110003, વેબસાઇટ : www.icsi.org

3. અભ્યાસક્રમનું નામ : C.M.A. (કોસ્ટ એન્ડ મેનેજમેન્ટ એકાઉન્ટન્ટ)

અભ્યાસક્રમની વિગતો : અગાઉ I.C.W.A. તરીકે ઓળખાતો આ પ્રોફેશનલ અભ્યાસક્રમ હવે C.M.A. તરીકે ઓળખાય છે. આ અભ્યાસક્રમના મુખ્યત્વે ત્રણ તબક્કા છે. 1) ફાઉન્ડેશન, 2) ઈન્ટરમીડિયેટ અને 3) ફાઇનલ છે. વધુ માહિતી માટે સંપર્ક : ICAI, 303, સારપ, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ પાછળ, આશ્રમ રોડ, અમદાવાદ-380013. વેબસાઇટ : www.icwai.org

4. અભ્યાસક્રમનું નામ : D.S.E. (ડિપ્લોમા ઈન સ્પેશિયલ એજ્યુકેશન)

અભ્યાસક્રમની વિગતો : વધુ માહિતી માટે સંપર્ક : બ્લાઈન્ડમેન પીપલ્સ એસોસિયેશન, ડૉ. વિક્રમ સારાભાઈ રોડ, વસ્ત્રાપુર, અમદાવાદ-15, બી.કે. ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ મેન્ટલ હેલ્થ, આશ્રમ રોડ, નહેરુ બ્રિજ, અમદાવાદ, ટ્રેનિંગ કોલેજ ઓફ ટીચર ઓફ ડેફ એન્ડ બ્લાઈન્ડ, નવરંગપુરા, આશ્રમ રોડ, અમદાવાદ, અક્ષર ટ્રસ્ટ, મેઘદૂત, આર.સી. દત્ત રોડ, વડોદરા, ટીચર ટ્રેનિંગ કોલેજ, ન્યુ ફિલ્ટર પાછળ, વિદ્યાનગર, ભાવનગર-15, કોલેજ ઓફ સ્પેશિયલ એજ્યુકેશન, ઈન્દ્રપ્રસ્થ, ભૂજ હાઈવે, તા.અંજાર, જી.કચ્છ, નટરાજ રિસર્ચ સેન્ટર એન્ડ ટ્રેનિંગ કોલેજ, કાળવાબીડ, ભાવનગર.

C. 5 વર્ષીય ઈન્ટિગ્રેટેડ અભ્યાસક્રમો :

1. M.B.A. (માસ્ટર ઓફ બિઝનેસ એડ્મિનિસ્ટ્રેશન) :

સંપર્ક : કે.એસ. સ્કૂલ ઓફ મેનેજમેન્ટ, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ, કચ્છ યુનિવર્સિટી ભૂજ, ગણપત યુનિવર્સિટી, ખેરવા, કડી સર્વ વિશ્વ વિદ્યાલય.

2. M.Sc. (C.A.I.T.) (M.Sc. ઈન કમ્પ્યુટર એપ્લિકેશન એન્ડ ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી) :

સંપર્ક : કે.એસ. સ્કૂલ ઓફ મેનેજમેન્ટ, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ-9, ફોન નં. (079)

2 6 3 0 5 9 7 2 , વે બ સા ઈ ટ :

www.gujaratuniversity.in, I.T. ભવન હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ-384265, ફોન નં. 233642, વેબસાઇટ :

www.ngu.ac.in, વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, ઉધના-મગદલ્લા રોડ, સુરત-395007, ફોન નં. : (0261) 3290754, વેબસાઇટ :

www.sguit.rog , I.T. ભવન સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી, રાજકોટ, શ્યામજી કૃષ્ણવર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી, ભૂજ, ગણપત યુનિવર્સિટી, ખેરવા.

3. B.Com., LL.B : CLATની પરીક્ષા પાસ કરનારને આ અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ મળે છે.

વધુ માહિતી માટે વેબસાઇટ : www.gnlu.ac.in નો સંપર્ક કરવો.

4. M.Com. (માસ્ટર ઓફ કોમર્સ) :

સંપર્ક : S.D. સ્કૂલ ઓફ કોમર્સ, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ.

5. M.A.M. (માસ્ટર ઓફ એપ્લાઇડ મેનેજમેન્ટ)

સંપર્ક : ગુજરાત ટેકનોલોજિકલ યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ.

વેબસાઇટ : www.mammca.ac.in

II. વિનયન પ્રવાહ (આર્ટ્સ) બાદના અભ્યાસક્રમો :

1. B.A. (બેચરલ ઓફ આર્ટ્સ) :

અભ્યાસક્રમની મુદત : 3 વર્ષ (6 સેમેસ્ટર)

નોંધ : વિનયન વિદ્યાશાખામાં સૌથી વધુ સંખ્યા ધરાવતો અભ્યાસક્રમ રાજ્યની પ્રણાલિકાગત અભ્યાસક્રમો પૂરા પાડતી તમામ મોટી યુનિવર્સિટીઓમાં આ અભ્યાસક્રમ ચાલે છે. મેરિટને આધારે કોલેજોની પસંદગી થઈ શકે.

ગ્રેજ્યુએશનમાં મુખ્ય વિષય તરીકે યુનિવર્સિટી / કોલેજ મુજબ અલગ અલગ વિકલ્પો મળી શકે. પરંતુ અંગ્રેજી/ અર્થશાસ્ત્ર / મનોવિજ્ઞાન જેવા મુખ્ય વિષયો સાથે આ અભ્યાસક્રમ કરનારાઓ હાલમાં ઈનડિમાન્ડ છે. રક્ષાશક્તિ યુનિવર્સિટી દ્વારા B.A. ઈન સિક્યુરિટી

મેનેજમેન્ટનો અભ્યાસક્રમ પણ ચલાવવામાં આવે છે. આ માટે રક્ષાશક્તિ યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ ફોન નં. (079) 22684222 નો સંપર્ક કરવો.

2. B.Sc. (હોમ સાયન્સ) / B.A. (હોમ સાયન્સ):

અભ્યાસક્રમની મુદત: 3 વર્ષ (6 સેમેસ્ટર)

સંપર્ક : અમદાવાદની બી.ડી. આર્ટ્સ કોલેજ તેમજ S.L.U. કોલેજ, વડોદરાની ફેકલ્ટી ઓફ હોમ સાયન્સ એમ.એસ. યુનિવર્સિટી, સૂરતની Z.F. વિમેન્સ કોલેજ તેમજ શેઠ પી.ટી. મહિલા કોલેજ, વનિતા આશ્રમ, આઠવા લાઈન્સ, ભાવનગરની શામળદાસ કોલેજ, જામનગરની A.K. દોશી કોલેજ, દાંતીવાડાની કોલેજ ઓફ હોમ સાયન્સ, ફૂડ એન્ડ ન્યુટ્રિશન, સરદાર કૃષિનગર.

3. G.N.M. (જનરલ નર્સિંગ એન્ડ મિડવાઈફરી) / ANM (એક્ઝિલરી નર્સિંગ એન્ડ મિડવાઈવ્ઝ):

નોંધ : આમ તો આ અભ્યાસક્રમ વિજ્ઞાન પ્રવાહનો છે પરંતુ ખાલી પડેલ બેઠકો ઉપર અંગ્રેજી વિષય સાથે પાસ થનાર સામાન્ય પ્રવાહના વિદ્યાર્થીઓને પણ પ્રવેશ મળે છે.

વધુ માહિતી માટે વેબસાઈટ:

www.diplomanursing.in નો સંપર્ક કરવો.

4. B.A., B.Ed. (બેચલર ઓફ આર્ટ્સ + બેચલર ઓફ એજ્યુકેશન):

સંપર્ક : ટીચર્સ યુનિવર્સિટી, I.I.T.E. ગાંધીનગર, કેલોરેક્સ ટીચર્સ યુનિવર્સિટી, દિલ્હી પબ્લિક સ્કૂલ, બોપલ, અમદાવાદ, રીજિયોનલ કોલેજ (એજ્યુકેશન) ભોપાલ, મધ્યપ્રદેશ.

5. M.A. (માસ્ટર ઓફ આર્ટ્સ):

સંપર્ક : સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટી ઓફ ગુજરાત, સેક્ટર - 30, ગાંધીનગર

6. A.T.D. (આર્ટ ટીચર ડિપ્લોમા) - 2 વર્ષ

7. B.F.A. (બેચલર ઓફ ફાઈન આર્ટ્સ) - 5 વર્ષ / 4 વર્ષ

સંપર્ક : સી.એન. કોલેજ ઓફ ફાઈન આર્ટ્સ, આંબાવાડી, અમદાવાદ, એસ.પી. યુનિવર્સિટી, વલ્લભ વિદ્યાનગર, એમ.એસ. યુનિવર્સિટી, વડોદરા, વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત, ભાવનગર યુનિવર્સિટી, ભાવનગરની કોલેજો. (યાદી અપૂર્ણ છે.)

8. ઈન્ટિરીયર ડિઝાઈન:

સંપર્ક : C.E.P.T. અમદાવાદ, સ્કૂલ ઓફ ઈન્ટિરીયર ડિઝાઈન, વલ્લભવિદ્યાનગર (વેબસાઈટ : www.apied.in), વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત, નેશનલ સ્કૂલ ઓફ ઈન્ટિરીયર ડિઝાઈન, રાજકોટ, એમ.એસ. યુનિવર્સિટી, વડોદરા.

9. એરહોસ્ટેસ / ફ્લાઈટ સ્ટુઅર્ટ અને એરલાઈન્સ ગ્રાઉન્ડ સ્ટાફ :

18 થી 20 વર્ષની ઉંમર ધરાવતા તેમજ છોકરીઓ માટે જરૂરી 160 સે.મી. અને છોકરાઓ માટે જરૂરી 170 સે.મી. ઊંચાઈ ધરાવનારાઓ માટે ઉપરોક્ત અભ્યાસક્રમ માટે ગુજરાત ફ્લાઈંગ ક્લબ, સિવિલ એરોડ્રામ, હરણી રોડ, વડોદરાનો સંપર્ક કરવો. કોમર્શિયલ પાઈલોટ લાઈસન્સ (CPL) કોર્સ માટે H.S.C. માં વિજ્ઞાન / વાણિજ્ય પ્રવાહ હોવો જરૂરી છે. જ્યારે એરહોસ્ટેસ / ફ્લાઈટ સ્ટુઅર્ટ કે એરલાઈન્સ ગ્રાઉન્ડ સ્ટાફ માટે કોઈપણ પ્રવાહ સાથે H.S.C. કરેલું હોવું જરૂરી છે.

10. કોલ સેન્ટર આસિસ્ટન્ટ :

અંગ્રેજી ભાષા ઉપર પ્રભુત્વ હોય, તો ITI સરદારનગર, અમદાવાદ, ITI કાલુપુર રેલવે સ્ટેશન સામે, અમદાવાદ કે ITI સેક્ટર - 15 'ઘ' રોડ, ગાંધીનગર અથવા www.talimrojgar.rogno આ અભ્યાસક્રમ માટે સંપર્ક કરવો.

11 થી 20. :

11. B.Sc. (યોગા),

12. B.A. (જર્નાલિઝમ),

13. B.S.W.,

14. B.B.A. (હોટલ મેનેજમેન્ટ)

15. B.P.A.,

16. B.Voc.,

17. B.B.A. (Hons.),

18. B.P.E.S.,

19. IGNOU ના અભ્યાસક્રમો,

ઉબી જીવન સ્મૃતિ સોસાયટી,
મીરામ્બિકા માર્ગ, નારણપુરા,
અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૩

- પી.આઈ. રબારી

ફોરેન્સિક સાયન્સ એ ખરેખર સાયન્સની શાખા નથી પરંતુ ગુના સંશોધન માટેની મહત્વની શાખા કહી શકાય.

ફોરેન્સિક સાયન્સ ફોજદારી ન્યાય આપવાની વ્યવસ્થામાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે. વૈજ્ઞાનિક જ્ઞાન સાથે ફોરેન્સિક સાયન્સનો સોદો ન્યાય વહીવટમાં મદદ કરવા માટે આ એક પડકારરૂપ અને રસપ્રદ ક્ષેત્ર છે. ફોરેન્સિક વૈજ્ઞાનિકો, અપરાધ અને અપરાધીની શોધ કરવા માટે ફોરેન્સિક સાયન્સ અને ઇન્વેસ્ટિગેટિવ સાયન્સનો આશરો લે છે. ફિંગરપ્રિન્ટ, વાળ, નખ, લોહી, લાઇવ ડિટેક્ટર, નાર્કો ટેસ્ટની તપાસ ફોરેન્સિક સાયન્સ લેબોરેટરીમાં થાય છે. ફોરેન્સિક સાયન્સનો અભ્યાસ ગુજરાતમાં બે યુનિવર્સિટીમાં ચાલે છે.

(૧) ગુજરાત યુનિવર્સિટી નવરંગપુરા - અમદાવાદ
ફોન નંબર : ૦૭૯ - ૨૬૩૦૧૩૪૧, ૨૬૩૦૦૩૪૩ ખાતે
એમ.એસ.સી ઇન ફોરેન્સિક સાયન્સ

(૨) ગુજરાત ફોરેન્સિક સાયન્સ યુનિવર્સિટી,
ગાંધીનગર

સરનામું: ડી.એફ.એસ. હેડક્વાર્ટર

સેક્ટર-૧૮ એ. (પોલીસ ભવનની નજીક), ગાંધીનગર

ફોન નંબર : ૦૭૯ - ૨૩૨૫૬૨૬૫,

વેબસાઇટ : www.gfsu.edu.in

ગુજરાત ફોરેન્સિક સાયન્સ યુનિવર્સિટી- ગાંધીનગરમાં નીચે મુજબના અભ્યાસક્રમ ચાલે છે. (૧) ઓનલાઇન અને (૨) રેગ્યુલર

(૧) ઓનલાઇન અભ્યાસક્રમની વિગત નીચે મુજબ છે.

Sr. No.	Course	Duration	Eligibility Criteria	No. of Seats	Course Fee(in Total)* + Criteria Application Fee
1	Certified Information Security Professional	6 Months	Any Graduate		Rs. 4,500/- for students (student I Card is necessary) and Rs. 10,000/- for others. + Rs. 1200/-
2	Certified Fraud Examination Professional	6 Months	Any Graduate		Rs. 4,500/- for students (student I Card is necessary) and Rs. 10,000/- for others. + Rs. 1200/-
3	Certified Electronic Evidence Examiner	6 Months	Any Graduate		Rs. 4,500/- for students (student I Card is necessary) and Rs. 10,000/- for others. + Rs. 1200/-
4	Certificate Diploma in Cyber Crime Investigation	6 Months	For Police Personnel Only		Rs. 10000/-. (Free for only Gujarat Police Personnel.)
5	Certificate Diploma in Computer Forensics	6 Months	For Police Personnel Only		Rs. 10000/-. (Free for only Gujarat Police Personnel.)
6	Certificate Diploma in Cyber Security	6 Months	For Police Personnel Only		Rs. 10000/-. (Free for only Gujarat Police Personnel.)

(૨) રેગ્યુલર અભ્યાસક્રમની વિગત નીચે મુજબ છે.

Regular Courses

Sr. No.	Course	Duration	Eligibility Criteria	No. of Seats	Course Fee(Per Semestar)* + Application Fee
1	M. Sc. in Forensic Science	2 Years (4 Semesters) Full time	Bachelors degree in Science / Forensic Science/ Medicine / Engineering / Pharmacy with minimum 55% (50% in case of SC/ST) marks or equivalent.	40(35 for all categories + 5 for NRI/ NRI Sponsored/ Foreign Students)	INR 40,000 / INR 80,000 or its equivalent in US\$ (for NRI/ NRI Sponsored) or US\$ 2500 for Foreign Students + Other University Fees + INR 1200 or its equivalent in US\$, towards Application Fee
2	M. Sc. - Digital Forensics & Information Security	2 Years (4 Semesters) Full time	B. E. or B. Tech. in CE, IT,EC,CS or BCA or B. Sc. CS/ IT / Maths /Physics or equivalent with minimum 55% for General candidate (50% in case of SC/ST candidate)	35(30 for all categories + 5 for NRI/ NRI Sponsored/ Foreign Students))	Semester Tuition fee: Rs.50, 000/- per semester + Other University fees. Semester Tuition Fees for NRI candidates: Rs. 1,00,000 or equivalent in US \$ (excluding bank charges) or US\$ 2500 for Foreign Students +Other University fees + INR 1200 or its equivalent in US\$, towards Application Fee
3	M.Tech. Cyber Security & Incident Response	2 years (4 semesters) Full Time	BE/B.Tech. in Computer Science/ EC/ Electrical/ IT/ M.Sc. (IT/CS/E&C)/ MCA with minimum aggregate 55% for General & OBC and 50% for SC/ST candidate. A valid GATE (CS/EC) score card or a copy of their Admit Card must.	35 Seats (30 + 5 NRI)	Semester Tuition fee: Rs.65, 000/- per semester + Other University fees > Semester Tuition Fees for NRI candidates: Rs. 1,20,000 or equivalent in US \$ (excluding bank charges) or US\$ 2500 for Foreign Students + Other University fees + INR 1200 or its equivalent in US\$, towards Application Fee
4	M.Sc. in Homeland Security & Anti-Terrorism	2 years (4 semesters) Full Time	Bachelors degree in Science/ Engineering/ Medicine/ Pharmacy graduate or equivalent from a recognized university with minimum 55% aggregate.	40(40(35 for all categories + 5 for NRI/ NRI Sponsored/ Foreign Students)	Semester Tuition fee: Rs.60,000/- per semester + Other University fees >Semester Tuition Fees for NRI candidates: Rs. 1,20,000/- or equivalent to US \$ or US\$ 2500 for Foreign Students + Other University fees. + INR 1200 or its equivalent in US\$, towards Application Fee
5	Masters of Hospital Management	2 Years (4 Semesters) Full time	Any graduate from a recognized university with minimum 55% aggregate	35(30 general + 5 NRI)	INR 30,000 or INR 60,000 / its equivalent in US\$ (for NRI/ NRI Sponsored) or US\$ 2500 for Foreign Students + other University Fee + INR 1200 or its equivalent in US\$, towards Application Fee

6	MBA Finance with specializat ion in Forensic accountin g	2 Years (4 Semesters	Bachelor's degree in any discipline with a minimum of 55%marks or equivalent.	35(35(30 for all categories + 5 for NRI/ NRI Sponsored/ Foreign Students)	Semester Tuition fee: Rs.60,000/- per semester + Other University fees >Semester Tuition Fees for NRI candidates: Rs. 1,20,000/- or equivalent to US \$ or US\$ 2500 for Foreign Students + Other University fees + INR 1200 or its equivalent in US\$, towards Application Fee
7	P. G. Diploma in Forensic Document Examinati on	1 Year (2 Semesters) Full time	Bachelor degree in Science / Forensic Science/ Medicine / Engineering/Pharmacy with minimum 50% marks.	35(30 for all categories + 5 for NRI/ NRI Sponsored / Foreign Students)	Semester Tuition fee: Rs.15, 000/- per semester + Other University fees >Semester Tuition Fees for NRI candidates: Rs. 30,000 or equivalent in US \$ (excluding bank charges) or US\$ 2500 for Foreign Students + Other University fees + INR 1200 or its equivalent in US\$, towards Application Fee
8	P.G. Diploma in Fingerprin t Science	1 Year (2 Semesters) Full time	Bachelor degree in Science / Forensic Science/ Medicine / Engineering/Pharmacy with minimum 50% marks.	35(30 for all categories + 5 for NRI/ NRI Sponsored/ Foreign Students)	Semester Tuition fee: Rs.15, 000/- per semester + Other University fees >Semester Tuition Fees for NRI candidates: Rs. 30,000/- or its equivalent fees in US \$ (excluding bank charges) or US\$ 2500 for Foreign Students + Other University fees + INR 1200 or its equivalent in US\$, towards Application Fee
9	P.G. Diploma In Forensic Managem ent	1 Year (2 Semesters) Full time	Bachelor degree in any discipline of Science/ Forensic Science/ Medicine/Engineering/Ph armacy with minimum 50% marks. Candidates in service are also eligible.	35((30 for all categories + 5 for NRI/ NRI Sponsored/ Foreign Students))	Semester Tuition fee: Rs.30, 000/- per semester + Other University fees >Semester Tuition Fees for NRI candidates: Rs. 60,000/- or its equivalent fees in US (excluding bank charges) or US\$ 2500 for Foreign Students + Other University fees + INR 1200 or its equivalent in US\$, towards Application Fee
10	P.G. Diploma in Forensic Accountin g	1 Year (2 Semesters) Full time	Bachelor degree in any discipline with basic knowledge of Accountancy and competency in computer applications.	35(30 for all categories + 5 for NRI/ NRI Sponsored/ Foreign Students)	Semester Tuition fee: Rs.30, 000/- per semester + Other University fees >Semester Tuition Fees for NRI candidates: Rs. 60,000/- or its equivalent in US \$ (excluding bank charges) or US\$ 2500 for Foreign Students + Other University fees + INR 1200 or its equivalent in US\$, towards Application Fee

11	M.Sc. in Forensic Odontology	2 Years (4 Semesters)	Candidates who possess Bachelor's degree in Dental Surgery (BDS) from any institution recognized by the Dental Council of India	35(30 for all categories + 5 for NRI/ NRI Sponsored/ Foreign Students)	INR 40,000 for Indian Students or INR 80,000 / its equivalent in US\$ for NRI/ NRI Sponsored or US\$ 2500 for Foreign Students + INR 1000 or its equivalent in US\$, or in case of vacant NRI seats: Rs. 80,000/- or equivalent to US \$ + other University Fee + INR 1000 or its equivalent in US\$, towards Application Fee
12	Post Basic Diploma in Forensic Nursing	1 Year (2 Semesters) Full time	Bachelor's degree in Nursing with minimum 55% (50% in case of SC/ST) marks	15	INR 30,000 per Semester and other University Fee + INR 1000 towards Application Fee or US\$ 2500 for Foreign Students + INR 1000 or its equivalent in US\$, Fee + INR 1000 towards Application Fee

ફોરેન્સિક સાયન્સનું ત્રણ એકમમાં વિભાજન કરી શકાય

(૧) લેબોરેટરી સાયન્સ (૨) મેડિકલ (૩) ફિલ્ડ સાયન્સ

(૧) લેબોરેટરી સાયન્સમાં આંગળીઓના નિશાન બે લાસ્ટિક, ટોકસીકોલોજી, રાસાયણિક, જૈવિક દસ્તાવેજોની ચકાસણીનો સમાવિષ્ટ થાય છે.

(૨) મેડિકલ એકમમાં મનોવૈજ્ઞાનિક, સાઈકિયાટ્રીક, પેથોલોજી, ડેન્ટિસ્ટ્રી ઇત્યાદી સમાવિષ્ટ છે.

(૩) ફિલ્ડ સાયન્સમાં ગુનાના ઘટનાસ્થળની તપાસ, જેમાં વિસ્ફોટ કે લાગેલી આગના સ્થળનું અવલોકન તેમજ વિસ્ફોટક દ્રવ્ય કે ગુપ્ત રસાયણનું પૃથ્થકરણ ઇત્યાદી સમાવિષ્ટ છે.

પ્રવેશ માટેની યોગ્યતા :

(૧) ઉમેદવારે ભૌતિક, રસાયણ, જીવવિજ્ઞાન, બોટની, બાયો કેમેસ્ટ્રી, માઈક્રો બાયોલોજી, બી-ફાર્મ, બી.ડી.એસ અથવા એપ્લાઈડ સાયન્સમાં સ્નાતકની ડિગ્રી પ્રથમ વર્ગ સાથે મેળવેલ હોય તો તેને ફોરેન્સિક વિજ્ઞાનમાં અનુસ્નાતકમાં પ્રવેશ મળે છે.

(૨) ઉમેદવારે એમ.બી.બી.એસ.ની ડિગ્રી પ્રાપ્ત કર્યા બાદ પોસ્ટમોર્ટમના નિષ્ણાત બનવા ફોરેન્સિક સાયન્સમાં એમ.ડી. કરવું પડે.

(૩) ફોરેન્સિક સાયન્સમાં સંશોધન માટે પણ અનેક તકો છે. ભૌતિક, રસાયણ, સૂક્ષ્મ રસાયણ, એંથ્રોપોલોજી,

ઝુઓલોજી, મોલેક્યુલર બાયોલોજી, ગણિત (સ્નાતક કક્ષાએ એક વિષય તરીકે ભૌતિક વિજ્ઞાન જરૂરી) બાયોટેકનોલોજી, કોમ્પ્યુટર સાયન્સ, કોમ્પ્યુટર એન્જિનિયરિંગ, ફોરેન્સિક સાઈકોલોજી અથવા જે-તે વિષયમાં એમ.ફિલ.ની ડિગ્રી પ્રાપ્ત કરેલ હોય તેઓને તે વિષયમાં પીએચ.ડી.ની ડિગ્રી મળવા પાત્ર છે.

કારકિર્દીની તકો : ફોરેન્સિક સાયન્સમાં ઉચ્ચ અભ્યાસ પુર્ણ કરનારને કાયદાનો અમલ કરાવતી સંસ્થાઓ જેવી કે પોલીસ, ન્યાયતંત્ર કે કાયદો અને સરકારી કે ખાનગી તપાસનીશ સંસ્થાઓમાં કારકિર્દીની તકો મળવાપાત્ર છે. ફોરેન્સિક સાયન્સનું શિક્ષણ કે કોર્ષ ચલાવતી એકેડેમીમાં તજજ્ઞ તરીકે જોડાઈ શકે. આઈ.બી., સી.બી.આઈ. તેમજ રાજ્યોની ગુનાશોધક શાખામાં તપાસનીશ અધિકારી તરીકેની તકો છે.

સ્વતંત્ર વ્યવસાયની તકો : મેડિસિન્સ, ફિંગર પ્રિન્ટ, એન્જિનિયરિંગ, જીવાણું વિજ્ઞાન, ભૂસ્તરશાસ્ત્ર વગેરે વિષયોમાં પારંગતતા પ્રાપ્ત કરી શકે છે.

કાઈમ સીન ઇન્વેસ્ટિગેશન :- કાઈમ સીન ઇન્વેસ્ટિગેશન માટે ડિપ્લોમા ઇન ફોરેન્સિક ઇન્વેસ્ટિગેશન ડિગ્રી ઇન એનાલિટિકલ કેમિસ્ટ્રી જરૂરી છે.

ફોરેન્સિક પેથોલોજી મેડિસિન:- નૃવંશ વિજ્ઞાનના આ કામ માટે ફોરેન્સિક એન્થ્રોપોલોજીસ્ટે તેના જ્ઞાનનો ઉપયોગ હાડપિંજર શરીર રચના તેમજ હાડપિંજરના છૂટા ભાગોને શોધી કાઢવાનો હોય છે. વ્યક્તિનું મૃત્યુ કેવી રીતે થયેલ છે કે તે વ્યક્તિની હત્યા, અકસ્માતમાં મૃત્યુ, વિસ્ફોટથી મૃત્યુ કે આગથી મૃત્યુ થયેલ છે તેનું રહસ્ય જાણી શકાય અને મૃતકની ઉંમર, જાતિ તેમજ શરીરની અન્ય વિગતો પણ મેળવી શકાય છે.

જરૂરી લાયકાત : એન્થ્રોપોલોજીમાં પીએચ.ડી.ની લાયકાત સાથે માનવ અસ્થિ વિજ્ઞાન, કંકાલ શરીરરચના અથવા એમ.બી.બી.એસ. સાથે સંબંધિત અનુસ્નાતક ડિગ્રી જરૂરી છે.

ફોરેન્સિક સાઈકોલોજી અને સાઈકિયાટ્રી:- સાઈકિયાટ્રી અથવા સાઈકોલોજી એ જે – તે તથ્યો નક્કી કરે છે કે ગુનો અથવા બનાવ બનવામાં વ્યક્તિની માનસિક સ્થિતિ જવાબદાર હતી કે કેમ? અથવા વ્યક્તિ ગુનાના કેસનો સામનો કરવા સક્ષમ છે કે કેમ? અથવા જે મનોરોગી વ્યક્તિને તે કેસનો સામનો કરી શકે તે માટે તેને માનસિક રીતે સક્ષમ બનાવવાની સારવારનો સમાવેશ થાય છે.

કોઈ પણ સાઈકોલોજિસ્ટ પોતાની તાલીમ કે અનુભવના આધારે તપાસનીશ સંસ્થા કે કાયદાકીય અધિકારીઓને સહાયકના રૂપમાં મદદગાર બની શકે છે. સાઈકોલોજિસ્ટ નિષ્ણાતોની મદદની જરૂર આરોપીની સંભવિત માનસિક પરિસ્થિતિનો અંદાજ મેળવવા માટે પણ પડે છે. આ ઉપરાંત અન્ય વિભાગમાં ફોરેન્સિક ડેન્ટિસ્ટ્રી, ઓડોનોલોજી, ફોરેન્સિક સેરોલોજી, ડેક્ટલોસ્કોપી, ફોરેન્સિક લીવીસ્ટિક્સ, ફોરેન્સિક બેલીસ્ટિક્સ, ટોક્સિકોલોજી, ફોરેન્સિક એન્જિનિયરીંગ, ફોરેન્સિક આર્ટિસ્ટ, સ્કલ્પયર્સ, સાઈકોલોજી, જીઓલોજી વગેરેનો પણ તેમાં સમાવેશ થયેલ છે.

ગુજરાત ફોરેન્સિક સાયન્સ યુનિવર્સિટી : ગુજરાતમાં ગાંધીનગર ખાતે ગુજરાત ફોરેન્સિક સાયન્સ યુનિવર્સિટી આવેલ છે. આ યુનિવર્સિટીના મુખ્યત્વે ચાર વિભાગ છે . (૧) ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ ફોરેન્સિક સાઈકોલોજી (૨) ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ ફોરેન્સિક સાયન્સ (૩) ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ નેનો ટેક્નોલોજી (૪) ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ ફાર્મસી

- વ્યવસાય માર્ગદર્શન સંસ્થા,
રાયખડ - અમદાવાદ.,

દરિયાઈ પડકારોને અવસરમાં ફેરવતી મરિન એન્જિનિયરિંગ

- ચેતનાબેન પટેલ

નૌકાઓનું નિર્માણ તથા તેના સંચાલનની કળા બહુ પુરાણી છે. આની ચર્ચા પ્રાચીન સાહિત્યમાં જોવા મળે છે. ભારતનો પ્રાચીન ગ્રંથોનો એક મોટો ભાગ લુપ્ત થઈ ગયો છે, પરંતુ વેદ, પુરાણોના જેટલા પણ પ્રાચીન ગ્રંથો ઉપલબ્ધ છે તેના અભ્યાસથી સિદ્ધ થાય છે કે વૈદિક કાળમાં પણ લોકો સઢવાળી નૌકા બનાવીને સમુદ્રની પેલે પાર દૂરના દેશોમાં વેપાર માટે જતા હતા. યુક્તિ કલ્પતરું નામના એક પ્રાચીન ગ્રંથમાં તો નૌકા અને જહાજોના દશ-દશ તફાવત બતાવ્યા છે. ભોજરાજાના સમયમાં લખાયેલા એક ગ્રંથમાં નૌકા નિર્માણ માટે કાષ્ટ વધુ ઉપયોગી હશે. મહાભારતના આદિપર્વમાં સ્થાપિત એક નૌકા માટે સર્વવાતસંહા નાવમ્યંત્રયુક્તામ પતાકીનિમૂ કહીને તે યંત્રચાલિત હશે તેવો સંકેત આપ્યો છે.

ધોરણ-૧૨માં મેથ્સ, ફિઝિક્સ અને કેમિસ્ટ્રી વિષયો સાથે સફળ થનાર વિદ્યાર્થીઓ માટે ઉત્તમ કારકિર્દી ઘડવા મરિન એન્જિનિયરિંગ શ્રેષ્ઠ ક્ષેત્ર છે. સ ખ ત મ હે ન ત કરવાની તૈયારી અને મેથેમેટિક્સ વિષયમાં ઊંડો રસ - આ બે બાબતો કુશળ એન્જિનિયર બનવા માટે અતિ આવશ્યક છે. કુદરતી શક્તિઓ સામે જ્યાં જ્યાં માનવીય મર્યાદાઓ

છે તેને પારખીને, તેને સુવિધાઓમાં રૂપાંતરિત કરવાનું કૌશલ્ય મરિન એન્જિનિયરિંગના વિજ્ઞાનને આભારી છે.

ગુજરાત રાજ્યને આશરે ૧૬૦૦ કિ.મી.થી વધુ લાંબો સાગરકાંઠો કુદરતે આપ્યો છે. આથી ગુજરાતમાં મરિન એન્જિનિયરિંગ ક્ષેત્રે કારકિર્દીની ઉજળી તકો રહેલી છે. વિશ્વના શિપિંગ ક્ષેત્રના કુલ રોજગારમાંથી ૩૦% રોજગાર ભારત દેશ ધરાવે છે. પ્રતિ વર્ષ આપણા દેશને અસંખ્ય મરિન એન્જિનિયરોની જરૂર છે. મરિન એન્જિનિયરિંગ ક્ષેત્રમાં સફળ થવા માટે ઓર્ગેનાઈઝિંગ એબિલિટી, પ્રેક્ટિકાલિટી, ફિઝિકલ ફિટનેસ, શાર્પ વિઝન વગેરે જરૂરી છે. મરિન એન્જિનિયરિંગમાં બોટ, શીપ ઓઈલ રીંગ, વ્હીકલની ડિઝાઈન-કન્સ્ટ્રક્શન અને મેઈન્ટેનન્સનો સમાવેશ થાય છે. દેશમાં હવે મરિન યુનિવર્સિટી શરૂ થઈ છે. અને પ્રવેશ ક્સોટીના આધારે એડ્મિશન મળે છે.

- ઈન્ડિયન મેરિટાઈમ યુનિવર્સિટી, નૂરૂલ,
મુંબઈ, ફોન - ૦૨૨-૨૭૭૦૬૮૦૪,

કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક - ૨૦૧૭

ક્રમ	સંસ્થાનું નામ	અભ્યાસક્રમનું નામ	સમયગાળો
૧	ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ મરિન એન્જિનિયરિંગ નૂરુલ ઈસ્લામ યુનિવર્સિટી, કન્યાકુમારી, તમિલનાડુ.	બેચલર ઓફ એન્જિનિયરિંગ (મરિન એન્જિનિયરિંગ)	૩-૪ વર્ષ
૨.	ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ નેવલ આર્કિટેક્ચર, AAMET યુનિવર્સિટી, તમિલનાડુ	બેચલર ઓફ (નેવલ આર્કિટેક્ચર એન્ડ ઓફશોર એન્જિનિયરિંગ)	૩-૪ વર્ષ
૩.	ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ નેવલ આર્કિટેક્ચર AAMET યુનિવર્સિટી, તામિલનાડુ.	ડોક્ટર ઓફ ફિલોસોફી ઈન મરિન બાયો ટેકનોલોજી	૧ - ૨ વર્ષ
૪.	ચંડીગઢ કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ ટેકનોલોજી, ચંડીગઢ, પંજાબ	બેચલર ઓફ એન્જિનિયરિંગ	૩-૪ વર્ષ
૫.	સી.વી. રામન કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ, ભૂવનેશ્વર, ઓરિસ્સા.	બેચલર ઓફ ટેકનોલોજી (મરિન એન્જિનિયરિંગ)	૩-૪ વર્ષ
૬.	બીરચ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી, બેંગલોર, કર્ણાટક	બેચલર ઓફ એન્જિનિયરિંગ	૩-૪ વર્ષ
૭.	એયુ કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ (ઓટોનોમસ), વિશાખાપટ્ટનમ્/વિઝાગ, આંધ્રપ્રદેશ.	માસ્ટર ઓફ એન્જિનિયરિંગ (મરિન એન્જિનિયરિંગ એન્ડ મિકેનિકલ હેન્ડલિંગ)	૧-૨ વર્ષ
૮.	ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ મરિન એન્જિનિયરિંગ AMET યુનિવર્સિટી, તામિલનાડુ	બેચલર ઓફ એન્જિનિયરિંગ (મરિન એન્જિનિયરિંગ)	૨-૩ વર્ષ
૯.	ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ શીપ ટેકનોલોજી, કોચીન યુનિવર્સિટી ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી, કોચીન/કોચી, કેરાલા	બેચલર ઓફ ટેકનોલોજી (નેવલ આર્કિટેક્ચર એન્ડ શીપ બિલ્ડિંગ)	૩-૪ વર્ષ
૧૦.	ગ્લોબલ એકેડેમી ઓફ ટેકનોલોજી, બેંગલોર/બેંગાલૂરુ, કર્ણાટક	બેચલર ઓફ એન્જિનિયરિંગ (મરિન એન્જિનીયરીંગ)	૩-૪ વર્ષ
૧૧.	ઈન્ટરનેશનલ મેરિટાઈમ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ગ્રેટર નોઈડા, દિલ્હી NCR	બેચલર ઓફ એન્જિનિયરિંગ	૩-૪ વર્ષ
૧૨.	નોઈડા ઈન્ટરનેશનલ યુનિવર્સિટી સ્કુલ ઓફ શીપિંગ એન્ડ લોજિસ્ટિક, ગ્રેટર નોઈડા, દિલ્હી NCR	બેચલર ઓફ ટેકનોલોજી (મરિન એન્જિનિયરિંગ)	૩-૪ વર્ષ
૧૩.	નૂરુલ ઈસ્લામ કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ, કદઉરા, ઉત્તર પ્રદેશ	બેચલર ઓફ એન્જિનિયરિંગ (મરિન એન્જિનિયરિંગ)	૩-૪ વર્ષ
૧૪.	પ્રાવિન્ય ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ મરિન એન્જિનિયરિંગ એન્ડ મેરિટાઈમ સ્ટડી, વિશાખાપટ્ટનમ્/વિઝાગ, આંધ્રપ્રદેશ	બેચલર ઓફ એન્જિનિયરિંગ (મરિન એન્જિનિયરિંગ)	૩-૪ વર્ષ

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર

ક્રમ	સંસ્થાનું નામ	અભ્યાસક્રમનું નામ	સમયગાળો
૧૫.	શ્રી નન્ધાનમ્ કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ એન્ડ ટેકનોલોજી, વેલ્લોર, તામિલનાડુ	બેચલર ઓફ એન્જિનિયરિંગ	૩-૪ વર્ષ
૧૬.	SAMS કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ એન્ડ ટેકનોલોજી, ચેન્નાઈ, તામિલનાડુ	બેચલર ઓફ એન્જિનિયરિંગ	૩-૪ વર્ષ
૧૭.	મોહમદ સાથક એન્જિનિયરિંગ કોલેજ, ચેન્નાઈ, તમિલનાડુ	બેચલર ઓફ એન્જિનિયરિંગ (મરિન એન્જિનિયરિંગ)	૩-૪ વર્ષ
૧૮.	શ્રી વેંકટેશ્વર કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ તમિલનાડુ	બેચલર ઓફ એન્જિનિયરિંગ (મરિન એન્જિનિયરિંગ)	૩-૪ વર્ષ
૧૯	ઈન્ટરનેશનલ મેરિટાઈમ એકેડેમી, ચેન્નાઈ, તમિલનાડુ	બેચલર ઓફ ટેકનોલોજી (મરિન એન્જિનિયરિંગ)	૩-૪ વર્ષ
૨૦.	PSN કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ એન્ડ ટેકનોલોજી, તમિલનાડુ	ગ્રેજ્યુએટ મરિન એન્જિનિયરિંગ	૧-૨ વર્ષ
૨૧.	સ્કૂલ ઓફ મેરિટાઈમ સાયન્સ એન્ડ એન્જિનિયરિંગ, ચેન્નાઈ, તમિલનાડુ ફી રૂ. ૭ થી ૮ લાખ	બેચલર ઓફ એન્જિનિયરિંગ (મરિન એન્જિનિયરિંગ)	૩-૪ વર્ષ
૨૨.	શાંતિલાલ શાહ એન્જિનિયરિંગ કોલેજ, ન્યુ સિંદસર, કેમ્પસ, પોસ્ટ-વર તેજ, સિંદસર, ભાવનગર, ગુજરાત-૩૬૪૦૬૦ WEB:www.ssgec.ac.in	બેચલર ઓફ એન્જિનિયરિંગ	૩-૪ વર્ષ
૨૩.	વેલ્સ એકેડેમી ઓફ મેરિટાઈમ સ્ટડીઝ, ફી-રૂ. ૨ થી ૩ લાખ	ગ્રેજ્યુએટ મરિન એન્જિનિયરિંગ	૯-૧૨ માસ
૨૪.	તોલાની મેરિટાઈમ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ મુંબઈ, મહારાષ્ટ્ર	માસ્ટર ઓફ ટેકનોલોજી (મરિન એન્જિનિયરિંગ)	૯-૧૨ માસ
૨૫.	ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી એન્ડ મરિન એન્જિનિયરિંગ કોલકાતા, વેસ્ટ બંગાલ	બેચલર ઓફ ટેકનોલોજી (મરિન એન્જિનિયરિંગ)	૩-૪ વર્ષ
૨૬.	ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી ખડગપુર, વેસ્ટ બેંગાલ	બેચલર ઓફ ટેકનોલોજી (ઓશન એન્જિનિયરિંગ એન્ડ નેવલ આર્કિટેક્ચર)	૩-૪ વર્ષ
૨૭.	કોઈમ્બતુર મરિન કોલેજ, કોઈમ્બતુર, તમિલનાડુ	બેચલર ઓફ ટેકનોલોજી બેચલર ઓફ ટેકનોલોજી એન્ડ મરિન એન્જિનિયરિંગ)	૩-૪ વર્ષ

કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક - ૨૦૧૭

ક્રમ	સંસ્થાનું નામ	અભ્યાસક્રમનું નામ	સમયગાળો
૨૮.	આંધ્ર યુનિવર્સિટી કોલેજ ઓફ ઓફ એન્જિનિયરિંગ વિશાખાપટ્ટનમ્, વિઝાગ, આંધ્રપ્રદેશ.	બેચલર ઓફ એન્જિનિયરિંગ એન્જિનિયરિંગ, વિશાખાપટ્ટનમ્/ (મરિન એન્જિનિયરિંગ) વિઝાગ, આંધ્રપ્રદેશ.	૩-૪ વર્ષ
૨૯.	ઈન્ડિયન ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી માસ, ચેન્નાઈ, તમિલનાડુ	બેચલર ઓફ ટેકનોલોજી (ઓશન એન્જિનિયરિંગ એન્ડ નવલ આર્કીટેકચર	૩-૪ વર્ષ
૩૦.	AMET મરિન એન્જિનિયરિંગ એન્ડ રિસર્ચ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ, કોલકાતા, વેસ્ટ બેંગાલ	બેચલર ઓફ ટેકનોલોજી (બી.ટેક.) ઈન મરિન એન્જિનિયરિંગ	૩-૪ વર્ષ
૩૧.	યુનિવર્સિટી ચેન્નાઈ, તમિલનાડુ	બેચલર ઓફ એન્જિનિયરિંગ (મરિન એન્જિનિયરિંગ)	૩-૪ વર્ષ
૩૨.	વિશ્વકર્મા મેરિટાઈમ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ,	ગ્રેજ્યુએટ એન્જિનિયરિંગ પુના, મહારાષ્ટ્ર	૯-૧૨ માસ (નોભ)
૩૩.	ધી ગ્રેટ ઇસ્ટર્ન ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ મેરિટાઈમ સ્ટડીઝ, લોનાવાલા, (નોભ)	ગ્રેજ્યુએટ એન્જિનિયરિંગ મહારાષ્ટ્ર	૯-૧૨ માસ
૩૪.	મહારાષ્ટ્ર એકેડેમી ઓફ નેવલ એન્ડ ટ્રેનિંગ (MANET) પુના, મહારાષ્ટ્ર, ફી. રૂ. ૧૦ થી ૧૨ લાખ	બી.ટેક. મરિન એન્જિનિયરિંગ	૩-૪ વર્ષ
૩૫.	ડોન બોસ્કો મેરિટાઈમ એકેડેમી, મુંબઈ, મહારાષ્ટ્ર ઓફ મરિન એન્જિનિયરિંગ	ઓલ્ટરનેટ ટ્રેનિંગ સ્કીમ	-
૩૬.	ઈન્ટરનેશનલ મરિન એકેડેમી, (IMA) ચેન્નાઈ, તમિલનાડુ	બી.ટેક. (મરિન એન્જિનિયરિંગ)	
૩૭.	ગુરુકુળ વિદ્યાલય ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ એન્જિનિયરીંગ એન્ડ ટેકનોલોજી, બનુર, પંજાબ.	બેચલર ઓફ ટેકનોલોજી (મરિન એન્જિનિયરિંગ)	૩-૪ વર્ષ
૩૮.	GKM કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ એન્ડ ટેકનોલોજી, ચેન્નાઈ, તમિલનાડુ	બેચલર ઓફ એન્જિનિયરિંગ	૩-૪ વર્ષ
૩૯.	ડિકેન્સ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ એડવાન્સ ટેકનોલોજી, પુના, મહારાષ્ટ્ર	એમ.ટેક.-મિકેનિકલ (મરિન)	૧-૨ વર્ષ

ક્રમ	સંસ્થાનું નામ	અભ્યાસક્રમનું નામ	સમયગાળો
૪૦.	વેલ્સ એકેડેમી ઓફ મેરિટાઇમ સ્ટીલ યેન્નાઈ, તમિલનાડુ	બેચલર ઓફ એન્જિનિયરિંગ (મરિન એન્જિનિયરિંગ)	૩-૪ વર્ષ
૪૧.	તોલાની મેરિટાઇમ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ, પુના, મહારાષ્ટ્ર.	બી.ટેક. (મરિન એન્જિનિયરિંગ)	૪-વર્ષ
૪૨.	મરિન યુનિવર્સિટી કોલેજ, ગાંધીધામ - કચ્છ, ગુજરાત	બી.ઇ. (મરિન એન્જિનિયરિંગ)	૪ વર્ષ

આમ, ભારતભરમાં આશરે ઘણી વધુ મરિન એન્જિનિયરિંગમાં શિક્ષણ આપતી સંસ્થાઓ છે. રસ ધરાવતા ઉમેદવારોએ પ્રવેશ મેળવવા પ્રારંભથી જ સંપર્ક કરવો જોઈએ.

ગ્રંથપાલ,
સરકારી કન્યા વિનય મંદિર,
કાલાવાડ, જિ.જામનગર

(૧) બેન્કિંગ ઉદ્યોગ :

વર્તમાન બેન્ક ઉદ્યોગનો પાયો ૧૮મી સદીમાં નખાયો. કોલકાતા અને મુંબઈમાં બેન્ક એજન્સીઓની સ્થાપના થઈ. તથા ૧૮૮૧માં સ્થપાયેલી અવધ બેન્ક પ્રણાલિથી આજે દેશના મુખ્ય ઉદ્યોગ સમી તે વટવૃક્ષરૂપે ઊભી છે. ભારતમાં ૨૦થી વધુ રાષ્ટ્રીયકૃત બેન્કો, અર્ધસહકારી બેન્કો, ૩૦૦ જેટલી શિડયુલ્ડ બેંકો તથા અસંખ્ય સહકારી બેંકો અને તેની હજારો શાખાઓમાં લાખો કર્મચારીઓ સેવા આપી રહ્યાં છે. દેશ ઉપરાંત પરદેશમાં પણ આ સેવા પ્રાપ્ય છે. પ્રજાના રોજિંદા નાણાકીય વ્યવહારો ઉપરાંત શિક્ષણ, વાણિજ્ય, મનોરંજન, ઉદ્યોગસાહસોને બેન્ક ઉદ્યોગથી લોન, સબસિડી, આર્થિક સહાયની વિવિધ યોજના દ્વારા અત્રે સેવા પ્રદાન થાય છે. આ વિસ્તારની સીધી અસર યુવાનોના કારકિર્દી ઘડતર ઉપર થાય છે. અત્રે ભરતીની વિશાળ માત્રા છે અને વિવિધ પ્રક્રિયા દ્વારા નાની-મોટી નોકરી થકી યુવા કારકિર્દી બને છે.

બેન્ક ભરતી પ્રક્રિયા :

બેન્ક ઉદ્યોગ વિરાટ છે અને તેમાં થતી સતત અને જથ્થાબંધ પણ છૂટક ભરતી પ્રક્રિયા હવે ત્રણ એજન્સીઓ (બેંક પોતે અથવા IBPS સંખ્યા) દ્વારા આ ભરતીકાર્ય ખાસ તો સ્પેશિયાલિસ્ટ અધિકારી, બેંક પ્રોબેશન અધિકારી અને કલેરિકલ કેડર માટે કરે છે. રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા પોતે આ કાર્ય સંભાળે છે. જ્યારે સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા પોતાનું ભરતીકાર્ય જાતે સંભાળે છે. ૨૩ જેટલી રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકોની ભરતીનું કાર્ય IBPS ઈન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ બેન્કિંગ પર્સોનેલ્સ સંભાળે છે. જેમાં લેખિત પરીક્ષાનો સમાવેશ થાય છે. ઈન્ટરવ્યુ જે તે મોટી બેંક અર્થાત બે-ચાર બેંકના ગ્રૂપમાં સંભાળે છે. અત્રે સ્પેશ્યલાઈઝડ અધિકારીની ભરતી ખાસ સેવા જેમ કે કૃષિ, રાજભાષા, આઈટી, લો વગેરે માટે થાય છે. જેની લાયકાત PGT અનુભવની છે. વય ૩૫/૪૦ સુધી મહત્તમ છે. પ્રોબેશનરી અધિકારી કે મેનેજમેન્ટ ટ્રેઈનીની લાયકાત સ્નાતક છે. વય મહત્તમ ૩૦ વર્ષ છે. કલેરિકલ

કેડર માટે લાયકાત સ્નાતક અને વય ૨૮ વર્ષની છે. આ માટેની પરીક્ષાઓ MCQ પ્રકારની હેતુલક્ષી હોય છે જેમાં અંગ્રેજી ભાષા, રિઝનીંગ, એપ્ટિટ્યુડ, કોમ્પ્યુટર જ્ઞાન, જનરલ અવેરનેસ વિ. હોય છે તે બાદ ઈન્ટરવ્યુ (કલેરિકલ સિવાય) થાય છે અને મેરિટથી આખરી પસંદગી થાય છે. આ અંગેની વિગતો www.rbi.org, sbi.co.in તથા ibbs.in ઉપર મળે છે. આ વર્ષમાં બે વખત જાહેરાત આવે છે. ત્યારે ઈચ્છુક લાયક ઉમેદવારોએ અરજી કરવાની હોય છે. અત્રે સ્માર્ટ તૈયારીથી સફળતા મળે છે. બેંક ઉદ્યોગમાં પુષ્કળ ભરતી થાય છે અને ઘણા યુવાનોની શ્રેષ્ઠ કારકિર્દી બને છે. અત્રે અધિકારીથી પ્રવેશ મેળવેલ પોતાની ક્ષમતાથી મેનેજિંગ ડિરેક્ટર સુધી પહોંચે છે તેના ઉદાહરણ છે. નોકરી માટેનો આદર્શ વિકલ્પ છે.

(૨) વીમા ઉદ્યોગ : ‘Life is a Lottery’ જીવનની અનિશ્ચિતતા અને વ્યક્તિ કે તેના કુટુંબના રક્ષણમાંથી જીવન વીમા તથા અન્ય વીમા ઉદ્યોગની શરૂઆત એકકવચ તરીકે થયેલ છે. આ વિશાળ ઉદ્યોગમાં જીવન, વાહન, મકાન, અકસ્માત, આફત વિ.માં યોગ્ય વળતર રાહત આપવાના પ્રયત્નો છે. સૌથી મોટું કાર્યપ્રદાન અંગે લાઈફ ઈન્સ્યોરન્સ કોર્પોરેશન LICનું છે જે અનેકવિધ યોજના સાથે સામાન્ય પ્રીમિયમથી વ્યક્તિની સલામતી સંભાળે છે. વિવિધ જનરલ ઈન્સ્યોરન્સ કંપનીઓ દ્વારા વાહન, મકાન, આફત ઇત્યાદિ સામે રક્ષણના વીમા આપે છે. સમગ્ર દેશમાં એક મોટા નાણાકીય પ્રદાનથી આ ઉદ્યોગ ધમધમે છે અને એ કારણે અત્રે રોજગારીની અસંખ્ય તકોથી યુવા કારકિર્દીનું નિર્માણ થાય છે.

(અ) જીવન વીમા નિગમ (LIC)માં કારકિર્દી :

અત્રે બેન્ક ઉદ્યોગ જેવી જ રોજગાર ભરતીકાર્ય પ્રણાલિ છે. આ પણ બેન્કની જેમ નાણાકીય સંસ્થા છે. અત્રે આસિ. એડમિનિસ્ટ્રેટીવ ઓફિસરની ભરતી બેંકના પ્રોબેશનરી અધિકારી જેવી છે. ખાસ અધિકારીની ભરતી

અલગ થાય છે. જ્યારે કલેરિકલ કેડરમાં આસિસ્ટન્ટની ભરતી થાય છે. અત્રે લાયકાત સ્નાતકની છે. વય મહત્તમ ૩૦ વર્ષની છે. આ વર્ષમાં એક વખત જાહેરાત આવે છે. ઈચ્છુક લાયક ઉમેદવારો અરજી કરી શકે છે. ભરતી પરીક્ષા MCQ હેતુલક્ષી છે. જેમાં જનરલ અવેરનેસ, વર્તમાન પ્રવાહ (વિમા ઉદ્યોગ સંદર્ભથી), અંગ્રેજી ભાષા મુખ્યત્વે જગ્યાને અનુરૂપ છે. ઈન્ટરવ્યુ કલેરિકલમાં નથી. સ્માર્ટ મહેનતથી અત્રે સફળતા મળે છે. LIC કેરિયર એજન્ટ તરીકે ઉમેદવાર સ્વતંત્ર રોજગારી માટે જોડાઈ શકે છે. આગળ જતાં ક્ષમતાના આધારે ડેવલપમેન્ટ ઓફિસર થવાય છે. લાયકાત ૧૨ ધોરણ ૬૦% અથવા સ્નાતક છે. વય મહત્તમ ૩૦ વર્ષ છે. આ ઉદ્યોગમાં વિપુલ નોકરીઓ દર વર્ષે મળે છે. વધુ વિગતો માટે જૂઓ: www.licindia.in/careers

(બ) જનરલ ઈન્સ્યોરન્સ:

જનરલ ઈન્સ્યોરન્સ કોર્પોરેશન અને તેને સંલગ્ન કંપનીઓ (૧) ન્યુ ઈન્ડિયા ઈન્સ્યોરન્સ કંપની (૨) નેશનલ ઈન્સ્યોરન્સ કંપની (૩) ઓરિએન્ટલ ફાયર એન્ડ જનરલ ઈન્સ્યોરન્સ કંપની (૪) યુનાઈટેડ ઈન્સ્યોરન્સ કંપની સહિત અત્રે પાંચેય કંપનીઓ જીવનવિમા સિવાયની આગ, અકસ્માત, કુદરતી આફતો સામે વ્યક્તિગત માલમિલકત, પ્રસંગ, કાર્યક્રમ ઈત્યાદિના રક્ષણનું કાર્ય સંભાળે છે. આ બેંક જેવી નાણાકીય સંસ્થા જ છે તેથી તેની ભરતી પ્રક્રિયા બેંક, LIC જેવી જ છે. અત્રે ખાસ અધિકારી, વહીવટી અધિકારી તથા કલેરિકલ ભરતી થોડા ફેરફાર સાથે એક સમાન છે. મોટાભાગે સ્નાતકની લાયકાતથી અધિકારી/કલેરિકલ ભરતી થાય છે. આ જાહેરાત વર્ષમાં એક વખત આવે છે. પરીક્ષા પ્રથા LIC જેવી છે. અધિકારી માટે ઈન્ટરવ્યુ છે. એકંદરે અત્રે નોકરીઓ ઘણી જ મળે છે. મહેનત, તૈયારી કારકિર્દી બનાવે છે.

(ક) કોર્પોરેટ ક્ષેત્રમાં વીમા કંપનીઓ:

ઉદારીકરણ અને વૈશ્વિકીકરણના પરિણામે વીમાકાર્યમાં બેન્કો તથા ખાનગી કંપનીઓનો પ્રવેશ થયો છે. તેમાં બેંકો હાઉસ લોનના વીમાનું કાર્ય જાતે સંભાળે છે. જ્યારે તાતા, બિરલા, HDFC, MAC, કેનેરા, SBI, કોટક મહિન્દ્રા, ICICI, Axis વિ. જીવન અને અન્ય વીમાનું કાર્ય સંભાળે છે. આ સંસ્થાઓનો વિકાસ ખૂબ છે. તેથી અત્રે

રોજગાર ભરતી ખૂબ થાય છે પણ સૌની અલગ પદ્ધતિ છે. પ્લેસમેન્ટ એજન્સીનો સહારો અત્રે મુખ્ય છે. પણ રેપ્યુટેડ કંપનીમાં સ્માર્ટ બાયોડેટા, ઈન્ટરવ્યુથી એન્ટ્રી મેળવીને અધિકારી કક્ષાએ અત્રે સરળતાથી કારકિર્દી બને છે. કાર્ય પ્રદાન, મહેનત અત્રે માગે છે.

(૩) ફાયનાન્સિઅલ એનાલિસ્ટ:

નાણાં સંસ્થાઓ, ઉદ્યોગો, મોટી કંપનીઓની આ ફાયનાન્સ એનાલિસ્ટ હાઈપ્રોફાઈલ જોબ છે. આ એક પ્રકારની સલાહકારી જગ્યા છે. ફાયનાન્સ એનાલિસ્ટમાં સિક્યોરિટી, રોકાણ, સંશોધન, માહિતી પૃથ્થકની કામગીરીનો સમાવેશ થાય છે. નોકરીની આ ઉચ્ચ જગ્યા છે. ઉપરાંત સ્વતંત્ર કન્સલ્ટન્સી પણ અત્રે થાય છે. મુખ્ય કામગીરીમાં અહેવાલલેખન, અભિપ્રાય પ્રદાન, શેરબજાર સલાહ, અસ્ક્યામત રિકવરી, રેગ્યુલર કોન્ફરન્સ, પ્રચારકાર્ય, સંપર્ક-લાયઝન વર્કનો સમાવેશ થાય છે. આ એક પ્રકારના વકીલ કે કન્સલ્ટન્ટ જ છે. સેવાના ઘણાં ક્ષેત્રો છે. ફાયનાન્સ એનાલિસ્ટ એ મલ્ટીપર્પઝ વર્કર છે. તેને મોટાભાગે ફૂલટાઈમ જોબ મ્યુચ્યુલ ફંડ, પેન્શન, કંપનીઓમાં મળે છે. મોટા ઉદ્યોગમાં પણ નાણા સલાહકાર તરીકે કામ મળે છે. અત્રેની લાયકાત CFA (certified financial analyst) કોર્ષની છે. મોટા ભાગે દરેક કંપનીઓમાં CFA ઉપરાંત CA, CS, MBA, PGDM થયેલ વ્યક્તિને પૃથક્કરણ કાર્ય સોંપાય છે. કેમકે CFA કે MS (કોમર્સ)ની અછત હોય છે. CFA કોર્ષ ICFAI યુનિવર્સિટી, હૈદરાબાદ દ્વારા મળે છે. www.ibshhhydrabad.org વિદેશમાં CFAની ખૂબ માગ છે. ત્યાં વાર્ષિક પેકેજ આશરે ડોલર 76950નું મળે છે. આ એક ઉચ્ચ કક્ષાની માનવંતી કારકિર્દી છે, જે ખૂબ અભ્યાસ અને મહેનતથી મળે છે. જૂઓ wikipedia.org/financewalk.com/googleweb light.com

આ પ્રકારે યુવા કારકિર્દીને નવા અને ઊંચા મોડ ઉપર લાવવામાં ત્રણ મોટા કાર્યક્ષેત્રો બેંક ઉદ્યોગ, વીમા કંપનીઓ તથા નાણાં સલાહકાર્ય ખૂબ ફાળો આપે છે.

પૂજા કિલનીક, જયશ્રી કોમ્પ્લેક્સ,
રૈયા રોડ, રાજકોટ-૩૬૦૦૦૭

પત્રકારત્વ અથવા માસ કોમ્યુનિકેશનનું ક્ષેત્ર વિશ્વમાં અત્યંત ઝડપથી વિકસી રહેલા ક્ષેત્રોમાંનું એક છે. પત્રકારત્વ કે મીડિયાની દુનિયામાં હાલમાં જોવા મળી રહેલો વિકાસનો વિસ્ફોટક એ મહદ્ અંશે માહિતી ટેકનોલોજી અને સંદેશાવ્યવહાર ટેકનોલોજીમાં થઈ રહેલી ક્રાંતિને આભારી છે. કેનેડામાં જન્મેલા સુપ્રસિદ્ધ લેખક માર્શલ મેક્લોહાને એક વખત ૧૯૬૪માં લખેલા પોતાના પુસ્તક અંડર સ્ટેન્ડિંગ મીડિયામાં ગ્લોબલ વિલેજ શબ્દનો પ્રયોગ કરેલો - આ શબ્દ આજે આપણી નજર સામે વાસ્તવિકતા બની ચૂક્યો છે.

માસ કોમ્યુનિકેશન એ માત્ર પત્રકારત્વ પૂરતું સીમિત નથી અને આ ક્ષેત્રમાં કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છતી વ્યક્તિએ આ વાત સમજવી ખૂબ જ જરૂરી છે. આજે માસ કોમ્યુનિકેશન એ પત્રકારત્વથી આગળ વધીને આધુનિક સમાજનો એવો હિસ્સો બની ગયું છે જે લોકોના રોજબરોજના જીવનને અસર કરે છે. માસ કોમ્યુનિકેશન કે પત્રકારત્વના ક્ષેત્રમાં કારકિર્દીથી માત્ર સારું વળતર જ નહીં પરંતુ ઊંડો આત્મસંતોષ પણ મળે છે અને વ્યક્તિ તેમાં પોતાની રચનાત્મકતા કે સર્જનાત્મકતા પણ દર્શાવી શકે છે.

કારકિર્દીની દૃષ્ટિએ પત્રકારત્વ અને માસ કોમ્યુનિકેશન :-

પત્રકારત્વમાં એક એવો યુગ હતો કે વાતચીતની સારી કલા ધરાવતાં અને સાહિત્ય કે ભાષામાં ડિગ્રી ધરાવતા લોકોને પત્રકારના કાર્ય માટે ઉચિત ગણાવામાં આવતા હતા પરંતુ ટેકનોલોજીમાં ક્રાંતિને પગલે હવે સમય બદલાયો છે અને હવે પત્રકારત્વ કે માસ કોમ્યુનિકેશનમાં કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છતા લોકોએ ઝડપી અસરકારક અને તમામ પ્રકારના માધ્યમોમાં ઉપયોગી એવી વ્યાવસાયિક કલા કે કૌશલ્ય પ્રાપ્ત કરવા પડે છે. ટૂંકમાં કહીએ તો પત્રકારત્વ કે માસ કોમ્યુનિકેશનનું ક્ષેત્ર એ એવું નથી કે ત્યાં ઈજનેરી કે મેડિકલના વિદ્યાર્થીઓની જેમ એક ચોક્કસ અભ્યાસક્રમ કર્યા બાદ તે વ્યવસાય શરૂ કરી શકાય. આ ક્ષેત્રમાં સતત નવું શીખવું પડે છે અને કારકિર્દી દરમિયાન પણ અનેક નવા નવા પડકારોનો સામનો કરવો પડે છે.

કોણ પત્રકારત્વમાં જઈ શકે :-

પત્રકારત્વમાં હવે પ્રિન્ટ અને ઈલેક્ટ્રોનિક મીડિયાની સાથે સોશિયલ મિડિયા એટલે કે ન્યુ મીડિયાનો પણ સમાવેશ થઈ ગયો છે અને તમે વર્તમાનપત્ર કે સામયિક જેવા પ્રિન્ટ મીડિયા અથવા રેડિયો અને ટેલિવિઝન જેવા ઈલેક્ટ્રોનિક

મીડિયામાં કામ કરવા ઈચ્છતા હોવ તો પણ તમારે ફેસબુક, ટ્વિટર, વોટસએપ અને બ્લોગ જેવા ન્યુ મીડિયાને સમજવા પણ ખૂબ જ જરૂરી બની જાય છે. એટલું જ નહીં ન્યુ મીડિયામાં કારકિર્દીની તકો વધુ ને વધુ ઉજજવળ બની રહી છે.

પત્રકારત્વમા કે માસ કોમ્યુનિકેશનમાં કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છનારે પોતાની જાતનું અત્યંત ટીકાત્મક આત્મનિરીક્ષણ કરવું જોઈએ. તમારામાં રચનાત્મકતા કે સર્જનાત્મકતા છે? તમારી પાસે સીધી કે આડકતરી સંદેશા વ્યવહારની કલા છે? અને સૌથી મહત્વપૂર્ણ તમારી પાસે અત્યંત જટિલ વિષયો કે વિગતોને સરળ શબ્દોમાં કે સરળ શૈલીમાં લોકોને સમજાવવાની હોય છે અને તેના માટે ટેકનોલોજીના વિવિધ માધ્યમોનો ઉપયોગ કરવાનો હોય છે.

પત્રકારત્વનો અભ્યાસક્રમ કે કોર્સ:-

પત્રકારત્વ અને માસ કોમ્યુનિકેશનના કોર્સ બે યુનિવર્સિટીઓ અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ ઉપરાંત વિવિધ મીડિયા ગૃહો દ્વારા પણ શરૂ કરવામાં આવ્યા છે. આ પ્રકારના કોર્સ કે અભ્યાસક્રમોમાં ટ્યૂશન ફીની સાથે પ્રોજેક્ટ ફી, ઈન્ટર્નશિપ કે રિસર્ચ વર્ક વગેરેનો સમાવેશ થતો હોવાથી તે ધીમે ધીમે મોંઘા પણ બની રહ્યાં છે.

મોટા ભાગની શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ દ્વારા ચલાવાતા અંડર ગ્રેજ્યુએટ અભ્યાસક્રમો માટે વર્ષની ૬૦ હજારથી બે લાખ રૂપિયા જેટલી ફી હોય છે. આમ આવી સંસ્થામાં ત્રણ વર્ષનો અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કરવા માટે અંદાજે ૩ લાખ રૂપિયા જેટલી ફી થતી હોય છે એ જ રીતે અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમો કે અનુસ્નાતક ડિપ્લોમા કોર્સમાં પણ એક લાખ રૂપિયા સુધીનું ફીનું ધોરણ હોય છે.

સ્કોલરશિપ અને ફી:

ફીના ઊંચા ધોરણો સામે કેટલીક સંસ્થાઓ દ્વારા શિષ્યવૃત્તિની પણ ઓફર કરવામાં આવે છે. ભારત સરકારના માહિતી અને પ્રસારણ મંત્રાલય હેઠળ દિલ્હીમાં ચાલતી સંસ્થા ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ માસ કોમ્યુનિકેશન - આઈ.આઈ.એમ.સી - આ માટે ખૂબ જ

પ્રતિષ્ઠિત સંસ્થા છે.

આઈ.આઈ.એમ.સી. દિલ્હીમાં પ્રિન્ટ મીડિયા ઈંગ્લિશ, હિન્દી તેમજ ઈલેક્ટ્રોનિક મીડિયા એમ પ્રત્યેક શાખામાં ટોચના ક્રમે પસંદગી પામતા પ્રથમ બે વિદ્યાર્થીઓને ૫૦ ટકા જેટલી ફી શિષ્યવૃત્તિ દ્વારા આપવામાં આવે છે કેટલીક ખાનગી શિષ્યવૃત્તિ પણ મળવાપાત્ર હોય છે. અન્ય ઘણી પ્રતિષ્ઠિત સંસ્થાઓ તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓ માટે ફી માફી કે શિષ્યવૃત્તિની યોજનાઓ ચલાવે છે, જ્યારે જાહેર ક્ષેત્રની બેંકો દ્વારા આવા અભ્યાસક્રમો માટે ઓછા વ્યાજે શૈક્ષણિક લોન પણ પૂરી પાડવામાં આવે છે.

પત્રકારત્વમાં નોકરીની તકો:

પત્રકારત્વ કે માસ કોમ્યુનિકેશનમાં કોર્સ કે ડિગ્રી તમારા માટે કરીઅરના નવા દ્વાર ખોલી શકે છે. તમે અખબાર કે ટેલિવિઝનમાં પત્રકાર કે એન્કર તરીકે કારકિર્દી બનાવી શકો છો એ જ રીતે ફિલ્મ, પ્રકાશન વિભાગ જનસંપર્ક વિભાગ, વગેરેમાં એડિટિંગ, ડબ્બિંગ ડાયરેક્ટીંગ, ફિલ્મ મેકિંગ, સ્ક્રીપ્ટ રાઈટિંગ, પ્રોડક્શન વગેરેમાં વિવિધ જવાબદારીઓ સંભાળી શકો છો. તમારો અંગત રસ તમને ગમતું કાર્ય અને વિવિધ ક્ષેત્રે કૌશલ્યમાં તમારી નિપુણતા વગેરે તમારી કારકિર્દીને પસંદ કરવામાં મદદરૂપ સાબિત થાય છે.

પત્રકારત્વ અથવા માસ કોમ્યુનિકેશનમાં ડિગ્રી અને તમારા અંગત રસને પગલે તમે પત્રકાર, તંત્રી, અભિનેતા, એન્કર, ડાયરેક્ટર, સ્ક્રીન રાઈટર, નિર્માતા, રેડિયો જોકી, વીડિયો જોકી વગેરે આકર્ષક પગારની નોકરીઓ મેળવી શકો છો. પત્રકારત્વ ક્ષેત્રે દેશની ટોચની શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ જેવી કે આઈ.આઈ.એમ.સી., એમ.સી.આર.સી. જામિયા ને સીમ્બીયોસીસ કોલેજ તેમના વિદ્યાર્થીઓને આકર્ષક પ્લેસમેન્ટ પણ પૂરા પાડે છે, જ્યારે કેટલીક મીડિયા હાઉસ, પોતાના દ્વારા ચલાવતાં કોર્સના વિદ્યાર્થીઓને સીધી જ નોકરી આપે છે. જુનિયર કક્ષાએ પત્રકારત્વના મહિને ૧૨ હજારથી ૨૫ હજાર રૂપિયા સુધીનો શરૂઆતનો પગાર મળી શકે છે. પરંતુ પાંચ કે તેથી વધુ વર્ષોના અનુભવો બાદ ૫૦ હજારથી એક લાખ રૂપિયા સુધીનો પગાર પણ મળી શકે છે.

ભારતમાં છેલ્લાં થોડાં વર્ષોમાં સેંકડો નવી ન્યૂઝ ચેનલ શરૂ થઈ ચૂકી છે. ગુજરાતી ભાષામાં પણ ખાનગી ન્યૂઝ ચેનલની સંખ્યા વધી રહી છે. હરીફાઈની દૃષ્ટિએ તમામ ચેનલોને લાંબા સમયગાળા માટે બજારમાં ટકવું મુશ્કેલ છે તે બાબત પણ પત્રકારોની નોકરી અને તેમનો પગાર નક્કી કરવામાં મહત્ત્વની ભૂમિકા ભજવે છે.

ગાર્ડિયન ગ્રુપ, સી.એન.બી.સી ન્યૂઝ કોર્પોરેશન, બી.બી.સી., એ.બી.સી. વગેરે મીડિયા ગ્રુપ આકર્ષક પેકેજ ઓફર કરે છે. એ જ રીતે ભારતમાં પણ અનેક ઉદ્યોગ ગ્રુહો પોતાના મીડિયા હાઉસ શરૂ કરીને સિનિયર પત્રકારોને આકર્ષક પગારથી નોકરી પુરી પાડે છે. અન્ય તમામ કરીયર વિકલ્પની જેમ પત્રકારત્વમાં પણ કારકિર્દી સાથે કેટલાક પાયાના મૂલ્યો સંકળાયેલા છે. સમાચાર માટે રાતદિવસ કાર્ય કરતાં પત્રકારે ઘણી વખત સમાચારોમાં સત્ય કેટલું છે? લોકોમાં વ્યાપક હિતમાં શું છે? વગેરે બાબતો પણ ધ્યાનમાં લેવી પડે છે.

ટુંકમાં મીડિયા ક્ષેત્રે કારકિર્દી કામનો સંતોષ, માનસન્માન તેમજ વિવિધ પત્રકારોનો સામનો કરવાનો રોમાંચ પણ આપે છે. પત્રકારત્વ કે માસ કોમ્યુનિકેશનમાં ડિગ્રી પ્રાપ્ત કરનારને નીચેની નોકરીઓ મળી શકે છે.

- ન્યૂઝ કે ફિલ્મ પ્રોડ્યુસર
- ફોટો પત્રકાર કે ફેશન ફોટોગ્રાફર
- રેડિયો જોકી કે વીડિયો જોકી
- સ્ક્રીન રાઈટર, સાઉન્ડ એન્જિનિયર

- સાઉન્ડ મિક્સર, સાઉન્ડ રેકોર્ડિસ્ટ
- સ્પેશિયલ કોરસ્પોન્ડન્ટ
- આર્ટ ડાયરેક્ટર
- એડિટર, ઇવેન્ટ મેનેજર
- પબ્લિક રીલેશન ઓફિસર

સોશિયલ મીડિયા :-

સોશિયલ મીડિયા એ પ્રત્યક્ષ સંદેશાવ્યવહારનું માધ્યમ છે. તે સરકાર, મીડિયાહાઉસ કે પછી ઉદ્યોગગૃહોને સીધું જ તેના લોકો, શ્રોતા કે વાચકો કે પછી તેમના ગ્રાહકો સાથે જોડવાનું કામ કરે છે. સોશિયલ મિડિયાના કેટલાક જાણીતા પ્લેટફોર્મમાં ફેસબુક, ટ્વિટ્ટર, લીન્કડ ઇન, બ્લોગ કે સતત અપડેટ કરાતા ન્યૂઝ પોર્ટલ અને વેબસાઈટ સામેલ છે. યુટ્યુબ, ફ્લીકર, ગૂગલ પ્લસ અને યામીર પણ તેમાં સામેલ છે. કોઈપણ સમાચાર કે ઉત્પાદનને એકથી બીજા લોકો સુધી ઝડપભેર વાઈરલ કરવામાં તેની ભૂમિકા ખૂબ જ મહત્ત્વની છે.

સ્પેશિયલ મિડિયા માટે પત્રકારત્વના અને માસ કોમ્યુનિકેશનના અભ્યાસક્રમ ઉપરાંત સંચાર કે મિડિયાના આધુનિક ઉપકરણોનું જ્ઞાન અને અનુભવ હોવો જરૂરી છે. કોમ્પ્યુટર, માહિતી ટેક્નોલોજી કે સોફ્ટવેરનું જ્ઞાન પણ આ ક્ષેત્ર માટે ખૂબ ઉપયોગી છે.

સરકાર કે ખાનગી સંસ્થાના દરેક વિભાગોને હવે સોશિયલ મિડિયાની જરૂર પડે છે. તે જ રીતે સોશિયલ

મિડિયાના જાણકાર માણસોની પણ જરૂર પડે છે. કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારના માહિતી પ્રસારણ વિભાગમાં ન્યુ મિડિયા કે સોશિયલ મિડિયાના નામે અલગ વિભાગ ચલાવવામાં આવે છે. એ જ રીતે પત્રકારત્વ અને માસ કોમ્યુનિકેશનના અભ્યાસક્રમોમાં હવે સોશિયલ મિડિયાને પણ સામેલ કરી દેવાયું છે.

સોશિયલ મીડિયામાં નોકરીની તકો :-

- ન્યુ મીડિયા તરીકે ઉભરાતા સોશિયલ મીડિયામાં નીચે પ્રમાણે નોકરીની તકો ઉપલબ્ધ થઈ શકે છે.
- સોશિયલ મીડિયા મેનેજર
- સોશિયલ મીડિયા ડેવલપર (ટેકનિકલ)
- સોશિયલ મીડિયા માર્કેટર
- ઓનલાઈન રાઈટર — એડિટર
- સોશિયલ મીડિયા — સ્ટ્રેટેજીસ્ટ
- ઓનલાઈન વીડિયો પ્રોડ્યુસર
- ગ્રાફિક્સ ઓનલાઈન ડિઝાઈનર

પત્રકારત્વ અને માસ કોમ્યુનિકેશન ક્ષેત્ર પ્રિન્ટ, રેડિયો, ટેલિવિઝન, ઇલેક્ટ્રોનિક, સોશિયલ મીડિયા વગેરે ક્ષેત્રે કારકિર્દીની તકો ઉપરાંત એડવર્ટાઈઝિંગ, માર્કેટિંગ, પ્રોડક્ટ પ્રમોશન, સેલ્સ મેનેજર વગેરે સંબંધિત ક્ષેત્રમાં પણ કારકિર્દીની તકો રહેલી છે.

ટોચની સંસ્થાઓ :-

- ઈન્ડિયન ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ માસ કોમ્યુનિકેશન - આઈ.આઈ.એમ.સી. - નવી દિલ્હી
- એ.જે.કે. માસ કોમ્યુનિકેશન એન્ડ રિસર્ચ સેન્ટર - જામિયા મિડિયા ઇસ્લામિયા-દિલ્હી
- સીમ્બીયોસીસ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ માસ કોમ્યુનિકેશન - પુણે
- એશિયન કોલેજ ઓફ જર્નાલિઝમ - ચેન્નાઈ
- માખનલાલ ચતુર્વેદી નેશનલ યુનિવર્સિટી ઓફ જર્નાલિઝમ એન્ડ માસ કોમ્યુનિકેશન - ભોપાલ
- ઝેવિયર્સ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ કોમ્યુનિકેશન - મુંબઈ
- ઈન્ડિયન ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ જર્નાલિઝમ એન્ડ ન્યુ મિડિયા - બેંગલોર

નોકરી પૂરી પાડનાર સંસ્થાઓ :-

- કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારના માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગો
- આકાશવાણી અને દૂરદર્શન
- હિન્દુસ્તાન ટાઈમ્સ ગ્રૂપ
- ટાઈમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા પબ્લિસિંગ ગ્રૂપ
- ઝી ટીવી નેટવર્ક
- એન.ડી.ટી.વી. નેટવર્ક
- ટીવી ૧૮ ગ્રૂપ
- વાયકોમ
- બી.બી.સી.
- બીગ એન્ટેઈમેન્ટ

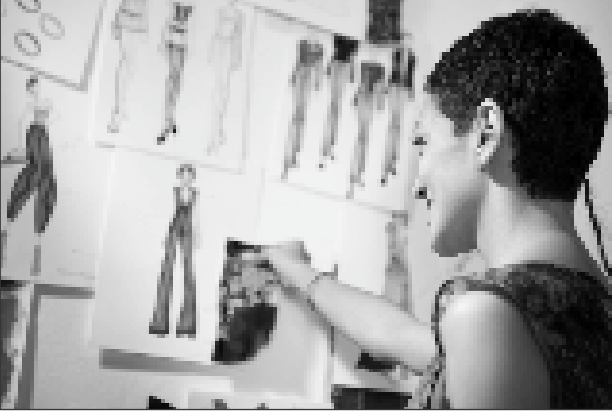
ગુજરાતમાં પત્રકારત્વ અને માસ કોમ્યુનિકેશનનું શિક્ષણ આપતી મુખ્ય સંસ્થાઓ :-

- પત્રકારત્વ ભવન - ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
- પત્રકારત્વ ભવન - વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી
- પત્રકારત્વ ભવન — ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
- મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી — વડોદરા
- શ્રી એ.ડી.શેઠ પત્રકારત્વ ભવન — સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી
- શ્રી અર્જુનલાલ હિરાણી કોલેજ ઓફ જર્નાલિઝમ એન્ડ પરફોર્મિંગ આર્ટ્સ, રાજકોટ
- ભવન્સ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ કોમ્યુનિકેશન
- મુદ્રા ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ કોમ્યુનિકેશન — માઈકા — શેલા - ગાંધીનગર
- નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ માસ કોમ્યુનિકેશન એન્ડ જર્નાલિઝમ - એનઆઈએમસીજે — અમદાવાદ
- એલ.જે. ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ મીડિયા એન્ડ કોમ્યુનિકેશન - અમદાવાદ

- ૧૭, સંબંધ ટૂવીન બંગ્લોઝ, ગુરુદ્વારા પાછળ, થલતેજ, અમદાવાદ

ફેશનમાં વૈવિધ્યપૂર્ણ કારકિર્દી

- લીનાબેન એમ. ચૌહાણ

વર્તમાન યુગની સ્પર્ધાનો મુખ્ય વિષય બની ચૂકેલી 'ફેશન' કલ્પનાશીલતા અને સર્જનાત્મકતાથી ભરપૂર છે. ફેશન ક્ષેત્રે શિક્ષણથી યોગ્ય માર્ગદર્શન મળે તો સફળતા રહેલી છે. વિશ્વના અન્ય દેશોની જેમ ભારતમાં છેલ્લાં ઘણાં વર્ષોથી ફેશન પ્રત્યે લોકોમાં વૈજ્ઞાનિક અભિગમ કેળવાતો જાય છે. ફેશન ટેકનોલોજી એક ઉદ્યોગ તરીકે વિકસવા લાગી છે ને ભારતમાં તો લોકો ડિઝાઇનર્સ કલેક્શન પહેરવા માંડ્યા છે. આધુનિક યુગમાં નવી ચીજવસ્તુઓનાં ડિઝાઇનનું અનેક મહત્ત્વ છે. ચીજવસ્તુઓની ડિઝાઇનમાં નવીનતા શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમ સાથે જોડાય ત્યારે માનવીના જીવનમાં આમૂલ પરિવર્તન આવે છે.

તાજેતરમાં ગુજરાતની પોલીસ માટેનાં વસ્ત્ર (પરિધાન) ની ડિઝાઇન, રેલવેના ડબ્બાની ડિઝાઇન, રેલ્વે એન્જિનું મોડલ અને એનિમેશન તેમજ ફિલ્મક્ષેત્રે જુદી જુદી પ્રવૃત્તિઓમાં નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ડિઝાઇન મહત્ત્વનું સ્થાન ધરાવે છે. ફેશન ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રે ભારતમાં અતિ આધુનિક ગણી શકાય તેવા અભ્યાસક્રમોની સવલતો પ્રાપ્ત છે જેમાં મુખ્યત્વે N.I.D અને N.I.F.T ગણાય છે.

નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ડિઝાઇન રાષ્ટ્રીય કક્ષાની સંસ્થા છે તેનાં અભ્યાસક્રમો વિશે માહિતી મેળવીએ. આ સંસ્થાના બધા અભ્યાસક્રમો અંગ્રેજી માધ્યમમાં છે.

અમદાવાદના પાલડી પાસે સરદાર પુલ નજીક N.I.D આવેલી છે. ઇન્ડસ્ટ્રિયલ કોમ્યુનિકેશન ટેક્સટાઇલ અને આઇ.ટી ઇન્ટિગ્રેટેડ ડિઝાઇન ક્ષેત્રે આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાએ

પ્ર્યાતિ પામેલ શૈક્ષણિક અને રિસર્ચ સંસ્થા છે. મિનિસ્ટ્રી ઓફ કોમર્સ અને ઇન્ડસ્ટ્રીઝ ગવર્નમેંટ ઓફ ઇન્ડિયા હેઠળ ચાલતી સ્વતંત્ર સંસ્થા છે.

ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ

ધો. ૧૨ કોઈપણ પ્રવાહમાં અંગ્રેજી વિષય સાથે પાસ કર્યા પછીનો છે. જેમાં ૬૦ સીટ છે. તે G.D.P.D. નામે જાણિતો છે. જ્યારે પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા પ્રોગ્રામિંગ ડિઝાઇન G.D.P.D. સ્નાતક પછીનો છે. તેમાં ૧૭૫ સીટ છે.

A. ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા પ્રોગ્રામિંગ ડિઝાઇન

આ કોર્સમાં પ્રવેશ મેળવવા માટે ૧૦ + ૨ ની હાયર સેકન્ડરી પરીક્ષા પાસ કરનાર કોઈપણ પ્રવાહમાં અંગ્રેજી વિષય સાથે ચાલુ વર્ષે પરીક્ષામાં બેસનાર હોય, પરિણામ બાકી હોય તેઓ પણ અરજી કરી શકે છે. ૨૨ વર્ષની વયમર્યાદા ધરાવનારને પ્રવેશ મળે છે. અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જન જાતિ ના ઉમેદવારોને ઉપલી વયમર્યાદામાં ૩ વર્ષની છૂટ મળે છે. અભ્યાસક્રમની મુદત ૪ વર્ષની છે. અભ્યાસક્રમનાં ક્ષેત્રો નીચે મુજબ છે.

૧) કોમ્યુનિકેશન ડિઝાઇન

ગ્રાફિક ડિઝાઇન

એનિમેશન ફિલ્મ ડિઝાઇન

ફિલ્મ અને વીડિયો કોમ્યુનિકેશન

એકિઝબિશન ડિઝાઇન

૨) ટેક્સટાઇલ અને એપરલ ડિઝાઇન

૩) ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ડિઝાઇન

પ્રોડક્ટ ડિઝાઇન

ફર્નિચર ડિઝાઇન

સિરામિક અને ગ્લાસ ડિઝાઇન

B. પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા પ્રોગ્રામ ઇન ડિઝાઇન

આ અભ્યાસક્રમમાં કોઈપણ શાખામાં સ્નાતક પછી કે તેની સમકક્ષ લાયકાતવાળા વિદ્યાર્થીઓ કે જેમણે માગ્યા મુજબનો અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કરેલ હોય તેને પ્રવેશ મળે છે. અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કરવાનો સમયગાળો ૨ થી ૨.૫ વર્ષનો હોય છે. આમાં નિપૂણતા મેળવવા માટે નીચે મુજબનાં ક્ષેત્ર છે

કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક - ૨૦૧૭

ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ડિઝાઇન:

ક્રમ	અભ્યાસ ક્રમનું નામ	લાયકાત
૧	પ્રોડક્ટ ડિઝાઇન (અમદાવાદ)	બી.ટેક, બી.ઈ. (મિકેનિકલ) મીકાટ્રોનિક, બી.આર્ક
૨	ઈન્નિયર ડિઝાઇન (અમદાવાદ)	બી.ટેક, બી.ઈ. સિવિલ
૩	સિરામિક અને ગ્લાસ ડિઝાઇન (અમદાવાદ)	બી.આર્ક. બી.એફ.એસ. સિરામિક એન્ડ ગ્લાસ ટેકનોલોજી, સિરામિક અને ગ્લાસ સંબંધિત ક્ષેત્રમાં
૪	ટોય ડિઝાઇન એન્ડ ડેવલોપમેન્ટ (ગાંધીનગર)	બી.ટેક, બી.ઈ., બી.સી.એ., બી.આઈ.ટી., બી.આર્ક., ઈન્ટરિઅર ડેવલોપમેન્ટ થેરપી અથવા ઉપરનાં ક્ષેત્રમાં સ્નાતક સાથેનો અનુભવ
૫	ટ્રાન્સપોર્ટેશન એન્ડ ઓટોમોબાઈલ ડિઝાઇન (ગાંધીનગર)	બી.ટેક, બી.ઈ. (ઓટોમોબાઈલ) મિકેનિકલ, મીકાટ્રોનિક, બી.આઈ. (ડિઝાઇન સ્કૂલ ઈન ઈન્ડિયા) .

ટેક્સટાઈલ એપરલ એન્ડ એસેસરીઝ ડિઝાઇન :

ક્રમ	અભ્યાસ ક્રમનું નામ	લાયકાત
૧	ટેક્સટાઈલ ડિઝાઇન(અમદાવાદ)	બી.એફ.એ. એપ્લાયડ આર્ટ્સ ટેક્સટાઈલ હેન્ડલૂમ ટેકનોલોજી, ટેક્સટાઈલ નીટ વેર, ફેશન ડિઝાઇન, હોમ સાયન્સ ટેક્સટાઈલ અને ક્લોથિંગ સાથે.
૨	એપરલ ડિઝાઇન(ગાંધીનગર)	બી.એફ.એ. એપ્લાયડ આર્ટ્સ ટેક્સટાઈલ હેન્ડલૂમ ટેકનોલોજી, ટેક્સટાઈલ નીટ વેર, ફેશન ડિઝાઇન, હોમ સાયન્સ ટેક્સટાઈલ અને ક્લોથિંગ સાથે.
૩	લાઈફ સ્ટાઈલ એસેસરીઝ ડિઝાઇન(ગાંધીનગર)	બી.એફ.એ. એપ્લાયડ આર્ટ્સ, ડિઝાઇન, બી.આર્ક., ઈન્ટરિઅર ડિઝાઇન, એસેસરીઝ ડિઝાઇન અને સંબંધિત શાખામાં ટેક્સટાઈલ એન્જિનિયરિંગ

કોમ્યુનિકેશન ડિઝાઇન:

ક્રમ	અભ્યાસ ક્રમનું નામ	લાયકાત
૧	ગ્રાફિક ડિઝાઇન(અમદાવાદ)	બી.એફ.એ. એપ્લાયડ આર્ટ્સ, બી.આર્ક., ઈન્ટરિઅર ડિઝાઇન, ગ્રાફિક ડિઝાઇનના અનુભવ સાથે સ્નાતક
૨	એનિમેશન ફિલ્મ ડિઝાઇન(અમદાવાદ)	બી.એફ.એ. એપ્લાયડ આર્ટ્સ, ડિઝાઇન બી.આર્ક., કોમ્યુનિકેશન મિડિયા, ફિલ્મ એન્ડ ટી.વી. માસ મીડિયા એનિમેશન
૩	ફિલ્મ એન્ડ વીડિયો કોમ્યુનિકેશન (અમદાવાદ)	હ્યુમિનિટીઝ આર્ટ્સ, વિઝ્યુઅલ કોમ્યુનિકેશન, માસ મીડિયા અથવા કોઈ પણ શાખામાં સ્નાતક કામનાં અનુભવ સાથે
૪	ફોટોગ્રાફી ડિઝાઇન(ગાંધીનગર)	

આઈ.ટી.આઈ. ઈન્ટિગ્રેટેડ ડિઝાઇન :-

ક્રમ	અભ્યાસ ક્રમનું નામ	લાયકાત
૧	ન્યુ મીડિયા ડિઝાઇન(ગાંધીનગર)	બી.એફ.એ. એપ્લાયડ આર્ટ્સ, બી.ટેક, બી.આઈ.ટી., બી.આર્ક. વિઝ્યુઅલ કોમ્યુનિકેશન, માસ મીડિયા, બી.એસ.સી.(કોમ્પ્યુટર સાયન્સ), બી.સી.એ.
૨	ઈન્ફર્મેશન ડિઝાઇન (બેંગ્લોર)	-
૩	ઈન્ટર એક્શન ડિઝાઇન (બેંગ્લોર)	-
૪	યુનિવર્સલ ડિઝાઇન (બેંગ્લોર)	-
૫	ડિજિટલ ગેઈમ ડિઝાઇન (બેંગ્લોર)	-
૬	ઈન્ફર્મેશન એન્ડ ડિજિટલ ડિઝાઇન (બેંગ્લોર)	બી.એફ.એ. એપ્લાયડ આર્ટ્સ, બી.ટેક, બી.આઈ.ટી., બી.આર્ક. જિવજ્યુઅલ કોમ્યુનિકેશન પેઈન્ટિંગ, માસ મીડિયા, બી.ઈ., બી.એસ.સી (કોમ્પ્યુટર સાયન્સ), બી.આર્ક.

વધુ માહિતી માટે સંસ્થાનો અને વેબસાઈટનો સંપર્ક કરવો. (web:-www.nid.edu)

સંસ્થાનું સરનામું નીચે મુજબ છે.

(૧) National Institute Of Design,

પાલડી, અમદાવાદ. ૩૮૦ ૦૦૭

ફોન. (૯૧) ૭૯૨૬૬૨૯૫૦૦/

(૦૭૯)૨૬૬૨૯૬૦૦

ફેક્સ. +૯૧૭૯૨૬૬૨૯૫૬૭

(૨) National Institute Of Design,

ઘ-૦ એક્સટેશન રોડ, ઈન્ફોસિટી નજીક,
ગાંધીનગર

ફોન. (૯૧) ૭૯૨૩૨૬૫૫૦૦

ફેક્સ. +૯૧૭૯૨૩૨૪૪૫૧૮

(૩) R & D campus

National Institute Of Design, 12

H.M.T. Link Road, Off Tumkur

Road, Bengaluru.

Phone. ૯૧૮૦૨૩૩૭૩૦૦૬

Fax. ૯૧૮૦૨૩૩૭૩૦૮૬

કેમ્પસ ઈન્ટરવ્યુ મારફત તેમજ જુદાંજુદાં ઈલેક્ટ્રોનિક પ્રિન્ટ મિડિયાના માધ્યમથી N.I.D.ના તાલીમાર્થીઓને ઉચ્ચ પગારે નોકરીએ સ્થાન આપે છે.

આવી જ એક બીજી રાષ્ટ્રીય કક્ષાની સંસ્થા N.I.F.T. વિશે જાણકારી મેળવીએ ફેશન ડિઝાઇન અને ફેશન એજ્યુકેશનમાં વિશ્વ કક્ષાએ જાણીતી ટોપટેન ઈન્સ્ટિટ્યૂટમાં ભારતની N.I.F.T. નું નામ છે. N.I.F.T. એક્ટ ૨૦૦૬ કાયદો પાર્લામેન્ટમાં પસાર થઈ ગયો છે. એપ્રિલ ૨૦૦૭થી N.I.F.T. વિશ્વની સૌથી પ્રથમ અને એકમાત્ર ફેશન એજ્યુકેશનની પ્રિમીયમ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ બની ગઈ છે કે જે પોતે પોતાના વિદ્યાર્થીને બેચલર ડિગ્રી, માસ્ટર ડિગ્રી, અને પીએચ.ડી.ની ડિગ્રી આપી શકે છે.કોઈપણ વિષય સાથે ધોરણ ૧૨ પાસને નિફ્ટના બેચલર ડિગ્રી કોર્સમાં એડ્મિશન મળે છે. એવી જ રીતે કોઈપણ વિષય સાથે બેચલર ડિગ્રી ધરાવતા હોય તો તેમને N.I.F.T ના માસ્ટર ડિગ્રી કોર્સમાં પ્રવેશ મળે છે. ફેશન ડિઝાઇન ક્ષેત્રમાં N.I.F.T ની ડિગ્રીનું મહત્વ ઈન્ટરનેશનલ લેવેલે ઘણું સારું છે.

એડ્મિશન માટે પ્રવેશ પ્રક્રિયા:

નિફ્ટ ના બેચલર ડિગ્રી કોર્સ તેમજ માસ્ટર ડિગ્રી કોર્સમાં

પ્રવેશ મેળવવા માટે પ્રવેશ પરીક્ષા આપવાની હોય છે. તે ૩૨ શહેરમાં લેવાય છે. ઉમેદવાર કોઈપણ કેન્દ્ર પસંદ કરી શકે છે. પરીક્ષા પાસ કર્યા બાદ મેરિટના આધારે પ્રવેશ મળે છે. પ્રવેશ અંગેની જાહેરાત જાણિતા સમાચારપત્રોમાં લગભગ નવેમ્બર મહિનામાં આવે છે. ફોર્મ ઓનલાઈન ભરવાનું હોય છે. વધુમાં વધુ ઉંમર ૨૩ વર્ષની છે. એસ.સી., એસ.ટી અને વિકલાંગને ૫ વર્ષની છૂટછાટ આપવામાં આવે છે. આ બધા જ કોર્સ અંગ્રેજી માધ્યમમાં હોય છે. આ અંગેની વધુ જાણકારી માટે વેબસાઈટ અને સંસ્થાની મુલાકાત કરી જરૂરી માહિતી મેળવી શકો છો.

વેબસાઈટ: www.nift.ac.in

NIFT ના ડિગ્રી અભ્યાસક્રમો

NIFT ના ધોરણ 12 પછીના

બેચલર ઓફ ડિઝાઈનના ચાર વર્ષનો ફુલટાઈમ કોર્સ :
બેચલર ડિગ્રી પછીના બે વર્ષનો ફુલટાઈમ માસ્ટર ઓફ ડિઝાઈન તેમજ માસ્ટર ઓફ ફેશન મેનેજમેન્ટનો કોર્સ ચાલે છે.

બેચલર ઓફ ડિઝાઈનના કોર્સ : ધો. ૧૨ કોઈપણ વિષય સાથે પાસ કર્યા પછી પ્રવેશ મળી શકે તેવા નિફ્ટના બેચલર ઓફ ડિઝાઈન ના કોર્સ નીચે પ્રમાણે છે.

ફેશન ડિઝાઈન : કેમ્પસ : બેંગલુરુ , ભુવનેશ્વર ,ચેન્નાઈ, ગાંધીનગર ,હૈદરાબાદ, કન્નુર, કાંગરા,કોલકાતા, મુંબઈ, નવી દિલ્હી,પટણા,રાયબરેલી, શિલોંગ,જોધપુર અને શ્રીનગર.

સીટ સંખ્યા : ૪૫૦

એસેસરી ડિઝાઈન :

કેમ્પસ : બેંગલુરુ, ભોપાલ,ભુવનેશ્વર, ચેન્નાઈ, ગાંધીનગર, હૈદરાબાદ, કાંગરા, કોલકાતા, મુંબઈ, નવીદિલ્હી, પટણા, રાયબરેલી, શિલોંગ અને જોધપુર

સીટ સંખ્યા : ૪૨૦

ફેશન કોમ્યુનિકેશન

કેમ્પસ : બેંગલુરુ, ભુવનેશ્વર, ચેન્નાઈ, ગાંધીનગર, હૈદરાબાદ, કન્નુર, કાંગરા, કોલકાતા, મુંબઈ, નવી દિલ્હી, પટણા, રાયબરેલી ,જોધપુર અને શ્રીનગર

સીટ સંખ્યા : ૪૨૦

નેટવેર ડિઝાઈન :

કેમ્પસ : બેંગલુરુ,ચેન્નાઈ,હૈદરાબાદ, કન્નુર, કોલકાતા, મુંબઈ, નવીદિલ્હી

સીટ સંખ્યા : ૨૧૦

લેધર ડિઝાઈન :

કેમ્પસ : ચેન્નાઈ, કોલકાતા ,નવીદિલ્હી, રાયબરેલી

સીટ સંખ્યા : ૧૨૦

ટેક્સટાઈલ ડિઝાઈન :

કેમ્પસ : બેંગલુરુ, ભોપાલ, ભુવનેશ્વર, ચેન્નાઈ, ગાંધીનગર, હૈદરાબાદ, કન્નુર, કાંગરા, કોલકાતા, મુંબઈ, નવીદિલ્હી, પટણા, જોધપુર

સીટ સંખ્યા : ૩૮૦

ફેશન ટેકનોલોજી :

કેમ્પસ : બેંગલુરુ, ભુવનેશ્વર, ચેન્નાઈ, ગાંધીનગર ,હૈદરાબાદ, કાંગરા, કોલકાતા, મુંબઈ, નવીદિલ્હી, પટણા, રાયબરેલી, શિલોંગ, અને જોધપુર

સીટ સંખ્યા : ૩૬૦

- માસ્ટર ડિગ્રી અભ્યાસક્રમો (ડિઝાઈન સ્પેસ)

માસ્ટર ઓફ ડિઝાઈન

કેમ્પસ : કન્નુર, મુંબઈ, નવી દિલ્હી

સીટ સંખ્યા : ૮૦

માસ્ટર ઓફ ફેશન ટેકનોલોજી

કેમ્પસ : બેંગલુરુ , ચેન્નાઈ, ગાંધીનગર, નવી દિલ્હી

સીટ સંખ્યા : ૧૦૦

માસ્ટર ઓફ ફેશન મેનેજમેન્ટ

કેમ્પસ : બેંગલુરુ, ભોપાલ, ભુવનેશ્વર, ચેન્નાઈ, ગાંધીનગર, હૈદરાબાદ, કન્નુર, કોલકાતા, મુંબઈ, નવી દિલ્હી, પટણા, રાયબરેલી, શિલોંગ, જોધપુર

સીટ સંખ્યા : ૪૨૦

ડ્યુઅલ ડિગ્રી પ્રોગ્રામ : ન્યુયોર્કની ફેશન ઈન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ ટેકનોલોજી સાથે નીફ્ટના ડ્યુઅલ ડિગ્રી કોર્સ ચાલે છે.

બેચલર ઓફ ડિઝાઇનનાં ધો. ૧૨ પછીનાં ૪ વર્ષના કોર્સમાંથી પહેલા ૨ વર્ષ ભારતમાં, ત્રીજું વર્ષ ન્યુયોર્કમાં અને ફાઇનલ વર્ષ ફરી નિફ્ટમાં કરવાનું રહે છે. આ કોર્સમાં નિફ્ટ અને FIT બન્નેની ડિગ્રી મળે છે.

ભારતમાં નિફ્ટના સેન્ટરો : બેંગલુરુ, ભોપાલ, ભુવનેશ્વર, ચેન્નાઈ, ગાંધીનગર, હૈદરાબાદ, કન્નુર, કાંગરા, કોલકાતા, મુંબઈ, નવીદિલ્હી, પટણા, રાયબરેલી, શિલોંગ, જોધપુર અને શ્રીનગર

ગુજરાતમાં ગાંધીનગરમાં નિફ્ટ કેમ્પસ : ગાંધીનગરમાં એસ.જી. રોડ પર 'ઘ' જીરો , ચાર રસ્તા પાસે , ઈન્ફોસિટી ની પાછળ આવેલ છે.

હોસ્ટેલ સુવિધા : ભાઈઓ અને બહેનો માટે અલગ-અલગ હોસ્ટેલ

ફેશન બિઝનેસનું ફિલ્ડ :

ફેશન બિઝનેસનું ફિલ્ડ સેલિબ્રિટી બનવાના સપનાને સાકાર કરે છે. ફેશન ડિઝાઇન એ ફેશન બિઝનેસનાં ફિલ્ડ તરીકે ઓળખાય છે. વિશ્વ આખામાં આજે ફેશન બિઝનેસનું બહુ મોટું બજાર છે. ફેશન બિઝનેસનું ફિલ્ડ વિવિધતાથી ભરપૂર છે અને તેમાં વિકાસની શક્યતાઓ ઘણી વધારે છે.

- ફિલ્મના હીરો — હિરોઈન ના વસ્ત્રોમાં ફેશન ડિઝાઇન
- ટીવી સિરિયલ અને ટીવી કાર્યક્રમમાં ડિઝાઇન
- ફેશન શો વર્લ્ડ
- ફેશન મેગેઝિન અને ફેશન જર્નાલિઝમ
- મોડલિંગના ફિલ્ડમાં
- મીસ ઈન્ડિયા અને મીસ વર્લ્ડ જેવી સૌંદર્યસ્પર્ધામાં
- જવેલરી ઈંડસ્ટ્રીમાં
- ગાર્મેન્ટ અને કોસ્મ્યુમ ડિઝાઇનમાં
- લકઝરિયસ બ્રાંડ ઈંડસ્ટ્રીમાં
- ફેશન ડિઝાઇન સાથે સંબંધિત અનેક ફિલ્ડ

ઉપરોક્ત અનેક ફિલ્ડમાં આજે ફેશન બિઝનેસની હાજરી જોવા મળે છે. ફેશન ડિઝાઇનમાં રસ હોય કે સેલિબ્રિટીની દુનિયામાં જવું હોય તો નિફ્ટમાં પ્રવેશ મેળવવાનું સપનું રાખજો.

આ સિવાય અન્ય સંસ્થાઓમાં આવા અભ્યાસક્રમો ઉપલબ્ધ છે.

- Amro Design Institute ADI

આ સંસ્થામાં ચાલતા અભ્યાસક્રમો

ફેશન એન્ડ ઇન્ટિરિયર ડિઝાઇનિંગ કોર્સિસ

- બી.એસ.સી. (એપરલ એન્ડ ફેશન ટેક્નોલોજી) - ૩ વર્ષ
- ડિપ્લોમા ઇન ફેશન ડિઝાઇન - ૧ વર્ષ
- ડિપ્લોમા ઇન ઇન્ટિરિયર ડિઝાઇન - ૧ વર્ષ
- જવેલરી ડિઝાઇનિંગ કોર્સિસ - ૧ વર્ષ
- ડિપ્લોમા ઇન જવેલરી ડિઝાઇનિંગ - ૧ વર્ષ

સરનામું :- ૪૦૧, શુભમ કોમ્પ્લેક્સ, સંજીવની હોસ્પિટલ

સામે, વસ્ત્રાપુર તળાવ, અમદાવાદ, ૩૮૦૦૫૩

ફોન. (૦૭૯) ૨૬૮૫૬૭૦૨, ૨૬૮૫૪૨૯૧,

૪૦૦૦૯૪૨૯૧

Email- info@amrodesign.org

આવી જ એક બીજી સંસ્થા :

Edit institute of designing

Edit institute of designing મા ચાલતા કોર્સિસ:-

ફેશન એન્ડ ઇન્ટિરિયર ડિઝાઇનિંગ કોર્સિસ

- ડિપ્લોમા ઇન ફેશન ડિઝાઇન - ૧ વર્ષ
- ડિપ્લોમા ઇન ઇન્ટિરિયર ડિઝાઇન - ૧ વર્ષ
- ડિપ્લોમા ઇન જવેલરી ડિઝાઇનિંગ - ૧ વર્ષ
- ડિપ્લોમા ઇન ટેક્સટાઇલ ડિઝાઇનિંગ - ૧ વર્ષ

સરનામું :- M-૫, જોલી સ્ક્વેર, શ્રીરામ મંદિરની સામે શ્રી
રામ ચોક, ઘોડ રોડ, સુરત.

ફોન નં: ૦૨૬૧ ૩૦૧૫૪૧૮

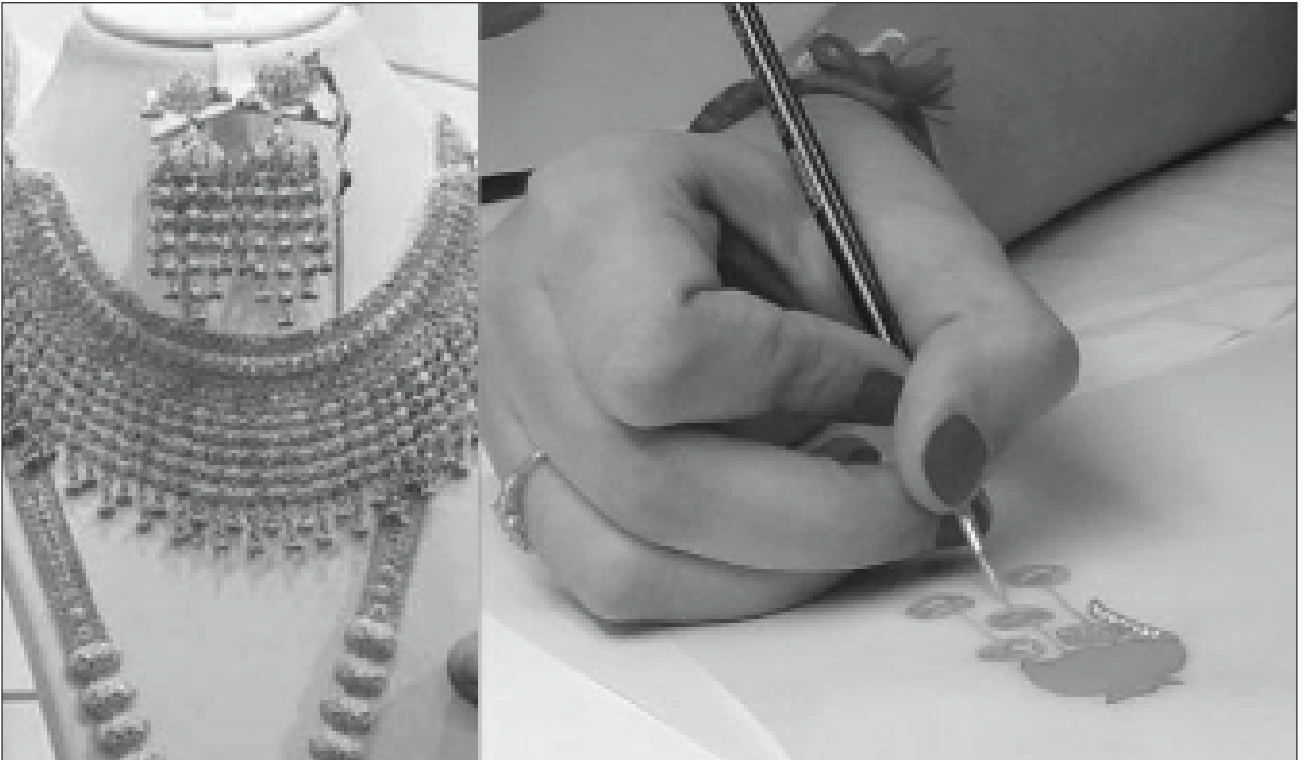
Email: info@editindia.com

આ ઉપરાંત ઇગ્નુમાં પણ સર્ટિફિકેટ કોર્સ થઈ શકે છે.
વધુ માહિતી માટે નિયામકશ્રી, ઇન્દિરા ગાંધી નેશનલ
ઓપન યુનિવર્સિટી, પ્રાદેશિક કેન્દ્ર, સરખેજ-ગાંધીનગર
હાઈવે, નિરમા યુનિવર્સિટીની સામે, છારોડી, અમદાવાદ
ફોન નં: ૦૨૭૧૭ ૨૪૨૯૭૫

Email: www.ignou.ac.in.

આ સિવાય પણ અન્ય ખાનગી સંસ્થાઓ દ્વારા ફેશન
ડિઝાઇનના ડિપ્લોમા તેમજ ટૂંકાગાળાના અભ્યાસક્રમો
ચલાવે છે. વિદ્યાર્થીઓ તથા વાલીએ જાતે ચકાસણી કરી
તેમાં અભ્યાસ કરી શકે છે. ઇન્ટરનેટ ઉપર સર્ચ કરી શકાય.
આ રીતે આધુનિક યુગ સાથે તાલ મેળવી કારકિર્દી પણ
ફેશનેબલ બનાવી શકાય.

- વ્યવસાય માર્ગદર્શન સંસ્થા
રાયખડ - અમદાવાદ.

09

પ્રવાસન - આતિથ્ય સત્કારમાં મનગમતી કારકિર્દી

- શ્રીમતી એમ.બી. દવે

પ્રવાસ, પર્યટન કે યાત્રા એ મનુષ્યના મૂળભૂત શોખ કે રસના વિષયો રહ્યા છે, ઉપનિષદમાં "ચરૈવેતિ ચરૈવેતિ" કહીને ફરતા રહેવાની પ્રેરણા આપી છે. તેથી જ શોખ, રસ, ધંધા, નોકરી, વ્યવસાયના હેતુસર અથવા સામાજિક, ધાર્મિક, રાજકીય કે કૌટુંબિક કારણોથી આજ નો મનુષ્ય પ્રવાસ કરતો જ રહે છે. વળી સંમેલનો, મિટિંગ, સેમિનાર કે પ્રશિક્ષણ શિબિરો પણ આવાસિય સુવિધાવાળા સ્થળોએ યોજવાની તરેહ અમલમાં આવી છે. એ આધુનિક યુગમાં "Tourisam" ના સુંદર નામથી પ્રચલિત છે. ભારતીય સંસ્કૃતિની "અતિથિદેવો ભવ"ની ઉદાત્ત આતિથ્ય સત્કારવાની ભાવનાને હવે "Commercial Hospitality" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે જેને સામાન્યજન 'હોટેલ' કહે છે.

ટૂરિઝમના વિકાસથી સમાજરાષ્ટ્રની આર્થિક, સાંસ્કૃતિક, સામાજિક વિકાસની અનેક તકો ઉદ્ભવે છે આનું સૌથી શ્રેષ્ઠ ઉદાહરણ 'કચ્છ રણોત્સવ' છે. કુદરતી સૌંદર્યના પ્રચાર-પ્રસાર સાથે ધંધા-રોજગારની વિપુલ શક્યતાઓ ફળીભૂત બની છે, તેથી સાંપ્રત સમયમાં વિદ્યાર્થીઓ માટે કારકિર્દીની હવે અનેક નવી દિશાઓ ખુલી છે. તેમાં 'ટૂરિઝમ અને હોસ્પિટાલિટી' આ એક અનોખું, રોમાંચક અને ભરપૂર રોજગારીની શક્યતાઓ ધરાવતું ઉજ્જવળ ક્ષેત્ર છે.

'ટૂરિઝમ અને હોસ્પિટાલિટી' ક્ષેત્રે સફળ કારકિર્દી બનાવવા

ઈચ્છતા વ્યક્તિઓમાં

- પ્રવાસનો મુળભૂત શોખ,
- નવાં નવાં સ્થળોની અધ્યતન માહિતી,
- ભૌગોલિક જ્ઞાન
- અન્યને મદદરૂપ થવાની ભાવના,
- મિત્રતાપૂર્ણ વ્યવહાર
- સમૂહ સાથે કામ કરવાની તત્પરતા
- વિવિધ પશ્ચાદભૂ ધરાવતા લોકોમાં રસ
- વ્યવહારકુશળતા
- મધુર વાણી
- પદ્ધતિસર કામ કરવાની આવડત
- સારું શારીરિક સ્વાસ્થ્ય જેવા ગુણો હોવા અનિવાર્ય છે.

અભ્યાસક્રમો:

• વિદ્યાર્થી મિત્રો, આધુનિક યુગનાં વિકસતા જતા હોટેલ વ્યવસાયના ક્ષેત્રમાં તાલીમ પામેલ વ્યક્તિઓને બહોળી માંગ ઉદ્ભવી છે. જો આપને આ ક્ષેત્રમાં રસ હોય તો અહીં કેટલાંક અગત્યના અભ્યાસક્રમો આપેલા છે. ભારત સરકારના પ્રવાસ મંત્રાલય દ્વારા સંચાલિત 'નેશનલ કાઉન્સિલ ફોર હોટેલ મેનેજમેન્ટ એન્ડ કેટરિંગ ટેકનોલોજી

- બેચરલ ઓફ સાયન્સ (B.SC)
- પ્રવેશ માટેની લાયકાત
- ધો. ૧૨ ની પરીક્ષા પાસ કરેલ હોવી જોઈએ.
- જે.ઈ.ઈ.ની પ્રવેશ પરીક્ષા પાસ કરવી પડે.
- ધો. ૧૨ ની પરીક્ષા આપેલ હોય તેઓ પણ આમાં જોડાઈ શકે છે.

જે.ઈ.ઈ.ની પરીક્ષામાં હેતુલક્ષી પ્રશ્નો હોય છે જેમાં (૧) રિઝનિંગ એન્ડ લોજીકલ ડિઝકશન (૨) ન્યુમેરિકલ એન્ડ સાયન્ટિફિક એટિટ્યુટ (૩) જનરલ નોલેજ. આ ત્રણ કસોટીઓ હિન્દી અને અંગ્રેજી માધ્યમમાં હોય છે. (૪) અંગ્રેજી ભાષા ક્ષમતા કસોટી. આ લેખિત પરીક્ષાના દેખાવને આધારે તારવેલા ઉમેદવારોને ઈન્ટરવ્યુ માટે

બોલાવવામાં આવે છે. અમદાવાદ, ગાંધીનગર, બેંગલુરુ, મુંબઈ, ગોવા, જયપુર સહિત ૨૪ જેટલા સ્થળોએ આ અભ્યાસક્રમ ગવર્નમેંટ સ્પોન્સર્ડ હોટેલ મેનેજમેંટ સંસ્થાઓમાં ચાલે છે.

(૧) ગાંધીનગર **Institute of Hotel Management**, ભાઈજીપરા, કુડાસણ (અડાલજ) ગાંધીનગર, ગુજરાત ખાતે આવેલી સંસ્થા, રમણિય શિસ્તબદ્ધ વાતાવરણ, ઊંડાણભર્યા અભ્યાસ, પ્રયોગિક જ્ઞાનને લીધે ભારતની ટોપ થ્રીમાં આનો સમાવેશ થાય છે. ફોન નં: ૦૭૯ ૨૩૨૭૬૬૫૭

(૨) એશિયા પેસિફિક ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ હોટેલ મેનેજમેંટ, એ.પી. હાઉસ, વિદ્યાવિહાર, આશ્રમ રોડ, અમદાવાદ. ફોન નં: ૦૭૯ ૨૭૫૫૬૧૪૦
વેબસાઈટ: www.nchmct.rog.

આ સંસ્થામાં B.Sc ઉપરાંત ડિપ્લોમા, સર્ટિફિકેટ કોર્સ તેમજ M.B.A પણ થાય છે. હોસ્ટેલની સુવિધા છે.

(૩) વિવેકાનંદ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ હોટેલ એન્ડ ટૂરિઝમ મેનેજમેંટ

બોધિગ્રામ, નેશનલ હાઈવે ૮-બી, કુવાડવા રોડ, કુચિયાદળ જિ.રાજકોટ

ફોન નં: ૦૨૮૧ ૩૨૦૩૦૦૬

Email: info@vihtm.com.

www.vihtm.com.

ચાર વર્ષનો ડિગ્રી કોર્સ તથા એક વર્ષનો ડિપ્લોમા કોર્સ અહીં થાય છે.

(૪) ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ હોટેલ મેનેજમેંટ પોલિટેક્નિક કમ્પાઉન્ડ, આંબાવાડી, અમદાવાદ

કેટલીક અન્ય સંસ્થાઓમાં પણ આ પ્રકારના અભ્યાસક્રમો ઉપલબ્ધ છે જેવા કે

• ધ ઓબેરોય સ્કૂલ ઓફ મેનેજમેન્ટ, શામનાથી માર્ગ, નવીદિલ્હી

વેલકમ ગ્રૂપ - ગ્રેજ્યુએટ

સ્કૂલ ઓફ હોટેલ એડમિનિસ્ટ્રેશન વેલીવ્યુ. હોટેલ, મનીપાલ, કણાટક - ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ હોટેલ મેનેજમેન્ટ, રોઝાબાગ, ઔરંગાબાદ (મહારાષ્ટ્ર) તાજ ગ્રૂપ

• સોફિયા કોલેજ

ભુલાભાઈ દેસાઈ રોડ મુંબઈ ૪૦૦૦૨૬

રીઝવી કોલેજ ઓફ હોટેલ મેનેજમેન્ટ એન્ડ કેટરિંગ ટેકનોલોજી, કાર્ટરરોડ, બાંદ્રા (વેસ્ટ) મુંબઈ-૪૦૦૦૫૦

ક્લાકર્સ સેન્ટર ફોર એક્સિલેન્સ, જયપુર

સિટી ઓફ મેનેજમેન્ટ સાયન્સ, ૨૦૬ શંખેશ્વર કોમ્પ્લેક્ષ, વ્હાઈટ હાઉસ ની સામે, મજૂરા ગેટ, સુરત

વડોદરા ખાતે એમ.એસ.યુનિવર્સિટીમાં હોટેલ મેનેજમેન્ટ અભ્યાસક્રમમાં જોડાઈ શકાય

વિવેકાનંદ યુનિ. ઓફ હોટેલ મેનેજમેન્ટ, વેદ હાઉસ, આર.સી. પટેલ એસ્ટેટ પાસે, અકોટારોડ, વડોદરા

ઈદિરા ગાંધી ઓપન યુનિ.માં પણ આ પ્રકારના અભ્યાસક્રમમાં જોડાઈ શકાય પી.જી. ડિપ્લોમા ઈન ઈન્ટરનેશનલ બિઝનેસ મેનેજમેન્ટ બની શકાય છે.

આ ક્ષેત્રે પોતનો સ્વતંત્ર વ્યવસાય કરી શકાય, રેસ્ટોરંટ, ફાઈવ સ્ટાર હોટેલ, ફૂડ લાઈન, મલ્ટીનેશનલ કંપની, ઈવેંટ મેનેજમેંટ કંપની, મેગા મોલ્સ, હોસ્પિટલ વગેરેમાં સારા પગારથી નોકરી મળી શકે છે. જરૂર છે નવા રસ્તા પર ચાલવાની... સાહસની...

શ્રીમતી એમ.બી.દેવે મદદનીશ વ્યવસાય માર્ગદર્શન સંસ્થા રાયખડ- અમદાવાદ.

• ડિપ્લોમા ઈન ટૂરિઝમ સ્ટડી

• સર્ટિફિકેટ ઈન ટૂરિઝમ સ્ટડી

વેબસાઈટ: www.ignou@in

આંબેડકર યુનિ.

• સર્ટિફિકેટ ઈન ટૂરિઝમ માર્કેટિંગ

• સર્ટિફિકેટ ઈન ટૂરિઝમ મેનેજમેંટ

આમ, ટૂરિઝમ એન્ડ હોસ્પિટાલીટી ક્ષેત્રે અભ્યાસ અને તાલીમ થી સજ્જ

- વ્યવસાય માર્ગદર્શન સંસ્થા,
રાયખડ, અમદાવાદ

ગુજરાત સરકારના રમત-ગમત, યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિ વિભાગ દ્વારા યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ્સ કમિશન UGC દ્વારા માન્યતા પ્રાપ્ત સ્વર્ણિમ ગુજરાત સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટીની વર્ષ ૨૦૧૧થી સ્થાપના કરવામાં આવી છે. ધોરણ ૧૨ પછીના વિવિધ સર્ટિફિકેટ કોર્સિસ તથા સ્નાતક પદવી પછીના ડિપ્લોમા અને અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમો ચાલે છે. યુનિવર્સિટી હાલમાં ગાંધીનગર ખાતે સરકારી વાણિજ્ય કોલેજના મકાનમાં કાર્યરત છે. સંશોધન ક્ષેત્રે M.Phil તથા P.hDના અભ્યાસક્રમો પણ શરૂ કરવામાં આવ્યા છે. અને રમત-ગમત અને ખેલકૂદ ક્ષેત્રે વિશ્વસ્તરની અનેક યુનિવર્સિટીઓ જેમનું સભ્યપદ ધરાવે છે. તેવા International Association of Physical Education and Sports Universities નામના સંગઠનમાં સામેલ સમગ્ર ભારત દેશની આ એકમાત્ર યુનિવર્સિટી છે.

રમત-ગમત અને ખેલકૂદ ક્ષેત્રે કારકિર્દીની તકો:

રમતક્ષેત્રને સર્વોચ્ચ સ્તરે લઈ જવું હોય તો રમતગમતના ક્ષેત્રો સાથે જોડાયેલ તમામ વિજ્ઞાનોને સ્થાનિક સ્તરે સમૃદ્ધ કરવા પડે. રમત વિજ્ઞાનો અને અન્ય

સંલગ્ન ક્ષેત્રો માટેના વિવિધ અભ્યાસક્રમોનું ઘડતર કરી નૈપુણ્ય પ્રાપ્ત કરવા તથા તે ક્ષેત્રે માનવ સંસાધનોનો વિકાસ કરવા શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ અને વિશ્વ વિદ્યાલયોએ પોતાનું ઉત્કૃષ્ટ યોગદાન આપવું જોઈશે. ગુજરાત સરકારએ રમતગમત ક્ષેત્રે ગુજરાતનું યુવાધન શ્રેષ્ઠ આયામોને પ્રાપ્ત કરી શકે તથા તેના માધ્યમથી ભાવિ રમતવીરોને તેમના દ્વારા સ્થાપિત થયેલ કૌશલ્યવર્ધન માટે તમામ સ્તરેથી પ્રયત્નશીલ થવું જોઈએ. હાલના રમતવીરોએ પણ રમતોનો બહોળો અનુભવ અને સિદ્ધિઓ પ્રાપ્ત કર્યા પછી આ પ્રકારના ક્ષેત્રોમાં જોડાવું જોઈએ.

દરેક ક્ષેત્રમાં કુશળ કારીગરોની અછત વર્તાય છે તે જ પ્રમાણે રમતગમતક્ષેત્રે પણ કુશળતા ધરાવતા માનવસંસાધનની અછત વર્તાય છે. એક તરફ શાળા અને કોલેજોની શિક્ષણ પ્રણાલી રમતગમત ક્ષેત્રે પ્રોત્સાહક નથી તો બીજી બાજુ રમતક્ષેત્રે રસ ધરાવતા ખેલાડીઓને તૈયાર કરવા માટે વિવિધ ક્ષેત્રોમાંના કુશળતા તથા જ્ઞાન ધરાવતા વિદ્વાનો રમતના ક્ષેત્ર તરફ વ્યાવસાયિક સંભાવનાઓ જોઈ શકતા નથી. આજની તાતી જરૂરિયાત પ્રમાણે રમતક્ષેત્રે ઉત્કૃષ્ટ કક્ષાના રાહબરો, મનોવૈજ્ઞાનિકો, જૈવચંત્રશાસ્ત્રના વિદ્વાનો, રમત ટેકનોલોજીના નિષ્ણાતો, રમત ઈજનેરો, પરફોર્મન્સ એનાલિસ્ટ તથા આંકડાશાસ્ત્રીઓ, રમત આહાર વિજ્ઞાનીઓ તથા રમત આરોગ્યશાસ્ત્રના વિદ્વાનોની તાતી જરૂરિયાત જણાય છે. આ ક્ષેત્રો તરફ આગળ વધવા ભાગ્યે જ કોઈ વિજ્ઞાનના વિદ્યાર્થીઓ કે રમતવીરો વિચારણા કરે છે.

રમતક્ષેત્રે ભવિષ્યમાં ઊભી થનાર સંભાવનાઓ સામે માનવ સંસાધનનું ઘડતર કરવું રહ્યું. રમતક્ષેત્રે વિવિધ સંભાવનાઓને જોતાં ચર્ચાની સરળતા ખાતર વિવિધ જૂથોમાં વહેંચી નવા અભ્યાસક્રમોનું વૈજ્ઞાનિક રીતે ઘડતર કરી તથા તેના માધ્યમથી નિપૂણ માનવસંસાધન પ્રાપ્ત કરી શકાય. ઉદાહરણ તરીકે –

ગ્રૂપ-૧ રમત વિજ્ઞાન ગ્રૂપ

આ ક્ષેત્રે સ્પોર્ટ્સ ફિઝિયોલોજી, સ્પોર્ટ્સ બાયોમિકેનિક્સ, સ્પોર્ટ્સ સાઈકોલોજી અને એન્થ્રોપોમેટરી, સ્પોર્ટ્સ ટેકનોલોજી, સ્પોર્ટ્સ પરફોર્મન્સ એનાલિસ્ટ, સ્પોર્ટ્સ ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી એક્સપર્ટ, સ્પોર્ટ્સ લેબોરેટરી ટેકનિશિયન, કોચિંગ માટે વિશિષ્ટ પ્રકારના સોફ્ટવેર ડેવલપર્સ વગેરે જેવાં ક્ષેત્રો હજુ પણ વણખેડ્યા છે.

ગ્રૂપ-૨ સ્પોર્ટ્સ મેડિસિન અને આનુસાંગિક અભ્યાસક્રમો:

સ્પોર્ટ્સ મેડિસિન એક્સપર્ટ, સ્પોર્ટ્સ ફિઝિયોથેરપી કન્ડીશનિંગ ટ્રેઇનર્સ, એક્સરસાઇઝ થેરપી ટેકનિશિયન, સ્પોર્ટ્સ ડાયનાટોમી જેવાં ક્ષેત્રો પણ વણખેડ્યા જણાય છે. જેમાં અનેક ઘણી શક્યતાઓ દેશ અને વિદેશમાં રહેલી છે જે રમતવીરો તથા વિજ્ઞાનના વિદ્યાર્થીઓ આ પ્રકારના ક્ષેત્રોમાં વળ્યા નથી.

ગ્રૂપ - ૩ સ્પોર્ટ્સ મેનેજમેન્ટ :

આ ક્ષેત્રે ઈવેન્ટ મેનેજમેન્ટ ઈન સ્પોર્ટ્સ, HR મેનેજમેન્ટ ઈન સ્પોર્ટ્સ, સ્પોર્ટ્સ ટૂરિઝમ, સ્પોર્ટ્સ ઈકોનોમિક્સ એન્ડ ફાયનાન્સિંગ મેનેજમેન્ટ, મેનેજમેન્ટ ઓફ સ્કૂલ સ્પોર્ટ્સ, મેનેજમેન્ટ ઓફ યુનિવર્સિટી સ્પોર્ટ્સ, સ્પોર્ટ્સ ગુડ્સ માર્કેટિંગ, હેલ્થ કલબ એન્ડ ફીટનેસ સેન્ટર મેનેજમેન્ટ, યોગ સેન્ટર મેનેજમેન્ટ, સ્પોર્ટ્સ લો, સ્પોર્ટ્સ આર્બિટ્રેશન જેવા ક્ષેત્રોમાં પણ અનેક ગણી શક્યતાઓ છે. નોકરી કરતાં સ્વરોજગારી મેળવવાની શક્યતાઓ સૌથી વધુ જણાય છે.

ગ્રૂપ ૪ સ્પોર્ટ્સ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ :

આ ક્ષેત્રે સ્પોર્ટ્સ કારપેન્ટ્રી, બ્લેક સ્મીથ એન્ડ વેલ્ડિંગ વર્ક ઈન સ્પોર્ટ્સ ગુડ્સ મેન્યુફેક્ચરિંગ, લેધરવર્ક, કોચર, ફાઇબર વર્ક, ફોમવર્ક, સ્પોર્ટ્સ હોઝીયરી એન્ડ ગારમેન્ટ્સ મેન્યુફેક્ચરિંગ એન્ડ માર્કેટિંગ જેવા ક્ષેત્રોમાં અકુશળ કારીગરોની સંખ્યા વધુ છે તેથી વિદેશી ઉપકરણો પર દેશના વધુ નાણાંનો વ્યય થાય છે. Make in India બેઈઝ સ્મોલ સ્કેલ ઈન્ડસ્ટ્રી વિકસાવી શકાય છે.

ગ્રૂપ - ૫ સ્પોર્ટ્સ કોચિંગ :

આ જૂથમાં રમતગમત ક્ષેત્રે ઉપયોગમાં લેવાતા ઉપકરણો અને મેદાનો માટે પણ વિવિધ ક્ષેત્રોના કુશળ

કારીગરોની જરૂરિયાત પડશે, જેને નજર અંદાજ કરી શકાય નહીં. જેમ કે - સ્પોર્ટ્સ ગ્રાઉન્ડ મેઈન્ટેનન્સ એન્ડ માર્કેટિંગ, સ્પોર્ટ્સ ઈક્વિપમેન્ટ સ્ટોરેજ એન્ડ મેઈન્ટેનન્સ, ટ્રેક માર્કેટિંગ એન્ડ મેઈન્ટેનન્સ, સ્પોર્ટ્સ ગુડ્સ રિપેરર્સ એન્ડ મેઈન્ટેનન્સ, સિન્થેટીક પ્લે સરફેસિસ કેર એન્ડ મેઈન્ટેનન્સ, ઈક્વિપમેન્ટ ઓપરેટર, સ્પોર્ટ્સ સિનેમેટ્રોગ્રાફી, કોમ્પ્યુટર એનાલિસિસ ઓફ સ્પોર્ટ્સ સ્કીલ્સ એન્ડ ઈવેન્ટ્સ, સ્પોર્ટ્સ ટ્રેઇનર્સ કન્ડિશનિંગ કોચ, રીહેલ થેરપિસ્ટ, એક્સરસાઇઝ થેરપિસ્ટ, HPC Coach (High Performance Coach) જેવા વણખેડ્યા ક્ષેત્રે રમતવીરો પોતાની કારકિર્દી બનાવી શકે છે.

ગ્રૂપ-૬ સ્પોર્ટ્સ મિડિયા :

આજકાલ સ્પોર્ટ્સ ટેલિવિઝનના માધ્યમથી તથા રેડિયોના માધ્યમથી ઘરે ઘરે પહોંચ્યું છે તે સચોટ અને સક્ષમતાથી પહોંચે તથા તેની પ્રવૈધકતા અને મૂલ્ય જળવાય તે રીતે પહોંચે તે ખૂબ જરૂરી છે જેથી રમતગમતનો હાર્દ અને તેની અગત્યતા સમાજમાં જળવાઈ શકે અને તેની સામાજિક સ્વીકૃતિ શ્રેષ્ઠ સ્તર પ્રાપ્ત કરી શકે તે માટે સ્પોર્ટ્સ જર્નાલિઝમ, સ્પોર્ટ્સ ન્યૂઝ રિપોર્ટર, વીડિયો શૂટિંગ ઈન સ્પોર્ટ્સ, સ્પોર્ટ્સ ઈવેન્ટ કોમેન્ટેટર, સ્પોર્ટ્સ સ્ટેટીસ્ટિશીયનની જરૂરિયાત છે. એક રમતવીર પોતાના બહોળા રમતના અનુભવો અને તેને લગતી પ્રવૈધકીને આધારે સમાજ સાથે શ્રેષ્ઠ પ્રત્યાયન કરી શકે છે. રમતોમાં રસ ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓ અને વ્યાવસાયિક રમતવીરોએ આ ક્ષેત્રોમાં આગળ વધવાની જરૂરિયાત જણાય છે.

ગ્રૂપ-૭ સ્પોર્ટ્સ પેડાગોગી :

શિક્ષણશાસ્ત્રીય સિધ્ધાંતોના આધારે અસરકારક શિક્ષણ આપી શકે તેવા શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિજ્ઞાનીઓની આજે વ્યાવસાયિક કોલેજો અને યુનિવર્સિટીઓમાં અધ્યાપકોની જરૂર જણાય છે. જેના માધ્યમથી શ્રેષ્ઠ વિદ્યાર્થીઓ તૈયાર કરી શકાય. શૈક્ષણિક ટેકનોલોજીનો યોગ્ય ઉપયોગ અધ્યાપન અને અધ્યયન ક્ષમતાઓ વિકસાવે છે તેથી ઉત્કૃષ્ટ શૈક્ષણિક ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ આ પ્રકારની વ્યાવસાયિક સંસ્થાઓમાં તાતી જરૂરિયાત છે. શ્રેષ્ઠ રીતે અધ્યાપન કાર્ય કરી શકે તેવા અધ્યાપકોની માગ સતત વધી રહી છે. રમતવીરોએ પોતાના વિશાળ અનુભવોનો લાભ ભાવિ પેઢીને આપવા આ ક્ષેત્રે

અંપલાવવાની આજની તાતી માગ છે.

વાણિજ્યક્ષેત્રે પણ રમતગમતનું મોટું યોગદાન જણાય છે. દેશ-વિદેશમાં યોજાતી શ્રેષ્ઠસ્તરની રમતોની સ્પર્ધાઓમાં યોગ્ય વહીવટી આયોજન કરવામાં આવે અને આયોજકોમાં ધંધાકીય કુશળતા હોય તો અનેક ગણો લાભ રમતગમતની સ્પર્ધાઓના માધ્યમથી પણ મેળવી શકાય છે, પણ તે માટે સ્પોર્ટ્સ બિઝનેસ, સ્પોર્ટ્સ ઇકોનોમિક્સના ક્ષેત્રો વણખેડ્યા જણાય છે. આ તમામ ક્ષેત્રે યુનિવર્સિટી તથા રમતગમતક્ષેત્રે કાર્યરત શૈક્ષણિક સંસ્થાઓના માધ્યમથી ઉત્કૃષ્ટ કામગીરી કરી શકાય તેમ છે.

ગુજરાત સરકાર તથા કેન્દ્ર સરકારે રમતગમતને પ્રોત્સાહન આપવા માટે વિજેતા પ્રાપ્ત કરનાર ખેલાડીઓ માટે અનેક ઇનામોની ઘોષણા કરેલ છે. જે મુજબ ઓલિમ્પિક સ્તરે, આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે, કોમનવેલ્થ ગેમ્સ, નેશનલ ગેમ્સ, શાળાકીય સ્પર્ધાઓમાં વિજેતાપદ પ્રાપ્ત કરનાર ખેલાડીને રોકડ પુરસ્કાર સ્વરૂપે, એવોર્ડ સ્વરૂપે તથા વિવિધ યોજના અંતર્ગત અનેકવિધ લાભ આપવામાં આવે છે. જેની વિગતો સરકારના રમત-ગમત વિભાગની વેબસાઇટ પર સરળતાથી ઉપલબ્ધ છે.

ગ્રૂપ-૮ : એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સ

એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સ ઇન્ડસ્ટ્રી છેલ્લાં કેટલાંક વર્ષોથી ભારતમાં ઝડપથી વિકસી રહી છે. જેની અનેક સંસ્થાઓ પણ છે. શાળા/કોલેજો અને મનોરંજન ક્લબોમાં એડવેન્ચર એક્ટિવિટીઝ જેવી કે, લેન્ડ એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સ, વોટર એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સ, એરો એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સમાં ભાગ લેવા અનેક વિદ્યાર્થીઓ અને સાહસિકો તૈયાર થાય છે. તેઓની જરૂરિયાતને ધ્યાને લઈ એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સ અને ટૂરિઝમ, હોસ્પિટાલિટી મેનેજમેન્ટ, એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સ ટૂર-ગાઇડ જેવી નવી વ્યાવસાયિક તકોમાં કારકિર્દી વિકસાવી શકાય તેમ છે. આ માટે એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સ ક્ષેત્રે પ્રવૈધક જ્ઞાન હોવું જરૂરી છે. સ્વર્ણિમ ગુજરાત સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટીમાં એક અલગથી એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સ એન્ડ યૂથ અફેર્સ વિભાગમાં કાર્યરત પી.જી. ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમો દ્વારા આ ક્ષેત્રે વ્યાવસાયિક કારકિર્દી અને સ્વરોજગારીની તકો વિકસાવી શકાય તેમ છે.

સ્પોર્ટ્સ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ છેલ્લાં કેટલાંક વર્ષોથી બહુ ઝડપભેર

આગળ વધી રહી છે. વિવિધ કંપનીઓ સ્કૂલ સ્પોર્ટ્સમાં, કલબ સ્પોર્ટ્સમાં એક્સપર્ટ આઉટસોર્સિંગ એજન્સી તરીકે ભરપૂર કમાણી સક્ષમતાપૂર્વક કરી રહી છે. તદુપરાંત ક્રિકેટ, ટેનીસ, ફૂટબોલ, બાસ્કેટબોલ, ગોલ્ફ, બેડમિન્ટન સ્કીઈંગ, મોટર સ્પોર્ટ્સ, વોટર સ્પોર્ટ્સ, એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સ, માર્શલ આર્ટ તથા ટ્રેક એન્ડ ફિલ્ડ જેવા સ્પોર્ટ્સ તદુપરાંત ઇન્ટર-આઉટડોર, ઇન્ડિવિડ્યુઅલ તથા ટીમ સ્પોર્ટ્સ, મનોરંજનાત્મક તથા સ્પર્ધાત્મક સ્પોર્ટ્સમાં સ્પોર્ટ્સ ટ્રેનર અને કોચ તરીકે ભરપૂર શક્યતા આગામી વર્ષોમાં ઊભી થનાર છે.

ઉપરોક્ત તમામ રમતોમાં પબ્લિક રીલેશન ઓફિસર્સ તથા સ્પોર્ટ્સ પ્રમોશનલ એક્ટિવિટી કો-ઓર્ડિનેટર એક અલગ કારકિર્દી ક્ષેત્ર આજકાલ ઊભરી રહ્યું છે. આઈ.પી.એલ, ફોર્મ્યુલા-૧, ક્રિકેટ લીગ, કબડ્ડી લીગ, ફુટબોલ લીગ જેવા ક્ષેત્રોમાં ઇવેન્ટ પ્રમોશન, ટીકીટીંગ ફાયનાન્સિયલ એન્ડ અકાઉન્ટ વોલિન્ટયર સર્વિસીસ, હોસ્પિટાલિટી મેનેજમેન્ટ એન્ડ ઓપરેશન જેવા ક્ષેત્રો પણ વિકસી રહ્યા છે. તેની સાથે સાથે સ્પોર્ટ્સ ટૂર, એડવેન્ચર ટૂર એન્ડ ટ્રાન્સપોર્ટેશનનો બિઝનેસ રમતપ્રેમીની સગવડતા માટે વિદેશોની જેમ ભારતમાં પણ ખૂબ સારી રીતે ઊભરી રહ્યો છે. આની સાથે બીજી અનેક સેવાઓ જેમ કે સ્પોર્ટ્સ લો, કોન્ટ્રાક્ટ મેનેજમેન્ટ, સેલ્સ બોય્ઝ/ગર્લ્સ (સ્પર્ધા સ્થળે રમતોના ઉત્કૃષ્ટ સાધનોનું વેચાણ કેન્દ્ર) જેવા રસપ્રદ કારકિર્દી ક્ષેત્રો વિકસી રહ્યા છે.

આ તમામ વિગતો હાલ એટલા માટે પ્રસ્તુત છે કારણ કે આજકાલ વિદ્યાર્થીઓ શારીરિક શિક્ષણના મર્યાદિત ક્ષેત્રને વળગી રહી અન્ય ક્ષેત્રો તરફ વળ્યા નથી, જે ક્ષેત્રો ખૂબ વિસ્તૃત સ્વરૂપે વિકસી રહ્યા છે. સ્વર્ણિમ ગુજરાત સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટી નવી ઊભી થયેલ જરૂરિયાતોને આધારે ભાવિ આયોજનો કરવા તરફ પદાર્પણ કરી રહી છે. ઘણા ટોપ એમ્પલોયર જેવા કે- BCCI, ICC, ઓલ ઇન્ડિયા ફૂટબોલ ફેડરેશન, ઇન્ડિયન ઓલિમ્પિક એસોસિએશન- IOA, કોમનવેલ્થ ગેમ્સ, એશિયન ગેમ્સ, ઇડન ગાર્ડન, વાનખેડે સ્ટેડિયમ, ESPN, સહારા સ્પોર્ટ્સ, ING, રિલાયન્સ ટાઈગર સ્પોર્ટ્સ માર્કેટિંગ, ઇમ્પિરિયલ ઇન્ટરનેશનલ એકેડેમી મુંબઈ, Kooch સ્પોર્ટ્સ-મુંબઈ, સ્પોર્ટ્સ મેનેજમેન્ટ એકેડેમી હૈદરાબાદ, ટ્રાન્સટેરિયા મુંબઈ, ફિક્કી

(FICCI),CII, સ્પોર્ટ્સ સ્પેસિફિક યુનિવર્સિટીઝ તથા વિવિધ સ્પોર્ટ્સ કોલેજીસ, સ્પોર્ટ્સ એકેડેમી, એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સ ક્લબ જેવી વ્યાવસાયિક સંસ્થાઓમાં ઘણી વિશાળ ઉજળી તકો રહેલી છે જે ક્ષેત્રો તરફ સૌનું ધ્યાન દોરવું ઘટે.

ઉપરોક્ત દર્શાવેલ ક્ષેત્રોમાં વ્યવસાયી તકો પ્રાપ્ત કરવા માટે જે તે ક્ષેત્રોમાં વ્યક્તિ પોતાના રસરુચિ, અભિયોગ્યતા તેમજ કાર્યકુશળતા પ્રમાણે પ્રમાણિત અભ્યાસક્રમોના માધ્યમથી નિપુણતા મેળવી આ ક્ષેત્રોમાં ઝંપલાવી શકે છે. જેમાં આભ જેટલી વિશાળ તકો રહેલી છે. પોતાને ગમતા શ્રેષ્ઠ રમતવીરો સાથે કામ કરવાની, મળવાની, પ્રત્યાયન કરવાની તકની સાથે ઉત્સાહ અને ઉમંગભર્યા મનોરંજન અને શારીરિકક્ષમતા તથા સાહસિક અનુભવ પ્રાપ્ત કરી શકે છે. તેથી આવો, આ પ્રકારના ક્ષેત્રે ક્ષમતા પ્રાપ્ત કરવા માટે કમર કસીએ, જે તે ક્ષેત્રમાં કાર્યકુશળતા પ્રાપ્ત કરવા પોતાની જાતને સજ્જ કરીએ અને પોતાના રાજ્ય અને રાષ્ટ્રને રમતક્ષેત્રે ગૌરવ અપાવવાની સમગ્ર વ્યવસ્થાના ભાગરૂપ બનીએ. પોતાનું ઉત્તમ યોગદાન આપીએ..

સ્વર્ણિમ ગુજરાત સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટી ખાતે શારીરિક શિક્ષણ તથા રમત-ગમતનું બહોળું જ્ઞાન ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓ તૈયાર કરવા અગ્રેસર છે. યુનિવર્સિટી દ્વારા ચાલતા વિવિધ અભ્યાસક્રમોની માહિતી નીચે મુજબ છે.

અભ્યાસક્રમો

ધોરણ ૧૨ પછી વ્યાવસાયિક શિક્ષણક્ષેત્રે સર્ટિફિકેટ કક્ષાના અભ્યાસક્રમો

ધોરણ-૧૨ પછી ૩ માસનો પૂરા સમયનો અને ૬ માસનો ખંડ સમયના (ફક્ત શનિવાર-રવિવાર) નીચે મુજબના અભ્યાસક્રમોમાં વિદ્યાર્થી પોતાની વ્યાવસાયિક કુશળતા વિકસાવી શકે છે.

- સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન સ્પોર્ટ્સ કોચિંગ - ૩ માસ (૬ માસ)
- સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સ એડમિનિસ્ટ્રેશન- ૩ માસ (૬ માસ)
- સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન સ્પોર્ટ્સ મેનેજમેન્ટ- ૩ માસ (૬ માસ)
- સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન સ્પોર્ટ્સ જર્નાલિઝમ એન્ડ માસ મીડિયા ટેકનોલોજી- ૩ માસ (૬ માસ)
- સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન ફિટનેસ મેનેજમેન્ટ - ૩ માસ (૬ માસ)

- સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન એક્સરસાઈઝ થેરાપી- ૩ માસ (૬ માસ)

ધોરણ - ૧૨ પછી સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમ

- બેચલર ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ સ્પોર્ટ્સ (BPES)(રમત વિજ્ઞાન)- ૩ વર્ષ

સ્નાતક (Graduation) બાદના અભ્યાસક્રમો

- બેચલર ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન (BPEd)(Teacher Education)- ૨ વર્ષ (NCTE)
- માસ્ટર ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ સ્પોર્ટ્સ (MPES)(રમત વિજ્ઞાન)- ૨ વર્ષ (UGC)
- માસ્ટર ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન (MPEd) (Teacher Education)- ૨ વર્ષ (NCTE)
- પી. જી. ડિપ્લોમા ઈન સ્પોર્ટ્સ કોચિંગ- ૧ વર્ષ
- પી. જી. ડિપ્લોમા ઈન સ્પોર્ટ્સ મેનેજમેન્ટ - ૧ વર્ષ
- પી. જી. ડિપ્લોમા ઈન એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સ એડમિનિસ્ટ્રેશન- ૧ વર્ષ
- પી. જી. ડિપ્લોમા ઈન સ્પોર્ટ્સ જર્નાલિઝમ એન્ડ માસ મીડિયા ટેકનોલોજી - ૧ વર્ષ
- અનુસ્નાતક (Post-graduation) બાદના અભ્યાસક્રમો
- માસ્ટર ઓફ ફિલોસોફી (MPhil)- ફિઝિકલ એજ્યુકેશન અનુસ્નાતક પછી
- માસ્ટર ઓફ ફિલોસોફી + PhD ઈન્ટિગ્રેટેડ-ફિઝિકલ એજ્યુકેશન અનુસ્નાતક પછી
- ડોક્ટર ઓફ ફિલોસોફી ઈનફિઝિકલ એજ્યુકેશન (PhD)-ફિઝિકલ એજ્યુકેશન અનુસ્નાતક પછી

વધુ માહિતી માટે સ્વર્ણિમ ગુજરાત સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટી, સરકારી કોમર્સ કોલેજ કેમ્પસ, મહાત્મા મંદિર પાસે, યૂથ હોસ્ટેલ સામે, ગ-૪ પાસે, સેક્ટર-૧૫, ગાંધીનગર-૩૮૨૦૧૬ તથા ફોન નં. ૦૭૯-૨૩૨૮૮૩૬૪/૬૨૧ સંપર્ક કરી શકાય છે. આ ઉપરાંત <https://sgsu.gujarat.gov.in> વેબસાઈટ દ્વારા નિયમિત માહિતી મેળવી શકાશે.

એ-૧૪, સુવિધા પાર્ક,
પાર્શ્વનાથ ટાઉનશીપ રોડ, કૃષ્ણનગર, અમદાવાદ

- ડૉ. પૂજા કોટક

વિશ્વની ઊઘડતી ક્ષિતિજમાં અનેક પ્રકારની સમસ્યા ઊભી થઈ ગઈ છે. દુનિયા અત્યારે ઠંડી પડી રહી છે. એવા સમયે પૃથ્વી પરથી જીવન માટે પણ અનેક પ્રશ્નો અને જોખમો વધ્યા છે જેના માટે ભારત સરકારે નેશનલ એક્શન પ્લાન આઠ કોર મિશન સાથે શરૂ કર્યો છે. આવનાર સમયમાં આ વિષયમાં પ્રોફેશનલ અને કુશળ જ્ઞાન ધરાવનાર એક્સપર્ટની જરૂર પડશે. કારણ કે ગ્રીન હાઉસ ગેસીસ એ પૃથ્વીના વધતાં જતાં તાપમાન માટે જવાબદાર છે. સમુદ્રની વધતી જતી સપાટી પણ ચિંતાનો વિષય છે. કુદરતી અને માનવસર્જિત વિપદાઓ દ્વારા ક્રમશઃ પૃથ્વીનો નાશ થઈ રહ્યો છે. કાર્બન ડાયોક્સાઇડની ઉત્પત્તિ, તેમજ પૃથ્વી પર ઘટી રહેલું પાણીનું પ્રમાણ, ખોરાકમાં અન્નનું ઘટતું પ્રમાણ, નવા ઉત્પન્ન થતા રોગો વગેરે પ્રશ્નો મુખ્ય છે. ગ્લોબલ વોર્મિંગના પ્રશ્ને કલાયમેટ યેન્જ માટે ખતરો ઊભો કર્યો છે. જેના કારણે આવનાર સમયમાં કલાયમેટ યેન્જ દ્વારા સમગ્ર જીવનના અસ્તિત્વના અનેક પ્રશ્નો ઊભા થશે. ૧૯મી સદીમાં વૈજ્ઞાનિકો દ્વારા વાતાવરણમાં વધતા કાર્બન ડાયોક્સાઇડ, મિથેનના કારણે પૃથ્વીનું તાપમાન વધે છે તેવું દર્શાવવામાં આવ્યું છે. ઔદ્યોગિકીકરણ તેમજ ઊર્જાના વપરાશને લીધે કલાયમેટ યેન્જની અનેક સમસ્યાઓ ઊભી થઈ છે.

અભ્યાસક્રમો : આ તમામ બાબતોનો વૈશ્વિક સ્તરે કોઈ રસ્તો નીકળે તે માટે ગુજરાત સરકારે સમગ્ર વિશ્વમાં સૌ પ્રથમ વખત કલાઈમેટ યેન્જ ડિપાર્ટમેન્ટની શરૂઆત કરી છે. આવી પરિસ્થિતિમાં ગુજરાત યુનિવર્સિટીએ એમએસી (કલાયમેટ યેન્જ એન્ડ મેનેજમેન્ટ)નો બે વર્ષનો અભ્યાસક્રમ શરૂ કર્યો છે.

ગુજરાત યુનિવર્સિટીએ બે વર્ષનો B.Sc. કક્ષાનો અભ્યાસક્રમ શરૂ કરીને સમગ્ર ભારતમાં નવો ચીલો પાડ્યો છે. જેની વિશેષતા એ છે કે આ કોર્સમાં બી.એ. વિથ ઈકોનોમિક્સ થયેલો વિદ્યાર્થી પણ પ્રવેશ મેળવી શકે છે.

ઉપરાંત, એન્જિનિયરિંગ, એગ્રિકલ્ચર, મેનેજમેન્ટ અને બી.એસસી. થયેલા વિદ્યાર્થીઓ પ્રવેશ માટે લાયક બને છે. જેના માટે ૫૫ ટકા માર્ક્સ જરૂરી છે. આ કોર્સ માટે ૩૦ બેઠક રાખવામાં આવી છે. જેમાં પાંચ સ્પેશિયલ બેઠક છે.

આ કોર્સ કલાયમેટ યેન્જ માટે અનોખો છે. જેના વડે યુનિવર્સિટીએ સેન્ટર ફોર એન્વાયરમેન્ટ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ સાથે એમ.ઓ.યુ. કર્યા છે આ કોર્સમાં ગ્લોબલ વોર્મિંગ, કલાયમેન્ટ તેના નિયમો, તેની વિશેષતાઓનો અભ્યાસ કરાવાશે. કલાયમેન્ટ યેન્જની ફિઝિકલ બાયલોજીકલ, સોશિયલ ઈકોનોમિક્સ અને પર્યાવરણની શરતોનો વૈશ્વિક લેવેલે અભ્યાસ થાય છે. જેમાં ચોથા સેમેસ્ટરમાં વિદ્યાર્થીએ ફિલ્ડવર્ક કરીને પ્રોજેક્ટ આપવાનો રહેશે. આ કોર્સમાં વિદ્યાર્થીઓએ કલાઈમેટ યેન્જના રાષ્ટ્રીય અને આંતર રાષ્ટ્રીય નિયમોનો અભ્યાસક્રમ કરવાનો રહેશે.

ગુજરાત યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓ કલાઈમેટ યેન્જ માટે કેસ સ્ટડી કરશે. જેના કારણે એક્સ્પોલર પોલિસી, મેથોડોલોજી, ઓશનોગ્રાફી (સમુદ્રી વિજ્ઞાન), ફોરેસ્ટ્રી, એનર્જી, મેનેજમેન્ટ તેમજ કાર્બન રીટિંગ, કાર્બન એનર્જી મેનેજમેન્ટ કાર્બન એમિશન, ફોશિલ ફ્યુઅલ્સ, વોટર મેનેજમેન્ટ જેવા વિવિધ પ્રકારના વિષયોની જાણકારી આપવામાં આવશે. ચાર સેમેસ્ટરના આ અભ્યાસક્રમમાં વિદ્યાર્થીઓ કલાયમેટ યેન્જ પરની અસરો, ઉપાયો અને મેનેજમેન્ટનો અભ્યાસ કરશે. કુલ મળીને વિદ્યાર્થીઓ તેની પ્રેક્ટિકલ, પ્રોજેક્ટ ટ્રેનિંગ, લર્નિંગ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ, ફિલ્ડ વિઝિટ, ડેઝર્ટેશન સેમિનાર વગેરે દ્વારા પોતાનું શિક્ષણ મેળવશે.

એમ.એસસી.કક્ષાના અભ્યાસક્રમમાં ગ્રેડિંગ પ્રમાણે માર્ક્સ અપાય છે. જેમાં ઈન્ટરનલ ટેસ્ટના ૩૦ ટકા અને એક્સટર્નલ એક્ઝામના ૭૦ ટકા માર્ક્સ આપવામાં આવે છે. પરીક્ષામાં ૮૦ માર્ક્સ વિષયના અને ૨૦ માર્ક્સ ઓબ્જેક્ટિવના હોય છે. મેરિટના આધારે વિદ્યાર્થીઓને પસંદગી અપાય છે.

રોજગારીની તકો: એમ.એસસી. થયેલા વિદ્યાર્થીઓને વૈશ્વિક કક્ષાના પ્રશ્નના ઉકેલ માટે સરકાર, ઉદ્યોગો તેમજ પર્યાવરણ સંસ્થામાં કલાસ વન ઓફિસરની નોકરી મળી શકે છે. ઉપરાંત, વૈજ્ઞાનિક તરીકે વનવિભાગ કે ભારત સરકારના પર્યાવરણ મંત્રાલયમાં ડાયરેક્ટર બની શકે છે. આઈ.એ.એસ.ની પરીક્ષા આપીને વિદ્યાર્થી યુનો અને વિદેશની કમિટીઓમાં મેનેજર એમ્બેસેડર બની શકે છે. ઉપરાંત એન.જી.ઓ.માં જોડાઈને વૈશ્વિક સ્તરના પ્રશ્નો દૂર કરવામાં મદદ કરી શકે છે. સામાન્ય રીતે વિદ્યાર્થીને સાતેક લાખ રૂપિયાનું પેકેજ મળી શકે છે. અમર્યાદિત અને ખાસ તકોનો આ ખજાનો છે. આ ક્ષેત્ર ગ્રીન જોબ્સનું કહેવાય છે. વિવિધ પ્રકારના વ્યવસાયોમાં આવતા વર્ષોમાં ૧૦ લાખ નવી નોકરીઓની તક ઊભી થવાની સંભાવના છે.

પર્યાવરણ વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી : જોયું ગુજરાતમાં શિયાળામાં વરસાદ વરસ્યો. અમેરિકામાં અમુક જગ્યાએ તાપમાન ઘટીને (માઈનસ બાવન) ડિગ્રી જેટલું થઈ ગયું. અમેરિકાના અમુક પ્રદેશો તો જાણે એન્ટાર્કટિકા બની ગયાં છેલ્લા કેટલાંક વર્ષોથી ચકલી, ગીધ જેવા પક્ષીઓ જોવા મળતા નથી. આ બધાનું કારણ શું ? ગ્લોબલ વોર્મિંગ આ ગ્લોબલ વોર્મિંગની અસરો ઘટાડવા શું કરવું જરૂરી છે ? પર્યાવરણનું જતન. જો પર્યાવરણની જાળવણીનું કામ થાય અને તેમાંથી આપને રોજગારી પણ મળે, તો ? જરૂરી છે તો મેળવી લઈએ જાણકારી આવા જ પ્રકારના અભ્યાસક્રમોની...

(અ) અભ્યાસક્રમનું નામ : B.sc in E.S. (Environmental Science) પર્યાવરણ વિજ્ઞાન)

લઘુતમ લાયકાત : H.S.C.(ધો.૧૨)ની પરીક્ષા વિજ્ઞાનપ્રવાહ શ્રૂપ સાથે પાસ.(બી.એસસી.પ્રથમ વર્ષમાં કોમન વિષયો ભણવાના હોઈ એફ.વાય.બી.એસ.સી. શ્રૂપ સાથે પાસ કરનારાઓને આ અભ્યાસક્રમમાં સીધો બીજા વર્ષમાં પ્રવેશ મળી શકે છે.)

પ્રાપ્ય બેઠકો : ૬૦
પ્રવેશ પદ્ધતિ : ઓપન મેરિટ
પ્રવેશ પ્રક્રિયા : મે-જૂન માસ
અભ્યાસક્રમની ફી : ૩૯,૦૦૦/- વાર્ષિક (બે

સેમેસ્ટરની સંયુક્ત) (ફેરફાર પાત્ર)

અભ્યાસક્રમનો સમયગાળો : ૩ વર્ષ (૬ સેમેસ્ટર, છેલ્લા વર્ષમાં ૬ થિયરીના અને પ્રેક્ટિકલ વિષયોનો સમાવેશ)

અભ્યાસક્રમ ચલાવતી સંસ્થા : ગુજરાત રાજ્યમાં એન્વાયરમેન્ટલ સાયન્સ વિષય તરીકે શીખવતી ઘણી સંસ્થાઓ છે. પણ આ વિષયમાં જ B.Sc.ની ડિગ્રી આપતી ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઘણી ઓછી છે, જેમાંથી...એન.વી.પટેલ કોલેજ ઓફ પ્યોર એન્ડ એપ્લાઈડ સાયન્સિસ (NVPAS), મોટા બજાર, વલ્લભવિદ્યાનગર, જિ.આણંદ, પીન-૩૮૮૧૨૦. ફોન : ૦૨૬૯૨-૨૩૫૫૦૦ વેબસાઈટ : www.rnkumar.co.in

- બી.ઈ.(એન્વાયરમેન્ટલ ઈજનેરી) ધો.૧૨ વિજ્ઞાન પરીક્ષાનો સ્કોર
- (૧) સરકારી ઈજનેરી કોલેજ, ભૂજ. સંપર્ક નંબર ૨૮૩૨-૨૩૧૧૬૪
- (૨) એલ. ડી. ઈજનેરી કોલેજ, અમદાવાદ. સંપર્ક નંબર : ૦૭૯-૨૬૩૦૬૭૫૨

રોજગારીની તક :

- સરકારી તેમજ અર્ધસરકારી સંસ્થાઓમાં પર્યાવરણ ઈજનેર અધિકારી સેફ્ટી ઓફિસર, વૈજ્ઞાનિક તરીકે.
- NGO (જેવા કે CEE) ઈન્ડસ્ટ્રીઝ, કોર્પોરેટ સેક્ટરમાં પર્યાવરણ એનાલિસ્ટ તરીકે.
- પર્યાવરણને લગતી કન્સલ્ટન્સી ફર્મમાં પર્યાવરણ કન્સલ્ટન્ટ/સલાહકાર તરીકે
- દેશ-વિદેશની પર્યાવરણ રિસર્ચ ઈન્સ્ટિટ્યૂટમાં આસિસ્ટન્ટ કે લેબ નિરીક્ષક તરીકે.
- પર્યાવરણને લગતી શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં અધ્યાપક તરીકે.
- પ્રદૂષણ નિયંત્રણનું કાર્ય કરતી પોતાની લેબોરેટરી કે કન્સલ્ટન્સી ફર્મ ખોલી ઉદ્યોગસાહસિક તરીકે.

અભ્યાસની વિશેષતા :

- આ અભ્યાસક્રમમાં ઈન્ડસ્ટ્રીયલ વિઝિટ, એજ્યુકેશન ટૂર, સેમિનાર, વર્કશોપ, પ્રોજેક્ટસ, ઈન્ડસ્ટ્રીયલ

ટાઈઅપ રિસર્ચ ગાઈડન્સ જેવી સુવિધાઓનો સમાવેશ થાય છે.

- આ અભ્યાસક્રમ કરનારાઓની માંગ તેના પુરવઠા કરતાં ઓછી હોવાથી અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા બાદ ૬ થી ૧૨ માસમાં જ તમામ વિદ્યાર્થીઓનું પ્લેસમેન્ટ થઈ જાય છે. ઘણીવાર કેમ્પસ ઈન્ટરવ્યૂ દ્વારા કોલેજમાંથી રોજગારીની તક પ્રાપ્ત થાય છે.
- રાજ્યમાં વિદ્યાર્થી જ્યારે પ્રાથમિક શાળાથી તેની કરિયરની શરૂઆત કરે છે, ત્યારે તેને ગણિત, વિજ્ઞાન ભાષાઓ જેવા વિષયો શીખવાડતા પહેલાં, ધો. ૧ થી જ પર્યાવરણ નામનો વિષય શીખવવામાં આવે છે. જે પર્યાવરણ ક્ષેત્રે વિદ્યાર્થીઓની જાગૃતિ વિકસાવવાનો સરકારનો પ્રશંસનીય પ્રયાસ સૂચવે છે.

પર્યાવરણનો અભ્યાસક્રમ શા માટે ?

- ગ્લોબલ વોર્મિંગને કારણે દેશના ઘણા વિસ્તારોમાં સરેરાશ ૨૩ ટકા જેટલો વરસાદ અને સરેરાશ ૧૨ થી ૧૪ ટકા જેટલી ગરમી વધી છે. કેટલાક વિસ્તારોમાં નિયમિત માવઠા થવાથી બે ચોમાસાનો યોગ પેદા થયો છે. તો ક્યાંક જંગલોના અભાવને કારણે વરસાદમાં અનિયમિતતા સર્જાઈ છે. આવી અનિચ્છનીય અસરોને નિયંત્રિત કરવા માટે પર્યાવરણ અભ્યાસ જરૂરી છે.

- આપણા ભારત દેશમાં કુલ ૪૩૧ જલપ્લાવિત (વેટલેન્ડ) વિસ્તારો આવેલા છે. જે પૈકી સૌથી મોટું ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલું નળસરોવર છે, કે જેમાં પ્રદૂષણ હોવા છતાં હજુ આજે પણ ફેબ્રુઆરી-માર્ચ માસમાં આશરે ૨,૫૦,૦૦૦ વિદેશી પક્ષીઓ (કે જેમાં ૨૨,૦૦૦ ગુલાબી ફ્લેમિંગો હોય છે.) ઊતરી આવે છે. આવા પરદેશી મહેમાનોને ટકાવી રાખવા આવશ્યક છે
- ધરતીકંપ, વાવાઝોડુ, સુનામી જેવી કુદરતી આફતોની જાણ મનુષ્ય કરતાં પહેલાં પર્યાવરણને થાય છે. જેમ કે ગુજરાતમાં ૨૬ જાન્યુઆરી, ૨૦૦૧માં આવેલા ભયાનક ભૂકંપની આગાહી વૈજ્ઞાનિકો કરી શક્યા નહોતા, પણ પર્યાવરણે કરી દીધી હતી. સામાન્ય રીતે કઈડા (કેર) નામની વનસ્પતિના ફૂલ માર્ચ માસમાં આવતા હોય છે. જે તે વખતે ૪ માસ વહેલા ઓક્ટોબર માસમાં આવી ગયેલા જોકે આપણે તે સમયે તેનું રહસ્ય શોધી શક્યા નહોતા અને વિનાશનો સામનો કરવો પડેલો. સાપ, ગરોળી, કાચિંડા, કાચબા જેવા સરિસૃપ પ્રાણીઓ તેમની જીભની નીચે આવેલા જેકોબ્સ નામના અવયવની મદદથી ૧૦૦ કિમી દૂર જમીનની અંદર થતી હિલચાલને જાણી જાય છે. ટિંટોડી નામનું પક્ષી તેના ઈંડા વૃક્ષ પર જેટલા ઊંચા મૂકે તેના પરથી વરસાદ કેટલો આવશે તેની સચોટ આગાહી કરી શકાય છે.

- પક્ષીઓના મગજમાં લોહતત્વ (આયર્નના કણ) આવેલું હોવાથી તેઓ જવાળામુખી ફાટવાનો સમય અગાઉથી જાણી શકે છે. કુદરતી હોનારતો આવતાં પહેલાં પક્ષીઓ મોટેથી અવાજ કરીને પોતાના સમૂહને ભેગો કરે છે, અને પછી સ્થળાંતર કરે છે. આથી પર્યાવરણવાદીઓને અનિચ્છનીય ઘટના બનવાનો અંદાજ આવી જાય છે. વિદેશોમાં તો પ્રાણીઓ અને પક્ષીઓની બોલી સમજવા ઉપર પણ સંશોધનો થાય છે.

અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમો :

હવે જો કોઈ વિદ્યાર્થીએ એન્વાયરમેન્ટલ સાયન્સ સિવાયના વિષયમાં B.Sc. કર્યું હોય, પણ જો હવે તેને એન્વાયરમેન્ટલ સાયન્સમાં M.Sc. કરવું હોય, તો ગુજરાત રાજ્યની ઘણી ખરી યુનિવર્સિટીઓમાંથી M.Sc.(Environmental Science & Technology) કરી શકે છે. જેના ૨ વર્ષના ફૂલ ટાઈમ અભ્યાસક્રમમાં વર્ષ દરમિયાન ૮ અઠવાડિયાના ૨ પ્રેક્ટિકલ પ્રોજેક્ટનો પણ સમાવેશ થાય છે.

કુલ બે વર્ષના અભ્યાસક્રમમાં ૪ સેમેસ્ટરનો સમાવેશ થાય છે. જેમાં ચોથા સેમેસ્ટરમાં SICART-GC, ICPA, HPLC દ્વારા મોબાઈલ વાનના ઉપયોગથી હેન્ડ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટેશનની ટ્રેનિંગ આપતા સર્ટિફિકેટ કોર્સનો પણ

સમાવેશ થઈ જાય છે.

કુલ ચાર સેમેસ્ટર પૈકી પ્રથમ ત્રણ સેમેસ્ટર થિયરીના અને ચોથું સેમેસ્ટર પ્રોજેક્ટ અને સંશોધનનું હોય છે. પ્રથમ બે સેમેસ્ટરમાં ત્રણ કોર અને ચાર ઈલેક્ટિવ વિષયો અને છેલ્લા બે સેમેસ્ટરમાં બે કોર અને છ સિલેક્ટિવ વિષયો ભણવાના રહે છે.

અભ્યાસક્રમ ચલાવતી એક સંસ્થા ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી ફોર એડવાન્સ સ્ટીઝ એન્ડ રિસર્ચ, સરદાર પટેલ સેન્ટર ફોર સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી, વલ્લભવિદ્યાનગર-૩૮૮૧૨૦ છે.

અહીંના વિદ્યાર્થીઓ માટે સીનસીનાટી યુનિવર્સિટી, મિસુરી યુનિવર્સિટી, હ્યુસ્ટન યુનિવર્સિટી તેમજ રોલા યુનિવર્સિટી જેવી વિદેશી યુનિવર્સિટીઓ દ્વારા આ સંસ્થામાંથી સ્ટુડન્ટ તેમજ ફેકલ્ટી એક્સચેન્જની સુવિધા પણ ઉપલબ્ધ છે. અન્યત્ર પણ આ પ્રકારના રીન્યુએબલ એર્નજીના અભ્યાસક્રમો મળે છે. જેના અનુસંધાને નોકરીની વિપુલ તકો મળશે.

શ્રી સાંઈ,
૧ - બોમ્બે હાઉસિંગ સોસાયટી,
યુનિ. રોડ, રાજકોટ-૫

- ડૉ. એસ.પી. પંડ્યા, ડૉ. જી.આર. પટેલ, ડૉ. એચ.એન. ખેર

કેન્દ્ર અને ગુજરાત સરકારની ખેડૂત તરફી નીતિ, વૈશ્વિક ક્ષેત્રે ગુણવત્તાયુક્ત કૃષિપેદાશોની માંગ, ડેરી અને ફૂડ પ્રોસેસિંગ ક્ષેત્રનો સર્વાંગી વિકાસ, રિન્યુએબલ એનર્જી માટે ઉભરતું ક્ષેત્ર, એગ્રો ટૂરિઝમ-ઓર્ગેનિક ખેતીના નવા આયામ, આ બધા નવા-નવા વિકલ્પોને કારણે કૃષિ અને સંલગ્ન અભ્યાસક્રમોનું મહત્વ વધ્યું છે.

ગુજરાત રાજ્યમાં ચાર કૃષિ યુનિવર્સિટી અને એક પશુપાલન યુનિવર્સિટી અસ્તિત્વમાં હોવાથી તેના સીધા નિયંત્રણ અને સંચાલન હેઠળ જુદા-જુદા કૃષિ અને સંલગ્ન અભ્યાસક્રમો ગુજરાત રાજ્યમાં જુદી-જુદી જગ્યાએ સફળતાપૂર્વક ચાલી રહ્યા છે.

હાલ જ્યારે આંતરરાષ્ટ્રીય, રાષ્ટ્રીય અને રાજ્ય કક્ષાએ કૃષિ અને સંલગ્ન જુદા-જુદા વિષયો જેવા કે કૃષિ, બાગાયત, પશુપાલન, ડેરી, વનીય, મત્સ્યપાલન (ફિશરીઝ), ફૂડ પ્રોસેસિંગ, ફૂડ ટેકનોલોજી, કૃષિ ઇજનેરી (એગ્રી. એન્જિનિયરિંગ), એગ્રી બિઝનેસ, પેકેજિંગ વગેરેના નિષ્ણાતો/ તજજ્ઞોની જોરદાર અને અવિરત માંગ રહેલ છે ત્યારે ધોરણ ૧૨ના વિજ્ઞાન પ્રવાહના વિદ્યાર્થીઓ માટે આ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ મેળવી પોતાની ઉજ્જવળ કારકિર્દીનું ઘડતર કરી શકે છે.

આ સાથેના ટેબલ-૧માં કૃષિસંલગ્ન વિવિધ અભ્યાસક્રમો અંગેની જરૂરી માહિતી આપેલ છે. વિશેષ માહિતી ધોરણ ૧૨ (વિજ્ઞાનપ્રવાહ)ના પરિણામ બાદ સ્થાનિક સમાચારપત્રો અને યુનિવર્સિટીની સંબંધિત વેબસાઈટ ઉપરથી મળી શકે છે.

ગ્રૂપ ના વિદ્યાર્થી માટેના અભ્યાસક્રમ (પી.સી.બી-બાયોલોજી ગ્રૂપ)

(૧) કૃષિવિજ્ઞાન સ્નાતક :- ડિગ્રી બી.એસસી.એગ્રી (ઓનર્સ)

કૃષિવિજ્ઞાન સ્નાતકનો ચાર વર્ષનો અભ્યાસક્રમ છે, ગુજરાત રાજ્યમાં કુલ ૧૦ જગ્યાએ કૃષિ મહાવિદ્યાલય આવેલ છે, જ્યાં કૃષિની સ્નાતક/ અનુસ્નાતક કક્ષાની પદવી મળે છે.

ખેતીવાડી ખાતું, કૃષિ યુનિવર્સિટીઓ, ભારતીય કૃષિ અનુસંધાન પરિષદ, કૃષિવિજ્ઞાન કેન્દ્ર, એન.જી.ઓ., બેંક, કો-ઓપરેટિવ, સીડ કમ્પની, વગેરે અનેક જગ્યાએ આ અભ્યાસક્રમ કરેલ વિદ્યાર્થીઓની વિપુલ માગ છે.

આ ઉપરાંત કૃષિઉદ્યોગ સાહસિક(એગ્રી એન્ટરપ્રીનિયોર) તરીકે કામ કરી બીજા ઉત્પાદન, કોન્ટ્રાક્ટ ફાર્મિંગ, ગ્રીનહાઉસમાં ખેતી વગેરે ક્ષેત્રે તજજ્ઞ તરીકે કામ કરી ગ્રામોદ્ધાર અને ગ્રામવિકાસનું ઉપયોગી કામ કરી સારી એવી રોજગારી મેળવી શકાય છે.

(૨) વેટરનરી સ્નાતક :- ડિગ્રી બી.વી.એસસી.એન્ડ એ.એચ.

આ અભ્યાસક્રમ સાડા પાંચ વર્ષનો છે, ગુજરાત રાજ્યમાં કુલ ચાર પશુપાલન અને પશુવિજ્ઞાન મહાવિદ્યાલય આવેલી છે. જ્યાં આ સ્નાતક અને અનુસ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમ ચાલે છે. જેની વિશેષ માહિતી કોષ્ટકમાં આપેલ છે. ગુજરાત રાજ્યમાં કાંકરેજી, મહેસાણી, ગીર જેવી વૈશ્વિકસ્તરની પશુઓની ઓલાદ છે, ઉપરાંત સહકારી ક્ષેત્રે ડેરીઓનું મજબૂત માળખું અમલમાં છે, ત્યારે આ અભ્યાસક્રમનું આગવું મહત્ત્વ છે. દૂધ અને દૂધની બનાવટોની માંગ દિવસે દિવસે વધતી જાય છે, જેના લીધે ઘણી બધી કંપની/ ઉદ્યોગ સાહસિકોએ પશુપાલન ક્ષેત્રમાં ઝંપલાવ્યું છે. આવી સાનુકૂળ પરિસ્થિતિમાં આ સ્નાતકોની માંગ ઉત્તરોત્તર વધતી જાય છે. પશુપાલન ખાતું, ડેરી, ભારતીય કૃષિ અનુસંધાન પરિષદ, બી.એસ.એફ., પ્રાણી સંગ્રહાલય, કૃષિ યુનિવર્સિટી, કૃષિવિજ્ઞાન કેન્દ્ર, તથા અન્ય ક્ષેત્રોમાં વેટરનરી ગ્રેજ્યુએટની માંગ સદાય રહે છે. આ ઉપરાંત

ઉદ્યોગસાહસિક તરીકે ગ્રામ્ય કક્ષાએ વેટરનરી ક્લિનિક અને શહેરોમાં ડોગ ક્લિનિક શરૂ કરીને પણ વેટરનરી ગ્રેજ્યુએટ સારું એવું નામ અને દામ મેળવી શકે છે.

(૩) બાગાયત સ્નાતક :- ડિગ્રી-બી.એસસી. હોર્ટિ(ઓનસી)

ગુજરાત રાજ્યમાં જગુદણ, આણંદ, જૂનાગઢ અને નવસારી એમ ચાર જગ્યાએ આ અભ્યાસક્રમ ચાલે છે. આ અભ્યાસક્રમ ચાર વર્ષ (ટસેમેસ્ટર)નો છે. ગુજરાત રાજ્યમાં બાગાયતી પાક હેઠળનો વિસ્તાર દર વરસે વધતો જાય છે તથા શહેરી વિસ્તારમાં લોકોની પર્યાવરણ જાળવણી અંગેની જાગૃતિ તથા બાગ-બગીચાનું મહત્ત્વ સમજતા બાગાયત સ્નાતક થયેલા વિદ્યાર્થીઓને લેન્ડ સ્કેપિંગ, ટાઉન પ્લાનિંગ, નર્સરી ડેવલોપમેન્ટ, ગ્રીન હાઉસ વગેરે નવા ક્ષેત્રોમાં રોજગારીની તકો ઊભી થઈ છે. આ ઉપરાંત જીરું, વરિયાળી, અજમો જેવા મસાલા પાકોની વિદેશમાં માગ વધારે હોવાથી બાગાયત સ્નાતક/ અનુસ્નાતક થયેલા વિદ્યાર્થીઓ કોન્ટ્રાક્ટ ફાર્મિંગ દ્વારા આ પ્રકારના મસાલા પાકોનું ખેડૂતો પાસે વાવેતર કરાવી તેની વિદેશમાં નિકાસ કરી ખેડૂતને સારી આવક મેળવી આપી પોતે પણ સારું એવું વળતર મેળવી શકે છે. આ ઉપરાંત દેશને ઉપયોગી વિદેશી હૂંડિયામણ પણ કમાઈ આપે છે. આ ઉપરાંત બાગાયત સ્નાતક/ અનુસ્નાતક વિદ્યાર્થી વિવિધ કૃષિ યુનિવર્સિટી, બાગાયત ખાતું, નેશનલ હોર્ટિકલ્ચર મિશન, આત્મા, કૃષિવિજ્ઞાન કેન્દ્ર, ભારતીય કૃષિ અનુસંધાન પરિષદ, એન.જી.ઓ. વગેરેમાં પણ સારી રોજગારી મેળવી શકે છે

(૪) વનિય સ્નાતક :- ડિગ્રી- (બી.એસસી. ફોરેસ્ટ્રી)

સમગ્ર ગુજરાતમાં ફક્ત નવસારી ખાતે આસ્પી વનિય મહાવિદ્યાલયમાં આ ચાર વર્ષનો અભ્યાસક્રમ ચાલે છે.

રાષ્ટ્રીય અને રાજ્ય કક્ષાએ જ્યારે જંગલ/ વનનો વિસ્તાર ઘટી રહ્યો છે. ત્યારે તેની જાળવણી અને સંરક્ષણ અંગેના આ અભ્યાસક્રમનું મહત્ત્વ વિશેષ છે.

(૫) મત્સ્યવિજ્ઞાન સ્નાતક :- બી.એસસી. ફિશરિઝ

ગુજરાતમાં વેરાવળ મુકામે મત્સ્યવિજ્ઞાન મહાવિદ્યાલય અંતર્ગત આ અભ્યાસક્રમ ચલાવવામાં આવે છે, જેની અવધિ ચાર વર્ષની છે. ગુજરાતમાં આશરે ૧૬૦૦ કિ.મી.નો વિશાળ દરીયાકિનારો હોવાથી મત્સ્ય વિજ્ઞાન અંગેના આ અભ્યાસક્રમની ઉપયોગિતા અનેરી છે. આ ઉપરાંત શહેરીજનોમાં એકવેરિયમનો શોખ હોવાથી સ્નાતક/ અનુસ્નાતકને સારી રોજગારી મળી શકે છે.

(૬) બી.એસસી. (માઈક્રોબાયોલોજી), બી.એસસી. (બાયો.ટેક) અને બી.એસસી. (બાયોકેમ):-

ઉપરોક્ત ત્રણે સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમ સરદારકૃષિનગર ખાતે કોલેજ ઓફ બેઝીક સાયન્સ અંતર્ગત ચાલે છે જેની અવધિ ત્રણ વર્ષ એટલે કે છ સેમેસ્ટર છે. આ ઉપરાંત નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી દ્વારા સુરત મુકામે બી.એસ.સી. એગ્રી બાયોટેકનો અભ્યાસક્રમ પણ શરૂ કરવામાં આવ્યા છે. બાયોટેકનોલોજી અને ટીસ્યુકલ્ચરના ઉપયોગથી વધારે ઉત્પાદન આપતી અને જરૂરી ગુણવત્તા ધરાવતી જુદા-જુદા પાકોની નવીન જાતોની જરૂરીયાતને ધ્યાનમાં લઈએ તો આ પ્રકારના અભ્યાસક્રમનું મહત્ત્વ બહુ જ છે.

(૭) બી.એસસી. ફૂડ ક્વોલિટી એસ્યોરન્સ :-

સરદારકૃષિનગર ખાતે ફૂડ ક્વોલિટી એસ્યોરન્સનો સ્નાતક કક્ષાનો ચાર વર્ષનો અભ્યાસક્રમ ચાલે છે. ગ્રાહક જ્યારે ઉત્પાદનની ગુણવત્તા પ્રત્યે જાગૃત થયેલ છે અને સરકાર પણ ગુણવત્તાલક્ષી ઉત્પાદનો પ્રત્યે જાગૃત હોઈ આ પ્રકારના નવીનતમ અભ્યાસક્રમો રોજગારી માટેની એક અલગ જ દિશા સુચવે છે.

બઢ શ્રૂપના વિદ્યાર્થી માટેના અભ્યાસક્રમ (પી.સી.એમ. મેથસ શ્રૂપ)

(૧) ડેરી વિજ્ઞાન અને ફૂડ ટેકનોલોજી અંગેના અભ્યાસક્રમ :-

ગુજરાત રાજ્યમાં ડેરી અને ફૂડ ટેકનોલોજીના અભ્યાસ અંગેની એક કોલેજ સરદાર કૃષિનગર ખાતે અસ્તિત્વમાં છે. જ્યારે ફક્ત ડેરી ટેકનોલોજી અંગેની કોલેજો મહેસાણા, અમરેલી અને આણંદ મુકામે છે. આ બંને સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમો ચાર વર્ષ (આઠ

સેમેસ્ટર)ના છે. ગુજરાતના સહકારી ડેરી માળખાએ વિશ્વમાં પ્રશંસા મેળવેલ છે, અને તેના પરિણામ સ્વરૂપે ડેરી ઉદ્યોગ હરણફાળ ભરી રહ્યો છે, ત્યારે દૂધ તથા દૂધની બનાવટો વગેરે ક્ષેત્રે આ અભ્યાસક્રમ કરેલ સ્નાતકોની જબરદસ્ત માંગ છે. આ ઉપરાંત શહેરીકરણ વધતાં એન્ટરપ્રિનિયોર (ઉદ્યોગ સાહસિક) તરીકે પણ આઈસ્ક્રીમ પાર્લર, ફૂડ ઝોન, ઓર્ગેનિક પ્રોડક્ટ ઝોન તથા એગ્રી ટૂરિઝમ ક્ષેત્રે પણ નિષ્ણાંત થઈ નામ અને દામ બન્ને કમાઈ શકાય તેમ છે.

(૨) એગ્રી એન્જિનિયરિંગ, ફૂડ પ્રોસેસિંગ, રીન્યુઅલ એનર્જી એન્વાર્નમેન્ટ એન્જિ. અને સંલગ્ન અભ્યાસક્રમો :-

ઉપરોક્ત ત્રણે સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમો ચાર વર્ષ (આઠ સેમેસ્ટર)ની અવધિના છે. એગ્રી એન્જિનિયરિંગ (કૃષિ ઈજનેરી)નો અભ્યાસક્રમ ગુજરાતમાં જૂનાગઢ, ગોધરા અને ડેડિયાપાડા ખાતે છે, જ્યારે ફૂડ પ્રોસેસિંગ અને રીન્યુએબલ એનર્જીની એક-એક કોલેજ આણંદ અને સરદાર કૃષિનગર મુકામે આવેલ છે. કૃષિમાં મજુરોની અછત, ખેડૂતોનો ડ્રીપ/ સ્પ્રિન્કલર સિંચાઈ પદ્ધતિને વ્યાપક અપનાવવી, ઉપરાંત ખેતીમાં વ્યાપક પ્રમાણમાં યાંત્રિકરણને લીધે કૃષિમાં ઈજનેરી સંલગ્ન અભ્યાસક્રમનું મહત્વ વધ્યું છે. આ ઉપરાંત ફળ/ શાકભાજીના પ્રોસેસિંગ અને વેલ્યુએડિસન (મૂલ્યવર્ધન)ને લીધે ફૂડ પ્રોસેસિંગના અભ્યાસક્રમ બાદ પણ ઘણી બધી રોજગારીની તકો રહેલી છે.

ભારત અને ગુજરાત જ્યારે સૂર્ય ઊર્જા અને પવન ઊર્જા જેવા નવા ક્ષેત્રોમાં હરણફાળ ભરી રહ્યું છે, અને જ્યારે મોટી મોટી નામાંકિત રાષ્ટ્રીય અને આંતર રાષ્ટ્રીય કંપનીઓ આ ક્ષેત્રે પદાપર્ણ કરી રહી છે ત્યારે રીન્યુએબલ એનર્જી અને એન્વા. એનર્જીના સ્નાતક વિદ્યાર્થીઓના નવીનતમ ક્ષેત્રોમાં સારું એવું કામ કરી શકે છે. સેન્ટ્રલ પોલ્યુશન કન્ટ્રોલ બોર્ડ અને ગુજરાત પોલ્યુશન કન્ટ્રોલ બોર્ડમાં પણ આ કોલેજના સ્નાતકોને રોજગારી મળે છે.

વિજ્ઞાન પ્રવાહના ફિઝિક્સ, કેમેસ્ટ્રી, બાયોલોજી / મેથેમેટિક્સ (એ ગ્રૂપ/બી ગ્રૂપ):-

(૧)બી.એસસી.(ઓનર્સ) હોમ સાયન્સ એન્ડ ન્યુટ્રિશન:

વિજ્ઞાન પ્રવાહના બાયોલોજી / મેથેમેટિક્સ (એ ગ્રૂપ/બી ગ્રૂપ)ના વિદ્યાર્થીઓ જો અંગ્રેજી વિષય સાથે ૧૨મું ધોરણ પાસ કરેલ હોય તેમના માટે સરદાર કૃષિનગર ખાતે બી.એસ.સી.(ઓનર્સ) હોમ સાયન્સ એન્ડ ન્યુટ્રિશનનો ચાર વર્ષનો અભ્યાસક્રમ ચાલે છે. જુદી જુદી હોસ્પિટલોમાં ડાયેટિશિયન તરીકે તથા વિવિધ એન.જી.ઓ.માં અભ્યાસક્રમ કરેલ સ્નાતક માટે રોજગારીની વિપુલ તક છે.

(૨)એગ્રી ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી બી.ટેક. (એગ્રી.ઈન્ફો.ટેક.):

આ ઉપરાંત ઝડપી માહિતી આદાન-પ્રદાનના જમાનામાં એગ્રી ઈન્ફર્મેશનના સ્નાતકનું મહત્વ સારું છે.

ઉપરોક્ત બધા અભ્યાસક્રમો સ્નાતક કક્ષાના છે. સ્નાતક કક્ષા બાદ અનુસ્નાતક કક્ષામાં પણ પ્રવેશ મેળવી ઉચ્ચ પદવી પ્રાપ્ત કરી જુદી- જુદી વિદ્યાશાખામાં અધ્યાપક તરીકેની અથવા તો વૈજ્ઞાનિક તરીકેની કારકિર્દી પણ બનાવી શકાય છે. આ રીતે કૃષિ અને સંલગ્ન વિવિધ અભ્યાસક્રમોનું મહત્વ અનેરું છે. જેમાં સ્નાતક/અનુસ્નાતક થયા બાદ તેને સંલગ્ન સરકારી/ અર્ધસરકારી/ ખાનગી ક્ષેત્રોમાં રોજગારીની વિપુલ તકો રહેલ છે.

આ ઉપરાંત ભારત સરકારે એક નોટિફિકેશન બહાર પાડેલ છે. જેમાં જંતુનાશક દવા, બિયારણ અને રાસાયણિક ખાતરના વિકેતા અથવા તો વ્યવસાય માટે કૃષિ અને સંલગ્ન અભ્યાસક્રમ હશે, તેને જ તે વેચાણ અંગેનું લાઈસન્સ મળશે તેવું નક્કી કરેલ છે.

આ ઉપરાંત એગ્રી એન્ટર પ્રિનિયોર (કૃષિઉદ્યોગ સાહસિક) તરીકે જુદી જુદી રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો અને ગ્રામીણ બેંકો પણ આ સ્નાતકોને વિવિધ વ્યવસાય માટે ઓછા વ્યાજે લોન આપે છે. આ પ્રકારે કૃષિસંલગ્ન અભ્યાસક્રમ કર્યા બાદ સ્નાતક ગામડામાં રહી ગ્રામ્ય સંસ્કૃતિનું જતન કરશે અને ગામડાને ભાંગતા અટકાવશે.

મદદનીશ પ્રાધ્યાપક,
કુલ સચિવ, સરદાર કૃષિનગર, દાંતીવાડા,
કૃષિ યુનિવર્સિટી

રાજ્ય કૃષિ યુનિવર્સિટીઓની કોલેજોની વિગત

યુનિ.નું નામ	પી.સી.બી. - બાયોલોજી શ્રૂપ					પી.સી.એમ. - મેથ્યુ શ્રૂપ		
	કૃષિ બી.એસસી. (કૃષિ) ઓનર્સ	પશુપાલન બી.વી.એસસી. એન્ડ એ.એચ.	બાગાયત બી.એસસી. (હોર્ટિ ઓનર્સ)	અન્ય	ડેરી સાયન્સ એન્ડ ફુડ ટેકનોલોજી બી.ટેક.ડેરી સાયન્સ	એગ્રી. ઓનિજ. એન્ડ રીન્યુએબલ એનર્જી બી.ટેક.એગ્રી. ઓનિજ.	અન્ય	
સ.દાં. કૃષિ યુનિવર્સિટી સરદારકૃષિનગર www.sdau.edu.in	૧) સરદાર કૃષિનગર (૧૦૦+૨૦) ૨). થરાદ (૩૫+૦૦)	સરદાર કૃષિનગર (૬૫+૧૦)	જગુદણ, જિ. મહેસાણા (૫૦+૦૦)	૧) બેઝીક સાયન્સ કોલેજ, બી.એસસી. માઈક્રોબાયોલોજી (૩૦+૧૦૦) બાયોટેકનોલોજી (૩૦+૧૦૦) બાયો કેમીસ્ટ્રી (૩૦+૦૦), સરદારકૃષિનગર ૨) ફુડ ક્વોલીટી એસ્યોરન્સ (બી.એસસી. ફુડ ક્વો. એસ્યો.) (૧૫+૦૦), સરદારકૃષિનગર	સરદારકૃષિનગર (૪૦+૦૦)	કોલેજ ઓફ રીન્યુએબલ એનર્જી એન્ડ એન્વાયરમેન્ટલ એન્જીનીયરીંગ, સરદારકૃષિનગર (૪૦+૦૦)	-	
આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી આણંદ www.aau.in	૧) આણંદ (૧૧૩+૨૦) ૨) વસો (૫૫+૦૦) ૩) જાબુગામ (૪૦+૦૦)	આણંદ (૬૭+૧૫)	આણંદ (૫૫+૦૦)	-	આણંદ (૫૫+૧૫)	ગોધરા (૪૦+૦૦)	ફુડ પ્રોસેસીંગ અને બાયો એનર્જી મહાવિદ્યાલય, આણંદ	
જુનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી જુનાગઢ www.jau.in	૧) જુનાગઢ (૧૧૮+૨૦) ૨) અમરેલી (૫૧+૧૦૦)	જુનાગઢ (૬૦+૦૦)	જુનાગઢ (૬૦+૦૦)	૧) મત્સ્ય વિજ્ઞાન મહાવિદ્યાલય, વેરાવળ (૬૭+૧૦) ૨) મત્સ્ય વિજ્ઞાન મહાવિદ્યાલય, નવસારી (૨૦+૧૦૦)	-	જુનાગઢ (૭૭+૧૦)	-	
નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી નવસારી www.nau.in	૧) નવસારી (૧૨૦+૧૨) ૨) ભરૂચ (૫૦+૦૫) ૩) વધઈ (૫૦+૦૫)	નવસારી (૭૦+૦૭)	નવસારી (૬૦+૦૬)	૧) આસ્પી વનિય મહાવિદ્યાલય, નવસારી (૬૦+૦૬) ૨) એગ્રી બાયો ટેકનોલોજી, સુરત (૫૫+૦૦)	-	ડેડીયાપાડા (૩૦+૦૦)	-	
કામધેનુ યુનિવર્સિટી ગાંધીનગર	-	-	-	-	-	૧) ડેરી ટેકનોલોજી, અમરેલી (૪૬+૦૦) ૨) ડેરી એન્ડ ફુડ ટેક, મહેસાણા (૨૬+૦૭)	-	

આ ઉપરાંત અંગ્રેજી વિષય સાથે વિજ્ઞાન પ્રવાહના (બાયોલોજી/ મથેમેટીક્સ)ના વિદ્યાર્થીઓ માટે સરદારકૃષિનગર ખાતે બી.એસસી. (ઓનર્સ) હોમ સાયન્સ એન્ડ ન્યુટ્રીશનનો તથા બી.ટેક.. એગ્રી ઈન્ફો.ટેક.નો અભ્યાસક્રમ આણંદ ખાતે ચાલે છે નોંધ:- કોર્ષમાં પ્રવેશ ક્ષમતા દર્શાવેલ છે. (ફી સીટ + પેમેન્ટ સીટ)

પંડિત દીનદયાલ પેટ્રોલિયમ યુનિવર્સિટીના ખમતીધર અભ્યાસક્રમો

- પ્રો. તરુણ શાહ

આ વંચાતું હશે ત્યારે ધોરણ-૧૨ની પરીક્ષાઓમાંથી વિદ્યાર્થીઓ મુક્ત થઈ ગયા હશે, અને હવે એમાં સફળ થઈ કોલેજ જીવનમાં કઈ લાઈન લેવી, ક્યાં પ્રવેશની તકો છે, એની ગડમથલ અને તપાસમાં વાલીઓ અને વિદ્યાર્થીઓ લાગેલા હશે. બદલાતા સમય યુગમાં હવે વિકલ્પોની વણજાર લાગેલી છે, સરકારી સહાયથી ચાલતી તેમજ સ્વનિર્ભર ધોરણે ચાલતી શિક્ષણ સંસ્થાઓની સંખ્યામાં પણ ખાસ્સો વધારો થયો છે.

અત્રે સ્વનિર્ભર ધોરણે ચાલતી પંડિત દીનદયાલ પેટ્રોલિયમ યુનિવર્સિટી - કે જે પીડીપીયુના ટૂંકા નામે પ્રચલિત બની છે, તેમાં ઉચ્ચ અભ્યાસની તકોનું વિહંગાવલોકન કરી લઈએ.

આ યુનિવર્સિટીમાં ધોરણ બાર વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં પાસ વિદ્યાર્થીઓ માટે સ્નાતક કક્ષાના બી.ટેક. (બેચલર ઓફ ટેકનોલોજી)ના વિવિધ અભ્યાસક્રમો ઉપલબ્ધ છે - પેટ્રોલિયમ એન્જિનિયરિંગ ઉપરાંત સિવિલ, મિકેનિકલ, ઈન્ડસ્ટ્રિયલ, ઈલેક્ટ્રિકલ, કોમ્પ્યુટર, કેમિકલ, ઈન્ફોર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજીના ચાર વર્ષના અભ્યાસક્રમ છે. પેટ્રોલિયમ, સિવિલ, ઈલેક્ટ્રિકલ તથા મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગમાં દરેકની એકસો વીસ બેઠકો છે, બાકીની શાખાઓમાં દરેકની ૬૦ બેઠકો છે. આ કુલ બેઠકોની પચાસ ટકા બેઠકો ગુજરાત રાજ્યની કેન્દ્રીય પ્રવેશ

સમિતિ- એ.સી.પી.સી. દ્વારા ગુણવત્તાના આધારે ભરવામાં આવે છે, જે માટે વિદ્યાર્થીએ ગુજકેટની પરીક્ષા આ વર્ષે પસાર કરેલી હોવી જોઈશે. બાકીની ૫૦ ટકા બેઠકો અખિલ ભારતીય ધોરણે ભરવામાં આવે છે, જેમાં જે તે પ્રવેશ ઈચ્છુક વિદ્યાર્થીએ જે.ઈ.ઈ પરીક્ષા પાસ કરવાની રહે છે.

પેટ્રોલિયમ એન્જિનિયરિંગમાં ડ્રિલિંગ તથા સ્ટીમ્યુલેશન માટે આંતરરાષ્ટ્રીયકક્ષાની પ્રયોગશાળા છે, જેનું ઉદ્ઘાટન ગત બીજી માર્ચના રોજ રાજ્યના નાયબ મુખ્ય મંત્રીશ્રી નીતિનભાઈ પટેલ દ્વારા કરવામાં આવ્યું. ઈજનેરીની અન્ય શાખાઓમાં પણ અદ્યતન પ્રયોગશાળાઓ ઉચ્ચ સાધનસામગ્રીથી સુસજ્જ છે. આ પ્રયોગશાળાઓને વિકસાવવા નામાંકિત ઈન્ડસ્ટ્રિઝ તરફથી પણ સીધો તથા માતબર સહયોગ પ્રાપ્ત થયેલ છે.

અત્રે અભ્યાસ વ્યવહારું, શોધ-સંશોધનલક્ષી બને એ માટે ગુજરાત સરકારના નોડલ સેન્ટર તરીકે ઈનોવેશન એન્ડ ઈનક્યુબેશન સેન્ટર પણ ઊભું થયું છે, જે હવે ભારત સરકાર દ્વારા પણ સહાયમાનિત થયું છે. ઉર્જાક્ષેત્રે નવા આયામની શક્યતારૂપે જીઓ થર્મલ એનર્જીનું સેન્ટર ઓફ એક્સેલન્સ પણ વિકસ્યું છે. અન્ય બિનપરંપરાગત ઉર્જાક્ષેત્રે સોલર રીસર્ચ એન્ડ ડેવલપમેન્ટ સેન્ટર, સેન્ટર ઓફ બાયોફ્યુઅલ એન્ડ બાયોએનર્જી ઉપરાંત સીમેન્સ સેન્ટર ફોર એક્સેલન્સ ઈન ઓટોમોટિવ્સ પણ સક્રિય કામગીરી કરી રહેલ છે, જ્યાં આ યુનિવર્સિટી ઉપરાંત અન્ય સંસ્થાઓના વિદ્યાર્થીઓ-શિક્ષકો પણ પોતાના જ્ઞાનકૌશલ્યની અભિવૃદ્ધિ કરે છે. અત્રે ન્યુક્લિયર સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજીનું પણ ડીપાર્ટમેન્ટ છે કે જે માસ્ટર ડિગ્રીના અભ્યાસક્રમની સગવડ પૂરી પાડે છે.

અમેરિકા, કેનેડા, ઓસ્ટ્રેલિયાની પ્રતિષ્ઠિત યુનિવર્સિટી સાથે સમજૂતિ કરારના ભાગરૂપે વેકેશન દરમ્યાન છ-સપ્તાહની એકેડમિક ઈન્ટર્નશિપ પણ વિદ્યાર્થીઓને અગ્રિતમતાના ધોરણે ઉપલબ્ધ હોય છે, જેમાં થતા ફી-

અર્થમાં વિદ્યાર્થીઓને સહાય પૂરી પાડવામાં આવે છે. આ ઉપરાંત યુનિવર્સિટીની પ્રયોગશાળા સુવિધાનો લાભ લઈ જે વિદ્યાર્થીઓ તેમના અધ્યાપકોના માર્ગદર્શનમાં સંશોધન કે કોઈ ટેકનિકલ પ્રોજેક્ટ હાથ ધરવા ઈચ્છતા હોય તો તેમને નાણાકીય સહાય પણ પૂરી પડાય છે. અભ્યાસમાં સારો દેખાવ કરતાં વિદ્યાર્થીઓને પૂરેપૂરી ટ્યુશન ફી માફીની મેરિટ સ્કોલરશિપની પણ જોગવાઈ છે, તો જેના વાલીની આર્થિક પરિસ્થિતિ બરોબર ન હોય તેના માટે મેરિટ કમ મીન્સ સ્કોલરશિપની સુવિધા છે.

ધોરણ બાર-સામાન્ય પ્રવાહ કે વાણિજ્ય પ્રવાહ પાસ કરનાર વિદ્યાર્થીઓ માટે પ્રવેશ કસોટીના આધારે બી.એ., બી.બી.એ. તથા બી.કોમ.ના અભ્યાસક્રમની સુવિધા પણ છે. ધોરણ બાર-વિજ્ઞાન પ્રવાહમાં પાસ કરનાર વિદ્યાર્થીઓ જો ઈજનેરીના બદલે વિજ્ઞાન વિદ્યા શાખામાં જ અભ્યાસ કરવા માંગતા હોય તો તેમને માટે બી.એસસી. અભ્યાસક્રમની પણ સુવિધા છે.

બી. એ. અભ્યાસક્રમમાં મનોવિજ્ઞાન, અર્થશાસ્ત્ર, પબ્લિકએડમિનિસ્ટ્રેશન, રાજ્યશાસ્ત્ર, આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો, માસ કોમ્યુનિકેશન જેવા વિષયોમાં સ્પેશિયલાઈઝેશન આપવામાં આવે છે.

આ યુનિવર્સિટીમાં એન્જિનિયરિંગ, મેનેજમેન્ટ તથા આર્ટ્સમાં માસ્ટર ડિગ્રી અભ્યાસક્રમ ઉપરાંત પીએચ.ડી. સંશોધન ડિગ્રી પણ વિદ્યાર્થીઓ માટે ઉપલબ્ધ છે.

ઈન્ડસ્ટ્રીઝ સાથે સંકલિત થયેલ ટ્રેનિંગ એન્ડ પ્લેસમેન્ટ સેન્ટર વિદ્યાર્થીઓની વ્યવસાયિક કારકિર્દી વિકસાવવા સહાયક બને છે. અત્રેના વિદ્યાર્થીઓ અનેક નામાંકિત ઉદ્યોગગૃહોમાં નિમણૂક પામેલ છે, અનેક વિદ્યાર્થીઓ દેશ તથા પરદેશની નામાંકિત યુનિવર્સિટીમાં ઉચ્ચ અભ્યાસક્રમોના પ્રવેશ મેળવવાને પણ લાયક ઠરે છે. જે વિદ્યાર્થીઓને સ્નાતક ડિગ્રી મેળવ્યા પછી સિવિલ સર્વિસીઝમાં જોડાવાની ઈચ્છા હોય તેમને માટે આઈ.એ.એસ. જેવી નોકરી મેળવવા રીક્ષાઓના તાલીમ વર્ગો નિયમિત ધોરણે ચાલે છે.

વિદ્યાર્થીઓ માટે માત્ર વર્ગખંડ કે પ્રયોગશાળામાં શિક્ષણ જ નહિ, પરંતુ એન.એસ.એસ., એન.સી.સી.

જેવી સામાજિક રાષ્ટ્રસેવાની પ્રવૃત્તિઓ પણ ચાલે છે. અભ્યાસકાળ દરમિયાન વિદ્યાર્થીઓ માટે પોતાના અભ્યાસ વિષયને લગતા પરિસંવાદ, કાર્યશાળાઓનું આયોજન વર્ષ ભર થતું રહે છે, જેના થકી બાહ્ય તજજ્ઞ વ્યક્તિઓની નિપુણતાનો લાભ પણ વિદ્યાર્થીઓને મળે છે અને એ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓ જ્ઞાનકૌશલ્યમાં વધુને વધુ સમૃદ્ધ થતાં રહે છે.

અત્રે ખાસ નોંધવું રહ્યું કે આ યુનિવર્સિટીને ગત ડિસેમ્બર ૨૦૧૬માં નેશનલ એકેડિમી એન્ડ એસેસમેન્ટ કાઉન્સિલ-NAAC જે ઉચ્ચ શિક્ષણમાં ક્વોલિટી સર્ટિફિકેશન આપતી ભારત સરકારની સ્વાયત સંસ્થા છે, તેનું “એ” ગ્રેડ સર્ટિફિકેટ પ્રાપ્ત થયું છે. એ ઉપરાંત ભારત સરકારના માનવ સંસધાન વિકાસ વિભાગ ધ્વારા ગત વર્ષે યુનિવર્સિટીને સમગ્ર દેશનું પંચાવનમું રેન્કિંગ અને ગુજરાત રાજ્યનું પ્રથમ રેન્કિંગ પ્રાપ્ત થયેલ છે. આ યુનિવર્સિટીની સ્થાપના ૨૦૦૭ના વર્ષમાં હાલના વડાપ્રધાન અને તાત્કાલીન મુખ્યમંત્રીશ્રી નરેન્દ્ર મોદીના હસ્તે ઉદ્ઘાટિત થઈ, એના સંચાલક મંડળના અધ્યક્ષ તરીકે રિલાયન્સ ઈન્ડસ્ટ્રીઝના ચેરમન શ્રી મુકેશ અંબાણી છે, એ ઉપરાંત એમાં નામાંકિત વૈજ્ઞાનિક, ઉદ્યોગ સંચાલકો, શિક્ષણવિદ્, ગુજરાત સરકારના સનદી અધિકારીઓ પણ સક્રિય સામેલ છે.

આ યુનિવર્સિટીમાં મુખ્યત્વે ચાર શૈક્ષણિક વિભાગો છે કે જે સ્કૂલ તરીકે ઓળખાય છે - સ્કૂલ ઓફ પેટ્રોલિયમ ટેકનોલોજી, સ્કૂલ ઓફ પેટ્રોલિયમ મેનેજમેન્ટ, સ્કૂલ ઓફ લિબરલ સ્ટડીઝ, અને સ્કૂલ ઓફ ટેકનોલોજી. અત્રે ઉચ્ચ શૈક્ષણિક લાયકાત ધરાવતા તેજસ્વી અધ્યાપકો છે.

પ્રવેશ તથા અભ્યાસ સુવિધાની વિગતો
વિદ્યાર્થી-વાલીઓને યુનિવર્સિટીની વેબસાઈટ
www.pdpu.ac.in ઉપરથી પણ મળી શકે છે.

કુલસચિવ,
પીડીપીયુ - ગાંધીનગર

સુરક્ષા દળોમાં ગૌરવશાળી કારકિર્દી

- સુદેશ અમીન

ભારતીય સંરક્ષણ દળોની ત્રણ પાંખ (૧) ભૂમિદળ (ARMY) (૨) હવાઈદળ (AIR FORCE) તથા (૩) નૌકાદળ (NAVY) છે. આ ત્રણેય વિભાગ ઉપરાંત આર્મીની ફેક્ટરીઓ/ સંશોધન સંસ્થાઓ પણ છે. આ સમગ્ર ક્ષેત્રમાં દર વર્ષે વિવિધ વર્ગો માટે સતત ભરતી થાય છે. તે માટે અવાર-નવાર ભરતી મેળા થાય છે. પરીક્ષાઓ થાય છે. જેની જાહેરાતો પણ પ્રગટ થાય છે. ગુજરાત રાજ્ય માટેની ભરતીપ્રક્રિયા અર્થે દરેક વિંગની ભરતી કચેરીઓ કાર્યરત છે. (૧) લશ્કરી ભરતી કચેરી, શાહીબાગ કેમ્પ હનુમાન પાસે, અમદાવાદ-૪, ફોન નં. (૦૭૯) ૨૭૮૬૬૯૫૨ (૨) લશ્કરી ભરતી કચેરી, જી. જી. હોસ્પિટલ મેડિકલ કોલેજ પાસે, જામનગર ફોન નં. (૦૨૮૮) ૨૯૧૧૩૧૦ (૩) એરમેન સિલેક્શન સેન્ટર, એરફોર્સ સ્ટેશન, અમદાવાદ તથા વડોદરા (નવી કચેરીઓ) (૪) INS વાલ્સુરા જામનગર, ફોન નં. :- ૦૨૮૮-૩૯૮૭૩૯૨ આર્મીભરતી હેલ્પલાઈન નં. (૦૭૯) ૨૨૮૬૯૯૭૧.

(૧) આર્મી દળમાં ભરતી :- ધો.૧૨ પાસ માટેની ભરતીનું કાર્ય ઉપર્યુક્ત અમદાવાદ તથા જામનગરની કચેરી દ્વારા ત્યાં સ્થળ ઉપર અને જિલ્લા/તાલુકા કક્ષાએ ભરતી મેળા દ્વારા થાય છે. તેમાં જગ્યાઓના પ્રકાર આ મુજબ છે :- સોલ્જર જનરલ ડ્યુટી, સોલ્જર ક્લાર્ક, સોલ્જર સ્ટોરકીપર. તે જગ્યાઓની વયમર્યાદા ૧૭થી ૨૧ અને ૧૭થી ૨૩ વર્ષની હોય છે. શારીરિક લાયકાત નિયત થયેલી હોય તે દરેક ઉમેદવાર ધરાવતાં હોવા જોઈએ. લાયક ઈચ્છુક ઉમેદવારોની (૧) શારીરિકક્ષમતા કસોટી (૨) તબીબી પરીક્ષણ તથા (૩) લેખિત પરીક્ષા થાય છે. તેમાં ઉત્તિર્ણ થયેલા ઉમેદવારને દેશમાં ગમે ત્યાં તાલીમ તથા જોબ મળે છે.

(૨) હવાઈ દળમાં ભરતી :- અમદાવાદ/ વડોદરા ખાતેની ભરતી કચેરી દ્વારા ગુજરાત રાજ્યમાં ભરતીમેળાનું આયોજન કરીને થાય છે. ધો.૧૨ પાસને એરમેન 'Y' ગ્રુપની જગ્યા મળી શકે છે. આ જગ્યા નોન- ટેકનિકલ છે. લાયકાત ધો.૧૨ પાસ ૫૦% સાથે તથા નિયત શારીરિક યોગ્યતા જરૂરી છે. ભરતી મેળામાં સૌ પ્રથમ કસોટી થાય છે જે હેતુલક્ષી પ્રકારની હોય છે. જેમાં અંગ્રેજી ભાષા, તર્કશક્તિ પરીક્ષણ, જનરલ નોલેજ વિભાગોનું ૧ પ્રશ્નપત્ર હોય છે. આ કસોટીમાં સફળ થનારનો મેડિકલ ટેસ્ટ થાય છે. ટ્રેડ એલોકેશન ટેસ્ટ થાય છે. તે બાદ ફાઈનલ ઈન્ટરવ્યૂ થાય છે. વયમર્યાદા ૧૭-૨૧ વર્ષની હોય છે. આ દરેક કસોટીમાં સફળતા મેળવનાર ઉમેદવારની ભરતી દેશમાં ગમે ત્યાં એરમેન તરીકે થાય છે. વેબસાઈટ : www.careerairforce.nic.in સંપર્ક નંબર ટોલ ફ્રી નંબર :- ૧૮૦૦-૧૧-૨૪૪૮ ફોન નં. ૦૧૧-૨૩૦૧૩૬૯૦

(૩) નૌકાદળમાં ભરતી :- ધોરણ ૧૦-૧૨ પાસની ભરતી નાવિક (Sailor) તરીકે થાય છે. તેની વય ૧૭-૨૦ વર્ષની તથા શારીરિકક્ષમતા નિયત હોય છે. તે ભરતી અંગેની જાહેરાત આવે છે. લેખિત પરીક્ષા/ઈન્ટરવ્યૂ થાય

છે.ત્યાર બાદ ચિલ્કા (ઓરિસ્સા) અને અન્યત્ર તાલીમ અપાય છે. ધોરણ ૧૨ પાસ વિજ્ઞાનની ખાસ ભરતી થતી હોય છે. ગુજરાતમાં પરીક્ષા તથા ભરતી કેન્દ્ર જામનગરના નૌકાદળ કેમ્પમાં આ સરનામે હોય છે : ઓફિસર ઇન્ચાર્જ -INS-વાસુરા, જામનગર. દર વર્ષે એકાદ-બે ભરતી થાય છે.

સંરક્ષણ દળોની માહિતી માટે આ વેબસાઈટ પણ ઉપયોગી થશે.(1) www.joinindianarmy.nic.in
(2) careerairforce.nic.in (3) nausenabharti.nic.in

ભારતીય સેના

ગુજરાતના દેશપ્રેમી સશક્ત યુવાનો કે જેની ઉંમર ૧૭૧/૨ થી ૨૩ વર્ષ સુધીની છે તેઓને ભારતીય સેનામાં એક બેજોડ અને માન-મોભાદાર કારકિર્દી માટે જુદી-જુદી કક્ષામાં ભરતી થઈ શકે છે.

(૧) ઓનલાઈન અરજી કરેલ હોવી ફરજિયાત છે.
(૨) ફક્ત માન્ય એડમિટ કાર્ડ ધરાવતાં ઉમેદવારો રેલીમાં ભાગ લઈ શકશે. ઓનલાઈન અરજી કરેલ હોય તેવા ઉમેદવારોનું એડમિટ કાર્ડ તેમના ઈ-મેલ આઈ.ડી.ઉપર જોવા મળી શકશે. ઓનલાઈન અરજી કરેલ ઉમેદવારોએ પોતાનું ઈ-મેલ આઈ.ડી.ચેક કરવું. (૩)રેલીના મેદાન પર પ્રવેશ મેળવવા માટે એડમિટ કાર્ડનું પ્રિન્ટ આઉટ અવશ્ય સાથે લાવવાનું રહેશે. ઉમેદવારે પોતાના એડમિટ કાર્ડમાં દર્શાવેલ તારીખ અને સમયે અને દર્શાવેલ સ્થળે રિપોર્ટિંગ કરવાનું રહેશે. (દર્શાવેલ તારીખ સિવાયની અન્ય તારીખ માન્ય ગણાશે નહીં) (૪) ઉમેદવારે ભરતીના નિયત કરેલ સ્થળે, તારીખે અને સમયે જરૂરી પ્રમાણપત્રો દરેકની પ્રમાણિત ઝેરોક્ષ નકલ અને તાજેતરમાં પડાવેલ સોળ નંગ એક સરખા પાસપોર્ટ ફોટોગ્રાફ્સ સાથે લઈ રૂબરૂ હાજર થવું. ડોમિસાઈલ પ્રમાણપત્ર ફરજિયાત છે.

લશ્કરી ભરતી મેળામાં જુદી-જુદી જગ્યાઓ માટે નિયત થયેલ ઉંમર, શૈક્ષણિક તથા શારીરિક લાયકાત નીચે મુજબ છે.

ક્રમ	જગ્યાનું નામ અને કેટેગરી	શૈક્ષણિક લાયકાત	ઉંમર	ઉંચાઈ સે.મિ.	વજન કિ.ગ્રા.	દાતી સે.મિ.
૧.	સોલ્જર જનરલ ડ્યુટી	એસ.એસ.સી. ૪૫%થી વધારે માર્ક્સ હોવા જરૂરી છે. દરેક વિષયમાં ઓછામાં ઓછા ૩૩ માર્ક્સ મેળવેલ હોવા જરૂરી. ઉમેદવાર ધો ૧૨ પાસ અને તેથી આગળ અભ્યાસ ધરાવતા હશે તો ન્યૂનતમ ટકાવારી જરૂરી નથી.	૧૭ 1/2 થી ૨૧ વર્ષ	૧૬૮	૫૦	૭૭/૮૨
૨.	સોલ્જર જનરલ ડ્યુટી (આદિવાસી)	ઓછામાં ઓછું ધોરણ-૮ પાસ અને તેથી આગળ	૧૭ 1/2 થી ૨૧ વર્ષ	૧૬૨	૪૮	૭૭/૮૨
૩.	સોલ્જર ટેકનિકલ	ધો. (૧૦+૨)માં વિજ્ઞાન પ્રવાહમાં ફિઝિક્સ, કેમિસ્ટ્રી, ગણિત અને અંગ્રેજીમાં ૪૫% માર્ક્સ જરૂરી છે. ડિપ્લોમામાં ત્રણ વર્ષ પૂર્ણ હોવા જોઈએ. AICTE માન્ય હોવું જોઈએ. ડિપ્લોમા માટે ધો. ૧૦માં ૫૦% માર્ક્સ હોવા જરૂરી છે.	૧૭ 1/2 થી ૨૧ વર્ષ	૧૬૭	૫૦	૭૬/૮૧

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર

ક્રમ	જગ્યાનું નામ અને કેટેગરી	શૈક્ષણિક લાયકાત	ઉંમર	ઉંચાઈ સે.મિ.	વજન કિ.ગ્રા.	છાતી સે.મિ.
૪.	સોલ્જર ક્લાર્ક/ સ્ટોરકીપર ટેકનિકલ	ધો. ૧૨માં બધા વિષયમાં ૪૦ માર્ક્સ અને ૫૦% પાસ હોવા જરૂરી છે. ધો. ૧૦+૨ માં અંગ્રેજી, મેથ્સ/એકાઉન્ટ અને બુક કીપિંગ વિષય હોવા ફરજિયાત છે. આ બધા વિષયમાં ૪૦% માર્ક્સ હોવા જોઈએ. ગ્રેજ્યુએટ કક્ષામાં જે ઉમેદવાર કોઈ પણ પ્રવાહમાં ગ્રેજ્યુએટ થયેલ હોય તો તેમણે મેથ્સ/ એકાઉન્ટ/ બુક કીપિંગ અને અંગ્રેજી વિષય હોય તો ટકાવારી જરૂરી નથી. જે ઉમેદવાર ગ્રેજ્યુએટ હોય અને અંગ્રેજી, મેથ્સ, એકાઉન્ટ અને બુક કીપિંગ વિષય ના હોય તો તેને એસ. એસ. સી. અથવા એચ. એસ. સી. માં અંગ્રેજી, મેથ્સ, એકાઉન્ટ અને બુક કીપિંગમાં ૪૦% હોવા જરૂરી છે.	૧૭ 1/2 થી ૨૩ વર્ષ	૧૬૨	૫૦	૭૭/૮૨
૫.	સોલ્જર ટ્રેડ્સમેન :- શેફ/ વોશરમેન/ ઈક્વિપમેન્ટ રિપેરર/ હેર ડ્રેસર	ધોરણ-૧૦ (એસ. એસ. સી.) પાસ અને આગળ	૧૭ 1/2 થી ૨૩ વર્ષ	૧૬૮	૪૮	૭૬/૮૧
૬.	હાઉસકીપર સફાઈવાળા	ધોરણ- ૮ પાસ અને આગળ	૧૭ 1/2 થી ૨૩ વર્ષ	૧૬૮	૪૮	૭૬/૮૧

ડોમિસાઈલ (પરપ્રાંતના અધિનિવાસી) ઉમેદવારો માટે ઉંચાઈ મૂળ વસવાટ ધરાવતા વિસ્તાર મુજબ રહશે.

ભરતીમેળાના નિયત દિવસે લાયક ઉમેદવારોએ સ્વખર્ચે અસલ પ્રમાણપત્રો તથા તેની ચાર પ્રમાણિત નકલો લઈને ભરતીમેળાના સ્થળે હાજર થવાનું રહશે. (૧) એડમિટ કાર્ડ- ઓરિજિનલ (૨) એસ. એસ. સી./ એચ. એસ. સી. પાસ ઉમેદવારો માટે બોર્ડની માર્કશીટ અને પાસિંગ સર્ટિફિકેટ (૩) સ્કૂલ લિવિંગ સર્ટિફિકેટ/ ચાલુ અભ્યાસ હોય તો બોનાફાઈડ પ્રમાણપત્ર (૪) ચારિત્ર્ય અંગેનું પ્રમાણપત્ર (શાળાના આચાર્યશ્રી, ગ્રામપંચાયત સરપંચ/ મ્યુ. કાઉન્સિલરશ્રીએ આપેલ દાખલો રજૂ કરવો.) (૫) હાલના રહેઠાણનો દાખલો (ગ્રામપંચાયત/ મ્યુ. કાઉન્સિલર દ્વારા અપાયેલ.) (૬) N.C.C

રાજ્ય અથવા રાષ્ટ્રીય કક્ષાની સ્પર્ધામાં ભાગ લીધેલ હોય અને પ્રથમ- દ્વિતીય સ્થાન પ્રાપ્ત કરેલ રમત-ગમતના પ્રમાણપત્રો. (૭) SC/ST અને OBC અંગેનો જાતિનો દાખલો મામલતદાર, સમાજકલ્યાણ અધિકારી દ્વારા અપાયેલ/ અન્ય જાતિના ઉમેદવારોએ ગ્રામપંચાયત સરપંચ/ મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલરશ્રીએ આપેલ દાખલો રજૂ કરવો. (૮) ગુજરાતી તથા બિનગુજરાતી ઉમેદવારો જેઓને માન્ય અધિકારી દ્વારા અપાયેલ ડોમિસાઈલ પ્રમાણપત્ર અને આ પ્રમાણપત્ર ઉપર ઉમેદવારોનો પાસપોર્ટ ફોટોગ્રાફ્સ ચોટાડીને, પ્રમાણપત્ર આપનાર અધિકારીએ ફોટોગ્રાફ્સ પણ પ્રમાણિત કરેલા હોવા જરૂરી છે. (૯) તાજેતરમાં

પડાવેલ (૧૬) સોળ નંગ પાસપોર્ટ સાઈઝના ફોટો તથા આધારકાર્ડ

નોંધ :- ઉમેદવારોને ભરતીના સ્થળે મોબાઈલ ફોન સાથે ન રાખવા અને તેનો ઉપયોગ ન કરવા સલાહ આપવામાં આવે છે. આ અંગેની વધુ માહિતી માટે સંપર્ક કરવા વિનંતી. (૧) આર્મી રિક્રુટિંગ ઓફિસ, હનુમાન કેમ્પ પાસે, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૪ (૨) આર્મી રિક્રુટિંગ હેલ્પ લાઈન નંબર ૦૭૯-૨૨૮૬૮૦૮૨ કચેરીના કામકાજના દિવસ દરમ્યાન. (૩) ગુજરાત રાજ્યની તમામ રોજગાર કચેરીઓ.

ઈન્ડિયન આર્મીમાં એન્જિનિયર :-

રાષ્ટ્રપ્રેમ ધરાવતી કોઈ પણ વ્યક્તિ માટે પોતાના દેશની સુરક્ષા સર્વોપરી હોય છે. દેશની સુરક્ષા માટે નવી નવી ટેકનોલોજીનું સંશોધન કરવું અને તેનું આર્મીમાં ઈમ્પલીમેન્ટેશન કરવું એ સાયન્સ લાઈનમાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓ પાસેથી આર્મીની અપેક્ષા હોય છે તેથી એન્જિનિયરિંગની ખાસ કોલેજો આર્મી વિભાગ દ્વારા ચલાવવામાં આવે છે. આ કોલેજોમાં એડમિશન મેળવવું એટલે દેશની સેવા કરવાનો ઉત્તમ અવસર પામવો, સાથોસાથ એન્જિનિયર બનવાનું સ્વપ્ન સાકાર કરવું અને અભ્યાસ પૂર્ણ કર્યા બાદ નોકરી મેળવવા માટે કોઈ જગ્યાએ ફાંફાં મારવાની ઝંઝટમાંથી ૧૦૦% મુક્તિ. કારણ કે અહીં એન્જિનિયરિંગ પૂર્ણ થતાંની સાથે જ નોકરીનો ઓર્ડર તૈયાર હોય છે.

નેશનલ ડિકેન્સ એકેડેમી NDA માં પ્રવેશ :- લશ્કરની ત્રણેય પાંખ આર્મી, નેવી અને એરફોર્સમાં ઓફિસર બનવા માટે તમારે નેશનલ ડિકેન્સ એકેડેમી (NDA)ની પરીક્ષા પાસ કરવી પડે છે. આ પરીક્ષા UPSC દ્વારા વર્ષમાં બે વખત લેવામાં આવે છે. રોમાંચક, સાહસપૂર્ણ અને ગૌરવપ્રદ કારકિર્દી બનાવવા માગતા તેજસ્વી વિદ્યાર્થીએ NDAમાં જોડાવાનો વિચાર કરવો જ જોઈએ.

આર્મી, નેવી અને એરફોર્સ ત્રણ વિંગ પૈકી નેવી અને એરફોર્સ માટે સાયન્સ લાઈન હોવી જોઈએ, કારણ કે આજના સમયમાં એરફોર્સ અને નૌકાદળને અદ્યતન ટેકનોલોજીથી સુસજ્જ કરવામાં આવેલ છે. અદ્યતન

ટેકનોલોજી ધરાવતાં શસ્ત્રો, રડાર, કોમ્પ્યુટરાઈઝડ પ્લેન, જહાજો વગેરેનું ટેકનિકલ નોલેજ ધરાવતા કુશળ એન્જિનિયરો તૈયાર કરવાનું અને ત્યારબાદ તેમને ઓફિસર બનાવવાનું કાર્ય NDA દ્વારા થાય છે. આથી આ ક્ષેત્રમાં સાયન્સના ટેલેન્ટેડ યુવાનોની તીવ્ર માગ રહે છે.

NDAની પરીક્ષામાં ઉત્તીર્ણ થનાર વિદ્યાર્થીને પૂણે નજીક ખડકવાસલા ખાતે NDA દ્વારા ઊભા કરાયેલા વિશાળ અને અતિ રમણીય કેમ્પસમાં રહીને તાલીમ મેળવવાનું સૌભાગ્ય પ્રાપ્ત થાય છે. તાલીમ દરમ્યાન એન્જિનિયરિંગનું હાઈફાઈ એજ્યુકેશન ઉપરાંત ઓફિસર ટ્રેનિંગ પૂર્ણ થતાંની સાથે જે શાખામાં પ્રવેશ મેળવ્યો હોય તે શાખાના સ્નાતકની ડિગ્રી મળે છે, સાથોસાથ એક ઉચ્ચ કક્ષાના ઓફિસરની

કાબેલિયત પણ પ્રાપ્ત થાય છે. તાલીમ દરમ્યાન રહેવા, જમવા, પુસ્તકો, અભ્યાસ વગેરેનો તમામ ખર્ચ સરકાર તરફથી આપવામાં આવે છે. આવી તક પ્રારબ્ધ અને પુરુષાર્થનો સમન્વય થાય ત્યારે જ મળે છે.

પ્રવેશ લાયકાત :- (૧) એરફોર્સ અને નેવી આ બે વિંગ માટે ધોરણ ૧૨ પાસ (સાયન્સ)ના વિદ્યાર્થીઓ જ પ્રવેશપાત્ર છે. (૨) ધોરણ ૧૨ (સાયન્સ) મેથ્સ અને ફિઝિક્સ વિષયો સાથે પાસ કરેલું હોવું જોઈએ. (ગુજરાતના વિદ્યાર્થીઓ માટે A અથવા AB ગ્રૂપ હોવું જોઈએ.) (૩) ધોરણ ૧૨ (સાયન્સ)માં ભણતા વિદ્યાર્થીઓ પણ ફોર્મ ભરી શકે છે. (૪) ૧૬૧/૨ થી ૧૮ વર્ષની વચ્ચેની ઉંમર હોવી જોઈએ.

પ્રવેશ ફોર્મની વિગત :- (૧) નેશનલ ડિકેન્સ એકેડમીની જાહેરાત UPSC દ્વારા સામાન્ય રીતે એમ્પ્લોયમેન્ટ ન્યૂઝમાં પ્રસિદ્ધ થતી હોય છે. NDAની જાહેરાત સામાન્ય રીતે ઓક્ટોબર-નવેમ્બર માસમાં આવે છે. (૨) પ્રવેશ ફોર્મ દરેક શહેરની હેડ પોસ્ટ ઓફિસમાંથી રૂ.૨૦ ચૂકવવાથી મળે છે. જાહેરાત તથા ફોર્મની સાથેના માહિતીપત્રકનો કાળજીપૂર્વક અભ્યાસ કરી ફોર્મ ભરવું. (૩) ભરેલું ફોર્મ પોસ્ટ દ્વારા નીચેના સરનામે મોકલવું :-
The Secretary, Union Public Service Commission (UPSC), Dholpur House, Shajhan Road, New Delhi – 110069
વેબસાઈટ www.nda.nic.in

પરીક્ષાપદ્ધતિ :- નેશનલ ડિકેન્સ એકેડમી એકઝામ (NDA)માં કુલ બે પેપર આપવાનાં હોય છે.

પેપર:-૧ :- મેથેમેટિક્સ-૩૦૦ ગુણ-સમય : અઢી કલાક

પેપર:- ૨ :- જનરલ એબિલિટી-૬૦૦ ગુણ- સમય :- અઢી કલાક

બંને પેપર અંગ્રેજી અને હિન્દી બંને ભાષામાં આપવામાં આવે છે. બંને પ્રશ્નોપત્રો Objective પ્રકારનાં જ હોય છે. દરેક પ્રશ્નની નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી ખરો વિકલ્પ પસંદ કરીને દર્શાવવાનો હોય છે.

ભારતીય હવાઈ દળ:

એરમેન સિલેક્શન સેન્ટર, મુંબઈ, ગ્રૂપ 'X' (ટેકનિકલ) ટ્રેડ્સમાં એરમેનની ભરતી (ભારતીય હવાઈ દળ) ગુજરાત રાજ્યના નીચે જણાવેલ જિલ્લાઓના અને કેન્દ્રશાસિત વિસ્તારો- દીવ, દમણ, અને દાદરા નગર હવેલીના પુરુષ અપરિણીત (UN-MARRIED) ઉમેદવારો રેલીમાં ભાગ લઈ શકશે.

ગ્રૂપ :- ગ્રૂપ એક્સ (ટેકનિકલ) ટ્રેડ્સ GROUP 'X'

શૈક્ષણિક લાયકાત :- રાજ્ય પરીક્ષા ધો.૧૨ (૧૦+૨) ગણિત, ફિઝિક્સ અને અંગ્રેજી સાથે ૫૦% માર્ક્સ સાથે પાસ અથવા માન્ય સંસ્થામાંથી ત્રણ વર્ષનો એન્જિનિયરિંગ ડિપ્લોમા કોર્સ (મિકેનિકલ સાયન્સ/ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટેશન ટેકનોલોજી/ ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી) ૫૦% એગ્રીગેટ માર્ક્સ સાથે પાસ.

વયમર્યાદા તથા ઊંચાઈ :- મિનિમમ ઊંચાઈ ૧૫૨.૫ સે.મિ.

લેખિત પરીક્ષા :- અંગ્રેજી, ફિઝિક્સ અને ગણિત ટેસ્ટ સી.બી.એસ.સી.. સિલેબસ મુજબ. પરીક્ષાનો અભ્યાસક્રમ વેબસાઈટ www.indianairforce.nic.in પર જોઈ શકાય છે.

ગ્રૂપ :- ગ્રૂપ એક્સ (ટેકનિકલ) ટ્રેડ્સ Group 'X'

પરીક્ષાનો પ્રકાર :- પ્રથમ દિવસે લેખિત, શારીરિક યોગ્યતા(PPFT) બીજા દિવસે લેખિત, શારીરિક

પરીક્ષામાં પાસ થયેલ ઉમેદવારો માટે ઈન્ટરવ્યૂ તથા તબીબી પરીક્ષા ત્રીજા દિવસે ડોક્યુમેન્ટ અને સમરી ચેક .

શારીરિક કસોટી :- શારીરિક કસોટીમાં પાસ થવું ફરજિયાત છે. ઉમેદવારે ૧.૬ કિ.મી. (૧૬૦૦ મીટર) ની દોડ ૦૮ મિનિટમાં પૂરી કરવાની રહેશે અને ૩૦ સેકન્ડમાં દોડ પૂરી કરનાર ઉમેદવારોને બોનસ ગુણ આપવામાં આવશે. ઉમેદવારે પી.ટી. શૂઝ અને મોજાં સાથે લાવવા જરૂરી છે. ઉમેદવારે શારીરિક કસોટી પહેલાં હળવો નાસ્તો લેવો જરૂરી છે.

ઈન્ટરવ્યૂ/ તબીબી પરીક્ષણ :- જે ઉમેદવારો લેખિત પરીક્ષા અને શારીરિક કસોટીમાં ઊત્તિર્ણ થશે તે ઉમેદવારોનો ઈન્ટરવ્યૂ લેવામાં આવશે. ઈન્ટરવ્યૂમાં પાસ થનારને તબીબી પરીક્ષણ માટેની તબીબી ટીમ પાસે મોકલવામાં આવશે. જે ઉમેદવારો ઈન્ટરવ્યૂ અને તબીબી પરીક્ષણમાં ઊત્તિર્ણ થશે તેને જ આખરી પસંદગી માટે ભલામણ કરવામાં આવશે.

લેખિત પરીક્ષા :- ભરતીના સ્થળે નિયત સમયે પહોંચનાર ઉમેદવારોને જ લેખિત પરીક્ષામાં બેસવા દેવામાં આવશે. લેખિત પરીક્ષા માટે ઉમેદવારે પેન્સિલ, રબ્બર, /શાર્પનર અને રાઈટિંગ પેડ સાથે લાવવું જરૂરી છે. ઉમેદવારોએ નીચે મુજબના પ્રમાણપત્રો સાથે આવવાનું રહેશે. (૧) ૦૭ (સાત) પાસપોર્ટ સાઈઝના કલર ફોટોગ્રાફ્સ (૦૩ (ત્રણ) માસની અંદર પડાવેલા/ટોપી અને ગોગલ્સ વગરના) (૨) ૦૨ (બે) (૨૬ સે.મી. ના સફેદ સ્ટેમ્પ વગરના પોતાનું સરનામું લખેલ કવરો. (૩) તમામ ઓરિજિનલ માર્કશીટ, પાસિંગ સર્ટિફિકેટ, એન.સી.સી. સર્ટિફિકેટ (જો હોય તો) અને દરેકની ૦૩ (ત્રણ) ઝેરોક્ષ નકલ. (૪) બીજાં રાજ્યોના અને બહારથી ધોરણ-૧૨ની પરીક્ષા પાસ કરી હોય તેવા જ ઉમેદવારોએ જન્મ અધિવાસ (ડોમિસાઈલ) પ્રમાણપત્ર લાવવું જરૂરી છે. ગુજરાત રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડ દ્વારા ધો-૧૨ પરીક્ષા પાસ કરનાર ઉમેદવારોએ ડોમિસાઈલ લાવવું જરૂરી નથી. (૫) ૧૮ વર્ષથી ઓછી વયના ઉમેદવારોએ તેમના વાલીનું કન્સન્ટ પ્રમાણપત્ર (સંમતિ પ્રમાણપત્ર) તેમની સહીવાળું લાવવું જરૂરી છે. (૬) ઉમેદવારોએ ભરતી રેલીમાં આવતાં પહેલાં વાળ, નખ, તથા કાન-દાંતની ચોખ્ખાઈ કરીને આવવું જરૂરી સલાહ છે.

યશમાં પહેરતા ઉમેદવારોએ યશમાંના નંબરનું પ્રિસ્ક્રિપ્શન કઢાવીને લાવવું જરૂરી છે.

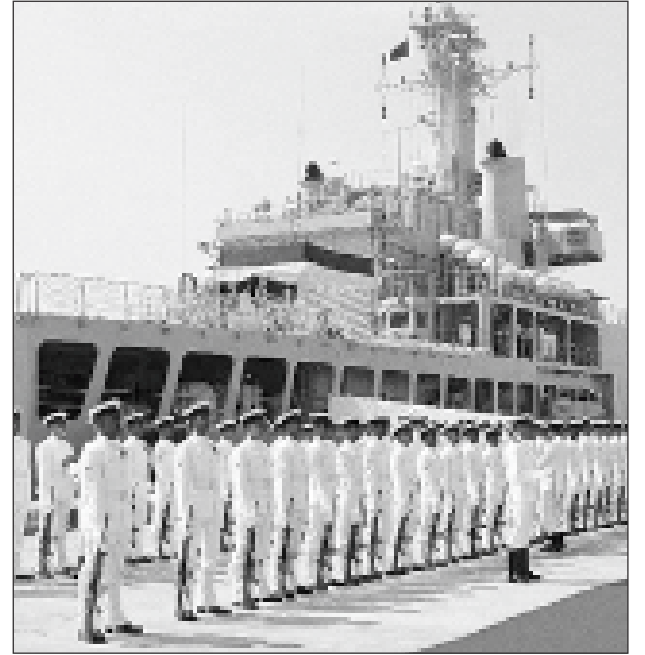
ભારતીય નૌકાદળ

ભારતીય નૌકાદળમાં વિવિધ ભરતી :- ભારતીય સંરક્ષણ દળની ત્રણ પાંખ પૈકીની અગત્યની પાંખ છે અને દેશની દરિયાકાંઠાની સીમા સુરક્ષા કામગીરી કરે છે.

અનેક મોટા જહાજો તેનાં તાલીમ શોપ અને સુસજ્જ સાધન — સરંજામથી બાહોશ નેવલ અધિકારીઓ અને નૌસેના સતત સક્ષમ — કાર્યરત હોય છે. ઈન્ડિયન નેવી અપરિણીત યુવકો અને યુવતીઓને વિવિધ શાખાઓમાં અનેક કારકિર્દીની તક આપે છે.

જરૂરી યોગ્યતા :-

૧. અપરિણીત ભારતીય પુરુષ નાગરિક ઉમેદવાર

અરજી કરી શકે છે.

૨. શૈક્ષણિક યોગ્યતા : ૧૦+૨/ સમકક્ષ પરીક્ષા ગણિત તથા ભૌતિકશાસ્ત્ર (ફિઝિક્સ) વિષય સાથે ઊત્તિર્ણ (પાસ) અને નીચેનામાંથી કોઈ એક વિષય — રસાયણ વિજ્ઞાન (કેમિસ્ટ્રી) જીવવિજ્ઞાન (બાયોલોજી) / કોમ્પ્યુટર વિજ્ઞાન

૩. ઉંમર : ૧૭ થી ૨૧ વર્ષ

૪. પસંદગી પ્રક્રિયા : ઉમેદવારોની પસંદગી લેખિત

પરીક્ષા, શારીરિક અને તબીબી પરીક્ષણના આધાર પર બનેલી યોગ્યતા ક્રમાંક (મેરિટ લિસ્ટ)માં પ્રાપ્ત કરેલ સ્થાન પર આધારિત રહેશે.

દ. લેખિત પરીક્ષા :

(ક) પ્રશ્નપત્ર દ્વિભાષી (હિંદી અને અંગ્રેજી બંને ભાષાઓમાં) તથા (ઓબ્જેક્ટિવ ટાઈપ) પ્રકારના રહેશે.

(ખ) પ્રશ્નપત્રના ચાર ભાગ રહેશે — અંગ્રેજી, વિજ્ઞાન, ગણિત અને સામાન્ય જ્ઞાન.

(ગ) પ્રશ્નપત્રની પરીક્ષાનો સમય ૧ કલાકનો રહેશે.

(ઘ) ઉમેદવારોએ બધા જ ભાગો સાથે- સાથે કુલ મેળવેલ ગુણમાં પણ ઉત્તીર્ણ થવું જરૂરી છે.

૭. શારીરિક ક્ષમતાનું પરીક્ષણ (પી.એફ.ટી.) :- પી.એફ.ટી.માં ૭ મિનિટમાં ૧.૬ કિ.મી. દોડવાનું, ૨૦ ઉઠક-બેઠક તથા ૧૦ પુશ-અપ કરવાના રહેશે.

૮. તબીબી પરીક્ષણના આધારો :-

(ક) તબીબી પરીક્ષણ અધિકૃત કરેલી સૈનિક હોસ્પિટલો (મિલિટરી હોસ્પિટલ) દ્વારા ભારતીય નૌસેના દ્વારા નિર્ધારિત કરેલ માનાંકોના આધાર પર કરવામાં આવશે. (ખ) ઓછામાં ઓછી ઉંચાઈ ૧૫૭ સે.મી. વજન તથા છાતીની પહોળાઈ સમપ્રમાણમાં હોવી જોઈએ. છાતીની પહોળાઈ ઓછામાં ઓછી ૫ સે.મી. ફુલવી હોવી જોઈએ. (ગ) સારું માનસિક સંતુલન તથા શારીરિક સ્વાસ્થ્ય, કર્તવ્ય અને દક્ષતાનું પાલન કરવામાં મુશ્કેલી ઊભી કરે તેવી કોઈ પણ પ્રકારની બીમારીથી મુક્ત/અપંગતાથી મુક્ત, રંગઅંધતાની મુક્તિ હોવી જોઈએ. (ઘ) હૃદયને લગતી કોઈ બીમારી, સર્જિકલ ખામી જેવી કે વળેલા ઘૂંટણ, ફ્લેટ ફીટ, કાનોમાં બહેરાશ હોવી જોઈએ નહીં. મિર્ગા અથવા કોઈ માનસિક બીમારી, વેરીકોસ વેન તથા આંખોની તકલીફ ન હોવી જોઈએ. (ચ) તબીબી પરીક્ષણનું માન્ય સ્તર, એકીકૃત મુખ્યાલય, રક્ષા મંત્રાલયના નૌસેનાના આદેશ (વિશેષ) ૦૧/૨૦૦૮ દ્વારા માન્ય કરવામાં આવેલ માર્ગદર્શક નિયમો અનુસાર હોવું જોઈએ.

૯. આંખોના પરીક્ષણ બાબતનું માન્ય સ્તર :-

(ક) યશમાં વગર સારી આંખ ૬/૬ ખરાબ આંખ ૬/૮

(ખ) યશમાં સાથે સારી આંખ ૬/૬ ખરાબ આંખ ૬/૮

૧૦. તબીબી પરીક્ષણનું અંતિમ માન્ય સ્તર :- યયન સૂચિ (મેરિટ લિસ્ટ)માં સંમિલિત બધા જ ઉમેદવારો જેમને અંતિમ તબીબી પરીક્ષણ માટે બોલાવવામાં આવ્યા છે, તેમને નામાંકન પહેલાં ભારતીય નૌસેના ખાતે ચિલ્કામાં પોતાનું અંતિમ તબીબી પરીક્ષણ કરાવવું પડશે. આ તબીબી પરીક્ષણમાં “અમાન્ય” ઘોષિત કરવામાં આવેલ ઉમેદવારોને પ્રશિક્ષણમાં નામાંકિત કરવામાં આવશે નહિ. ભારતીય નૌસેના પોતે ચિલ્કામાં અંતિમ તબીબી પરીક્ષણના નામાંકન માટેની તપાસ કર્યા બાદ, આ તપાસની બીજી વાર તપાસ કરવા માટેની કોઈ પણ “અપીલ” સ્વીકાર કરવામાં આવશે નહીં.

૧૧. ભરતી માટે નીચે મુજબનાં પ્રમાણપત્રો/લખવા માટેની સામગ્રી લઈને આવવી. ભરતી પ્રક્રિયાના નામાંકન સમયે નીચે મુજબનાં પ્રમાણપત્રો દેખાડવાનાં રહેશે

(૧) મેટ્રિક પ્રમાણપત્રની મૂળ (ઓરિજિનલ) તથા (એટેસ્ટેડ) નકલ. (જન્મ તારીખની ખરાઈ કરવા માટે)

(૨) ૧૦+૨ સમકક્ષ પરીક્ષાનું પ્રમાણપત્ર (એટેસ્ટેડ) નકલ.

(૩) જો એન.સી.સી. પ્રમાણપત્રની મૂળ (ઓરિજિનલ) તથા પ્રમાણિત (એટેસ્ટેડ) નકલ.

(૪) નિવાસી પ્રમાણપત્રની મૂળ (ઓરિજિનલ) તથા પ્રમાણિત (એટેસ્ટેડ) નકલ.

(૫) મૂળ-નિવાસી પ્રમાણપત્ર (ડોમિસાઈલ સર્ટિફિકેટ).

(૬) ચારિત્ર્યનું પ્રમાણપત્ર (કેરેક્ટર સર્ટિફિકેટ).

(૭) તાજેતરમા જ પડાવેલ ૧૦ પાસપોર્ટ સાઈઝના રંગીન ફોટો (બ્લ્યુ અને વ્હાઈટ કલર).

(૮) રૂ.૧૦/- ની ટપાલ ટિકિટ ચોંટાડેલું પોતાના સરનામાવાળું ૨૨x૧૦ સે.મી.ની સાઈઝનું કવર.

(૯) બે કાળી બોલપેન.

(૧૦) શારીરિક પ્રશિક્ષણ (પી.ટી.) માટેના બૂટ.

વધારે માહિતી ભારતીય નૌસેનાની વેબસાઈટ www.joinindiannavy.gov.in પર ઉપલબ્ધ છે. કોઈ પણ પ્રકારની મુશ્કેલી હોય તો તમે એકીકૃત મુખ્યાલય, અને નૌસેના ભરતી સંગઠન, ભારતીય નૌસેના INS વાલસુરા ફોન નંબર ૦૨૮૮-૩૮૮૭૩૫૪/૪૪૮ પર સંપર્ક કરી શકો છો.

આર્ટિફિશિયલ એપ્રેન્ટિસ/ ડાયરેક્ટ એન્ટ્રી ડિપ્લોમા હોલ્ડર્સ :- લશ્કરી દળોમાં જોડાવાથી મળતા પગાર, ભથ્થાં અને સગવડો ઉપરાંત દેશ માટે કંઈક કરી છૂટવાની જે તક મળે છે તે વધુ મહત્વની છે. ભારતીય નૌકાદળમાં જોડાવાની ત્રણ અલગ-અલગ પ્રકારની તકો આપની પાસે છે. આપણા નૌકાદળમાં નાવિક (SAILOR)નું સ્થાન મહત્વનું છે. આપણા નૌકાદળની મશીનરી, શસ્ત્રો, વીજાણું 'સેન્સર્સ' અને જહાજ પરનાં સાધનોને કાર્યાન્વિત કરવાની અને યોગ્ય રીતે જાળવણી રાખવાનું કાર્ય નાવિકો દ્વારા થાય છે. આ નાવિકને નૌકાદળ દ્વારા જ તાલીમ આપવામાં આવે છે. શરૂઆતની પાયાની તાલીમ INS ચિલ્કા, જિલ્લો ખુર્દા, ઓરિસ્સા ખાતે આપવામાં આવે છે. ગુજરાતમાં જામનગર ખાતે INS વાલસુરા નામે આ પ્રકારનું કેન્દ્ર છે. જરૂર પડે પસંદગીના નાવિકોને તાલીમાર્થે વિદેશ પણ મોકલવામાં આવે છે. વળી, નાવિકોને નૌકાદળમાંથી છૂટા કરતાં પહેલાં તેમને ' પ્રિરિલીઝ' અભ્યાસક્રમો દ્વારા નાગરિક જીવનમાં ગોઠવાઈ શકાય તેની તાલીમ પણ આપવામાં આવે છે.

કોણ જોડાઈ શકે? :- ફક્ત ભારતીય પુરુષ નાગરિક જ અરજી કરી શકે છે.

• ડાયરેક્ટ એન્ટ્રી ડિપ્લોમા હોલ્ડર્સ(DEDH) :-

વય :- ૧૮થી ૨૨ વર્ષની વચ્ચે હોય તથા ઓછામાં ઓછા ૫૦% માર્ક્સ સાથે / ઇલેક્ટ્રિકલ/ ઇલેક્ટ્રોનિક્સ/ ટેલિકોમ્યુનિકેશન/ એરોનોટિકલ/ શિપ બિલ્ડિંગ/ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટેશન એન્જિનિયરિંગ/ મેટલર્જીમાં ત્રણ વર્ષનો ડિપ્લોમા (સરકાર માન્ય પોલિટેકનિક ડિપ્લોમા).

આર્ટિફિશિયલ એપ્રેન્ટિસીસ (AA) :-

વય :- ૧૫.૧/૨- ૧૮ વર્ષની વચ્ચે હોય તથા સાયન્સ અને મેથ્સ વિષયો સાથે, ઓછામાં ઓછા ૬૦% માર્ક્સ સાથે મેટ્રિક્યુલેશન કે સમકક્ષ પરીક્ષા પાસ હોય કે ૬૦% માર્ક્સ સાથે ફિઝિક્સ અને મેથ્સ સાથે HSC પરીક્ષા પાસ હોય. ૧૮થી નાની વય ધરાવનારને અત્રે તક છે. વેબસાઈટ - joinindiannavy.gov.in

મેટ્રિક એન્ટ્રી રિક્રુટસ (MER) :-

વય :- ૧૬ થી ૧૯ વર્ષની વચ્ચે હોય તથા સાયન્સ/મેથ્સ વિષયો સાથે, ઓછામાં ઓછા ૫૫% માર્ક્સ સાથે

મેટ્રિક્યુલેશન કે સમકક્ષ પરીક્ષા પાસ હોય કે ઓછામાં ઓછા ૬૦% માર્ક્સ સાથે ફિઝિક્સ અને મેથ્સના વિષયો સાથે HSC પરીક્ષા પાસ હોય.

પસંદગીની પ્રક્રિયા :-

લેખિત પરીક્ષા, શારીરિક સક્ષમતા પરીક્ષા (ફિઝિકલ ફિટનેસ ટેસ્ટ-PET) અને તબીબી પરીક્ષણ બાદ થનાર 'મેરિટ લિસ્ટ' આધારે નાવિકોની પસંદગી થશે. ડાયરેક્ટ એન્ટ્રી ડિપ્લોમા હોલ્ડર્સનો ઇન્ટરવ્યૂ પણ લેવામાં આવશે.

લેખિત પરીક્ષા :-

પ્રશ્નપત્ર દ્વિભાષી હશે, હિન્દી અને અંગ્રેજી એમ બે ભાષાઓમાં 'ઓબ્જેક્ટિવ ટાઈપ' નું હશે. તેનું ધોરણ મેટ્રિક સ્તરનું હશે. ડાયરેક્ટ એન્ટ્રી ડિપ્લોમા હોલ્ડર્સ માટે આ ઉપરાંત એપ્લાઈડ મિકેનિક્સ, થર્મોડાયનેમિક્સ, ઇલેક્ટ્રિકલ, ઇલેક્ટ્રોનિક્સ, અને કોમ્પ્યૂટર્સની ટેકનોલોજીને લગતા પ્રશ્નો પણ હશે. આ અંગેની બુક્સ અંગ્રેજી/હિન્દીમાં મળે છે.

ફિઝિકલ ફિટનેસ ટેસ્ટ (PET) :- PFT માં પાસ થવું ફરજિયાત છે, તે અંતર્ગત ૧.૬ કિ.મી. ની દોડ ૭ મિનિટમાં, ૨૦ ઉઠક-બેઠક તથા ૧૦ પુલઅપ્સનો સમાવેશ થાય છે.

મેડિકલ સ્ટાન્ડર્ડ :- ઓછામાં ઓછી ૧૫૭ સે.મી. ઊંચાઈ (આર્ટિફિશિયલ એપ્રેન્ટિસીસ માટે ૧૫૨ સે.મી.), તેના સપ્રમાણ વજન અને છાતી, સારું શારીરિક અને તબીબી સ્વાસ્થ્ય, કોઈ પણ પ્રકારના રોગ/ ખોડખાંપણ ન હોય આ બધું જ આવશ્યક છે.

આ પસંદગીની પ્રક્રિયા અંતર્ગત લાયકાત ધરાવતા કેટલાક પસંદગીના ઉમેદવારોને લેખિત પરીક્ષાનું પરિણામ તે જ દિવસે જાહેર થશે અને આ પરીક્ષા પસાર કરનારની તે જ દિવસે અથવા તે પછીના દિવસે ફિઝિકલ ફિટનેસ ટેસ્ટ અને તબીબી પરીક્ષણ પરીક્ષા લેવામાં આવશે. જેઓ 'તબીબી રીતે સક્ષમ' પુરવાર(ફીટ) થશે તેવા ઉમેદવારોનું ઓલ ઇન્ડિયા મેરિટ લિસ્ટ નેવલ હેડ ક્વાર્ટર્સ, નવી દિલ્હી દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવશે. આ મેરિટ લિસ્ટ પરથી કેન્દ્ર, પસંદ થયેલા ઉમેદવારોની યાદી જે-તે રિક્રુટમેન્ટ કેન્દ્ર પર મુકાશે. જે કે બધા DEDH પસંદ થયેલા ઉમેદવારોએ INS, ચિલ્કા ખાતે ઇન્ટરવ્યૂ ટેસ્ટ પસાર કરવાની રહશે.

કઈ રીતે અરજી કરશો? :-

ઓનલાઇન અરજી કરવાની છે તે હિન્દી અથવા અંગ્રેજીમાં કરી શકાશે. પરીક્ષા કેન્દ્ર ગુજરાતમાંથી ફક્ત જામનગર કેન્દ્ર પસંદ કરી શકાશે. C/o. INS VALSURA, JAMNAGAR-૩૬૧૦૦૧ ફોન નંબર- (૦૨૮૮) ૩૯૮૭૩૯૨. આ સરનામેથી પણ માહિતી પ્રાપ્ત થશે. જાહેરાતની વિગતો ખાસ જોવી.

ઈન્ડિયન નેવીમાં ડોક્યાર્ડ એપ્રેન્ટિસીસ એકઝામ :- ભારતીય નૌકાદળમાં જોડાવાની એક વધુ તક મેટ્રિક પાસ પુરુષ ઉમેદવારોને આ પરીક્ષા પૂરી પાડે છે. જે વિજ્ઞાન વિષય સાથે મેટ્રિક પાસ હોય તેમને અગ્રિમતા આપવામાં આવે છે. વયમર્યાદા ૧૪ થી ૧૯ વર્ષની છે. અત્રે ૧૪ વર્ષ ની વયથી જ તક મળે છે. પસંદગી માટેની લેખિત પરીક્ષામાં બે પ્રશ્નપત્રો (૧) મેથેમેટિક્સ તથા (૨) જનરલ નોલેજનાં હોય છે. બંનેના મહત્તમ ગુણ ૧૦૦-૧૦૦ છે. આ લેખિત પરીક્ષાના આધારે ગુણવત્તા યાદી તૈયાર કરવામાં આવે છે અને દિલ્હી, મુંબઈ ખાતે તાલીમ માટે મોકલવામાં આવે છે. આખરી પસંદગી પામેલા ઉમેદવારોને સામાન્ય રીતે ૩ વર્ષ માટે નેવલ ડોક્યાર્ડ સ્કૂલ, મુંબઈ ખાતે તાલીમ માટે મોકલવામાં આવે છે.

ઈન્ડિયન નેવીમાં સેઈલર (નાવિક) :- અપરિણિત ભારતીય પુરુષો જ અરજી કરી શકે. ઓછામાં ઓછા ૫૫% માર્ક્સ (મેથ્સ અને સાયન્સ વિષયોમાં) સાથે ધોરણ-૧૦ અથવા ઓછામાં ઓછા ૫૦% માર્ક્સ (મેથ્સ અને ફિઝિક્સ વિષયોમાં) સાથે ધોરણ-૧૨ પાસ તથા ૧૬ થી ૧૯ વર્ષની વય ધરાવનાર અરજી કરી શકે છે. ઓછામાં ઓછી શારીરિક ઊંચાઈ ૧૫૭ સે.મી. જરૂરી છે.

પસંદગી :- જાહેરાતના સંદર્ભમાં અરજી કરનાર ઉમેદવારોમાંથી પસંદગીના ઉમેદવારોને ફિઝિકલ ફિટનેસ ટેસ્ટ અને લેખિત પરીક્ષા માટે કોલ લેટર મોકલવામાં આવે છે. ફિઝિકલ ફિટનેસ (PFT) પાસ કરવી અનિવાર્ય છે. તે અંતર્ગત ૧ માઈલની દોડ ૭ મિનિટમાં, ૨૦ ઉઠક-બેઠક તથા ૧૦ પુલ-અપ્સ કરવાના હોય છે. લેખિત પરીક્ષા ગુજરાતમાંથી જામનગર કેન્દ્ર ખાતે આપી શકાય છે. લેખિત પરીક્ષાનું પરિણામ તે જ દિવસે જાહેર કરવામાં આવે છે અને ક્વોલિફાઈ થનારે PFT આપવાની રહે છે. PFT માંથી સફળતાપૂર્વક પસાર થનારનું તબીબી પરીક્ષણ થાય છે.

તબીબી પરીક્ષણમાંથી પસાર થયેલ ઉમેદવારોનું લેખિત પરીક્ષામાં તેમણે પ્રાપ્ત કરેલ ગુણોને આધારે ઓલ ઈન્ડિયા મેરિટ લિસ્ટ બનાવામાં આવે છે અને તેના આધારે નિમણૂક અપાય છે. શરૂઆતમાં ૨૪ અઠવાડિયાંની બેઝિક ટ્રેનિંગ INS, ચિલ્કા ખાતે આપવામાં આવે છે.

ઈન્ડિયન નેવી દ્વારા સંચાલિત કોમર્શિયલ ડ્રાયવિંગ કોર્સ ઈન્ટરનેશનલ મરિન કોન્ટ્રાક્ટર્સ દ્વારા માન્ય કોર્સ પ્રાપ્ય છે. વય ૧૮ થી ૨૮ વર્ષ, ધો. ૧૦ પાસ ૫૦%, બેઠકો ૨૦% સ્થળ કોચી નેવી ડ્રાયવિંગ સ્કૂલ, કોચી, કેરલા. નૌસેના ભરતી કાર્યાલયનું સરનામું છે :- DDMPR (RR) નેવલ હેડક્વાર્ટર્સ, સેના ભવન, ન્યુ દિલ્હી -૧૧૦૦૧૧, WWW.NAVISENABHARTI.MIL.IN

નેવલ કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગમાં પ્રવેશ :-

નેવલ કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ એ ભારતીય નૌકાદળ દ્વારા સંચાલિત લોનાવાલા ખાતે આવેલી સંસ્થા છે. આ કોલેજ સમગ્ર એશિયા ખંડની શ્રેષ્ઠ એન્જિનિયરિંગ કોલેજ ગણાય છે. આ કોલેજમાં ભારતીય નૌકાદળની મરિન, એરોનોટિકલ, ઇલેક્ટ્રિકલ, ઇલેક્ટ્રોનિક એન્જિનિયરિંગ તથા નેવલ આર્કિટેક્ચરની બ્રાંચ માટે ઓફિસરોને તૈયાર કરવામાં આવે છે. શ્રેષ્ઠ શિક્ષણની સાથોસાથ શિસ્ત, રમતગમત, ઈતરપ્રવૃત્તિઓ તેમજ વ્યાવસાયિકતા આ બધાં જ ક્ષેત્રોમાં આ કોલેજ આગવું સ્થાન ધરાવે છે. સ્વિમિંગ, રાઈડિંગ, ગોલ્ફ જેવી રમત રમવાની તમામ સુવિધાઓ તેમજ સાહસવીરો માટે પર્વતારોહણ, હોટ એર બલુનિંગ, રીવર રાફ્ટિંગ, વિન્ડ સર્ફિંગ વગેરે જેવી સાહસિક રમતો શીખવાની તક પણ નૌકાદળના ખર્ચે તેમને મળી શકે છે આ કોલેજમાં એડ્મિશન મેળવનાર તમામ વિદ્યાર્થીઓને સમગ્ર કોર્સ દરમ્યાન પુસ્તકો, રહેવાની-જમવા, કપડાં સહિતનો બધો ખર્ચ ભારતીય નૌકાદળ દ્વારા આપવામાં આવશે. આ ઉપરાંત કોર્સ પૂર્ણ થયા બાદ જોબ ગેરંટી પણ ખરી. તો આ કોલેજની પ્રવેશ લાયકાત અને પ્રવેશ પદ્ધતિ વિશે જાણકારી મેળવી લઈએ.

પ્રવેશ લાયકાત :-

(૧) ધો. ૧૨ માં મેથ્સ, ફિઝિક્સ અને કેમિસ્ટ્રી વિષયો હોવા જરૂરી છે. (A અથવા AB ગ્રૂપ)

(૨) ધો. ૧૨ માં આ ત્રણ વિષયોની ટકાવારી ૭૫% તેથી

વધુ હોવી જરૂરી છે. (૩) ધો. ૧૦ કે ધો. ૧૨માં અંગ્રેજીમાં ઓછામાં ઓછા ૫૦ ગુણ હોવા જરૂરી છે. (૪) ૧૬.૫ થી ૧૮.૫ વર્ષની વચ્ચેની ઉંમર હોવી જરૂરી છે.

લાભો મળે છે.

પરીક્ષા પદ્ધતિ :- નેવેલ કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગની વર્તમાનપત્રોમાં જાહેરાત આવે છે. અરજી કર્યા બાદ ઉમેદવારોને ભોપાલ અથવા બેંગ્લોર ખાતે સર્વિસ સિલેક્શન બોર્ડ સમક્ષ રૂબરૂ ઇન્ટરવ્યૂ માટે બોલાવવામાં આવે છે. સતત પાંચ દિવસ સુધી અલગ-અલગ પ્રકારની પરીક્ષાઓ સફળતાપૂર્વક પૂરી કરનાર વિદ્યાર્થીઓને મેરિટ મુજબ ટ્રેનિંગ માટેનો ઓર્ડર આપવામાં આવે છે. આમ, પ્રવેશ કામગીરી પ્રમાણમાં અઘરી છે પરંતુ પસંદગી પામનાર વિદ્યાર્થીની લાઈફ સ્ટાઈલ બદલાઈ જાય છે એ પણ હકીકત છે.

પ્રવેશ મેળવ્યા બાદ :- ટ્રેનિંગ માટે સિલેક્ટ થનાર વિદ્યાર્થીઓને પ્રારંભમાં છ માસ નેવેલ એકેડમી, ગોવા ખાતે નેવેલ ઓરિએન્ટેશન કોર્સ એટેન્ડ કરવાનો રહેશે. અને ત્યારબાદ નેવેલ કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ, લોનાવાલા ખાતે જ ૪ વર્ષનો ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગનો અભ્યાસ કરવાનો રહેશે. અહીં વિદ્યાર્થીઓને જવાહરલાલ નહેરુ યુનિવર્સિટીની B.Tech ની ડિગ્રી મળે છે અને ભારતીય નૌકાદળમાં ટેકનિકલ ઓફિસર તરીકે નિયુક્તિ કરવામાં આવે છે.

આ અભ્યાસક્રમની કેટલીક વિશેષ વાત :

(૧) અહીં શિસ્ત અને અભ્યાસની નિયમિતતા અનિવાર્ય હોવાથી ચાર વર્ષના અભ્યાસગાળા દરમિયાન દર છ માસે વિદ્યાર્થીને ત્રણ અઠવાડિયાની ફિક્સ એક સાથે જ રજા આપવામાં આવે છે. તે રજાઓમાં વિદ્યાર્થી પોતાના ઘરે જઈ શકે છે. (૨) અભ્યાસક્રમના સાડા ત્રણ વર્ષ બાદ અભ્યાસની સાથોસાથ દર મહિને રૂ.૮૦૦૦/- જેટલું સ્ટાઈપેન્ડ આપવામાં આવે છે. (૩) ચાર વર્ષ સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કરનાર વિદ્યાર્થીને રૂ.૧૧,૫૦૦/-ના પ્રારંભિક પગારથી સર્વિસ આપવામાં આવે છે અને ત્યાર બાદ નિયમો અનુસાર પગાર વધતો જ રહે છે. (૪) પગાર ઉપરાંત સમગ્ર દેશમાં લિવ ટ્રાવેલ કન્સેશનનો લાભ, પોતાના સર્વિસ, પ્રતિ વર્ષે ૬૦ દિવસની રજાઓ ઉપરાંત ૨૦ પરચૂરણ રજાઓ એટલે કે વાર્ષિક પોશા ત્રણ માસની રજાઓ જેવા સંખ્યાબંધ

પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજી - રંગીન કારકિર્દી

- ભગીરથ પટેલ

‘વસ્તુ અને રંગોની પરખ માટેની સારી દ્રષ્ટિ, કંઈક નવીન જોવાની સૂઝ, ચપળતાથી તેના ઊંડાણની અનુભૂતિ કરી ઝડપથી તેમાં એકાગ્રતા કેળવવાનો રસ ધરાવનાર વ્યક્તિ પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રમાં સફળ રહે છે.’

‘કલ્પના, કલા અને ટેકનોલોજીનો સુભગ સમન્વય એટલે પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજી. આ ટેકનોલોજી માનવ સંસ્કૃતિના સફળ ઉત્થાન સાથે જોડાયેલ એક અભિન્ન અંગ છે.

યુવા-યવતીઓ માટે સફળ કેરિયરની ઉત્તમ તકો ધરાવતા પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજીના વિશાળ ક્ષેત્રમાં વિવિધ પેટા ક્ષેત્રો છે. (૧) પ્રિન્ટિંગ (૨) પ્રિ-પ્રેસ (૩) પોસ્ટ પ્રેસ. આ દરેક ક્ષેત્ર વિવિધ શાખાઓ ધરાવે છે.

(૧) પ્રિન્ટિંગ ક્ષેત્રે : શીટ-ફેડ તથા વેબ ઓફસેટ પ્રિન્ટિંગ, ફ્લેક્સો ગ્રાફિક પ્રિન્ટિંગ, ગ્રેવ્યોર પ્રિન્ટિંગ, સ્ક્રીન પ્રિન્ટિંગ, ડિજિટલ પ્રિન્ટિંગ, પેડ પ્રિન્ટિંગ, થ્રી-ડી પ્રિન્ટિંગ, હોલોગ્રાફિક પ્રિન્ટિંગ, થર્મલ પ્રિન્ટિંગ વગેરે શાખાઓ

(૨) પેકેજિંગ ક્ષેત્રે : કાર્ટન પેકેજિંગ, બોક્સ પેકેજિંગ, ફ્લેક્સિબલ પેકેજિંગ, ટીન પેકેજિંગ, વગેરે.

(૩) પ્રિ-પ્રેસ ક્ષેત્રે : ગ્રાફિક ડિઝાઇનિંગ, ડેસ્ક-ટોપ પબ્લિસિંગ (DTP), કોપી રાઈટિંગ, વિવિધ પ્લેટ પ્રોસેસિંગ,

કલર મેનેજમેન્ટ વગેરે શાખાઓ.

(૪) પોસ્ટ પ્રેસ ક્ષેત્રે: બુક બાઈન્ડિંગ, વિવિધ ફિનીશિંગ પ્રક્રિયાઓ જેવી શાખાઓ

આમ પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજીનું વિશાળ ક્ષેત્ર, પેટા ક્ષેત્રો, કેરિયર માટે અનેક તકો પૂરી પાડે છે.

ન્યૂઝપેપર ઓર્ગનાઈઝેશન, પબ્લિસિંગ હાઉસ, ઈ-પબ્લિસિંગ કંપનીઓ, પેકેજિંગ યુનિટ્સ, સરકારી પ્રેસો, સિક્યુરિટી પ્રિન્ટિંગ યુનિટ્સ, પ્રિન્ટિંગ-મશીન/ મેન્યુફેક્ચરર્સ, એડવર્ટાઈઝિંગ એજન્સીઝ, ઈન્ક અને પ્રિન્ટિંગ મટિરિયલ્સ મેન્યુફેક્ચરર્સ જેવાં વિશાળ અને સ્મોલ યુનિટ્સમાં જોબ મળી શકે છે.

પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજીના અનેક પેટાક્ષેત્રોમાં સેલ્ફ-એમ્પ્લોયમેન્ટ દ્વારા ઉદ્યોગ સાહસિક બનવાની અનેક તકો છે. વિશાળ પ્રિન્ટિંગ-પેકેજિંગ હાઉસિસમાં સ્કીલ અને મેનેજરિયલ નોલેજના આધારે પેટા કોન્ટ્રાક્ટ લઈ ઉદ્યોગ સાહસિક બનવાની પણ તકો ઉપલબ્ધ છે.

આખેઆખો પ્રિન્ટિંગ ઉદ્યોગ કોમ્પ્યુટર અને ઓટોમેશન સાથે જોડાઈ રહ્યો હોવાથી સંપૂર્ણપણે ટેકનિકલ હોવા છતાં વ્હાઈટ કોલર જોબનો એહસાસ મળે છે. પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજીનું ક્ષેત્ર પૂર્ણ ક્વૉલિટી બેઝ્ડ છે. તેના દરેક ક્ષેત્ર-

ભારતમાં પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજીના શિક્ષણ માટે વિવિધ અભ્યાસક્રમો ચાલે છે.

Courses Name	Duration	Admission Eligibility
Diploma in Printing Technology	3 Years	Std. 10 or 10+2 Pass
B.E. / B.Tech (Printing Technology)	3 Years	Std. 10+2 Pass / Diploma Printing
M.E. / M.Tech (Printing Technology)	2 Years	B.E. / B.Tech. (Printing Technology) Pass Ph.D. (Printing Technology)

પેટાક્ષેત્રમાં ક્વોલિટી કંટ્રોલનું મહત્વ ઝડપથી વધી રહ્યું હોઈ તેમાં જોડાનાર દરેક વ્યક્તિ માટે પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજીનું શિક્ષણ, ઉચ્ચ શિક્ષણ અતિ આવશ્યક બનવા લાગ્યું છે.

ડિપ્લોમા ઈન પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજીનું શિક્ષણ આપતી કેટલીક સંસ્થાઓ

૧. આર. સી. ટેકનિકલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ, અમદાવાદ, ગુજરાત - (AICTE)
૨. ગવર્નમેન્ટ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજી, મુંબઈ, મહારાષ્ટ્ર - (AICTE)
૩. પુને વિદ્યાર્થી ગ્રહ મહારાષ્ટ્ર ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજી, પુના, મહારાષ્ટ્ર - ૫. પુસા પોલીટેકનિક, દિલ્હી
૪. ડૉ. ટી.એમ.એ.પાઈ પોલીટેકનિક, મનીપાલ, કર્ણાટક -
૫. ટેકનિકલ એજ્યુકેશન બોર્ડ, જોધપુર, રાજસ્થાન

બેચલર ડિગ્રી (B.E. / B.Tech), માસ્ટર ડિગ્રી (M.E. / M.Tech) ઈન પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજીનું શિક્ષણ આપતી કેટલીક સંસ્થાઓ

૧. મનિપાલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી - મનિપાલ, કર્ણાટક
B.E. (Printing Technology),
M.Tech. (Printing Technology) - AICTE
૨. અન્ના યુનિવર્સિટી - ચેન્નાઈ (તમિલનાડુ)
B.E. (Printing Technology),
M.Tech. (Printing Technology)
૩. યુનિવર્સિટી ઓફ પુને- પુના, મહારાષ્ટ્ર
B.E. (Printing Technology)
૪. ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજી (IPT) - પુના, મહારાષ્ટ્ર (AICTE)
B.E. (Printing Technology),
Diploma in Printing Technology
૬. એસ. આઈ. ઈ.ટી. ગ્રેજ્યુએટ સ્કૂલ ઓફ ટેકનોલોજી - મુંબઈ, મહારાષ્ટ્ર
B.E. (Printing Technology)
૭. સિંઘાનિયા યુનિવર્સિટી - પચેરી બારી, રાજસ્થાન
B.Tech. (Printing Technology)

વિદેશમાં નામાંકિત યુનિવર્સિટીઓ દ્વારા માસ્ટર ઓફ સાયન્સ (M.S.) ઈન પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજીના અભ્યાસક્રમો ચલાવવામાં આવે છે.

M.S. in Printing Technology (USA અને UKમાં)

1. Rochester Institute of Technology (RIT) Rochester, New York, USA 14623
2. London College of Printing (LCP) Elephant and Castle, London SE1, 6SB, U.K.

પેપર, પ્લાસ્ટિક, ગ્લાસ, કાપડ, ટીન, એલ્યુમિનિયમ ફોઈલ જેવી વિવિધ સપાટીઓ ઉપર મલ્ટીકલર સુધીનું પ્રિન્ટિંગ કરવા માટેની પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજીનો અભ્યાસક્રમ- ગ્રાફિક ડિઝાઈન, વિજ્ઞાન, ગણિત, મિકેનિકલ, કેમિકલ, ઈલેક્ટ્રિકલ / ઈલેક્ટ્રોનિક્સ એન્જિનિયરીંગ તથા કોમ્પ્યુટર સાયન્સ, મેનેજમેન્ટ વગેરેના જ્ઞાનનો વિશિષ્ટ સમન્વય ધરાવે છે.

પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજીના અભ્યાસક્રમમાં મેનેજરિયલ, એડમિનિસ્ટ્રેટિવ, ટેકનોલોજીકલના પાસાઓને આવરી લેવામાં આવે છે.

ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે હરણફાળ ભરી રહેલ પ્રિન્ટિંગ ઉદ્યોગમાં ડિજીટલ પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજી અને 3D પ્રિન્ટિંગ ટેકનિક વગેરે જેટ સ્પીડથી વિકસી રહ્યા છે. એડવર્ટાઈઝિંગ- પ્રેઝન્ટેશન માટે આ નવી ટેકનોલોજીનું ભવિષ્ય ઉજ્જવળ છે. 3D પ્રિન્ટિંગ, પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજી સિવાયની બાયોમેડિકલ જેવી ઘણી એન્જિનિયરિંગ ક્ષેત્રે અતિ સફળ પુરવાર થવા તરફ હરણફાળ ભરી રહી છે.

(નોંધ : પ્રિન્ટિંગ ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે મશીન ઓપરેટર્સ, પ્રોસેસ ટેકનિશિયન તૈયાર કરવાના આઈ.ટી.આઈ. લેવલના ટૂંકા ગાળાના કોર્સ પણ ગુજરાતના ઘણા જિલ્લાઓમાં ઉપલબ્ધ છે. પ્રિન્ટિંગ ઉદ્યોગમાં તેમની પણ ઘણી ડિમાન્ડનું છે.)

- ૪૮, મહાલયા બંગલોઝ, ફન, પોઈન્ટ કલબ સામે, એસ. જી. રોડ, સોલા, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૬૦.

- ડૉ. મૌનસ ઠાકર

કોઈ પણ રાષ્ટ્રનાં વિકાસનો પાયો તેની શિક્ષણવ્યવસ્થા પર નિર્ભર છે. ભારત દેશનાં ભવ્ય ભૂતકાળ માટે તેની શિક્ષણવ્યવસ્થા એક મહત્ત્વનું પરિબળ હતું અને વર્તમાન પરિસ્થિતિમાં પણ આ દેશ જો મોખરે પહોંચી શકે, તો તે તેની શિક્ષણવ્યવસ્થાનાં આધારે જ શક્ય છે, તેમ કહીએ તો અતિશયોક્તિ નથી. ભારતની શિક્ષાપ્રણાલી મુખ્યત્વે ગુરુ-શિષ્ય પરંપરા દ્વારા ઓળખ પામી છે, અને તેમાં ગુરુનો મહિમા ઘણો મોટો ગણાય છે. પરંતુ આ પરંપરામાં એક ક્રાંતિકારી નામ એકલવ્યનું છે. એ તો સર્વવિદિત છે કે એકલવ્યને ધનુર્વિદ્યા શીખવવા માટે જ્યારે ગુરુ દ્રોણાચાર્ય ના પાડે છે, ત્યારે એકલવ્ય સ્વયં તે શિક્ષા મેળવે છે, અને પ્રતિક રૂપે તે ગુરુની મૂર્તિ બનાવી અને તેમની પાસેથી શિક્ષા મેળવે છે, તેમ કહે છે. “ગુરુ વિના જ્ઞાન ન મળે” તે ભૂમિકાએ તે ગુરુની પ્રતિમાને જ ગુરુ માને છે. પરંતુ વાસ્તવિક દૃષ્ટિકોણથી વિચારીએ, તો તેને ખરેખર તો સ્વ-અધ્યયન દ્વારા જ વિદ્યા પ્રાપ્ત કરી અને તે પણ સૌથી સારી. વર્તમાન સમયમાં દૂરવર્તી શિક્ષાપ્રણાલી-(Open Distance Learning) કેક આ જ પ્રકારની પ્રણાલી છે, જે વિદ્યાર્થીઓને એવી વ્યવસ્થા પૂરી પાડે છે, જેમાં કોઈપણ

સંસ્થામાં પ્રત્યક્ષ રીતે ઉપસ્થિત રહેવું ન પડે અને દૂર રહીશ. સ્વઅધ્યયન અને રવિવારે આયોજિત પરામર્શના વર્ગોને સહારે ઉચ્ચ અભ્યાસ કરી શકાય છે. કેટલાક લોકો તેને ઘેર બેઠાં ભણવાની સંજ્ઞા પણ આપે છે. આ પ્રણાલીમાં વર્ગખંડોમાં નિયમિત રીતે ચાલતા શિક્ષણને બદલે સ્થળ અને સમયના બંધન વિના સ્વપ્રયાસથી ભણવાની તક મળે છે, અને દર રવિવાર જેવા રજાના દિવસે કોઈ પણ વિદ્યાકીય સમસ્યાના સમાધાન માટે પરામર્શ વર્ગોની વ્યવસ્થા પણ હોય છે. અલબત્ત સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા આપવા માટે પરીક્ષાસ્થળે જવાનું હોય છે, અને કેટલાક અભ્યાસક્રમોમાં સ્વાધ્યાય કાર્ય, પ્રોજેક્ટ જેવા મૂલ્યાંકનનાં અન્ય સોપાનો પણ સર કરવાનાં હોય છે. સમાજમાં શિક્ષણથી વંચિત રહી ગએલા આવા કેટલાય “એકલવ્યો” આ વ્યવસ્થાનો ભરપૂર લાભ લે છે, પોતાની છૂટી ગયેલી તકને પાછી મેળવે છે અને જીવનમાં સફળતાના માર્ગે અગ્રેસર થાય છે.

આધુનિક સમયમાં દૂરવર્તી શિક્ષણનો પ્રારંભ વિશ્વવિદ્યાલય સ્તરે યુનિવર્સિટી ઓફ લંડનમાં ૧૮૨૮માં થયો હતો. પરંતુ ભારતમાં તે ઈન્દિરા ગાંધી નેશનલ ઓપન યુનિવર્સિટી દ્વારા ૧૯૮૫માં થયો. દૂરવર્તી શિક્ષણની આ વ્યવસ્થા અનેક લોકો માટે આશીર્વાદ સમાન હતી, જે ધીરે ધીરે સમગ્ર દેશમાં વ્યાપી અને આજે ભારતમાં IGNOU તેર જેટલી સ્ટેટ ઓપન યુનિવર્સિટી અસ્તિત્વમાં છે, અને ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી તેમાંની એક છે, જેની સ્થાપના ગુજરાત સરકાર દ્વારા ૧૯૮૪માં કરવામાં આવી. આજે ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીનો લાભ લાખો વિદ્યાર્થીઓ લે છે અને શિક્ષણ મેળવે છે. તો ચાલો, આ યુનિવર્સિટીનાં અભ્યાસકેન્દ્રો અને અભ્યાસક્રમો વિષે માહિતી મેળવીએ.

કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક - ૨૦૧૭

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીમાં ઉપલબ્ધ અભ્યાસક્રમો								
ક્રમ	કોર્સનું નામ	કોર્સ કોડ	લાયકાતનું ધોરણ	સમયગાળો		અભ્યાસક્રમ ફી રૂા.		શિક્ષણનું માધ્યમ
				લઘુત્તમ	મહત્તમ	ભાઈઓ	બહેનો	
બેચલર્સ પ્રિપેરેટરી પ્રોગ્રામ(BPP)								
1.	બેચલર પ્રિપેરેટરી પ્રોગ્રામ	BPP	ગુજરાતી લખી, વાંચી શકતા હોય તેવા તેમજ ૧૮ વર્ષ કે તેથી વધુ ઉંમર	6 માસ	2 વર્ષ	900/-	900/-	ગુજરાતી
સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમ								
1.	બી.એ./બી.કોમ.	ગુજરાતી, હિન્દી, અંગ્રેજી, અર્થશાસ્ત્ર, ઇતિહાસ, રાજ્યશાસ્ત્ર, સમાજશાસ્ત્ર, જાહેર વહીવટ, સંસ્કૃત, વાણિજ્ય	ધો. ૧૨ અથવા સમકક્ષ અથવા ડૉ.બાઆઓયુ. અને ઈંગ્લુમા બી.પી.પી. અથવા ધો.૧૦ પછી માન્ય સંસ્થામાં બે કે ત્રણ વર્ષનો ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ અથવા માન્ય સંસ્થામાંથી પી.ટી.સી. પાસ અથવા ધો.૧૦ પછી આઈ.ટી.આઈ. ના બે કે તેથી વધુ વર્ષના માન્યતા પ્રાપ્ત અભ્યાસક્રમ	3વર્ષ	8વર્ષ	(પ્રથમ વર્ષ)1800/- (દ્વિતીય વર્ષ)1700/- (તૃતીય વર્ષ)1800/-	(પ્રથમ વર્ષ)1200/- (દ્વિતીય વર્ષ)1200/- (તૃતીય વર્ષ)1200/-	ગુજરાતી
2.	બેચલર ઓફ લાયબ્રેરી એન્ડ ઈન્ફર્મેશન	BLIS	માન્ય યુનિવર્સિટીની સ્નાતક પદવી અથવા વ્યાવસાયિક સ્નાતક જેવા કે બેચલર ઓફ એન્જીનીયરીંગ-ફોર્મસી, કાયદાશાસ્ત્ર	1 વર્ષ	4 વર્ષ	6100/-	4300/-	ગુજરાતી
3.	બેચલર ઓફ એજ્યુકેશન	B.Ed.	માન્ય યુનિવર્સિટીની સ્નાતક/અનુસ્નાતક પદવીમાં 50% (SC/ST 45%) તથા શાળામાં ઓછામાં ઓછો બે વર્ષનો શિક્ષક તરીકેનો અનુભવ	2 વર્ષ	5 વર્ષ	17500/-	17500/-	ગુજરાતી
4.	સ્પે.બી.એડ.	SP.B.Ed.	માન્ય યુનિવર્સિટીની સ્નાતક પદવીમાં ઓછામાં ઓછા 45%	2 વર્ષ	5 વર્ષ	15000/-	15000/-	ગુજરાતી
પ્રોફેશનલ અને વોકેશનલ અભ્યાસક્રમ (સ્નાતક)								
1.	બેચલર ઓફ બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશન	BBA	ધો. ૧૨ અથવા સમકક્ષ અથવા ડૉ.બાઆઓયુ. અને ઈંગ્લુમા બી.પી.પી. અથવા ધો.૧૦ પછી માન્ય સંસ્થામાં બે કે ત્રણ વર્ષનો ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ અથવા માન્ય સંસ્થામાંથી પી.ટી.સી. પાસ અથવા ધો.૧૦ પછી આઈ.ટી.આઈ. ના બે કે તેથી વધુ વર્ષના માન્યતા પ્રાપ્ત અભ્યાસક્રમ	3 વર્ષ	8 વર્ષ	8000/-	8000/-	અંગ્રેજી
2.	બેચલર ઓફ બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશન ઈન હોટલ એન્ડ ટુરીઝમ	BBAHT	ધો. ૧૨ અથવા સમકક્ષ અથવા ડૉ.બાઆઓયુ. અને ઈંગ્લુમા બી.પી.પી. અથવા ધો.૧૦ પછી માન્ય સંસ્થામાં બે કે ત્રણ વર્ષનો ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ અથવા માન્ય સંસ્થામાંથી પી.ટી.સી. પાસ અથવા ધો.૧૦ પછી આઈ.ટી.આઈ. ના બે કે તેથી વધુ વર્ષના માન્યતા પ્રાપ્ત અભ્યાસક્રમ	3 વર્ષ	8 વર્ષ	22000/-	22000/-	અંગ્રેજી
3.	બેચલર ઓફ બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશન ઈન ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી	BBAIB	ધો. ૧૨ અથવા સમકક્ષ અથવા ડૉ.બાઆઓયુ. અને ઈંગ્લુમા બી.પી.પી. અથવા ધો.૧૦ પછી માન્ય સંસ્થામાં બે કે ત્રણ વર્ષનો ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ અથવા માન્ય સંસ્થામાંથી પી.ટી.સી. પાસ અથવા ધો.૧૦ પછી આઈ.ટી.આઈ. ના બે કે તેથી વધુ વર્ષના માન્યતા પ્રાપ્ત અભ્યાસક્રમ	3 વર્ષ	8 વર્ષ	8000/-	8000/-	અંગ્રેજી
4.	બેચલર ઓફ બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશન ઈન એર ટ્રાવેલ મેનેજમેન્ટ	BBAAT	ધો. ૧૨ અથવા સમકક્ષ અથવા ડૉ.બાઆઓયુ. અને ઈંગ્લુમા બી.પી.પી. અથવા ધો.૧૦ પછી માન્ય સંસ્થામાં બે કે ત્રણ વર્ષનો ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ અથવા માન્ય સંસ્થામાંથી પી.ટી.સી. પાસ અથવા ધો.૧૦ પછી આઈ.ટી.આઈ. ના બે કે તેથી વધુ વર્ષના માન્યતા પ્રાપ્ત અભ્યાસક્રમ	3 વર્ષ	8 વર્ષ	15000/-	15000/-	અંગ્રેજી
5.	બેચલર ઓફ કમ્પ્યુટર એપ્લીકેશન	BCA	ધો. ૧૨ અથવા સમકક્ષ અથવા ડૉ.બાઆઓયુ. અને ઈંગ્લુમા બી.પી.પી. અથવા ધો.૧૦ પછી માન્ય સંસ્થામાં બે કે ત્રણ વર્ષનો ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ અથવા માન્ય સંસ્થામાંથી પી.ટી.સી. પાસ અથવા ધો.૧૦ પછી આઈ.ટી.આઈ. ના બે કે તેથી વધુ વર્ષના માન્યતા પ્રાપ્ત અભ્યાસક્રમ	3 વર્ષ	8 વર્ષ	7000/-	7000/-	અંગ્રેજી
6.	બેચલર ઓફ કમ્પ્યુટર એપ્લીકેશન મલ્ટીમીડિયા	BCA-MUL	ધો. ૧૨ અથવા સમકક્ષ અથવા ડૉ.બાઆઓયુ. અને ઈંગ્લુમા બી.પી.પી. અથવા ધો.૧૦ પછી માન્ય સંસ્થામાં બે કે ત્રણ વર્ષનો ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ અથવા માન્ય સંસ્થામાંથી પી.ટી.સી. પાસ અથવા ધો.૧૦ પછી આઈ.ટી.આઈ. ના બે કે તેથી વધુ વર્ષના માન્યતા પ્રાપ્ત અભ્યાસક્રમ	3 વર્ષ	8 વર્ષ	15000/-	15000/-	અંગ્રેજી
7.	બેચલર ઓફ મીડિયા ગ્રાફિક એન્ડ એનીમેશન	BMGA	ધો. ૧૨ અથવા સમકક્ષ અથવા ડૉ.બાઆઓયુ. અને ઈંગ્લુમા બી.પી.પી. અથવા ધો.૧૦ પછી માન્ય સંસ્થામાં બે કે ત્રણ વર્ષનો ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ અથવા માન્ય સંસ્થામાંથી પી.ટી.સી. પાસ અથવા ધો.૧૦ પછી આઈ.ટી.આઈ. ના બે કે તેથી વધુ વર્ષના માન્યતા પ્રાપ્ત અભ્યાસક્રમ	3 વર્ષ	8 વર્ષ	10000/-	10000/-	અંગ્રેજી

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર

અનુસ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમ

ક્રમ	કોર્સનું નામ	કોર્સ કોડ	લાયકાતનું ધોરણ	સમયગાળો		અભ્યાસક્રમ ફી રૂ.		શિક્ષણનું માધ્યમ
				લઘુત્તમ	મહત્તમ	ભાઈઓ	બહેનો	
1.	માસ્ટર ઓફ આર્ટ્સ (અંગ્રેજી)	MEG	માન્ય યુનિવર્સિટીની સ્નાતક પદવી અથવા વ્યાવસાયિક પદવી	2 વર્ષ	6વર્ષ	(પ્રથમ વર્ષ)3800/- (દ્વિતીય વર્ષ)3700/-	(પ્રથમ વર્ષ)2700/- (દ્વિતીય વર્ષ)2600/-	અંગ્રેજી
2.	માસ્ટર ઓફ આર્ટ્સ (હિન્દી)	MHD	માન્ય યુનિવર્સિટીની સ્નાતક પદવી અથવા વ્યાવસાયિક પદવી	2 વર્ષ	6વર્ષ	(પ્રથમ વર્ષ)3800/- (દ્વિતીય વર્ષ)3700/-	(પ્રથમ વર્ષ)2700/- (દ્વિતીય વર્ષ)2600/-	હિન્દી
3.	માસ્ટર ઓફ આર્ટ્સ (સમાજશાસ્ત્ર)	MSO	માન્ય યુનિવર્સિટીની સ્નાતક પદવી અથવા વ્યાવસાયિક પદવી	2 વર્ષ	6વર્ષ	(પ્રથમ વર્ષ)3800/- (દ્વિતીય વર્ષ)3700/-	(પ્રથમ વર્ષ)2700/- (દ્વિતીય વર્ષ)2600/-	ગુજરાતી
4.	માસ્ટર ઓફ આર્ટ્સ (ગુજરાતી)	MGT	માન્ય યુનિવર્સિટીની સ્નાતક પદવી અથવા વ્યાવસાયિક પદવી	2 વર્ષ	6વર્ષ	(પ્રથમ વર્ષ)3800/- (દ્વિતીય વર્ષ)3700/-	(પ્રથમ વર્ષ)2700/- (દ્વિતીય વર્ષ)2600/-	ગુજરાતી
5.	પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઈન ડિસ્ટન્સ એજ્યુકેશન	PGDDE	માન્ય યુનિવર્સિટીની સ્નાતક પદવી અથવા વ્યાવસાયિક પદવી	1વર્ષ	4વર્ષ	1700/-	1200/-	ગુજરાતી

પ્રોફેશનલ અને વોકેશનલ અભ્યાસક્રમ (અનુસ્નાતક)

1.	એડવાન્સ પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઈન હોટલ એન્ડ કેટરીંગ	APGDHL	માન્ય યુનિવર્સિટીની સ્નાતક પદવી અથવા વ્યાવસાયિક પદવી	2 વર્ષ	8વર્ષ	(પ્રથમ વર્ષ)20000/- (દ્વિતીય વર્ષ)20000/-	(પ્રથમ વર્ષ)20000/- (દ્વિતીય વર્ષ)20000/-	અંગ્રેજી
2.	એડવાન્સ પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઈન બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશન	APGDBA	માન્ય યુનિવર્સિટીની સ્નાતક પદવી અથવા વ્યાવસાયિક પદવી	2 વર્ષ	8વર્ષ	(પ્રથમ વર્ષ)15000/- (દ્વિતીય વર્ષ)20000/-	(પ્રથમ વર્ષ)15000/- (દ્વિતીય વર્ષ)20000/-	અંગ્રેજી

ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ

1.	ડિપ્લોમા ઈન કોમ્પ્યુટર ગ્રાફિક્સ ઈન હિન્દી	DCH	10+2 પાસ તેમજ 20 વર્ષ કે તેથી વધુ ઉંમર	1 વર્ષ	4વર્ષ	2600/-	1800/-	હિન્દી
2.	ડિપ્લોમા ઈન ફાયનાન્સીયલ મેનેજમેન્ટ	DFM	10+2 પાસ અથવા બી.પી.પી.	1 વર્ષ	4વર્ષ	2200/-	1600/-	અંગ્રેજી
3.	ડિપ્લોમા ઈન એડવાન્સ કોસ્ટ એકાઉન્ટીંગ	DACA	10+2 પાસ અથવા બી.પી.પી.	1 વર્ષ	4વર્ષ	2200/-	1600/-	અંગ્રેજી
4.	ડિપ્લોમા ઈન એડવાન્સ એકાઉન્ટીંગ	DAA	10+2 પાસ અથવા બી.પી.પી.	1 વર્ષ	4વર્ષ	2200/-	1600/-	અંગ્રેજી
5.	ડિપ્લોમા ઈન ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી	DIN	10+2 પાસ અથવા બી.પી.પી.	1 વર્ષ	4વર્ષ	2200/-	1600/-	અંગ્રેજી
6.	ડિપ્લોમા ઈન ઓપરેશન	DOR	10+2 પાસ અથવા બી.પી.પી.	1 વર્ષ	4વર્ષ	2200/-	1600/-	અંગ્રેજી
7.	ડિપ્લોમા ઈન મધર એન્ડ ચાઈલ્ડ હેલ્થ એન્ડ ફેમિલી વેલ્ફેર	DMCH	ધોરણ 10+2 પાસ (અંગ્રેજીની જાણકારી જરૂરી)**	1 વર્ષ	4વર્ષ	5200/-	3600/-	ગુજરાતી
8.	ડિપ્લોમા ઈન ડ્રવલ હેલ્થ	DVHW	ધોરણ 10+2 પાસ (અંગ્રેજીની જાણકારી જરૂરી)**	1 વર્ષ	4વર્ષ	4200/-	2900/-	ગુજરાતી
9.	ડિપ્લોમા ઈન સંસ્કૃત લેંગ્વેજ	DSL	10+2 પાસ	1 વર્ષ	4વર્ષ	2200/-	1600/-	ગુજરાતી

ક્રમ	કોર્સનું નામ	કોર્સ કોડ	લાયકાતનું ધોરણ	સમયગાળો		અભ્યાસક્રમ ફી રૂ.		શિક્ષણનું માધ્યમ
				લઘુત્તમ	મહત્તમ	ભાઈઓ	બહેનો	

સર્ટિફિકેટ અભ્યાસક્રમ

1.	સર્ટિફિકેટ ઈન ફૂડ એન્ડ ન્યૂટ્રિશન (આહાર અને પોષણમાં પ્રમાણપત્ર અભ્યાસક્રમ)	CFN	કોઈ શૈક્ષણિક લાયકાત જરૂરી નથી. ગુજરાતી વાંચી, લખી શકે તેવી 18વર્ષ કે તેથી વધુ વયની કોઈપણ વ્યક્તિ પ્રવેશ લઈ શકશે.	6 માસ	2 વર્ષ	1100/-	800/-	ગુજરાતી
2.	સર્ટિફિકેટ ઈન કમ્પ્યુટિંગ [કમ્પ્યુટિંગમાં પ્રમાણપત્ર અભ્યાસક્રમ]	CIC	10+2 અથવા સમકક્ષ પરીક્ષા પાસ, સમકક્ષતામાં ધોરણ 10 પાસ કર્યા પછી ITI ના બે કે તેથી વધુ વર્ષના માન્યતા પ્રાપ્ત કોર્સ સાથે એન.સી.વી.ટી. અથવા જી.સી.વી.ટી.ની પરીક્ષા પાસ કરેલ હોવી જરૂરી છે.	6 માસ	2 વર્ષ	3200/-	2200/-	ગુજરાતી
3.	સર્ટિફિકેટ ઈન ટૂરિઝમ માર્કેટિંગ [પ્રવાસન માર્કેટિંગમાં પ્રમાણપત્ર અભ્યાસક્રમ]	CTM	10+2 અથવા સમકક્ષ પરીક્ષા પાસ, સમકક્ષતામાં ધોરણ 10 પાસ કર્યા પછી ITI ના બે કે તેથી વધુ વર્ષના માન્યતા પ્રાપ્ત કોર્સ સાથે એન.સી.વી.ટી. અથવા જી.સી.વી.ટી.ની પરીક્ષા પાસ કરેલ હોવી જરૂરી છે.	6 માસ	2 વર્ષ	1400/-	1000/-	ગુજરાતી
4.	સર્ટિફિકેટ ઈન ટૂરિઝમ મેનેજમેન્ટ [પ્રવાસન મેનેજમેન્ટમાં પ્રમાણપત્ર અભ્યાસક્રમ]	CMT	10+2 અથવા સમકક્ષ પરીક્ષા પાસ, સમકક્ષતામાં ધોરણ 10 પાસ કર્યા પછી ITI ના બે કે તેથી વધુ વર્ષના માન્યતા પ્રાપ્ત કોર્સ સાથે એન.સી.વી.ટી. અથવા જી.સી.વી.ટી.ની પરીક્ષા પાસ કરેલ હોવી જરૂરી છે.	6 માસ	2 વર્ષ	1100/-	800/-	ગુજરાતી

કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક - ૨૦૧૭

૫.	સર્ટિફિકેટ ઈન ચાઈલ્ડકેર એન્ડ ડેવલપમેન્ટ [બાળસંભાળ અને વિકાસમાં પ્રમાણપત્ર અભ્યાસક્રમ]	CCCD	10+2 અથવા સમકક્ષ પરીક્ષા પાસ, સમકક્ષતામાં ધોરણ ૧૦ પાસ કર્યા પછી ITI ના બે કે તેથી વધુ વર્ષના માન્યતા પ્રાપ્ત કોર્સ સાથે એન.સી.વી.ટી. અથવા જી.સી.વી.ટી.ની પરીક્ષા પાસ કરેલ હોવી જરૂરી છે.	6 માસ	2 વર્ષ	1200/-	900/-	ગુજરાતી
૬.	સર્ટિફિકેટ ઈન પર્સનલ કમ્યુટર સોફ્ટવેર	CPCS	10+2 અથવા સમકક્ષ પરીક્ષા પાસ, સમકક્ષતામાં ધોરણ ૧૦ પાસ કર્યા પછી ITI ના બે કે તેથી વધુ વર્ષના માન્યતા પ્રાપ્ત કોર્સ સાથે એન.સી.વી.ટી. અથવા જી.સી.વી.ટી.ની પરીક્ષા પાસ કરેલ હોવી જરૂરી છે.	6 માસ	2 વર્ષ	1500/-	1100/-	ગુજરાતી
૭.	સર્ટિફિકેટ ઈન ટીચિંગ એન્ડ ઈંગ્લિશ	CTE	કોઈ પણ વિદ્યાશાળાનો સ્નાતક અથવા 3 વર્ષનો B.EL.ED. અથવા 2 વર્ષનો PTT, ETT અથવા 10+2 અને વર્ષનો શિક્ષણના કાર્યનો અનુભવ.	6 માસ	2 વર્ષ	1800	1300/-	અંગ્રેજી
૮.	સર્ટિફિકેટ ઈન એન્વાયરમેન્ટ સ્ટડીઝ	CES	10+2 અથવા સમકક્ષ પરીક્ષા પાસ, સમકક્ષતામાં ધોરણ ૧૦ પાસ કર્યા પછી ITI ના બે કે તેથી વધુ વર્ષના માન્યતા પ્રાપ્ત કોર્સ સાથે એન.સી.વી.ટી. અથવા જી.સી.વી.ટી.ની પરીક્ષા પાસ કરેલ હોવી જરૂરી છે.	6 માસ	2 વર્ષ	1800/-	1300/-	ગુજરાતી
9.	સર્ટિફિકેટ ઈન કોમ્યુનિકેશન સ્કીલ્સ ઈન ઈંગ્લિશ : લેવલ-1	CCSE	ધોરણ 8 પાસ	6 માસ	2 વર્ષ	700/-	700/-	અંગ્રેજી
10.	સર્ટિફિકેટ ઈન કમ્યુટર કન્સેપ્ટ-બીએઓયુ	CCC-BAOU	ધોરણ 10 પાસ	6 માસ	2 વર્ષ	4000/-	2800/-	ગુજરાતી, હિન્દી, અંગ્રેજી અને ઉર્દૂ
11.	સર્ટિફિકેટ ઈન મેટરનીટી નર્સિંગ આસીસ્ટન્ટ હેતુઓ :	CTBA	ધોરણ 10+2 પાસ (અંગ્રેજી ભાષાની જાણકારી જરૂરી)	6 માસ	2 વર્ષ	1700/-	1200/-	ગુજરાતી
12.	સર્ટિફિકેટ ઈન પેન્ટલુડ	CCBP	ધોરણ : 7 પાસ તથા 18 વર્ષ કે તેથી વધુ ઉંમર	6 માસ	2 વર્ષ	2200/-	2200/-	ગુજરાતી
13.	સર્ટિફિકેટ ઈન યોગવિજ્ઞાન	CYS	લખી વાંચી શકે તેવા તથા 18 વર્ષ કે તેથી વધુ ઉંમર	6 માસ	2 વર્ષ	1400/-	1400/-	ગુજરાતી
14.	સર્ટિફિકેટ ઈન નેચરોપેથી	CIN	લખી વાંચી શકે તેવા તથા 18 વર્ષ કે તેથી વધુ ઉંમર	6 માસ	2 વર્ષ	4200/-	4200/-	ગુજરાતી
15.	સર્ટિફિકેટ ઈન હુમન રાઈટ્સ	CHR	10+2 અથવા સમકક્ષ પરીક્ષા પાસ, સમકક્ષતામાં ધોરણ ૧૦ પાસ કર્યા પછી ITI ના બે કે તેથી વધુ વર્ષના માન્યતા પ્રાપ્ત કોર્સ સાથે એન.સી.વી.ટી. અથવા જી.સી.વી.ટી.ની પરીક્ષા પાસ કરેલ હોવી જરૂરી છે.	6 માસ	2 વર્ષ	1400/-	1000/-	ગુજરાતી
16.	સર્ટિફિકેટ ઈન એન્વાયરમેન્ટ અવેરનેસ	CEA	10 પાસ	6 માસ	2 વર્ષ	1200/-	800/-	ગુજરાતી
17.	સર્ટિફિકેટ ઈન ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર લાઈફ એન્ડ થોટ્સ	CALT	10 પાસ	6 માસ	2 વર્ષ	600/-	600/-	ગુજરાતી
18.	સર્ટિફિકેટ ઈન આંગણવાડી કાર્યકર્તા	CCAW	ધોરણ- ૭ પાસ તથા 18 વર્ષ કે તેથી વધુ ઉંમર	6 માસ	2 વર્ષ	1200/-	1200/-	ગુજરાતી
19.	સર્ટિફિકેટ અભ્યાસક્રમ NGO મેનેજમેન્ટ	CNM	માન્ય યુનિવર્સિટીની સ્નાતક પદવી અથવા ધો. ૧૦ પછી બે કે વધુ વર્ષના સરકાર માન્ય ડિપ્લોમાની પદવી અને ૦૩ વર્ષનો NGOનો અનુભવ અથવા ધો. ૧૨ પાસ અને ૦૩ વર્ષનો NGOનો અનુભવ	6 માસ	2 વર્ષ	1100/-	1100/-	ગુજરાતી
20.	Foreign Language Certificate in English	FLCE	Any Person	6 માસ	2 વર્ષ	1800/-	1800/-	અંગ્રેજી
21.	Foreign Language Certificate in French	FLCF	Any Person	6 માસ	2 વર્ષ	1800/-	1800/-	ફ્રેન્ચ

મુક્ત અને દૂરવર્તી પ્રણાલીથી ચાલતી આ યુનિવર્સિટીની પ્રવેશથી માંડી પરીક્ષા સુધીની તમામ વહીવટી પ્રક્રિયા એક વર્ષમાં બે વાર થાય છે, જે યુનિવર્સિટીનાં અમદાવાદ સ્થિત મુખ્યાલયમાં થાય છે, અને તે અમદાવાદમાં સરખેજ-ગાંધીનગર હાઈવે પર બાલાજી મંદિરની સામે 'જ્યોર્તિભય' પરિસરમાં આવેલું છે. ઓપન યુનિવર્સિટી માટે જરૂરી એવા વર્ચ્યુઅલ ક્લાસરૂમની વ્યવસ્થા, શૈક્ષણિક દૃશ્ય-શ્રાવ્ય કાર્યક્રમોના નિર્માણ માટે જરૂરી એવો અદ્યતન રેડિયો અને ટી.વી. પ્રોડક્શન માટેનો સ્ટુડિયો વગેરેથી સજ્જ યુનિવર્સિટીનું અદ્યતન પરિસર આકર્ષક છે. યુનિવર્સિટીની વિદ્યાકીય પ્રવૃત્તિ તેના અભ્યાસકેન્દ્રોની સહાયથી થાય છે. ગુજરાતના લગભગ તમામ ખૂણે આ યુનિવર્સિટીનાં અભ્યાસકેન્દ્રો આવેલાં છે. યુનિવર્સિટીની વેબસાઈટ <http://www.baou.edu.in> છે, જેનાં પરથી

અભ્યાસકેન્દ્ર, અભ્યાસક્રમો, પ્રવેશ, પરીક્ષા અને એવી તમામ જરૂરી માહિતી પ્રાપ્ત થાય છે. આ યુનિવર્સિટી વિશે માહિતી મેળવવા આધુનિક સમયના યુવાનો માટે આધુનિક વ્યવસ્થા પણ છે. આજ કાલ એન્ડ્રોઈડ ફોન લગભગ પ્રત્યેક યુવાનો પાસે જોવા મળે છે, તો ગૂગલ Google Apps પર માત્ર BAOU ટાઈપ કરવાથી આ યુનિવર્સિટીની પાંચ જેટલી એપ (એપ્લીકેશન) દેખાશે, જે તદ્દન વિનામૂલ્યે ડાઉન લોડ કરી શકાય છે. બહુ ઓછી જગ્યા રોકતી આ Apps એક વખત ડાઉન-લોડ કરી દીધા પછી ઈન્ટરનેટની જરૂર પડતી નથી અને તેના દ્વારા આ યુનિવર્સિટીનાં અભ્યાસકેન્દ્રો, અભ્યાસક્રમો, તમારા માટે ઉચિત અભ્યાસક્રમનું સૂચન વગેરે સરળતાથી પ્રાપ્ત થઈ શકે છે.

આ યુનિવર્સિટીમાં પ્રવેશપ્રક્રિયા એપ્રિલ-મે અને

ડિસેમ્બર-જાન્યુઆરીમાં એમ વર્ષમાં બે વાર થાય છે. તો આપ પણ જો ગૃહિણી હોવ, વ્યવસાય કરતા હોવ, ખેતી કે અન્ય ઉદ્યોગ કરતા હોવ અને આપના માટે હવે ભણવા જવું સંભવ ન હોય પરંતુ ભણવાની ઈચ્છા હોય તો આવો અને તક ઝડપી લો. ડૉ.બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી આપના માટે જ છે. એટલું જ નહિ, અન્ય યુનિવર્સિટીમાં ભણતા ભણતા એડ-ઓન કોર્સ કરવા ઈચ્છુક વિદ્યાર્થીઓ પણ સમાંતર રીતે અહીંથી પ્રમાણપત્ર અને ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમો કરી શકે છે. તો શોધી લો આપને માટે યોગ્ય અભ્યાસક્રમ અને બની જાઓ આધુનિક એકલવ્ય .

સંદર્ભ:

1. https://en.wikipedia.org/wiki/Distance_education, retrieved on 23-03- 2017

<http://www.baou.edu.in/home>

2. retrieved on 23-03-2017

http://www.ignou.ac.in/ignou/ab_outignou/profile/2

3. retrieved on 23-03-2017

<http://www.aect.org/edtech/ed1/13/13-02.html>

4. retrieved on 23-03-2017

આસિ. પ્રોફેસર,

ડૉ. બાબા સાહેબ ઓપન યુનિ.,

નિરમા યુનિ.ની બાજુમાં,

એસ.જી. હાઈવે, અમદાવાદ

- ડૉ. રમેશ ભાયાણી

આજે દરેક યુવાન પોતાની કારકિર્દીની પસંદગી કેવી રીતે કરવી તે અંગે મૂંઝવણ અનુભવતો હોય છે. આને કારણે કોઈવાર મળતી સલાહો કે બીજાની દોરવણીથી દોરવાઈ કોઈ ખોટી કારકિર્દી પસંદ કરે છે જે ને લીધે આખી જિંદગી અફસોસ કરે છે. તેને બદલે કોઈ પણ ક્ષેત્રમાં કારકિર્દીના નિર્માણ અંગેની સમજ હોવી જરૂરી છે. કારણકે આ અંગેનો નિર્ણય લેવાનો હોય તેની અસર સમગ્ર જીવન પર પડવાની પૂરી સંભાવના છે. આથી કારકિર્દી એવી પસંદ કરો કે તમને મજા પડે.

ધોરણ ૧૨ પછી પણ વિવિધ શહેરોમાં ઘણી એવી સંસ્થાઓ છે જે પ્રવેશ પરીક્ષા લઈને દાખલ કરે છે. તેમજ આ સંસ્થા રાષ્ટ્રીયક્ષેત્રે આગવું સ્થાન ધરાવતી હોય છે. તો આવી સંસ્થાઓની માહિતી અહીં આપેલી છે.

(૧) ઓલ ઇન્ડિયા ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ મેડિકલ સાયન્સ (AIIM), ન્યુદિલ્હી

લાયકાત : ધોરણ ૧૦ + ૨ વિજ્ઞાન પ્રવાહ, ભૌતિક, રસાયણ, જીવવિજ્ઞાન અને અંગ્રેજી સાથે ૬૦ ટકા ગુણ (SC/ST માટે ૫૦ ટકા)

જાહેરાત : ડિસેમ્બરમાં, જાન્યુઆરી, ફેબ્રુઆરીમાં ફોર્મ ભરવાનું. પરીક્ષા જૂનમાં, પરીક્ષા કેન્દ્ર અમદાવાદ

ફોન નં. (૦૧૧) ૨૬૫૮૮૫૦૦, ૨૬૫૮૯૯૦૦

Web : www.aiims.ac.in

(૨) આર્મ્ડફોર્સ મેડિકલ કોલેજ (AFMC) પૂના

લાયકાત : ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાન પ્રવાહમાં ભૌતિક, રસાયણ, જીવવિજ્ઞાન તેમજ અંગ્રેજીમાં ૫૦ ટકા ગુણ જરૂરી છે. ૧૭ થી ૨૨ વર્ષની ઉંમર જરૂરી ભાઈઓ માટે ૧૦૫ અને બહેનો માટે ૨૫ બેઠક. જાહેરાત જાન્યુઆરીમાં, પરીક્ષા મે માસમાં, શહેર પોસ્ટ ઓફિસમાંથી ફોર્મ મળે છે. ગુજરાતમાં અમદાવાદ અને વડોદરા ખાતે કેન્દ્રો છે.

Web : www.afmc.nic.in

(૩) બનારસ હિન્દુ યુનિવર્સિટી ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ મેડિકલ સાયન્સ, વારાણસી

લાયકાત : ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાન પ્રવાહમાં ઓછામાં ઓછા ૬૦ ટકા ગુણ ભૌતિક રસાયણ, જીવવિજ્ઞાન અને અંગ્રેજી વિષય સાથે (SC/ST માટે ૫૦ ટકા) હોવા જરૂરી છે.

જાહેરાત ડિસેમ્બરમાં, અરજીફોર્મ ફેબ્રુઆરી-માર્ચમાં ભરવાનું અને પરીક્ષા જૂનમાં આપવાની હોય છે.

સરનામું : ડાયરેક્ટ (PMT-CELL) ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ મેડિકલ સાયન્સ, BHMS, વારાણસી - ૨૨૧૦૦૫

web : www.bhu.ac.in

(૪) ધ ક્રિશ્ચિયન મેડિકલ કોલેજ, વેલોર

લાયકાત : ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાન પ્રવાહ, ભૌતિક-

રસાયણ, જીવવિજ્ઞાન અને અંગ્રેજી સાથે ઓછામાં ઓછા ૬૦ ટકા ગુણ હોવા જરૂરી છે.

જાહેરાત માર્ચ માસમાં, પરીક્ષા જૂન માસના પ્રથમ સપ્તાહમાં લેવામાં આવે છે.

સરનામું : ધ ક્રિશ્ચિયન મેડિકલ કોલેજ, વેલોર-તામિલનાડુ ૬૩૨૦૦૨

Web : www.cmcvellroe.ac.in

Email : registar@cmcvellroe.ac.in

(૫) ધ જવાહર ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ મેડિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ (IIPMER) પૉંડિચેરી

લાયકાત: આ ઇન્સ્ટિટ્યૂટમાં બી.એસસી., એમ.એસ.સી. બેચલર ઓફ મેડિકલ રેકોર્ડ સાયન્સ (બી.એમ.આર.સી.)

જાહેરાત: જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી માસમાં આવે છે.

અરજીપત્રક માર્ચ સુધીમાં ભરી શકાય, પરીક્ષા જૂનમાં લેવામાં આવે છે.

Web : www.jipmer.edu

(૬) ડૉ. ડી. વાય. પાટીલ મેડિકલ કોલેજ, પૂના.

અરજીપત્રક માર્ચ માસમાં - પરીક્ષા મેમાં લેવામાં આવે છે.

પરીક્ષા કેન્દ્રો - અમદાવાદ, મુંબઈ, પુના

Web : dypatilvidhyapith.rog

Email : dypv@vsnl.net

(૭) કર્ણાટકમાં મનિપાલ ખાતે આવેલ મનિપાલ એકેડેમી ઓફ હાયર એજ્યુકેશન (MAHE), અન્ડર ગ્રેજ્યુએટ એન્ટ્રન્સ ટેસ્ટ (UGET)

લાયકાત : ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ, ઓછામાં ઓછા ૫૦ ટકા ગુણ સાથે પાસ કરેલ હોવા જરૂરી

પરીક્ષાકેન્દ્ર: અમદાવાદ

સરનામું : ડેપ્યુટી રજિસ્ટ્રાર, એડ્મિશન ઓફિસ MAHE મનિપાલ-૫૭૬૧૦૪

Web : www.manipal.edu

Email : admission@manipal.edu

(૮) વેટનરી કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા, ન્યુદિલ્હી

સ્નાતક અભ્યાસક્રમ, પાંચ વર્ષનો ઇન્ટર્નશિપ સાથેનો

લાયકાત : ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહ - બી ગ્રૂપમાં પાસ થયેલ હોવા જરૂરી.

જાહેરાત નવેમ્બરમાં પ્રસિદ્ધ થાય છે. અરજીફોર્મ જાન્યુઆરીમાં ભરવાનું હોય છે. પરીક્ષા મે માસમાં લેવામાં આવે છે.

ગુજરાતમાં કોલેજ ઓફ વેટરનરી સાયન્સ એન્ડ એનિમલ હસબન્ડરી, આણંદ

સરનામું : વેટરનરી કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા, એવિંગ, બીજો માળ, ઓગસ્ટ કાંતિ ભવન, ભીખાજી કામા પેલેસ, ન્યુ દિલ્હી-૧૧૦૦૬૬

Web : www.vic.nic.in

(૯) ધ બિરલા ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી, (BITS) પિલાની, રાજસ્થાન

એન્જિનિયરિંગની ૮૦૦ બેઠકો પિલાની ખાતે, ૬૦૦ બેઠકો ગોવા ખાતે.

જાહેરાત ડિસેમ્બરમાં પ્રસિદ્ધ થાય છે. પરીક્ષા મે-જૂનમાં લેવામાં આવે છે.

Web : www.bitstpillani.sc.in

સરનામું : એડ્મિશન ઓફિસ-બીઆઈટી પિલાની - ૩૩૩૦૩૯

(૧૦) એસ.આર.એમ. ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી

સરનામું : એસ.આર.એમ. નગર મહાનકુલાપુર, જિલ્લો કાંચીપુરમ, તમિલનાડુ - ૬૦૩૨૦૭

જાહેરાત: જાન્યુઆરીમાં પ્રસિદ્ધ થાય છે. અરજીપત્રક માર્ચમાં ભરવાનું હોય છે. પરીક્ષા એપ્રિલમાં લેવામાં આવે છે.

એન્જિનિયરિંગ અને મેડિકલના ફોર્મ પ્રવેશ ભરી શકાય છે.

Web : www.srmuniv.ac.in

(૧૧) વેલોર ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી (VIT) વેલોર.

લાયકાત : ભૌતિક, રસાયણ, ગણિત અને અંગ્રેજી વિષયો, એન્જિનિયરિંગ માટે, ભૌતિક, રસાયણ, જીવવિજ્ઞાન અને અંગ્રેજી વિષયના વિદ્યાર્થીઓ બાયોટેકનોલોજી અને બાયોઈન્ફોર્મેટિક્સમાં પ્રવેશ મેળવી શકે છે.

જાહેરાત ફેબ્રુઆરીમાં પ્રસિદ્ધ થાય છે. પરીક્ષા એપ્રિલ માસ અને પરીક્ષા કેન્દ્ર, અમદાવાદમાં લેવાય છે.

Web : www.ac.in, Email : admission@vit.ac

(૧૨) નેશનલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ડિઝાઇન (NID)

૪ વર્ષનો સ્નાતકકક્ષાનો અભ્યાસક્રમ, પ્રથમ વર્ષ ફાઉન્ડેશન અભ્યાસક્રમ, ઈન્ડસ્ટ્રિયલ ડિઝાઇન, ટેક્સટાઇલ ડિઝાઇન એન્ડ અપેરલ ડિઝાઇન, કોમ્યુનિકેશન ડિઝાઇન.

લાયકાત : ધોરણ-૧૨, સામાન્ય પ્રવાહ, વિજ્ઞાનપ્રવાહ જાહેરાત ઓક્ટોબરમાં, નવેમ્બર સુધીમાં ફોર્મ ભરાય છે. પરીક્ષા જાન્યુઆરીમાં, પરીક્ષા કેન્દ્ર - અમદાવાદ

સરનામું : નેશનલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ડિઝાઇન, પાલડી, અમદાવાદ- ૩૮૦૦૦૭ ફોન નં. (૦૭૯) ૨૬૬૩૯૬૯૨

Web : www.nid.edu,

Email : academic@nic.edu.

(૧૩) ધ નેશનલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફેશન ટેકનોલોજી (NIFT)

કેન્દ્રો : ચેન્નાઈ, ન્યુ દિલ્હી, બેંગ્લોર, હૈદરાબાદ, કોલકાતા, મુંબઈ, ગાંધીનગર (ગુજરાત)

લાયકાત : ધોરણ-૧૨ કોઈપણ પ્રવાહ પાસ અમુક પ્રકારના અભ્યાસક્રમમાં ભૌતિકશાસ્ત્ર, રસાયણશાસ્ત્ર, ગણિત વિષયો જરૂરી.

અરજીપત્રક યુ.ટી.આઈ. બેંક દ્વારા મળે છે.

જાહેરાત નવેમ્બર પ્રસિદ્ધ થાય છે. લેખિત પરીક્ષા ફેબ્રુઆરીમાં લેવાય છે. મૌખિક ઈન્ટરવ્યુ : એપ્રિલ- મે માસમાં લેવામાં આવે છે.

પરીક્ષા કેન્દ્રો : અમદાવાદ- વડોદરા

Web : www.niftindia.com.in

(૧૪) નેશનલ અકાદમી ઓફ લિગલ સ્ટડીઝ એન્ડ રિસર્ચ (NALSAR) હૈદરાબાદ

લાયકાત : ધોરણ-૧૨ કોઈપણ પ્રવાહમાં ઓછામાં ઓછા ૫૦ ટકા ગુણ (SC/ST ૪૫ ટકા)

ઉંમર ૨૦ વર્ષથી નાની (SC/ST માટે ૨૨ વર્ષ)

અરજીપત્રક જાન્યુઆરીથી એપ્રિલ, પરીક્ષા મે માસના ત્રીજા સપ્તાહમાં, કેન્દ્ર - અમદાવાદ ખાતે લેવાય છે.

હૈદરાબાદ ફોન (૦૪૦) ૨૭૫૫૬૭૯૫૫

Web : www.nalsarawni.rog

Email : admission@nalsarlawani.rog

(૧૫) નેશનલ લો સ્કૂલ ઓફ ઈન્ડિયા યુનિવર્સિટી (NLSUI) બેંગ્લુરુ

વિવિધ કાયદાના અભ્યાસક્રમો

સરનામું : રજીસ્ટ્રાર નેશનલ સ્કૂલ ઓફ ઈન્ડિયા યુનિવર્સિટી નગર ખાવી બેંગ્લુરુ-૫૬૦૦૭૨

જાહેરાત ડિસેમ્બર માસમાં, અરજી ફોર્મ માર્ચમાં મળે છે.

કેન્દ્રો : મુંબઈ, બેંગ્લુરુ, ભોપાલ

Web : www.nis.ac.in.

Email : registrar@ac.in

(૧૬) નેશનલ યુનિવર્સિટી, જોધપુર

લાયકાત : ધોરણ-૧૨ કોઈ પણ પ્રવાહમાં ઓછામાં ઓછા ૫૦ ટકા કુલ ગુણ સાથે પાસ (SC/ST ૪૫ ટકા) ઉંમર ૨૦ વર્ષથી નીચે

જાહેરાત : ડિસેમ્બર-જાન્યુઆરી માસમાં, પરીક્ષા મે માસમાં ગુજરાતમાં કેન્દ્ર : અમદાવાદ ખાતે લેવામાં આવે છે.

Web : www.nlujodhpur.ac.in

Email : nlujod@raj.nic.in

ઉંમર ૨૦ વર્ષથી નાની (SC/ST માટે ૨૨ વર્ષ)

(૧૭) ઓલ ઈન્ડિયા હોટેલ મેનેજમેન્ટ

નેશનલ કાઉન્સિલ ફોર હોટેલ મેનેજમેન્ટ એન્ડ કેટરિંગ ટેકનોલોજી ઓફ ઈન્ડિયા ગાંધી નેશનલ ઓપન યુનિવર્સિટીના સંયુક્ત ઉપક્રમે એન્ટ્રેન્સ પરીક્ષા લેવામાં આવે છે.

લાયકાત : ધોરણ-૧૨ સાયન્સ પ્રવાહ, વિજ્ઞાનપ્રવાહ અંગ્રેજી વિષય સાથે પાસ

અરજી પત્રક : જાન્યુઆરીથી માર્ચ માસમાં, પરીક્ષા મે માસમાં લેવાય છે.

Web : www.nchmct.rog.

રાષ્ટ્રીયકક્ષાએ લેવામાં આવતી JEE, JEE (MAIN), JEE (Advance) તેમજ NEET જેવી પરીક્ષાઓની ગુજરાતની વિવિધ કોલેજો ઉપરાંત રાષ્ટ્રીયસ્તરની સારી કોલેજમાં પ્રવેશ મેળવી શકાય છે.

નિયામકશ્રી,

શ્રી ઓ.વે. શેઠ પ્રાદેશિક લોકવિજ્ઞાન કેન્દ્ર, રાજકોટ

૩૬૦૦૦૧

બાયો/નેનો ટેકનોલોજીમાં વિરાટ કારકિર્દી

- ડૉ. અવની ભાયાણી

ભારતમાં જે ઝડપથી વિવિધ ક્ષેત્રો વિકસી રહ્યાં છે તેમાં મુખ્ય છે બાયોટેકનોલોજી અને નેનો ટેકનોલોજી યાને ટેકનોલોજીનો સમન્વય, એટલે કે જીવવિજ્ઞાન અને પ્રાદ્યોગિક શબ્દો ભેગા કરીએ તો જીવપ્રાદ્યોગિકી કરી શકાય. તાજેતરમાં ભારતમાં બાયો ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે રિસર્ચ તથા ડેવલપમેન્ટનું પ્રમાણ વધતું જાય છે. આ બાયોટેકનોલોજીમાં આજે ઘણા વિષયોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

બાયો ટેકનોલોજીમાં બાયો એન્જિનિયરિંગ, બાયોકેમિસ્ટ્રી (જીવ રસાયણશાસ્ત્ર) માઈક્રો બાયોલોજી (સૂક્ષ્મ જીવ વિજ્ઞાન) કેમિસ્ટ્રી (રસાયણશાસ્ત્ર) જીનેટીક એન્જિનિયરિંગ, ટિશ્યુકલ્ચર, સ્ટેમસેલ ટેકનિક, ડીએનએ ટેકનોલોજી, એન્ઝાઈમ ટેકનોલોજી ઈમ્યુનો ટેકનોલોજીસ, ઔષધક્ષેત્રે, તબીબી ક્ષેત્રે ઉપરાંત વનસ્પતિક્ષેત્રે નવી નવી જાતોના વિકાસ જેવા વિષયને આવરી લેવામાં આવ્યો છે.

જીવવિકાસ શાસ્ત્રની ક્ષમતાઓને માનવજાતિના બૌદ્ધિક પ્રયાસ તરીકે અનુસરીને રોગમુક્ત, આહાર સુનિશ્ચિત તથા સ્વચ્છ અને સલામત વાતાવરણમાં રહેતા સમાજનું નિર્માણ કરવું કે જે અંતે માનવજાતને સામાજિક, આર્થિક વૃદ્ધિ તથા પ્રગતિ તરફ દોરી જાય.

આજે સમગ્ર દેશમાં બાયોટેકનોલોજી ક્ષેત્રે ખૂબ જ સંશોધનો થઈ રહ્યા છે. દેશમાં કર્ણાટકના બેંગાલુરુમાં આ ક્ષેત્રે સંશોધનો કરતી ઘણી સંસ્થાઓ આવેલી છે. આને કારણે બાયોટેક ઉદ્યોગોનો વિકાસ થયો છે.

જ્યારે ગુજરાતમાં ગુજરાત સ્ટેટ બાયોટેકનોલોજી મિશન (જીએસબીટીએમ) ગાંધીનગર ખાતે ખાસ વિભાગ શરૂ થયો છે જેને કારણે બાયોટેકનોલોજી ક્ષેત્રે સમગ્ર રાજ્યમાં વિકાસ ઝડપથી થઈ રહ્યો છે. જેની ઓફિસ બ્લોક ૧૧ નવમો માળ, ઉદ્યોગભવન, ગાંધીનગર-૩૮૨૦૧૧ ખાતે છે. ટેલિફોન નં. ૦૭૯-૨૨૭૫૧૯૦, ૦૭૯-૨૩૨-૫૨૧૯૭, ઈ-મેઈલ : infro@gujarat.govt.in છે. આ વિભાગ દ્વારા ગુજરાતમાં બાયોટેકનોલોજી ક્ષેત્રે ખૂબ ઔદ્યોગિક વિકાસ થાય તેમજ તેના લગતા અભ્યાસક્રમોને પ્રોત્સાહન આપવું. તેમના દ્વારા લોકો બાયોટેકનોલોજી દ્વારા સારી જાણકારી મળે તે માટે ઘણા જિલ્લામાં આવેલા લોકવિજ્ઞાન કેન્દ્રો ખાતે ખાસ કોર્નર બનાવ્યાં છે, તેમાં બાયોટેકનોલોજીનું મહત્ત્વ સમજાવવામાં આવે છે.

જે વિદ્યાર્થીઓ બાયો ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે કારકિર્દીનું નિર્માણ કરે તે માટે માર્ગદર્શન પુરું પાડે છે.

સંશોધન-વિકાસ ક્ષેત્રે તેની કારકિર્દી જુનિયર સંશોધન ફેલો, સિનિયર સંશોધન એસોસિએટ, સંશોધન મેનેજર સંશોધન આસિસ્ટન્ટ, જૂનિયર વૈજ્ઞાનિક, લેબ ટેકનિશિયન, એનવાયરમેન્ટલ બાયોટેકનોલોજીસ્ટ, પ્લાન્ટ પેથોલોજીસ્ટ, માઈક્રો બાયોલોજીસ્ટ, ક્વોલિટી કન્ટ્રોલ એનાલીસ્ટ, ક્વોલિટી કન્ટ્રોલ એન્જિનિયર, વેલિડેશન એન્જિનિયર અને ટેકનિશિયન બનાવી શકે.

એકેડેમિક ક્ષેત્રે : આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર, એસોસિએટ પ્રોફેસર, લેબોરેટરી આસિસ્ટન્ટ, વૈજ્ઞાનિક તરીકે, લેબોરેટરી કોર્ડિનેટર તરીકે કારકિર્દી બનાવી શકે.

કિલનિકલ ક્ષેત્રે, કોર્ડિનેટર, પ્રોગ્રામ, ડેટા

સ્પેશિયાલિસ્ટ, સંશોધન એસોસિએટ, એનિમલ ટેકનિશિયન તેમજ ડ્રગ ડિઝાઇનના વિવિધ ક્ષેત્રે કારકિર્દીનું નિર્માણ કરી શકે. આથી ખ્યાલ આવશે કે એકવીસમી સદીમાં બાયોટેકનોલોજી ક્ષેત્ર ખૂબ જ અગત્યનું છે.

બાયોટેકનોલોજીના અભ્યાસક્રમોમાં જોઈએ તો બાયોટેકનોલોજીમાં બી.એસસી., એમ.એસસી. અને પી.એચડી. સુધીના અભ્યાસક્રમો છે. જેના દ્વારા સંશોધન ક્ષેત્રે તેમજ શૈક્ષણિક ક્ષેત્રે નોકરીની તકો મળી રહે છે. આ માટે સૌ પ્રથમ ધોરણ ૧૨ વિજ્ઞાન પ્રવાહમાં ભૌતિક શાસ્ત્ર, રસાયણશાસ્ત્ર અને બાયોલોજી વિષયો હોવા જોઈએ. બી.એસ.સી. તે ૧૨મા ધોરણ પછી ત્રણ વર્ષનો અને એમ.એસ.સી. થવું હોય તો બી.એસ.સી. પછી બે વર્ષ સુધીનો અભ્યાસક્રમ છે. આ અભ્યાસક્રમો (૧) નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફાર્માસ્યુટિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ, અમદાવાદ (૨) નિરમા યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ (૩) સી.યુ.શાહ કોલેજ, વઢવાણ (૪) સરકારી વિજ્ઞાન કોલેજ, અમદાવાદ (૫) ચાર્સેટ યુનિવર્સિટી ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી (૬) ગણપત યુનિવર્સિટી, ખેરવા, જિલ્લો : મહેસાણા (૭) ઇન્દુ કોલેજ ઓફ મેડિકલ સાયન્સ, વડોદરા (૮) પારુલ યુનિવર્સિટી, વડોદરા (૯) પ્રમુખ સ્વામી સાયન્સ કોલેજ એન્ડ એમ.ડી. પટેલ આર્ટ્સ કોલેજ, કડી (૧૦) સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી, આણંદ (૧૧) શ્રી એમ. એન્ડ એન. વિરાણી સાયન્સ કોલેજ, રાજકોટ (૧૨) શેઠ એન. એમ. કોલેજ, પાટણ (૧૩) કાઈસ્ટ કોલેજ, રાજકોટ સેન્ટ ઝેવિયર્સ કોલેજ, અમદાવાદ (૧૪) ઉ કા તરસાડિયા યુનિવર્સિટી, બારડોલી (૧૫) મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટી, વડોદરા (૧૬) રાય યુનિવર્સિટી, ધોળકા (૧૭) બાયોટેકનોલોજી ભવન, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ (૧૮) બાયોટેકનોલોજી ભવન, સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી, રાજકોટ એન્જિનિયરિંગમાં બી.ટેક કરવા માટે ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં પી.સી.એમ. વિષયો સાથે બાયોટેકનોલોજી એન્જિનિયરિંગ માટે જોઈન્ટ એન્ટ્રસ એકઝામિનેશન (જેઈઈ) પાસ કરવી જરૂરી છે. ગુજરાતમાં ગુજકેટ પરીક્ષા આપી શકાય છે.

આ ઉપરાંત ભારતમાં બાયોટેક સ્કૂલ આવેલ છે. તેના નામોમાં (૧) સ્કૂલ ઓફ સાયન્સ, હૈદરાબાદ યુનિવર્સિટી

હૈદરાબાદ (૨) જૈન પ્રાદ્યોગિકી (ટેકનોલોજી) સ્કૂલ, જે. એન. યુ. નવી દિલ્હી, (૩) રાજીવ ગાંધી જૈવ પ્રાદ્યોગિકી કેન્દ્ર, તિરૂવનંતપુરમ કેરલ, (૪) ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ કેમિકલ ટેકનોલોજી, મુંબઈ (૫) આણ્વિક જીવવિજ્ઞાન તથા જીનેટિક એન્જિનિયરિંગ વિભાગ, જી.બી. પંત કૃષિ ઔદ્યોગિકી સંસ્થા, પંત નગર (૬) પી.ઈ.એસ. ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી બેંગ્લોર. (૭) માઈકો બાયોલોજી અને બાયો ટેકનોલોજી વિભાગ, એમ.એચ. વિશ્વવિદ્યાલય, વડોદરા ગુજરાત.

દેશમાં વિવિધ વિશ્વવિદ્યાલયમાં એમ.એસસી. બાયોટેકનોલોજીમાં પ્રવેશ મેળવવા માટે પ્રવેશ પરીક્ષા યોજાય છે. જે કમ્બાઈડ બાયોટેકનોલોજી એન્ટ્રસ એકઝામ (સી.બી.ઈ.ઈ.) તરીકે ઓળખાય છે જે દ્વારા એમ.એસસી. બાયોટેકનોલોજી એમ.એસસી. એગ્રીકલ્ચર, બાયોટેક અને એમ. ટેક બાયોટેકમાં પ્રવેશ મેળવી શકાય છે. દિલ્હી સ્થિત જવાહરલાલ નહેરુ યુનિવર્સિટી (જે.એન.યુ.) આ પરીક્ષાનું આયોજન કરે છે.

પરીક્ષા આપવા માટે ૫૫ ઓછામાં ઓછા ટકા ગુણ હોવા જોઈએ. દેશભરમાં ૬૮ સ્થળોએ પરીક્ષા લેવાય છે. એપ્લીકેશન ફોર્મ રજીસ્ટ્રાર જે.એન.યુ. નવી દિલ્હી-૧૧૪૦૬૭થી મેળવી શકાય છે. પી.એચડી. કરવા માટે ફેલોશિપ આપવામાં આવે છે. ગેટ પરીક્ષા (એન્જિનિયરિંગ ગ્રેજ્યુએટ), યુ.જી.સી., જુનિયર રિસર્ચ ફેલો, સી.એસ.આઈ.આર. આઈ.સી.એમ.આર.માંથી ફેલોશિપ મળી શકે છે. ભારતમાં આઈ.આઈ.એસ.સી. જેવી સંસ્થામાં બી.એસ.સી. પછી ૬ વર્ષનો પી.એચડી. અભ્યાસક્રમ રાખવામાં આવેલ છે.

તેની કેટલીક જરૂરી વેબસાઈટ :

www.admissionnews.com.

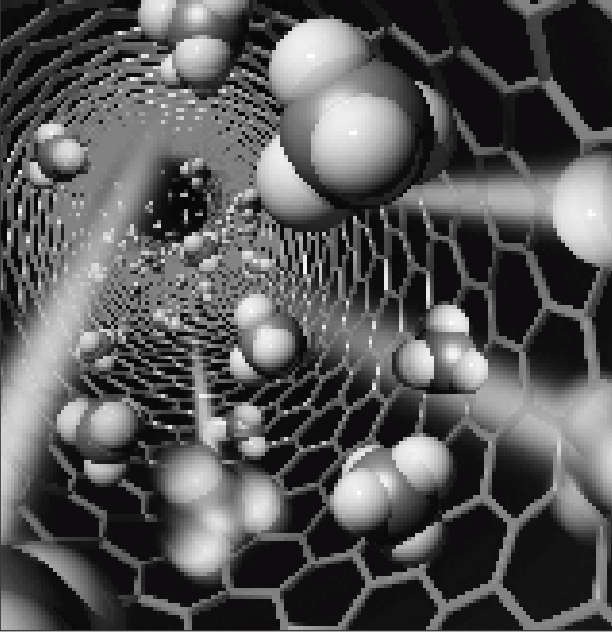
www.indiaedu.com,

www.succeseds.net,

www.jnu.ac.in.

૨૧મી સદીમાં બાયોટેકનોલોજીનું મહત્ત્વ ઘણું છે. તેના દ્વારા ઉચ્ચ કારકિર્દીનું નિર્માણ કરી શકાય છે.

નેનો ટેકનોલોજી:

૨૧મી સદી કદાચ આશ્ચર્યસર્જક અને તેમ છે. તેમાં મુખ્ય ફાળો નેનોટેકનોલોજીનો હશે. નેનો ટેકનોલોજી બહુવિધ વૈજ્ઞાનિક અભિગમ ધરાવતી અત્યંત ઝડપી વિકસીત રહેલ ટેકનોલોજી છે.

નેનો ટેકનોલોજી અને નેનો સાયન્સ શું છે?

નેનો ટેકનોલોજી એટલે પરમાણ્વિક અથવા આણ્વિક માપદંડ ધરાવતી ટેકનોલોજી. નેનોટેકનોલોજી અંતર્ગત "નેનોસ્ટ્રક્ચર" બનાવવાની ટેકનોલોજીનો વિકાસ અને "નેનોસ્કેલ ડિવાઇસ"ની જેમ તેની ઉપયોગીતાનો સમાવેશ થાય છે. એક નેનોમીટર બરોબર એક મીટરનો એક અબજમો ભાગ (૧૦-૯ nm), આ રીતે ગ્રામનો એક અજબનો ભાગ એટલે નેનો ગ્રામ આવા એક અદૃશ્ય સ્કેલમાં સમજવાં એક પડકારરૂપ બાબત છે.

એરિક ડ્રેક્સલેરે ઇ.સ. ૧૯૮૬માં નેનોટેકનોલોજી શબ્દ પ્રચલિત કર્યો તેણે તેમની નવકલ્પા "Engines of Creatikon"માં આણ્વિક સ્તરે યંત્રો બનાવવાની વાત કરી હતી. નેનોટેકનોલોજી વડે નવીનત્તમ રચનાઓ જેમ કે "સેન્સર ડિવાઇસ" સૂક્ષ્મ સ્તરે નિયંત્રણ અને નિયમન થઈ શકે. નેનો સ્કેલ ઉપર કદ અને વજનના ઘટાડા સાથે રચનાઓમાં અદ્ભુત કાર્યક્ષમતા, સંવેદના અને સારી રીતે નિયંત્રણ પ્રાપ્ત થઈ શકે છે.

નેનો સાયન્સ એટલે નેનો રચનાઓનો પરમાણ્વિક કે આણ્વિક સ્તરે સિદ્ધાંતો અને ગુણધર્મોનો અભ્યાસ, આથી

આવનારા સમયમાં નેનોટેકનોલોજી થકી જનસમાજના કલ્યાણ અને વિકાસની અદ્ભૂત તકો રહેલી છે.

અત્યારે આ ટેકનોલોજીનો વિવિધ સ્તરે ઉપયોગમાં લેવા માટેના સંશોધનો થઈ રહ્યા છે. જેમ કે

ઓટોમોબાઇલ ઉદ્યોગોમાં, વજન ઘટાડવા આમ છતાં મજબૂતાઈ વધારવામાં, ડાઘ કે કોઈ સ્કેચનો પ્રતિકારક થઈ શકે, રંગોમાં, ટાયર, સેન્સરમાં, પડ ચડાવવામાં (કોટીંગ), રસાયણ ઉદ્યોગોમાં-ઉદ્દીપક તરીકે, રંગો બનાવવામાં કમ્પોઝાઇટ મટિરિયલ, મેગ્નેટિક ફ્યુઇડ, તેમજ એડહેસિવની બનાવટમાં આવી રહ્યો છે. એન્જિનિયરિંગ ક્ષેત્રે મશીનોને રક્ષણ મળે તે માટે સૂક્ષ્મ પડ ચઢાવવામાં, નાના સાધનો અને મશીન બનાવવામાં જગ્યા ઓછી રોકે, બેરીંગ, લ્યુબ્રિકન્ટ તૈયાર કરવામાં થઈ રહ્યો છે. ઇલેક્ટ્રોનિક ક્ષેત્રે ડીસપ્લે, ડેટા મેમરી લેસર ડાયોડ, ફાઇલ ઓપ્ટિક, ઓપ્ટિકલ સ્વીચીઝ, ફિલ્ટર કન્ડક્ટરમાં ઉપયોગ થાય છે. બાંધકામ ક્ષેત્રે ટાઇલ્સ બનાવવામાં, અગ્નિપ્રતિરોધક, છાપરાની બનાવટમાં, સ્તરને પડ ચઢાવવામાં, તબીબી ક્ષેત્રે ખાસ પ્રકારના ઔષધો બનાવવામાં જે રોગોનો નાસ કરે (ટાર્ગેટ ડ્રગ) તથા દવાનો ફાયદો ઝડપથી થાય, એન્ટિ માઈકો બાયલ, એજન્ટ, નિદાનમાં વપરાતા સાધનોમાં, કપડાં ઉદ્યોગમાં, ડાઘ દૂર કરવામાં ઘડી ન પડે તેવા કપડાં બનાવવામાં, શરીરને અનુકૂળ હોય તેવા સ્માર્ટ કપડાં તૈયાર કરવામાં, ઉર્જાક્ષેત્રે બળતણ કોષ, સોલાર સેલ, બેટરી તથા કેપેસિટર બનાવવામાં આજ રીતે સૌંદર્ય પ્રસાધનમાં સનસ્ક્રીમ લિપસ્ટિક, ટૂથપેસ્ટ ક્રીમ વગેરેમાં ઉપયોગમાં લેવામાં આવે છે. ખાદ્યપદાર્થોનો સંગ્રહ કરવામાં, ઉમેરણ તરીકે તેમજ પેકેજીસ તૈયાર કરવામાં તેમજ રમતગમત ક્ષેત્રે ટેનિશ રેકેટ તૈયાર કરવામાં, ગોલ્ફ, ટેનિસ બોલમાં, બોટને કોટીંગ કરવામાં, તબીબી ક્ષેત્રે કાર્બન નેનો ટ્યૂબ તૈયાર કરવામાં આવેલ છે. આ રીતે એમ કહી શકાય કે નેનોટેકનોલોજીનો ઉપયોગ ક્યાં ક્ષેત્રમાં નથી? બધાં જ ક્ષેત્રોમાં તેનો ઉપયોગ છે. સાધન નાના બનશે, જગ્યાઓ ઓછી રોકાશે, કાર્યક્ષમતા વધશે, ખર્ચ પણ ઓછો આવશે. આવા બધા જ ફાયદાઓ જોઈ નેનો ટેકનોલોજી એક ઉમદા કારકિર્દીનું ક્ષેત્ર બની રહ્યું છે.

ભારતમાં નોનો ટેકનોલોજીના અભ્યાસની તકો :

નેનો ટેકનોલોજી એક એવી ટેકનોલોજી છે જે ભૌતિક વિજ્ઞાન, રસાયણ વિજ્ઞાન, જીવવિજ્ઞાન, બાયોઈન્ફોર્મેટિક

બાયોટેકનોલોજીને સાંકળી લે છે. ભારતમાં આ ક્ષેત્રે વિકાસ થવાની શરૂઆત થઈ ગઈ છે. સમય જતાં એ ક્ષેત્રે સફળ થનારાઓને વિવિધ ઉદ્યોગોમાં તેમજ સંશોધનો કરતી પ્રયોગશાળામાં તેમજ તબીબી ક્ષેત્રે નોકરીની તકો મળી શકે છે. આ ટેકનોલોજીનો અભ્યાસ નીચેની સંસ્થાઓમાં થાય છે.

(૧) સેન્ટ્રલ સાયન્ટિફિક ઇન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ ઓર્ગનાઇઝેશન, ચંદીગઢ. (૨) સોલિડ સ્ટેટ ફિઝિક્સ, દિલ્હી (૩) ઇન્ડિયન ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સાયન્સ બેંગ્લોર (૪) જવાહરલાલ નહેરુ સેન્ટર ફોર એડવાન્સ સાયન્ટિફિક રિસર્ચ, બેંગ્લોર, (૫) નેશનલ કેમિકલ લેબોરેટરી, પૂણે (૬) આઈ.આઈ.ટી. કાનપુર, ચેન્નાઈ, ગુવાહટી, દિલ્હી, મુંબઈ, ખડગપુર (૭) એમીટી ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ નેનો ટેકનોલોજી નોઈડા (૮) બનારસ હિન્દુ યુનિવર્સિટી અને દિલ્હી યુનિવર્સિટીમાં સંશોધન કરવાની સવલતો ઉપલબ્ધ છે. (૯) સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટીમાં નેનો ટેકનોલોજી અને નેનો સાયન્સ કેન્દ્ર શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. જેમાં બી.એસ.સી. ભૌતિક શાસ્ત્ર બાદ પ્રવેશ મેળવી શકાય છે. (૧૦) રાજકોટ ખાતે વી.વી.પી. એન્જિનિયરિંગ કોલેજમાં નેનોટેકનોલોજીમાં બી.ઈ. થઈ શકાય છે. ૬૦ જગ્યાઓ છે. ફોન નં. ૦૨૮૧૨-૨૭૮૩૩૮૪. (૧૧) આઈ.ટી.આઈ. રૂરકીમાં નેનો મેડિસિન સેગમેન્ટ જેવા ક્ષેત્રોમાં સંશોધન કાર્યનું સંચાલન કરવામાં આવે છે.

ભારતમાં કેન્સ સોફ્ટવેર ઇન્ટરનેશનલ મોનાડ નેનોટેક, વેલ્વી ઓનેનોટેક, ઇનોવેશન્સ, યુનિફાઇડ

ટેકનોલોજી, ક્વેટ્સ નેનો સિસ્ટમ, નાગ નેનોટેક, ટેશ નેનો ટેક જેવી કંપનીઓ છે. જે નેનોટેકનોલોજીમાં અભ્યાસ કરનારાઓને તક આપે છે.

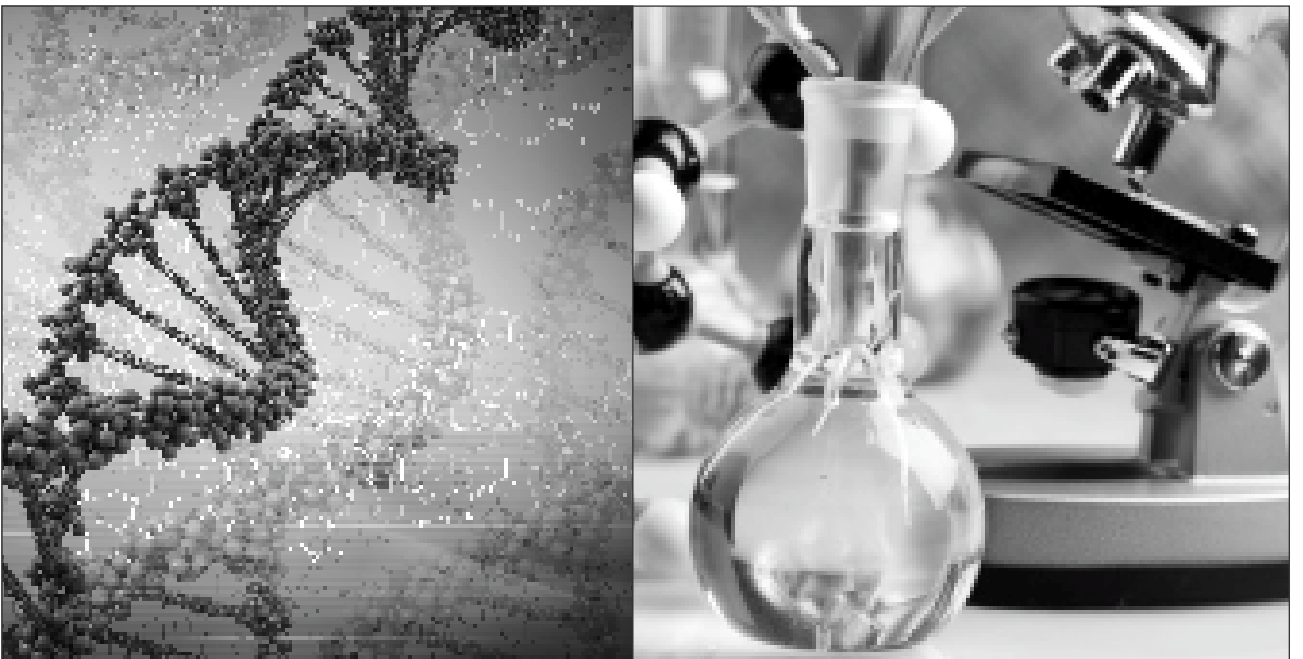
આ ઉપરાંત, નેનોટેકનોલોજીમાં અભ્યાસ ધરાવનારને અન્ય ક્ષેત્રો જેવા કે અવકાશ વિજ્ઞાન, ફોરેન્સિક સાયન્સ, નેનો પાવર જનરેટિંગ સેક્ટર, સ્ટેમ સ્કેલ ડેવલપમેન્ટ, નેનોટોકિકોલોજી, કૃષિ, ફૂડ એન્ડ બેવરેજીસ, જીનેટિક્સ, નેનોલીથો ગ્રાફર.

આજે વિશ્વના દેશો જેવા કે યુ.એસ.એ, જાપાન, જર્મની, ચીન અને ફ્રાંસે નેનોટેકનોલોજીના વિકાસ માટે અબજો રૂપિયાના ફંડો ફાળવ્યા છે. તેમને તેના લગતા સંશોધન માટે ઘણી કંપનીઓ કાર્યકારી રહી છે. તેથી જેમને પરદેશમાં રોજગારી માટે જવું હોય તેમને ઘણી તકો રહેલી છે. નેનોટેકનોલોજી ઇન્સ્ટિટ્યૂટ સ્વિટ્ઝર્લેન્ડ, મેસેચ્યુસેટ્સ યુનિવર્સિટી, નેનોટેકનોલોજી ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ન્યૂયોર્ક, અમેરિકા, કેમ્બ્રિજ યુનિવર્સિટી, બ્રિટન તેમજ જર્મની ખાતે ઘણી પ્રયોગશાળામાં આ અંગેના સંશોધનો થઈ રહ્યા છે. તેથી આ ક્ષેત્રોમાં રોજગારીની તકો છે.

આસ્થા સદ્ગુરુપાર્ક,

બ્લોક નં - ૧૫,

અક્ષર માર્ગ, રાજકોટ-૩૬૦૦૦૧

આર્ટ્સ - કલાના ક્ષેત્રે કારકિર્દી કારકિર્દીનું ઘડતર : એક કલા

- પરિમલ દેસાઈ

માનવસભ્યતાના આજપર્યન્તના વિકાસમાં બે ક્ષેત્રો પાયારૂપ રહ્યા છે અને તે છે કલા અને વિજ્ઞાન, માનવ જીવન સાથે આ બંને ક્ષેત્રો ગહન રીતે જોડાયેલા રહ્યાં છે. કલા અને વિજ્ઞાન એક રથના બે ચક્રો સમાન છે, જેના થકી આજની સભ્યતા વિકસી અને નિખરી છે. આ બંનેનો વિકાસ આજપર્યન્ત અલાયદા ક્ષેત્રો તરીકે થતો રહ્યો છે. પહેલાના સમયમાં કલાનું ક્ષેત્ર અને તેના માધ્યમોનું મહત્ત્વ ઘણું હતું. વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના વિકાસની સાથે દુનિયાનો અને માનવસભ્યતાનો ચહેરો બદલાવા લાગ્યો છે. વિજ્ઞાન તરફનો ઝૂકાવ વધતો ગયો અને કલાના ક્ષેત્રે વિજ્ઞાનની સાપેક્ષે પશ્ચાદભૂમિ તરફ જવા લાગ્યા. ધીમે ધીમે એવી સ્થિતિ આવીને ઊભી રહી કે આજે જે વિદ્યાર્થી વિજ્ઞાનમાં પ્રવેશ ન મેળવી શકે તેથી તે આર્ટ્સમાં જાય... આવા મનો વલણોને લીધે આર્ટ્સના ક્ષેત્રોનું મૂલ્ય વધુ ઘટ્યું. કેટલાક વિદ્યાર્થીઓ અને વાલીઓ પણ આર્ટ્સને છેલ્લી પસંદગીનું ક્ષેત્ર કે આઉટડેટ માને છે. પરંતુ આ દષ્ટિકોણ સદંતર ખોટો છે.

વિજ્ઞાન જીવનને વ્યાપ-વિસ્તાર આપે છે, કલા જીવનને ગહેરાઈ આપે છે. વિજ્ઞાન જીવનને ગતિ આપે છે, કલા અનુભૂતિ આપે છે. વિજ્ઞાન સાધનસમૃદ્ધિ આપે છે, કલા સ્વયંની-સૃષ્ટિની સમૃદ્ધિનો અહેસાસ આપે છે. વિજ્ઞાન બુદ્ધિ-તર્ક-વિચક્ષણતાને મૂલ્ય આપે છે. કલા સૌંદર્ય-સમજ-સંવેદનાને મૂલ્ય બક્ષે છે. આમ બંને ક્ષેત્રોનું માનવજીવન અને સમાજમાં આગવું સ્થાન છે. વાસ્તવમાં કલાનું આર્ટ્સનું ક્ષેત્ર પણ ઘણું વ્યાપક છે અને હવે પછીના સમયમાં ઉજ્જવળ કારકિર્દીની સંભાવનાઓથી ભરેલું છે.

એક અલગ દષ્ટિથી આજની વાસ્તવિકતાને જોઈએ. સામાન્ય રીતે સમાજમાં જેની જરૂરિયાત ઊભી થાય- વધે તેની માંગ અને પ્રતિષ્ઠા પણ વધે. રોગો-બીમારી-અકસ્માતો સામે જીવનની સુરક્ષા માટે ડોક્ટર્સની જરૂરિયાત અને માંગ વધતી રહી. ઔદ્યોગિક ક્રાંતિ થઈ- ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર સહિત વિવિધ ક્ષેત્રો વિકસવા લાગ્યા અને ઈજનેરોની માંગ ઊભી થઈ- પ્રતિષ્ઠા વધી. હવે આજના-વર્તમાન સમય પર નજર કરીએ તો ડોક્ટરો અને ઈજનેરોની જરૂરિયાત કરતાં

ઉમેદવારો વધવા લાગ્યા છે. બીજી તરફ તનાવયુક્ત જીવનશૈલીમાં શાંતિ- સ્વસ્થતા અને પ્રસન્નતાની માંગ વધી છે અને હજુ આગળ વધતી જવાની છે. સ્વસ્થ, પ્રસન્ન, તનાવમુક્ત જીવન, આનંદ-પ્રુશીની પ્રવૃત્તિઓ, સુવિધાઓ કરતાં પણ વ્યક્તિના વિકાસને મહત્ત્વ આપતાં વલણોનું વાતાવરણ સર્જઈ રહ્યું છે. આ દિશામાં પ્રેરતાં ક્ષેત્રો- માધ્યમોનું હવે પછીના સમયમાં મહત્ત્વ વધતું જવાનું છે. જે આર્ટ્સનું-કલાનું ક્ષેત્ર છે.

હવે, વ્યક્તિગત સંદર્ભમાં જોઈએ તો પ્રત્યેક વિદ્યાર્થી અને વ્યક્તિમાં પણ કંઈકને કંઈક આગવી વિશેષતા હોય છે. અલગ અલગ અભિરુચિ હોય છે. કોઈ પણ વિદ્યાર્થી પોતાના રસ-રુચિને-સંભાવનાને-આવડતને વ્યવસ્થિત રીતે ઓળખી લે અને તે દિશામાં પોતાને વિકસાવવા પ્રયાસ કરે તો તેની છુપાયેલી આંતરશક્તિ તેને સહયોગ કરે છે અને તેના વ્યક્તિત્વના વિકાસની મહત્તમ સંભાવના રહે છે. આપણે સમાજમાં એવું પણ જોઈએ છીએ કે કોઈ ડોક્ટર કે એન્જિનિયર મેળવે તેના કરતા ઘણી વધુ પ્રતિષ્ઠા, પ્રસન્નતા અને પ્રસિદ્ધિ કોઈ પત્રકાર, કોઈ કલાકાર મેળવતો હોય છે. કોઈ વ્યક્તિ પાસે અભિવ્યક્તિનું આગવું કૌશલ્ય હોય કન્વિન્સિંગ પાવર હોય તો તે સમર્થ શિક્ષક કે પ્રાધ્યાપક પણ બની શકે અને સારો ફિલ્મ દિગ્દર્શક પણ બની શકે...

હવે નીચે દર્શાવેલા કેટલાંક ક્ષેત્રો પર ઊડતી નજર કરીએ કે જે પૈકી કોઈ એકમાં તો કોઈ પણ વિદ્યાર્થીને કુદરતી રીતે જ રસ કે અભિરુચિ હોય, આવડત હોય અથવા તે ક્ષેત્રમાં ક્ષમતા વિકસાવવાની આંતરિક સંભાવના હોય. જેમાં પ્રવેશીને તે પોતાની કારકિર્દી ને ઉજ્જવળ બનાવી શકે. વિનયન વિદ્યાશાખામાં મુખ્યત્વે બે જૂથો હોય છે. ૧. ભાષા અને ૨. સમાજવિજ્ઞાન જેના વિવિધ વિષયો-શાસ્ત્રો હોય છે.

૧. પ્યોર આર્ટ્સ અને પર્ફોર્મિંગ આર્ટ્સ

એવી કેટલીક મૂળભૂત અને પ્રતિષ્ઠિત કલાના ક્ષેત્રો જેવા કે સંગીત, નૃત્ય, શિલ્પ, પેઈન્ટિંગ વગેરે વિષયો. આમાંની

કોઈ પણ પરંપરાગત અને વિશિષ્ટ કલાના ક્ષેત્રમાં ઊંડા ઉતરીને કલાકાર તરીકેની કારકિર્દી ઘડી શકાય છે.

૨. મેનેજમેન્ટ અને વ્યવસ્થાપન

વ્યવસ્થાપનની સ્કીલ ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓ બી.બી.એ. (બેચલર ઓફ બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશન) બી.એમ.એસ. (બેચલર ઓફ મેનેજમેન્ટ સ્ટડીઝ), અર્થશાસ્ત્ર, ઈવેન્ટ મેનેજમેન્ટ, બી.સી.એ. જેવા વિષયો વિનયનના વિદ્યાર્થીઓ માટે ઉપલબ્ધ છે.

૩. ક્રિએટિવ અને ચેલેન્જિંગ ક્ષેત્રો

પડકારરૂપ અને સર્જનાત્મક કામગીરી જેના વ્યક્તિત્વને અનુકૂળ હોય તેને માટે બહુ ઊંચું વળતર આપતા અને પ્રતિષ્ઠા આપતા ક્ષેત્રો ઉપલબ્ધ છે. જેવા કે જર્નાલિઝમ- માસ કોમ્યુનિકેશન- એનિમેશન એન્ડ મલ્ટીમીડિયા, ફેશન ડિઝાઈનિંગ, એનિમેશન કોર્સિસ, ટ્રાવેલ એન્ડ ટૂરિઝમ વગેરે.

૪. એકેડેમિક- શૈક્ષણિક ક્ષેત્ર

સતત જીવંતતાનો અનુભવ આપતું, સ્વયંના વિકાસની તક અને રિસર્ચ (સંશોધન)ની તક આપતું આ ક્ષેત્ર એક ઉમદા અને સન્માનનીય વ્યવસાય ગણાય છે. સારા શિક્ષકની માગ અને સન્માન હંમેશાં રહેવાના છે. બી.એડ., એલિમેન્ટ્રી એજ્યુકેશન, ફિઝિકલ એજ્યુકેશન ડિગ્રી સાથે શૈક્ષણિક ક્ષેત્રે કારકિર્દી એ એક ઉત્કૃષ્ટ પસંદગી છે.

૫. સામાજિક અને સેવાકીય ક્ષેત્રો

સમાજ અને સમૂહ વચ્ચે જીવવું અને કામ કરવું જેને પસંદ હોય તેને માટે વિનયન (કલા)એ ઉત્તમ વિદ્યાશાખા છે જેનો અભ્યાસ તેને આ ક્ષેત્ર માટે જાતને તૈયાર કરવાની શ્રેષ્ઠ તક આપે છે. બી.એસ.ડબલ્યુ (બેચલર ઓફ સોશિયલ વેલફેર) એમ.એસ.ડબલ્યુ, પોલિટીક્સ સાયન્સ, સાયકોલોજી, સોશિયોલોજી, આર્કિયોલોજી, રૂરલ ડેવલપમેન્ટ, કાયદો અને વ્યવસ્થા જેવા સંખ્યાબંધ ક્ષેત્રો- વિષયો ઉપલબ્ધ છે.

ઉપર્યુક્ત ક્ષેત્રો પૈકી કોઈક એકમાં તો કોઈ પણ વિદ્યાર્થીને કુદરતી રીતે રસ પડે જ, જેમાં તે કારકિર્દી ઘડી શકે. હવે આપણે આર્ટ્સ (વિનયન)નો અભ્યાસ કરી ડિગ્રી મેળવવાના વિશિષ્ટ ફાયદા અને ભાવિ સંભાવનાઓ તરફ એક નજર કરીએ.

૧. વિદ્યાર્થીને પોતાની રસ-રુચિ અને પસંદગી પ્રમાણે

અભ્યાસ કરવાની સૌથી વધુ તક આ ક્ષેત્રમાં છે. વિષય વૈવિધ્ય અને વિકલ્પો ઘણા મળે છે. વિનયનના કોઈ પણ વિષયનો અભ્યાસ રસપ્રદ હોય છે. તબીબી કે ઈજનેરી જેવો લાંબો, બોજારૂપ, બીબાઢાળ, કંટાળાજનક કે અધરો નથી. પરંતુ મહદ્અંશે સરળ અને રસપૂર્ણ હોય છે.

૨. વિનયન વિદ્યાશાખાનો વર્તમાન સમયમાં જો કોઈ સૌથી મોટો એડવાન્ટેજ હોય તો તે છે સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓમાં સફળ થવામાં તેનું વ્યૂહાત્મક મહત્ત્વ. યુ.પી.એસ.સી., જી.પી.એસ.સી., ગૌણ સેવાઓ, પોલીસ, આર્મી, રેલવે, મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વગેરે જાહેર સેવાઓ કે સરકારી નોકરી મેળવવાનું સ્પષ્ટ લક્ષ હોય તો આર્ટ્સના વિષયો સૌથી વધુ ઉપયોગી છે તથા આર્ટ્સના અભ્યાસની સાથે સાથે સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની તૈયારી માટેનો પૂરતો સમય મળી રહે છે. વિજ્ઞાન કે વાણિજ્યની ડિગ્રી ધરાવતા હોવા છતાં આર્ટ્સના વિષય સાથે સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા પાસ કરનારની સંખ્યા બહુ મોટી છે. સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓમાં માત્ર ડિગ્રીની જ મૂળભૂત લાયકાત માગવામાં આવે છે અને એક પેપર ભાષાનું હોય છે જે વિનયનનો વિદ્યાર્થી ફરજિયાત રીતે કોઈ પણ એક ભાષા ભણ્યો હોય છે. આ ઉપરાંત સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષામાં જનરલ સ્ટડીઝને મહત્ત્વ અપાય છે. જે વિનયનનો વિદ્યાર્થી સમાજ વિજ્ઞાનના વિષયમાં ભણ્યો હોય છે.

૩. તમારા જીવનમાં કોઈ પેશન હોય, લગન હોય, ઊંડો શોખ હોય, તો આર્ટ્સના અભ્યાસ સાથે તેનો તાલમેલ થઈ શકે છે અને અભ્યાસની સાથે સાથે તેને વિકસાવી શકાય છે. દા.ત. કોઈ રમત (સ્પોર્ટ્સ), ફોટોગ્રાફી, સંગીત- નાટ્ય, માઉન્ટેનિયરિંગ, હાઈકીંગ, ટ્રેકિંગ કે કોઈ સામાજિક પ્રવૃત્તિઓ.

૪. આર્ટ્સના કોઈ પણ ક્ષેત્રમાં જો તમે સમજદારીપૂર્વક અને પસંદગીપૂર્વક કેરિયર પસંદ કરો તે અન્ય ક્ષેત્રોની જેમ એકધારુ (રૂટીન), કંટાળા જનક નથી હોતું. કાંઈ શિક્ષક, કોઈ ચિત્રકાર, પત્રકાર કે રમતવીરના જીવનમાં નવીનતા અને જીવંતતા રહે છે. જીવનનિર્વાહનું કામ તમારા માટે આનંદ-ખૂશીનું માધ્યમ પણ હોય તે બહુ મોટું સદ્ભાગ્ય છે.

૫. ધોરણ ૧૨માં ટકા ઓછા હોય તો પણ યોગ્ય અભ્યાસક્રમ પસંદ કરી સારી કારકિર્દી માટે સંખ્યાબંધ વિકલ્પો આર્ટ્સના અભ્યાસમાં રહે છે. ડિગ્રી પછી માસ્ટર ડિગ્રી અને પી.એચ.ડી. સુધીનો અભ્યાસ કારકિર્દી અને

પ્રતિષ્ઠિત પદ માટેની તકો ખુલ્લી રહે છે. તેવી જ રીતે કોલેજમાં પ્રવેશ મેળવવામાં પણ સરળતા રહે છે. પોતાના વતનમાં કુટુંબ સાથે રહીને ભણવું પણ શક્ય બને છે.

વિનિયન-આર્ટ્સના ક્ષેત્રમાં સંખ્યાબંધ વિકલ્પો કારકિર્દી ઘડવા માટે ખૂલ્યા છે. તે પૈકી કેટલાક મહત્વપૂર્ણ અને આગામી સમયમાં વધુ ઉપયોગી બને તેવા કેટલાક અભ્યાસક્રમોની એક ઝલક જોઈ લઈએ.

ફાઈન આર્ટ્સ : કલાના મૂળભૂત અને સનાતન મહત્વ ધરાવતા સ્વરૂપો સંગીત, નૃત્ય, શિલ્પ, પેઈન્ટિંગ જેવા વિષયોમાં અભ્યાસ કરવો સ્વયં એક આનંદ અને ઊંડા સંતોષનો અનુભવ આપે છે. આ વિષયમાં રુચિ ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓને કલાકાર તરીકેનું ઘડતર આ અભ્યાસક્રમમાં થાય છે. અમદાવાદની સી.એન. ફાઈન આર્ટ્સ કોલેજ નામાંકિત છે. કલાનું શિક્ષણ અને સાધના કલાકારને સમાજમાં વિશિષ્ટ પ્રતિષ્ઠા, જીવનમાં સર્જનશીલતાનો અહેસાસ અને સારું વળતર આપે છે.

ભાષા સાથે સ્નાતક-અનુસ્નાતક : હાલના સમયમાં પ્રાથમિકથી લઈને હાયર એજ્યુકેશન સુધી અંગ્રેજી ભાષાના શિક્ષક-પ્રાધ્યાપકની ખૂબ જ અછત છે. બીજી તરફ ગુજરાત ડેવલપમેન્ટલ હબ બની રહ્યું છે. દેશ-વિદેશ સાથે વ્યાપારી નાતો વધી રહ્યો છે. અનેક કોર્પોરેટ સેક્ટર અને એન.જી.ઓ.માં પણ અંગ્રેજી ભાષાના જાણકારોની મોટી માંગ ઊભી થતી થાય છે. આજે બેંકોમાં પણ હિંદી ઓફિસરની જગ્યા હોય છે તથા કેન્દ્ર સરકારના વિવિધ વિભાગોમાં હિંદીના સ્નાતકોને નિમણૂક અપાય છે. મનુષ્યના-સમાજના પ્રત્યેક વ્યવહારો અને પ્રત્યાયન (કોમ્યુનિકેશન)નું માધ્યમ ભાષા છે. ભાષાની નિપૂણતા વ્યક્તિત્વને અલગ ઓપ આપે છે. કીએટિવ રાઈટિંગની કલા પત્રકારત્વ સહિતના ઘણા ક્ષેત્રોમાં કારકિર્દી ઘડવામાં ઉપયોગી બને છે.

એ મ. એ સ. ડબલ્યુ. એ મ. એ લ. ડબલ્યુ, એમ.એચ.આર.ડી. : સામાજિક ક્ષેત્રોનો વિકાસ, સમાજ સેવાની પરિભાષા અને દષ્ટિકોણમાં મોટું પરિવર્તન હાલના સમયમાં આવ્યું છે. સામાજિક ક્ષેત્ર પહેલા એક મિશનરી-સેવાક્ષેત્ર ગણાતું. હવે નવા અભિગમ સાથે વ્યાવસાયિક કર્મશીલોની ક્ષમતા-કુશળતાને તેમાં આવકારવામાં આવે છે. એને ઊંચું વળતર ચૂકવાય છે. સામાજિક રચનાત્મક ક્ષેત્રોમાં સસ્તેનેલેબલ ડેવલપમેન્ટનો અભિગમ વિકસતા હવે તેમાં કારકિર્દીની તકો ખૂબ વિસ્તરી છે. સરકાર અને

અન્ય દેશ-વિદેશની એજન્સી તરફથી મોટું ફંડ વિવિધ સંગઠનો અને એન.જી.ઓ.ને મળે છે. તેથી આ ક્ષેત્રના અભ્યાસુ- કર્મનિષ્ઠોને સારું વળતર મળે છે. ગુજરાત યુનિવર્સિટી, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ સહિત વિવિધ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં ચાલતા એ મ. એ સ. ડબલ્યુ., એમ.એલ.ડબલ્યુ, એમ.એચ.આર.ડી. (માસ્ટર ઓફ હ્યુમન રિસોર્સ ડેવલપમેન્ટ)ના અભ્યાસક્રમો સામાજિક ક્ષેત્રોમાં કારકિર્દીની તકો ઉપલબ્ધ બનાવે છે.

જર્નાલિઝમ એન્ડ માસ કોમ્યુનિકેશન / ડેવલપમેન્ટ કોમ્યુનિકેશન : કોમ્યુનિકેશન એન્ડ માસ કોમ્યુનિકેશન એ વર્તમાન યુગના સૌથી વધુ પોટેન્શિયલ ધરાવતાં ક્ષેત્રો પૈકીનું છે. વર્તમાન સમયમાં પત્રકાર અને પત્રકારત્વની આવશ્યકતા અને સ્થાન વિશિષ્ટ બન્યા છે અને આવનારા સમયમાં તેની માંગ વધતી જવાની છે. માધ્યમો-મીડિયાનો વિકાસ અને વિસ્તાર વધતો જાય છે ત્યારે કોમ્યુનિકેશન પ્રોફેશનલ્સની માંગ-પ્રતિષ્ઠા અને વળતર વધતા જાય છે. પરંપરાગત પ્રિન્ટ મીડિયા (દૈનિક પત્રો, સામયિકો, કટાર લેખન, સ્પેશિયલ ફીચર્સ) ઉપરાંત હવે ઇલેક્ટ્રોનિક મીડિયા, ટી.વી., ઓનલાઈન મીડિયા. ઊંચા દામ અને નામ આપતા એડવર્ટાઈઝિંગ અને પબ્લિક રિલેશનનું ક્ષેત્ર ફિલ્મ એન્ડ ડોક્યુમેન્ટરી મેકિંગ વગેરે સતત વિકસતાં ક્ષેત્રો છે. માસ્ટર ઓફ ડેવલપમેન્ટલ કોમ્યુનિકેશનનો ગુજરાત યુનિવર્સિટીનો કોર્સ તથા માયકા (MICA) જેવી સંસ્થાઓના અભ્યાસક્રમો કારકિર્દીના આકર્ષક ક્ષેત્રો બન્યાં છે.

સમાજને-સમાજના પ્રવાહોને સમજવા તથા લોકોને તેનાથી તથા તથ્યોથી અવગત કરાવવા તેવી બેવડી ભૂમિકા નિભાવતાં પત્રકારત્વના ક્ષેત્ર માટે સમાજવિજ્ઞાન અને ભાષાનો અભ્યાસ ધરાવતો વિનયનનો વિદ્યાર્થી વધુ યોગ્ય બને તેવી સંભાવના છે.

એકેડેમિક (બી.એડ., બેચલર ઓફ એલિમેન્ટરી એજ્યુકેશન) : બાળકો-યુવાઓના શિક્ષણ અને ઘડતરનું કામ કરતા શિક્ષકની ભૂમિકા સમાજના ઘડવૈયા જેવી મહત્વપૂર્ણ છે. શિક્ષિત થવા કરતાં શિક્ષણ આપવું- એ વધુ પડકારરૂપ બાબત છે. શિખવવું એ સૌથી ઉત્કૃષ્ટ કલા છે. શિક્ષકનો વ્યવસાય સૌથી વધુ જીવંતતાનો અનુભવ કરાવતો, સ્વયંના વિકાસની એકધારી તક પૂરી પાડતો, પોતાના વિષયમાં સંશોધન (રિસર્ચ) માટે સહયોગી વાતાવરણ પૂરું પાડતો ઉમદા વ્યવસાય છે. બી.એ.,

બી.એડ., એમ.એડ, એમ.ફીલ, પીએચ.ડી. સુધીના અભ્યાસ માટે અવકાશ રહે છે તથા ધોરણ-૧૨ પછી એલિમેન્ટરી એજ્યુકેશનની ડિગ્રી તથા ત્રણ વર્ષના ડિપ્લોમા કોર્સ પણ ઉપલબ્ધ છે.

તમને એ જાણીને આશ્ચર્ય થશે કે તમારા જિલ્લાના એડિશનલ કલેક્ટર જે પગાર મેળવે છે તેટલો જ પગાર કોલેજમાં પ્રાધ્યાપક પણ મેળવે છે. સરકાર અને સમાજ શિક્ષણને પ્રતિષ્ઠા આપતા હોવાથી તમારી ક્ષમતા સિદ્ધ કરી શકો તો આ એક હાઈલી પેઈડ વ્યવસાય પણ છે.

સાઈકોલોજી : મનુષ્યનું મન અને તેની કાર્યપ્રણાલી સૌથી વિશિષ્ટ, કોમ્પ્લિકેટેડ (સંકુલ) અને તે ઉપરાંત અનેક સંભાવનામાંથી ભરેલી છે. માનવીના આજ સુધીના વિકાસમાં તેનું અદ્ભુત યોગદાન છે. તેનામાં જેટલી શક્તિ છે તેટલી જ સમસ્યાઓ પણ છે. તેના અભ્યાસને મનોવિજ્ઞાન તરીકે ઓળખીને ભારતમાં તેને સમાજવિજ્ઞાનનો ભાગ ગણ્યો છે. મનુષ્યના મનને સમજીને તેની સાથે કામ લેવું તે સૌથી ઉત્કૃષ્ટ કલા છે. તેનો અભ્યાસ સૌથી વધુ રસપ્રદ થઈ શકે અને સારી કારકિર્દીનું માધ્યમ પણ બની શકે. હવે વર્તમાન માનવજીવનની વાસ્તવિકતા જોઈએ તો તે છે, ભાગદોડભરી-તનાવભરી જીવનશૈલી, વ્યવસાયના તથા આર્થિક સંતુલનનું ભારણ, સમયની તંગી, કૌટુંબિક- સામાજિક પ્રશ્નો, સંબંધોની સંકુલતા, સ્પર્ધાત્મક વાતાવરણ, અપૂરતી ઊંઘ આ બધાંના પરિણામે સાઈકો-સોમેટીક ડિસીસ અને મનોવૈજ્ઞાનિક સમસ્યાઓનો ભોગ બનનારાની સંખ્યા વધતી જાય છે. આ ઉપરાંત દરેક ક્ષેત્રમાં મનુષ્ય કેન્દ્રસ્થાને રહેલો હોવાથી સાઈકોલોજીનું મહત્ત્વ સ્વીકારાતું અને વધતું જાય છે. બહુ નજીકના ભવિષ્યમાં કારકિર્દીની વિશાળ તકો આ ક્ષેત્રમાં ખૂલી રહી છે તથા વિદ્યાર્થીના વ્યક્તિગત જીવનમાં પણ તે સૌથી વધુ ઉપયોગી છે.

સાઈકોલોજી વિષય સાથે તથા સ્પેશિયલાઈઝેશન (ઓનર્સ) સાથે બી.એ. અને ત્યાર પછી માસ્ટર્સ થઈ શકે. બી.એ. પછી જેની માગ ભવિષ્યમાં ઘણી વધી શકે તેવા અનેક વિકલ્પો- અભ્યાસ અને કારકિર્દી માટે ઉપલબ્ધ છે. જેમાં ચાઈલ્ડ સાઈકોલોજી, એબનોર્મલ સાઈકોલોજી, ક્લિનિકલ એન્ડ કાઉન્સેલિંગ સાયકોલોજી, હેલ્થ સાઈકોલોજી, સ્પોર્ટ્સ સાયકોલોજી, ઈન્સ્ટિટ્યૂશન એન્ડ ઓર્ગેનિઝેશન સાઈકોલોજી, કોમ્યુનિટી સાઈકોલોજી તે ઉપરાંત બીહેવીયર

સાઈકોલોજી મુખ્ય છે. બેંગલોરની આઈ.આઈ.પી.આર. (ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિ.ઓફ સાઈકોલોજી એન્ડ રિસર્ચ) ભારતની અગ્રણી અને નામાંકિત સંસ્થા ઉચ્ચ અભ્યાસ માટેનો શ્રેષ્ઠ વિકલ્પ છે.

ટ્રાવેલ એન્ડ ટુરિઝમ મેનેજમેન્ટ / હોટલ મેનેજમેન્ટ : આ બંને જોબ ઓરિએન્ટેડ કોર્સિસ છે. ગુજરાતમાં છેલ્લા થોડા વરસોમાં ટુરિઝમ ક્ષેત્રનો વિકાસ ખૂબ મોટો થયો છે અને તેને વધુ વિકસાવવાના પ્રયાસો સરકાર કરી રહી છે તેને લીધે આ બંને અભ્યાસક્રમોથી તકો વધુ ઉજ્જવળ બની છે. નાની-મોટી-મધ્યમ હોટલો તથા હાઈ રેટેડ હોટલોની સંખ્યા પણ વધતી જાય છે. સરકારના પ્રયાસો ઉપરાંત જનમાનસમાં પ્રવાસનું વધતું આકર્ષણ, દેશ-વિદેશથી આવતા પ્રવાસીઓની વધતી સંખ્યા વગેરેને લીધે આ ક્ષેત્રે આર્થિક કારોબારનો ગ્રાફ પણ ઝડપભેર ઊંચો જઈ રહ્યો છે.

વિદ્યાર્થીએ કારકિર્દીની પસંદગીમાં દેખાદેખી, અનુકરણ, પ્રતિષ્ઠાના મોટા ખ્યાલો, અન્યના અભિપ્રાયો જેવી બાબતોથી સાવધાન રહીને પોતાની ક્ષમતા અને રુચિને, પોતાને આનંદ-સંતોષ આપતા વિષય અંગેની સમજણને ધ્યાને લેવી જરૂરી છે. અંદરથી જ ગમતા અને આંતરમન સાથે સુસંગત લાગતા વિષયમાં આગળ વધવા આંતરઊર્જા આપોઆપ સહયોગ આપે છે અને તેમાં નિપૂણતા મેળવવાની સંભાવના વધે છે જેના થકી સારી કારકિર્દીનો પાયો બંધાય છે. ટકા ઓછા હોય કે વધારે જીવનમાં કશુંક અલગ કરવાની તમન્ના નવી દિશા ખોલી શકે છે. જેને માટે વિનયન વિદ્યાશાખામાં ઘણી મોકળાશ અને તકો રહે છે. મલ્ટીપલ સ્પેશિયલાઈઝેશન અને કોસ સેક્સન સ્ટડીઝના વર્તમાન અભિગમ પ્રમાણે પણ વધુ તકો વિનયનમાં છે.

કોઈ વાઈલ્ડ લાઈફ ફોટોગ્રાફર પ્રકૃતિના સૌંદર્યને, ઐશ્વર્યને અને રહસ્યને જે રીતે જાણે-માણે છે અને પોતાના કામને અને જીવનને રસપ્રદ બનાવે છે તેનો બધાને અંદાજ આવી શકતો નથી. કામના બોજા હેઠળ તનાવમાં જીવતા કોઈ ઈજનેર કે માર્કેટિંગ મેનેજર કરતા તે જીવનને વધુ સહજ, સુંદર, પ્રતીતિકર અને આંતરિક રીતે વધુ સમૃદ્ધ બનાવી શકે છે. કારકિર્દીનો રાહ પસંદ કરી રહેલા વિદ્યાર્થીઓને સફળ અને સાર્થક જીવન માટે શુભેચ્છાઓ.

સહાયક માહિતી નિયામક
માહિતી ખાતું, ગાંધીનગર

Admission Committee for Professional Medical Educational Courses YEAR: 2016-2017
Gujarat Board Closure

	OP		SC		ST		SEBC		Vacant Sheet
	Merit Marks	Merit No	Merit Marks	Merit No	Merit Marks	Merit No	Merit Marks	Merit No	
1.M.B.B.S.									
*AMED	95.50	125	91.07	17	80.57	37	93.02	86	
*BMED	93.98	336	88.48	34	74.70	78	89.70	224	
*SMED	92.88	500	85.38	55	72.67	92	89.35	244	
*BHMED	92.20	627	83.10	71	66.55	156	88.28	297	
*RMED	93.62	399	82.88	74	68.03	143	88.75	276	
*JMED	92.37	593	83.17	70	66.40	160	88.30	296	
SOLMED	90.92	845	81.02	101	59.15	286	87.20	368	
GMED	90.22	971	80.18	110	57.68	313	86.25	433	
PATMED	87.27	1636	78.33	137	50.87	463	83.05	600	
HIMMED	87.50	1582	76.55	157	54.50	376	83.12	653	
GOTMED	89.58	1102	79.37	122	59.50	272	84.60	538	
JUMED	88.05	1450	75.73	178	49.35	501	83.62	612	
VALMED	87.47	1589	75.87	172	60.57	253	82.83	677	
NHLG	90.45	922	81.18	99	58.93	290	85.67	466	
NHLL	90.55	905	79.35	123			83.45	624	
SMCG	87.52	1574	77.50	148	59.80	264	81.83	746	
SMCL	87.83	1506	75.82	176			80.67	841	
KMED	86.37	1851	75.38	185			81.28	792	
CUMED	87.40	1609	75.82	175	48.53	536	82.93	670	
LGMED	89.28	1170	76.67	155	54.50	377	83.30	635	
BHUMED	86.55	1807	75.25	189			81.87	745	
GCSMED	87.43	1594	76.82	153	51.87	438	81.78	753	
PRMED	85.92	1960	74.90	194			80.58	849	
Total	0		0		0		0		0
GRAND Total	0		0		0		0		0
3.	B. Physiotherapy								
*AP	74.07	5055	60.22	509	36.48	1223	69.40	1856	
*BP	70.87	6010	52.85	734	34.93	1353	62.32	2592	
*SUP	73.87	5114	48.62	894	38.30	1096	62.63	2555	
*JAMP	65.52	7631	5042	823	28.53	2015	61.12	2729	
*DP	60.07	9409	45.07	1051	32.40	1590	55.25	3424	
ANP	12		35.13	1651			33.38	6818	12
KP	6		0.00	0					6
SP	59.65	9540	41.95	1215			52.53	3800	
RP	57.53	10309	40.87	1276			51.68	3914	
CUP	4		47.40	944			42.45	5293	4
RKP	14		40.25	1314			44.52	4947	14
SGSP	53.53	11801	32.78	1838			41.00	5514	
SWP	49.47	13377	39.15	1378			44.47	4954	
SIP	8		30.88	1958			41.25	5465	8
GP	5		56.62	615			31.93	7071	5
AIMP	39.80	17752	40.30	1311			37.60	6065	
JP	52.72	12099	38.25	1437			47.60	4470	
VSP	56.83	10567	47.45	941			38.12	5975	
PIP	27								27
CHP	32.92	21423	27.88	2189			39.77	6219	
BOP	12		41.82	1225			28.73	7609	12
PRP	11								11
DMP	7		28.55	2143			38.60	5895	7
SSAP	18		48.62	893					18
SRP	29								29

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર

Admission Committee for Professional Medical Educational Courses YEAR: 2016-2017 Gujarat Board Closure

BITSP	5		566.23	623					5
SSIP	3		37.17	1506			44.68	4927	3
SRSP	1		51.50	783					1
SARP	3		0.0	0					3
KIP	4		36.92	1529			45.42	4803	4
JJDP	2		0.0	0.0					2
BCP	51.92	12397	41.68	1238	27.27	2195	4.47	5595	
GOP	2		0.0	0.					2
CMPP	18		44.83	1070					18
MERP	1		0.0	0					1
SGPP	3	0.00	0						3
VIP	7		48.55	899					7
SCP	1		0.0	0					1
NRIP	17								17
KIPP	9								9
VENP	3		0.0	0.0					3
SSPC	41.28	17037	42.32	1194			35.92	6357	
KAMP	48.45	13796	35.95	1589			45.73	4743	
SULP	3		53.27	727					3
AARP	11		34.42	1694			23.60	8203	11
ACP	5		0.00	0					5
APOP	7		40.77	1282			33.62	6755	7
SGOP	7		0.00	0					7
ANCP	5		0.00	0					5
DALP	2		0.0	0					2
PPSP	6		33.32	1798					6
KNOP	3		0.0	0					3
NEOP	2								2
CHKP	1		57.55	581					1
DAYP									29
MGP	1		52.20	753					1
NOOP	3								3
BNPP	8		0.0	0					8
VIPN	8		0.0	0					
VIDHP	37.85	18735	35.22	1641	22.73	2581	39.23	5805	
VJCP	1		51.98	763					1
AIPG	9								9
KAPK	11		0.0	0					11
BDBP	3		0.0	0					3
HVPC	8		39.08	1380			36.35	6278	8
OPC	12		0.08	0.					12
DOLP	2		0.0	0					2
PNVP	11		0.0	0			1		12
MBGP	4		0.0	0					4
LJIP	13		23.58	2423					13
KJIP	43								43
SHIP	20		30.13	2007					20
Total	462		0		0		0		4
5	B.A.M.S.								
*AAY	82.95	2694	72.58	237	51.13	457	79.38	942	
*BAY	82.57	2785	72.27	243	53.02	412	79.13	962	
*BHAY	82.33	2861	70.43	271	49.00	515	78.62	1015	
*JUNAY	82.60	2775	70.35	276	48.93	518	78.77	1002	
*JUMAY	83.28	2608	70.83	262	48.95	517	79.03	970	
*SMAY	83.72	2490	73.07	228	52.82	416	79.50	936	
NAY	78.03	3961	67.18	337	47.17	596	76.70	1174	

કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક - ૨૦૧૭

Admission Committee for Professional Medical Educational Courses YEAR: 2016-2017 Gujarat Board Closure

SAY	83.42	2567	70.03	282	52.08	433	78.80	998	
PRAY	71.63	5795	63.70	412	41.55	870	65.92	2209	
VGAY	73.17	5329	64.30	3914	43.32	779	67.80	2016	
KOAY	69.52	6390	62.92	431	41.27	883	64.23	2372	
VMAY	79.53	3571	66.28	355	40.85	912	77.65	1095	
PMAY	74.35	4993	68.68	304	43.63	766	69.50	1845	
KSAY	74.45	4958	67.93	322	42.67	807	71.30	1682	
RIAY	77.48	4121	66.32	354	41.23	886	73.98	1402	
EVAY	71.48	5831	64.00	403	40.22	961	65.70	2230	
RMAY	71.40	5859	63.53	414	4.93	707	63.95	2406	
6	B.H.M.S.								
ARKHM	73.97	5090	60.40	503	38.43	1084	67.97	1997	
AVHDHM	75.57	4654	60.60	498	36.00	1267	70.48	1763	
SAVHM	69.98	6266	59.22	534	38.72	1062	65.63	2240	
MHM	72.25	5631	61.38	473	32.3	1585	63.75	2437	
AHM	68.12	6820	61.37	474	34.15	1428	62.25	2607	
BSVSHM	69.27	6467	57.63	575	37.42	1156	62.25	2606	
RHM	71.08	5948	51.60	777	27.42	2177	61.27	2704	
VHM	66.40	7342	49.98	842	32.07	1632	57.48	3149	
GHM	60.67	9198	49.80	854	32.25	1610	55.25	3425	
BHHM	64.92	7807	51.10	796	27.30	2192	58.52	3038	
RBADHM	68.30	6757	54.97	670	29.07	1961	60.22	2830	
BMLXHM	65.80	7532	56.32	623	32.38	1591	60.12	2840	
JNHM	64.22	8029	5332	723	32.80	1552	57.08	3196	
CDHM	77.25	4178	58.95	543	37.57	1145	71.42	1669	
BMSPHM	67.47	7021	55.95	641	37.27	1164	59.38	2927	
KHM	64.48	7935	55.12	659	34.20	1424	57.18	3186	
RGJHM	63.38	8304	53.92	700	27.83	2113	57.95	3100	
AMVHM	60.43	9289	49.73	856	24.92	2454	55.73	3377	
HNHM	63.57	8230	51.58	778	29.13	1953	57.65	3130	
Total	0		0		0		0		
7	Optometry								
AOT	42.67	16398	42.27	1196					
HOT	8		0.00	0					8
DOT	7	0.0	0.00	0					7
BOT	6		24.55	2387	22.40	2589			6
CHOT	2		0.0	0					2
TOTAL	23		0		0		0		
8	Orthotics								
*AOR	62.72	8516	45.60	1034			57.13	3190	
TOTAL	0		0		0		0		
9	Naturopathy								
BNAT	3		0.00	0					3
JNAT	2		0.00	0					2
Total	5		0		0		0		
11	AUDIOLOGY AND SPEECH THERAPY								
CUASLP	38.62	18368	0.00	0					
Total	0		0		0		0		
GRAND TOTAL	490		0		0		1		491

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર

Admission Committee for Professional Medical Educational Courses YEAR: 2016-2017 Central Board Closure

	OP		SC		ST		SEBC		Vacant Sheet
	Merit Marks	Merit No	Merit Marks	Merit No	Merit Marks	Merit No	Merit Marks	Merit No	
1.	M.B.B.S.								
*AMED	91.96	7	81.77	5	77.51	2	89.83	4	0
*BMED	93.31	15			77.11	3	87.32	8	0
*SMED	90.54	21			76.37	5	88.21	7	0
*BHMED	89.35	33			74.45	6	84.89	13	0
*RMED	89.98	25	75.24	11	73.94	7	86.99	9	0
*JMED	89.20	36	81.98	4	76.85	4	85.10	11	0
SOLMED	89.17	37			63.32	22	82.33	18	0
GMED	88.08	57	79.31	7	72.82	9	83.96	16	0
PATMED	86.83	83			70.38	12	79.55	27	0
HIMMED	86.75	85			72.45	11	80.88	23	0
GOTMED	88.54	45	76.00	10	72.94	8	83.06	17	0
JUMED	88.13	56			67.64	13	79.57	26	0
VALMED	88.18	54	73.54	13	67.35	15	82.30	19	0
NHLG	90.61	20	74.43	12	72.64	10	81.25	22	0
NHLL	86.98	77					78.45	37	0
SMCG	86.96	78			66.68	17			0
SMCL	85.87	102					84.82	14	0
KMED	86.39	93					79.17	30	0
CUMED	87.49	66					80.80	24	0
LGMED	87.82	60					79.96	25	0
BHUMED	86.49	91	76.12	9	66.67	18	78.99	31	0
GCSMED	87.48	67			62.98	23	79.36	28	0
PRMED	85.95	100	73.43	14			78.80	33	
Total	0		0		0		0		0
GRAND Total	0		0		0		0		0
3.	B. Physiotherapy								
*AP	76.71	325			46.20	62	52.24	151	0
*BP	61.80	762			34.94	87	45.64	186	0
*SUP	80.61	226					45.63	187	0
*JAMP	68.39	595	66.50	41	39.57	78	37.13	211	0
*DP	66.39	652							0
ANP									0
KP									0
SP	78.63	276							0
RP	51.11	1044					28.71	230	0
CUP									0
RKP			48.76	98			36.99	212	0
SGSP	56.73	886							0
SWP	49.26	1105							0
SIP	44.45	1224							0
GP									0
AIMP									0
JP	48.80	1116							0
VSP	83.82	144			36.90	83			0
PIP	49.35	1102	51.36	85					0
CHP	50.37	1071							0
BOP			63.83	50					0
PRP	35.17	1384	54.79	74			46.44	182	0
DMP									0
SSAP									00

कारकिर्दी मार्गदर्शन विशेषांक - २०१७

Admission Committee for Professional Medical Educational Courses YEAR: 2016-2017 Central Board Closure

SRP	45.54	1200							0
BITSP									0
SSIP									0
SRSP									0
SARP									0
KIP									0
JJDP									0
BCP	69.26	558				54.26	138		0
GOP						43.54	195		0
CMPP	63.42	728	54.89	72		36.26	213		0
MERP						47.19	178		0
SGPP									0
VIP	34.75	1395				41.85	203		0
SCP									0
NRIP			29.13	140					0
KIPP									0
VENP									0
SSPC									0
KAMP	26.27	1462							0
SULP									0
AARP	29.57	1441							0
ACP									0
APOP									0
SGOP									0
ANCP									0
DALP									0
PPSP	44.17	1232	53.20	76		33.01	223		0
KNOP									0
NEOP						39.89	205		0
CHKP									0
DAYP									0
MGP									0
NOOP									0
BNPP									0
VIPN									0
VIDHP			48.01	101					0
VJCP									0
AIPG									0
KAPK									0
BDBP									0
HVPC									0
OPC									0
DOLP	32.95	1415							0
PNVP									0
MBGP									0
LJIP									0
KJIP									0
SHIP									0
Total	0		0		0		0		0
5	B.A.M.S.								
*AAY	75.05	371	71.01	23					0
*BAY	80.77	219					78.42	38	0
*BHAY	77.05	319			50.52	46			0
*JUNAY	74.87	377			59.23	30	78.46	36	0
*JUMAY	81.58	198			57.20	34	77.05	46	0
*SMAY	83.50	153			62.46	24	74.18	56	0

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર

Admission Committee for Professional Medical Educational Courses YEAR: 2016-2017 Central Board Closure

NAY	61.56	770	69.68	29					0
SAY	82.71	175					73.99	57	0
PRAY	73.13	431			52.70	41	66.90	96	0
VGAY	65.50	677			50.49	47	54.11	140	0
KOAY	57.17	865					68.58	89	0
VMAY	65.62	672					61.01	114	0
PMAY	62.54	746					52.80	148	0
KSAY	60.85	789					65.11	100	0
RIAY	66.61	649					72.71	63	0
EVAY	56.99	875					57.44	124	0
RMAY	72.67	449.5					64.62	103	0
6	B.H.M.S.								
ARKHM	51.79	1024.5			58.30	31	61.07	113	0
AVHDHM	58.19	842			49.06	50	62.25	111	0
SAVHM	49.11	1110	68.00	35			59.08	120	0
MHM	51.02	1047			39.43	79	73.31	61	0
AHM	57.13	867	68.57	31			71.94	64	0
BSVSHM	73.08	435	68.46	33			64.96	101	0
RHM	66.04	663					53.92	141	0
VHM	48.50	1124					49.21	169	0
GHM	50.44	1070			46.49	57			0
BHHM	37.33	1350					47.42	174	0
RBADHM	40.04	1307			45.96	63	51.62	154	0
BMLXHM	50.00	1087			46.36	59	55.00	135	0
JNHM	46.48	1175			39.98	86	52.36	150	0
CDHM	70.44	526			50.08	48	50.94	159	0
BMSPHM	51.81	103			47.76	53	53.89	142	0
KHM	69.74	552	68.23	34					0
RGJHM	70.90	507			34.98	86	52.36	150	0
AMVHM	32.11	1422					46.11	184	0
HNHM	44.30	1288					69.18	83	0
Total	0		0		0		0		
7	Optometry								
AOT	52.64	1001					68.93	87	0
HOT									0
DOT									0
BOT									0
CHOT	48.55	1122							0
TOTAL									0
8									
*AOR									
TOTAL	0		0		0		0		
9	Naturopathy								
BNAT	3		0.00	0					3
JNAT	2		0.00	0					2
Total	5		0		0		0		
11	AUDIOLOGY AND SPEECH THERAPY								
CUASLP	70.64	518							0
Total	0		0		0		0		
GRAND TOTAL									

कारकिर्दी मार्गदर्शन विशेषांक - २०१७

Admission Committee for Professional Medical Educational Courses YEAR: 2016-2017 ISCE Board Closure

	OP		SC		ST		SEBC		Vacant Sheet
	Merit Marks	Merit No	Merit Marks	Merit No	Merit Marks	Merit No	Merit Marks	Merit No	
1.	M.B.B.S.								
*AMED	89.70	1							0
*BMED	83.86	4							0
*SMED							79.42	1	0
*BHMED	88.68	2							0
*JMED	84.87	3							0
SOLMED	78.88	10							0
HIMMED	81.85	6							0
VALMED							57.57	5	0
NHLG	82.52	5							0
KMED	78.00	11							0
LGMED							76.35	2	0
BHUMED	77.88	13							0
GCSMED	80.94	8							0
PRMED	77.23	14							0
Total	0		0		0		0		0
GRAND Total	0		0		0		0		0
3.	B. Physiotherapy								
RKP									0
SGSP									0
SIP									0
AIMP	58.67	46							0
JP									0
*AP	59.93	44							0
*BP	55.82	51							0
PIP									0
CHP									0
PRP									0
*JAMP	25.38	101							0
SRP	23.07	103							0
SRP									0
BITSP									0
SARP									0
CMPP									0
CMPP									0
VIP									0
BNPP									0
Total	0		0		0		0		0
5	B.A.M.S.								
*AAY	62.68	39							0
NAY	55.79	55							0
PRAY	38.64	80							0
VGAY	52.64	56							0
PMAY	35.06	87							0
6	B.H.M.S.								
ARKHM	40.25	76							0
AVHDHM									0
AHM	48.58	63							0
BSVSHM									0
RHM	24.35	102							0
VHM									0
GHM	66.04	663					53.92	141	0
Total	0		0		0		0		0
7	Optometry								
HOT	52.64	1001					68.93	87	0
Total	0		0		0		0		0
GRAND TOTAL	0		0		0		0		0

બોર્ડનાં પરિણામો બાદ પ્રવેશ માટે મહત્વની વેબસાઈટ્સ

<p>(૧) એન્જિનિયરિંગ (ડિગ્રી, પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ, ડિપ્લોમા ટુ ડિગ્રી), આર્કિટેકચર, હોટલ અને ટુરિઝમ મેનેજમેન્ટ, ફાર્મસી (ડિગ્રી ટુ ડિપ્લોમા), મેનેજમેન્ટ (MBA)માં પ્રવેશ માટે વેબસાઈટ :
http://www.jacpcldce.ac.in/</p> <p>(૨) ઉપર દર્શાવેલ કેટેગરી પૈકી કોઈમાં પણ પ્રવેશ માટે રજિસ્ટ્રેશન માટે નીચે દર્શાવેલ વેબ સાઈટની મુલાકાત લો.
http://gujacpc.nic.in/</p> <p>(૩) વિવિધ યુનિવર્સિટીની જાણકારી માટે યુનિવર્સિટી ગ્રાંટ કમિશનની વેબસાઈટ :
http://www.ugc.ac.in/</p> <p>(૪) દેશભરમાં આવેલી એન્જિનિયરીંગ ઈન્સ્ટિટ્યૂટની વિગતો માટે AICTEની વેબસાઈટ :
http://www.aicte-india.org/</p> <p>(૫) દેશભરમાં આવેલી ફાર્મસી ઈન્સ્ટિટ્યૂટની વિગતો માટે ફાર્મસી કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયાની વેબસાઈટ :
http://www.pci.nic.in/</p> <p>(૬) દેશભરમાં આવેલી આર્કિટેકચર ઈન્સ્ટિટ્યૂટની વિગતો જાણવા માટે કાઉન્સિલ ઓફ આર્કિટેકચર ઓફ ઈન્ડિયાની વેબસાઈટ :
http://www.coa.gov.in/</p> <p>(૭) ટેકનિકલ એજ્યુકેશન માટેની ફી રેગ્યુલેટરી ઓથોરિટીની માહિતી મેળવવા માટે :
http://www.frctech.ac.in/</p> | <p>(૮) ગુજરાત સરકારના શિક્ષણ વિભાગની વેબસાઈટ :
http://gujarat-education.gov.in/education/</p> <p>(૯) કમિશનર ઓફ ટેકનિકલ એજ્યુકેશન, શિક્ષણ વિભાગ, ગુજરાત રાજ્યની વેબસાઈટ :
http://dte.gswan.gov.in/</p> <p>(૧૦) ગુજરાત ટેકનોલોજીકલ યુનિવર્સિટીની વેબસાઈટ :
www.gtu.ac.in (૧૧)
મેડિકલ, ડેન્ટલ, ફિઝિયોથેરાપી, નર્સિંગ, આયુર્વેદિક, હોમિયોપેથી, ઓપ્ટોમેટ્રી, ઓર્થોટિક્સ, ઓડિયોલોજી, નેચેરોપથી વગેરે અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ માટે :
http://www.medadmbjmc.in/</p> <p>(૧૨) CEPT યુનિવર્સિટીની વેબસાઈટ :
http://www.cept.ac.in/</p> <p>(૧૩) ડિપ્લોમા એન્જિનિયરીંગમાં પ્રવેશ સંબંધી માહિતી માટે વેબસાઈટ :
http://www.acpdc.in/</p> <p>(૧૪) એલ.ડી. કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગની વેબસાઈટ :
http://ldceahd.org/</p> <p>(૧૫) ગુજરાત સેકન્ડરી બોર્ડની વેબસાઈટ :
http://www.gseb.org/</p> <p>(૧૬) સેન્ટ્રલ બોર્ડની વેબસાઈટ :
http://cbse.nic.in/</p> |
|---|---|

કટ ઓફ લિસ્ટ જાણવા માટે :

- ડિગ્રી એન્જિનિયરીંગ અને ડિગ્રી/ડિપ્લોમા ફાર્મસીના કટ્સ ઓફ માર્ક્સ જોવા માટે વેબસાઈટ :
h [p://www.jacpcldce.ac.in/be.asp](http://www.jacpcldce.ac.in/be.asp) અથવા નીચે દર્શાવેલ ફાઈલ ડાઉનલોડ કરવી.
h [p://www.jacpcldce.ac.in/Document/Closure_2016.pdf](http://www.jacpcldce.ac.in/Document/Closure_2016.pdf)
- વિવિધ ડિપ્લોમા એન્જિનિયરીંગના કટ્સ ઓફ માર્ક્સ જોવા માટે નીચે દર્શાવેલ ફાઈલ ડાઉનલોડ કરવી.
h [p://www.acpdc.in/First_Year/Closure_2016-17.pdf](http://www.acpdc.in/First_Year/Closure_2016-17.pdf)
- ધોરણ-૧૨ સાયન્સ પછી બી-ગ્રુપમાં ઉપલબ્ધ બધા મેડિકલ-પેરા મેડિકલ કોર્સનું કટ્સ ઓફ લિસ્ટ જોવા માટે વેબસાઈટ : h [p://www.medadmbjmc.in/Closure_2016.html](http://www.medadmbjmc.in/Closure_2016.html)

ઘો. ૧૦ પછી કારકિર્દીના વિકલ્પો...

આ વિભાગમાં જુઓ...

ક્રમ	વિષય	લેખક	પાના નં
૧	ડિપ્લોમાં એન્જિનિયરિંગ દ્વારા સ્કીલ વિકસાવો	પ્રો. પી.એમ.પટેલ	૧૨૬
૨.	એસ.એસ.સી. પછી શું ?	શ્રીમતી જાહન્વી લાખાણી	૧૩૦
૩.	કૃષિ સંલગ્ન ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમો	ડૉ. એસ.પી.પંડયા	૧૩૮
૪.	કૌશલ્યને પ્રોત્સાહિત કરતા “આઈ.ટી.આઈના વિવિધ અભ્યાસક્રમો”	એસ.આર. વિજયવર્ગીય	૧૪૨
૫.	કૌશલ્યવર્ધન કેન્દ્રો દ્વારા રોજગાર - સ્વરોજગાર નિર્માણ	રંજના વિજયવર્ગીય	૧૫૪

ઘોરણ ૧૦ વિદ્યાર્થી જીવવનો પ્રથમ પડાવ છે. કારકિર્દીનો માર્ગ અહીંથી શરૂ થાય છે. પરંતુ તે પહેલા સ્વંયને સુસજ્જ કરવા અને શક્તિઓને જાણી લેવાનો પણ અવસર મળે છે. બધું હેમખેમ લાગે તો આજ રસ્તે આગળ વધવા પ્રયાણ શરૂ કરવું જોઈએ. લક્ષ્ય અને ધ્યેય સદા ધ્યાનમાં રાખજો. ધીમે ધીમે મંજિલની નજીક પહોંચી જ જશો.

સુવર્ણ લવિષ્યનો આપ્યો છે અવસર
ચાલને ભેડ શોધી કાઢીએ,
મનગમતી કારકિર્દીનો માર્ગ,
સપના થશે સાકાર, મળશે જીવનને આકાર.

01

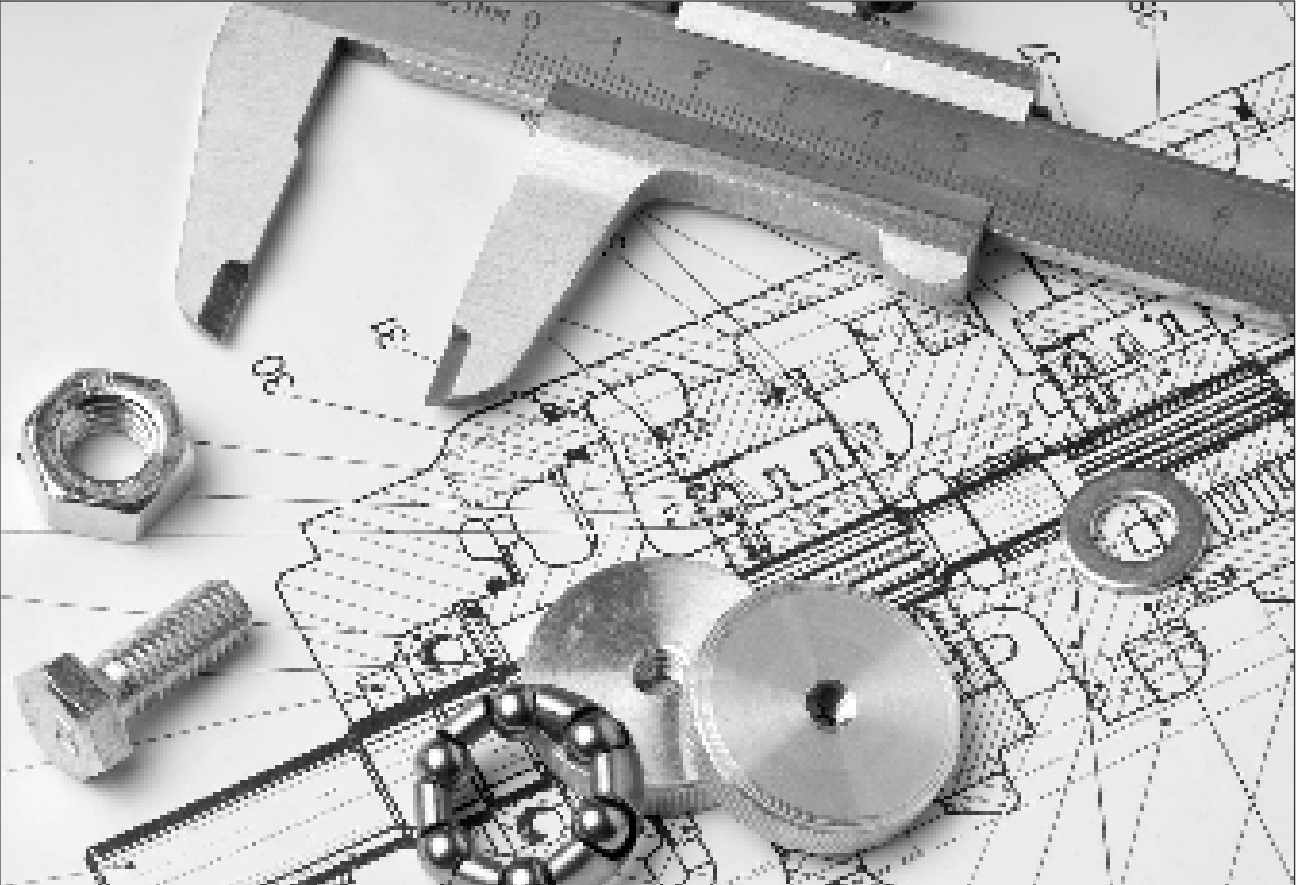
ડિપ્લોમા એન્જિનિયરિંગ દ્વારા સ્કીલ વિકસાવો

- પ્રો. પી.એમ.પટેલ

વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રે થયેલ હરણફાળ ક્રાંતિને કારણે તેમજ વૈશ્વિકી કરણને લીધે દુનિયાના દેશો હવે એક ફલક પર આવી ગયા છે. છેલ્લાં કેટલાંક વર્ષોમાં વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રે આપણા દેશે કરેલ પ્રગતિને કારણે, વિશ્વના ફલક ઉપર, ભારત વૈશ્વિક મૂડીરોકાણ માટેનું પસંદગીનું સ્થળ બન્યું છે. જેને સાકાર કરવા દેશની વિરાટ યુવાશક્તિનું સંપૂર્ણ યોગદાન દરેક ક્ષેત્રમાં જરૂરી છે. ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે આપણા દેશે કરેલી પ્રગતિમાં ટેકનિકલ શિક્ષણની ભૂમિકા મહત્વની છે. આપણા દેશના વડાપ્રધાનશ્રી દ્વારા આપવામાં આવેલ મંત્ર ‘મેઈડ ઇન ઇન્ડિયા’, ‘મેક ઇન ઇન્ડિયા’, સ્કીલ ઇન્ડિયા’ “ડિજિટલ ઇન્ડિયા”ના સૂત્રથી વિશ્વના વિકસિત દેશોનાં પ્રબળ ઔદ્યોગિક એકમોનાં સંચાલકો પણ હવે આપણા દેશમાં

અને ખાસ કરીને ગુજરાતમાં તેઓનાં ઔદ્યોગિક એકમો સ્થાપીને તેઓની પ્રોડક્ટનું ઉત્પાદન કરવા ઈચ્છુક બનેલ છે. આથી ભવિષ્યમાં આવનાર આધુનિક ટેકનોલોજી તથા તાંત્રિક પ્રક્રિયાને લક્ષમાં લેતા. ટેકનિકલ શિક્ષણ મેળવેલ યુવાઓને રોજગારીની પૂરતી તકો ઉપલબ્ધ છે. અને તેને માટે જરૂરી સ્કીલ તથા જ્ઞાન ઉપલબ્ધ કરવાની જવાબદારીઓ ટેકનિકલ શિક્ષણ આપતી સંસ્થાઓની બની રહે છે.

“સૌનો સાથ, સૌનો વિકાસ”એ મંત્ર લઈને, આધારસ્તંભ પુરવાર થયેલ, ટેકનિકલ કૌશલ્યની તાલીમ પામેલી એવી આપણી યુવા શક્તિએ વિકાસની પ્રક્રિયામાં જોડાઈ, અદ્ભુત પરિણામ હાંસલ કરી, ગુજરાત ને એક

સમૃદ્ધ, શિક્ષિત અને શક્તિશાળી રાજ્ય બનાવ્યું છે, જેનાથી પારદર્શિતા વધે અને રિસ્પોન્સ ટાઇમ ઘટે એવી ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી ટૂલ્સ જેવા કે મોબાઇલ, કોમ્પ્યુટર, લેપટોપની મદદથી લેવાતી સેવાઓ (e-transaction) મેળવવામાં ગુજરાતીઓએ દેશના અન્ય રાજ્યોને પાછળ ધકેલી દીધા છે. ગુજરાત વૈશ્વિકી કરણ અને પરિવર્તનશીલ આર્થિક પ્રવાહને સમયસર પારખીને ટેકનિકલ શિક્ષણના વ્યાપનું વિસ્તરણ, રાજ્યની રોજગાર અને તાલીમ વિષયક સેવાની નવી નીતિનું અમલીકરણ કર્યું છે. ગુજરાતનો યુવાન અદ્યતન મશીનો તથા ઉપકરણો ઉપર આધુનિક તાલીમ પ્રાપ્ત કરી વિવિધ ઉદ્યોગ માટે જરૂરી કુશળ માનવબળ પૂરું પાડે એ માટે જોઈતી તમામ તકો ગુજરાતની ટેકનિકલ શિક્ષણ આપતી સંસ્થાઓ પૂરી પાડી રહી છે તે માટે ટેકનિકલ સંસ્થાઓની સંસ્થામાં ઉત્તરોત્તર વધારો કરવા જેવા જરૂરી આવકારદાયક પગલાં રાજ્ય સરકાર દ્વારા લેવામાં આવેલ છે.

ધોરણ ૧૦ (એસ.એસ.સી) પાસ કર્યા પછી અભ્યાસ માટે ઘણા વિકલ્પો ઉપલબ્ધ છે. એમાનો એક વિકલ્પ ડિપ્લોમા એન્જિનિયરિંગ અભ્યાસક્રમનો છે. સિવિલ, મિકેનિકલ, ઇલેક્ટ્રીકલ, કોમ્પ્યુટર, ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી, ઇલેક્ટ્રોનિક્સ એન્ડ કોમ્યુનિકેશન, ઈનસ્ટ્રુમેન્ટેશન એન્ડ કંટ્રોલ, આર્કિટેક્ચર આસિસ્ટન્ટશિપ, ઓટોમોબાઇલ, મેટલર્જી, સિરામિક, પાવર ઇલેક્ટ્રોનિક્સ, મેકાટ્રોનિક્સ એન્જિનિયરિંગ જેવા વિવિધ કન્વેન્શનલ અને સ્પેશયલાઇઝ્ડ ડિપ્લોમા એન્જિનિયરિંગના અભ્યાસક્રમોનું શિક્ષણ રાજ્યની સરકારી, અનુદાનિત તેમજ સ્વનિર્ભર સંસ્થાઓ દ્વારા આપવામાં આવી રહ્યું છે.

ગુજરાત રાજ્યમાં હાલમાં કુલ ૧૩૯ ડિપ્લોમા ઈજનેરી સંસ્થાઓ પૈકીની ૩૦ સરકારી, ૦૫ અનુદાનિત અને ૧૦૪ સ્વનિર્ભર સંસ્થાઓમાં કુલ ૬૯૬૯૮ બેઠકો ઉપલબ્ધ છે.

ગુજરાત રાજ્યમાં પ્રવેશ વર્ષ ૨૦૧૩-૧૪થી પ્રથમ વખત જ, જે ઉમેદવારે નેશનલ કાઉન્સિલ ફોર વોકેશનલ

ટ્રેનિંગ (NCVT) અથવા ગુજરાત કાઉન્સિલ ફોર વોકેશનલ ટ્રેનિંગ (GCVT) અથવા ટેકનિકલ પરીક્ષા બોર્ડ (TEB) દ્વારા માન્ય બે વર્ષનો સર્ટિફિકેટ અભ્યાસક્રમ, ધોરણ ૧૦ (એસ.એસ.સી) પરીક્ષા અંગ્રેજી, ગણિત તેમજ વિજ્ઞાન વિષય સાથે પાસ કરેલ હોય તે ઉમેદવારને ડિપ્લોમા એન્જિનિયરિંગ અભ્યાસક્રમના બીજા વર્ષમાં પ્રવેશ આપવાનું ચાલુ કરેલ છે. ગુજરાત રાજ્યમાં પ્રથમ વખત વર્ષ ૨૦૧૪-૧૫ થી સ્વનિર્ભર સંસ્થા ગણપત યુનિવર્સિટી, ખેરવા ખાતે ધોરણ ૧૦ પાસ કર્યા પછી ૬ વર્ષનો સીધો બી.ઇ. અભ્યાસક્રમ શરૂ કરવામાં આવેલ છે. ૩ વર્ષ પછી આ અભ્યાસ કર્યા બાદ ડિપ્લોમાં એન્જિનિયરિંગનું પ્રમાણપત્ર ઉપલબ્ધ થાય છે. અને બાકીના ૩ વર્ષ કર્યા બાદ ડિગ્રી પ્રમાણપત્ર પ્રાપ્ત કરવાની જોગવાઈ છે. આ પ્રકારના અભ્યાસક્રમમાં ગણપત યુનિવર્સિટી, ખેરવા ખાતે ૬ વર્ષનો ઈન્ટિગ્રેટેડ ડિગ્રી ડિપ્લોમા સિવિલ એન્જિનિયરિંગ, મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગ, ઇલેક્ટ્રીકલ એન્જિનિયરિંગ, કોમ્પ્યુટર એન્જિનિયરિંગ અને ઓટોમોબાઇલ એન્જિનિયરિંગમાં ઉપલબ્ધ છે.

તદ્ઉપરાંત પ્રવેશ વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬થી આઈ.ટી.એમ વોકેશનલ યુનિવર્સિટી, વડોદરા સંસ્થા દ્વારા પણ આજ પ્રકારના અભ્યાસક્રમો ૬ વર્ષનો ઈન્ટિગ્રેટેડ ડ્યુઅલ ડિગ્રી ડિપ્લોમા સિવિલ એન્જિનિયરિંગ, મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગ, ઇલેક્ટ્રિકલ એન્જિનિયરિંગ, કોમ્પ્યુટર એન્જિનિયરિંગ અને મેકાટ્રોનિક્સ એન્જિનિયરિંગ વિદ્યાશાખામાં આઈ.ટી.એમ વોકેશનલ યુનિવર્સિટી, વડોદરા ખાતે શરૂ થયેલ છે.

ગુજરાતની તમામ પોલિટેકનિકમાં પ્રવેશ અંગેની કાર્યવાહી કરવા માટે એડમિશન કમિટી ફોર પ્રોફેશનલ ડિપ્લોમા કોર્સિસ (ACPD) ની રચના રાજ્ય સરકાર દ્વારા કરવામાં આવી છે. જે એ.સી.પી.સી (ACPC) બિલ્ડિંગ, બીજો માળ, એલ.ડી.એન્જિ.. કોલેજ કેમ્પસ, અમદાવાદ ખાતે કાર્યરત છે. જે કેન્દ્રીય ધોરણે મેરિટ યાદી તૈયાર કરી, રાજ્ય સરકારના ઠરાવ દ્વારા પ્રસ્તુત નિયમોની મર્યાદામાં રહીને ઓનલાઇન પ્રવેશની કાર્યવાહી કરે છે.

ડિપ્લોમા કક્ષાએ ટેકનિકલ શિક્ષણને વધારે ઉત્તેજન આપવા સરકાર સતત પ્રયત્નશીલ છે. વર્ષ ૨૦૦૭-૦૮થી ભારત સરકારના માનવસંશાધન મંત્રાલયે જાહેર કરેલ પુરસ્કૃત યોજનાના પ્રાવધાન અન્વયે ફી માફી યોજના અંતર્ગતની બેઠકો પર પ્રવેશ આપવામાં આવે છે. આ યોજનાનો લાભ સમાજનાં તમામ વર્ગના ઉમેદવારો કે જેમના કુટુંબના સભ્યોની બધા જ પ્રકારના સ્ત્રોતમાંથી કુલ વાર્ષિક આવક સરકારશ્રી દ્વારા વખતોવખત નક્કી કરેલ આવકમર્યાદામાં હોય તેઓને મળી શકે છે. ઉચ્ચ શિક્ષણના અભ્યાસક્રમોમાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓને ટ્યૂશન ફી, સાધન-પુસ્તકોની ખરીદી ઉપરાંત જ્યારે પોતાના ઘરથી બહાર દૂરના સ્થળે અભ્યાસ અર્થે જતા હોય છે ત્યારે રહેવા-જમવા માટે પણ ઘણો ખર્ચ થતો હોય છે. આથી અભ્યાસમાં તેજસ્વી આવા વિદ્યાર્થીઓ તેઓના વાલીની મર્યાદિત આવકને કારણે ફી ચૂકવવા તેમજ નિભાવ ખર્ચમાં આર્થિક સહાય વગર અભ્યાસ આગળ ધપાવવામાં ખૂબ જ મુશ્કેલી અનુભવતા હોય છે.

રાજ્યના ઉચ્ચ શિક્ષણના અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ મેળવવા માગતા તેજસ્વી અને જરૂરિયાતમંદ વિદ્યાર્થીઓની કારકિર્દીના ઘડતર માટે આર્થિક સહાય મળી રહે તે માટે ગુણવત્તા અને આવક (Merit cum Means)ના માપદંડોને ધ્યાને લઈ યોગ્યતા પ્રાપ્ત વિદ્યાર્થીઓને સમાન ધોરણે આર્થિક સહાય આપવા ઉચ્ચ શિક્ષણના અભ્યાસક્રમોમાં અભ્યાસ કરતાં તમામ વર્ગોના તેજસ્વી અને જરૂરિયાતમંદ યોગ્યતા પ્રાપ્ત વિદ્યાર્થીઓને અભ્યાસ માટે આર્થિક સહાય તેમજ અન્ય સવલતો સમાન ધોરણે મળી રહે તે હેતુથી 'મુખ્યમંત્રી યુવા સ્વાવલંબન યોજના' અમલમાં મૂકવામાં આવેલ છે (સરકારશ્રીનો ઠરાવ ક્રમાંક: પરચ/૧૦૨૦૧૪/યુઓઆર-૬/સ તા.૭/૧૦/૨૦૧૫). વધુમાં કેન્દ્ર સરકારના માનવ સંશાધન મંત્રાલય દ્વારા અશક્તતાવાળી વ્યક્તિઓ માટેની યોજના હેઠળ શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતા ઉમેદવારો માટે રાજ્યની ચાર સરકારી પોલિટેકનીક (૧) સરકારી પોલિટેકનીક, પાંજરાપોળ સામે, આંબાવાડી, અમદાવાદ (૨) કન્યાઓ માટેની સરકારી પોલિટેકનીક, P.R.L સામે, એલ.ડી.કોલેજ ઓફ

એન્જિ.ની નજીક, નવરંગપુરા, અમદાવાદ (૩) સર ભાવસિંહજી પોલિટેકનિક ઈન્સ્ટિટ્યૂટ, વિદ્યાનગર, ભાવનગર (૪) ડો. એસ.એન્ડ એસ. ગાંધી કોલેજ ઓફ એન્જિનિયરિંગ અને ટેકનોલોજી, મજૂરાગેટ, સુરતની વિવિધવિદ્યાશાખાઓમાંકુલ ૮૫બેઠકોપર પ્રવેશ ઉપલબ્ધ છે.

ડિપ્લોમા એન્જિનિયરિંગના અભ્યાસક્રમ પછી ડિગ્રી ઈજનેરીના બીજા વર્ષમાં, ડિપ્લોમા ઈજનેરીની સંખ્યાધિક બેઠકો ઉપર સીધા પ્રવેશની તકો ઉપલબ્ધ છે. સંસ્થાસ્તરે કંપનીઓ દ્વારા 'કેમ્પસ ઈન્ટરવ્યુ' યોજીને નોકરી તેમજ સ્વરોજગારી માટેની વિવિધ તકો પણ ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવે છે.

ડિપ્લોમા એન્જિનિયરિંગના અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ મેળવવા માટે ઉમેદવારે ઓછામાં ઓછા ૩૫% માર્ક સાથે એસ.એસ.સી ની પરીક્ષા અંગ્રેજી, ગણિત તેમજ વિજ્ઞાન વિષયો સાથે પાસ કરેલ હોવી જોઈએ તથા જો ઉમેદવાર સરકારશ્રી દ્વારા જાહેર કરેલ અનામત જાતિમાં આવતો હોય તો તેને જાતિ પ્રમાણપત્ર તેમજ બક્ષીપંચના ઉમેદવારે જાતિ પ્રમાણપત્ર ઉપરાંત નોન કિમીલેયરનું પ્રમાણપત્ર જે ગુજરાત સરકારનાં સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા ખાતાના વખતોવખતના જાહેરનામા મુજબનું રજૂ કરવાનું રહે છે.

પ્રવેશ વર્ષ ૨૦૧૬-૧૭ના દરમ્યાન ACPDC દ્વારા ધો. ૧૦ પછીના ડિપ્લોમા એન્જિનિયરિંગ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશની કાર્યવાહી કરવામાં આવેલ હતી, જેની વિગતો જેવી કે સંસ્થાનું નામ, સરનામું પાળી પ્રમાણે ચાલતા વિવિધ અભ્યાસક્રમો, બેઠકો તેમજ ફીની માહિતી Annexureમાં આ સાથે સવિસ્તાર આપવામાં આવેલ છે.

ડિપ્લોમા એન્જિનિયરિંગના અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ અંગેની જાહેરાત ધોરણ-૧૦નું પરિણામ જાહેર થાય તે અરસામાં ગુજરાતના અગ્રણ્ય સમાચારપત્રોમાં આપવામાં આવે છે. પ્રવેશ સમિતિ દ્વારા રાજ્યમાં આવેલ ડિપ્લોમા એન્જિનિયરિંગ સંસ્થાઓમાં ઉમેદવારોને પ્રવેશ અંગેની માહિતી મળી રહે, તેમજ ઓનલાઈન પ્રવેશ પ્રક્રિયાની

સમજ આપવાના હેતુથી હેલ્પ સેન્ટરની રચના કરવામાં આવે છે. પ્રવેશ સમિતિની વેબસાઈટ www.acpdc.in ઉપર વખતોવખત માહિતીઓ, સૂચનાઓ મૂકવામાં આવે છે. ઉમેદવારે પ્રવેશ હેતુ માટે પ્રવેશ સમિતિ દ્વારા નક્કી કરેલ બેંકની કોઈપણ શાખા પરથી માહિતી પુસ્તિકા અને પિન મેળવવાનો રહેશે અને www.gudiploma.nic.in પર જઈને ઓનલાઈન રજિસ્ટ્રેશન કરાવાનું રહેશે. ત્યારબાદ જ ઉમેદવાર પ્રવેશ પ્રક્રિયામાં ભાગ લઈ શકશે. ઉમેદવારે અભ્યાસક્રમ અને સંસ્થા માટેની પસંદગી ઓનલાઈન આપવાની રહેશે. ઉમેદવારની પસંદગીના આધારે અને કેટેગરી અને મેરિટ પ્રમાણે નિયમોનુસાર અભ્યાસક્રમ અને સંસ્થા ફાળવવામાં આવશે. ઉમેદવારને ફાળવવામાં આવેલ અભ્યાસક્રમ અને સંસ્થામાં એડ્મિશન કાયમ કરવા માટે નિયત ફી ભરીને નક્કી કરેલ હેલ્પ સેન્ટરમાં જઈને અસલ પ્રમાણપત્રો બતાવી એડ્મિશન સ્વીકૃતિ કઢાવવાની રહેશે.

ફીનું ધોરણ :- જુદી જુદી સ્વનિર્ભર સંસ્થાઓમાં ફીનું ધોરણ નક્કી કરવા માટે નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટના નિવૃત્ત ન્યાયાધીશના વડપણ હેઠળ એક ફીનિયંત્રણ સમિતિની રચના કરવામાં આવેલી છે. આ સમિતિ દ્વારા વખતોવખત નક્કી કરવામાં આવતી ફી મુજબ જ દરેક સ્વનિર્ભર સંસ્થાઓએ ફી લેવાની રહે છે. સંસ્થાની ફી અંગેની માહિતી ફી સમિતિની વેબસાઈટ <http://www.frctech.ac.in> જોઈ લેવી હિતાવહ છે.

પ્રોફેશનલ અભ્યાસક્રમ અને તે પછીથી તેને અનુરૂપ વ્યવસાયમાં સફળ થવા માટે શારીરિક ક્ષમતા, બુદ્ધિચાતુર્ય, કૌટુંબિક પરિસ્થિતિ, સ્વભાવની ખાસિયતો તેમજ વલણો, અભ્યાસક્રમ પ્રત્યેનો રસ અને રુચી, વ્યવસાય પ્રત્યેની અનુકૂળતા વગેરે મહત્વનો ભાગ ભજવતો હોઈ, અભ્યાસક્રમની સાચી પસંદગી વ્યક્તિની ધ્યેય સિદ્ધિ અને સફળતામાં મહત્વની છે.

એસ.એસ.સી. પછી શું ?

- શ્રીમતી જહાન્વી લાખાણી

ધોરણ-૧૦ (S.S.C) બાદ વિદ્યાર્થી પોતાની કારકિર્દીના ઉપલબ્ધ વિવિધ વિકલ્પો પૈકી કોઈ એક યોગ્ય વિકલ્પ પસંદગી કરે છે, કે જેનાથી તેનું કાર્યક્ષેત્ર (Field) નક્કી થાય છે. જેને તેની કારકિર્દીનો પ્રથમ તબક્કો ગણી શકાય.

નીચેના ચાર્ટ દ્વારા ધોરણ-૧૦ (S.S.C.) બાદ ઉપલબ્ધ જાણીતા અને લોકપ્રિય વિકલ્પોની યાદી જોઈએ.. ધોરણ-૧૦ (S.S.C.) પછી પ્રાપ્ય કારકિર્દી વિષયક વિકલ્પો

૧ ધોરણ ૧૧-૧૨	૨ ડિપ્લોમા એન્જિનિયરિંગ	૩ આઈ.ટી.આઈ.નાં અભ્યાસક્રમો	૪ અન્ય અભ્યાસક્રમો	૫ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા
(A,B,A-B ગ્રૂપ) - સામાન્ય પ્રવાહ (વાણિજ્ય, વિનયન - વ્યવસાયલક્ષી પ્રવાહ બુનિયાદી પ્રવાહ - ગૃહ વિજ્ઞાનપ્રવાહ	જુદા જુદા પ્રકારના અભ્યાસક્રમો	૧. NCVT પેટર્નના વ્યવસાયો અંગેના અભ્યાસક્રમો ઉપરાંત સેન્ટર ઓફ એકસેલન્સના વ્યવસાય અંગેના ૨. GCVT પેટર્નના વ્યવસાયો અંગેના અભ્યાસક્રમો	૧. ડ્રોઈંગ એન્ડ પેઇન્ટિંગ ૨. એપ્લાઈડ કોમર્શિયલ આર્ટ ૩. સ્કલ્પચર એન્ડ મોડેલિંગ ૪. IGTRના અભ્યાસક્રમો ૫. G.K.S.ના અભ્યાસક્રમો ૬. કૃષિ પોલેટેકનિકના અભ્યાસક્રમો - ડિપ્લોમાં કોર્સિસ - સર્ટિફિકેટ કોર્સિસ ૭- IGNOUના અભ્યાસક્રમો ૮- BAOUના અભ્યાસક્રમો ૯. ડિ.ફાર્મ (આયુર્વેદ) ૧૦. હેલ્થ વર્કર (માત્ર બહેનો) ૧૧. આયુર્વેદ કમ્પાઉન્ડર	૧. બાદ મર્યાદા નવી ૨. સ્ટાફ સિલેક્શન કમિશન ૩. I.A.F. ૪. ઇન્ડિયન નેવી ૫. ઇન્ડિયન આર્મી ૬. B.S.F. ૭. C.R.P.F.

ધોરણ-૧૧ અને ૧૨

સામાન્ય રીતે કોઈપણ ક્ષેત્રમાં ડિગ્રી મેળવવા ઈચ્છુકો માટે S.S.C બાદ ધોરણ-૧૧-૧૨ એટલે કે હાયર સેકન્ડરી કરવાનો એક આદર્શ વિકલ્પ બને છે. તેમાં પણ પાંચ પેટા વિકલ્પો શક્ય બને છે.

૧. વિજ્ઞાનપ્રવાહ : જેમાં 'A' ગ્રૂપ (ગણિત) 'B' ગ્રૂપ (બાયોલોજી) તેમજ 'A.B' ગ્રૂપ (સંયુક્ત)ના પેટા વિકલ્પો પ્રાપ્ય છે. મહદ્અંશે મેડિકલ, પેરામેડિકલ, ફાર્મસી, ફિઝિયોથેરાપી જેવા ક્ષેત્રોમાં જવા ઈચ્છુકો બાયોલોજી વિષય

ધરાવતું. PCB ગ્રૂપ એટલે કે 'B' ગ્રૂપ પસંદ કરે છે. જ્યારે વિવિધ પ્રકારના એન્જિનિયરિંગ, આર્કિટેક ક્ષેત્રોમાં જવા ઈચ્છુકો ગણિત વિષય ધરાવતું PCM ગ્રૂપ એટલે કે 'B' ગ્રૂપ પસંદ કરે છે. તે જ પ્રમાણે ગણિત અને બાયોલોજી એમ બંને વિષયો ધરાવતું ગ્રૂપ PCMB હોય કે મિશ્ર ગ્રૂપ એટલે કે 'A+B' ગ્રૂપ (સંયુક્ત) પસંદ કરનારાઓ માટે તમામ વિકલ્પો ખુલ્લા રહે છે. પણ તેનો અભ્યાસક્રમ વધી જતો હોવાથી, તેને પસંદ કરવાવાળા વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા નહિવત્ હોય છે.

૨. સામાન્ય પ્રવાહ : જેમાં મુખ્યત્વે બે પેટા વિકલ્પો (૧) વાણિજ્ય પ્રવાહ (કોમર્સ) અને (૨) વિનયન પ્રવાહ (આર્ટ્સ) રહેલાં છે. મહદ્અંશે CA, C.S., M.B.A. કે પોતાનો અંગત ધંધો-વ્યવસાય કરવા ઈચ્છુકો કોમર્સ સ્ટ્રીમ પસંદ કરે છે. કે જેમાં વિજ્ઞાન પ્રવાહ ગ્રૂપ-A માટે ઉપલબ્ધ M.Sc.(I.T.), M.C.A. જેવા ઘણાં અભ્યાસક્રમો પણ શક્ય છે. જ્યારે ભાષા, ફિલોસોફી, મનોવિજ્ઞાન જેવા ક્ષેત્રોમાં કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છુકો આર્ટ્સ સ્ટ્રીમ પસંદ કરે છે.

૩. વ્યવસાયલક્ષી પ્રવાહ : જેમાં મુખ્યત્વે રોજગારલક્ષી વ્યવસાયોને અગ્રિમતા આપી, વિદ્યાર્થીઓમાં વ્યાવસાયિક ક્ષમતા ઊભી કરવા માટે તે પ્રકારના વિષયો શીખવતી શાળાઓનો સમાવેશ થાય છે.

૪. ઉત્તર બુનિયાદી પ્રવાહ : આપણો કૃષિપ્રધાન ભારત દેશ મુખ્યત્વે ગામડાઓનો બનેલો છે. એવા સમયે ગ્રામીણ અર્થતંત્ર, સામાજિક વ્યવસ્થા, કૃષિ, ખાદી જેવા વિષયોનો અભ્યાસ કરી તેમાં કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છુકો માટે આ એક આદર્શ અભ્યાસક્રમ સૂચવતો પ્રવાહ છે. આવા વિદ્યાર્થીઓ H.S.C. બાદ બેચલર ઓફ રૂરલ સ્ટડીઝ B.R.S.નો અભ્યાસક્રમ કરતા હોય છે. જોકે ઉત્તર બુનિયાદી પ્રવાહ સિવાય ધોરણ-૧૨ પાસ થયેલા વિદ્યાર્થીઓ માટે પણ B.R.S.નો વિકલ્પ ખુલ્લો હોય છે.

૫. ગૃહવિજ્ઞાન પ્રવાહ : મોટેભાગે આદર્શ ગૃહિણી બનવા ઈચ્છુક વિદ્યાર્થીનીઓ આ પ્રકારનો અભ્યાસક્રમ પસંદ કરતી હોય છે. જેમાં કલા તેમજ વિજ્ઞાનનું સમન્વય કરી ઘર અને સમાજનું યોગ્ય રીતે સંચાલન કરી રીતે કરવું તે શીખવવામાં આવે છે.

ડિપ્લોમા એન્જિનિયરિંગ :

અભ્યાસક્રમની મુદત : ૬ સેમેસ્ટર (૩ વર્ષ)નો પૂર્ણ સમયનો અભ્યાસક્રમ. જોકે પ્લાસ્ટિક એન્જિનિયરિંગ અને ફેબ્રિકેશન ટેકનોલોજીનો અભ્યાસક્રમ ૮ સેમેસ્ટરનો છે, જેમાં ૨ સેમેસ્ટર ટ્રેનિંગનો સમાવેશ થાય છે. તે જ પ્રમાણે આર્કિટેક્ચર આસિસ્ટન્ટશીપનો અભ્યાસક્રમ ૭ સેમેસ્ટરનો છે, કે જેમાં ૧ સેમેસ્ટરની ટ્રેનિંગનો સમાવેશ થાય છે.

પ્રવેશ લાયકાત : ધોરણ-૧૦ S.S.C.ની પરીક્ષા

ગણિત, વિજ્ઞાન અને અંગ્રેજી વિષયો સાથે પાસ.

પ્રવેશ પાત્રતા : S.S.C. બોર્ડની પરીક્ષામાં ગણિત, વિજ્ઞાન, અંગ્રેજી, ભાષા અને સમાજવિજ્ઞાન વિષયોના કુલ ૫૦૦ માર્ક્સમાંથી મેળવેલ માર્ક્સને આધારે બનેલા મેરિટ લિસ્ટ મુજબ પ્રવેશ. જો એકથી વધુ ઉમેદવારોના મેરિટ સરખા થતા હોય, તો ગણિત, વિજ્ઞાન અને અંગ્રેજી વિષયમાં મેળવેલ ગુણ ક્રમશઃ સરખાવવામાં આવશે અને જો તે પણ સરખા હોય, તો વધુ ઉંમર ધરાવતા ઉમેદવારને પ્રથમ પસંદગી આપવામાં આવશે.

ઉપરોક્ત માહિતી દર વર્ષે ફેરફારને પાત્ર હોઈ માહિતી પુસ્તિકા મેળવી લેવી.

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક :

એડમિશન કમિટી ફોર પ્રોફેશનલ ડિપ્લોમા કોર્સિસ, એડમિશન બિલ્ડિંગ, સરકારી પોલિટેકનિક, પાંજરાપોળ પાસે, આંબાવાડી, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૧૫ અથવા ગુજરાત ટેકનોલોજી યુનિવર્સિટી - GTU, ગાંધીનગર હાઈવે, અમદાવાદ. વેબસાઈટ : www.cdacgujarat.org/www.gujacpc.nic.in અથવા acpdc.in

અભ્યાસક્રમનું મહત્ત્વ : આ પ્રકારનો ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ કર્યા બાદ ડિગ્રી એન્જિનિયરિંગના બીજા વર્ષમાં સીધો પ્રવેશ મળે છે, પરંતુ તે માટે ડિપ્લોમા એન્જિનિયરિંગ સારી ટકાવારી સાથે પાસ થયેલા હોવું જરૂરી છે. આ અભ્યાસક્રમમાં સેલ્ફ ફાઈનાન્સ ખાનગી કોલેજો ખૂલી ગઈ હોવાથી નીચી ટકાવારી ધરાવનારાઓને પણ પ્રવેશ મળવાની શક્યતા રહે છે.

ધોરણ ૧૧-૧૨માં પોતાની સારી ટકાવારી આવે કે કેમ તેવી શંકા ધરાવનારાઓ માટે આ પ્રકારનો અભ્યાસક્રમ એક આદર્શ વિકલ્પ બની શકે છે. ભારત સરકારના માનવસંસાધન વિભાગ દ્વારા રાજ્યના ઉમેદવારોને તેમના સિવાયના રાજ્યોની પોલિટેકનિકમાં ૧૦ પ્રકારના અભ્યાસક્રમોમાં અમુક બેઠકો અનામત રાખવામાં આવે છે. વધુ માહિતી માટે સંપર્ક www.gtu.ac.in

અભ્યાસક્રમ અંગે સાવચેતી : જ્યારે એકથી વધુ પ્રકારના ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ મળી શકે તેમ હોય, ત્યારે પસંદગીનો ક્રમ અગાઉથી બનાવીને રાખવો. તે જ પ્રમાણે કોલેજોની પસંદગીનો ક્રમ પણ પહેલેથી જ તૈયાર રાખવો. અભ્યાસક્રમ તેમજ કોલેજની પસંદગીમાં મીઠી મૂંઝવણ થાય, ત્યારે અનુભવીઓ, નિષ્ણાતો તેમજ સિનિયર વિદ્યાર્થીઓની મદદ લેવી. ધોરણ : ૧૧-૧૨ના ગણિત અને વિજ્ઞાનથી છૂટવા માટે ડિપ્લોમા કોર્સ પસંદ કરનારાઓ જાણી લે કે ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમમાં પણ ધોરણ: ૧૧-૧૨ની કક્ષાનું ગણિત અને વિજ્ઞાન ભણવાનું આવશે. સેલ્ફ ફાયનાન્સ પોલિટેકનિક કોલેજો પૈકી પસંદગી કરવાની થાય, તો ત્યાંનું શૈક્ષણિક વાતાવરણ જાણીને પછી જ જે તે કોલેજોને પસંદગીનો ક્રમાંક આપવો. એડમિશનમાં અનામત પ્રથાનો તેમજ ફીમાં સ્કોલરશિપનો લાભ લેવા માટે જરૂરી તમામ પ્રકારના સર્ટિફિકેટની નકલો તૈયાર રાખવી. ઓટોમોબાઈલ એન્જિનિયરિંગમાં કમાણી ખરી, પણ કપડા કાળા કરવાની તૈયારી હોવી જરૂરી છે. આજના સ્પર્ધાત્મક યુગમાં ડિપ્લોમા હોલરનું મૂલ્ય પ્રમાણમાં ઓછું હોવાથી ભવિષ્યમાં ડિગ્રી (D to D) એન્જિનિયરિંગ કરવાની માનસિક તૈયારી રાખવી. અઘતન માહિતી માટે ધોરણ: ૧૦ S.S.C. બોર્ડના પરિણામ બાદ જાણીતા વર્તમાનપત્રોમાં આવતી આ અભ્યાસક્રમ અંગેની જાહેરાત જોતાં રહેવું.

I.T.I. કક્ષાના અભ્યાસક્રમો :

આજના વૈજ્ઞાનિક તેમજ ટેકનિકલ યુગમાં તાલીમ પામેલા ટેકનિશિયનોની ડિમાન્ડ હોય, તે સ્વાભાવિક છે. આ પ્રકારની કારકિર્દી ઘડવા માટે I.T.I.ના અભ્યાસક્રમો ઉપલબ્ધ છે. આ અભ્યાસક્રમોને મુખ્યત્વે બે પ્રકારમાં વહેંચી શકાય.

૧.N.C.V.T. પેટર્ન (નેશનલ કાઉન્સિલ ફોર વોકેશનલ ટ્રેનિંગ)ના રાષ્ટ્રીયકક્ષાના અભ્યાસક્રમો.

૨.G.C.V.T પેટર્ન (ગુજરાત કાઉન્સિલ ફોર વોકેશનલ ટ્રેનિંગ)ના રાજ્યકક્ષાના અભ્યાસક્રમો ઉપરોક્ત અભ્યાસક્રમો પૈકી N.C.V.T. પેટર્નનો અભ્યાસક્રમ સફળતાપૂર્વક પાસ કરનારને નેશનલ ટ્રેડ સર્ટિફિકેટ અને G.C.V.T પેટર્નનો અભ્યાસક્રમ સફળતાપૂર્વક પાસ

કરનારને સ્ટેટ ટ્રેડ સર્ટિફિકેટ આપવામાં આવે છે.

ઉપરોક્ત અભ્યાસક્રમો ચલાવતી સંસ્થાઓને મુખ્યત્વે ચાર પ્રકારમાં વહેંચી શકાય.

૧.સરકારી ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થાઓ (ગવર્નમેન્ટ I.T.I. સેન્ટર્સ) : ગુજરાત રાજ્યમાં સરકારી ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થાઓમાં અભ્યાસક્રમ ચાલે છે.

૨.ગ્રાન્ટ-ઇન-એઈડ ઔદ્યોગિક તાલીમ કેન્દ્રીય (ગવર્નમેન્ટ ગ્રાન્ટ ધરાવતા I.T.I. સેન્ટર્સ) : ગુજરાત રાજ્યમાં ગ્રાન્ટ-ઇન-એઈડ ઔદ્યોગિક તાલીમ કેન્દ્રમાં અભ્યાસક્રમ ચાલે છે. અહીં ફીનું ધોરણ સરકારી I.T.I. જેટલું જ હોય છે.

૩.સેલ્ફ ફાઈનાન્સ ઔદ્યોગિક તાલીમ કેન્દ્રો (ગવર્નમેન્ટ ગ્રાન્ટ ન ધરાવતા પ્રાઈવેટ I.T.I. સેન્ટર્સ) : ગ્રાન્ટ ન ધરાવતા પ્રાઈવેટ I.T.I. સેન્ટર્સ: ગુજરાત રાજ્યમાં સેલ્ફ ફાઈનાન્સ ઔદ્યોગિક તાલીમ કેન્દ્રમાં અભ્યાસક્રમ ચાલે છે. આ સંસ્થાઓ સરકારી ગ્રાન્ટ લેતી ન હોવાથી અહીં ફીનું ધોરણ ઉપરોક્ત બંને સંસ્થાઓ કરતાં વધુ હોય છે, આમ છતાં નીતિ-નિયમો અને બંધારણ સરખું જ જોવા મળે છે.

૪.સરકારી ટેકનિકલ હાઈસ્કૂલ : ગુજરાત રાજ્યના મોટાભાગના શહેરો અને નગરોમાં આવેલી ટેકનિકલ હાઈસ્કૂલોમાં પણ I.T.I. કક્ષાના અભ્યાસક્રમો ચલાવવામાં આવે છે. જેમાં

૧.N.C.V.T. પેટર્નના વ્યવસાયો અંગેના અભ્યાસક્રમો તેમજ સેન્ટર ઓફ એક્સલન્સના ૨.N.C.V.T. પેટર્નના અભ્યાસક્રમો.

અભ્યાસક્રમો માટે જરૂરી લાયકાત :

૧.મોટાભાગના વ્યવસાયો માટે લઘુત્તમ લાયકાત ધોરણ-૧૦ પાસની છે.

૨.કોમ્પ્યુટરને લગતા વ્યવસાયો માટે લઘુત્તમ લાયકાત ધોરણ-૧૨ પાસની છે.

૩.કેટલાક વ્યવસાયો માટે લઘુત્તમ લાયકાત ધોરણ-૮ પાસની છે.

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક : રોજગાર તાલીમ નિયામકની કચેરી, ૧/૩, ડો. જીવરાજ મહેતા ભવન, સેક્ટર-૧૦,

૧/૩, ડો. જીવરાજ મહેતા ભવન, સેક્ટર-૧૦,
ગાંધી નગર - ૩૮૨૦૧૦ વેબસાઇટ :
www.talimrojgar.org/www.itiadmission.
guj.nic.in

અન્ય અભ્યાસક્રમો :

૧. ડિપ્લોમા ઈન ડ્રોઇંગ એન્ડ પેઇન્ટિંગ
૨. ડિપ્લોમા ઈન એપ્લાઇડ / કોમર્શિયલ આર્ટ
૩. ડિપ્લોમા ઈન સ્કલ્પચર એન્ડ મોડલિંગ

ઉપરોક્ત ત્રણેય અભ્યાસક્રમ માટે લઘુત્તમ લાયકાત :
S.S.C. ની પરીક્ષા ચિત્ર વિષય સાથે પાસ.

અભ્યાસક્રમની મુદત : ૫ વર્ષ

અભ્યાસક્રમ ચલાવતી સંસ્થાઓ :

૧. શેઠ સી. એન. કોલેજ ઓફ ફાઇન આર્ટ્સ, આંબાવાડી
અમદાવાદ. વેબસાઇટ : www.cmvidyalaya.org
૨. કલા કેન્દ્ર કોલેજ ઓફ ફાઇન આર્ટ્સ
વલ્લભવિદ્યાનગર, જિ.આણંદ.
૩. શ્રીજી કોલેજ ઓફ ફાઇન આર્ટ્સ, રાજપીપળા,
જિ.નર્મદા
૪. વિકાસ કલાનિકેતન કોલેજ ઓફ ફાઇન આર્ટ્સ, ભરૂચ.
૫. બી. એ. મેહતા કલા મહાવિદ્યાલય, અમલસાડ, જિ.
વલસાડ.
૬. આર. ટી. ફાઇન આર્ટ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ, નાગરોલ, જિ.
વલસાડ.
૭. પ્રિયદર્શિની કલામહાવિદ્યાલય, માંડવી, જિ. સુરત.
૮. ધી ન્યૂ પ્રોગ્રેસિવ આર્ટ ટીચર્સ ટ્રેનિંગ કોલેજ, મહેસાણા
૯. શ્રીમતી એન. એમ. શાહ આર્ટ ટીચર્સ ટ્રેનિંગ કોલેજ,
વઢવાણ, જિ. સુરેન્નગર.
૧૦. શ્રીમતી આર. વી. શાહ કોલેજ ઓફ ફાઇન આર્ટ્સ,
ધોળકા, જિ. અમદાવાદ.

I.G.T.R. (ઈન્ડો-જર્મન ટૂલ રૂમ)ના ૭ અભ્યાસક્રમો :

- અભ્યાસક્રમ :** CAD/CAM/CNC ડાઇમેન્ડિંગ / ટુલ
ડિઝાઇન
- મુદત :** ૩ માસરથી ૪ વર્ષ - કોર્ષ મુજબ ફૂલ
ટાઈમ
- લાયકાત :** ધો. ૧૦-ગણિત, વિજ્ઞાન, અંગ્રેજી
સાથે

સંપર્ક : ઈન્ડો જર્મન ટૂલ રૂમ, ૫૦૦૩, ફેઝ-૪,
જીઆઈડીસી વટવા, અમદાવાદ-
૩૮૨૪૪૫

કૃષિ પોલિટેકનિકના અભ્યાસક્રમો :

૧. **અભ્યાસક્રમનું નામ :** ડિપ્લોમા ઈન એગ્રિકલ્ચર
(વિવિધ શાખા)

પ્રવેશ લાયકાત : ધોરણ ૧૦ પાસ, ખેતીવાડીના વિષય
ધરાવનારને પ્રથમ પસંદગી.

અભ્યાસક્રમની મુદત : ૨ વર્ષ (ત્યારબાદ ડિગ્રી
અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ મળે છે.)

૨. **અભ્યાસક્રમનું નામ :** લાઈવ સ્ટોક ઈન્સ્પેક્ટર / પશુ
નિરીક્ષક

લઘુત્તમ લાયકાત : ધોરણ : ૧૦ S.S.C. અંગ્રેજી વિષય સાથે
પાસ

પ્રવેશ પાત્રતા : ખેડૂત પુત્રના પટકા વધુ ગણવામાં આવે છે.

અભ્યાસક્રમની મુદત : ૧ વર્ષ

૩. **અભ્યાસક્રમનું નામ :** ડિપ્લોમા ઈન હોમ સાયન્સ ટ્રેનિંગ

પ્રવેશ લાયકાત : ધોરણ-૧૦ (S.S.C.) પાસ

અભ્યાસક્રમની મુદત : ૨ વર્ષ

૪. **અભ્યાસક્રમનું નામ :** બાગાયત ડિપ્લોમા

પ્રવેશ લાયકાત : ધોરણ ૧૦ (S.S.C.) પાસ

અભ્યાસક્રમની મુદત : ૨ વર્ષ

સર્ટિફિકેટ અભ્યાસક્રમો :

૧. બેકરી તાલીમ : ૨૦ અઠવાડિયાનો, વર્ષમાં બે વાર
ચાલતો અભ્યાસક્રમ

૨. સેન્દ્રિય ખેતી, બિયારણનું ઉત્પાદન, ઘાસચારો,
કૃત્રિમ બીજદાન : ૧૦ અઠવાડિયાનો અભ્યાસક્રમ

૩. મરઘા ઉછેર : ૧૦ અઠવાડિયાનો અભ્યાસક્રમ

૪. ગ્રામીણ કારીગર તાલીમ : ૮ માસનો અભ્યાસક્રમ

૫. બેકિંગ ટેકનોલોજી : ૨૦ અઠવાડિયાનો અભ્યાસક્રમ

૬. માળી તાલીમ : ૬ માસનો અભ્યાસક્રમ

અભ્યાસક્રમ ચલાવતી સંસ્થાઓ :

૧. કામધેનુ યુનિવર્સિટી, કૃષિભવન, સેક્ટર-૧૦/એ, ગાંધીનગર.

૨. સરદાર પટેલ કૃષિ યુનિવર્સિટી, દાંતીવાડા

૩. આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી

૪. જૂનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી

૫. નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી

-વેબસાઇટ - www.gsauca.in

૬. IGNOU (ઇન્ડિરા ગાંધી નેશનલ ઓપન યુનિવર્સિટી)ના અભ્યાસક્રમો:

અભ્યાસક્રમો માટેની માહિતી માટે સંપર્ક : IGNOU કઈ S.G. હાઈ-વે, છારોડી, અમદાવાદ-૩૮૨૪૮૧ વેબસાઇટ : www.ignou.gujarat.org અથવા www.ignou.ac.in

૭. BAOU (બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી)ના અભ્યાસક્રમો : અભ્યાસક્રમોની માહિતી માટે સંપર્ક : ડા. બાબાસાહેબ આંબેડકર યુનિવર્સિટી, નિરમા યુનિ.ની બાજુમાં, છારોડી, એસ. જી. હાઈવે, અમદાવાદ-૩૮૨૪૮૧ વેબસાઇટ : www.baou.org અથવા સૌરાષ્ટ્ર યુનિ. રાજકોટ.

૮. ડિ.ફાર્મસી (આયુર્વેદ): અભ્યાસક્રમનું નામ : ડિપ્લોમા ઈન આયુર્વેદ ફાર્મસી

અભ્યાસક્રમની મુદત : ૨ વર્ષ

અભ્યાસક્રમ ચલાવતી સંસ્થા : IPS (ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફાર્માસ્યુટિકલ સાયન્સ, સી/ઓ, ગુજરાત આયુર્વેદ યુનિવર્સિટી, એ. કે. જમાલ બિલ્ડિંગ, ગુરુનાનક રોડ, જામનગર - ૮. વેબસાઇટ - www.ayurved.university.com હેલ્થ વર્કર (માત્ર બહેનો):

અભ્યાસક્રમનું નામ : ફિમેલ હેલ્થ વર્કર (ANM કક્ષાનો અભ્યાસક્રમ)

અભ્યાસક્રમની મુદત : ૧૮ માસ (દોઢ વર્ષ)

પ્રવેશપાત્રતા : ૨૫ થી ૩૫ વર્ષની બહેનો માટે જ અનામત

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક : ૧. રાજ્યની આરોગ્ય સંસ્થાન, સિવિલ હોસ્પિટલ, સેક્ટર ૧૨, ગાંધીનગર ૨. દરેક

જિલ્લાના મુખ્ય આરોગ્ય અધિકારી, જિલ્લા પંચાયત .

૧૦. આયુર્વેદ કમ્પાઉન્ડર :

લઘુતમ લાયકાત : ધો. ૧૦ S.S.C સંસ્કૃત વિષય સાથે પાસ.

પ્રવેશ પાત્રતા : ૧૬ થી ૨૩ વર્ષ

અભ્યાસક્રમની મુદત : ૧ વર્ષ

અભ્યાસક્રમ ચલાવતી સંસ્થા : સરકારી આયુર્વેદ મહાવિદ્યાલય, આજવા રોડ, વડોદરા.

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ :

૧. મર્ચન્ટ નેવી માટે C.E.T:

શું આપ દરિયામાં સતત ફરતા કાર્ગોશીપ કે પેસેન્જરશીપમાં ફરવા સાથે કારકિર્દી બનાવવા ઇચ્છુક છો? તો મર્ચન્ટ નેવીના ૬ માસના જનરલ પરફોર્મ રેટિંગ અભ્યાસક્રમમાં આપને તક છે. પણ તે માટે આપે કોમન એન્ટ્રન્સ ટેસ્ટ C.E.T. પાસ કરવાની રહેશે.

લઘુતમ લાયકાત : ધોરણ-૧૦ S.S.C. ગણિત, વિજ્ઞાન અને અંગ્રેજીના વિષયો સાથે લઘુતમ ૪૦ ટકા સાથે પાસ. (જેમાં અંગ્રેજી વિષયમાં લઘુતમ ૪૦ ગુણ હોવા જરૂરી છે.) ઉપરાંત એન્જિનિયરિંગ ટ્રેડનો બે વર્ષનો I.T.I. કોર્સ. ૫૦ ટકા સાથે પાસ કરેલો હોય તો તે ઇચ્છનીય છે.

અભ્યાસક્રમની મુદત : ૬ માસ અભ્યાસક્રમની શરૂઆત : ૬૨ વર્ષ જાન્યુઆરી અને જુલાઈ માસમાં.

શારીરિક ક્ષમતા : યશમા વિના ૬/૬ની દૃષ્ટિ, સામાન્ય રંગ પરખ દૃષ્ટિ, મજબૂત બાંધો, બોલવામાં સ્પષ્ટતા

વયમર્યાદા : ૧લી જાન્યુઆરીના રોજ ૧૭ વર્ષ ૬ માસથી ૨૫ વર્ષ (જાન્યુઆરીના અભ્યાસક્રમ માટે)

૧લી જુલાઈના રોજ ૧૭ વર્ષ ૬ માસથી ૨૫ વર્ષ (જુલાઈના અભ્યાસક્રમ માટે)

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાનું સ્વરૂપ : લેખિત પરીક્ષા : ગણિત, વિજ્ઞાન અને અંગ્રેજી એમ ત્રણ ભાગમાં. દરેક વિભાગ ૫૦ ગુણનો જેમાં ૨૫ ગુણનું પાસિંગ ધોરણ રહેશે.

ભાગ : ૧ અંગ્રેજીમાં વ્યાકરણ, શબ્દભંડોળ, ગદ્ય-પદ્ય

સમીક્ષા ધોરણ : ૧૦ ની ક્ષમતાને આધારે, સમયમર્યાદા :
૧.૩૦ કલાક

ભાગ : ૨ વિજ્ઞાન (ભૌતિક અને રસાયણ વિજ્ઞાનના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો) સમયમર્યાદા : ૧.૩૦ કલાક

ભાગ : ૩ ગણિત (ભૂમિતિ, બીજગણિત, અંકગણિત, સાદી ત્રિકોણમિતી) સમયમર્યાદા : ૧.૩૦ કલાક

મૌખિક પરીક્ષા : અંગ્રેજી ફકરાઓના વાંચન દ્વારા ઉચ્ચારોની સ્પષ્ટતાની ચકાસણી.

શારીરિક પરીક્ષા : શારીરિક ક્ષમતાની ચકાસણી

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક : C.E.T. ૪૦૩/૪૦૪, ગ્રેટ ઈસ્ટર્ન ગેલેરિયા, પ્લોટ નં. ૨૦, સેક્ટર-૪, નેરુલ, નવી મુંબઈ-૪૦૦૭૦૬.

વેબસાઈટ : www.seafarers.edu.in

અભ્યાસક્રમની વિશેષતા : આ અભ્યાસક્રમ સમગ્ર ભારતમાં ૩૦થી વધુ સંસ્થાઓમાં ૨,૫૦૦થી વધુ બેઠકો ધરાવે છે.

અભ્યાસક્રમની મર્યાદા : અભ્યાસક્રમની ફી રૂ.૮૦,૦૦૦થી શરૂ કરીને રૂ.૨,૫૦,૦૦૦/- જેટલી વધુ હોવાથી, આ અભ્યાસક્રમ પ્રમાણમાં ખર્ચાળ છે.

સ્ટાફ સિલેક્શન કમિશનની મલ્ટિ ટાસ્ક કમ્પાઈન્ડ એકઝામ (મેટ્રિક લેવલ)

શું આપ કેન્દ્ર સરકારના વર્ગ-૩ કક્ષાના કર્મચારી બનવા માંગો છો ? શું આપ કેન્દ્ર સરકારની ઓફિસોમાં કલાર્ક કે સ્ટેનોગ્રાફર બનવા ઇચ્છુક છો ? તો ધોરણ ૧૦ S.S.C.નાં પરિણામ બાદ જાણીતા વર્તમાનપત્રોમાં આવતી સ્ટાફ સિલેક્શન કમિશનની મલ્ટિ ટાસ્ક એકઝામની જાહેરાત જોતાં રહો. જે માટેની સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની વિગતો નીચે જણાવેલ છે.

લઘુતમ લાયકાત : ધોરણ ૧૦ (S.S.C.) પાસ

વયમર્યાદા : ૧૮થી ૨૫ વર્ષ SC/ST ઉમેદવારોને ૫ વર્ષની અને D.B.C. ઉમેદવારોને ૩ વર્ષની છૂટ

સ્પર્ધાત્મક પરિણામની રૂપરેખા : મુખ્ય બે લેખિત પરીક્ષાઓ

૧. પ્રિલિમિનરી અને ૨. ફાઈનલ

પ્રિલિમિનરી પરીક્ષા બે ભાગમાં ૧. જનરલ ઈન્ટેલિજન્સ અને ૨. જનરલ અવેરનેસ.

કુલ ગુણ : ૨૦૦ (બંને ભાગના ૧૦૦-૧૦૦ ગુણ), સમયમર્યાદા : ૨ કલાક

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક : સ્ટાફ સિલેક્શન કમિશન, પ્રતિષ્ઠા ભવન, જૂનું C.G.O., બિલ્ડિંગ, M.K. માર્ગ, મુંબઈ-૪૦૦૦૨૦. વેબસાઈટ : www.sss.nic.in

એરમેન ઈન ડ્રાઈવર મિકેનિકલ ટ્રાન્સપોર્ટ M.T.D. ટ્રેડ :

લઘુતમ લાયકાત : ધોરણ ૧૦ (S.S.C.) અંગ્રેજી વિષય સાથે લઘુતમ ૪૫% સાથે પાસ.

વયમર્યાદા : ૧૬ થી ૧૮ વર્ષના અપરિણીત ભારતીય પુરૂષો

શારીરિક ક્ષમતા : લઘુતમ ઊંચાઈ : ૧૬૫ સેમી.

છાતીની પહોળાઈ : લઘુતમ ૭૫ સેમી, વજન - ઉંચાઈના પ્રમાણમાં યોગ્ય હોવું આવશ્યક છે.

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાનું સ્વરૂપ : અંગ્રેજી અને ઈન્ટેલિજન્સ જનરલ અવેરનેસ એમ ૨ વિષયોની લેખિત પરીક્ષા બંને વિષયોના પ્રશ્નપત્રો બહુવિકલ્પ પ્રકારના હેતુલક્ષી રહેશે. લેખિત પરીક્ષાના દિવસે જ તેનું પરિણામ અને બંને વિષયોમાં પાસ થવું જરૂરી. લેખિત પરીક્ષામાં પાસ થનારાઓની બીજે દિવસે મેડિકલ અને ફિઝિકલ ફિટનેસની ચકાસણી કરાશે.

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક : એરમેન ભરતી કાર્યાલય, એરફોર્સ સ્ટેશન, શાંતાકૂજ, મુંબઈ. વેબસાઈટ : www.careerindianairforce.nic.in

ઈન્ડિયન નેવીની સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ :

૧. સેઈલર/નાવિક :

લઘુતમ લાયકાત : ધોરણ : ૧૦ (S.S.C.) ગણિત, વિજ્ઞાનના વિષયો સાથે લઘુતમ ૫૫% સાથે પાસ.

વયમર્યાદા : ૧૬ થી ૧૯ વર્ષના અપરિણીત ભારતીય પુરુષો

શારીરિક ક્ષમતા : લુઘુતમ ઊંચાઈ ૧૫૭ સેમી. વજન- ઊંચાઈના પ્રમાણમાં જરૂરી.

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાનું સ્વરૂપ : ગણિત, વિજ્ઞાન, અંગ્રેજી તેમજ સામાન્ય જ્ઞાન એમ ૪ લેખિત પરીક્ષા. ૭ મિનિટમાં ૧ માઈલની દોડ, ૨૦ બેઠક-ઉઠક તેમજ ૧૦ પુલઅપ્સની શારીરિક તંદુરસ્તી પરીક્ષા P.F.T. (ફિઝિકલ ફિટનેસ ટેસ્ટ) લેખિત પરીક્ષાના દિવસે જ તેનું પરિણામ અને પાસ થનારાઓની P.F.T. લેવાશે. P.F.T. પાસ કરનારાઓની મેરિટ લિસ્ટને આધારે પસંદગી. પસંદગી પામનારાઓને ૨૪ અઠવાડિયાની બેઝિક ટ્રેનિંગ અને ત્યારબાદ નિમણૂક.

૨. ડોક્ટ્રી એપ્રેન્ટિસીસ :

લઘુતમ લાયકાત : ધોરણ : ૧૦ (S.S.C.) વિજ્ઞાન વિષય સાથે પાસ.

વયમર્યાદા : ૧૪ થી ૧૯ વર્ષના અપરિણીત ભારતીય પુરુષો

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાનું સ્વરૂપ : ગણિત અને સામાન્ય જ્ઞાન એમ બે વિષયોની લેખિત પરીક્ષા. બન્ને વિષયોના ૧૦૦-૧૦૦ ગુણ એમ કુલ ૨૦૦ ગુણ. મેરિટ લિસ્ટને આધારે પસંદ થયેલાઓને ત્રણ વર્ષની ટ્રેનિંગ.

વધુ માહિતી માટે : (૧) DDMPR (RR) નેવલ હેડક્વાર્ટસ, સેના ભવન, ન્યૂ દિલ્હી-૧૧૦૦૧૧. (૨) Indian Navy, C/O. INS, VALSURA. જામનગર - ૩૬૧૦૦૧.

વેબસાઈટ : www.navisenabharati.mil.in

ઈન્ડિયન આર્મી :

(૧) સોલ્જર ટેકનિકલ (૨) નર્સિંગ આસિસ્ટન્ટ

લઘુતમ લાયકાત : ધોરણ : ૧૦ (S.S.C.) ગણિત, વિજ્ઞાન અને અંગ્રેજી વિષયો સાથે પાસ.

વયમર્યાદા : ૧૭ થી ૨૩ વર્ષના અપરિણીત પુરુષો :

શારીરિક ક્ષમતા : લઘુતમ ઊંચાઈ ૧૬૭ સેમી. છાતી ૭૭ થી ૮૨ સેમી. (૫ સેમી. ફૂલવી જરૂરી)

લઘુતમ વજન ૫૦ કિ.ગ્રા., લાલ અને લીલા રંગની ભેદ પરખ કરતી દૃષ્ટિ.

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાનું સ્વરૂપ :

લેખિત પરીક્ષાના બે પ્રશ્નપત્રો (૧) ગણિત (૨) વિજ્ઞાન

- પ્રથમ પ્રશ્નપત્રમાં અંકગણિત, બીજગણિત તેમજ સામાન્ય જ્ઞાનના પ્રશ્નો હોય છે.

- બીજા પ્રશ્નપત્રમાં ધોરણ : ૧૦ની કક્ષાના વિજ્ઞાનના પ્રશ્નો હોય છે.

- ૧૦૦ માર્ક્સના પ્રશ્નપત્રમાં પાસિંગ ધોરણ લઘુતમ ૪૦% હોય છે.

- શારીરિક પરીક્ષામાં (૧) ૧ માઈલ દોડ ૫ મિનિટ અને ૪૦ સેકન્ડથી ઓછા સમયમાં પૂર્ણ કરવામાં આવે તો ૬૦ માર્ક્સ અને ૬ મિનિટ અને ૧૦ સેકન્ડમાં પૂર્ણ થાય તો ૨૪ માર્ક્સ મળે છે.

(૨) લઘુતમ ૬ પુલઅપ્સ અને ૧૦થી વધુના ૧૬ માર્ક્સ મળે છે.

(૩) ૧૨ ફૂટ સમતુલા (૪) ૯ ફૂટ ઊંડી ખાઈ કૂદ, (૩) અને (૪) પરીક્ષાઓમાં માત્ર પાસ થવું જરૂરી છે, કોઈ માર્ક્સ મળતા નથી.

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક :

(૧) આર્મી રિક્રૂટમેન્ટ કચેરી, કેમ્પના હનુમાન મંદિરની સામે, કેન્ટોન્મેન્ટ,, ડફનાળા, શાહીબાગ, અમદાવાદ.

(૨) આર્મી રિક્રૂટમેન્ટ કાર્યાલય, સેનેટોરિયમ પાસે, જી. જી. સિવિલ હોસ્પિટલ રોડ, જામનગર. વેબસાઈટ : www.joinindianarmy.nic.in

- B.S.F. (બોર્ડર સિક્યોરિટી ફોર્સ) :

કોન્સ્ટેબલ (જનરલ ડ્યૂટી) :

લઘુતમ લાયકાત : ધોરણ : ૧૦ (S.S.C.) પાસ.

વયમર્યાદા : ૧૮ થી ૨૩ વર્ષ

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાનું સ્વરૂપ : સૌ પ્રથમ ઊંચાઈ, વજન, છાતીનું માપ વગેરેની શારીરિક તપાસ ફિઝિકલ એફિશિયન્સી ટેસ્ટમાં (૧) ૫ કિ.મી.ની દોડ ૨૩ મિનિટમાં પૂર્ણ કરનારને ૧૨ માર્ક્સ. (૨) ઊંચી કૂદમાં ૪ ફૂટ ૬ ઈંચ કૂદકા માટે ૭ માર્ક્સ. (૩) લાંબી કૂદમાં ૧૫ ફૂટ લાંબા કૂદકા માટે ૬ માર્ક્સ.

શારીરિક ક્ષમતા કસોટી બાદ હેતુલક્ષી અને વર્ણનાત્મક પ્રકારના પ્રશ્નોની લેખિત પરીક્ષા.

લેખિત પરીક્ષામાં સામાન્ય ગણિત, ભાષા (અંગ્રેજી/હિન્દી), સામાન્ય જ્ઞાન તેમજ અદ્યતન માહિતીને લગતા પ્રશ્નોનો સમાવેશ.

લેખિત પરીક્ષાના કુલ પ્રાપ્ત માર્ક્સમાંથી મેળવેલ માર્ક્સને આધારે મેરિટ લિસ્ટને આધારે પસંદગી.

(સેન્ટ્રલ રિઝર્વ પોલીસ ફોર્સ) :

કોન્સ્ટેબલ (જનરલ ડ્યૂટી)

લઘુત્તમ લાયકાત : ધોરણ : ૧૦ (S.S.C.) પાસ

વયમર્યાદા : ૧૮ થી ૨૩ વર્ષ

શારીરિક ક્ષમતા : લઘુત્તમ ઊંચાઈ ૧૭૦ સે.મી. છાતી ફુલાવ્યા વિના ૮૦ સે.મી. અને ફુલાવીને ૮૫ સે.મી. વજન ઊંચાઈ પ્રમાણમાં યોગ્ય હોવું જોઈએ.

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાનું સ્વરૂપ :

સૌ પ્રથમ શારીરિક ક્ષમતા કસોટી કે જેમાં (૧) ૧ માઈલ દોડ ૬ મિનિટમાં પૂર્ણ કરવી. (૨) લાંબી કૂદમાં ૧૧ ફૂટની કૂદ તેમજ (૪) ઊંચી કૂદમાં ૩.૫ ફૂટ જેમાં કસોટી (૧) માટે એક જ તક મળશે જ્યારે (૨) અને (૩) કસોટી માટે ત્રણ ત્રણ તક મળશે.

શારીરિક કસોટી પાસ કરનારની ૫૦ માર્ક્સની ૧.૩૦ કલાકની લેખિત કસોટી લેવાશે.

લેખિત કસોટીના ભાગ : ૧માં વિજ્ઞાન, સાંખ્યિક અભિયોગ્યતા, સામાન્ય જ્ઞાનના હેતુલક્ષી પ્રશ્નોની ૨૫ માર્ક્સની ૩૦ મિનિટની ટેસ્ટ, જ્યારે ભાગ : ૨માં પર્યાવરણ, સામાન્ય જાગૃતિ, નિબંધ (૧૦૦ શબ્દોમાં) જેવા વર્ણનાત્મક પ્રશ્નોની ૨૫ માર્ક્સની ૬૦ મિનિટની ટેસ્ટ.

લેખિત કસોટીમાં પાસ થનારાઓનું મેડિકલ કર્યા બાદ ઈન્ટરવ્યુ લેવાશે અને તેને આધારે મેરિટ લિસ્ટ બનાવીને તે મુજબ પસંદગી કરીને નિમણૂક અપાશે.

આ સંભાવનાઓ મૂર્તિમંત કરવા વિદ્યાર્થીએ ખૂબ જ મહેનત કરવી પડશે.

અમીઝર, ૫, કેલાસવાડી, જંકશન પ્લોટ, રાજકોટ બંને વિષયોના પ્રશ્નપત્રો બહુવિકલ્પ પ્રકારના હેતુલક્ષી રહેશે. લેખિત પરીક્ષાના દિવસે જ તેનું પરિણામ અને બંને વિષયોમાં પાસ થવું જરૂરી. લેખિત પરીક્ષામાં પાસ થનારાઓની બીજે દિવસે મેડિકલ અને ફિઝિકલ ફિટનેસની ચકાસણી કરાશે.

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક :
એરમેન ભરતી કાર્યાલય,
એરફોર્સ સ્ટેશન,
શાંતાકૂઝ, મુંબઈ.

કૃષિ સંલગ્ન ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમો

- ડૉ. એસ.પી.પંડ્યા

અગાઉ કૃષિ અને પશુપાલન એ ગ્રામ્ય જીવનનું જીવનનિર્વાહનું મુખ્ય સાધન હતું, હવે જ્યારે કૃષિક્ષેત્રે આધુનિક ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ, સિંચાઈના વધતા વિકલ્પ તથા પશુપાલન ક્ષેત્રે સહકારી માળખાના વિકાસના કારણે ખેતી-પશુપાલનએ ફક્ત જીવનનિર્વાહનું સાધન ન બનતાં તેણે વ્યવસાયનું સ્વરૂપ ધારણ કર્યું છે અને તેના કારણે ખેડૂત અથવા તો પશુપાલકનું જીવન ધોરણ ઊંચું આવ્યું છે. આ પરિવર્તનની ઝડપ થોડી ઓછી છે. આધુનિક ખેતી અને નફાકારક પશુપાલન વ્યાપ વધારવો હશે તો ભાવિ પેઢીને ખેતી, પશુપાલન, બાગાયત સંલગ્ન અભ્યાસક્રમમાં જોડવા પડશે. ગુજરાત રાજ્ય કૃષિ યુનિવર્સિટીઓ દ્વારા ધોરણ ૧૦ પછીના વિવિધ કૃષિસંલગ્ન ડિપ્લોમા (પોલીટેકનીક)ના અભ્યાસક્રમ તથા સર્ટિફિકેટ અભ્યાસક્રમમાં જોડાઈ ખેડૂતપુત્ર તજજ્ઞ બની તેની ખેતીમાં આમૂલ પરિવર્તન લાવી શકશે અને રોજગારી પણ મેળવશે, જેથી રોજગારીના અભાવે ગામડાથી શહેરો તરફની આંધળી દોડ પણ અટકશે અને ગામડાઓ પણ ભાંગતા બચશે.

જુદા જુદા પોલિટેકનીક અને પ્રમાણપત્ર અભ્યાસક્રમો
પોલીટેકનીક/ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમોમાં

- કૃષિ પોલિટેકનીક
- બાગાયત પોલિટેકનીક
- પશુપાલન પોલિટેકનીક
- ગૃહવિજ્ઞાન પોલિટેકનીક
- કૃષિ ઈજનેરી પોલિટેકનીક મુખ્ય છે.

જ્યારે પ્રમાણપત્ર અથવા સર્ટિફિકેટ અભ્યાસક્રમોમાં

- કૃત્રિમ બીજદાન
- બીજ ઉત્પાદન
- માળી તાલીમ

- મરઘાપાલન
- સૂક્ષ્મ પિયત પદ્ધતિ મુખ્ય છે.

કૃષિ ડિપ્લોમા (પોલીટેકનીક) અભ્યાસક્રમ:

ગુજરાત રાજ્ય કૃષિ યુનિવર્સિટીઓ દ્વારા કુલ નવ જગ્યાએ કૃષિ ડિપ્લોમા (પોલીટેકનીક)નો અભ્યાસક્રમ ચાલે છે. આ અભ્યાસક્રમનું માધ્યમ અંગ્રેજી છે અને તે છ સેમેસ્ટર એટલે કે ત્રણ વર્ષનો હોય છે.

આ અભ્યાસક્રમ બાદ વિવિધ કૃષિ યુનિવર્સિટીઓ, ખેતીવાડી ખાતું, એન.જી.ઓ તથા અન્ય ખેતી સંલગ્ન વિભાગોમાં ખેતીવાડી મદદનીશ તરીકેની નોકરી મળી શકે છે.

આ ઉપરાંત જતુંનાશક દવા, બિયારણ, રાસાયણિક-સેન્દ્રિય ખાતર વગેરે કૃષિસંલગ્ન વ્યવસાયમાં ફિલ્ડ આસિસ્ટન્ટ અથવા ફિલ્ડ ઓફિસરની નોકરીની પણ ઉજળી તક રહેલ છે. આ ઉપરાંત ડ્રીપ અથવા સ્પ્રિન્કલર ઈરીગેશન કંપનીઓ ગુજરાત રાજ્યમાં સારું એવું કામ કરી રહેલ છે, આ કંપનીઓમાં પણ કૃષિ ડિપ્લોમા અભ્યાસ કરેલ વિદ્યાર્થીઓ રોજગારી મેળવી સારું એવું નામ અને દામ મેળવી શકે છે.

કૃષિ ડિપ્લોમાનો અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા બાદ લેવામાં આવતી પ્રવેશ પરીક્ષામાં મેરિટમાં આવેલ વિદ્યાર્થીઓને સીધો B.Sc. (Agri) ના ત્રીજા સેમેસ્ટરમાં પ્રવેશ મળે છે.

બાગાયત ડિપ્લોમા (પોલીટેકનીક) અભ્યાસક્રમ

ગુજરાત રાજ્ય કૃષિ યુનિવર્સિટીઓ દ્વારા કુલ પાંચ સ્થળોએ બાગાયત ડિપ્લોમા (પોલીટેકનીક) નો અભ્યાસક્રમ ચાલે છે. આ અભ્યાસક્રમનું માધ્યમ પણ અંગ્રેજી છે, અને તે છ સેમેસ્ટર એટલે કે ત્રણ વર્ષનો હોય છે.

ગુજરાત રાજ્ય જ્યારે ફળ, શાકભાજી, મરીમસાલા જેવા બાગાયતી પાકોનાં વાવેતર વિસ્તારમાં વૃદ્ધિ થઈ રહી છે, ત્યારે આ અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા બાદ રોજગારીની

વિપુલ તકો રહેલી છે. નેશનલ હોર્ટિકલ્ચર મિશન, બાગાયત ખાતું તથા કૃષિ યુનિવર્સિટીઓમાં બાગાયત મદદનીશની જગ્યાઓ પર નોકરીની વિશાળ તકો રહેલ છે.

અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા બાદ ડિપ્લોમાથી ડિગ્રી પ્રવેશ પરીક્ષાના મેરિટને આધારે સીધો ત્રીજા સેમેસ્ટરમાં પ્રવેશ મળે છે.

પશુપાલન ડિપ્લોમા (પોલીટેકનીક) અભ્યાસક્રમ

ગુજરાત રાજ્ય કૃષિ યુનિવર્સિટીઓ દ્વારા કુલ ત્રણ તેમજ કામધેનુ યુનિવર્સિટી દ્વારા એક એમ કુલ ચાર જગ્યાએ ગુજરાત રાજ્યમાં આ અભ્યાસક્રમ ચાલે છે. આ અભ્યાસક્રમ અંગ્રેજી માધ્યમમાં અને છ સેમેસ્ટર એટલે કે ત્રણ વર્ષનો હોય છે.

હાલ જ્યારે અંતરિયાળ ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં વેટરનરી ડોક્ટરની અછત પ્રવર્તી રહેલ છે ત્યારે આ અભ્યાસક્રમ કરેલ વિદ્યાર્થીઓ પશુઓની પ્રાથમિક સારવાર - સંભાળ કરી સારું એવું વળતર મેળવી રહ્યા છે. પશુપાલન વ્યવસાય દ્વારા ખેડૂતોને નિયમિત આવક મળતી હોવાથી તેમનો જીવનનિર્વાહ તો સારી રીતે થાય જ છે. ઉપરાંત તેના જીવનઘોરણમાં પણ આમૂલ પરિવર્તન આવ્યું છે. પશુપાલકોને નિયમિત આવક મળતી હોવાથી તેઓ પશુઓના સ્વાસ્થ્ય - સારસંભાળ બાબત વધારે જાગ્રત બન્યા છે. જેથી અંતરિયાળ ગામોમાં રહેલ આર્થિક રીતે સધર પશુપાલકોના પશુઓની પ્રાથમિક સારવારમાં પશુપાલન ડિપ્લોમા કરેલ વિદ્યાર્થીઓ પશુઓના સ્વાસ્થ્ય જાળવણીનું સારું એવું કાર્ય કરી પૈસો, પ્રતિષ્ઠા, માન, સન્માન અને સાથોસાથ અબોલ પશુઓની સેવાનો નિર્દોષ આનંદ પણ મેળવી શકે છે.

વિવિધ ક્ષેત્રમાં પશુપાલન ડિપ્લોમા થયેલ વિદ્યાર્થી કામ કરી નિયમિત આવક મેળવી શકે છે.

- શહેર નજીક મોટા-મોટા તબેલાં બનાવી ગાયો-ભેંસો રાખતા ઉદ્યોગસાહસિક તરીકે અથવા તો આ પ્રકારના ઉદ્યોગસાહસિકને ત્યા કન્સલ્ટન્ટ તરીકે રહી શકાય છે
- પાંજરાપોળમાં પશુઓની સારવાર-સ્વાસ્થ્ય સંભાળ અર્થે
- ખાનગી ડેરીમાં પશુપાલકોને પશુઓની લગતી સેવા પૂરી પાડવામાં
- મિલ્ક પ્રોસેસિંગ યુનિટમાં પ્રોક્ચોરમેન્ટ મેનેજર તરીકે

- વેટરનરી ક્લિનિકમાં વેટરનરી ડોક્ટરના સહાયક તરીકે

આ રીતે ડિપ્લોમા પશુપાલન થયેલ વિદ્યાર્થી માટે ધણા બધાં અલગ-અલગ ક્ષેત્રોમાં રોજગારીની વિપુલ તકો રહેલ છે.

ડિપ્લોમા ગૃહવિજ્ઞાન (હોમ સાયન્સ પોલીટેકનીક) અભ્યાસક્રમ

ગુજરાતમાં રાજ્ય કૃષિ યુનિવર્સિટીઓ દ્વારા ચાલતો આ અભ્યાસક્રમ અમરેલી ખાતે ફક્ત બહેનો માટે ચાલે છે. અંગ્રેજી માધ્યમમાં ચાલતો આ અભ્યાસક્રમ છ સેમેસ્ટર એટલે કે ત્રણ વર્ષની અવધિનો છે.

આ અભ્યાસક્રમમાં આહારપોષણ શાસ્ત્ર, ગૃહસજાવટ, સિવણકામ, વિવિધ બેકરી બનાવટ જેવા વિષયો ઝીણવટપૂર્વક ભણાવવામાં આવે છે જે બહેનોને સ્વરોજગારી માટે બહુ જ ઉપયોગી થાય છે.

આ અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા બાદ પ્રવેશ પરીક્ષામાં આવેલ મેરિટના આધારે હોમ સાયન્સ સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમમાં સીધો પ્રવેશ આપવામાં આવે છે.

કૃષિ એન્જિનિયરિંગ ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ

ખેતીમાં દરેક કાર્ય સમયસર કરવાં ખાસ જરૂરી છે. તેના માટે મજૂરો પર આધાર રાખવો પડે છે. વાવણી, નીંદામણ, કાપણી, જેવા ખેતીકાર્યો વખતે મજૂરો સહેલાઈથી મળતા નથી અથવા તો મોંઘા મળે છે. આવી પરિસ્થિતિને લીધે ખેતીમાં યાંત્રીકરણની ખાસ જરૂરીયાત ઊભી થઈ.

કૃષિમાં વપરાતા ઓજારો, ટ્રેક્ટર, પંપ, સબમર્શિબલ મોટર, સૂક્ષ્મ પિયત પદ્ધતિ વગેરે માટે કૃષિ એન્જિનિયરિંગની ખાસ જરૂર પડે છે, તેથી આ અભ્યાસક્રમ કરેલ વિદ્યાર્થીને આ ક્ષેત્રમાં સારી રોજગારી મળી રહે છે. ગુજરાત રાજ્ય કૃષિ યુનિવર્સિટી દ્વારા કુલ ત્રણ જગ્યાએ આ અભ્યાસક્રમ ચાલે છે. અંગ્રેજી માધ્યમમાં ચાલતો આ અભ્યાસક્રમ ત્રણ વર્ષ એટલે કે છ સેમેસ્ટરનો હોય છે.

આ ઉપરાંત જૂનાગઢ મુકામે એગ્રો પ્રોસેસિંગ અને આણંદ મુકામે ન્યુટ્રીશન અને ડાયેટિક્સનો પોલીટેકનીક અભ્યાસક્રમ ચાલે છે.

વધારે માહિતીની જાણકારી માટે www.gsauca.in પર માહિતી મેળવી શકાશે.

ગુજરાત રાજ્ય કૃષિ યુનિવર્સિટી દ્વારા ચાલતો ડિપ્લોમાં (પોલીટેકનીક) અભ્યાસક્રમો

ક્રમ	યુનિવર્સિટિનું નામ	કૃષિ પોલિટેકનીક	બાગાયત પોલિટેકનીક	પશુપાલન પોલિટેકનીક	ગૃહ વિજ્ઞાન પોલિટેકનીક	કૃષિ ઈજનેરી પોલિટેકનીક
૧	સરદારકૃષિનગર દાંતીવાડા કૃષિ યુનિવર્સિટી (www.suau.edu.in)	૧)ડીસા- જિ. બનાસકાંઠા ૨)ખેડબ્રહ્મા- જિ. સાબરકાંઠા ૩)અમીરગઢ જિ. બનાસકાંઠા	જગુદણ- જિ. મહેસાણા	સરદાર કૃષિનગર જિ. બનાસકાંઠા	-	-
૨.	આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી (www.aau.in)	૧). આણંદ	મોડેલ ફાર્મ	-	-	મુવાલીયા ફાર્મ- દાહોદ
૩.	જુનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી (www.jau.in)	૧). ધારી - જી. અમરેલી	૧). જુનાગઢ	જુનાગઢ	અમરેલી	તરઘડીયા - જી. રાજકોટ
૪.	નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી (www.nau.in)	૧). મકતમપૂર - ભરૂચ ૨). વ્યારા - જી. તાપી ૩). વધઈ - જી. ડાંગ	૧). નવસારી ૨). પારિયા- જી. વલસાડ	નવસારી	-	ડેડીયાપાડા-
5.	કામધેનું યુનિવર્સિટી			મહેતાપુરા - હિંમતનગર જી. સાબરકાંઠા		

આ ઉપરાંત જુનાગઢ મુકામે એશો પ્રોસેસિંગનો પોલિટેકનીક અભ્યાસક્રમ જ્યારે આણંદ મુકામે ન્યુટ્રીશન અને ડાયેટિક્સનો પોલિટેકનીક અભ્યાસક્રમ ચલાવવામાં આવે છે.

- ટેકનીકલ ઓફિસર,
કુલપતિશ્રીની કચેરી,
સ.દાં.કૃષિ યુનિવર્સિટી,
સરદારકૃષિનગર-૩૮૫૫૦૬

કૌશલ્યને પ્રોત્સાહિત કરતા આઈ.ટી.આઈના વિવિધ અભ્યાસક્રમો

- એસ.આર. વિજયવર્ગીય

પ્રસ્તાવના : વર્તમાન સમયમાં ગુજરાત રાજ્યમાં આઈ.ટી.આઈ.ની લાયકાત ધરાવતા યુવાનોને ડિગ્રી કે ડિપ્લોમાની શૈક્ષણિક લાયકાતની સરખામણીએ રોજગારનો અવસર ખૂબ જ ઝડપથી પ્રાપ્ત થાય છે. આઈ.ટી.આઈ એટલે ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ટ્રેનિંગ ઈન્સ્ટિટ્યૂટના હુલામણા નામથી ઓળખાતી ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થાના નેજા હેઠળ ધો. ૧૦ અથવા ધો. ૧૨ અથવા અમુક કોર્સિસ એવા છે કે જેમાં ધો. ૧૦થી ઓછું ભણેલા પણ કૌશલ્ય પ્રાપ્ત કરી આઈ.ટી.આઈનું પ્રમાણપત્ર જે-તે ટ્રેડનાં કોર્સની મુદત પ્રમાણે એક વર્ષ, બે વર્ષની યોગ્યતા પ્રાપ્ત કરી કૌશલમ્ બલમૂના સિદ્ધાંતને ચરિતાર્થ કરવામાં સફળ નીવડ્યા છે. આઈ.ટી.આઈમાં એન.સી.વી.ટી અને જી.સી.વી.ટી એમ બે પ્રકારનાં તાલીમ સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઉપલબ્ધ છે. એન.સી.વી.ટી એટલે નેશનલ કાઉન્સિલ ઓફ વોકેશનલ ટ્રેનિંગ જે ભારત સરકાર દ્વારા ઓલ ઈન્ડિયા લેવલે માન્યતા પ્રાપ્ત હોય છે. જી.સી.વી.ટી એટલે ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓફ વોકેશનલ ટ્રેનિંગ જે ગુજરાત સરકાર દ્વારા પ્રમાણિત કરવામાં આવે છે. બન્ને પ્રકારના સર્ટિફિકેટ કોર્સમાં તફાવત એ છે કે એન.સી.વી.ટી કોર્સ ભારત સરકાર દ્વારા ઓલ ઈન્ડિયા લેવલનો કોર્સ હોઈ અંગ્રેજીમાં પ્રશ્નપત્ર આપવામાં આવે છે અને માન્યતા ભારતની તમામ સંસ્થાઓ જ્યાં રોજગાર ઉપલબ્ધ છે ત્યાં પ્રાથમિકતા અપાય છે. જી.સી.વી.ટી પેટર્નનાં કોર્સિસ પણ એટલી જ યોગ્યતા ધરાવે છે પરંતુ ગુજરાત રાજ્યમાં આવા કોર્સિસના માધ્યમથી રોજગાર/સ્વરોજગાર પ્રાપ્ત કરવામાં સરળતા રહે છે. ગુજરાતમાં આઈ.ટી.આઈ એ રોજગાર મેળવવા માટે સૌથી લોકપ્રિય સર્ટિફિકેટ કોર્સ બનવા પામ્યો છે. ગુજરાત રાજ્ય ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે હરણફાળ ભરી રહ્યું છે તેને ધ્યાનમાં લેતા આઈ.ટી.આઈના ટ્રેડ જેવા કે ફીટર, ટર્નર, વેલ્ડર, મશીનીસ્ટ, ડીઝલ મિકેનિક, કોપા, ઈલેક્ટ્રિશિયન, વાયરમેન, આર.એફ.એમ તેમજ અન્ય કેટલાંક ટ્રેડ જેવા કે ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ મિકેનિક, કોમ્પ્યૂટર પ્રોગ્રામિંગ, સ્ટેનોગ્રાફીની લાયકાતવાળા અસખ્ય કોર્સિસ ખૂબ જ લોકપ્રિય બન્યા છે. સાંપ્રત સમયગાળામાં રાજ્ય તથા રાષ્ટ્રમાં વિવિધ ક્ષેત્રોના

ઔદ્યોગિકીકરણનો વ્યાપ વધી રહ્યો છે. આંતરરાષ્ટ્રીય કંપનીઓ પણ દેશમાં ઉદ્યોગો સ્થાપી રહી છે, નવા નવા ક્ષેત્રો ઊભરી રહ્યાં છે. તે સંજોગોમાં વ્યવસાયલક્ષી શિક્ષણ મેળવી વ્યાવસાયિક કૌશલ્ય પ્રાપ્ત કરનાર ઉમેદવાર માટે રોજગારી/સ્વરોજગારી મેળવવાની વધુ ઉજળી તકો રહેલી છે, તેવું ચોક્કસપણે કહી શકાય. રાજ્યમાં ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થાઓ મારફતે અપાતી વ્યવસાયલક્ષી તાલીમ દ્વારા કૌશલ્ય પ્રાપ્ત કરનાર ઘણા ઉમેદવારો આજે માત્ર રાષ્ટ્રમાં જ નહીં પણ વિદેશમાં પણ સારી એવી રોજગારી મેળવી રહ્યાં છે. આથી સરળતાથી રોજગારી/સ્વરોજગારી પ્રાપ્ત કરવા માટે વ્યાવસાયલક્ષી શિક્ષણ અપનાવવું એ જ શ્રેષ્ઠ છે. ગુજરાત રાજ્યની પ્રજાના સદ્ભાગ્યે રાજ્ય સરકારના શ્રમ અને રોજગાર વિભાગના નેજા હેઠળ રોજગાર અને તાલીમ ખાતાના નિયંત્રણ હેઠળ રાજ્યના તમામ તાલુકાઓમાં/અંતરિયાળ વિસ્તારો સુધી સરકારી/ગ્રાન્ટ-ઈન-એઈડ/સ્વનિર્ભર ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થાઓ (આઈ.ટી.આઈ.) કાર્યરત છે. આમ, રાજ્યમાં વ્યવસાયલક્ષી તાલીમ ઉપલબ્ધ કરાવવા માટે વિસ્તૃત અને વ્યાપક તાલીમી સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ છે, જેનો પરિચય નીચે મુજબ છે.

વાયબ્રન્ટ ગુજરાત ગ્લોબલ ઈન્વેસ્ટર્સ સમિટની અપ્રતિમ સફળતાએ સિદ્ધ કર્યું છે, કે ગુજરાતે આરંભેલી વિકાસકૂચને વિશ્વભરના પ્રતિષ્ઠિત ઉદ્યોગોએ શ્રદ્ધા અને સન્માન સહિત વધાવી લીધી છે. ગુજરાતમાં ઠલવાઈ રહેલા નાણાકીય રોકાણો આ વધામણીની ઝળહળતી શાખ પૂરી કરી રહ્યા છે. રાજ્ય વિકાસની પ્રતીતિ હવે જનસાધારણને પણ થઈ રહી છે. સર્વાંગી વિકાસની આ અનુભૂતિએ રાજ્યમાં વસતા દરેક માનવીને પોતાની પ્રભાવક અસર તળે આવરી લીધો છે. રાજ્યના આ સર્વાંગી વિકાસની સાથોસાથ વ્યક્તિ વિકાસની સમીક્ષા થાય એ પણ જરૂરી છે. આપણે આપણી કેળવણી વ્યવસ્થામાં યુવાનોની સમસ્યાઓના ઉકેલોને આવરી લઈને કૌશલ્યવિકાસ દ્વારા વ્યક્તિ વિકાસની નવી વ્યાખ્યાનું નિર્માણ કર્યું છે અને તેમાં

વિકાસના ચાર મૂળભૂત પરિણામો એટલે કે શારીરિક વિકાસ (ફિઝિકલ ક્વોશન્ટ), ચૈતસિક વિકાસ (ઈન્ટેલિજન્ટ ક્વોશન્ટ), ભાવનાત્મક વિકાસ (ઈમોશનલ ક્વોશન્ટ) તથા આધ્યાત્મિક વિકાસ (સ્પીરીચ્યુઅલ ક્વોશન્ટ)ને આવરી લેવામાં આવ્યા છે.

વર્તમાન સમયગાળા દરમ્યાન વિવિધ વિદ્યાશાખાઓનું જ્ઞાન ધરાવતા ઉમેદવારોની સરખામણીમાં વ્યવસાયલક્ષી તાલીમ દ્વારા બહુવિધ કૌશલ્ય મેળવનાર ઉમેદવારો માટે રોજગારી/સ્વરોજગારીની વિપુલ તકો રહેલી છે. ઉચ્ચ લાયકાત મેળવવા પાછળ વધારે પડતો આર્થિક ખર્ચ થાય છે તથા લાંબા સમયગાળાનો ભોગ આપવો પડે છે. એટલું જ નહીં પરંતુ ધોરણ ૧૦, ધોરણ ૧૨ની પરીક્ષાના પરિણામમાં તો ખૂબ જ ઊંચી ટકાવારીથી ઉત્તીર્ણ થવું પડે છે. આથી ખૂબ જ ઓછા ઉમેદવારો નામાંકિત વિદ્યાશાખાઓમાં ઉચ્ચ શિક્ષણ મેળવી કારકિર્દી બનાવી શકે છે. એ સિવાય મહદઅંશે કોઈ પણ ક્ષેત્રમાં ૧૦૦ ટકા રોજગારીની કોઈ જ

નિશ્ચિતતા રહી નથી. જેના વિકલ્પે ઓછી લાયકાત તથા અન્ય વિદ્યાશાખાઓ માટે જરૂરી હોય તેના પ્રમાણમાં ઓછી ટકાવારી ધરાવતા ઉમેદવારો પણ વ્યવસાયલક્ષી તાલીમ મેળવી વિવિધ વ્યાવસાયિક કૌશલ્ય પ્રાપ્ત કરી રોજગારી/સ્વરોજગારી મેળવી શકે છે.

ગુજરાત રાજ્યમાં દરેક તાલુકામાં સરકારી આઈ.ટી.આઈ ઉપલબ્ધ છે. આઈ.ટી.આઈમાં મેરીટનાં ધોરણે પ્રવેશ અપાય છે. મધ્યમવર્ગના તેમજ અભ્યાસ સાથે રોજગાર મેળવવા માગતા યુવાનો માટે આઈ.ટી.આઈ આશીર્વાદરૂપ છે. પ્લમ્બિંગ, કારપેન્ટ્રી, બ્લેકસ્મિથ તેમજ કોમ્પ્યુટરનું કૌશલ્ય ધરાવતાં યુવાનો ડિજિટલ ઈન્ડિયા, સ્ટાર્ટઅપ ઈન્ડિયા તેમજ મેક ઈન ઈન્ડિયામાં મહત્વનો ભાગ ભજવી રહ્યાં છે. આવો, આઈ.ટી.આઈ વિશે વિવિધ પ્રકારના તાલીમકૌશલ્ય વિશે માહિતી મેળવીએ.

એન.સી.વી.ટી. પેટર્નના અભ્યાસક્રમો

ક્રમ નં	વ્યવસાયનું નામ	ન્યુનતમ શૈક્ષણિક લાયકાત અભ્યાસક્રમની મુદત અને પ્રકાર ધોરણ ૧૦ની લાયકાતવાળા અભ્યાસક્રમો
વ્યવસાય ક્રમ નં. ૦૧ થી ૨૪ માટે ન્યુનતમ શૈક્ષણિક લાયકાત		
૦૧	મશીનીસ્ટ ગ્રાઈન્ડર	ધોરણ: ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ: ૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે) ૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૦૨	મિકેનિક (રેફ્રીજરેશન એન્ડ એરકન્ડીશનર)	૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૦૩	ડ્રાફ્ટસમેન મિકેનિક	૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૦૪	ડ્રાફ્ટસમેન સિવિલ	૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૦૫	ઈલેક્ટ્રોનિક્સ મિકેનિક	૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૦૬	સર્વેયર	૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૦૭	મરીન ફીટર	૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૦૮	ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ મિકેનિક (કેમિકલ પ્લાન્ટ)	૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૦૯	એટેન્ડેન્ટ ઓપરેટર (કેમિકલ પ્લાન્ટ)	૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૧૦	લેબોરેટરી આસિસ્ટન્ટ (કેમિકલ પ્લાન્ટ)	૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૧૧	મેન્ટેનન્સ મિકેનિક (કેમિકલ પ્લાન્ટ)	૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૧૨	ઈલેક્ટ્રીશિયન	૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૧૩	ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ મિકેનિક	૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૧૪	ટુલ એન્ડ ડાઈ મેકર(પ્રેસ ટુલ્સ, જીગ્સ એન્ડ ફીકચરસ)	૨ વર્ષ (એન્જિ.)

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર

ક્રમ નં	વ્યવસાયનું નામ	ન્યુનતમ શૈક્ષણિક લાયકાત અભ્યાસક્રમની મુદત અને પ્રકાર ધોરણ: ૧૦ની લાયકાતવાળા અભ્યાસક્રમો
વ્યવસાય ક્રમ નં. ૦૧ થી ૨૪ માટે ન્યુનતમ શૈક્ષણિક લાયકાત		
૧૫	ઇન્ફર્મેશન કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી સીસ્ટમ મેન્ટેનન્સ	૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૧૬	મિકેનિક મોટર વ્હીકલ	૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૧૭	પ્લાસ્ટિક પ્રોસેસિંગ ઓપરેટર	૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૧૮	મિકેનિક ડીઝલ એન્જિ.	૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૧૯	ફીટર	૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૨૦	ટર્નર	૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૨૧	મશીનીસ્ટ	૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૨૨	લીફ્ટ એન્ડ એસ્કલેટર મિકેનિક	૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૨૩	ઇન્ટરિયર ડેકોરેશન એન્ડ ડિઝાઇન	૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૨૪	મિકેનિક ઓટો ઇલેક્ટ્રિકલ એન્ડ ઇલેક્ટ્રોનિક્સ	૧ વર્ષ (એન્જિ.)
વ્યવસાય ક્રમ નં. ૨૫ થી ૪૪ માટે ન્યુનતમ શૈક્ષણિક લાયકાત		
૨૫	ફિઝિયોથેરાપી ટેકનિશિયન	ધોરણ: ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ: ૧૦ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૨૬	ફાયનાન્સ એકાઉન્ટન્ટીવ	૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૨૭	મલ્ટીમીડિયા એનિમેશન એન્ડ સ્પેશિયલ ઇફેક્ટ	૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૨૮	સ્ટેનોગ્રાફર સેક્રેટરિયલ આસિસ્ટન્ટ	૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૨૯	ડેસ્ક ટોપ પબ્લિશિંગ ઓપરેટર	૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૩૦	હોર્ટીકલ્ચર	૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૩૧	હોસ્પિટલ હાઉસ કિપિંગ	૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૩૨	હેલ્થ સેનેટરી ઇન્સપેક્ટર	૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૩૩	આસિસ્ટન્ટ ટૂરિસ્ટ ગાઈડ	૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૩૪	કોમ્પ્યુટર ઓપરેટર કમ પ્રોગ્રામિંગ આસિસ્ટન્ટ	૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૩૫	ડ્રેસ મેકિંગ	૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૩૬	બેઝિક કોસ્મોટોલોજી	૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૩૭	ફ્રન્ટ ઓફિસ આસિસ્ટન્ટ	૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૩૮	પ્રિ-પ્રિપેટરી સ્કૂલ મેનેજમેન્ટ આસિસ્ટન્ટ	૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૩૯	ડેરીગ	૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૪૦	ફેશન ડિઝાઇન ટેકનોલોજી	૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૪૧	ડેન્ટલ લેબોરેટરી ટેકનિશિયન	૨ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૪૨	ફૂટ એન્ડ વેજટેબલ પ્રોસેસિંગ	૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)

કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક - ૨૦૧૭

ક્રમ નં	વ્યવસાયનું નામ	ન્યુનતમ શૈક્ષણિક લાયકાત અભ્યાસક્રમની મુદત અને પ્રકાર ધોરણ ૧૦ની લાયકાતવાળા અભ્યાસક્રમો
૪૩	હેલ્થ સેફ્ટી એન્ડ એન્વાયર્મેન્ટ	ઊંચાઈ-૧૬૫ સેમી, છાતી-૮૧ સેમી, ફૂલાવીને-૮૫ સે.મી. વજન-૫૨ કિ.ગ્રા, MBBS ડૉક્ટરનું મેડિકલ ફિટનેશ સર્ટિફિકેટ ૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૪૪	હોસ્પિટાલિટી મેનેજમેન્ટ બેઝિક ટ્રેનિંગ (HMBT)(હોટલ મેનેજમેન્ટ કોર્સિસ)	૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૪૫	ફાયર ટેકનોલોજી એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ સેફ્ટી મેનેજમેન્ટ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૨ પાસ ઊંચાઈ-૧૬૫ સેમી, છાતી-૮૧ સે.મી, ફૂલાવીને-૮૫ સે.મી., વજન-૫૨ કિ.ગ્રા, MBBS ડો.નું મેડિકલ ફિટનેશ સર્ટિફિકેટ ૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૪૬	પ્લમ્બર	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૪૭	સ્યુઈંગ ટેકનોલોજી	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
	ધોરણ ૮ની લાયકાતવાળા અભ્યાસક્રમો	
૪૮	ફાઉન્ડ્રીમેન ટેકનીશિયન	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૮ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૪૯	વાયરમેન	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૮ પાસ ૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૫૦	મિકેનિક ટ્રેક્ટર	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૮ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૫૧	સરફેશ ઓરનામેન્ટેશન ટેકન.(એમ્બ્રોયડરી)	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૮ પાસ ૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૫૨	પેન્ટર જનરલ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૮ પાસ ૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૫૩	ઓલ્ડ એઈજકેર આસિસ્ટન્ટ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૮ પાસ ૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૫૪	શીટમેટલ વર્કર	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૮ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૫૫	જનરલ કાર પેન્ટર	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૮ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૫૬	વેલ્ડર	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૮ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૫૭	મેશન	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૮ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર

જી.સી.વી.ટી. પેટર્નના (રાજ્ય કક્ષા) અભ્યાસક્રમો

ક્રમ નં	વ્યવસાયનું નામ	ન્યુનતમ શૈક્ષણિક લાયકાત અભ્યાસક્રમની મુદત અને પ્રકાર ધોરણ ૧૦ની લાયકાતવાળા અભ્યાસક્રમો
૫૮	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન લેબોરેટરી આસિસ્ટન્ટ (પેથોલોજી)	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ (સાયન્સ અંગ્રેજી વિષય સાથે) ૬ માસ (નોન એન્જિ.)
૫૯	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન મેડિકલ	B.sc. (Chemistry/Micro Biology/Bio chemistry/zoology/Botony) 1 વર્ષ
૬૦	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન બિલ્ડિંગ એન્ડ આર્કિટેક્ચર ડિઝાઇન	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે) ૧ વર્ષ
૬૧	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન સીવીલ પ્લાનીંગ એન્ડ ડ્રાફ્ટીંગ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે) ૨ વર્ષ
૬૨	મિકેનીક રેડીયો એન્ડ ટી.વી.	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે) ૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૬૩	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન કોમ્પ્યુટર ટીચર્સ ટ્રેનિંગ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૬ માસ (નોન એન્જિ.)
૬૪	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન ઈ-કોમર્સ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૬૫	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન વેબ ડિઝાઇન	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૧ વર્ષ(નોન એન્જિ.)
૬૬	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન મલ્ટીમીડિયા ટેકનોલોજી એન્ડ ડી.ટી.પી	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ અથવા ધો. ૧૦ પછીનો AICTE માન્ય એન્જિ. ડિપ્લોમા અથવા ડિપ્લોમા ઈન ફાઇન આર્ટ્સ ૧ વર્ષ(નોન એન્જિ.)
૬૭	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન હાર્ડવેર ટેકનો. નેટવર્ક એન્ડ એડમિનિસ્ટ્રેશન	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૬૮	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન કોમ્પ્યુ. એડ્ડ ડિઝાઇન એન્ડ ઓટો કેડ-૨૦૦૦	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ (સાયન્સ) અથવા I.T.I /D.C/D.M.ટ્રેડ અથવા AICTE માન્ય એન્જિ. ડિપ્લોમા છ માસ
૬૯	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન સોફ્ટવેર પ્રોગ્રામિંગ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૧ વર્ષ(નોન એન્જિ.)
૭૦	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન ફાઇનાન્સિયલ એડવાઈઝિંગ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ અથવા પોલીટેકનીક ડિપ્લોમા પાસ ૧ વર્ષ(નોન એન્જિ.)
૭૧	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન ટૂલ ટેકનોલોજી	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૭૨	ટેલિફોન મોબાઈલ ફોન રિપેરીંગ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ છ માસ (એન્જિ.)

કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક - ૨૦૧૭

ક્રમ નં	વ્યવસાયનું નામ	ન્યુનતમ શૈક્ષણિક લાયકાત અભ્યાસક્રમની મુદત અને પ્રકાર ધોરણ ૧૦ની લાયકાતવાળા અભ્યાસક્રમો
૭૩	ઓફસેટ પ્રિન્ટર	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૧ વર્ષ(નોન એન્જિ.)
૭૪	સ્ટેનો કમ કોમ્પ્યુ. ઓપરેટર (અંગ્રેજી)	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ (અંગ્રેજી વિષય સાથે) ૧ વર્ષ(નોન એન્જિ.)
૭૫	પ્લેટ મેકર	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ (ગણિત અને વિજ્ઞાન વિષય સાથે) ૧ વર્ષ(નોન એન્જિ.)
૭૬	સ્ટેનો કમ કોમ્પ્યુ. ઓપરેટર (ગુજરાતી)	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ (ગુજરાતી વિષય સાથે) ૧ વર્ષ(નોન એન્જિ.)
૭૭	કોમ્પ્યુ. એડેડ ક્વાર્ટર્સ વોય કમ મોબાઈલ ફોન મિકે.	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૭૮	કોમ્પ્યુ. એડેડ ડ્રેસ મેકિંગ એન્ડ ડ્રેસ ડિઝાઈન	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૧ વર્ષ(નોન એન્જિ.)
૭૯	મેડિકલ ઇલેક્ટ્રીસિયન મિકેનિક	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ તથા N.C.V.T. પેટર્નના R.M.T.V / ELECTRO.MECH. / ELECTRICIAN ટ્રેડ પૈકી કોઈપણ એક ટ્રેડ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૮૦	સ્ટેનોગ્રાફી ગુજરાતી	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ (ગુજરાતી વિષય સાથે) ૧ વર્ષ
૮૧	ફૂડ એન્ડ બેવેરેજીસ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ (અંગ્રેજી વિષય સાથે) અથવા તેની સમકક્ષ છ માસ
૮૨	ફૂડ પ્રોડક્શન(કોન્ટીનેન્ટલ/ઈન્ડિયન/ પંજાબી/ચાઈનીઝ)	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ (અંગ્રેજી વિષય સાથે) અથવા તેની સમકક્ષ છ માસ
૮૩	હાઉસ કિપીંગ એન્ડ બેકરી	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ (અંગ્રેજી વિષય સાથે) અથવા તેની સમકક્ષ છ માસ
૮૪	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન મશીન ટૂલરૂમ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ: ૧૦ પાસ (ગણિત, વિજ્ઞાન, અંગ્રેજી વિષય સાથે)(૫૦ ટકા ગુણ આવશ્યક અને અનામત કેટેગરી માટે ૪૦ ટકા ગુણ) ૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૮૫	ફાયરમેન	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૮૬	સેફ્ટી એન્ડ સીક્યોરીટી મેન.	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૮૭	લીફ્ટ મેન્ટેનન્સ	મિકેનિક ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ (વિજ્ઞાન પ્રવાહ અથવા I.T.I ઇલેક્ટ્રિશિયન પાસ) ૧ વર્ષ (એન્જિ.)

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર

ક્રમ નં	વ્યવસાયનું નામ	ન્યુનતમ શૈક્ષણિક લાયકાતઅભ્યાસકર્મની મુદત અને પ્રકાર
૮૮	ઓફસેટ પ્રિન્ટર એન્ડ પેકેજર્સ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૮૯	ઇલેક્ટ્રિકલ એપ્લાયન્સિસ રીપેરર	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૯૦	કોમ્પ્યુનિકેશન એન્ડ સ્પોકન ઈંગ્લિશ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૩ માસ
૯૧	ઓટોમાઈલ બોડી રિપેરર	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૯૨	ઓટોમાઈલ પેઈન્ટ રિપેરર	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૯૩	સેલ્સ આસિસ્ટન્ટ(રિટેઈલ)	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૧ વર્ષ (નોન એન્જિ.)
૯૪	શીપ બિલ્ડિંગ ટેકનિશિયન	ધો. ૧૦ પાસ+ ITI વેલ્ડર, ફીટર પાસ ૯ માસ
૯૫	મરિન ઇલેક્ટ્રિશિયન એડવાન્સ	ધો. ૧૦ પાસ+ ITI ઇલેક્ટ્રીશીયન, વાયરમેન પાસ ૯ માસ
૯૬	પાઈપ ફીટર મરિન	ધો. ૧૦ પાસ + ITI ફીટર, પ્લમ્બર પાસ ૯ માસ
૯૭	સ્પશિયલ પરપઝ વ્હીકલ એન્ડ કેઈન ઓપરેટર	ધો. ૧૦ પાસ + ITI મોટર મીકે., મીકે. ડીઝલ પાસ ૯ માસ
૯૮	શીટમેટલ ટેકનિશિયન	ધો. ૧૦ પાસ + ITI શીટ મેટલ પાસ ૯ માસ
૯૯	કાર પેન્ટર એન્ડ જોઈનર	ધો. ૧૦ પપાસ + ITI કાર પેન્ટર પાસ ૯ માસ
૧૦૦	શીપ બિલ્ડિંગ ટેકનિશિયન એડવાન્સ	ધો. ૧૦ પાસ + ITI વેલ્ડર, ફીટર પાસ ૯ માસ
૧૦૧	ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ મિકેનિક પાવર પ્લાન્ટ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૧૦૨	ઇલેક્ટ્રિશિયન પાવર પ્લાન્ટ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ: ૧૦ પાસ ૨ વર્ષ (એન્જિ.)
૧૦૩	ફાર્માસ્યુટિકલ મશીનરી મિકેનિક	ધોરણ ૧૦ પાસ+ ITI FT/ET/RFM/IM પાસ ૯ માસ (એન્જિ.)
૧૦૪	ડોમેસ્ટીક હોમ એપ્લાયન્સ રિપેરિંગ	ધોરણ: ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ:૧૦ પાસ ૧ વર્ષ(નોન એન્જિ.)
	ધોરણ:૭ તથા ૮ની લાયકાતવાળા અભ્યાસક્રમો	
૧૦૫	પ્લમ્બિંગ આસિસ્ટન્ટ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ:૮ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૧૦૬	મરિન એન્જિનિયરિંગ ટેકનીશીયન	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ:૮ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૧૦૭	ટુ વ્હીલર ઓટો રીપેરર	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ:૮ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૧૦૮	સ્યુઈંગ મશીન ઓપરેટર	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ:૮ પાસ ૩ માસ
૧૦૯	આર્મેચર મોટર રિવાન્ડિંગ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ:૭ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૧૧૦	મેન્સ એન્ડ વુમન ગારમેન્ટ મેકિંગ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ:૭ પાસ ૧ વર્ષ(નોન એન્જિ.)
૧૧૧	જનરલ મિકેનિક	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ:૭ પાસ ૨ વર્ષ (એન્જિ.)

કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક - ૨૦૧૭

ક્રમ નં	વ્યવસાયનું નામ	ન્યુનતમ શૈક્ષણિક લાયકાતઅભ્યાસક્રમની મુદત અને પ્રકાર ધોરણ ૧૦ની લાયકાતવાળા અભ્યાસક્રમો
૧૧૨	વેલ્ડર ક્રમ ફેબ્રિકેટર	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૭ પાસ ૧ વર્ષ (એન્જિ.)
૧૧૩	સર્ટિફિકેટ ઈન ડાયમન્ડ ગ્રેડિંગ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૭ પાસ ૩ માસ
૧૧૩ -એ	કન્સ્ટ્રક્શન ટેકનિશિયન	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૮ પાસ ૧ વર્ષ (નોન (એન્જિ.)
	અંધ અપંગ ઉમેદવારો માટે વિશિષ્ટ અભ્યાસક્રમો	
૧૧૪	કોમ્પ્યુટર ઓપરેટર	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૧ વર્ષ
૧૧૫	સ્ટેનોગ્રાફી અંગ્રેજી	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ(અંગ્રેજી વિષય સાથે) ૧ વર્ષ
૧૧૬	ઓફસેટ પ્રિન્ટર	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૧૦ પાસ ૧ વર્ષ
૧૧૭	એમ્બ્રોઇડરી એન્ડ નીડલ વર્ક	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૮ પાસ ૧ વર્ષ
૧૧૮	કટીંગ એન્ડ ટેલરિંગ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૮ પાસ ૧ વર્ષ
૧૧૯	ઓફસેટ પ્રિન્ટિંગ એન્ડ બુક બાન્ડિંગ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૮ પાસ ૧ વર્ષ
૧૨૦	આર્મેચર મોટર રિવાઈન્ડિંગ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૭ પાસ (સૂચિત) ૧ વર્ષ
૧૨૧	ડેસ્ક ટોપ પબ્લિશીંગ ઓપરેટર(ડીટીપી)	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૮ પાસ ૧ વર્ષ
૧૨૨	પ્લમ્બિંગ આસિસ્ટન્ટ	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૮ પાસ ૧ વર્ષ
૧૨૩	ટુ વ્હીલર ઓટો રિપેરર	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૮ પાસ ૧ વર્ષ
૧૨૪	હેર એન્ડ સ્કીનકેર	ધોરણ ૧૦+૨ની પદ્ધતિમાં ધોરણ ૮ પાસ ૧ વર્ષ
૧૨૫	ટેલિફોન ઓપરેટર ક્રમ રિસેપ્શનિસ્ટ	ધોરણ ૧૦ (અંગ્રેજી વિષય સાથે) ૬ માસ

કૌશલ્ય તાલીમને મુખ્ય શિક્ષણધારા સાથે જોડાણ અંગેની નીતિ

શિક્ષણ વિભાગના તા. : ૨/૬/૨૦૧૧ના ઠરાવ ક્રમાંક: મશબ/૧૨૧૧/૫૮૦/૯૪થી જે વિદ્યાર્થીઓએ ધોરણ ૮ પછી ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થા (ITI)નો બે વર્ષ કે તેથી વધુ સમયગાળાનો માન્યતાપ્રાપ્ત કોર્સ કરેલ હોય અને તે માટેની નેશનલ કાઉન્સિલ ફોર વોકેશનલ ટ્રેનિંગ (એન.સી.વી.ટી) અથવા ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓફ વોકેશનલ ટ્રેનિંગ (જી.સી.વી.ટી)ની પરીક્ષા પાસ કરેલ હોય અને જો તેઓ પોતાની પસંદગી અનુસાર ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડની ધોરણ-૧૦ની અથવા ગુજરાત ઓપન સ્કૂલ એકઝામિનેશનની ગુજરાતી તેમજ અંગ્રેજી વિષયની પરીક્ષા પાસ કરે તો તે વિદ્યાર્થીઓને માધ્યમિક શિક્ષણ પછીના અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશના હેતુસર ધોરણ ૧૦ની સમકક્ષ ગણવા ઠરાવ કરવામાં આવેલ છે.

જે વિદ્યાર્થીઓ ધોરણ ૧૦ પાસ કર્યા પછી ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થા (I.T.I)નો બે વર્ષ કે તેથી વધુ સમયગાળાનો માન્યતા પ્રાપ્ત કોર્સ કરેલ હોય અને તે માટેની નેશનલ કાઉન્સિલ ફોર વોકેશનલ ટ્રેનિંગ (એન.સી.વી.ટી) અથવા ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓફ વોકેશનલ ટ્રેનિંગ (જી.સી.વી.ટી)ની પરીક્ષા પાસ કરેલ હોય અને જો તેઓ પોતાની પસંદગી અનુસાર ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડની ધોરણ-૧૨ની અથવા ગુજરાત ઓપન સ્કૂલ એકઝામિનેશનની અંગ્રેજી વિષયની પરીક્ષા પાસ કરે તો તે વિદ્યાર્થીઓને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ પછીના અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશના હેતુસર ધોરણ-૧૨ની સમકક્ષ ગણવા ઠરાવ કરવામાં આવેલ છે.

શિક્ષણ વિભાગના તા. ૩/૫/૨૦૧૨ના ઠરાવ ક્રમાંક:પરચ/૧૦૨૦૧૨/યુઓઆર-૧/સ તથા તા: ૧૦/૫/૨૦૧૨ના સુધારા ઠરાવમાં જણાવ્યા મુજબ ધોરણ ૧૦ પછીના આઈ.ટી.આઈ. પેટર્નના અભ્યાસક્રમો પાસ કરેલ તાલીમાર્થીઓને ડિપ્લોમા એન્જિનિયરિંગના અભ્યાસક્રમોમાં ત્રીજા સેમેસ્ટરમાં પ્રવેશ આપવા ઠરાવ કરવામાં આવેલ છે. પ્રવેશ અંગેનો કાર્યક્રમ તથા પ્રવેશ અંગેની માહિતી www.acpdc.in પરથી મળી શકશે.

સામાન્ય વહીવટ વિભાગના તા: ૧૫/૦૫/૨૦૧૨ના ઠરાવ ક્રમાંક: રવભ/૧૦૨૦૧૧/યુ.ઓ./૧૮૦/કથી જે વિદ્યાર્થીઓએ ધોરણ ૮ પછી ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થા (I.T.I)નો બે વર્ષ કે તેથી વધુ સમયગાળાનો માન્યતા પ્રાપ્ત કોર્સ કરેલ હોય અને તે માટેની નેશનલ કાઉન્સિલ ફોર વોકેશનલ ટ્રેનિંગ (એન.સી.વી.ટી) અથવા ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓફ વોકેશનલ ટ્રેનિંગ (જી.સી.વી.ટી)ની પરીક્ષા પાસ કરેલ હોય અને જો તેઓએ પોતાની પસંદગી અનુસાર ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડની ધોરણ-૧૦ની અથવા ગુજરાત ઓપન સ્કૂલ એકઝામિનેશનની ગુજરાતી તેમજ અંગ્રેજી વિષયની પરીક્ષા પાસ કરેલ હોય તો તેવા ઉમેદવારોને સરકારી નોકરીના હેતુસર ધોરણ ૧૦ની શૈક્ષણિક લાયકાત ધરાવતા હોવાના ગણવા ઠરાવ કરવામાં આવેલ છે.

જે વિદ્યાર્થીઓએ ધોરણ ૧૦ પાસ કર્યા પછી ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થા (I.T.I)નો બે વર્ષ કે તેથી વધુ સમયગાળાનો માન્યતા પ્રાપ્ત કરેલ હોય અને તે માટેની નેશનલ કાઉન્સિલ ફોર વોકેશનલ ટ્રેનિંગ (એન.સી.વી.ટી) અથવા ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓફ વોકેશનલ ટ્રેનિંગ (જી.સી.વી.ટી)ની પરીક્ષા પાસ કરેલ હોય અને જો તેઓએ પોતાની પસંદગી અનુસાર ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડની ધોરણ ૧૨ની અથવા ગુજરાત ઓપન સ્કૂલ એકઝામિનેશનની ગુજરાતી તેમજ અંગ્રેજી વિષયની પરીક્ષા પાસ કરેલ હોય તો તેવા ઉમેદવારોને સરકારી નોકરીના હેતુસર ધોરણ ૧૨ની શૈક્ષણિક લાયકાત ધરાવતા હોવાના ગણવા ઠરાવ કરવામાં આવેલ છે.

ભારત સરકારના શ્રમ અને રોજગાર વિભાગના નેજા હેઠળ, ગુજરાત રાજ્યના શ્રમ અને રોજગાર વિભાગના રોજગાર અને તાલીમ ખાતાની ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થાઓ મારફતે રાજ્યના યુવાધનને વિવિધ વ્યવસાયોને લગતા કૌશલ્યની તાલીમ આપવાની પ્રવૃત્તિ કરવામાં આવે છે. રાજ્યના ઉદ્યોગગૃહોની કુશળ માનવબળની વધતી જતી જરૂરિયાતોને ધ્યાને લઈને ગુણવત્તાસભર અને જરૂરિયાતલક્ષી તાલીમી પ્રશિક્ષણ રાજ્યના યુવાધનને મળી રહે તે માટે રોજગાર અને તાલીમ ખાતાએ બહુઆયામી યોજનાઓ અમલમાં મૂકીને જનસાધારણ માટે રોજગારી

અને સ્વરોજગારીના દ્વાર ખોલી આપ્યા છે. જેની રૂપરેખા નીચે મુજબ છે.

(૧) ઔદ્યોગિક તાલીમ કેન્દ્રો (ગ્રાન્ટ ઈન એઈડ) સંસ્થાઓ :

રાજ્ય સરકાર હસ્તકની ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થાઓમાં ચાલતા વ્યવસાયોમાં પ્રવેશ મેળવવા માગતા ઉમેદવારોના ધસારાને ધ્યાનમાં લઈ તથા સરકારી સંસ્થાઓમાંની હાલની મર્યાદિત પ્રવેશ ક્ષમતાને ધ્યાનમાં લઈ રાજ્ય સરકારે સહાયક અનુદાનના ધોરણે ઔદ્યોગિક તાલીમ કેન્દ્રો ચલાવવાની યોજના અમલમાં મૂકી છે. તે અન્વયે જે ખાનગી સંસ્થા, ટ્રસ્ટ વગેરેને આ કારીગર તાલીમ યોજના હેઠળના અભ્યાસક્રમો ચલાવવાની મંજૂરી આપવામાં આવે છે અને આવી સંસ્થાઓને આવર્તક ખર્ચના ૧૦૦ ટકા પ્રમાણે ગ્રાન્ટ આપવામાં આવે છે. હાલ, રાજ્યમાં ૧૧૩ ગ્રાન્ટ ઈન એઈડ ઔદ્યોગિક તાલીમ કેન્દ્રો કાર્યરત છે. જેમાં ૧૩૮૪૪ બેઠકો ઉપર તાલીમ સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ કરવામાં આવેલ છે.

(૨) સુપીરીયર ટેકનોલોજીના અભ્યાસક્રમો બાબત :

રાજ્યના નવયુવાનોને અદ્યતન ટેકનોલોજીથી તાલીમબદ્ધ કરવા માટે અને ઉદ્યોગગૃહોની માગ અનુસાર આધુનિક ટેકનોલોજીના સુપીરીયર ટેકનોલોજીના નવા અભ્યાસક્રમો નિરંતર બદલાતી ટેકનોલોજીને ધ્યાને લઈ નવીન ટેકનોલોજીને અનુરૂપ માનવબળની જરૂરિયાત ઉપસ્થિત થયેલ છે જે માટે આ ખાતા દ્વારા ઓટોમોબાઈલ ક્ષેત્રે, સી.એન.સી. ટેકનોલોજી, સોલાર ટેકનોલોજી, કેમિકલ, એન્વાયર્મેન્ટ વગેરે સેક્ટરોમાં કુલ ૨૯ સંસ્થાઓ ખાતે નવીન સુપીરીયર ટેકનોલોજીના વિવિધ સેક્ટરોમાં કુલ ૯૮૪૦ ઉમેદવારોને તાલીમ આપવામાં આવેલ છે.

(૩) કારીગર તાલીમ યોજના (સરકારી ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થા) :

આ યોજનાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ વિવિધ ઉદ્યોગો અને સેવાક્ષેત્રને કુશળ માનવબળ ઉપલબ્ધ કરાવવાનો તેમજ જુદાં જુદાં ક્ષેત્રે વિકસતી જતી ટેકનોલોજી અંગે ઉમેદવારોને તાલીમ આપી, રોજગારી/સ્વરોજગારી મેળવવામાં સહાયભૂત થવાનો છે. આ યોજનાના નિયમન માટે રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ ભારત સરકારની નેશનલ કાઉન્સિલ ફોર વોકેશનલ

ટ્રેનિંગ (એન.સી.વી.ટી) કાર્યરત છે.

મુખ્યત્વે ભારત સરકારના શ્રમ મંત્રાલયની કારીગર તાલીમ યોજના હેઠળ, ગુજરાત રાજ્યની વિવિધ સરકારી/ગ્રાન્ટ ઈન એઈડ/સ્વનિર્ભર ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થાઓમાં છ માસ, એક વર્ષ, બે વર્ષ કે ત્રણ વર્ષ સુધીની, લાંબા ગાળાની મુદતના વિવિધ વ્યવસાયના અભ્યાસક્રમોની તાલીમ આપવામાં આવે છે.

રાજ્યમાં વ્યાવસાયિક તાલીમ માટે વ્યાપક સુવિધાનું નિર્માણ કરવામાં આવેલ છે. જેના ભાગ રૂપે હાલમાં, ૨૮૨ સરકારી ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થાઓ (૧૩૦૭૭૨ બેઠકો), ૧૧૩ ગ્રાન્ટ ઈન એઈડ ઔદ્યોગિક તાલીમ કેન્દ્રો (૧૩૮૪૪ બેઠકો) તથા ૩૮૪ સ્વનિર્ભર ઔદ્યોગિક તાલીમ કેન્દ્રો (૨૬૭૧૫ બેઠકો) મળી કુલ ૭૭૯ સંસ્થાઓમાં કુલ ૧,૭૧,૩૩૧ બેઠકો પ્રાપ્ય છે.

આ યોજના હેઠળ ૧૧૧ એન.સી.વી.ટી. પેટર્નના વ્યવસાયોની તેમજ રાજ્ય કક્ષાની ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓફ વોકેશનલ ટ્રેનિંગ (જી.સી.વી.ટી) પેટર્ન હેઠળના ૬૫ વ્યવસાયોની તાલીમ સરકારી ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થાઓ (આઈ.ટી.આઈ), ગ્રાન્ટ ઈન એઈડ/સ્વનિર્ભર ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થાઓ, સરકારી ટેકનિકલ હાઈસ્કૂલો વગેરે સંસ્થાઓ ખાતે આપવામાં આવે છે.

આ યોજના અન્વયે એન.સી.વી.ટી. પેટર્નના તેમજ જી.સી.વી.ટી. પેટર્નના ઉપલબ્ધ વ્યવસાયો અને તેના ટ્રેડ કોડ તથા જરૂરી ન્યુનતમ શૈક્ષણિક લાયકાત, તાલીમનો સમયગાળો વગેરેની વિગતો વેબસાઈટ ઉપર દર્શાવેલ છે. તદઅનુસાર, ઓછામાં ઓછી ૧૪ વર્ષની વય ધરાવતો કોઈપણ ઉમેદવાર કે જે ધો. ૭થી ૧૨ સુધીની લાયકાત ધરાવતી હોય તે લાયકાત અનુસારના વ્યવસાયમાં મેરિટના આધારે પ્રવેશ મેળવી ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થાઓમાં વ્યાવસાયિક તાલીમ પ્રાપ્ત કરી શકે છે.

સામાન્ય રીતે ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થાઓનું પ્રવેશ સત્ર ઓગસ્ટ માસથી શરૂ થતું હોય છે. જે અંતર્ગત, રોજગાર અને તાલીમ ખાતા દ્વારા દર વર્ષના મે-જૂન માસમાં એસ.એસ.સી.ના પરિણામના એકાદ સપ્તાહમાં

વર્તમાનપત્રોમાં પ્રવેશ અંગેની જાહેરાત પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવે છે. સંબંધિત પ્રવેશ સત્રમાં વિવિધ વ્યવસાયમાં ભરવાપાત્ર બેઠકો, સંસ્થાઓ તેમજ વ્યવસાયોની યાદી, પ્રવેશ લાયકાત તેમજ વ્યાવસાયિક તાલીમ સંબંધિત અન્ય બાબતોની વિગતવાર માહિતી સંબંધિત માહિતી પુસ્તિકા રોજગાર અને તાલીમ ખાતા દ્વારા પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે. રોજગાર અને તાલીમ ખાતાની વેબસાઈટ (૧) <http://www.talimrojgar.rog> (૨) <http://itiadmission.guj.nic.in> (૩) <http://itiadmission1.guj.nic.in> ઉપર ઓનલાઈન એપ્લિકેશન માંગવામાં આવે છે, આવેલ એપ્લિકેશન પૃથક્કરણ કરી મેરિટ તૈયાર કરવામાં આવે છે. મેરિટના આધારે પ્રવેશ મેળવવાપાત્ર ઉમેદવારોને રૂબરૂ મુલાકાત માટે બોલાવવામાં આવે છે અને મેરિટના આધારે મળવાપાત્ર વ્યવસાયની ઉપલબ્ધ ખાલી બેઠક ઉપર પ્રવેશ આપવામાં આવે છે.

અપંગ ઉમેદવારો, મહિલાઓ, અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિના ઉમેદવારોને ટ્યૂશન ફી ભરવામાં મુક્તિ આપવામાં આવે છે. તદ્દુપરાંત આવકમર્યાદાને ધ્યાને લઈને સંસ્થા ખાતે મંજૂર બેઠકોના ૩૩.૦૩ ટકા તાલીમાર્થીઓ પ્રવર્તમાન નિયમોનુસાર વૃત્તિકા (સ્ટાઈપેન્ડ) પણ આપવામાં આવે છે. તેમજ અ.જ.જા/અ.જા/સા.શૈ.પ. વગેરે કેટેગરીના તાલીમાર્થીઓને રાજ્ય સરકારના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા વિભાગ/ આદિજાતિ વિકાસ વિભાગ હેઠળ કાર્યરત અનુક્રમે અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ/વિ.જા. કલ્યાણ/અનુ.જનજાતિ કલ્યાણ ખાતાઓ દ્વારા પણ નિયત દરે શિષ્યવૃત્તિ આપવામાં આવે છે.

છાત્રાલયની સુવિધાઓ : રાજ્યની ૪૮ સરકારી ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થાઓ ખાતે છાત્રાલયની સગવડ છે. જેમાં રૂ. ૨૫૦/- અનામત રકમ તથા રૂ. ૫૦/- છ માસિક સર્વિસ ચાર્જ સાથે તાલીમાર્થીને પ્રવેશ આપવામાં આવે છે. અનામતની રકમ તાલીમાર્થીઓ હોસ્ટેલ છોડી જાય ત્યારે પરત કરવામાં આવે છે.

તાલીમ અને સલામતી : ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થાઓ ખાતે મુખ્યત્વે, એન.સી.વી.ટી/ જી.સી.વી.ટી માન્ય

અભ્યાસક્રમોમાં નિયત કર્યા અનુસાર સૈદ્ધાંતિક અને પ્રાયોગિક તાલીમ આપવામાં આવે છે. જે પૈકી વિવિધ વ્યવસાયોની પ્રાયોગિક તાલીમ દરમ્યાન તાલીમાર્થીઓને વિવિધ યંત્રો તથા ઉપકરણો સાથે કામ કરવું પડે છે. જે દરમ્યાન અકસ્માતની સંભાવના વધી જતી હોય છે. જેના કારણે તાલીમાર્થીને જીવ ગુમાવવો પડે અથવા તો સમગ્ર જીવન અપંગ/અશક્ત તરીકે વિતાવવું પડે. આવા સંજોગોમાં ઉપરોક્ત જોખમ સામે રક્ષણ આપવા અને યોગ્ય વીમા કવચ પૂરું પાડવા માટે ગુજરાત સામૂહિક જૂથ (જનતા) અકસ્માત વીમાયોજના રૂપિયા એક લાખની મર્યાદામાં ૧લી એપ્રિલ, ૨૦૦૮થી સરકારશ્રી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ છે. સરકારી ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થાઓ ખાતે આપવામાં આવતી વિવિધ વ્યવસાયોની પ્રાયોગિક તાલીમ દરમ્યાન તાલીમાર્થીઓને કાચો માલ-સામાન પૂરો પાડવામાં આવે છે. તાલીમ દરમ્યાન જરૂરી સાધનો તાલીમાર્થીઓને આપવામાં આવે છે. જે તાલીમ પૂર્ણ થયે સંસ્થામાં પરત જમા કરાવવાના રહે છે.

(૪) બાંધકામ ક્ષેત્રની તાલીમ :

બાંધકામ વ્યવસાય સાથે સંકળાયેલા અસંગઠિત ક્ષેત્રના કામદારોને તાલીમ માટે કુલ ૨૫ સંસ્થાઓમાં કન્સ્ટ્રક્શન સ્કીલ તાલીમ કેન્દ્રો સ્થાપવામાં આવેલા છે. જેમાં આ

કામના ટૂંકા ગાળાના વ્યવસાયોમાં તાલીમ આપવામાં આવે છે. જે (૧) બાર બેન્ડિંગ (૨) સ્કે ફોર્મિંગ (૩) પ્લમ્બિંગ અને સેનિટેશન (૪) ફોર્મ વર્ક કારપેન્ટરી (૫) કન્સ્ટ્રક્શન ઈલેક્ટ્રીશિયન અને વાયરમેનના વ્યવસાયોમાં અસંગઠિત ક્ષેત્રના કામદારોને અઘતન તાલીમ આપવા માટેની સુવિધા ઉપલબ્ધ કરવામાં આવેલ છે. મોડ્યુલ એમ્પ્લોયેબલ સ્કીમ

MES :

ભારત સરકારના શ્રમ અને રોજગાર મંત્રાલય (DGET) , નવી દિલ્હી દ્વારા કૌશલ્ય વિકાસ પહેલ શક્તિ યોજના (SDIS) આધારિત મોડ્યુલર એમ્પ્લોયેબલ સ્કીલ (MES) યોજના વર્ષ ૨૦૦૭-૦૮થી શરૂ કરેલ છે. રાજ્યમાં અસંગઠિત ક્ષેત્રમાં રોકાયેલ કામદારો, શાળાકીય શિક્ષણ અધવચ્ચે છોડી જનાર કારખાનામાં કામ કરતાં કામદારો કે જેઓ તે પૂરતું કૌશલ્ય ધરાવતા નથી તેવા ઉમેદવારો આ યોજના હેઠળ તાલીમ મેળવી એન.સી.વી.ટી. પ્રમાણપત્ર મેળવી શકે. આ માટે ગુજરાતમાં હાલમાં ૭૬૮ વોકેશનલ ટ્રેનિંગ પ્રોવાઈડર (VTP)ને માન્યતા આપવામાં આવેલ છે. હાલમાં આ યોજના માટે ગુજરાત ખાતે ડીજીઈટી, નવી દિલ્હી દ્વારા પ્રમાણિત કરેલ ૬૧ સેક્ટર અને ૫૭૮ વ્યવસાયોમાં તાલીમ આપવામાં આવેલ છે.

(૬) વ્યવસાયલક્ષી શિક્ષણ અને તાલીમનું મહત્વ:

રાષ્ટ્ર તથા રાજ્યનું યુવાધન રોજગારી, સ્વરોજગારી મેળવવા માટે પગભર થાય અને ગૌરવપૂર્ણ આજીવિકા મેળવી શકે તે માટે પર્યાપ્ત શિક્ષણની આવશ્યકતા છે. જેમાં સાહજિક રીતે યુવાધન એસ.એસ.સી., એચ.એસ.સી અને ત્યારબાદ મહદ્અંશે વિનયન, વાણિજ્ય, વિજ્ઞાન અથવા અન્ય વિદ્યાશાખાના સ્નાતક/અનુસ્નાતકની લાયકાત હાંસલ કરી સરકારી, ખાનગી ક્ષેત્રમાં નોકરી/રોજગારી મેળવવાની અપેક્ષા રાખતો હોય છે. પરંતુ આ પ્રકારની રાબેતા મુજબની શૈક્ષણિક લાયકાતોના સહારે રોજગારી મેળવવાની તકો મર્યાદિત છે અથવા તો ઉચ્ચાંક સાથે ઉચ્ચ લાયકાતો મેળવ્યા બાદ પણ રોજગારીની સીમિત તકોનું નિર્માણ થાય છે. જ્યારે બીજી બાજુ ઓછી લાયકાત ધરાવતા, અર્ધશિક્ષિત, સ્કૂલડ્રોપ આઉટ, સામાન્ય શિક્ષણમાં સરેરાશ દેખાવ કરનારા, ટેકનિકલ જ્ઞાનમાં રુચિ ધરાવતા તેમજ વ્યાવસાયિક કૌશલ્ય પ્રાપ્ત કરી ઉદ્યોગજગતમાં, જીવનજરૂરી વ્યવસાયોમાં, કૌશલ્ય દ્વારા રોજગારી/સ્વરોજગારી મેળવવાની અપેક્ષા સેવતો વર્ગ પણ છે અને જે ગતિએ વિશ્વમાં ઔદ્યોગિકીકરણનો વ્યાપ વધી રહેલ છે, ટેકનોલોજીમાં પરિવર્તન આવી રહેલ છે તે જોતા

આવા કૌશલ્યબદ્ધ વર્ગની/ કુશળ માનવબળની રાજ્ય, રાષ્ટ્રીય તેમજ વૈશ્વિક સ્તરે પણ વિપુલ પ્રમાણમાં માગ/જરૂરિયાત ઉપસ્થિત થાય છે. આ તમામ બાબતોની સમતુલા અને સમન્વય રૂપે કૌશલ્ય તાલીમનું અનોખું મહત્વ છે.

(૭) સ્વનિર્ભર તાલીમ સંસ્થાઓ માટેની યોજના:

રાજ્યમાં વ્યાવસાયિક તાલીમની સુવિધાઓનું વિસ્તૃતીકરણ કરવા સારુ સ્વરોકાણથી એન.સી.વી.ટી. / જી.સી.વી.ટી. અભ્યાસક્રમો સ્વનિર્ભર ધોરણે ચલાવવા જાહેર ટ્રસ્ટો/પબ્લિક લિ. કંપનીઓને વર્ષ ૧૯૯૯-૨૦૦૦ના વર્ષથી માન્યતા આપવાનું શરૂ કરેલ છે. હાલમાં ૩૮૪ સંસ્થાઓમાં સ્વનિર્ભર ધોરણે ૨૬૭૧૫ બેઠકો ઉપર તાલીમ સુવિધા મંજૂર થયેલ છે.

(૮) મોટર ડ્રાઈવિંગ સ્કૂલ:

રાજ્યની ૪૪ સરકારી ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થાઓમાં સરકારી મોટર ડ્રાઈવિંગ સ્કૂલની સ્થાપના કરવામાં આવેલી

છે. તદુપરાંત ૪૫ કૌશલ્યવર્ધન તાલીમ કેન્દ્રોમાં પણ મોટર ડ્રાઈવિંગ સ્કૂલ શરૂ કરવામાં આવેલ છે. આમ કુલ ૮૯ મોટર ડ્રાઈવિંગ સ્કૂલોમાં યોગ્ય, સલામત અને પદ્ધતિસરનું મોટર ડ્રાઈવિંગ શીખવવામાં આવે છે.

ઈ/યા મદદનીશ નિયામક (રોજગાર), મેઘાણીનગર

અમદાવાદ

કૌશલ્યવર્ધન કેન્દ્રો દ્વારા રોજગાર - સ્વરોજગાર નિર્માણ

- રંજના વિજય વર્ગીય

રાજ્યમાં અસંગઠિત ક્ષેત્રે વંશપરંપરાગત ધંધાવાળા, પૂરતું શિક્ષણ ન મેળવવાને કારણે, સામાજિક પરિસ્થિતિઓના લીધે કુટુંબનુ ભરણપોષણ કરવા માટે તથા અલ્પ શિક્ષણ ધરાવતા યુવાનો/યુવતીઓ જોડાયેલા હોય છે. આ લોકો પાસે જ્ઞાન હોય છે પરંતુ પ્રમાણપત્ર ન હોવાને લીધે તેમને વેતન ઓછું મળે છે અને સ્કીલ હોવા છતાં અનસ્કીલ ગણાય છે. આવા જનસમુદાયને ધરઆંગણે તાલીમ આપી પ્રમાણિત કરવા તેમજ વિવિધ કૌશલ્ય ધરાવતી માનવશક્તિને તાલીમબદ્ધ કરવા કૌશલ્યવર્ધન કેન્દ્ર યોજનાનો રાજ્યમાં કૌશલ્ય અભિયાનના ભાગરૂપે રોજગાર અને તાલિમ કમિશનરની કચેરી દ્વારા ૫૦૦ કૌશલ્યવર્ધન કેન્દ્રો શરૂ કરેલ છે.

રાજ્યના દિનપ્રતિદિન થતા વિકાસને ધ્યાને લઈ, રાજ્યના સર્વાંગી વિકાસ, આર્થિક પ્રગતિ અને સામાજિક વિકાસ માટે જ્ઞાનની સાથોસાથ કૌશલ્ય એ ગતિશીલ પરિબળ છે. વૈશ્વિકીકરણ અને પરિવર્તનશીલ તકનીકી બદલાવની નિરંતર ગતિ માટે વિશિષ્ટ અને વિવિધ કૌશલ્ય ધરાવતી માનવશક્તિની ગુજરાતને જરૂરિયાત છે.

યોજનાનો હેતુ:

કૌશલ્ય અભિયાનના ભાગરૂપે આ યોજના થકી વ્યવસાયલક્ષી તાલીમને ગ્રામ્ય કક્ષા સુધી પ્રથમ પ્રાધાન્ય આપવા માટે રાજ્યના અર્બન વિસ્તારના ગામોનો સમાવેશ કરી સંગઠિત ક્ષેત્રની સાથોસાથ અસંગઠિત ક્ષેત્રમાં પણ કૌશલ્ય ધરાવતા કે ન ધરાવતા ગરીબ, અલ્પશિક્ષિત, ગ્રામજનો તથા ખાસ કરીને મહિલાઓને રોજગાર/સ્વ-રોજગારલક્ષી પ્રમાણિત તાલીમ આપવાનો તેમજ રોજગારી/સ્વરોજગારી મેળવી શકે તેવા લઘુત્તમ કૌશલ્ય જૂથને તારવી કોઈ ચોક્કસ સેક્ટરના વિવિધ મોડ્યુલને ભેગા કરી ગ્રામજનોને તાલીમબદ્ધ કરવાનો હેતુ રહેલો છે.

આ યોજનાનો લાભ નીચેના સમૂહને મળે છે.

- ૧૪ વર્ષની ઉપરની કોઈ પણ વ્યક્તિ આ યોજનાનો

લાભ મેળવી શકશે.

- ધો.-૫ પછી શાળાનું ભણતર પૂર્ણ ન કરી શકેલ ઉમેદવારોને કૌશલ્ય તાલીમ
- ડિસ એડવાંટેજ ગ્રૂપને યોજનાનો લાભ.
- ગ્રામ કક્ષાના યુવાનો તથા મહિલાઓને તેમની જરૂરિયાત મુજબ ધરઆંગણે તાલીમ.
- વંશપરંપરાગત કારીગરને તેના કૌશલ્ય મુજબ તાલીમ આપી તેમના કૌશલ્યને પ્રમાણિત કરવા.
- સ્થાનિક ઉદ્યોગોની જરૂરિયાત મુજબ સ્થાનિક યુવાન/યુવતિઓને તાલીમબદ્ધ કરી રોજગાર / સ્વરોજગાર સક્ષમ બનાવવા કૌશલ્યવર્ધન કેન્દ્ર
- ૧૫મી ઓગસ્ટ ૨૦૧૦ના રોજથી અમલીકરણ હાલમાં ૫૦૦ કૌશલ્ય વર્ધન કેન્દ્રો કાર્યરત છે.

અમલીકરણ:

રાજ્યમાં વર્ષ ૨૦૧૦-૧૧માં ૧૫૦, વર્ષ ૨૦૧૧-૧૨માં ૧૫૦, વર્ષ ૨૦૧૨-૧૩માં ૩૫ તેમજ વર્ષ ૨૦૧૩-૧૪માં ૧૬૫ મળી કુલ ૫૦૦ કૌશલ્યવર્ધન તાલીમ કેન્દ્રો શરૂ કરવામાં આવેલ છે.

જે તે સ્થળની સ્થાનિક ભૌગોલિક પરિસ્થિતિ, ઔદ્યોગિક અને કૃષિવિકાસ, સ્થાનિક સ્કીલની જરૂરિયાત વગેરે જેવા પરિબળોને ધ્યાને લઈ આ યોજનામાં WISH (W-WOMEN ORIENTED, I- INDUSTRY ORIENTED, S-SOFT SKILL અને H-HARD CORE COURSES) એપ્રોચથી અંદાજે ૭૦ જુદા જુદા વ્યવસાયમાં તાલીમ આપવાનો અભિગમ રહેલ છે. હાલમાં જે સેક્ટરના અભ્યાસક્રમ ઉપલબ્ધ છે તે મુખ્યત્વે નીચે દર્શાવેલ છે.

આઈ.ટી., ઓટોમોબાઈલ, એગ્રીકલ્ચર, બ્યુટી કલ્ચર એન્ડ હેર ડ્રેસીંગ, ઈલેક્ટ્રિકલ, ફેબ્રિકેશન, ગારમેન્ટ મેકિંગ, સોફ્ટ સ્કીલ, ઈલેક્ટ્રોનિક્સ, કન્સ્ટ્રક્શન,

રેફ્રીજરેશન એન્ડ એરકન્ડિશનિંગ સેક્ટરને લગતા ટૂંકાગાળાના વ્યવસાયોમાં તાલીમ આપવામાં આવે છે. આ તાલીમ યોજના હેઠળ ખાસ કરીને ગ્રામ્ય કક્ષાએ કિશોરીઓ, મહિલાઓને પોતાના રહેઠાણથી નજીક જ અનુકૂળ સમયે તાલીમ ઉપલબ્ધ થવાના કારણે તેમને ખૂબ જ ઉપયોગી જણાયેલ છે.

તાલીમ અને પરીક્ષા ફી:

- તાલીમ ફી રૂ. ૫૦/- પ્રતિ માસ
- અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ, મહિલાઓ, અપંગ તથા BPL લાભાર્થીઓને તાલીમ ફીમાંથી મુક્તિ.
- GCVની પરીક્ષા ફીમાંથી તમામ ઉમેદવારોને મુક્તિ.
- ૫૦૦ કૌશલ્યવર્ધન કેન્દ્રોની માહિતિ આ સાથે સામેલ છે.
- રાજ્યમાં ૪૫ કૌશલ્યવર્ધન કેન્દ્રોમાં મોટર ડ્રાઈવિંગની તાલીમ શરૂ કરવામાં આવેલ છે.

પ્રમાણપત્ર:

આ યોજના હેઠળ GCVT પેટર્નના અભ્યાસક્રમોમાં તાલીમ મેળવી સફળ થનારને ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓફ વોકેશનલ ટ્રેનિંગ ગાંધીનગર (GCVT) દ્વારા તેમજ MES-NCVT પેટર્નના અભ્યાસક્રમોમાં તાલીમ મેળવી સફળ થનારને ડી.જી.ઈ. એન્ડ ટી નવી દિલ્હી તરફથી પ્રમાણપત્ર એનાયત કરવામાં આવે છે.

તાલીમ પદ્ધતિ:

- ધો ૫ પાસ ૧૪ વર્ષ કે તેથી વધુ ઉંમરના યુવક/યુવતીઓને પ્રવેશ.
- દરેક અભ્યાસક્રમમાં રોજગારલક્ષી કૌશલ્યનો સમાવેશ.
- અનસૂચિત જાતિ/અનસૂચિત જનજાતી / મહિલા / વિકલાંગ / બીપીએલ માટે નિ:શુલ્ક તાલીમ. જ્યારે સામાન્ય ઉમેદવારો માટે નજીવી રૂ. ૫૦/- ફી.
- તાલીમ માટે કોઈ ઉપલી વયમર્યાદા નહીં.
- સ્થાનિક જરૂરિયાતોને ધ્યાને લઈ ટૂંકા ગાળાના અભ્યાસક્રમમાં તાલીમ.
- જાહેર વહીવટ ક્ષેત્રે ઉત્કૃષ્ટ કામગીરી કરવા બદલ

કૌશલ્યવર્ધન કેન્દ્ર યોજનાને વર્ષ ૨૦૧૧-૧૨ માટેનો પ્રધાનમંત્રીશ્રી એવોર્ડ એનાયત થયેલ છે.

પ્રમાણપત્ર :-

રાજ્ય કક્ષાના અભ્યાસક્રમોમાં તાલીમ મેળવેલ તાલીમાર્થીઓને ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓફ વોકેશનલ ટ્રેનિંગ (GCVT) તેમજ ભારત સરકારશ્રીની Modular Employable Scheme (MES) હેઠળ ટૂંકા ગાળાના વ્યવસાયોમાં તાલીમ મેળવેલ તાલીમાર્થીઓને NCVT દ્વારા પ્રમાણપત્ર એનાયત કરવામાં આવે છે.

સિદ્ધિઓ :-

રાજ્યના સ્વર્ણિમ વર્ષના સ્વર્ણિમ સંકલ્પ રૂપે વર્ષ ૨૦૧૦-૧૧ માં ૧૫ ઓગસ્ટ-૨૦૧૦થી ૧૫૦ કૌશલ્યવર્ધન તાલીમ કેન્દ્રો શરૂ કરવામાં આવેલ હતા. ત્યારબાદ વર્ષ ૨૦૧૧-૧૨માં નવા ૧૫૦, વર્ષ ૨૦૧૨-૧૩માં નવા ૩૫ તથા વર્ષ ૨૦૧૩-૧૪માં ૧૬૫ કૌશલ્યવર્ધન તાલીમ કેન્દ્રો શરૂ કરવામાં આવેલ છે. આમ રાજ્યમાં કુલ ૫૦૦ કેન્દ્રો કાર્યરત છે. આ કેન્દ્રો ખાતે વર્ષ ૨૦૧૦-૧૧ થી ચાલુ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬ સુધી માહે જાન્યુઆરી-૨૦૧૬ અંતિત કુલ ૧૫,૦૪,૭૬૬ લાભાર્થીઓને તાલીમ આપવામાં આવેલ છે. જેમાં મહિલા લાભાર્થીઓની સંખ્યા ૮,૫૭,૪૭૮ (૬૪ ટકા) છે.

કૌશલ્યવર્ધન તાલીમ કેન્દ્રો દ્વારા વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬માં ૧,૬૭,૧૩૩ લાભાર્થીઓને તાલીમ આપવામાં આવેલ છે. જેમાં મહિલા લાભાર્થીઓની સંખ્યા ૧,૧૪,૮૧૩ (૬૮ ટકા) છે.

ધ્યાનમાં રાખવા જેવી વિગતો

- ધો. ૧૦, ધો. ૧૨ અથવા તો સ્નાતક બાદ સાંપ્રત બનાવો, ઘટનાઓ વિશે સતત અપડેટ રહેવા માટે પ્રતિયોગિતા દર્પણ, મનોરમા યર બુક, દૈનિક પેપરો વગેરેનો નિયમિત અભ્યાસ કરતા રહો. તે ખૂબ ઉપયોગી પુસ્તકો થશે.
- અંગ્રેજી ભાષા આજના યુગમાં મહત્વની છે. તેથી તેની જાણકારી ગમે ત્યારે તમારો પ્લસ પોઈન્ટ બની શકે છે. ખાસ કરીને ઈંગ્લિશ સ્પિકિંગનો મહાવરો કેળવવો.
- અંગ્રેજી ઉપરાંત, અન્ય વધારાની કોઈ વિદેશી ભાષા જેવી કે, જર્મન, ફ્રેન્ચ, સ્પેનિશ, જાપાનીઝ, મંડેરિયન શીખી લેવી જોઈએ. તમારી કારકિર્દીમાં સફળતાનું એક મોરપીંછ ઉમેરાશે.
- ધો. ૧૦ અથવા ધો. ૧૨થી જ કારકિર્દીનો 'ગોલ' નક્કી કરી લેવો હિતાવહ છે. ગોલ નક્કી કરવાના ખૂબ જ ફાયદા તમને પાછળથી જાણવા મળશે. તેનાથી તમારું વિઝન અને મિશન સ્પષ્ટ થઈ જશે. કારકિર્દીનો માર્ગ એક્સપ્રેસ વે જેવો બની જશે.
- કારકિર્દીમાં મેઈન સ્ટ્રીમની સાથે સાથે તમારી મૌલિકતા, સર્જનાત્મકતા, હુન્નર, કલાને પણ ઓળખો. આ બધા ગુણો તમારા શોખને પોષશે. તેનાથી તમારી કારકિર્દી નવો જ વળાંક લે તેવું પણ બની શકે.
- કારકિર્દીમાં સફળ થવાનું એક સોનેરી સૂત્ર આ પણ છે. “જે ક્ષેત્રમાં જોડાયેલા હોવ તેમાં હંમેશા શ્રેષ્ઠ બનવાનો પ્રયાસ કરો” એટલે કે, જો તમારે પત્રકાર બનવું હોય તો પત્રકારત્વ જગતની સાથે સંકળાયેલાં તમામ પાસા, પ્રવાહો, નવી ટેકનોલોજી, પરિવર્તનો, પડકારો વિશે સુસજ્જ બનો. તેનાથી તમારામાં પોતાના ક્ષેત્રનો આત્મવિશ્વાસ કેળવાશે, જે તમને ટોચ પર લઈ જશે.
- ધો. ૧૦, ધો. ૧૨ કારકિર્દીના પથ પર પ્રયાણ કરવા માટેના મહત્વના માઈલ સ્ટોન છે. તેથી ચીલાચાલુ અને સરળ રસ્તા ઉપર ચાલવાને બદલે નવો ચીલો, નવી કેડી પસંદ કરી મંજિલે પહોંચવાનો પણ પ્રયાસ કરવો જોઈએ. એટલે કે, કારકિર્દીનાં પરંપરાગત ક્ષેત્રો પસંદ કરવાને બદલે

- જરા હટકે એવા ફિલ્ડમાં પણ પગપેસારો કરવો જોઈએ. તમને કંઈક નવો જ અનુભવ થાય.
- અભ્યાસની સાથે સાથે સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓમાં પણ ભાગ લેવો જોઈએ. IAS / IPS જેવી પરીક્ષાઓમાં હવે ગુજરાતના વિદ્યાર્થીઓ પણ કાઠું કાઢવા લાગ્યા છે. સનદી સેવાની પરીક્ષાની તૈયારીઓ કરવા માટે જરૂરી તાલીમ સ્પીષા અને અન્ય સંસ્થાઓ દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવે છે. જરૂરી સાહિત્ય, વાચન સામગ્રી પૂરતા પ્રમાણમાં મળી રહે છે. અખિલ ભારતીય સનદી સેવાની પરીક્ષાઓમાં સફળ થવા માટે ધો. ૧૨થી જ તૈયારી આરંભી દેવી યોગ્ય છે.
- ઉદ્યોગ સાહસિક બનવા ઈચ્છતા વિદ્યાર્થીઓ માટે હવે વિવિધ વિકલ્પો ઉપલબ્ધ બન્યા છે. ગાંધીનગર જિલ્લામાં ભાટ ગામ નજીક આવેલી ઉદ્યમીતા વિકાસ સંસ્થાન ખૂબ જાણીતું નામ છે. પત્રાચારથી અભ્યાસની પણ સુવિધા છે.
- ફિલ્મ ટેલિવિઝન ક્ષેત્રે કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છુક વિદ્યાર્થીઓ માટે કેરલની કે. આર. નારાયણન નેશનલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ વિઝ્યુઅલ સાયન્સ એન્ડ આર્ટ્સ સંસ્થા મહત્વનાં કોર્સ ઓફર કરે છે. ધો. ૧૨ના આધારે અહીં ત્રણ વર્ષની અવધિવાળા ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમો ઓફર કરવામાં આવે છે. સ્ક્રીપ્ટ રાઈટિંગ એન્ડ ડાયરેક્શન, ઓડિયોગ્રાફી એડિટિંગ, એનિમેશન એન્ડ વિઝ્યુઅલ ઈફેક્ટ, સિનેમેટોગ્રાફી, એક્ટિંગ.
- અમદાવાદમાં ડ્રાઈવ-ઈન રોડ ઉપર આવેલી પ્રતિષ્ઠિત સ્વાયત્ત સંસ્થા ‘મહાત્મા ગાંધી શ્રમ સંસ્થાન’ દ્વારા હ્યુમન રિસોર્સ મેનેજમેન્ટ, ઈન્ડસ્ટ્રિયલ એન્વાયરમેન્ટલ ટેકનોલોજી એન્ડ મેનેજમેન્ટ, સ્ટ્રેટેજિક હ્યુમન રિસોર્સ મેનેજમેન્ટ જેવા પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા કોર્સ ઓફર કરવામાં આવે છે. તેની જોબ વેલ્યુ સારી છે.
- ઘેરબેઠાં પત્રાચારથી ઉર્દૂ ભાષા મફતમાં શીખવા માગતા હોવ તો જામિયા મિલિયા ઈસ્માલિયા યુનિવર્સિટી તક પૂરી પાડે છે. દિલ્હીથી પ્રસિદ્ધ થતા એમ્પ્લોયમેન્ટ ન્યૂઝમાં તેની નિયમિત જાહેરાત પ્રસિદ્ધ થતી રહે છે.

વિશેષ માહિતી

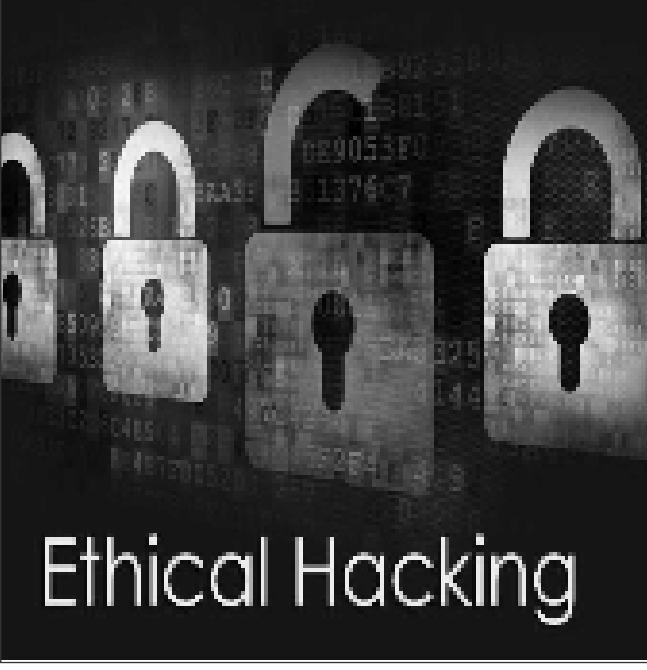
આ વિભાગમાં જુઓ...

ક્રમ	વિષય	લેખક	પાના નં
૧	અપરાધ અવરોધક અધિકલ હેકર : સમાજ અને રાષ્ટ્રસેવા સાથેની નવતર કારકિર્દી	નેહા શર્મા	૧૫૮
૨	ઊર્જાસભર ખેલકૂદનું અને સૂરીલા સંગીતનું ક્ષેત્ર હવે કારકિર્દીનો સુંદર વિકલ્પ	આરતી પંડ્યા	૧૬૨
૩.	પ્રતિષ્ઠિત પ્રીમિયર ઇન્સ્ટિટ્યૂટમાં પ્રવેશ માટે સક્ષમ બનીએ...	તૃપ્તિ ઉપાધ્યાય	૧૬૬
૪.	સંરક્ષણ દળોની ભરતીમાં તાલીમબદ્ધ થવું છે?	સુદેશ અમીન	૧૭૦
૫.	વિદેશી ભાષાનો અભ્યાસ : વૈશ્વિક કારકિર્દીનો અવસર	રાજેન્દ્ર ઉપાધ્યાય	૧૭૨
૬.	સાયબર નિષ્ણાત બની ડિજિટલ વર્લ્ડ સાથે કદમ મિલાવો...	મનન ઠક્કર	૧૭૮
૭	વિવિધ સ્વરોજગારી યોજનાઓ	બી.ડી. જોબનપુત્રા	૧૮૨
૮.	રક્ષાશક્તિ યુનિવર્સિટીના સુરક્ષાલક્ષી અભ્યાસક્રમો	જીગ્નેશ યુનારા	૨૦૨
૯	સિવિલ સર્વિસીસ (IAS, IPS)માં સફળતાનું સ્વપ્ન સેવો અને પૂર્ણ કરો	પંકજ ઔધિયા	૨૦૬
૧૦	ઉચ્ચ અભ્યાસ અને કારકિર્દીનો આધારસ્તંભ શિષ્યવૃત્તિ	રંજના વિજયવર્ગીય	૨૦૮
૧૧	ઉચ્ચ અભ્યાસનું ભારણ ઘટાડે છે એજ્યુકેશન લોન	એસ.આર. વિજયવર્ગીય	૨૧૪
૧૨	વૈજ્ઞાનિક બનવું અઘરું નથી..	ડૉ. અવની ભાયાણી	૨૧૮
૧૩	મલ્ટીમિડિયામાં કારકિર્દી બનાવો	જગદીશ પટેલ	૨૨૨
૧૪.	આ વેબસાઈટ્સ પણ એકવાર જોઈ લેશો	-----	૨૨૪

યુવાનીનો ઉમંગ, લાવશે રંગ જર, સપનાઓ છે સુંદર, સાકાર થશે જર,
સ્વાવલંબનને અપનાવી, પગભર થશું જર, રહેમ નથી માગવી, કારકિર્દી બનાવીશું જર

અપરાધ અવરોધક એથિકલ હેકર : સમાજ અને રાષ્ટ્રસેવા સાથેની નવતર કારકિર્દી

- નેહા શર્મા

આપણે ત્યાં 'હેકર' શબ્દનો ઉલ્લેખ થાય એ સાથે જ લોકોની નજર સામે કોઈ વિલન જેવા માણસનો ચહેરો તરવરવા માંડે છે. તેનું કારણ એ છે કે હેકિંગ શબ્દ આપણે ત્યાં નકારાત્મક રીતે જ લેવાય છે. હેકિંગ એટલે કોઈના સેલફોન, ટેબ્લેટ કે કોમ્પ્યુટર જેવાં ગેજેટ્સમાં ઘૂસીને માહિતી ચોરી લેવી અને પછી તેનો ઉપયોગ કરીને જેના ગેજેટમાં ઘૂસણખોરી કરી હોય તેને ચૂનો લગાડી દેવો એવી સામાન્ય માન્યતા છે. તેના કારણે હેકિંગ શબ્દ સાથે નકારાત્મકતા જોડાઈ ગઈ છે અને હેકિંગ કરનારી વ્યક્તિ ક્રિમિનલ જ હોય તેવું લોકો માને છે. પરિણામે આ ક્ષેત્રમાં પણ કારકિર્દી બનાવી શકાય છે તે વિશે કોઈ વિચારતું જ નથી.

આ માન્યતા ખોટી છે ને વાસ્તવિકતા તો એ છે કે આજે હેકિંગના જાણકાર બનીને તમે ઉજ્જવળ કારકિર્દી બનાવી શકો છો. આ કારકિર્દીમાં કશું ખોટું કે ગેરકાયદેસર કરવાનું નથી હોતું. બલકે તમે હેકર તરીકેની કારકિર્દી બનાવીને દેશ અને સમાજની સેવા કરી શકો છો. સરહદ પર દેશની રક્ષા માટે જાનની બાજી લગાવી દેતો જવાન કે પછી

અપરાધીઓનો ખાતમો કરવા મથતો પોલીસ દેશ-સમાજને સ્વસ્થ રાખવામાં જેટલું યોગદાન આપે છે તેટલું જ યોગદાન તમે એક હેકર તરીકે પણ આપી શકો. આ વાત ઘણાંના ગળે નહીં ઉતરે પણ આ વાસ્તવિકતા છે. આ વાસ્તવિકતા સમજવા માટે તમારે હેકિંગ શું છે, હેકર શું છે અને હેકર તરીકેની કારકિર્દીમાં તમે શું શું કરી શકો તે સમજવું જરૂરી છે.

હેકિંગની સીધી અને સરળ વ્યાખ્યા નીચે મુજબ આપી શકાય.

'કોઈ પણ વ્યક્તિના કમ્પ્યુટર નેટવર્ક (ઇન્ટરનેટ કે LAN દ્વારા) કે ફોન, ટેબ્લેટ, લેપટોપ જેવા ગેજેટ-ડિવાઈસમાં ગેરકાયદેસર રીતે કરાતા પ્રવેશ અને તેનો ઉપયોગ એટલે હેકિંગ અને હેકિંગ કરનારી વ્યક્તિને હેકર કહેવાય.'

આ હેકિંગની વ્યાખ્યા છે અને તેમાં સ્પષ્ટપણે ગેરકાયદેસર શબ્દ વપરાયો છે તેથી હેકિંગ કરવું એ અપરાધ છે એવું લાગે. સામાન્ય સંજોગોમાં હેકિંગ અપરાધ જ ગણાય પણ અત્યારે જે રીતે સાયબર કાર્મ વધ્યા છે અને આખી દુનિયા પર આતંકવાદનો ઓછાઓ છે તેના હેકરને નીચેના બે પ્રકારમાં વહેંચવામાં આવે છે.

બ્લેક હેટ હેકર :

બ્લેક હેટ હેકરને કેકર પણ કહેવામાં આવે છે. કોઈના કોમ્પ્યુટર કે નેટવર્કમાં ઘૂસીને ખાનગી માહિતીની ચોરી, ઈ-મેઈલ હેકિંગ, બેંક ફોડ, આતંકવાદી કૃત્યો વગેરે ગેરકાયદેસર કામોને પાર પાડવા માટે હેકિંગ કરનારને બ્લેક હેટ હેકર્સ કહેવાય છે. આ હેકર્સનો ઉદ્દેશ અપરાધ કરવાનો હોય છે તેથી આ પ્રકારનું હેકિંગ ગેરકાયદેસર છે. આ પ્રકારનું હેકિંગ કરનારા અપરાધી છે અને તેમને સજા કરવાની જોગવાઈ કાયદામાં છે.

વ્હાઈટ હેટ હેકર :

વ્હાઈટ હેટ હેકરને એથિકલ હેકર પણ કહેવાય છે. આ હેકર કોઈ અપરાધ કરવા માટે નહીં પણ અપરાધ રોકવા અને બીજાને મદદ કરવા હેકિંગ કરે છે. સારા હેતુ માટે તથા કાયદાની પરવાનગીથી હેકિંગ કરે તેને એથિકલ હેકર કહેવાય છે. ધારો કે તમે તમારો ફેસબુકનો પાસવર્ડ ભૂલી ગયા કે કોઈએ તમારું એકાઉન્ટ હેક કરી લીધું હોય એ સંજોગોમાં એથિકલ હેકર તમને મદદ કરે છે. આ હેકર તમારી પરવાનગીથી તમારા એકાઉન્ટને હેક કરીને તેને રીકવર કરી આપે છે. એ જ રીતે દેશની મોટી એજન્સીને આતંકવાદી પ્રવૃત્તિ વિશે માહિતી મળે છે. એજન્સી પાસે આ પ્રવૃત્તિ કરનારાં લોકોના ફેસબુક એકાઉન્ટની વિગતો છે પણ તેમણે આતંકવાદીઓ સાથે શું વાત કરી તે ખબર નથી. એથિકલ હેકર તેમના એકાઉન્ટને હેક કરીને એ માહિતી મેળવી આપે છે અને એ રીતે આતંકવાદીઓના સફાયામાં મદદ કરે છે. ઘણી મોટી મોટી કંપનીઓ પોતાના ખાનગી ડેટા તથા માહિતીને સુરક્ષિત રાખવા માટે અને પોતાની સિક્યુરિટી સિસ્ટમની ચકાસણી માટે એથિકલ હેકર રાખે છે. આમ, પોતાના જ્ઞાન અને આવડતનો સારા માર્ગે ઉપયોગ કરીને હેકર તરીકે એક ઉત્તમ કારકિર્દી બનાવી શકાય છે. આ કારકિર્દી સમાજ અને દેશના હિતમાં છે.

એથિકલ હેકર બનવા શું કરશો ?

એથિકલ હેકર બનવા માટે સૌથી પહેલા તો હેકિંગ શીખવું પડે. દરેક વ્યક્તિમાં હેકિંગ કરવાની આવડત આવી જાય એ જરૂરી નથી. હેકિંગ એ કોલેજમાં જઈને શીખવાની ચીજ નથી પણ તમારામાં ચોક્કસ ગુણ હોય તો તમે હેકર બની શકો. હેકિંગને લગતા કોર્સ ચાલે છે પણ એ તમને પાયાની ટેકનિકલ બાબતોથી વધારે કંઈ ના શીખવી શકે. એ પાયાની બાબતો શીખ્યા પછી તમારે તમારી પોતાની ટેકનિક્સ વિકસાવવી પડે. સતત નવું નવું કરવું પડે ને તો જ તમે એથિકલ હેકર તરીકે સફળ સાબિત થઈ શકો. લોકોમાં એવી માન્યતા છે કે હેકિંગ શીખવા માટે અમુક ટ્રિક્સ હોય છે. આ ટ્રિક્સ આવડી જાય એટલે આપણે હેકિંગ કરી શકીએ. આ તદ્દન ખોટી માન્યતા છે અને એથિકલ હેકર બનવું હોય તો આ માન્યતા બદલવાથી શરૂઆત કરો.

બીજી એક માન્યતા પણ બદલો. ખાલી પાસવર્ડ કેક કરતા શીખી લેવાથી હેકર ના બની શકાય. પાસવર્ડ કેક કરવો એ બહુ નાની વાત છે ને તેના માટે સંખ્યાબંધ ઓનલાઈન સોફ્ટવેર છે. તમને કોમ્પ્યુટર અને નેટવર્કનું

પાયાનું જ્ઞાન હોય તો તેની મદદથી તમે ચપટીમાં પાસવર્ડ કેક કરી શકો.

એથિકલ હેકર બનવા માટે બે પ્રકારની ક્ષમતા જરૂરી છે.

(૧). પાયા ગુણો (૨). ટેકનિકલ નોલેજ

સૌથી પહેલાં આપણે પાયાના ગુણોની વાત કરી લઈએ.

ધીરજ : હેકિંગ શીખવામાં ખૂબ સમય લાગે એ જોતાં તમારામાં ધીરજ હોવી જોઈએ. ધીરજ હોય તો જ તમે હેકિંગમાં નવું નવું શીખી શકો. થોડાક સમયમાં કંટાળી જનારી વ્યક્તિ કદી હેકર ના બની શકે.

જિજ્ઞાસા : હેકિંગ શીખવા માટે જિજ્ઞાસા જરૂરી છે. સતત નવા સવાલો પેદા થવા જોઈએ અને સતત અપડેટડ રહેવું પડે. હેકિંગને લગતા નવા ટ્રેન્ડ્સ વિશે જાણવાની જિજ્ઞાસા ના હોય તો ના ચાલે.

ક્રિએટિવિટી: ક્રિએટિવિટી એટલે કે સર્જનાત્મકતા ના હોય તેવી વ્યક્તિ હેકર ના બની શકે. હેકર તરીકે તમારે નવા નવા રસ્તા અપનાવવા પડે કેમ કે દરેક કેસ અને દરેક કામ બીજા કરતાં અલગ જ હોય.

થિંક ડિફરન્ટ : હેકર તરીકે તમારી પાસે જે પણ કામ આવે તે અલગ જ હોય. અપરાધીઓ ભેજાબાજ હોય છે ને તેમને પછાડવા માટે તમારે તેમના મગજમાં ઘૂસીને વિચારવું પડે. અલગ રીતે વિચારવાની ક્ષમતા એ વખતે કામ આવે.

કમિટમેન્ટ : હેકર તરીકે કામ કરવું હોય તો તેમાં ખૂંપી જવું પડે. આ કામ બેંકની નોકરી જેવું નથી કે ચોક્કસ નિયમો પ્રમાણે ચાલ્યા કરે. તેના કારણે તમારે તેમાં રચ્યાપચ્યા રહેવું પડે ને નવું નવું જાણતા રહેવું પડે.

નીતિમત્તા : હેકિંગ શીખ્યા પછી તેનો ઉપયોગ આર્થિક ફાયદા માટે કરવાની લાલચ જાગી શકે. એ વખતે હેકરની નીતિમત્તા તેને અવળા માર્ગે જતાં રોકતી હોય છે. નીતિમત્તા ના હોય તો હેકર સમાજ-દેશને ઉપયોગી થવાના બદલે ગુનાખોરી તરફ વળી શકે.

હવે હેકર બનવા માટે જરૂરી ટેકનિકલ નોલેજની વાત કરીએ.

પ્રોગ્રામિંગ:

હેકિંગ શીખવા માટે પ્રોગ્રામિંગ શીખવું એ પાયાની

જરૂરિયાત છે. પ્રોગ્રામિંગ શીખવાથી એક સાયબર ક્રિમિનલના મગજમાં ઘૂસવાનો રસ્તો ખૂલી જાય છે. પ્રોગ્રામ કેમ અને કેવી રીતે કામ કરે છે તેની ખબર હશે તો વેબસાઈટ કે સોફ્ટવેરની ખામીઓ કઈ કઈ છે તે જાણી શકાશે. પ્રોગ્રામિંગ આવડી જવાથી હેકિંગના ફિલ્ડમાં આધુનિક અને લેટેસ્ટ ટેકનિક શીખી શકાય છે. ઘણાંને પ્રોગ્રામિંગ કંટાળાજનક લાગતું હોય છે પણ તેના વિના ક્યારેય તમે એક સફળ હેકર નહિ બની શકો. પ્રોગ્રામિંગ આવડતું હોય તો જ તમે કેવી રીતે ક્રિમિનલ્સથી બચવું, કઈ રીતે એટેક કરવો, પોતાની સિસ્ટમ કે નેટવર્કને વાઈરસ વગેરેથી બચાવવી વગેરે શીખી શકશો. C, ++, Perl, Python, Ruby સહિતની પ્રોગ્રામિંગ લેંગ્વેજમાં પ્રોગ્રામ લખવાની ક્ષમતા જરૂરી છે. વેબ એપ્લિકેશન માટે કામ કરતાં લોકો માટે Microsoft, .NET, PHP મહત્વનાં છે. એસેમ્બલી લેંગ્વેજનું જ્ઞાન પણ જરૂરી છે.

ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ:

હેકર બનવા માટે અલગ અલગ ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ્સનું જ્ઞાન જરૂરી છે. માઈક્રોસોફ્ટ વિન્ડોઝ, લિંક્સનાં અલગ અલગ વર્ઝન્સ, મેક વગેરેનું જ્ઞાન હોવું જરૂરી છે કેમ કે દુનિયાનાં કોમ્પ્યુટર એક જ ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ્સ પર કામ કરતાં નથી. ઈન્ટરનેટ પર રહેલા લાખો સર્વર્સ લિંક્સ પર ચાલે છે અને એટલે લિંક્સ કઈ રીતે કામ કરે છે તે જાણવું જરૂરી છે. એપલ હાઈ-ફાઈ છે પણ ક્રિમિનલ્સ તેનો ઉપયોગ વધારે કરે છે તેથી Mac ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ વિષે પણ માહિતી હોવી જરૂરી છે.

નેટવર્ક ડિવાઈસિસ:

સ્વિચીઝ, રાઉટર્સ તથા ફાયરવોલ્સ સહિતની નેટવર્ક ડિવાઈસિસનું જ્ઞાન જરૂરી છે. હેકર કરનારને આ બાબતોનું જ્ઞાન હોય તો એ સરળતાથી હેકિંગ કરી શકે.

ટીસીપી-આઈપી પ્રોટોકલ:

હેકર બનવા માટે ટીસીપી-આઈપી પ્રોટોકલ્સનું પાયાનું જ્ઞાન પણ જરૂરી છે. HTTP, SMTP, ICMP વગેરે ટીસીપી-આઈપી પ્રોટોકલની જાણકારી અને તેની પાયાની બાબતોનું જ્ઞાન ના હોય તો તમે હેકર ના બની શકો.

એથિકલ હેકર બનવા શૈક્ષણિક લાયકાત:

ભારતમાં એથિકલ હેકર બનવા માટે કેટલીક શૈક્ષણિક

લાયકાત જરૂરી છે. ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી અથવા કોમ્પ્યુટર સાયન્સમાં ગ્રેજ્યુએટ કે પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટની લાયકાત જરૂરી છે. આ ઉપરાંત એથિકલ હેકિંગમાં ડિપ્લોમા અથવા માન્યતાપ્રાપ્ત કોર્સ કરેલો હોવો જોઈએ. સર્ટિફાઈડ હેકિંગ ફોરેન્સિક ઈન્વેસ્ટિગેટર (ઈસી-કાઉન્સિલ), સર્ટિફાઈડ એથિકલ હેકર (ઈસી-કાઉન્સિલ), એસએએનનો જીઆઈએસી સર્ટિફાઈડ પેનિટ્રેશન ટેસ્ટર (જીપીઈએન), જીઆઈએસી સર્ટિફાઈડ ઈન્ટ્રુઝન એનાલિસ્ટ (જીસીઆઈએ) આ પ્રકારના કોર્સિસ છે. આ કોર્સિસ ચલાવતી સંસ્થાઓની માહિતી ઈન્ટરનેટ પર ઉપલબ્ધ છે. ઈન્ટરનેશનલ સ્તરે પણ આ પ્રકારના કોર્સ ચલાવતી સંસ્થાઓ છે. તેમના કોર્સ કરેલા હોય તો તમે ભારતની બહાર પણ એથિકલ હેકર તરીકેની કારકિર્દી બનાવી શકો. અલબત્ત સંસ્થાની કાયદેસરતા અને વિશ્વસનિયતા ચકાસીને એડમિશન લેવું. અન્યથા એથિકલ હેકિંગના નામે વિદ્યાર્થીઓને ખંખેરતી ઘણી સંસ્થાઓ કામ કરે જ છે. ફી-લાન્સર તરીકે કામ કરવા માટે તમારો અનુભવ મહત્વનો છે.

એથિકલ હેકર તરીકેની કારકિર્દી:

એથિકલ હેકર તરીકે તમે ઉજ્જવળ કારકિર્દી બનાવી શકો અને સરકારી નોકરી પણ મેળવી શકો. મોટી મોટી કંપનીઓ પોતાનાં નેટવર્કની સુરક્ષા માટે એથિકલ હેકર્સ રાખે છે. ખાસ કરીને ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી (આઈટી)ના ક્ષેત્રમાં એથિકલ હેકર્સ માટે બહુ તક છે. આ ઉપરાંત દેશની સુરક્ષા સાથે સંકળાયેલી અને દેશમાં કાયદો તથા વ્યવસ્થાની પરિસ્થિતિ જાળવતી એજન્સીઓ પણ એથિકલ હેકર્સને રાખે છે. સાયબર કાઈમ વધી રહ્યા છે તેના કારણે હવે દરેક જગ્યાએ પોલીસમાં સાયબર કાઈમ સેલ હોય જ છે. આ સાયબર કાઈમ સેલમાં કામ કરનારા પોલીસો હેકિંગના એક્સપર્ટ નથી હોતા. એ લોકો એથિકલ હેકર્સની મદદથી જ સાયબર કાઈમ કરનારા લોકો સુધી પહોંચે છે. દેશની સુરક્ષા સાથે સંકળાયેલી એજન્સીઓમાં તો એથિકલ હેકર્સ માટે વધારે તક છે. આતંકવાદી સંગઠનો, ડ્રગ્સ માફિયા, દેશમાં જ રહીને ભાંગફોડિયા પ્રવૃત્તિ કરતાં પરિબળો વગેરે ઈન્ટરનેટનો વ્યાપક ઉપયોગ કરે છે. તેમના સુધી પહોંચવા માટે તેમનાં ઈ-મેલ એકાઉન્ટ, ફેસબુક એકાઉન્ટ, સર્વર વગેરેમાં ઘૂસવું પડે. સિક્યોરિટી એજન્સીઓ આ કામ

એથિકલ હેક્સની મદદથી કરતી હોય છે. અને એ રીતે તેમના નાપાક ઈરાદાઓને પાર પાડે છે.

એથિકલ હેક્સ કાયદો-વ્યવસ્થા માટે કામ કરતી એજન્સીઓ કે દેશની સુરક્ષા સાથે સંકળાયેલી એજન્સીઓ માટે કામ કરે તો એ એક સફળ કારકિર્દીની સાથે સાથે દેશની સેવા પણ કરી શકે. એ રીતે એથિકલ હેક્સની કારકિર્દી મજબૂત છે. આ તો મહત્વનાં ક્ષેત્રોની વાત કરી પણ એ સિવાય બીજાં ઘણાં ક્ષેત્રોમાં એથિકલ હેક્સ માટે તક છે. ભારતમાં તો એથિકલ હેક્સ માટે વધારે તક છે કેમ કે આપણે ત્યાં વસતીના પ્રમાણમાં એથિકલ હેક્સ બહુ ઓછા છે. નાસકોમના અંદાજ પ્રમાણે ભારતમાં સાયબર કાર્મ વધી રહ્યા છે અને આતંકવાદનો ખતરો પણ વધ્યો છે તેના કારણે દર વર્ષે ૭૭,૦૦૦ એથિકલ હેક્સની જરૂર છે. તેની સામે માત્ર ૧૫,૦૦૦ હેક્સ તૈયાર થાય છે. તેના કારણે એથિકલ હેક્સની સતત અછત રહે છે. આ સંજોગોમાં તમે એથિકલ હેક્સ હો તો તમારા માટે ઉજ્જવળ તક છે.

આર્થિક વળતર :

એથિકલ હેક્સ તરીકે તમે કેટલું કમાઈ શકો તેનો આધાર તમે ક્યાં ક્ષેત્રમાં છો તેના પર છે. ઈન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી (આઈટી)ના ક્ષેત્રમાં એથિકલ હેક્સને બીજાં લોકો કરતાં વધારે પગાર મળે છે. આ ક્ષેત્રમાં શરૂઆતમાં માસિક ૩૦ હજાર રૂપિયાથી પગાર શરૂ થાય છે અને પછી કેટલો પગાર

મળી શકે તેની કોઈ સીમા નથી. સિક્યુરિટી એજન્સીઓ તથા પોલીસ સાથે કામ કરો તો પણ શરૂઆતમાં માસિક ૨૫ હજાર રૂપિયાની આસપાસ પગાર મળે. આ એજન્સીઓ સાથે તમે ફી-લાન્સ તરીકે પણ કામ કરી શકો. એજન્સીઓ કેસ પ્રમાણે વળતર ચૂકવતી હોય છે. મધ્યમ કક્ષાના એથિકલ હેક્સ ફી લાન્સ કામ કરીને મહિને એક લાખથી દોઢ લાખ રૂપિયા સરળતાથી કમાઈ શકતા હોય છે.

ને છેલ્લે મહત્વની વાત :

એથિકલ હેક્સ બનવા માગનારે સતત પોતાના જ્ઞાનને ધાર કાઢ્યા કરવી પડે છે. ટેકનોલોજીનું ક્ષેત્ર સતત બદલાતું રહે છે ને તેનો ઉપયોગ કરીને અપરાધ કરનારા લોકોનાં ટિમાગ ખેપાની હોય છે. એથિકલ હેક્સે તેમના કરતાં એક કદમ આગળ રહેવું પડે. સતત વાંચન, નવા ટ્રેન્ડની જાણકારી અને પોતાની રીતે સતત નવું નવું કરવાની ધગશ તમારામાં હોય તો તમે સફળ એથિકલ હેક્સ બનીને દેશ અને સમાજની સેવા કરી શકો. સાથે સાથે સિદ્ધાંતો અને નીતિમત્તાને પણ જાળવવી પડે. જરાક લાલચમાં લપટાયા તો તમે વ્હાઈટ હેટ હેક્સમાંથી બ્લેક હેટ હેક્સ બની જશો.

- ૩૮૭, વિભૂષા બંગ્લોઝ,
હોમિયોપથી, કોલેજ સામે,
બોપલ, અમદાવાદ - ૫૮

ઊર્જાસભર ખેલકૂદનું અને સૂરીલા સંગીતનું ક્ષેત્ર હવે કારકિર્દીનો સુંદર વિકલ્પ

- આરતી પંડ્યા

જો તમારામાં રમત-ગમત કે સંગીત પ્રત્યે અત્યંત રુચિ હોય અને તેના માટે સમય અને શક્તિનો ભોગ આપવા તૈયાર હોય તો આ ક્ષેત્રમાં પણ ઉજ્જવળ કારકિર્દીની સંભાવનાઓ છે. એક સમય હતો - જ્યારે એમ કહેવાતું કે ખેલકૂદ-શરીર અને સ્વાસ્થ્ય માટે બરાબર છે, પરંતુ તેનાથી રોજી-રોટી નહીં મળે પરંતુ હવે સમય બદલાઈ ગયો છે. રમત - ગમત અને સંગીત એ એવા ક્ષેત્ર છે જેમાં શ્રેષ્ઠ કારકિર્દીની તકો પડેલી છે.

રમતગમત ખેલકૂદ ક્ષેત્રે કારકિર્દી

રમતગમત કે ખેલકૂદના ક્ષેત્રમાં તમે ખેલાડી જ બનો અને તેમાં તમારી કારકિર્દી બનાવો તે જરૂરી નથી. ખેલાડી તરીકે કારકિર્દીની અનેક સંભાવનાઓ છે છતાં આ ક્ષેત્રમાં ખેલાડી ઉપરાંત તેને લગતા કારકિર્દીના અનેક વિકલ્પો પણ ઉપલબ્ધ છે. જેમાં સ્પોર્ટ્સ મેનેજમેન્ટ, સ્પોર્ટ્સ મેડિસિન, સ્પોર્ટ્સ ફોટોગ્રાફર, સ્પોર્ટ્સ મેડિસિન, સ્પોર્ટ્સ જર્નાલિઝમ, એડવેન્ચર સ્પોર્ટ્સ, ફિટનેસ અને હેલ્થ ક્લિનિક વગેરે જેવા રમતગમતને લગતાં અન્ય ક્ષેત્રોમાં પણ આકર્ષણ વળતર ક્ષેત્રે સારી તકો ઉપલબ્ધ છે. આ ઉપરાંત સારો ખેલાડી બનનાર વ્યક્તિને તેના અનુભવને આધારે રમતગમતને લગતા ક્ષેત્રો જેવા કે સ્પોર્ટ્સ જર્નાલિઝમ, રમતગમતના સાધનોના ઉત્પાદક કે વેચાણ અને કોમેન્ટેટર તરીકે પણ આકર્ષક ઓફરો મળી શકે છે.

જોકે આ ક્ષેત્રમાં કારકિર્દી બનાવવા માટે તમે શારીરિક રીતે સશક્ત હોય, અને રમતગમત પ્રત્યે તમારામાં ઉત્સાહ અને ઊર્જા હોય તે ખૂબ જ જરૂરી છે. જો તમે આ ક્ષેત્રમાં કોચ, ટ્રેનર કે મેનેજર બનવા ઇચ્છતા હો તો ધોરણ ૧૨ પછી શારીરિક શિક્ષણમાં સ્નાતકની ડિગ્રી મેળવવી ખૂબ જ જરૂરી છે.

પાત્રતાના ધોરણો :

આપણા દેશમાં રમતગમત ક્ષેત્રે ઉભરતી પ્રતિભાઓને પ્રોત્સાહન આપવા રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ સ્પોર્ટ્સ ઓથોરિટી ઓફ

ઇન્ડિયાની રચના કરવામાં આવી છે. રમતગમતક્ષેત્રે વિવિધ યોજનાઓ અમલી બનાવવા માટે સાંઈ દ્વારા રાજ્ય કક્ષાએ પણ તેની શાખાઓ ખોલવામાં આવી છે.

વિવિધ રમતગમતમાં સરકારી ખર્ચે તાલીમ મેળવવા માટે કે સરકારી નાણાકીય સહાય પ્રાપ્ત કરવા માટે ધોરણ - ૧૨ પાસ હોવું જરૂરી છે. દેશમાં રમતગમત ક્ષેત્રે પ્રતિભાને બહાર લાવવા રાજ્ય કક્ષાએ અન્ય ખેલ મંડળો, પરિષદો વગેરે પણ સક્રિય છે.

વ્યક્તિગત ક્ષમતા

આધુનિક ખેલકૂદમાં ખેલાડીમાં અત્યંત શારીરિક શક્તિ, સુસજ્જતા અને સ્ટેમીના હોય તે ખૂબ જ જરૂરી છે. આથી કોઈપણ ખેલાડી- શારીરિક રીતે સુજ્જ હોવા સાથે ઉત્સાહ અને ઊર્જાથી ભરપૂર હોય તે ખૂબ જ જરૂરી છે. રમતગમતના કૌશલ્ય ઉપરાંત તેનામાં ધીરજ, ખેલદિલી અને પોતાની રમત પ્રત્યે સમર્પણની ભાવના હોય તે પણ ખૂબ જ જરૂરી છે.

કારકિર્દીની તકો અને નોકરીના વિકલ્પો

ખેલાડી-જ્યારે કોઈ ખેલાડી કોઈ ચોક્કસ રમત રમાવાનું શરૂ કરે છે, ત્યારે તેનું ધ્યેય તે રમતમાં સર્વશ્રેષ્ઠ ખેલાડી બનવાનું હોવું જોઈએ. આ માટે નિષ્ણાંત કોચનું માર્ગદર્શન પ્રશિક્ષણ ઉપરાંત નિષ્ણાતોના માર્ગદર્શન હેઠળ પોષક આહાર પણ ખૂબ જ જરૂરી છે. જે ખેલાડી પોતાની રમતમાં શ્રેષ્ઠ પુરવાર થાય છે અને દેશનું નામ રોશન કરે છે તેવા ખેલાડીને દેશના લોકોનું પ્રોત્સાહન અને ટેકો મળે છે. રમતગમતમાં મળેલ સફળતા કરતાં સફળ ખેલાડીને રમતગમતમાંથી નિવૃત્તિ બાદ પણ કારકિર્દીના અનેક વિકલ્પો મળી રહે છે. જેમાં રાષ્ટ્રીય અને રાજ્યકક્ષાએ રમતગમતને લગતી સંસ્થાઓમાં હોદ્દો મળવાનો પણ સમાવેશ થાય છે.

કોચિંગ-પ્રશિક્ષણ :

શાળાઓમાં અને માતા-પિતા દ્વારા હવે બાળકોમાં શારીરિક કસરતો અને રમતગમત પ્રત્યે જાગૃતિ વધતાં પ્રશિક્ષકોની માંગમાં દિવસો-દિવસ વધારો થઈ રહ્યો છે. ઘણાં માતાપિતા પોતાના બાળકને શાળામાં શિક્ષણની સાથે જ ઘોડેસવારી, સ્વિમિંગ, યોગ વગેરેની તાલીમ મળે તેવો આગ્રહ રાખતા હોય છે આમ આ ક્ષેત્રે કોચની ડિમાન્ડમાં અનેક ગણો વધારો થઈ રહ્યો છે. શાળાઓ ઉપરાંત, ખાનગી ક્લબો, સંસ્થાઓ વગેરે પણ પોતાના સભ્યો અને બાળકો માટે રમત ગમત અને પ્રશિક્ષકોની સેવાઓ મેળવે છે. હવેના સમયમાં સારા પ્રતિભાશાળી ખેલાડીઓ માટે વ્યક્તિગત કોચની પણ સેવા મેળવવામાં આવે છે. કોચ દ્વારા ખેલાડીને તાલીમ માટે તેની રમતગમત, શારીરિકક્ષમતા અને માનસિક ક્ષમતાને વધુ સજ્જ બનાવવા માટે વ્યૂહરચના બનાવી તેના ઉપર કામ કરવાનું હોય છે. જો કોઈ ખેલાડી તેની રમતમાં આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે નામના મેળવે તો તેના પ્રશિક્ષકને પણ વધુ પ્રસિદ્ધિ મળે છે.

સ્પોર્ટ્સ કોમેન્ટેટર – સ્પોર્ટ્સ જર્નાલિસ્ટ

દરેક અખબાર, સામયિકને પોતાના ખાસ સ્પોર્ટ્સ જર્નાલિસ્ટ હોય છે. એ જ રીતે ટીવી સમાચાર ચેનલોને પણ સ્પોર્ટ્સ, જર્નાલિસ્ટ અને એન્કરની જરૂર પડે છે. જ્યારે સ્પોર્ટ્સ ચેનલમાં રમતનો જીવંત અહેવાલ આપવા કોમેન્ટેટર પણ જરૂરી બને છે.

રેડિયો અને ટીવી સ્પોર્ટ્સ ચેનલોમાં કોમેન્ટેટર તરીકે ઘણા પત્રકારોએ કારકિર્દી બનાવી છે – તો હવે ઘણા ભૂતપૂર્વ ખેલાડીઓ પણ કોમેન્ટેટર તરીકે લોકપ્રિય સાબિત થઈ રહ્યા છે.

સ્પોર્ટ્સ ફોટોગ્રાફર

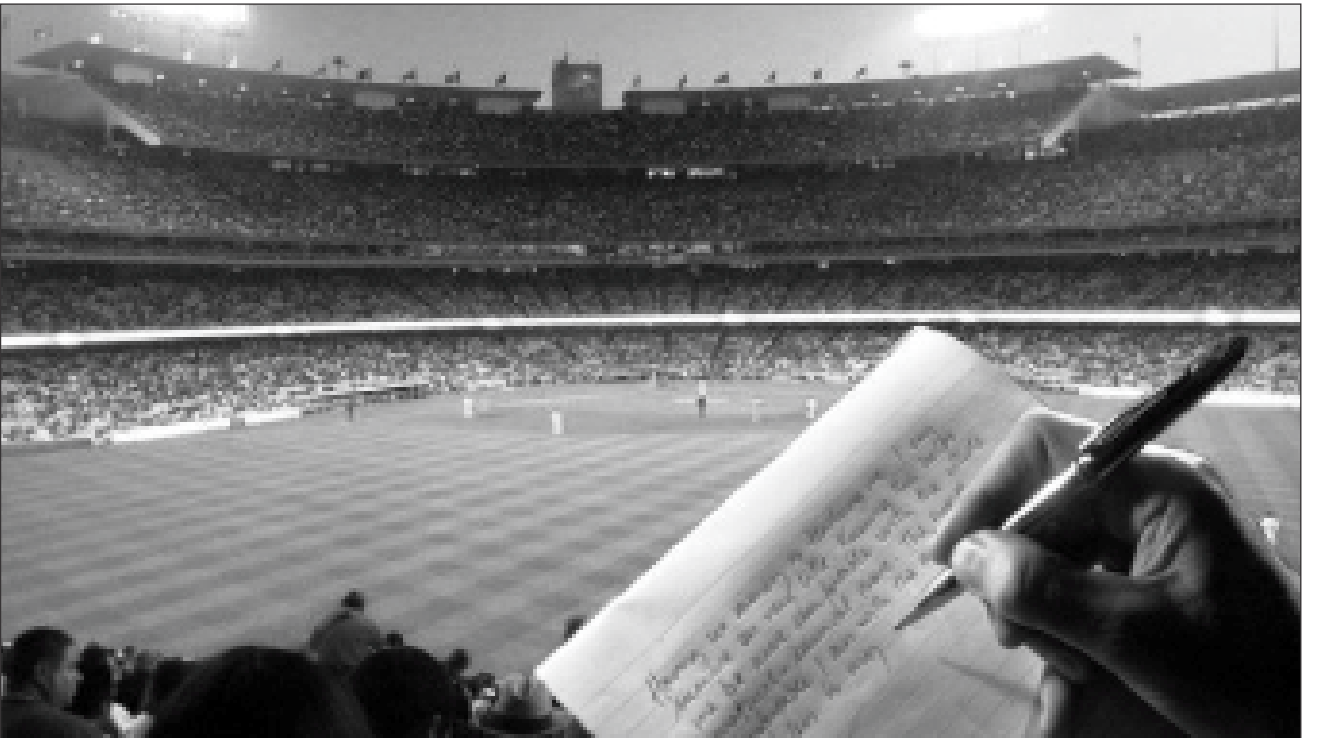
ફોટોગ્રાફી કે ફોટો જર્નાલિઝમ એક ખાસ કલા છે, પરંતુ સ્પોર્ટ્સ ફોટોગ્રાફી માટે તમારી પાસે ફોટોગ્રાફી ઉપરાંત રમતગમત અને પત્રકરાત્વનું જ્ઞાન હોવું પણ ખૂબ જરૂરી બની જાય છે.

સ્પોર્ટ્સ મેડિસિન - કન્સલ્ટન્ટ

રમતગમતમાં હવે સ્વાસ્થ્ય અને શ્રેષ્ઠ ફિટનેસનું મહત્ત્વ દિનપ્રતિદિન વધી રહ્યું છે. આવા કારણોસર ખેલાડીને તેની રમત, સમય અને દિનચર્યાને આધારે આહાર અને દવા અંગે સલાહ આપી શકે તેવા નિષ્ણાતની જરૂર પડે છે. આવી નિષ્ણાત વ્યક્તિ ઈજામાંથી બહાર આવવા માટે તેમજ રમત દરમિયાન થતી શારીરિક સમસ્યાઓ ઉકેલવામાં પણ મદદરૂપ સાબિત થાય છે.

અમ્પાયર-રેફરી

આ અત્યંત મુશ્કેલ કાર્ય છે અને તેના માટે ક્ષમતાઓની સાથે જે તે રમતના તમામ નીતિ-નિયમોનું ઝીણવટભર્યું જ્ઞાન હોય તે ખૂબ જરૂરી છે. તેમણે રમતમાં પોતાનો નિર્ણય આપવાની સાથે રમતનું મેદાન-તેના સાધનો, મેદાન વગેરે

નીતિનિયમો મુજબ છે કે નહીં તેની પણ ચકાસણી કરવાની હોય છે.

રમત ગમતના સાધનોનું ઉત્પાદન - વેચાણ

અવનવા પ્રયોગો અને અનુભવોએ રમતગમતમાં માલસામાનના ઉત્પાદન સાથે સીધી રીતે સંકળાયેલો છે. રમતગમતમાં સાધનોમાં થોડા ફેરફારોથી ખેલાડીના દેખાવ કે રમતના ધોરણમાં અનેક ગણી વૃદ્ધિ થતી હોય છે. આવા સમયે તેનું મહત્ત્વ વધી જાય છે.

ખાનગી ક્ષેત્રમાં તકો

ખેલક્રૂદ અને શારીરિક સુસજ્જતાની વધતી લોકપ્રિયતાને પગલે મોટા શહેરોમાં ક્લબ હાઉસ અને જિમ્નેશિયમ દ્વારા દરેક રમત માટે ખાસ કોચ - નિષ્ણાત વ્યક્તિને રાખવામાં આવે છે. ઘણી સોસાયટી દ્વારા પણ આ રીતે કોચ હાયર કરવામાં આવે છે.

રમતગમતની કારકિર્દી માટે તાલીમ કોર્સ ચલાવતી સંસ્થાઓ

સ્પોર્ટ્સ ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા

- દિલ્હી અને રાજ્યોમાં તેની કચેરી અને કેન્દ્રો
- લક્ષ્મીબાઈ નેશનલ કોલેજ ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન થિરુવંન્યપુરમ્, કેરલ
- લક્ષ્મીબાઈ નેશનલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન - ગ્વાલિયર, મધ્યપ્રદેશ
- ઈન્દિરા ગાંધી ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ સ્પોર્ટ્સ સાયન્સ - દિલ્હી યુનિવર્સિટી - નવી દિલ્હી
- મિનિસ્ટ્રી ઓફ યૂથ અફેર્સ એન્ડ સ્પોર્ટ્સ - શાસ્ત્રીભવન, નવી દિલ્હી

રમતગમત ક્ષેત્રે કારકિર્દીના ફાયદા અને ગેરફાયદા

- ફાયદાઓ : સ્પોર્ટ્સમાં કારકિર્દીના અનેક ફાયદાઓ છે. રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ રમવાથી માન-સન્માન અને પ્રસિદ્ધિ મળે છે.
- લોકો અને સાથી ખેલાડીઓ દ્વારા સન્માન આપવામાં આવે છે.

- સરકારી કે જાહેર ક્ષેત્રમાં નોકરી કરવાથી સારું વેતન મળે છે. ખેલાડી તરીકે પ્રસિદ્ધ થવાથી વધારાની આવક પણ મળે છે.

ગેરફાયદાઓ :

- રમતગમત એ જોખમથી ભરપૂર હોય છે. તેમાં સમગ્ર કારકિર્દી દરમિયાન સખત મહેનત અને કસરત કરવી પડે છે.
- શારીરિક સુજ્જતા માગી લેતી ટેનિસ, ક્રિકેટ, ફૂટબોલ, હોકી જેવી રમતમાં કારકિર્દી ખૂબ જ ટૂંકા ગાળા માટે હોય છે.

સંગીત ક્ષેત્રે કારકિર્દીની તકો : સંગીતમાં રસ ધરાવતી વ્યક્તિ આ ક્ષેત્રમાં સંગીત શિક્ષક તરીકે, ગાયક અથવા વાજિંત્ર વગાડનાર સંગીતકાર તરીકે, સાઉન્ડ રેકોર્ડિંગ, એડિટિંગ, ડબ્બિંગ, મ્યુઝિક સોફ્ટવેર, ડેવલપમેન્ટ, મ્યુઝિક પ્રોડક્શન, રેડિયો જોકી વગેરે ક્ષેત્રે કારકિર્દી બનાવી શકે છે.

સંગીત શિક્ષક : હવે મોટાભાગની શાળાઓમાં સંગીત શિક્ષકની જગ્યા હોય છે. એ જ રીતે સંગીત શિખવાતી શાળા અને વિદ્યાલયમાં સંગીતના ઉચ્ચ શિક્ષણ માટે પણ સારા સંગીત શિક્ષકોની જરૂર પડે છે. ટેલિવિઝન ઉપર વિવિધ સંગીત કાર્યક્રમોને પગલે હવે લોકમાં ખાસ કરીને બાળકોને સંગીત શિક્ષણ તરફ વાળવા માટે પ્રયત્ન શરૂ થયું છે. આવા સંગીત કલાસમાં પણ સંગીત શિખવતા શિક્ષકોની જરૂર પડે છે. સંગીતનું શિક્ષણ-દરરોજ ૨-૩ કલાક અથવા સપ્તાહમાં બે - ત્રણ દિવસ માટે અપાતું હોવાથી સંગીતના નિષ્ણાત વ્યક્તિઓ પાર્ટટાઈમ તરીકે પણ સંગીત શિક્ષકનું કાર્ય કરી શકે છે.

પ્રોડક્શન ડાયરેક્શન : ગાયક કલાકાર પદ્મીની આ શ્રેષ્ઠ કારકિર્દી છે. ફિલ્મ, ટેલિવિઝન અથવા ખાનગી કાર્યક્રમોમાં થતા નિર્માણ કાર્યોમાં સંગીત નિર્દેશકની જરૂર ઊભી થાય છે. આ કાર્ય મહત્ત્વપૂર્ણ હોવાની સાથે તેમાં સ્પર્ધા પણ ખૂબ જોવા મળે છે.

રેડિયો જોકી : ખાસ કરીને ખાનગી એફએમ રેડિયો ચેનલોમાં રેડિયો જોકીની કારકિર્દી ખૂબ મહત્ત્વપૂર્ણ છે. સીધા સંગીત સાથે નહીં સંકળાયેલ હોવા છતાં આ ક્ષેત્રમાં

સારો અવાજ અને પ્રસ્તુતિ કલાને આધારે સફળતા મળી શકે છે. સંગીત જાણતા લોકો આ ક્ષેત્રમાં શ્રોતાઓને વધુ મનોરંજન પૂરું પાડી શકે છે.

મ્યુઝિક થેરપી:

સંગીતના ક્ષેત્રમાં આને બિનપરંપરાગત કારકિર્દીનો વિકલ્પ ગણી શકાય. નિષ્ણાતોના મતે માણસનું શરીર અને મન-સંગીત ઉપર નિશ્ચિત પ્રકારનો પ્રતિભાવ આપે છે. શારીરિક દુઃખાવો માનસિક તાણ કે ડિપ્રેશન જેવી સમસ્યાઓમાંથી છુટકારો મેળવવામાં સંગીત થેરપી ખૂબ જ ઉપયોગી છે.

સંગીતની કારકિર્દીમાં વળતર:

સંગીતનાં ક્ષેત્રે વ્યક્તિના કલાકૌશલ્યની સાથે તેની તાલીમ અને ટેકનિકલ ક્ષમતા પણ દર્શાવે છે. સંગીતના વ્યવસાયમાં પ્રોફેશનલ કારકિર્દી બનાવનારાઓ માટે વળતરની કોઈ મર્યાદા નથી અથવા સંગીતકારોને તેમના કામ અને નામ પ્રમાણે કાર્યક્રમ દીઠ અને કોન્ટ્રેક્ટ મુજબ વળતર ચૂકવવામાં આવે છે. સંગીત શિક્ષક તરીકેની કારકિર્દીમાં સરકારના પગારધોરણો મુજબ સંગીત શિક્ષકોને પગાર કે વળતર મળે છે. ખાનગી ધોરણે શિખવતાં શિક્ષકો વિદ્યાર્થી પાસેથી દર મહિને ૩૦ હજાર જેટલું વળતર મેળવતા હોય છે. સંગીતમાં ફિલ્મ, ટીવી, એડિટિંગ, ડબિંગ

કે પ્રોડક્શન કાર્ય સાથે સંકળાયેલા સંગીતકારો પણ આકર્ષક વળતર મેળવતા હોય છે.

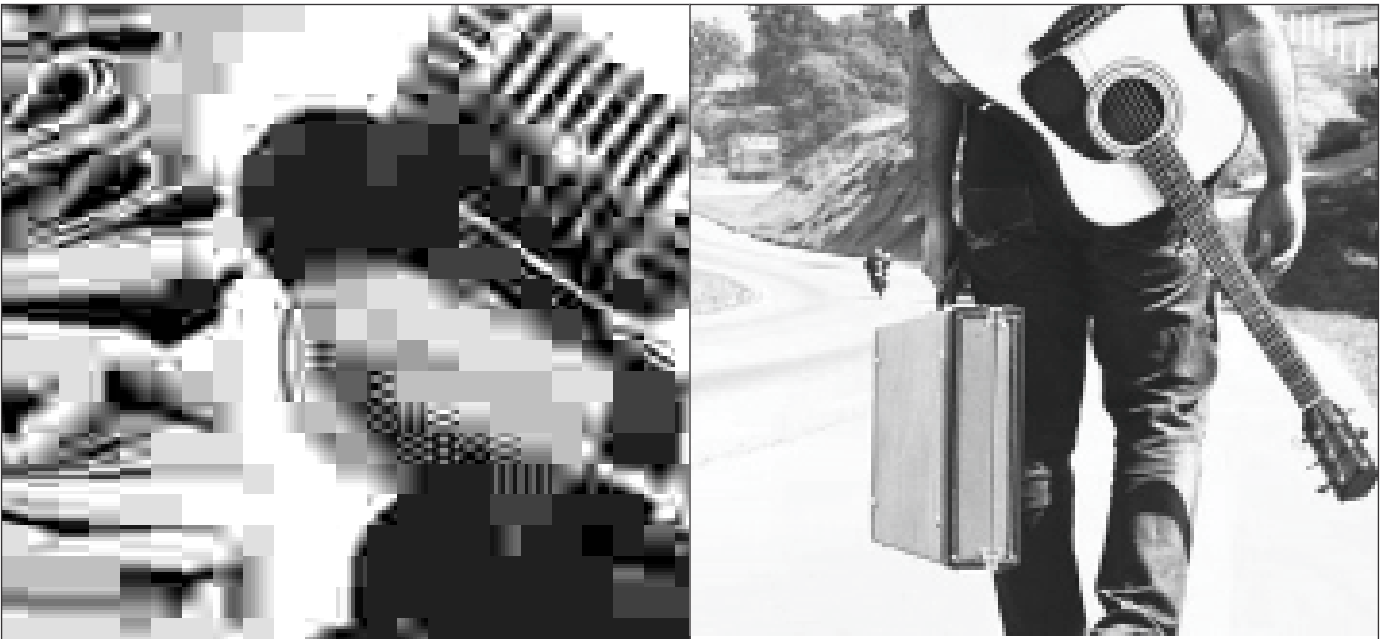
સંગીતનું શિક્ષણ આપતી સંસ્થાઓ:

દેશમાં અનેક યુનિવર્સિટીઓ અને કોલેજો સંગીતનું શિક્ષણ આપવામાં અગ્રેસર છે જેમાંની કેટલીક આ પ્રમાણે છે.

- બેંગલોર યુનિવર્સિટી
- બેંગાલ મ્યુઝિક કોલેજ
- યુનિવર્સિટી ઓફ કોલકાતા
- ભારતીય સંગીત મહાવિદ્યાલય ગ્વાલિયર
- મ્યુઝિક કોલેજ - ઈન્દોર
- રામજી કોલેજ - યુનિવર્સિટી ઓફ દિલ્હી
- અન્ના મલાઈ યુનિવર્સિટી અને ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ કોરસ્પોન્ડન્સ એજ્યુકેશન - મદ્રાસ યુનિવર્સિટી

ગુજરાતમાં તમામ યુનિવર્સિટીઓમાં સંગીત શિક્ષણ મળે છે. રાજકોટની અર્જુનલાલ કોલેજ ઓફ જર્નાલિઝમ અને પરફોર્મિંગ આર્ટ્સ પણ સંગીત શિક્ષણમાં અગ્રેસર છે. સંગીતની સ્વાયત્ત સંસ્થાઓ પણ સંગીતક્ષેત્રે વિવિધ સ્તરના અભ્યાસક્રમો ચલાવે છે.

- ૧૭, સંબંધ, ટૂવીન બંગ્લોઝ, ગુરુદ્વારા પાછળ, થલતેજ, અમદાવાદ-૫૯

03

પ્રતિષ્ઠિત પ્રીમિયર ઇન્સ્ટિટ્યૂટમાં પ્રવેશ માટે સક્ષમ બનીએ...

- તૃપ્તિ ઉપાધ્યાય

મોટાભાગના વિદ્યાર્થીઓ H.S.C. કે ગ્રેજ્યુએશન કર્યા બાદ કોઈ પ્રીમિયર ઇન્સ્ટિટ્યૂટમાં એડ્મિશન મળે, તેવું સ્વપ્ન જોતાં હોય છે. આવા સમયે જુદી - જુદી પ્રીમિયર ઇન્સ્ટિટ્યૂટ્સ પૈકી કેટલીક પ્રીમિયર ઇન્સ્ટિટ્યૂટની એડ્મિશન ટેસ્ટની માહિતી અત્રે જોઈએ.

1. IIM - ઇન્દોરની IPM-AT :-

IIM (ઇન્ડિયન ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ મેનેજમેન્ટ) છેલ્લાં ઘણાં વર્ષોથી હાઈએસ્ટ પેકેજનો રેકોર્ડ ધરાવે છે. વિદ્યાર્થી ચાહે સાયન્સ, કોમર્સ કે આર્ટ્સ સ્ટ્રીમનો હોય, મોટાભાગના વિદ્યાર્થીઓનું ડ્રિમ IIMમાં પ્રવેશ મેળવવાનું હોય છે. કોઈપણ વિદ્યાશાખામાંથી ગ્રેજ્યુએશન કર્યા બાદ, CAની કઠિન એક્ઝામમાં સારો સ્કોર કરીને તો IIM ના MBA માં પ્રવેશ મેળવી શકાય છે. પરંતુ ૧૯૯૬માં સ્થપાયેલ IIM-૧ ના નામે ઓળખાતી IIM- ઇન્દોરમાં HSC પછી IPM-AT આપીને ૫ વર્ષીય ઇન્ટિગ્રેટેડ MBA માં પ્રવેશ મેળવી શકાય છે.

•IPM - AT ની ટેસ્ટ પેટર્ન

- અકવોન્ટિટેટિવ એબિલિટી : ૬૫% પ્રશ્નો
- વર્બલ એબિલિટી : ૩૫% પ્રશ્નો
- કુલ પ્રશ્નો : ૧૦૦
- કુલ માર્ક્સ : ૪૦૦
- સમયમર્યાદા : ૨:૩૦ કલાક

- નેગેટિવ માર્કિંગ : પ્રશ્ન દિઠ ૧ માર્ક (ઉમેદવારનો સ્કોર - લઘુત્તમ સ્કોર)
- (મહત્તમ સ્કોર - લઘુત્તમ સ્કોર)

રજિસ્ટ્રેશન કરવાની અંતિમ તારીખ : ૧૮ એપ્રિલ (ઓનલાઇન)

એપ્ટિટ્યૂડ ટેસ્ટની તારીખ : ૧૬ મે (સમય ૧૦ થી ૧૨:૩૦)
એપ્ટિટ્યૂડ ટેસ્ટ માટેની લઘુત્તમ લાયકાત : HSC (કોઈપણ સ્ટ્રીમમાં લઘુત્તમ ૬૦%)

મહત્તમ વયમર્યાદા : ૨૦ વર્ષ (૩૦ જુલાઈ - ૨૦૧૭ સુધીમાં)

ઉપરોક્ત એપ્ટિટ્યૂડ ટેસ્ટના કટ ઓફ માર્ક્સને આધારે ઉમેદવારને પર્સનલ ઇન્ટરવ્યૂ માટે પસંદ કરવામાં આવે છે. જેમાં નીચે મુજબની પેટર્નનો સમાવેશ થાય છે.

એપ્ટિટ્યૂડ ટેસ્ટના : ૫૦%

પર્સનલ ઇન્ટરવ્યૂના : ૩૫%

WAT (Written Ability Test) : ૧૫%

કુલ : ૧૦૦%

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક :

IIM - ઇન્દોર, રાઉ-પીથામપુર રોડ, ઇન્દોર-૪૫૩૫૫૬, મધ્યપ્રદેશ.

વેબસાઈટ : www.iimidr.ac.in

2. ICFAI યુનિવર્સિટીની IBSAT :-

દેશના ૭ રાજ્યોમાં પોતાની યુનિવર્સિટી ધરાવતી, ૮ શહેરોમાં IBS ના કેમ્પસ ધરાવતી ICFAI યુનિવર્સિટીના IBSને એર ઇન્ડિયા, સ્પાઈસ જેટ તેમજ ગો-એરના ઇન ફ્લાઈટ મેગેઝિન્સના સર્વે મુજબ ૨૦૧૩માં A+++ કેટેગરી તેમજ ટોપ પ્રોફેશનલ્સ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ્સ ફોર હાયર એજ્યુકેશન ઇન ઇન્ડિયાનું બિરુદ મળી ચૂક્યું છે. છેલ્લાં ૧૮ વર્ષોથી ૧૦૦% પ્લેસમેન્ટનો ટ્રેક રેકોર્ડ સાથે અત્યાર સુધીમાં ૩૭,૦૦૦ થી વધુ વિદ્યાર્થીઓ દેશમાં અને ૧,૦૦૦ થી વધુ વિદ્યાર્થીઓ વિદેશોમાં સારા પેકેજ મેળવી ચૂક્યા છે. તેની સમૃદ્ધ લાઈબ્રેરીમાં ૩,૦૦૦થી વધુ ભારતીય-આંતરરાષ્ટ્રીય જર્નલ્સનો સમાવેશ થાય છે. IBS ખુદે અત્યાર સુધીમાં ૧,૬૦૦ થી વધુ પુસ્તકો પ્રકાશિત કરેલાં છે. તેમજ ૧૬ પ્રોફેશનલ મેગેઝિન્સ, ૪૮ રિસર્ચ જર્નલ્સ નિયમિત પ્રકાશિત કરે છે.

IBSAT ની ટેસ્ટ પેટર્ન

- ડેટા એનોલિસીસ અને ડેટા ઇન્ટરપ્રિટેશન : ૩૦ માર્ક્સ
- ક્વોન્ટિટેટિવ એબિલિટી : ૩૦ માર્ક્સ
- રીડિંગ કોમ્પ્રીહેન્શન : ૩૦ માર્ક્સ
- વર્બલ એબિલિટી : ૫૦ માર્ક્સ
- કુલ : ૧૪૦ માર્ક્સ

CBT કમ્પ્યુટર બેઝડ ટેસ્ટ (ઓનલાઈન) લઘુત્તમ લાયકાત : કોઈપણ વિદ્યાશાખામાં ગ્રેજ્યુએટ

- સમયમર્યાદા : ૨ કલાક
- IBSATની કામગીરી : ડિસેમ્બર માસથી શરૂ
- ત્યારબાદ ગ્રૂપ ડિસ્કશન : ૨૫% ભાર
- પર્સનલ ઇન્ટરવ્યુ : ૨૫% ભાર
- પાસ્ટ એકેડેમિક રેકોર્ડ : ૫૦% ભાર.

નોંધ : સ્ત્રી સશક્તિકરણના યુગમાં મહિલા ઉમેદવારોને પ્રોત્સાહન આપવા તેઓને ૫ સ્કોર વધુ આપવામાં આવે છે.

પર્સનલ ઇન્ટરવ્યૂમાં મેનેજમેન્ટમાં રસ હોવાના કારણે, દેશના વિકાસમાં યોગદાન આપવાની ભાવના, ક્રિએટિવ થિંકિંગ, તેમજ અભિગમ ઉપર વધુ ભાર મૂકવામાં આવે છે. અહીં મેનેજમેન્ટ ક્ષેત્રના ટ્રેડિશનલ વિષયો ઉપરાંત લીગલ એન્વાયરમેન્ટ ઓફ બિઝનેસ, ઇકોકિટવનેસ લેબ તેમજ

સોફ્ટ સ્કિલ પણ શીખવવામાં આવતા હોવાથી વિદ્યાર્થીઓમાં Peer Learning skill (સહઅધ્યાયીઓ પાસેથી શીખવાનું કૌશલ્ય) ખાસ ચકાસવામાં આવે છે. IBS અત્યાર સુધીમાં પોતાના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા ૫,૫૦૦થી વધુ ECCH-યુરોપિયન કેસ કલીયરિંગ હાઉસની માન્યતાપ્રાપ્ત કેસ સ્ટડી પ્રકાશિત કરી ચૂક્યું છે. જેમાંના ઘણાં ખરા વૈશ્વિક કક્ષાએ સારી રકમની રોયલ્ટી સાથે વેચાયા પણ છે. હમણાં જ ૨૭ ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૭માં "થોટ લીડરશિપ એવોર્ડ" કેસ સ્ટડી રિસર્ચ સેન્ટર દ્વારા મળેલ છે. આથી જો વિદ્યાર્થીએ ગ્રેજ્યુએશન કક્ષાએ જો કોઈ લઘુશોધ નિબંધ લખ્યો હોય, તો તેને પ્રવેશ મેળવવો સરળ બને છે.

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક : www.ibsindia.rog

3. PDPU ની SLS :

પંડિત દીનદયાલ પેટ્રોલિયમ યુનિવર્સિટીએ પોતાના પ્રથમ પ્રયત્નમાં જ NAAC નો 'A' ગ્રેડ મેળવેલો છે. જેમાં લિબરલ સ્ટડીઝનો અભ્યાસક્રમ તેના વિદ્યાર્થીઓને કોર્પોરેટ જગતનું એક્સ્પોઝર પુરું પાડે છે. PDPUમાં સ્ટુડન્ટ્સ એક્સચેન્જ પ્રોગ્રામ હેઠળ યુનિવર્સિટીના 280 જેટલા વિદ્યાર્થીઓ વિદેશની કોન્ફરન્સીસમાં દર વર્ષે ભાગ લે છે. વર્ષ દરમિયાન 40થી વધુ દેશોના વિદ્યાર્થીઓ આ યુનિવર્સિટીમાં આવે છે. થિયેટર, લીડરશિપ, મ્યુઝિક / પેઈન્ટિંગ / કવિતા જેવા વિવિધ પ્રકારના અસંખ્ય વિષયો શીખવાની વિદ્યાર્થીને તક પ્રાપ્ત થાય છે. ખાસ કરીને ક્રિએટિવ તેમજ મલ્ટી ટેલેન્ટેડ વિદ્યાર્થીઓ કે જેઓ ઓફ - બીટ તેમજ ગ્લોબલ કરિયરમાં રસ ધરાવતા હોય, તેઓ PDPUમાં લિબરલ સ્ટડીઝના અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ મેળવવા માટે SLS નામની એડ્મિશન ટેસ્ટ આપતા હોય છે.

લિબરલ સ્ટડીઝના અભ્યાસક્રમો : B.A. (Hons.), B.Com (Hons.), B.Sc. (Hons.) અને B.B.A.

પ્રવેશ માટે લઘુત્તમ લાયકાત : HSC (કોઈપણ સ્ટ્રીમમાં)

SLSની ટેસ્ટ પેટર્ન :

- જનરલ નોલેજ: ૪૦ પ્રશ્નો ૪૦ માર્ક્સ
- વર્બલ એબિલિટી : ૨૦ પ્રશ્નો ૨૦ માર્ક્સ
- ક્વોન્ટિટેટિવ એબિલિટી : ૨૦ પ્રશ્નો ૨૦ માર્ક્સ
- લોજિકલરિઝનિંગ: ૨૦ પ્રશ્નો ૨૦ માર્ક્સ
- કુલ ૧૦૦ પ્રશ્નો : ૧૦૦ માર્ક્સ
- સમયમર્યાદા : ૯૦ મિનિટ (સમય : સવારે ૧૦થી ૧૧:૩૦)
- ત્યારબાદ ઉપરોક્ત એપ્ટિટ્યૂડ ટેસ્ટના ૫૦%
- ક્રિએટિવ નિબંધ રાઈટિંગના ૨૫%
- પર્સનલ ઇન્ટરવ્યૂના ૨૫%
- કુલ ૧૦૦%ના આધારે મેટિર લિસ્ટ તૈયાર થાય છે.

ક્રિએટિવ નિબંધ રાઈટિંગની સમયમર્યાદા : ૩૦ મિનિટ (સમય : સવારે ૧૧:૩૦ થી ૧૨)

નિબંધમાં વિદ્યાર્થીઓના વિચારોને વધુ મહત્વ આપવામાં આવે છે. નિબંધમાં વ્યાકરણ તેમજ જોડણીની ભૂલને ધ્યાનમાં લેવાતી નથી. નિબંધને અંગ્રેજી / હિન્દી કે ગુજરાતી ભાષામાં લખી શકાય છે. વિદ્યાર્થીને ક્રિએટિવ નિબંધો કેવા હોય, તેવી જિજ્ઞાસાને સંતોષવા ભૂતકાળની પરીક્ષાઓમાં પુછાયેલા કેટલાંક ક્રિએટિવ નિબંધોની યાદી જણાવી દઈએ.

૧) 'ધારો કે તમે ચોરના ખિસ્સામાં રહેલું ચપ્પુ છો'

૨) 'ધારો કે તમે પૃથ્વી પરનું છેલ્લું વૃક્ષ છો, અને તમે તમારા જીવનનો સાર જણાવો છો.'

૩) 'તમે હેરીપોટર છો, અને તમે એક દિવસ માટે સ્કૂલ પ્રિન્સિપાલ બની જઈને જાદૂ કરી શકો છો.'

લિબરલ સ્ટડીઝમાં પ્રાપ્ય કુલ બેઠકો : ૪૮૦ કે જેમાં B.com. (Hons.) ૧૨૦, B.Sc. (Hons.) ૬૦, B.A. (Hons.) અને B.B.A. મળીને ૨૮૦. દર વર્ષે ૪થી ૫ ગણા વિદ્યાર્થીઓ એપ્ટિટ્યૂડ ટેસ્ટ આપતા હોય છે.

એપ્ટિટ્યૂડ ટેસ્ટ માટે રજિસ્ટ્રેશન કરવાની અંદાજિત અંતિમ તારીખ : ૨૨ મે, ૨૦૧૭ (ઓનલાઈન)

એપ્ટિટ્યૂડ ટેસ્ટની અંદાજિત તારીખ : ૨૭ મે, ૨૦૧૭ (પેપર-પેન્સિલ) (નેગેટિવ માર્કિંગ નથી.)

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક : www.sls.pd.pu.ac.in

4. EDI ની EAT :

૨૦૧૨ના વર્ષમાં ભારતની ટોપ ઇન્ટરપ્રિનિયોરશિપ પ્રોગ્રામમાં સ્થાન મેળવનાર, ૨૦૧૩ના વર્ષના AICTE-CIIના સર્વે મુજબ પશ્ચિમ ભારતની પ્રથમ અને સમગ્ર ભારતની ટોપ-૬ મેનેજમેન્ટ ઇન્સ્ટિટ્યૂટમાં સ્થાન મેળવનાર તેમજ USASBE (યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ એસોસિએશન ફોર સ્મોલ બિઝનેસ એન્ડ ઇન્ટરપ્રિનિયોરશિપ) દ્વારા જેના અભ્યાસક્રમને આઉટ સ્ટેન્ડિંગ ઇન્ટરપ્રિનિયોરશીપ પ્રોગ્રામ-એબ્રોડનો એવોર્ડ મળેલ છે, તેવી EDI (ઇન્ટરપ્રિનિયોરશિપ ડેવલપમેન્ટ ઓફ ઇન્ડિયા)ના બે વર્ષના PGDM અભ્યાસક્રમ માટે EAT (ઇન્ટરપ્રિનિયોરશિપ એપ્ટિટ્યૂડ ટેસ્ટ) આપવી પડે છે.

સૌ પ્રથમ વિદ્યાર્થીએ CAT / MAT / XAT / ATMA / CMA પૈકી જે કોઈ ટેસ્ટ આપી હોય, તેના સ્કોરને આધારે EDI ની EAT આપી શકાય છે. ત્યારબાદ પર્સનલ ઇન્ટરવ્યૂ લેતા પહેલાં દરેક વિદ્યાર્થીની એક બિહેવિરિયલ ટેસ્ટ લેવાય છે કે જે ૪૦ મિનિટની ૫૦થી ૬૦ પ્રશ્નોની હોય છે. આ એક સાઈકોમેટ્રિક ટેસ્ટ હોવાથી તે માટે વિદ્યાર્થીએ કોઈ ખાસ તૈયારી કરવાની રહેતી નથી. પરંતુ ઉદ્યોગસાહસિક બનવા માટે જરૂરી લીડરશિપ, ડિસીઝન મેકિંગ જેવી ક્ષમતાને ચકાસવા માટે આવી ટેસ્ટ લેવામાં આવે છે. વધુ માહિતી માટે સંપર્ક : www.ediindia.rog

5. UPES ની EEE ટેસ્ટ :

UPES (યુનિવર્સિટી ઓફ પેટ્રોલિયમ એન્ડ એનર્જી સ્ટડીઝ), દહેરાદૂન એ સમગ્ર ભારતની પેટ્રોલિયમ એન્ડ એનર્જી સ્ટડીઝની સર્વપ્રથમ યુનિવર્સિટી છે. જેની સફળતા મળ્યા બાદ, તેઓએ ૧) B.Tech. + LL.B. (૬ વર્ષ), ૨) MBA, ૩) LAW, ૪) B.Des., ૫) B.Plan, ૬) M.Des., ૭) M.A. (એનર્જી ઇકોનોમિક્સ) જેવા અભ્યાસક્રમો શરૂ કર્યા છે. જે પણ ઘણા જ લોકપ્રિય બની

ચૂક્યા છે. અત્રે અહિં UPESની EEE (ઇકોનોમિક્સ એન્ટ્રસ એક્ઝામ)ની વિગતો આપેલ છે.

EEE ની ટેસ્ટ પેટર્ન:

લઘુતમ લાયકાત : UGC માન્ય કોઈપણ યુનિવર્સિટીમાંથી B.A. (જનરલ ઇકોનોમિક્સ / માઈક્રો ઇકોનોમિક્સ / મેક્રો ઇકોનોમિક્સ / મેથેમેટિક્સ / સ્ટેટેસ્ટીક્સ પૈકી કોઈપણ એક વિષય સાથે) અથવા B.Com. કે B.Tech. (મેથેમેટિક્સ/સ્ટેટેસ્ટીક્સ)

એક્ઝામ માટે રજિસ્ટ્રેશન કરવાની તેમજ ટેસ્ટની તારીખ: બીજું અઠવાડિયું જૂન, ૨૦૧૭

- સામાન્ય અંગ્રેજી, રીડિંગ કોમ્પ્રીહેન્શન, વર્બલ રિઝોનિંગ, વર્બલ એબિલિટી: ૨૫ પ્રશ્નો/માર્ક્સ
- એનાલિટીકલ અને લોજીક રિઝોનિંગ: ૨૫ પ્રશ્નો/માર્ક્સ
- ક્વોન્ટિટેટિવ ડેટા ઇન્ટરપ્રિટીશન અને ડેટા સફિસીયન્સી: ૨૫ પ્રશ્નો/માર્ક્સ
- જનરલ ઇકોનોમિક્સ, માઈક્રો ઇકોનોમિક્સ, મેક્રો ઇકોનોમીક્સ ૨૫ પ્રશ્નો/માર્ક્સ
- કુલ ૧૦૦ પ્રશ્નો/માર્ક્સ

સમયમર્યાદા: ૨ કલાક (નેગેટિવ માર્કિંગ નથી)

નોંધ: B.Com તેમજ B.Tech.ના વિદ્યાર્થીઓને અર્થશાસ્ત્ર અંગેના ૨૫ પ્રશ્નો/૨૫ માર્ક્સને બદલે મેથેમેટિક્સ તેમજ સ્ટેટેસ્ટીક્સ અંગેના ૨૫ પ્રશ્નો/૨૫ માર્ક્સ પૂછવામાં આવશે.

ઉપરોક્ત EEE ટેસ્ટમાં પાસ થયા બાદ પર્સનલ ઇન્ટરવ્યૂમાં પસંદ થયેલા વિદ્યાર્થીઓને M.A. (એનર્જી ઇકોનોમિક્સ)માં પ્રવેશ મળે છે. જેનો અભ્યાસક્રમ પાસ કર્યા બાદ વિદ્યાર્થીઓને ભારતની તેમજ વિદેશની મલ્ટીનેશનલ કંપનીઓમાં સારા પેકેજવાળી જોબ મળી શકે છે.

UPES દ્વારા ચલાવાતા અન્ય અભ્યાસક્રમો અને તે અંગેની એન્ટ્રસ ટેસ્ટ

અભ્યાસક્રમનું નામ એન્ટ્રસ ટેસ્ટ
૧.M.B.A. UPESMET

૨.B.Tech.	UPES EAT
૩.Law	UL-SAT
૪.B.Des.	UPES-DAT (Online Test)
૫.B.Plan.	U-PAT
૬.M.Des.	UPES-DAT

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક : www.upes.as.in

૬. અન્ય એન્ટ્રસ ટેસ્ટ :

ઉપરોક્ત એન્ટ્રસ ટેસ્ટ ઉપરાંત લિબરલ સ્ટડીઝ માટે SLS (સિમ્બાયોસીસ, પુના www.ssla.edu.in), FEAT (Flame યુનિવર્સિટી, પુના www.flame.edu.in), હોટલ મેનેજમેન્ટ માટે STEP (ઓબેરોય ગ્રૂપ, www.oberoigroup.com), JEE (IHM, www.nchm.nic.in), IHM-A (ઔરંગાબાદ યુનિવર્સિટી, www.ihmaurangabad.ac.in), મેનેજમેન્ટ માટે UGAT (પ્રાઈવેટ કોલેજો માટે www.aima.in), SET (સિમ્બાયોસીસ યુનિવર્સિટી, પુના, www.set-test.rog), NPAT (નરસી મોનજી યુનિવર્સિટી, મુંબઈ www.nmims.edu), લો ફિલ્ડ માટે CLAT (નેશનલ લો યુનિવર્સિટી, સંલગ્ન કોલેજો માટે www.clat.ac.in), AILET (NLU-દિલ્હી, www.nludelhi.ac.in), LSAT (પ્રાઈવેટ કોલેજો www.pearsonvueindia.com) વગેરેનો પણ સમાવેશ થાય છે.

- ઉબી જીવન સ્મૃતિ સોસાયટી,
મીરામ્બિકા માર્ગ, નારણપુરા,
અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૩

- સુદેશ અમીન

ગુજરાતના યુવાનોને સંરક્ષણ સેવા, પેરા મિલિટ્રી ફોર્સીસ તથા પોલીસ ફોર્સ વગેરેમાં જોડાવવાની ઈચ્છાનો અભાવ તેમજ ભરતી થયા બાદ મળતી સગવડો માટે અજ્ઞાનતા પ્રવર્તતી હોવાના કારણે ગુજરાતમાં ઘણી જગ્યાઓ વણપુરાયેલી રહે છે. આર્મી/એરફોર્સ/નેવી/અર્ધ લશ્કરીદળો/ પેરા મિલિટ્રી ફોર્સીસ તથા પોલીસ ફોર્સ વગેરેમાં જોડાવવા ઉમેદવારોની તાલીમ “સ્વામી વિવેકાનંદ પરિક્ષાલક્ષી નિવાસી તાલીમ યોજના” તરીકે ઓળખાય છે. આ તાલીમ યોજના સને ૨૦૧૨-૧૩થી અમલમાં છે. સરકારશ્રી દ્વારા ઉમેદવારોને ભરતી પૂર્વે શારીરિક/માનસિકક્ષમતા માટેની પરિક્ષાલક્ષી તાલીમ આપવામાં આવે છે. આ યોજના હેઠળ ગુજરાતના યુવાનો ભરતી થાય તે માટે આર્મી/ એરફોર્સ/ નેવી/ અર્ધલશ્કરીદળો/ પેરા મિલિટ્રી ફોર્સીસ તથા પોલીસ ફોર્સ વગેરેની જગ્યાઓ માટે શારીરિક યોગ્યતા ધરાવતા, નિયત કરેલ જરૂરી શૈક્ષણિક લાયકાત અને વય ધરાવતા યુવાનોને શારીરિક/

માનસિક ક્ષમતા તથા લેખિત પરીક્ષા માટે દિન-૩૦ ની ઘનિષ્ઠ તાલીમ આપવામાં આવે છે.

આ તાલીમમાં સામાન્ય રીતે શારીરિક યોગ્યતા માટે ઊંચાઈ, વજન, છાતી તથા શારીરિક કસોટી જેવી કે દોડ, લાંબો કૂદકો, પુલ-અપ્સ વગેરેની તાલીમ માટે ફિઝિકલ (શારીરિક) શિક્ષક, નિવૃત્ત આર્મી અધિકારી, પોલીસ કર્મચારી અથવા અન્ય ઈન્સ્ટ્રક્ટરો દ્વારા ભરતીને અનુરૂપ ફિઝિકલ/ મેન્ટલ તથા અન્ય તાલીમી વ્યાખ્યાતાઓ દ્વારા અંગ્રેજી, ગણિત, વિજ્ઞાન તથા સામાન્ય જ્ઞાનની તાલીમ આપવામાં આવે છે. જે લાયકાતનું ધોરણ નક્કી થયેલ છે તે મુજબ તાલીમાર્થીઓની શારીરિક, શૈક્ષણિક તેમજ વયમર્યાદા અનુસારની લાયકાત હોવી જરૂરી છે. જે તે ભરતી માટેના નિયત નિયમ અનુસાર ઉંમર હોવી જરૂરી છે. શાળા, કોલેજ તથા અન્ય ખાનગી, સરકારી, અર્ધસરકારી ખાતે કે જ્યાં ગ્રાઉન્ડ વ્યવસ્થા હોય ત્યાં તાલીમ આપવામાં આવે છે. ગુજરાત રાજ્યના જિલ્લાઓમાં જ્યાં ઉમેદવારો

ઉપલબ્ધ થાય ત્યાં રાજ્યમાં કુલ ૭૦ તાલીમ વર્ગો ચલાવવામાં આવે છે. આ તાલીમ વર્ગો માટે તાલીમ આપવા માટે ફિઝિકલ (શારીરિક) શિક્ષક, નિવૃત્ત આર્મી અધિકારી, પોલીસ, એસ.આર.પી, પીટી ઈન્સ્ટ્રક્ટર તેમજ અંગ્રેજી, ગણિત, વિજ્ઞાન તથા સામાન્ય જ્ઞાન માટે તાલીમી વ્યાખ્યાતા બોલાવવામાં આવે છે તથા નિયમ અનુસાર માનદ્વેતન પણ ચૂકવવામાં આવે છે.

એક તાલીમ વર્ગમાં ઓછામાં ઓછા ૩૦, વધુમાં વધુ ૩૫ તાલીમાર્થીઓને તાલીમ આપવામાં આવે છે. આ તાલીમનો સમયગાળો વધુમાં વધુ ૩૦ દિવસનો હોય છે જેમાં કુલ ૧૨૦ કલાકની તાલીમ આપવામાં આવે છે. જિલ્લા રોજગાર વિનિમય કચેરી બહોળી પ્રસિદ્ધિ કરીને ઉમેદવારોની યાદી તૈયાર કરે છે. તાલીમમાં જોડાવવા માટે ઉમેદવારોએ દિન-૭માં રોજગાર કચેરી ખાતે સ્વખર્ચે રૂબરૂ જઈને અથવા ટપાલ દ્વારા પાસપોર્ટ ફોટો ચોટાડેલ સંમતિ પત્ર રજૂ કરવું પડે છે. પ્રથમ ૩૫ ઉમેદવારોને જ પસંદ કરવાના હોવાથી તાત્કાલીક સંપર્ક કરવા જણાવવામાં આવે છે. તાલીમ વર્ગ માટેની પૂરતી સંખ્યા થયેથી પસંદ કરેલ ઉમેદવારોને ફિઝિકલ ઈન્સ્ટ્રક્ટર ઊંચાઈ, વજન વગેરેની શારીરિકક્ષમતા, શૈક્ષણિક લાયકાત તથા રનિંગ વગેરેનો ટેસ્ટ લઈ પ્રાથમિક પસંદગી યાદી તૈયાર કરવામાં આવે છે.

આ પસંદ થયેલ ઉમેદવારોની સિવિલ હોસ્પિટલમાં ડોક્ટર મારફતે પ્રાથમિક તબીબી ચકાસણી કરીને તાલીમાર્થીઓની ફાઈનલ યાદી તૈયાર કરવામાં આવે છે. એક ઉમેદવાર દીઠ દૈનિક રૂ.૧૦૦ લેખે ૩૦ દિવસના રૂ.૩૦૦૦ સ્ટાઈપેન્ડ ચેકના માધ્યમથી ચૂકવામાં આવે છે. રહેવા જમવાની વ્યવસ્થા પણ વિનામૂલ્યે આપવામાં આવે છે.

આ તાલીમ વર્ગોનું આયોજન અને સંચાલન અંગેની વ્યવસ્થા સંબંધિત જિલ્લા રોજગાર વિનિમય કચેરીઓ કરે છે. જરૂરી માર્ગદર્શનની કામગીરી તથા તાલીમ આપવા માટે જરૂરી સ્ટાફ, ગેસ્ટ વ્યાખ્યાતા વગેરેની વ્યવસ્થા રોજગાર કચેરી કરે છે. માટે યોજનામાં થયેલ ફેરફાર તથા વધુ માર્ગદર્શન માટે સંબંધિત રોજગાર કચેરીનો સંપર્ક કરવા જણાવવામાં છે. અત્યાર સુધીમાં સંરક્ષણ દળોમાં ભરતી થવા ઈચ્છુક ઉમેદવારો મોટી સંખ્યામાં તાલીમ લઈને ભરતી થયેલ છે માટે લશ્કરમાં ભરતી થનાર ઉમેદવારો માટે આ તાલીમ આર્શિવાદ સમાન છે.

- પૂર્વ રોજગાર અધિકારી

ગામ :- ધીણોજ, તા :- ચાણસ્મા, જિ.પાટણ

- રાજેન્દ્ર ઉપાધ્યાય

પાસ કરવા માટે આશરે ૩ માસની શરૂ કરીને ૬ માસ સુધીનો સમય લાગી શકે. જર્મન ભાષાનાં C1 લેવલ માટે ૬ માસનો સમય લાગે છે. જ્યારે ફાસ્ટટ્રેક કોર્સનો સમયગાળો અલગ હોય છે. જેમાં અઠવાડિયાનાં માત્ર શનિ, રવિવાર તેમજ બિઝનેશમેન માટે માત્ર રવિવારના અમુક કલાકોનો સમય આપવામાં આવે છે. પ્રત્યેક લેવલની કોચીંગ ફી આશરે ૧૨,૦૦૦ થી ૨૦,૦૦૦ સુધીની ગણી શકાય. જે તે વિદેશી ભાષા શીખવવાની ફીનો આધાર જે તે ભાષા અને શીખનારાઓની સંખ્યા પર આધારીત છે. જેમ કે ચાઈનીઝ તેમજ કોરિયન ભાષા શીખવાના કેન્દ્રો સમગ્ર ભારતમાં મર્યાદિત હોઈ, તેની ફી પ્રમાણમાં વધુ રહે છે. યુરોપિયન હાઉસ પોતાના ભાષાના પ્રચાર-પ્રસાર અંગે પ્રોત્સાહક નીતિ ધરે છે, ઓલિઓસ ફોર્સેઝ તેનું એક ઉદાહરણ છે. કેટલીક યુનિવર્સિટીઓ તેમના વિદ્યાર્થીઓને તેમના પરફોર્મન્સને આધારે સ્કોલરશીપ પણ આપે છે. વળી કેટલીક યુનિવર્સિટીઓ બેસ્ટ સ્ટુડન્ટ એક્ષચેન્જ પ્રોગ્રામને આધારે તેઓને ચોક્કસ સમય માટે વિદેશી યુનિવર્સિટીઓમાં અભ્યાસ કરવાની તક પણ પૂરી પાડે છે.

“શું તમે આકર્ષક વ્યક્તિત્વના માલિક છો?”

“શું તમારી પાસે અંગ્રેજી ભાષાનું પાયાનું સમજ - પૂર્વકનું જ્ઞાન છે?”

“શું તમારી નવું શીખવાની માનસિક તૈયાર છે?”

જો ઉપરોક્ત તમામ પ્રશ્નોના તમારા જવાબ “હા” માં હોય, તો તમારી પાસે ફોરેન લેંગ્વેજ શીખીને ગ્લોબલ કરિયર અપનાવવાનો એક આદર્શ વિકલ્પ ઉપલબ્ધ છે !!!

વિદેશી ભાષાનું સામાન્ય ગણિત:-

વિદેશી ભાષા શીખવાના કુલ ૬ લેવલો A1, A2, B1, B2, C1 તેમજ C2 છે. C2 લેવલ એ M.Phil / Ph.D કક્ષાનું ગણી શકાય. B2 લેવલ સુધીનો અભ્યાસક્રમ સારી રોજગારી મેળવવા માટે પૂરતો ગણી શકાય. દરેક લેવલ

આજના યુગમાં કોર્પોરેટ સેક્ટર પોતાની જરૂરીયાત મુજબ પોતાના કર્મચારીઓ માટે કસ્ટમાઈઝ્ડ બેચ બનાવીને ફોરેન લેંગ્વેજ શીખવાડે છે. અહીં આવી બેચના ટાઈમીંગ્સ, ફી, શિક્ષણ પદ્ધતિ વગેરે અલગ જોવા મળે છે.

વિદેશી ભાષા શીખ્યા બાદ પ્રાપ્ય કારકિર્દીની તકો?

કોઈપણ વિદેશી ભાષાનું C2 લેવલનું સર્ટિફિકેટ હોય, તો મલ્ટીનેશનલ કંપનીમાં વ્હાઈટ કોલર જોબ મળવાની ૧૦૦% ગેરંટી કમ વોરંટી. વિદેશી ભાષાનું અંગ્રેજી કે ભારતીય ભાષામાં ભાષાંતર (અનુવાદ) કે ભાવાનુવાદ કરવાની ફી શબ્દદીઠ ૨ થી ૫. આમતો વિદેશી ભાષાનું ભારતીય ભાષામાં ભાષાંતર કરવાની ફી વધુ હોવી જોઈએ.

જોકે વિદેશી ભાષાની અંગ્રેજી ભાષામાં ભાષાંતર કરવાની ફી આથી પણ વધુ જોવા મળે છે. દુભાશિયા (ઈન્ટરપ્રીટર) તરીકે ચારેક કલાકની કામગીરીની ફી આશરે ૩,૦૦૦ જો કે તેમાં સ્પીડ જાળવવાની ટર્મ્સ એન્ડ કંડીશન એપ્લાય. વિદેશી ટૂરિસ્ટો ડિલિગેટ્સના સરકારી કે ખાનગી ટૂર ગાઈડ તરીકે દૈનિક ૨,૦૦૦થી ૫,૦૦૦ સુધીનું વેતન. B.P.O. (બિઝનેસ પ્રોસેસ આઉટસોર્સિંગ), K.P.O. (નોલેજ પ્રોસેસ આઉટસોર્સિંગ), L.P.O. (લીગલ પ્રોસેસ આઉટસોર્સિંગ), વિદેશમાં ભણવા જવા ઈચ્છુકો માટે વીઝા મળવાની તકો વધી જાય, ઉપરાંત વિદેશમાં સ્થાયી થવા ઈચ્છુકો માટે જે તે દેશના P.R. (પરમેનેન્ટ રેસીડન્ટશીપ) મળવાની શક્યતા વધી જાય. વિદેશી ભાષા શીખ્યા બાદ રાજદ્વારી સેવા, વિદેશી દૂતાવાસો, પ્રવાસન, મનોરંજન, આંતરરાષ્ટ્રીય સંગઠનો, જનસંપર્ક વિભાગો, પ્રકાશન, ભારતીય રિઝર્વ બેંક, યુનાઈટેડ નેશન્સ (UNO) વગેરેમાં ટોપ કે પ્રીમિયમ જોબ મેળવવાના યોગ વધી શકે છે.

વર્તમાન આધુનિક યુગમાં ઓનલાઈન લેખકો, ટેક્નકલ અનુવાદકો તેમજ ડિકોડરોની માગ વધુ જોવા મળે છે. તદ્ઉપરાંત ભારતના વિદેશ મંત્રાલય તેમજ જાસૂસ એજન્સીઓમાં પણ સારી તકો રહેલી છે. વિદેશી ફૂડની રેસ્ટોરેન્ટ/હોટલ ચલાવનારાઓ માટે વિદેશી ભાષા શીખવી આવશ્યક છે. વિદેશી સંગીત, સાહિત્યમાં કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છુકો માટે વિદેશી ભાષા શીખવી અનિવાર્ય.

ફાર્મા કંપનીઓમાં તેના ડોક્યુમેન્ટ્સને ફોરેન લેંગ્વેજમાંથી અંગ્રેજીમાં તૈયાર કરવાના હોય છે, જ્યારે માસિક સર્વે રિપોર્ટ સરકારી જોગવાઈ મુજબ પ્રાદેશિક ભાષામાં તૈયાર કરવાનો હોય છે. એવા સમયે પણ ભાષાંતરકારોને સારી તક મળી શકે છે.

વિદેશી ભાષા શીખવાનું મુહૂર્ત ક્યારે કરવું?

વિદેશી ભાષા શીખવાનું કાર્ય એ કોઈ કલા શીખવા જેવું છે. આથી વિદેશી ભાષા શીખવા ઈચ્છુકોએ શક્ય તેટલું વહેલું-નાની ઉંમરથી જ શીખવાનું શરૂ કરી દેવું જોઈએ. જોકે વિદેશી ભાષા શીખતા અગાઉ જે - તે વિદેશી ભાષા

અંગેની ગંભીરતા કેળવાય તે જરૂરી છે. આંતરરાષ્ટ્રીય સ્કૂલ બોર્ડની માન્યતા પ્રાપ્ત શાળાઓ તેના પ્રાથમિક શિક્ષણ દરમિયાન જ એકાદ વિદેશી ભાષાનું શિક્ષણ આપવાનું શરૂ કરી દે છે. સામાન્ય રીતે SSC / HSC બાદના ઉનાળાના લાંબા વેકેશનનો સમય એ વિદેશી ભાષા શીખવાનું આદર્શ મુહૂર્ત બની શકે છે. જોકે ધ્યાન રહે, વિદેશી ભાષા પ્રત્યે પ્રેમ વધારવો એ અઘરું કાર્ય છે.

વિદેશી ભાષા શીખવાના ઉદ્દેશને આધારે કઈ વિદેશી ભાષા શીખવી તે નક્કી થઈ શકે. જો વિદ્યાર્થી પાસે વિદેશી ભાષા શીખવા માટે એકાદ - બે વર્ષ જેટલો જ સમય ઈનવેસ્ટ કરી શકાય તેમ હોય તો ફ્રેંચ - જર્મન જેવી ભાષા શીખવી જોઈએ. જ્યારે ૩ થી ૫ વર્ષ જેટલો સમય ફાળવી શકાય તેમ હોય તો ચાઈનીઝ, જાપાનીઝ કે કોરિયન જેવી ભાષા શીખી શકાય. આ ભાષાઓ હાલ 'ઈન ડિમાન્ડ' છે. જ્યારે રશિયન, એરેબિક જેવી ભાષાઓ જાણનારાઓની ડિમાન્ડ હાલમાં ઓછી છે. હવે કેટલીક વિદેશી ભાષાઓની ગ્રાઉન્ડ રિયાલિટી ચકાસીને તેના ઈન-આઉટ જોઈએ...

૧. અંગ્રેજી ભાષા :-

અંગ્રેજી ભાષાનું મહત્ત્વ :- અંગ્રેજી ભાષા પ્રથમ કે બીજી ભાષા તરીકે બોલનારાઓની કુલ સંખ્યા વિશ્વમાં ૧૫૦ કરોડની છે. જોકે અંગ્રેજી ભાષા બોલનારાઓની સંખ્યા અમેરિકા કરતાં ચીનમાં વધુ છે. કોમ્પ્યુટરમાં થતા કુલ D.T.P. વર્કમાં ૮૫% કામ અંગ્રેજી ભાષામાં થાય છે.

અંગ્રેજી ભાષાના શિક્ષણની હાઈલાઈટ્સ : સારું અંગ્રેજી શીખવા ઈચ્છુકોએ બ્રિટિશ અંગ્રેજી અને અમેરિકન અંગ્રેજીના શબ્દોની વોકેબલરી હાથવગી રાખવી. ખાસ કરીને બંને પ્રકારના અંગ્રેજીનાં ઉચ્ચારો તેમજ સ્પેલિંગ અંગે વધુ ગંભીરતા દાખવવી. અંગ્રેજી ભાષાના વિદ્યાર્થીઓ “લોજિંગ” “બોર્ડિંગ”, જેવા શબ્દોનો સાચો અર્થ, “શેક્સપિયર” જેવા શબ્દોનો સાચો ઉચ્ચાર કરે તે જરૂરી છે.

અંગ્રેજી ભાષાના કરિયર ઓપ્શન્સ ઊડતી નજરે : ગૂગલના ઉપયોગથી અંગ્રેજી ભાષામાંથી અને અંગ્રેજી

ભાષામાં ભાષાંતર શક્ય હોવા છતાં સારું અને સાચું અંગ્રેજી ભાષાંતર કરવાવાળાઓની માગ ઘણી છે. A4 સાઈઝના પેઈજનું ભાષાંતર કરવાનો દર ૧૦૦થી શરૂ થાય છે. અંગ્રેજી ભાષાનું જ્ઞાન IT, આઉટ સોર્સિંગ તેમજ કોમ્પિટીટિવ એક્ઝામમાં અનિવાર્ય છે. સારા અંગ્રેજીમાં ઉચ્ચાર કરનારાઓને રેકોર્ડિંગ તેમજ ડબિંગ સ્ટુડિયોમાં 'વોઈઝ ઓવર' તરીકે કામ મળી શકે છે. દુભાષિયા તરીકે પણ સારા પેકેજથી જોબ કે સ્વતંત્ર કામ મળી શકે છે. સારું અંગ્રેજી જાણનારાઓ GRE-GMAT, ટોફેલ, I-LTSના કોચિંગ સેન્ટરોમાં ફેકલ્ટી બનીને સારી કમાણી કરી શકે છે.

૨. ફ્રેન્ચ ભાષા :-

ફ્રેન્ચ ભાષાનું મહત્ત્વ :- વિશ્વના ૩૫૫ વધુ દેશોમાં ફ્રેન્ચ ભાષા બોલાય છે. જેમાં કેટલાંક દેશોની તો રાષ્ટ્રભાષા અથવા બીજા નંબરની ભાષા છે. તો વળી કેટલાંક દેશોમાં તેને વહીવટની ભાષા કે શિક્ષણની ભાષા તરીકે સ્વીકારવામાં આવી છે. ફ્રેન્ચ ભાષાના સંગઠન ફેકોફોનીના સભ્યદેશોની સંખ્યા ૮૦થી વધુ છે. જેમાંનાં કેટલાંક દેશો યુરોપિયન ઉપરાંત આફ્રિકન તેમજ એશિયન પણ છે.

ફ્રેન્ચ ભાષાના શિક્ષણની હાઈલાઈટ્સ : કુલ ૬ લેવલો પૈકી પ્રથમ ૪ લેવલ DELFના જેમાં પ્રથમ ત્રણ લેવલ દરેક ૧૫૦ કલાકના અને ૪થું લેવલ ૨૦૦ કલાકનું હોય છે. એડવાન્સ લેવલો અનુક્રમે ૫ અને ૬ DELFના જેને C1 અને C2 તરીકે ઓળખી શકાય. C1 લેવલ બાદ ફ્રેન્ચ ભાષાના સારા સ્પીકર બની શકાય. અને C2 લેવલમાં પ્રેક્ટિકલ ટ્રેનિંગની પ્રેક્ટિસ કરવાની રહે છે. ફ્રેન્ચ ભાષાની લીપી રોમન આલ્ફાબેટ એટલે કે અંગ્રેજીની જ હોવાથી લખવામાં સરળતા રહે છે, પરંતુ બોલવામાં તેનો પહોળો ઉચ્ચાર કરવામાં ઘણી તકલીફ પડે છે. ઉપરાંત ફ્રેન્ચ ભાષામાં સ્વરની ઉપર અલગ ચિહ્ન મૂકવામાં આવે છે.

ફ્રેન્ચ ભાષાના કરિયર ઓપ્શન્સ ઊંડતી નજરે : ફ્રેન્ચ ભાષા શીખ્યા બાદ ટૂર્સ એન્ડ ટ્રાવેલિંગનો ડિપ્લોમા કોર્સ કર્યો હોય તો ટૂરિસ્ટ ગાઈડ તરીકે દૈનિક ૨,૭૫૦નું સરકારી

વળતર મળી શકે. તદ્દ ઉપરાંત ફોરેન ડેલિગેટ્સથી માંડીને સામાન્ય પ્રવાસી સુધી સૌના માટે ૪ કલાકના ૩,૫૦૦ લેખે ફ્રેન્ચમાં માંથી અંગ્રેજી ઈન્ટરપ્રીટર 'ઈન ડિમાન્ડ' છે. સમગ્ર વિશ્વમાં ફ્રેન્ચ ભાષા પ્રેમની ભાષા તરીકે જાણીતી છે. ફ્રેન્ચ ભાષાએ યુરોપીયન રાજવી કુટુંબોમાં બોલાતી હતી. આથી તે રોયલ ભાષા છે. ઈંગ્લેન્ડના રાજકીય ચિહ્નની નીચે બ્રિટીશ અંગ્રેજીમાં નહીં પરંતુ ફ્રેન્ચ ભાષામાં ઉક્તિ લખાયેલી છે - “મારો ભગવાન મારો હક્ક”

ઈન્ટરનેશનલ બોર્ડ ધરાવતી સ્કૂલો તેમજ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ્સમાં શિક્ષક / અધ્યાપક તરીકે સારામાં સારા સ્કોપ રહેલા છે. ઈન્ડિયન એમ્બેસીથી શરૂ કરીને કેટલીક અર્ધસરકારી ઓફિસો, ટ્રાવેલિંગ એજન્સીઓ, ઈમ્પોર્ટ - એક્સપોર્ટ કરતી કંપનીઓમાં 'ફ્રેન્ચ' જાણનારાઓની તાતી જરૂર છે. માર્કેટ રિસર્ચ/કોલ સેન્ટર / BPO જેવી કંપનીઓને તેમની ગુજરાતની બ્રાંચોમાં ફ્રેન્ચ ભાષા જાણનારાઓનો ૫૦% જેટલો સ્ટાફ મુંબઈ, દિલ્હી, પુના વગેરેથી મોટા પેકેજ સાથે હાયર કરવો પડે છે. આપણા ગુજજી ભાઈઓ અને બહેનો જો ફ્રેન્ચ જેવી વિદેશી ભાષા બોલતા થઈ જાય તો આવા ફિલ્ડમાં પણ રોજગારીની તકો રહેલી છે.

૩. જર્મન ભાષા :-

જર્મન ભાષાનું મહત્ત્વ :- યુરોપિયન યુનિયનની સૌથી વધુ કોમન બોલાતી ભાષાઓમાં જર્મની બીજા નંબરે છે. યુરોપમાં જર્મનને સત્તાવાર વાણિજ્ય ભાષા (ઓફિસિયલ ટ્રેડિંગ લેન્ગવેજ) ગણવામાં આવે છે. કારણ કે લગભગ ૧૨૦ મિલિયન લોકો તેને વેપાર - વાણિજ્યના કારણોસર બોલે છે. ઈટાલી, સ્વિટ્ઝર્લેન્ડ, ઓસ્ટ્રેલિયા, ફ્રાંસ, તેમજ લક્ઝમબર્ગ જેવા દેશો પોતાના દેશમાં જર્મન ભાષાને એક સત્તાવાર ભાષા તરીકેનો દરજ્જો આપેલો છે. જર્મન એ ઈન્ટરનેટ પર સૌથી વધુ ઉપયોગમાં લેવાતી ટોપ-૫ ભાષાઓમાંની એક છે. પુસ્તકો, વેબસાઈટ અને મીડિયામાં સૌથી વધુ ઉપયોગમાં લેવાતી ટોપ - ૧૦ ભાષાઓમાં જર્મન ભાષાનો સમાવેશ થાય છે.

જર્મન એરલાઈન્સ “લુફ્તેન્ઝા” મૂળ સંસ્કૃત ભાષાનાં શબ્દ લુફ્તહંસ પરથી ઊતરી આવ્યું છે. અને હા સંસ્કૃત એ

કમ્પ્યુટર ફેન્ડલી લેંગ્વેજ હોવાથી આપણા દેશ કરતાં પણ જર્મનીમાં સંસ્કૃતનો પ્રચારપ્રસાર ઝડપથી થઈ રહ્યો છે. ભાષામાં ઈન્ડો-જર્મન ઓર્ગેનાઈઝેશનોમાં “મેક્સમુલર ભવન” તેમજ “ગોએથે” ઈન્સ્ટિટ્યૂટ્સ છે.

જર્મન ભાષાના શિક્ષણની હાઈલાઈટ્સ : ફેંચની જેમ જ જર્મન ભાષાના ઉચ્ચારો સ્પષ્ટ રીતે કરવા અઘરા પડે છે. કેટલીક યુનિવર્સિટીઓ તો પ્રાઈવેટ કોચિંગ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ્સ તેમજ કેટલીક ઈન્ટરનેશનલ બોર્ડની માન્યતા પ્રાપ્ત સ્કૂલો જર્મન ભાષા શીખવતી હોય છે.

જર્મન ભાષાના કરિયર ઓપ્શન્સ ઊડતી નજરે : જર્મન ભાષા જાણનારાઓ માટે ડિપ્લોમેટિક સર્વિસીસ, ઇમ્પોર્ટ-એક્સપોર્ટ માર્કેટ, ફેક્ટરી, કાઉન્સેલર, ઈન્ડસ્ટ્રીઝના ટ્રાન્સલેટર્સ, ઈન્ટરપ્રીટર, ગર્વમેન્ટ રિસર્ચર, ઈન્ટરનેશનલ ટ્રેડિંગ માર્કેટ, ટૂરિસ્ટ ગાઈડ, ઈન્ટરનેશનલ પ્રોજેક્ટ્સમાં કો-ઓર્ડિનેટર, એરહોસ્ટેસ, ફાઈવ સ્ટાર હોટલોમાં, મલ્ટીનેશનલ કંપનીઓમાં તેમજ ફિલાન્સર તરીકેના કરિયર ઓપ્શન્સ રહેલા છે. જર્મન ટૂર્સ - ટ્રાવેલ્સમાં ખૂબ ખર્ચ કરે છે. (એક સર્વે મુજબ વાર્ષિક ૮૧ બિલિયન યુરો ડોલરનો ખર્ચ) તેમના પસંદગીના દેશો છે. સ્પેન, ઈટાલી, ગ્રીસ, તુર્કી અને ભારત. ખાસ કરીને તેઓને ઐતિહાસિક સ્થળો વધુ ગમે છે, અને ભારતમાં ઐતિહાસિક સ્થળોની તંગી નથી. તેવા સમયે જર્મન જાણનાર ટૂર ગાઈડની કમાણી સરેરાશ MBA કરતાં વધી જાય ! વિશ્વની મહાસત્તા એવા દેશ અમેરિકામાં મલ્ટીપલ જોબ્સમાં જર્મન જાણનારાઓની જરૂરિયાત દર ૩ વર્ષે ૭,૦૦,૦૦૦ લોકોની છે. વિશ્વનું બીજા નંબરનું શક્તિશાળી અર્થતંત્ર જાપાન છે, કે જેમાં ટોપ ૧૦૦ જાપાનીઝ બિઝનેસમેન/વુમન પૈકી ૬૮% જર્મન ભાષા જાણે છે!

૪. ઈટાલિયન ભાષા :-

ઈટાલિયન ભાષાનું મહત્વ :- વિશ્વમાં ૬૩ મિલિયન લોકો ઈટાલિયન ભાષા બોલે છે. વિશ્વમાં ૧૧૦ થી ૧૨૦ મિલિયન લોકો માટે ઈટાલિયન બીજી ભાષા છે. ઈટાલિયન એ ઈટાલીની સત્તાવાર ભાષા હોવા ઉપરાંત વિશ્વના સૌથી નાના છતાં અગત્યના દેશ ધ વેટીકન સિટી, વિશ્વના સુંદર

દેશો સ્વિટ્ઝર્લેન્ડ તેમજ સનમેરીનો અને કોઆટીઆ જેવા દેશોમાં ઈટાલિયન ભાષા મહત્વની છે. ઈજિપ્ત, સોમાલિયા, ટ્યુનેશિયા, ઈથોપીયાના કેટલાંક વિસ્તારોમાં પણ ઈટાલિયન ભાષા બોલાય છે. અમેરિકા અને ઈંગ્લેન્ડમાં ઈટાલિયન કોલોનીનો પણ સમાવેશ થાય છે.

ઈટાલિયન ભાષાના શિક્ષણની હાઈલાઈટ્સ : ઈટાલિયન ભાષા શીખવા માટે લાગતો સમય એ સ્ટુડન્ટ તેમજ ફેક્ટરી દ્વારા ફાળવાતા સમય ઉપર આધારિત છે. આ ઉપરાંત સ્ટુડન્ટનાં અંગત રસ, મહેનત, ફેક્ટરીની ટીચીંગ ટેકનિક તેમજ પર્યાવરણ જેવા પરિબળો પણ ઈટાલિયન ભાષા શીખતા લાગતો સમય નક્કી કરે છે. ફેંચ - જર્મન ભાષા શીખવનારાઓનાં પ્રમાણમાં ઈટાલિયન શીખવનાર ફેક્ટરીઝની સંખ્યા ઓછી છે.

ઈટાલિયન ભાષાનાં તમામ લેવલ પૂર્ણ કરનાર ફેક્ટરીના મતે ઈટાલિયન ભાષા શીખવી શરૂઆતમાં અઘરી છે, પણ સમગ્ર વિશ્વમાં રોમેન્ટિક લેંગ્વેજ તરીકે ઓળખાતી આ ભાષા ધીમે ધીમે મ્યુઝિકલ બની જાય છે અને ત્યારબાદ તે ઈન્ટરેસ્ટીંગ બની જાય છે. ૧૬૭૭માં ઈટાલિયન કવિ ફાન્સીસ કોમોનેટીએ ૨૬ અક્ષરોનો ઈટાલિયન ભાષાનો સૌથી લાંબો શબ્દ "Precipitevolissimevolmente" પ્રયોજ્યો હતો. જેનો અર્થ થાય છે અતિ ઉતાવળમાં.

ઈટાલિયન ભાષાના કરિયર ઓપ્શન્સ ઊડતી નજરે : ઈટાલીને ફેશન અને આર્કિટેક્ચર ફિલ્ડનું હબ ગણવામાં આવે છે. ગોગલ્સથી માંડીને ફેશનેબલ એપરલ્સ તમામની લેટેસ્ટ ફેશન અને પેટર્ન જાણવા માટે ઈટાલિયન શીખેલું ઉપયોગી બને છે. બિઝનેસ પ્રોસેસ આઉટ સોર્સિંગ (BPO) ઈન્ડસ્ટ્રીઝમાં ઈટાલિયન જાણનારાઓની ડિમાન્ડ જોવા મળે છે. ઈટાલિયન કંપનીઓ તેમના મેન્યુફેક્ચરિંગનાં એસેમ્બલી યુનિટમાં રોબોટનો ઉપયોગ કરતા હોવાથી સ્પીડ તેમજ ગુણવત્તા જળવાય છે. પીઝા જેવાં ઈટાલિયન ફાસ્ટફૂડનો બિઝનેસ કરવા માટે પણ ઈટાલિયન રેસીપી જાણવા તે ભાષામાં શીખવી પડે છે. આ ઉપરાંત અનુવાદક, દુભાષિયા, ટૂર ગાઈડ જેવાં વિકલ્પો પણ ખરાં.

૫. સ્પેનિશ ભાષા :-

સ્પેનીશ ભાષાનું મહત્વ :- અમેરિકાની એક NGO દર ૫ વર્ષે વિશ્વની જુદી-જુદી ભાષાઓ અંગેના સર્વે રિપોર્ટ બહાર પાડે છે. જેમાં છેલ્લે ૨૦૧૦માં પ્રકાશિત થયેલ સર્વે મુજબ વિશ્વમાં સૌથી વધુ બોલાતી ભાષાઓમાં ચાઈનીઝ પ્રથમ ક્રમાંકે, અંગ્રેજી બીજા ક્રમાંકે તેમજ સ્પેનીશ ત્રીજા ક્રમાંકે છે ! વિશ્વમાં ૩૫૦ મિલિયન લોકો સ્પેનીશને 'નેટિવ લેંગ્વેજ' તરીકે બોલે છે ! સ્પેનીશ ભાષાએ ઇન્ટરનેટ પર ઉપયોગમાં લેવાતી ત્રીજા નંબરની કોમન લેંગ્વેજ છે. માનો યા ના માનો પણ આંતરરાષ્ટ્રીય સંગઠન UNOની ૬ સત્તાવાર ભાષાઓ પૈકીની એક 'સ્પેનીશ' છે. વિશ્વના જુદા જુદા ૪ ખંડોએ સ્પેનીશ ભાષાનો સત્તાવાર ભાષા તરીકે સ્વીકાર કર્યો છે !

સ્પેનીશ ભાષાના શિક્ષણની હાઈલાઈટ્સ : સ્પેનીશ ભાષા શીખવી પ્રમાણમાં સરળ છે. જેમાં વપરાતા મૂળાક્ષરો અંગ્રેજી આલ્ફાબેટના જ એટલે કે ૨૬ છે. હા આ ૨૬ આલ્ફાબેટ ઉપરાંત ૬ વધારાના અક્ષર શીખવા પડે છે. સ્પેનીશને ફોનેટિક લેંગ્વેજ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.

સ્પેનીશ ભાષાના કરિયર ઓપ્શન્સ ઊંડતી નજરે : આર્જેન્ટિના, બરુઆ, બોલિવિયા વગેરે દેશોમાં આઉટસોર્સિંગ કરાવવા પર પ્રતિબંધ હતો. જ્યારે હવે આ દેશોમાં પરવાનગી મળી જતા B.P.O. ખૂલી ગયા છે, અને જેના દ્વારા આપણા ભારત દેશને આઉટસોર્સિંગનું પુષ્કળ કામ મળી રહે છે. પવનચક્કી દ્વારા વિદ્યુત પેદા કરનારી તેમજ સોલર પ્લાન્ટની બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓ સ્પેનથી ભારતમાં આવવાથી સ્પેનીશ જાણનારાઓની માગ વધી છે. ઉપરાંત BPO, KPO તેમજ LPOમાં પણ સ્પેનીશ જાણનારાઓ ઈન ડિમાન્ડ છે.

વિદેશીભાષાનાં કરિયર કાઉન્ટ-ડાઉન :-

વિદેશી ભાષાનાં કરિયર કાઉન્ટડાઉનને બે પ્રકારે વિભાજિત કરી શકાય. ૧) વિદેશી ભાષા શીખ્યા બાદ દેશમાં રહીને કારકિર્દી અને ૨) વિદેશી ભાષા શીખ્યા બાદ વિદેશમાં જઈને કારકિર્દી. બીજા પ્રકારમાં જે તે દેશની પ્રથમ તેમ જ દ્વિતીય સત્તાવાર ભાષાને આધારે કારકિર્દી બની શકે. જ્યારે પહેલા પ્રકારમાં જોવા જઈએ તો વિદેશી ભાષાઓમાં

જર્મન, ફ્રેંચ અને સ્પેનીશ મોખરાનું સ્થાન ધરાવે છે. જો કે પ્રથમ નંબરે શીખવામાં કઠિન એવી ચાઈનીઝ લેંગ્વેજ આવે છે. તે જ પ્રમાણે ડચ અને નોર્વેજિયન લેંગ્વેજ પણ ઝડપથી વિકસી રહી છે. ડચ ભાષામાંથી એક શબ્દનું ભાષાંતર કરવાનાં ૯ અને નોર્વેજિયન ભાષામાંથી એક શબ્દનું ભાષાંતર કરવાનાં ૧૦ મળે છે. જોકે વિદેશી ભાષા નિષ્ણાતોના મતે જાપાનના ભારત સાથેના કેટલાંક કરાર તેમજ પ્રોજેક્ટને કારણે જાપાનીઝ ભાષા પણ ખૂબ ઝડપથી કારકિર્દીનું ક્ષેત્ર બને તેવી શક્યતા છે.

વિદેશી ભાષા ક્યાંથી શીખવી ? :-

વિદેશી ભાષા શીખવતી જુદી જુદી સંસ્થાઓમાં ફીનું ધોરણ જે-તે ભાષા મુજબ અલગ અલગ જોવા મળે છે તેમજ તેમાં બેઠકોની સંખ્યા પણ અલગ હોય છે. આથી વિદેશી ભાષામાં કારકિર્દી બનાવવા ઈચ્છુકોને નીચેની સંસ્થાઓનો પ્રત્યક્ષ સંપર્ક કરવા વિનંતી છે.

૧. દિલ્હી યુનિવર્સિટી (DU) : યુનિવર્સિટી ઓફ દિલ્હી, દિલ્હી - ૧૧૦૦૦૭

ફોન નં. (૦૧૧) ૨૭૬૬૭૦૧૧, ૨૭૬૬૭૧૮૦, ૨૭૬૬૭૮૫૩ સામાન્ય જાણકારી માટે (૦૧૧) ૨૭૦૦૬૮૦૦

ઈ-mail ID : directro@ducc.du.ac.in

Website : www.du.ac.in

૨. જવાહરલાલ નહેરુ યુનિવર્સિટી (JNU) : JNU ન્યુ કેમ્પસ, JNU રીંગ રોડ, ન્યુ દિલ્હી - ૧૧૦૦૬૭

ફોન નં. (૦૧૧) ૨૬૭૦૪૦૮૦, ૨૬૭૪૨૫૭૫, ૨૬૭૪૨૬૭૬, ૨૬૭૪૧૫૫૭

ઈ-mail ID : dr_acad@mail.jnu.ac.in

Website : www.jnu.ac.in

૩. મેક્સમૂલર ભવન / ગોથે ઈન્સ્ટિટ્યૂટ : ૩, મેક્સ મૂલર ભવન, કસ્તુરબા ગાંધી માર્ગ, ન્યુ દિલ્હી - ૧૧૦૦૦૧

ફોન નં. : (૦૧૧) ૨૩૩૨૮૫૦૬

Website : www.goethe.de

મેક્સમૂલર ભવન : ૮, બેલીગંજ સર્ક્યુલર રોડ, રો-લેન્ડ રો, બેલીગંજ, કોલકાતા - ૭૦૦૦૧૯

ફોન નં. : (૦૩૩) ૨૪૮૬૬૪૨૪
મેક્સમૂલર ભવન : કે.દુબાશ માર્ગ, કાલા ઘોડા, મુંબઈ-૪૦૦૦૦૧

ફોન નં. : (૦૨૨) ૨૨૦૨૭૭૧૦
મેક્સ મૂલર ભવન : ૧૪ / ૩-B, બોટ ક્લબ રોડ, પૂણે-૪૧૧૦૦૧
ફોન નં. : (૦૨૦) ૨૬૧૬૧૩૪૦

૪. ઈંગ્લિશ એન્ડ ફોરેન લેંગ્વેજ યુનિવર્સિટી (EFL - હૈદરાબાદ) : રવીન્દ્રનગર, ઓસ્માનિયા યુનિવર્સિટી, સિક્કદરાબાદ, તેલંગાણા-૫૦૦૦૦૭
ફોન નં. (૦૪૦) ૨૭૦૮૮૧૩૧
Website : www.eflunivrsity.ac.in

૫. જામિયા - મીલિયા યુનિવર્સિટી : જામિયા - મીલિયા યુનિવર્સિટી, મોહમંદઅલી જોહર માર્ગ, જામિયાનગર, દિલ્હી-૧૧૦૦૨૫
ફોન નં. : (૦૧૧) ૨૬૮૮૪૬૧૭, ૨૬૮૮૧૭૧૭
Website : www.jmi.ac.in

૬. ગુજરાત યુનિવર્સિટી : ગુજરાત યુનિવર્સિટી વિસ્તાર, નવરંગપુરા, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮
ફોન નં. : (૦૭૯) ૨૬૩૦૧૩૪૧

૭. ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ : રામલાલ પરીખ ભારતીય ભાષા સંસ્થાન, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, ઈન્કમટેક્સ નજીક, આશ્રમરોડ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૪
ફોન નં. : (૦૭૯) ૪૦૦૧૬૨૦૦, ૨૭૫૪૧૧૪૮, ૨૭૫૪૦૭૪૬
ઈ-મેઇલ ID : info@gujaratvidyapeeth.rog

૮. AMA -અમદાવાદ મેનેજમેન્ટ એસોસિએશન : કોર-એએમએ મેનેજમેન્ટ હાઉસ, ટોરેન્ટ - એએમએ મેનેજમેન્ટ સેન્ટર, અટીરા કેમ્પસ, ડૉ. વિક્રમ સારાભાઈ માર્ગ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૫
ફોન નં. : (૦૭૯) ૨૬૩૦૮૬૦૧
ઈ-મેઇલ ID : ama@amaindia.rog

૯. ગુજરાત નેશનલ લૉ યુનિવર્સિટી : અતાલિકા એવન્યુ, નોલેજ કોરીડોર, કોબા, ગાંધીનગર-૩૮૨૦૦૭
ફોન નં. : (૦૭૯) ૨૩૨૭૬૬૧૧/૧૨
ઈ-મેઇલ ID : contact@gnlu.ac.in

૧૦. Alliance Francaise : આલિઓસ ફ્રેંસેઝ, હીમાલી ટાવર લેન, માણેકબાગ- શ્યામલ રોડ, ફૂડ કોર્પોરેશન ઓફ ઈન્ડિયાની બાજુમાં, અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૫
ફોન નં. : (૦૭૯) ૨૬૭૩૩૮૦૦, ૨૬૭૩૩૮૦૦
ઈ-મેઇલ ID : Ahmedabad@afindia.rog

૧૧. Intrawrod - The School of Froeign Language, વડોદરા.
ફોન નં. : ૯૭૨૩૮૧૫૨૩૮
ઈ-મેઇલ ID : info@intrawrod.com

૧૨. કેન્દ્રીય વિદ્યાલયોમાં જર્મન ભાષા શીખવવામાં આવે છે.

૧૩. આંતરરાષ્ટ્રીય બોર્ડનો અભ્યાસક્રમ ચલાવતી શાળાઓમાં ફ્રેંચ, જર્મન, ઈટાલિયન જેવી એક કે બે વિદેશી ભાષા શીખવવામાં આવે છે.

૧૪. શહેરો તેમજ નગરોમાં ખાનગી રાહે ચાલતાં કોચિંગ ક્લાસીસ રોજગાર T20

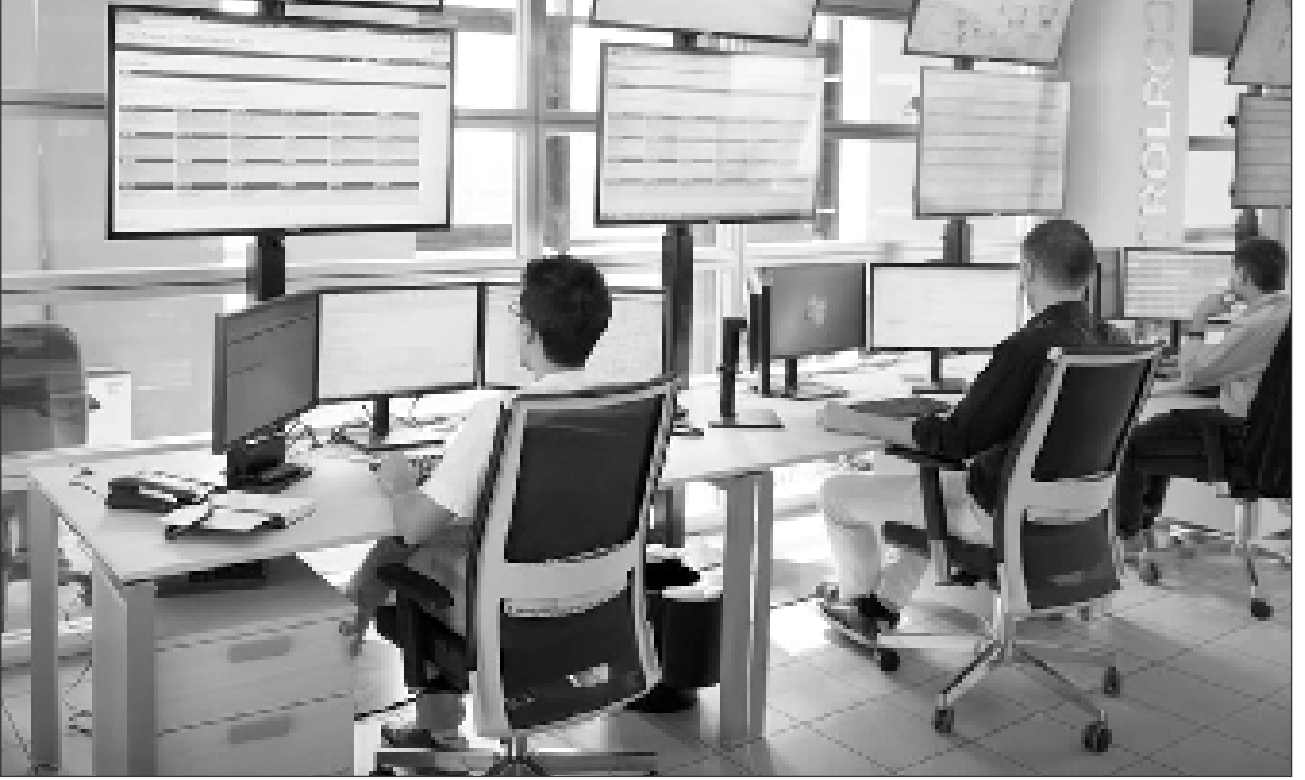
"જે વ્યક્તિ જે ભાષા સમજતો હશે, તેમાં વાત કરશે, તો તેના દિમાગમાં ઊતરશે, પણ જો તમે તેની ભાષામાં વાત કરશો, તો તે તેના દિલમાં ઊતરશે."

- નેલ્સન મંડેલા

- ઉબી જીવનસ્મૃત્તિ સોસાયટી, મીરામ્બિકા માર્ગ, નારણપુરા, અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૩

સાયબર નિષ્ણાત બની ડિજિટલ વર્લ્ડ સાથે કદમ મિલાવો...

- મનન ઠક્કર

આજે દેશ અને વિદેશમાં મીડિયામાં Demonetization એ બહુચર્ચિત topic છે. જ્યારે 8th Nov. ૨૦૧૬નાં રોજ Demonetization ની જાહેરાત થઈ, ત્યારથી જ આપણા દેશમાં Digital Payment / Electronic Payment / Online Payment જેવા શબ્દો આપણા જીવનની Basic necessity બની ચૂક્યા છે. સરકારશ્રીએ પણ અલગ અલગ પ્રકાર secured online payment ની વ્યવસ્થાને પ્રચલિત બનાવવા માટે ઘણા લાભ જનતાને અને વેપારી વર્ગને આપેલ છે. સરકારશ્રીએ CASHLESS INDIA પ્રોજેક્ટ હેઠળ ઘણી બધી અલગ અલગ વ્યવસ્થા (Mode) પૂરી પાડેલ છે. જેમ કે..

1. Banking Cards
2. USSD - Unstructured Supplementary Service Data કે જેમાં સાદા Phone (Non Smart Phone) પરથી *૯૯# ડાયલ કરી

Internet વગર ટ્રાન્ઝેક્શન (transaction) કરી શકાય છે.

3. AEPS - AADHAR ENABLED PAYMENT SYSTEM કે જેમાં આધાર નંબર જોડે સંકળાયેલા બેન્ક એકાઉન્ટની મદદથી transaction કરી શકાય છે.
4. UPI - Unified Payment Internet
5. Mobile Wallets
6. Pre-Paid Bank Cards
7. Point of Sales
8. Internet Banking
9. Mobile Banking
10. Micro ATMS

તે જ રીતે જોવા જઈએ તો આજનાં જમાનામાં Shopping, Ticket Booking, Insurance Purchase, Shares ની લે-વેચ, મ્યુચ્યુઅલ ફંડની

લે-વેચ, Salary Payment, Tax Payment અને બીજી ઘણીબધી રોજિંદા જીવનની જરૂરિયાતો online payment ની મદદથી પૂરી કરાય છે.

ઉપરોક્ત દરેક Online Payment Method / Applicationમાં સોથી મોટી ચિંતા જો કોઈ હોય તો તે Cyber Security. સરકારશ્રીએ આ Cyber Securityની ચિંતા દૂર કરવા માટે ઘણાબધા પ્રોએક્ટિવ (Pro-active) પગલાં લીધા છે. આ જોતાં એટલું તો ચોક્કસ કહી શકાય કે આવનારો સમય Cyber Experts માટે ઘણી બધી રોજગારીની અને સ્વતંત્ર વ્યવસાયની તકો લાવશે.

Cyber ક્ષેત્ર એ ઘણું જ વિશાળ છે અને એમાં અલગ અલગ વિષયોમાં નિપુણતા મેળવી શકાય છે. જેમ કે...

1. Card Security
2. ATM Machine Security
3. Mobile Wallet Security
4. Internet Banking Security
5. RBI Guidelines on Security of online payments
6. SEBI Guidelines on Security of online Stock Market transactions
7. IRDAI Guidelines on Security of online insurance payment
8. Cyber Crime MO (kuz, yku...huLze)
9. Cyber Criminology
10. Cyber Froensics and Investigations
11. Cyber Laws
12. Cyber Safety Practices
13. IOT (Internet of Things) Security
14. SCADA Security જેમકે પાવર પ્લાન્ટ, Water Grid, GAS પ્લાન્ટ Security
15. Big Data Analysis and Cyber Security

16. Web VAPT (Vulnerability Assessment and Penetration Testing)
17. Android Mobile VAPT
18. iOS Mobile VAPT
19. Infromation System Audit
20. Infromation Security Management System Audit / ISO 27001 Standard

Cyber Courses

1. Certificate Courses
2. સ્નાતક / અનુસ્નાતક Courses
3. Professional Courses

1. Certificate Courses :

(A) નામ : CEP Program fro Complete Cyber Expert

સમય : ૨ માસનો પાર્ટ ટાઈમ અભ્યાસક્રમ (માત્ર રવિવાર) અંદાજિત ફી : 10,000 થી 12,000

સંસ્થા : DA-IICT CEP (Dhirubhai Ambani Institute of Infromation and Communication Technology), ગાંધીનગર વધુ માહિતી માટે સંપર્ક :

www.daiict.ac.in/daiict/academics/cep.html

Mobile Helpline : 95101 22995

(B) નામ : Certificate Program in Cyber Crime, ethical hacking, cyber laws and cyber Forensics

સમય : ૩ માસનો પાર્ટ ટાઈમ અભ્યાસક્રમ

અંદાજિત ફી : 8,000 થી ' 10,000

સંસ્થા : CLS in association with Bhavan's H.B. Institute of Communication and Management, અમદાવાદ

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક :

www.cyberralegalservices.com OR

www.hbinstituteahd.com

Mobile Helpline : 95101 22995

(C) નામ : Certificate Program in Web and Mobile Security

સમય : ૨ માસનો પાર્ટ ટાઈમ પ્રોગ્રામ (માત્ર રવિવારે)

અંદાજિત ફી : 10,000 થી 11,000

સંસ્થા : IEEE, Gujarat Section (Institute of electronics and Electrical Engineering)

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક :

www.ieeeegujaratsection.org OR
www.cyberralegalservices.com/ieee.php

Mobile Helpline : 95101 22995

(D) નામ : Certificate Program in Big Data and Cyber Security

સમય : ૨ માસનો પાર્ટ ટાઈમ પ્રોગ્રામ (માત્ર રવિવારે)

અંદાજિત ફી : 8,000 થી 10,000

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક :

www.cyberralegalservices.com

2. સ્નાતક અને અનુસ્નાતક Courses :

(A) નામ : B.Tech Computer Science & Engineering LL.B. (Hons.) with Specialization in Cyber Laws

સમય : 6 year Full Time

અંદાજિત ફી : 20 થી 22 લાખ

સંસ્થા : College of Legal Studies,
University of petroleum and Energy
Studies, Dehradun

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક : www.upes.ac.in

(B) નામ : M.Tech (Cyber Security)

સમય : ૨ વર્ષનો ફુલ ટાઈમ પ્રોગ્રામ

Fees : સેમેસ્ટર દીઠ ૫૦,૦૦૦/-

સંસ્થા : રક્ષાશક્તિ યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક : www.rsu.ac.in

(C) નામ : M.Sc. in Homeland Security and Anti-Terroism

સમય : 2 year (4 Semester)

Fees : ` 60,000/- Per Semester

સંસ્થા : Institute of Forensic Science,
GFSU (Gujarat Forensics Science
University) ગાંધીનગર

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક : www.gsfu.edu.in

3. Professional Courses :

(A) નામ : Certificate in ISO 27001 and ISMS Lead Auditro

સમય : 1 Week Full Time

Fees : 30,000

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક :

www.cyberralegalservices.com

(B) નામ : CISM (Certified Info. Security Manager)

સમય : 6 Months

Fees : \$ 415 થી \$ 545

સંસ્થા : ISACA (Information System
Audit and Control Association)

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક : www.isaca.org

(C) નામ : CISSP (Certified Info. System Security Professional)

સમય : 6 Months

સંસ્થા : International Information
System Security Certification
Consortium

અંદાજિત ફી : \$ 599

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક : www.isc2.org

- બીજે માળ, આશા કોમ્પ્લેક્સ,
નવરંગપુરા, પોલીસ સ્ટેશન પાછળ,
અમદાવાદ- ૩૮૦૦૦૯

વિવિધ સ્વરોજગારી યોજનાઓ

- બી.ડી. જોબનપુત્રા

વનસ્પતિના મૂળની ગતિ હંમેશાં પાણીના પ્રવાહ તરફ હોય છે, તેવી જ રીતે માનવજીવનની તમામ પ્રવૃત્તિ આજીવિકા એટલે કે રોજગારી તરફની હોય તેવું જણાય છે. વિદ્યાર્થીનો અભ્યાસકાળ પૂરો થાય એટલે તેણે રોજગારીની શોધ શરૂ કરવી પડે છે. સામાન્ય રીતે રોજગારીના બે પ્રકારો પડે છે. વેતન રોજગારી અને સ્વ રોજગારી. વિદ્યાર્થી અવસ્થાથી જ આપણા અચેતન મનમાં રોજગારી એટલે નોકરી એવો ટૂંકો સંસ્કાર સ્થાપિત થયેલ હોય છે અને કદાચ એટલે જ રોજગારીનો સીધો જ અર્થ નોકરી એવો કરવામાં આવે છે. ત્યારે સ્વાભાવિક રીતે જ મોટા ભાગના વિદ્યાર્થીઓમાં નોકરી મેળવવાની તીવ્ર ઈચ્છા રહેલી હોય છે. આજના આ સ્પર્ધાત્મક સમયમાં જે વિદ્યાર્થીઓ સ્પર્ધામાં શ્રેષ્ઠ દેખાવ કરી શકે, ટોપર રેન્ક મેળવી શકે તે ચોક્કસ રીતે નોકરી અંકે કરી લેવામાં સફળ થાય છે. છેલ્લા કેટલાક સમયથી વિદ્યાર્થીઓની વિચારણામાં કોઈ સૂક્ષ્મ બદલાવ આવી રહેલ હોય તેમ

જણાય છે. એક સમયે વિદ્યાર્થીઓમાં ડોક્ટરલ એન્જિનિયર, એડવોકેટ જેવા વ્યવસાયો અપના તરફ આકર્ષણ રહેતું, પરંતુ આજે અમુક વિદ્યાર્થીઓ મળેલ નોકરીનો અસ્વીકાર કરી સ્વતંત્ર બિઝનેસમાં ઝંપલાવવાનું પસંદ કરતા થયા છે, તો અમુક વિદ્યાર્થીઓનો ઝોક પ્રથમથી જ સ્વરોજગારી અપનાવવા તરફનો રહેતો હોવાનું જણાય છે.

અહીં વેતન રોજગારી અને સ્વરોજગારી વચ્ચેનો તફાવત સમજવો પણ રસપ્રદ થઈ પડશે. સવેતન રોજગારી એટલે વેતન સાથેની રોજગારી, બીજા શબ્દોમાં નોકરી. કોઈ કામ કરવા બદલ નિયમિત રીતે પગાર કે મહેનતાણું મળે તે કામને નોકરી કહેવામાં આવે. જે ધંધાદારી પ્રવૃત્તિ દ્વારા યક્તિ પોતે નફાના સ્વરૂપમાં વળતર મેળવે તેને સ્વરોજગારી ગણી શકાય. સવેતન રોજગારી અને સ્વરોજગારી વચ્ચે કેટલાક પાયાના એવા મૂળભૂત તફાવત રહેલા છે. વેતન રોજગારીમાં ઉમેદવારે

કોઈ પણ જાતનું મૂડીરોકાણ કરવું પડતું નથી જ્યારે સ્વ-રોજગારીમાં રોકાણ કરવું આવશ્યક હોય છે, લોન મેળવેલ હોય તો પણ માર્જન મની તરીકે અમુક રકમનું રોકાણ કરવું પડતું હોય છે. વેતન રોજગારીમાં કામના કલાકો નિશ્ચિત થયેલા હોય છે, જ્યારે સવેતન રોજગારીમાં કામના કલાકોનું કોઈ બંધન કે મર્યાદા હોતા નથી. માલિક ધારે તેટલો સમય કામ કરી શકે છે. વેતન રોજગારીમાં વેતનનો દર નિશ્ચિત હોય છે, જ્યારે સ્વરોજગારીમાં આવક માટે કોઈ મર્યાદા નથી. માલિક પોતાની મહેનત, કુશળતા, કામના કલાકો વગેરે મુજબ ઓછું કે વધારે વળતર મેળવી શકે છે. વેતન રોજગારી કરતાં તમામ કર્મચારીઓ પોતાનાથી ઉપરી અધિકારીને જવાબદાર હોય છે, એટલે કે કામગીરીમાં સ્વતંત્રતા હોતી નથી જ્યારે સ્વરોજગાર કરતી વ્યક્તિ પોતે જ પોતાની માલિક હોય છે અને સીધા જ ગ્રાહકને જ જવાબદાર હોય છે. અહીં ઉલ્લેખનીય બાબત એ છે કે સ્વરોજગાર કરતી વ્યક્તિ પોતાને ત્યાં એકથી વધારે સવેતન માણસો રોજગારી પર રાખી શકે છે અને બિઝનેસનો વિકાસ કરી શકે છે.

સ્વરોજગારી અપનાવવા અને સફળ જેવા માટે કેટલાક ગુણો વિકસાવવા જરૂરી ગણાય છે, જેમ કે ઈરાદો. સ્વરોજગારી અપનાવવા માટે વિચારપૂર્વકનો મક્કમ ઈરાદો હોવો જોઈએ જેટલો દૃઢ ઈરાદો હશે તેટલું વધારે સફળ થવાશે. રિલાયન્સના સ્થાપક શ્રી ધીરુભાઈ અંબાણી અને નિરમાના સ્થાપક શ્રી કરશનભાઈ પટેલ આના જવલંત ઉદાહરણ છે. સતત તાલીમ અને અભ્યાસ સફળતા મેળવવાના અમોઘ હથિયારો છે. ટેકનિકલ તાલીમ, મેનેજમેન્ટની તાલીમ, વિવિધ કાયદાઓ જેવા કે ઈન્કમેટેક્સ એક્ટ, ગુમાસ્તા ધારો, શોપ એક્ટ, એપ્રેન્ટીશશિપ એક્ટ, પ્રોવિડન્ટ ફંડ એક્ટ, વિવિધ લેબર એક્ટ વગેરે તમામ કાયદાઓનું જ્ઞાન, માર્કેટનો અભ્યાસ, ગ્રાહકના માનસનો અભ્યાસ, કોર્સ્ટીંગની જાણકારી, બજારમાં અને આંતરરાષ્ટ્રીય માર્કેટમાં થતા ફેરફારો વગેરેની જાણકારી, સરકારશ્રીની વિવિધ યોજનાઓ દ્વારા મળતા ટેક્સના ફાયદાઓ, લોન યોજનાઓની માહિતી વગેરે સફળતા માટે મદદરૂપ બને છે. જાત મહેનત

અને સહાયકોને પ્રોત્સાહિત કરવાની પદ્ધતિ આવકાર્ય ગણાય છે.

આટલી પૂર્વભૂમિકા બાદ મહત્વની લોન યોજનાઓ વિશે પરિચય મેળવીએ.

૧. કમિશનરશ્રી, કુટિર અને ગ્રામોદ્યોગ દ્વારા મળતી લોન યોજનાઓ :

(૧) વડા પ્રધાનનો રોજગાર નિર્માણ કાર્યક્રમ

ભારત સરકારે તા. ૩૧/૩/૨૦૦૮ સુધી અમલમાં હતી તેવી બે યોજનાઓ (૧) વડા પ્રધાનની રોજગારલક્ષી યોજના અને ગ્રામીણ રોજગાર નિર્માણ કાર્યક્રમને ભેગી કરીને વડા પ્રધાનના રોજગાર નિર્માણ કાર્યક્રમ નામનો એક નવો ધિરાણ સંલગ્ન સહાયકી કાર્યક્રમ મંજૂર કરી તેનો અમલ શરૂ કર્યો આ યોજના કેન્દ્ર પુરસ્કૃત યોજના છે અને તેની અમલવારી લઘુ, નાના અને મધ્યમ કદના ઉદ્યોગોના મંત્રાલય હેઠળના ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગ કમિશન દ્વારા કરવામાં આવે છે. રાજ્યસ્તરે આ યોજના રાજ્ય ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગ બોર્ડ્ઝ, ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગ વિકાસ કમિશન હેઠળ કામ કરતી નિયામક કચેરીઓ અને જિલ્લા ઉદ્યોગ કેન્દ્ર અને બેન્કો દ્વારા અમલમાં મુકાયેલ છે.

યોજનાનો ઉદ્દેશ (૧) સ્વરોજગાર માટેના ઉદ્યોગ સાહસો/પરિયોજનાઓ/નાના ઉદ્યોગો શરૂ કરી રોજગારીની તકો ઊભી કરવી.

(૨) છૂટાછવાયા પરંપરાગત કારીગરો/ગ્રામીણ અને શહેરી બેરોજગાર યુવાનોને સંગઠિત કરવા અને તેમને પોતાના સ્થળે શક્ય તેટલા પ્રમાણમાં સ્વરોજગાર પૂરો પાડવો.

(૩) પરંપરાગત અને ક્ષમતા ધરાવતા કારીગરો તથા ગ્રામીણ/શહેરી બેરોજગાર યુવાનોને સતત ચાલુ રહે તેવો રોજગાર પૂરો પાડવો, જેથી શહેરો તરફનું સ્થળાંતર રોકી શકાય.

(૪) કારીગરોની કમાવવાની ક્ષમતામાં વધારો કરવો.

લાભાર્થીની પાત્રતા : (૧) ઓછામાં ઓછી વયમર્યાદા ૧૮ વર્ષ (૨) ઓછામાં ઓછું ધો. ૮ પાસ (ઉત્પાદન ક્ષેત્ર

૧૦ લાખ અને સેવા/વ્યાપાર ક્ષેત્રે ૫ લાખ કે તેથી વધુની યોજના માટે) (૩) આવકમર્યાદા નથી (૪) સોસાયટી રજી. એક્ટ ૧૮૬૦ હેઠળ નોંધાયેલ મંડળી, ઉત્પાદન સહકારી મંડળીઓ અને સખાવતી સંસ્થાઓ પાત્રતા ધરાવે છે. (૫) અગાઉ કોઈ યોજનાનો લાભ મેળવેલ પાત્રતા ધરાવતા નથી.

લોનની મર્યાદા : (૧) ઉત્પાદન ક્ષેત્ર માટે વધુમાં વધુ રૂ. ૨૫ લાખ (માલિકનો ફાળો જનરલ ઉમેદવારો માટે ૧૦ ટકા અનુ.જાતિ/અનુ.આ.જાતિ/અન્ય પછાત વર્ગો/લઘુમતિઓ/સ્ત્રીઓ/માજી સૈનિકો/અપંગોના કેસમાં ૫ ટકા રહેશે)

(૨) સેવાક્ષેત્ર અને માટે વધુમાં વધુ રૂ. ૧૦ લાખ. (માલિકનો ફાળો જનરલ ઉમેદવારો માટે ૧૦ ટકા અનુ.જાતિ/અનુ.આ.જાતિ/અન્ય પછાતવર્ગો/લઘુમતિઓ/સ્ત્રીઓ/માજી સૈનિકો/અપંગોના કેસમાં ૫ ટકા રહેશે)

નાણાકીય સહાયનું પ્રમાણ : (૧)સામાન્ય ઉમેદવારો માટે શહેરી વિસ્તારમાં ૧૫ ટકા અને ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં ૨૫ ટકા રહેશે. (૨) અનુ.જાતિ/અનુ.આ.જાતિ/અન્ય પછાત વર્ગો / લઘુમતિઓ / સ્ત્રીઓ / માજી સૈનિકો / અપંગોના કેસમાં શહેરી વિસ્તાર માટે ૨૫ ટકા અને ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૩૫ ટકા રહેશે.

અમલીકરણ સંસ્થા : જનરલ મેનેજરશ્રી, જિલ્લા ઉદ્યોગ કેન્દ્ર અથવા ગુજ.રાજ્ય ખાદી-ગ્રામોદ્યોગ બોર્ડ, અમદાવાદ

૨) જ્યોતિ ગ્રામોદ્યોગ વિકાસ યોજના : આ યોજના ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં સ્થપાતા તમામ નવા એકમોને લાગુ પડે છે.

યોજનાની પાત્રતા: (૧) લાભાર્થીનો અભ્યાસ એસ.એસ.સી. પાસ હોવો જોઈએ. (૨) લાભાર્થીની ઉંમર ૨૫ થી ૫૦ વર્ષ વચ્ચેની હોવી જોઈએ. (૩) કોઈ આવક મર્યાદા નથી. (૪) ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં જ પ્રોજેક્ટ સ્થાપવો જરૂરી છે. (૫) લાભાર્થી વર્તમાનમાં ધરે રહીને પ્રોજેક્ટરમાં કામગીરી કરતાં હોય, અથવા પ્રોજેક્ટ મુજબની કોઈ ફેક્ટરી કે યુનિટમાં કામ કરતાં હોય અથવા પ્રોજેક્ટની પ્રવૃત્તિ માટે કોઈ માન્ય સંસ્થાની તાલીમ લીધેલ હોય તે જરૂરી છે.

લાભાર્થીનો ફાળો : જનરલ કક્ષાના લાભાર્થીએ ૧૦ ટકા પોતાનો ફાળો કાઢવાનો રહે છે, જ્યારે અનુ.જાતિ/અનુ.જનજાતિ અને મહિલા ઉમેદવારોએ ૫ ટકાનો પોતાનો ફાળો કાઢવાનો રહે છે.

મળવાપાત્ર ધિરાણ : ઉદ્યોગ પ્રકારના પ્રોજેક્ટ માટે ૫ લાખથી ૨૫ લાખ સુધી. સહાયનું ધોરણ: ૧.૧૦ લાખ સુધીના પ્રોજેક્ટ માટે જનરલ ઉમેદવારોને ૨૫ ટકા, તેમજ અનુ જાતિ/ અનુ.જનજાતિ/મહિલાઓ અને ૪૦ ટકાથી વધુની અપંગતા ધરાવતા અપંગ ઉમેદવારો માટે ૪૦ ટકા ૨.૧૦ લાખથી વધુ પરંતુ ૨૫ લાખ સુધીના ધિરાણ માટે ૧૦ લાખ સુધી ૨૫ ટકા અને બાકીની રકમ ઉપર ૧૦ ટકા (તમામ કેટેગરી માટે)

અમલીકરણ સંસ્થા : જનરલ મેનેજરશ્રી, જિલ્લા ઉદ્યોગ કેન્દ્ર

(૩) શ્રી વાજપેયી બેન્કેબલ યોજના:

ગુજરાત રાજ્યના શહેરી અને ગ્રામ્ય વિસ્તારના શિક્ષિત બેરોજગાર યુવક/યુવતીઓ અને કારીગરોને સ્વરોજગાર પૂરો પાડવાના આશયથી આ યોજના તા. ૧/૪/૨૦૦૧ થી અમલમાં મુકાયેલ છે.

યોજનાની પાત્રતા : ૧. શૈક્ષણિક લાયકાત ઓછામાં ઓછી ધો. ૪ પાસ જરૂરી છે. તેમજ વ્યવસાયને અનુરૂપ ત્રણ માસની તાલીમ અથવા ૧ વર્ષનો ધંધાનો અનુભવ અથવા વારસાગત કારીગર હોય તે જરૂરી છે ૨. આવક મર્યાદા નથી.

ધિરાણની મર્યાદા : ઉદ્યોગો માટે રૂ. ૮ લાખ. સેવાના પ્રકાર માટે રૂ. ૬ લાખ અને વેપાર પ્રકાર માટે રૂ. ૩ લાખ. (વર્તમાનમાં ૩૯૫ પ્રકારની પ્રોફાઈલ્સ માટે ધિરાણ મળવાપાત્ર થાય છે.

સહાયનું ધોરણ : એસ.સી ઉમેદવારોને ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૪૦ ટકા સુધી અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૨૫ ટકા સુધી. એસ.ટી. ઉમેદવારોને ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૪૦ ટકા સુધી અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૩૦ ટકા સુધી જનરલ ઉમેદવારો માટે ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૨૫ ટકા સુધી અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૨૦ ટકા સુધી. અપંગો (૪૦ ટકા સુધી) ગ્રામ્ય વિસ્તાર

માટે ૪૦ ટકા સુધી અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૩૦ ટકા સુધી. અપંગો (૪૦ ટકાથી વધુ) ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૫૦ ટકા સુધી અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૪૦ ટકા સુધી

સહાયની વધુમાં વધુ મર્યાદા : ઉદ્યોગો માટે રૂ. ૬૦૦૦૦, સેવા પ્રકાર માટે રૂ. ૩૦૦૦૦ અને વેપાર માટે રૂ. ૨૦૦૦ અમલીકરણ સંસ્થા : જનરલ મેનેજરશ્રી, જિલ્લા ઉદ્યોગ કેન્દ્ર.

(૪) માનવકલ્યાણ યોજના :

આ યોજના તા. ૧૧/૯/૧૯૯૫ થી અમલમાં મુકાયેલ છે. સામાજિક રીતે પછાતવર્ગના બેરોજગાર ઈસમોને સ્વરોજગારી દ્વારા આર્થિક પરિસ્થિતિમાં સુધારો થાય તે માટે ટૂલ કિટ્સ આપવામાં આવે છે.

પાત્રતા : વય મર્યાદા ૧૬ વર્ષ થી ૬૦ વર્ષ વચ્ચે હોવી જોઈએ.

આવકમર્યાદા : ૧. ગ્રામ્ય વિસ્તારના લાભાર્થીનું નામ રૂરલ ડેવલપમેન્ટ ડિપાર્ટમેન્ટની બી.પી.એલ.ની યાદીમાં હોવું જોઈએ. અથવા ૨. લાભાર્થીની વાર્ષિક આવક રૂ. ૨૭૦૦૦. (ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે અને ૩૬૦૦૦ (શહેરી વિસ્તાર માટે) હોવી જોઈએ. ગ્રામ્ય વિસ્તારના લાભાર્થીએ આવક નું પ્રમાણપત્ર આપવાનું જરૂરી નથી જ્યારે શહેરી વિસ્તારના લાભાર્થીએ મામલતદારશ્રી અથવા નગર પાલિકાના ચીફ ઓફિસરશ્રી અથવા મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના સક્ષમ સત્તાધિકારીનું આવકનું પ્રમાણપત્ર રજૂ કરવું જરૂરી છે.

મળવાપાત્ર સહાય : સ્વરોજગારી માટે રૂ. ૪૦૦૦. થી રૂ. ૬૦૦૦ની મર્યાદાવાળી ટૂલ કિટ્સ મળવાપાત્ર થાય છે.

અમલીકરણ સંસ્થા : જનરલ મેનેજરશ્રી, જિલ્લા ઉદ્યોગ કેન્દ્ર

(૫) દત્તો દૂપંત ઠેંગડી કારીગર વ્યાજ સહાય યોજના :

હેતુ : શહેરી અને ગ્રામ્ય વિસ્તારના હાથશાળ અને હસ્તકલા ક્ષેત્રના કુટિર ઉદ્યોગના કારીગરોને ધંધાના વિકાસ માટે કાચોમાલ ખરીદવા માટે નાણાકીય જરૂરીયાતને પહોંચી વળવા માટે ઓછા વ્યાજે લોનસહાય આપવા આ યોજના શરૂ કરવામાં આવેલ છે.

પાત્રતા : નીચે મુજબ રહેશે -

(૧) ઉંમર ૧૮ વર્ષ કે તેથી વધુ રહેશે.

(૨) કારીગર વિકાસ કમિશનર, વિકાસ કમિશનર હેન્ડિક્રાફ્ટ, ઈન્ડેક્સ-સી દ્વારા અપાયેલ આર્ટિઝન તરીકેનું ઓળખપત્ર ધરાવતા હોવા જોઈએ.

(૩) કારીગર હાથશાળ કે હસ્તકલાની કારીગરીનો જાણકાર હોવો જોઈએ.

(૪) ખોડખાંપણ ધરાવતા વિકલાંગ/ અંધ કારીગરો પણ આ યોજનાનો લાભ લઈ શકે છે.

(૫) આવકમર્યાદા નથી.

લોનની મહત્તમ મર્યાદા : વાર્ષિક એક લાખની મર્યાદામાં મશીનરી અથવા વર્કિંગ કેપિટલ (કાચોમાલ ખરીદવા) અથવા બંને માટે ધિરાણ મળી શકે છે.

માર્જિન મની : લાભાર્થીએ માર્જિન મની કાઢવાની રહેતી નથી. આમ છતાં બેંકો, રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયા, નાબાર્ડની આ અંગેની માર્ગદર્શક સૂચનાઓનું પાલન કરવાનું રહેશે.

વ્યાજનો દર : રિઝર્વ બેન્ક દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે, તે રહેશે.

લોનની પરત ભરપાઈ : લોન વ્યાજ સહિત ૩૬ માસિક હપ્તામાં પરત ભરપાઈ કરવાની રહેશે.

સહાયનું ધોરણ : આ યોજનામાં ૭ ટકાના દરે સહાય મળવાપાત્ર થશે, જે દર છ મહિને બેંક તરફથી કલેઈમ મળ્યે ખાતામાં જમા કરાવવામાં આવશે.

સહાયની મર્યાદા : આ સહાય ત્રણ વર્ષ સુધી મળવાપાત્ર થશે, પરંતુ નિયમિત બોરોઅરને બેન્કની ભલામણથી ફરી વખત આ યોજનાનો લાભ મળવાપાત્ર થશે, પરંતુ વધુમાં વધુ ત્રણ વખત લાભ મળી શકશે.

અમલીકરણ એજન્સી : જિલ્લા ઉદ્યોગ કેન્દ્ર- તમામ જિલ્લાઓ

૨. ગુજરાત રાજ્ય ખાદીગ્રામોદ્યોગ બોર્ડ, અમદાવાદની યોજનાઓ :

(૧) સ્વરોજગારી માટેની ટૂલ કિટ્સ :

પાત્રતા : ૧. ગ્રામીણ વિસ્તારના ગરીબી રેખા નીચે જીવતા ઈસમો ૨. વય મર્યાદા ૧૮ થી ૫૦ વર્ષ

સહાયનું ધોરણ : રૂ. ૫૦૦૦ની મર્યાદામાં કુલ ૫૧ જેટલા ટ્રેડ્સ માટે ટૂલ કીટ્સ આપવામાં આવે છે.

અમલીકરણ સંસ્થા : ગુજરાત રાજ્ય ખાદી ગ્રામોદ્યોગ બોર્ડ, ગ્રામ નિર્માણ ભવન, જૂના વાડજ, અમદાવાદ

ફોન નં. ૦૭૯ ૨૭૫૫૧૭૦૧

૩. ગુજરાત પછાતવર્ગ નિગમ, ગાંધીનગરની યોજનાઓ

(૧) ટર્મ લોન (મુદતી લોન) : સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવર્ગના ઈસમો કૃષિ અને સંલગ્ન પ્રવૃત્તિઓ, લઘુઉદ્યોગ, કારીગર અને પરંપરાગત ધંધાઓ, સેવા સેક્ટર તેમજ પરિવહન સેક્ટર માટે લોન મેળવી શકે છે.

લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. અરજદાર સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગના હોવા જોઈએ

૨. કુટુંબની વાર્ષિક આવક ૮૧૦૦૦ થી ઓછી (ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે) અને ૧૦૩૦૦૦ થી ઓછી (શહેરી વિસ્તાર માટે) હોવી જોઈએ. ૩. વયમર્યાદા અરજી કરવાની તારીખે ૨૧ વર્ષથી ૪૫ વર્ષ. ૪. તાંત્રિક અને કુશળતા માગી લેતા ધંધા માટે અનુભવ જરૂરી છે. ૫. વાહન યોજના માટે લાઈસન્સ (પેસેન્જર વાહન માટે વાહનનો બેઈઝ) હોવું જોઈએ.

લોનની મર્યાદા : વધુમાં વધુ ૧૦ લાખ સુધી લોન મળવાપાત્ર છે, જે ૬૦ સરખા માસિક હપ્તામાં વ્યાજ સાથે ભરપાઈ કરવાની રહે છે. આ યોજનામાં યુનિટ કોસ્ટના ૮૫ ટકા લોન આપવામાં આવે છે, જે પૈકી ૮૫ ટકા કેન્દ્રીય નિગમના, ૧૦ ટકા રાજ્ય સરકારના અને ૫ ટકા લાભાર્થીના ફાળાની રકમ રહે છે.

વ્યાજનો દર : ૫ લાખ સુધીની લોન માટે વાર્ષિક ૬ ટકા અને ૫ લાખથી ૧૦ લાખ સુધીની લોન માટે વાર્ષિક ૮ ટકા વ્યાજનો દર રહેશે.

અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા સમાજ કલ્યાણ (વિ.જા.)ની કચેરી

(૨) ન્યુ સ્વર્ણિમ યોજના : ગરીબી રેખા હેઠળ જીવતી પછાતવર્ગની મહિલાઓ સ્વરોજગારી દ્વારા આત્મનિર્ભર બને તે માટેની આ ખાસ યોજના છે. આ યોજના અંતર્ગત મહિલા લાભાર્થીએ પોતાની પસંદગીનો વ્યવસાય કરવાનો રહે છે.

લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવર્ગના હોવા જોઈએ. ૨. લાભાર્થીની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૨૦ હજારથી ઓછી અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૨૭૫૦૦ થી ઓછી હોવી જોઈએ. ૩. અરજદારની ઉંમર અરજીની તારીખે ૨૧ વર્ષથી ૪૫ વર્ષ સુધીની હોવી જોઈએ. ૪. તાંત્રિક અને કુશળતા માગી લેતા ધંધા માટે અનુભવ જરૂરી છે.

મળવાપાત્ર લોનની મર્યાદા : વધુમાં વધુ ૧ લાખની લોન મળવાપાત્ર છે. આ યોજનામાં ૮૫ ટકા લોન આપવામાં આવે છે, જેમાં ૮૫ ટકા કેન્દ્રીય નિગમના, ૫ ટકા રાજ્ય સરકાર/લાભાર્થીના ફાળાની રકમ રહેશે. તેમજ લોનની પરત ચૂકવણી વ્યાજ સહિત સરખા ૧૨૦ હપ્તામાં કરવાની રહે છે. વ્યાજનો દર : વ્યાજનો દર વાર્ષિક ૫ ટકા રહેશે.

અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા સમાજ કલ્યાણ (વિ.જા.)ની કચેરી

(૩) મહિલા સમૃદ્ધિ યોજના : પછાતવર્ગની મહિલાઓ માટે સ્વરોજગારી દ્વારા આત્મનિર્ભર કરવા માટેની લક્ષ્યાંક જૂથની મહિલા ઉદ્યોગ સાહસિકોને લઘુસ્તરીય ધિરાણ આપવાનો ઉદ્દેશ છે. આ યોજના અંતર્ગત મહિલા લાભાર્થીએ પોતાની પસંદગીનો વ્યવસાય કરવાનો રહે છે.

લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવર્ગના મહિલા લાભાર્થી હોવા જોઈએ. ૨. લાભાર્થીની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી ઓછી અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૧,૦૩,૦૦૦ થી ઓછી હોવી જોઈએ. ૩. અરજદારની ઉંમર અરજીની તારીખે ૨૧ વર્ષથી ૪૫ વર્ષ સુધીની હોવી જોઈએ. ૪. તાંત્રિક અને કુશળતા માગી લેતા ધંધા માટે અનુભવ જરૂરી છે.

મળવાપાત્ર લોનની મર્યાદા : વધુમાં વધુ ૫૦,૦૦૦. ની લોન મળવાપાત્ર છે. આ યોજનામાં ૮૫ ટકા લોન આપવામાં આવે છે, જેમાં ૮૫ ટકા કેન્દ્રીય નિગમના, ૫ ટકા રાજ્ય સરકાર/લાભાર્થીના ફાળાની રકમ રહેશે. તેમજ લોનની પરત ચુકવણી વ્યાજ સહિત સરખા ૪૮ માસિક હપ્તામાં કરવાની રહે છે.

વ્યાજનો દર : વ્યાજનો દર વાર્ષિક ૪ ટકા રહેશે. અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા સમાજ કલ્યાણ (વિ.જા.)ની કચેરી

(૪) લઘુસ્તરીય ધિરાણ યોજના(માઈકો ફાઈનાન્સ યોજના):

લક્ષ્યાંક જૂથના નાના ઉદ્યોગસાહસિકોની લઘુ ધિરાણની જરૂરિયાતો પૂરી કરવા માટે સ્વસહાય જૂથો મારફત લોન આપવામાં આવે છે.

લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવર્ગના હોવા જોઈએ. ૨. લાભાર્થીની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી ઓછી અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૧,૦૩,૦૦૦થી ઓછી હોવી જોઈએ. ૩. અરજદારની ઉંમર અરજીની તારીખે ૨૧ વર્ષથી ૪૫ વર્ષ સુધીની હોવી જોઈએ. ૪. તાંત્રિક અને કુશળતા માગી લેતા ધંધા માટે અનુભવ જરૂરી છે.

મળવાપાત્ર લોનની મર્યાદા : વધુમાં વધુ ૫૦,૦૦૦. ની લોન મળવાપાત્ર છે. આ યોજનામાં ૮૫ ટકા લોન આપવામાં આવે છે, જેમાં ૮૫ ટકા કેન્દ્રીય નિગમના, ૫ ટકા રાજ્ય સરકાર/લાભાર્થીના ફાળાની રકમ રહેશે. તેમજ લોનની પરત ચુકવણી વ્યાજ સહિત સરખા ૪૮ માસિક હપ્તામાં કરવાની રહે છે.

વ્યાજનો દર : વ્યાજનો દર વાર્ષિક ૫ ટકા રહેશે. અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા સમાજ કલ્યાણ (વિ.જા.)ની કચેરી

(૫) સ્વયં સક્ષમ યોજના :

આ યોજના વ્યાવસાયિક શિક્ષણ/પ્રશિક્ષણ પ્રાપ્ત કરનાર પછાતવર્ગના યુવાનોમાં આત્મનિર્ભરતાની ભાવના કેળવવા માટે શરૂ કરવામાં આવી છે. આ યોજના

હેઠળ નિગમ પાત્રતા ધરાવતા યુવાનોને રોજગાર ઉભો કરવા માટે ઓછા દરે લોન સહાય પૂરી પાડે છે.

લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવર્ગના હોવા જોઈએ. ૨. લાભાર્થીની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી ઓછી અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૧,૦૩,૦૦૦થી ઓછી હોવી જોઈએ. ૩. અરજદારની ઉંમર અરજીની તારીખે ૧૮ વર્ષથી ૩૫ વર્ષ સુધીની હોવી જોઈએ. ૪. અરજદારે વ્યાવસાયિક શિક્ષણ/તાલીમ પ્રાપ્ત કરેલ હોવા જોઈએ.

મળવાપાત્ર લોનની મર્યાદા : વધુમાં વધુ દસ લાખ સુધી લોન મળવાપાત્ર છે. આ યોજનામાં યુનિટ કોસ્ટના ૮૫ ટકા લોન આપવામાં આવે છે, જેમાં ૮૫ ટકા કેન્દ્રીય નિગમના, ૧૦ ટકા રાજ્ય સરકારના અને ૫ ટકા લાભાર્થીના ફાળાની રકમ રહેશે. તેમજ લોનની પરત ચુકવણી વ્યાજ સહિત સરખા ૧૨૦ માસિક હપ્તામાં કરવાની રહે છે. વ્યાજનો દર : વ્યાજનો દર ૫ લાખ સુધીની લોન માટે વાર્ષિક ૬ ટકા અને ૫ લાખ થી ૧૦ લાખ સુધીની લોન માટે વાર્ષિક ૮ ટકા રહે છે. અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા સમાજકલ્યાણ (વિ.જા.)ની કચેરી

(૬) શિલ્પ સંપદા યોજના :

આ યોજના વ્યાવસાયિક શિક્ષણ/પ્રશિક્ષણ પ્રાપ્ત કરનાર પછાતવર્ગના યુવાનોમાં આત્મનિર્ભરતાની ભાવના કેળવવા માટે શરૂ કરવામાં આવી છે. આ યોજના હેઠળ નિગમ પાત્રતા ધરાવતા યુવાનોને સ્વરોજગાર ઉભો કરવા માટે ઓછા દરે લોન સહાય પૂરી પાડે છે. લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવર્ગના હોવા જોઈએ. ૨. લાભાર્થીની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી ઓછી અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૧,૦૩,૦૦૦થી ઓછી હોવી જોઈએ. ૩. અરજદારની ઉંમર અરજીની તારીખે ૧૮ વર્ષથી ૩૫ વર્ષ સુધીની હોવી જોઈએ. મળવાપાત્ર લોનની મર્યાદા : વધુમાં વધુ દસ લાખ સુધી લોન મળવાપાત્ર છે. આ યોજનામાં યુનિટ કોસ્ટના ૮૫ ટકા લોન આપવામાં આવે છે, જેમાં ૮૫ ટકા કેન્દ્રીય નિગમના, ૧૦ ટકા રાજ્ય સરકારના અને ૫ ટકા લાભાર્થીના ફાળાની રકમ રહેશે. તેમજ લોનની પરત

ચુકવણી વ્યાજ સહિત સરખા ૬૦ માસિક હપ્તામાં કરવાની રહે છે.

આ યોજના વ્યાવસાયિક શિક્ષણ/પ્રશિક્ષણ પ્રાપ્ત કરનાર પછાતવર્ગના યુવાનોમાં આત્મનિર્ભરતાની ભાવના કેળવવા માટે સરું કરવામાં આવી છે. આ યોજના હેઠળ નિગમ પાત્રતા ધરાવતા યુવાનોને સ્વરોજગાર ઉભો કરવા માટે ઓછા દરે લોન સહાય પૂરી પાડે છે. લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગના હોવા જોઈએ. ૨. લાભાર્થીની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી ઓછી અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૧,૦૩,૦૦૦થી ઓછી હોવી જોઈએ. ૩. અરજદારની ઉંમર અરજીની તારીખે ૧૮ વર્ષથી ૩૫ વર્ષ સુધીની હોવી જોઈએ. મળવાપાત્ર લોનની મર્યાદા: વધુમાં વધુ દસ લાખ સુધી લોન મળવાપાત્ર છે. આ યોજનામાં યુનિટ કોસ્ટના ૮૫ ટકા લોન આપવામાં આવે છે, જેમાં ૮૫ ટકા કેન્દ્રીય નિગમના, ૧૦ ટકા રાજ્ય સરકારના અને ૫ ટકા લાભાર્થીના ફાળાની રકમ રહેશે. તેમજ લોનની પરત ચુકવણી વ્યાજ સહિત સરખા ૬૦ માસિક હપ્તામાં કરવાની રહે છે.

વ્યાજનો દર : વ્યાજનો દર ૫ લાખ સુધીની લોન માટે વાર્ષિક ૬ ટકા અને ૫ લાખથી ૧૦ લાખ સુધીની લોન માટે વાર્ષિક ૮ ટકા રહે છે. અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા સમાજ કલ્યાણ (વિ.જા.)ની કચેરી

(૭) માનવ ગરિમા યોજના :

સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગોના/લઘુમતિ વર્ગના/વિચરતી અને વિમુક્ત જાતિના ધંધા-વ્યવસાયનું જ્ઞાન ધરાવતા ઈસમોને ટૂલ કિટ્સ આપવામાં આવે છે.

પાત્રતા : ૧. સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગોના/લઘુમતિ વર્ગના/વિચરતી અને વિમુક્ત જાતિના ધંધા-વ્યવસાયનું જ્ઞાન ધરાવતા ઈસમો ૨. કુટુંબની વાર્ષિક આવક રૂ. ૧૧૦૦૦. પરંતુ અતિપછાત/વિચરતી અને વિમુક્ત જાતિના ઈસમોને આવક મર્યાદા લાગુ પડતી નથી.

મળવાપાત્ર સહાય : રૂ. ૩૦૦૦ની મર્યાદામાં ટૂલ કિટ્સ/રોકડ સહાય.

અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા સમાજ કલ્યાણ (વિ.જા.)ની કચેરી

(૮) કાયદાના સ્નાતકો અથવા જ તબીબી સ્નાતકોને સહાય :

સામાજિક અને શારીરિક રીતે પછાતવર્ગના ઈસમો અને વિચરતી અને વિમુક્ત જાતિના ઈસમોને સહાય આપવામાં આવે છે.

પાત્રતા : સામાજિક અને શારીરિક રીતે પછાત વર્ગના અને વિચરતી અને વિમુક્ત જાતિના કાયદાના સ્નાતક અથવા તબીબી સ્નાતક

આવક મર્યાદા : ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે રૂ. ૨૭૦૦૦. અને શહેરી વિસ્તાર માટે રૂ. ૩૬૦૦૦ હજાર વાર્ષિક આવક. સહાયનું ધોરણ : કાયદાના સ્નાતકને રૂ. ૭૦૦૦. લોન અને રૂ. ૫૦૦૦. સબસીડી. તબીબી સ્નાતકને રૂ. ૪૦૦૦૦. લોન અને રૂ. ૨૫૦૦૦. સબસીડી મળવાપાત્ર થાય છે.

અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા સમાજ કલ્યાણ (વિ.જા.)ની કચેરી

(૯) ધંધાનું સ્થળ/દુકાન ખરીદવા નાણાકીય સહાય :

રાજ્ય સરકાર અથવા રાજ્ય સરકાર હસ્તકના બોર્ડ/નિગમ, શહેરી વિસ્તાર સત્તા મંડળ દ્વારા બંધાતી દુકાનો ખરીદવા માટે લોન સહાય આપવામાં આવે છે.

પાત્રતા : સામાજિક અને શારીરિક રીતે પછાત વર્ગના અથવા વિચરતી અને વિમુક્ત જાતિના ઈસમો

સહાયનું ધોરણ : રૂ. ૬૦,૦૦૦ લોન અને રૂ. ૧૫,૦૦૦. સબસીડી. અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા સમાજ કલ્યાણ (વિ.જા.)ની કચેરી

(૧૦) તાલીમ યોજના :

લક્ષ્યાંક જૂથને પરંપરાગત ધંધાઓ અને ટેકનિકલ ધંધાઓ/ઉદ્યોગો સાહસો માટે યોગ્ય તાલીમ પૂરી પાડી સક્ષમ અને આત્મનિર્ભર બનાવવા માટે નાણાકીય સહાય અનુદાન સ્વરૂપે પૂરી પાડવામાં આવે છે. સહાય મેળવવાની પાત્રતા :

૧. લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવર્ગના હોવા જોઈએ. ૨. લાભાર્થીના કુટુંબની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી ઓછી અને શહેરી વિસ્તાર માટે રૂ. ૧,૦૩,૦૦૦થી ઓછી હોવી જોઈએ. ૩. અરજદારની ઉંમર અરજીની તારીખે ૧૮ વર્ષથી વધુ હોવી જોઈએ. ૪. તાલીમનો સમયગાળો ૩ દિવસથી ૩ માસ સુધીનો રહેશે.

અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા સમાજ કલ્યાણ (વિ.જા.)ની કચેરી

(૧૧) પછાતવર્ગના કલાકારોને કલાકૌશલ્યના સાધનો ખરીદવા નાણાકીય સહાય :

પાત્રતા : લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવર્ગના હોવા જોઈએ.

આવકમર્યાદા : રૂ. ૨૭૦૦૦ ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે અને રૂ. ૬૦૦૦ શહેરી વિસ્તાર માટે

સહાય : રૂ. ૫૦૦૦/-

(૧૨) કૃષિસંપદા યોજના :

ગરીબી રેખા હેઠળ જીવતા પછાતવર્ગોના નાના ખેડૂતો માટેની માઈક્રો ફાઈનાન્સ ખાસ યોજના

લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવર્ગના હોવા જોઈએ. ૨. લાભાર્થીના કુટુંબની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી વધુ નહીં અને શહેરી વિસ્તાર માટે રૂ. ૧,૦૩,૦૦૦ થી વધુ ન હોવી જોઈએ. ૩. અરજદારની ઉંમર અરજીની તારીખે ૨૧ વર્ષથી ૪૫ વર્ષ સુધીની હોવી જોઈએ.

મળવાપાત્ર લોનની મર્યાદા : વધુમાં વધુ ૫૦ હજાર સુધીની લોન મળવાપાત્ર છે. આ યોજનામાં યુનિટ કોસ્ટના ૮૫ ટકા લોન આપવામાં આવે છે, જેમાં ૮૫ ટકા કેન્દ્રીય નિગમના અને ૫ ટકા રાજ્ય સરકાર/લાભાર્થી ફાળાની રકમ રહેશે.

લોનની પરત ચુકવણી : લોન વ્યાજ સહિત ૪૮ સરખા માસિક હપ્તામાં ભરપાઈ કરવાની રહે છે. આ યોજનામાં વ્યાજનો દર વાર્ષિક ૪ ટકા રહેશે.

અમલીકરણ સંસ્થા : પછાતવર્ગ વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર

૪. ગુજરાત ઠાકોર અને કોળી વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગરની યોજનાઓ :

(૧) મુદતી લોન (ટર્મ લોન): કૃષિ અને તે અંગેની પ્રવૃત્તિઓ માટે લઘુઉદ્યોગ, કલાકારીગીરી અને વંશપરંપરાગત વ્યવસાય તેમજ સુવા પ્રકારના વ્યવસાય માટે ઠાકોર યા કોળી સમાજના ઈસમોને લોન આપવામાં આવે છે.

લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવર્ગો પૈકી ઠાકોર યા કોળી તથા તે પૈકીની પેટાજાતિના હોવા જોઈએ. ૨. લાભાર્થીની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્યવિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી વધુ અને શહેરી વિસ્તાર માટે રૂ. ૧,૦૩,૦૦૦થી વધુ ન હોવી જોઈએ. ૩. અરજદારની ઉંમર અરજીની તારીખે ૨૧ વર્ષથી ૪૫ વર્ષ સુધીની હોવી જોઈએ. ૪. તાંત્રિક અને કુશળતા માગી લેતા ધંધા માટે અનુભવ જરૂરી છે. ૫. અરજદારે લોન મેળવવા માટે યોગ્ય જામીન આપવાના રહેશે.

મળવાપાત્ર લોનની મર્યાદા : વધુમાં વધુ ૧૦ લાખ સુધી લોન મળવાપાત્ર છે. આ યોજનામાં ૮૫ ટકા લોન આપવામાં આવે છે, અને ૫ ટકા લાભાર્થીએ ફાળો આપવાનો રહે છે તેમજ લોનની પરત ચુકવણી વ્યાજ સહિત સરખા ૬૦ માસિક હપ્તામાં કરવાની રહે છે. વ્યાજનો દર વાર્ષિક ૬ ટકા રહેશે. અમલીકરણ સંસ્થા : ગુજરાત ઠાકોર અને કોળી વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર

(૨) માઈક્રો ફાઈનાન્સ : નાના પાયા પર ધંધો વ્યવસાય શરૂ કરવા માટે સ્વસહાય જૂથો મારફતે લોન/સહાય આપવામાં આવે છે.

લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવર્ગો પૈકી ઠાકોર યા કોળી તથા તે પૈકીની પેટા જાતિના હોવા જોઈએ. ૨. લાભાર્થીની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી વધુ અને શહેરી વિસ્તાર માટે રૂ. ૧,૦૩,૦૦૦થી વધુ ન હોવી જોઈએ. ૩. અરજદારની ઉંમર અરજીની તારીખે ૨૧ વર્ષથી ૪૫

વર્ષ સુધીની હોવી જોઈએ. ૪. તાંત્રિક અને કુશળતા માંગી લેતા ધંધા માટે અનુભવ જરૂરી છે. ૫. અરજદારે લોન મેળવવા માટે યોગ્ય જામીન આપવાના રહેશે.

મળવાપાત્ર લોનની મર્યાદા : વધુમાં વધુ ૫૦,૦૦૦ ની લોન મળવાપાત્ર છે. આ યોજનામાં ૮૫ ટકા લોન આપવામાં આવે છે, અને ૫ ટકા લાભાર્થીએ ફાળો આપવાનો રહે છે. તેમજ લોનની પરત ચુકવણી વ્યાજ સહિત સરખા ૬૦ માસિક હપ્તામાં કરવાની રહે છે. વ્યાજનો દર વાર્ષિક ૫ ટકા રહેશે. અમલીકરણ સંસ્થા : ગુજરાત ઠાકોર અને કોળી વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર

(૩) ન્યુ સ્વર્ણિમા યોજના (માત્ર બહેનો માટે) : ગરીબી રેખા હેઠળ જીવન ગુજારતી ઠાકોર અને કોળી જાતિઓની મહિલાઓ માટે સ્વમાનભેર સ્વરોજગારી મેળવી આર્થિક ઉત્કર્ષ સાધવા અંગેની ખાસ યોજના છે.

લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવર્ગો પૈકી ઠાકોર યા કોળી તથા તે પૈકીની પેટાજાતિના મહિલા હોવા જોઈએ. ૨. લાભાર્થીના કુટુંબની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી વધુ નહીં અને શહેરી વિસ્તાર માટે રૂ. ૧,૦૩,૦૦૦ થી વધુ ન હોવી જોઈએ. ૩. અરજદારની ઉંમર અરજીની તારીખે ૨૧ વર્ષથી ૪૫ વર્ષ સુધીની હોવી જોઈએ. ૪. તાંત્રિક અને કુશળતા માંગી લેતા ધંધા માટે અનુભવ જરૂરી છે. ૫. અરજદારે લોન મેળવવા માટે યોગ્ય જામીન આપવાના રહેશે.

મળવાપાત્ર લોનની મર્યાદા : વધુમાં વધુ એક લાખ સુધીની લોન મળવાપાત્ર છે. આ યોજનામાં ૧૦૦ ટકા લોન આપવામાં આવે છે,

લોનની પરત ચુકવણી: લોનની પરત ચુકવણી વ્યાજ સહિત સરખા ૬૦ માસિક હપ્તામાં કરવાની રહે છે. વ્યાજનો દર વાર્ષિક ૫ ટકા રહેશે. અમલીકરણ સંસ્થા: ગુજરાત ઠાકોર અને કોળી વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર

(૪) મહિલા સમૃદ્ધિ યોજના (મહિલાઓ માટે લઘુ સ્તરીય યોજના) : ઠાકોર યા કોળી જાતિઓની મહિલાઓ માટે સ્વરોજગારી ઊભી કરવા માટે લક્ષ્યાંક જૂથની મહિલા ઉદ્યોગ સાહસિકોને ધિરાણ આપવામાં આવે છે.

લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવર્ગો પૈકી ઠાકોર યા કોળી તથા તે પૈકીની પેટા જાતિના મહિલા હોવા જોઈએ. ૨. લાભાર્થીના કુટુંબની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે રૂ. ૮૧ હજારથી વધુ નહીં અને શહેરી વિસ્તાર માટે રૂ. ૧,૦૩,૦૦૦ થી વધુ ન હોવી જોઈએ. ૩. અરજદારની ઉંમર અરજીની તારીખે ૨૧ વર્ષથી ૪૫ વર્ષ સુધીની હોવી જોઈએ. ૪. તાંત્રિક અને કુશળતા માંગી લેતા ધંધા માટે અનુભવ જરૂરી છે. ૫. અરજદારે લોન મેળવવા માટે યોગ્ય જામીન આપવાના રહેશે.

મળવાપાત્ર લોનની મર્યાદા: વધુમાં વધુ ૫૦ હજાર સુધીની લોન મળવાપાત્ર છે. આ યોજનામાં ૧૦૦ ટકા લોન આપવામાં આવે છે.

લોનની પરત ચુકવણી : લોનની પરત ચુકવણી વ્યાજ સહિત સરખા ૬૦ માસિક હપ્તામાં કરવાની રહે છે. વ્યાજનો દર વાર્ષિક ૪ ટકા રહેશે. અમલીકરણ સંસ્થા : ગુજરાત ઠાકોર અને કોળી વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર

(૫) સ્વયં સક્ષમ યોજના :

આ યોજના હેઠળ ઠાકોર યા કોળી જાતિના ઉચ્ચ શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરેલ લાભાર્થીઓને ધંધો/વ્યવસાય શરૂ કરવા માટે લોન/ધિરાણ આપવામાં આવે છે. ડોક્ટરી, આર્કિટેક્ટ, હાર્વેર, ઓટોમોબાઈલ્સ, ઈજનેરી, વકીલ, ચાર્ટ્ડ એકાઉન્ટન્ટ, હોટલ મેનેજમેન્ટ, વગેરે જેવા ક્ષેત્રમાં ઉચ્ચ વ્યાવસાયિક શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરેલ આ યોજના હેઠળ લોન મેળવી શકે છે

લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવર્ગો પૈકી ઠાકોર યા કોળી તથા તે પૈકીની પેટા જાતિના હોવા જોઈએ. ૨. લાભાર્થીના કુટુંબની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી વધુ નહીં અને શહેરી વિસ્તાર માટે રૂ. ૧,૦૩,૦૦૦ થી વધુ ન હોવી જોઈએ. ૩. અરજદારની ઉંમર અરજીની તારીખે ૧૮ વર્ષથી ૩૫ વર્ષ સુધીની હોવી જોઈએ. ૪. તાંત્રિક અને કુશળતા માંગી લેતા ધંધા માટે અનુભવ જરૂરી છે. ૫. અરજદારે લોન મેળવવા માટે યોગ્ય જામીન આપવાના રહેશે.

મળવાપાત્ર લોનની મર્યાદા : વધમાં વધુ પાંચ લાખ સુધીની લોન મળવાપાત્ર છે. આ યોજનામાં ૮૫ ટકા લોન આપવામાં આવે છે, જ્યારે લાભાર્થીએ ૫ ટકાનો ફાળો આપવાનો રહે છે.

લોનની પરત ચુકવણી : લોનની પરત ચુકવણીનો સમયગાળો યોજનાના પ્રકાર પર આધારિત રહે છે. આમ છતાં લોન વધુમાં વધુ ૫ વર્ષની અંદર ૬૦ માસિક હપ્તામાં પરત ચુકવણી કરવાની રહે છે. વ્યાજનો દર વાર્ષિક ૫ ટકા રહેશે. અમલીકરણ સંસ્થા : ગુજરાત ઠાકોર અને કોળી વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર

(૬) શિલ્પ સંપદા યોજના : આ યોજના વ્યાવસાયિક શિક્ષણ/પ્રશિક્ષણ પ્રાપ્ત કરનાર ઠાકોર અથવા કોળી જાતિના યુવાનામાં આત્મનિર્ભરતા કેળવવા માટે શરૂ કરવામાં આવી છે. આ યોજના હેઠળ નિગમ પ્રાપ્તતા ધરાવતા યુવાનોને સ્વરોજગારી ઊભી કરવા માટે ઓછા દરે લોન સહાય પૂરી પાડે છે.

લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગો પૈકી ઠાકોર યા કોળી તથા તે પૈકીની પેટા જાતિના હોવા જોઈએ. ૨. લાભાર્થીના કુટુંબની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી વધુ નહીં અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૧,૦૩,૦૦૦ થી વધુ ન હોવી જોઈએ. ૩. અરજદારની ઉંમર અરજીની તારીખે ૧૮ વર્ષથી ૩૫ વર્ષ સુધીની હોવી જોઈએ. ૪. અરજદારે વ્યાવસાયિક શિક્ષણ/તાલીમ પ્રાપ્ત કરેલ હોવા જોઈએ. ૫. અરજદારે લોન મેળવવા માટે યોગ્ય જામીન આપવાના રહેશે.

મળવાપાત્ર લોનની મર્યાદા : વધુમાં વધુ દસ લાખ સુધીની લોન મળવાપાત્ર છે. આ યોજનામાં યુનિટ કોસ્ટના ૮૫ ટકા લોન આપવામાં આવે છે, જેમાં ૮૫ ટકા કેન્દ્રીય નિગમના, ૧૦ ટકા રાજ્ય સરકારના અને ૫ ટકા રકમ લાભાર્થીએ ભરવાની રહે છે.

લોનની પરત ચુકવણી : લોન વ્યાજ સહિત ૬૦ સરખા માસિક હપ્તામાં ભરપાઈ કરવાની રહે છે. વ્યાજનો દર ૫ લાખ સુધીની લોન માટે ૬ ટકા અને ૫ લાખથી વધુ પરંતુ દસ લાખ સુધી ૮ ટકાનો રહેશે. અમલીકરણ સંસ્થા : ગુજરાત ઠાકોર અને કોળી વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર

(૬) કૃષિ સંપદા યોજના : આ યોજના હેઠળ ૧ લાખ સુધીની લોન માટે મેનેજિંગ ડિરેક્ટરના કન્વીનરપદે સમિતિ રચાયેલ છે, તેમજ એક લાખથી વધુની લોન માટે વિભાગના સચિવશ્રીના અધ્યક્ષ સ્થાને સમિતિ રચાયેલ છે.

લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગો પૈકી ઠાકોર યા કોળી તથા તે પૈકીની પેટા જાતિના હોવા જોઈએ. ૨. લાભાર્થીના કુટુંબની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી વધુ નહીં અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૧,૦૩,૦૦૦ થી વધુ ન હોવી જોઈએ. ૩. અરજદારની ઉંમર અરજીની તારીખે ૧૮ વર્ષથી ૩૫ વર્ષ સુધીની હોવી જોઈએ. ૪. અરજદારે વ્યાવસાયિક શિક્ષણ/તાલીમ પ્રાપ્ત કરેલ હોવા જોઈએ. ૫. અરજદારે લોન મેળવવા માટે યોગ્ય જામીન આપવાના રહેશે.

મળવાપાત્ર લોનની મર્યાદા : વધુમાં વધુ ૫૦ હજાર સુધીની લોન મળવાપાત્ર છે. આ યોજનામાં યુનિટ કોસ્ટના ૮૫ ટકા લોન આપવામાં આવે છે, ૫ ટકા રકમ લાભાર્થીએ ભરવાની રહે છે.

લોનની પરત ચુકવણી : લોન વ્યાજ સહિત ૬૦ સરખા માસિક હપ્તામાં ભરપાઈ કરવાની રહે છે. આ યોજનામાં વ્યાજનો દર વાર્ષિક ૫ ટકા રહેશે.

અમલીકરણ સંસ્થા : ગુજરાત ઠાકોર અને કોળી વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર

૫. ગુજરાત ગોપાલક વિકાસ નિગમ લિ. ગાંધીનગરની યોજનાઓ :

(૧) મુદતી લોન (ટર્મલોન) : કૃષિ અને સંલગ્ન પ્રવૃત્તિઓ જેવી કે ડેરી ઉદ્યોગ, ઘેંટા-બકરાં ઉછેર, પશુ આહાર વેંચાણ કેન્દ્ર વગેરે માટે અથવા લઘુઉદ્યોગ, કલાકારીગરી અને પરંપરાગત ધંધાઓ જેવા કે ઓટો રિપેરીંગ, ભરત-ગૂંથણ વગેરે અથવા સેવા સેક્ટર જેવા કે હોટલ, બ્યુટી પાર્લર, ઠંડા પીણા વગેરે માટે અથવા પરિવહન જેવા કે માલવાહક છકડો, રિક્ષા વગેરે માટે આ યોજના હેઠળ લોન મળવાપાત્ર થાય છે.

લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી સામાજિક

અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવર્ગો પૈકી રબારી યા ભરવાડ જાતિના હોવા જોઈએ. ૨. લાભાર્થીના કુટુંબની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી વધુ નહીં અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૧,૦૩,૦૦૦થી વધુ ન હોવી જોઈએ. ૩. અરજદારની ઉંમર અરજીની તારીખે ૧૮ વર્ષથી ૪૫ વર્ષ સુધીની હોવી જોઈએ. ૪. અરજદારે વ્યવસાયિક શિક્ષણ/તાલીમ પ્રાપ્ત કરેલ હોવા જોઈએ. તેમજ તાંત્રિક અને કુશળતા માગી લેતા ધંધા માટે અનુભવ જરૂરી છે. ૫. અરજદારે લોન મેળવવા માટે યોગ્ય જામીન આપવાના રહેશે.

મળવાપાત્ર લોનની મર્યાદા : વધુમાં વધુ ૧૦ લાખ સુધીની લોન મળવાપાત્ર છે. આ યોજનામાં યુનિટ કોસ્ટના ૮૫ ટકા લોન આપવામાં આવે છે, ૫ ટકા રકમ લાભાર્થીએ ભરવાની રહે છે. આ યોજનામાં વ્યાજનો દર વાર્ષિક ૬ ટકા રહેશે.

અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા મેનેજરશ્રી/ સમાજ કલ્યાણ કચેરી (વિ.જા.)

(૨) સ્વયં સક્ષમ યોજના : આ યોજના હેઠળ અનેક વ્યવસાયો જેવા કે ડોક્ટર, આર્કિટેક્ટ એકાઉન્ટન્ટ, હોટલ મેનેજમેન્ટ, સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા માટેના તાલીમ વર્ગો, પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ, કાષ્ટ કળા, પરંપરાગત કારીગરી વગેરેમાં મૂલ્યવર્ધન માટે લોન મળવાપાત્ર થાય છે.

લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગો પૈકી રબારી યા ભરવાડ જાતિના હોવા જોઈએ. ૨. લાભાર્થીના કુટુંબની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી વધુ નહીં અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૧,૦૩,૦૦૦થી વધુ ન હોવી જોઈએ. ૩. અરજદારની ઉંમર અરજીની તારીખે ૧૮ વર્ષથી ૩૫ વર્ષ સુધીની હોવી જોઈએ. ૪. અરજદારે વ્યવસાયિક શિક્ષણ/તાલીમ પ્રાપ્ત કરેલ હોવા જોઈએ. તેમજ તાંત્રિક અને કુશળતા માગી લેતા ધંધા માટે અનુભવ જરૂરી છે. ૫. અરજદારે લોન મેળવવા માટે યોગ્ય જામીન આપવાના રહેશે.

મળવાપાત્ર લોનની મર્યાદા : વધુમાં વધુ ૫ લાખ સુધીની લોન મળવાપાત્ર છે. આ યોજનામાં યુનિટ કોસ્ટના

૮૫ ટકા લોન આપવામાં આવે છે, ૫ ટકા રકમ લાભાર્થીએ ભરવાની રહે છે.

અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા મેનેજરશ્રી/ સમાજ કલ્યાણ કચેરી (વિ.જા.)

(૩) નવી સ્વર્ણિમા યોજના (બહેનો માટે) : આ યોજના સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાતવર્ગો પૈકી રબારી યા ભરવાડ જાતિની મહિલા લાભાર્થીઓને લાગુ પડે છે.

લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગો પૈકી રબારી યા ભરવાડ જાતિના મહિલા સભ્ય હોવા જોઈએ. ૨. લાભાર્થીના કુટુંબની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી વધુ નહીં અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૧,૦૩,૦૦૦થી વધુ ન હોવી જોઈએ. ૩. અરજદારે વ્યવસાયિક શિક્ષણ/તાલીમ પ્રાપ્ત કરેલ હોવા જોઈએ. તેમજ તાંત્રિક અને કુશળતા માગી લેતા ધંધા માટે અનુભવ જરૂરી છે. ૪. અરજદારે લોન મેળવવા માટે યોગ્ય જામીન આપવાના રહેશે.

મળવાપાત્ર લોનની મર્યાદા : વધુમાં વધુ ૫૫ લાખ સુધીની લોન (વ્યક્તિદીઠ) મળવાપાત્ર છે. આ યોજનામાં ૧૦૦ ટકા લોન આપવામાં આવે છે, વાર્ષિક ૫ ટકા વ્યાજનો દર રહેશે.

અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા મેનેજરશ્રી / સમાજ કલ્યાણ કચેરી (વિ.જા.)

(૪) લઘુ સ્તરીય ધિરાણ યોજના (માઈકો ફાઈનાન્સ સ્કીમ) : આ યોજના હેઠળ નાના ઉદ્યોગ ધંધાઓની જરૂરિયાત પૂરી કરવા માટે સ્વ સહાય જૂથો મારફતે લોન આપવામાં આવે છે.

લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગોના હોવા જોઈએ. ૨. મહત્તમ ૨૦ વ્યક્તિઓની જૂથ બનાવવાનું રહે છે, જેમાં ૨૫ ટકા એસ.સી.એસ.ટી. લઘુમતિઓ અને વિકલાંગો સહિતની નબળા વર્ગોની વ્યક્તિઓ હોવી જોઈએ. ૩. લાભાર્થીના કુટુંબની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી

વધુ નહીં અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૧,૦૩,૦૦૦ થી વધુ ન હોવી જોઈએ. ૪. અરજદારે લોન મેળવવા માટે યોગ્ય જામીન આપવાના રહેશે.

મળવાપાત્ર લોનની મર્યાદા : વધુમાં વધુ પચીસ હજાર સુધીની લોન (વ્યક્તિદીઠ) મળવાપાત્ર છે. આ યોજનામાં ૮૫ ટકા લોન આપવામાં આવે છે, અને ૫ ટકાનો ફાળો લાભાર્થીનો રહે છે. વાર્ષિક ૫ ટકા વ્યાજનો દર રહેશે.

અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા મેનેજર શ્રી/ સમાજ કલ્યાણ કચેરી (વિ.જા.)

(૫) મહિલા સમૃદ્ધિ યોજના : આ યોજના હેઠળ નાના ઉદ્યોગ ધંધાઓની જરૂરિયાત પૂરી કરવા માટે મહિલા સ્વસહાય જૂથો મારફતે લોન આપવામાં આવે છે.

લોન મેળવવાની પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પદ્મશ્રી વર્ગોના મહિલા સભ્ય હોવા જોઈએ. ૨. લાભાર્થીના કુટુંબની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજાર થી વધુ નહીં અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૧,૦૩,૦૦૦ થી વધુ ન હોવી જોઈએ. ૩. અરજદારે લોન મેળવવા માટે યોગ્ય જામીન આપવાના રહેશે.

મળવાપાત્ર લોનની મર્યાદા : વધુમાં વધુ પચીસ હજાર સુધીની લોન (વ્યક્તિદીઠ) મળવાપાત્ર છે. આ યોજનામાં ૧૦૦ ટકા લોન આપવામાં આવે છે, તેમજ લોન ભરપાઈ કર્યા બાદ એન.બી.સી.એફ.ડી.સી.ની અન્ય યોજનાઓ હેઠળ બીજીવાર પણ ધિરાણ મેળવી શકાય છે. વાર્ષિક ૪ ટકા વ્યાજનો દર રહેશે.

અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા મેનેજર શ્રી/ સમાજ કલ્યાણ કચેરી (વિ.જા.)

૬. જિલ્લા ગ્રામ વિકાસ એજન્સીની યોજના :

સુવર્ણજયંતી ગ્રામ સ્વરોજગાર યોજના (એસજીએસવાય) : આ પરિયોજનાનો હેતુ નિયત સમય મર્યાદામાં નિશ્ચિત ગરીબી રેખા નીચે જીવતા પરિવારોને સ્વરોજગારી કાર્યક્રમ દ્વારા ગરીબી રેખા ઉપર લાવવાનો છે. પરિયોજના અંતર્ગત સહાય, તાલીમ, ટેકનોલોજી, બજાર વ્યવસ્થાની સગવડ ઉપલબ્ધ કરાવવી, દરેક સભ્યને પ્રોજેક્ટની સમય મર્યાદામાં ગરીબી રેખા ઉપર લાવવામાં આવે છે.

પાત્રતા : ગરીબી રેખા હેઠળ જીવતા પરિવારો.

લોન/સહાયનું ધોરણ : જનરલ ઉમેદવારો માટે પ્રોજેક્ટ ખર્ચના ૩૦ ટકા, પરંતુ ૭૫૦૦ની મર્યાદામાં જ્યારે અનુ. જાતિ/અનુ. જનજાતિ તથા અપંગો માટે પ્રોજેક્ટ ખર્ચના ૫૦ ટકા પરંતુ ૧૦,૦૦૦ની મર્યાદામાં સ્વસહાય જૂથો માટે સહાયની મર્યાદા વધુમાં વધુ ૧,૨૫,૦૦૦.

અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા ગ્રામવિકાસ એજન્સી.

૭. અનુસૂચિત જાતિ માટેની યોજનાઓ :

(૧) બેન્કેબલ યોજના : આ યોજના હેઠળ અનુ. જાતિના લાભાર્થીને કુટિર ઉદ્યોગ અને નાના પાયાના વ્યવસાયો માટે લોન સહાય આપવામાં આવે છે.

પાત્રતા : ૧. અરજદાર અનુ. જાતિના સભ્ય અને ગુજરાત રાજ્યના વતની હોવા જોઈએ. ૨. અરજદારની ઉંમર ૧૮ વર્ષથી ઓછી અને ૬૦ વર્ષથી વધુ ન હોવી જોઈએ. ૩. શહેરી વિસ્તારમાં ૨૧,૨૦૬ અને ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં ૧૫,૮૭૬ થી ઓછી આવક ધરાવતા હોવા જોઈએ. ૪. અરજદાર ધંધો કરવા શક્તિમાન હોવા જોઈએ અને સરકારી કે અન્ય કોઈ નાણાકીય સંસ્થાનો ડીફોલ્ટર ન હોવા જોઈએ. ૫. અરજદાર કે તેના કુટુંબના સભ્ય સરકારમાં અથવા રાજ્ય કે સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થામાં નોકરી કરતાં ન હોવા જોઈએ.

ધિરાણની મર્યાદા : ધંધા/વેપાર માટે મહત્તમ રૂ. ૧ લાખ સુધી અને ઉદ્યોગ/સેવા માટે વધુમાં વધુ રૂ. ૨ લાખ સુધીનું ધિરાણ આપવામાં આવે છે. તેમજ ધિરાણના ૫૦ ટકા અથવા વધુમાં વધુ રૂ. ૧૦,૦૦૦. સબસીડી આપવામાં આવે છે.

અમલીકરણ સંસ્થા : ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ વિકાસ કોર્પોરેશન, ગાંધીનગર/નિયામકશ્રી, અનુ. જાતિ કલ્યાણ, કચેરી.

(૨) માનવ ગરિમાં યોજના : આ યોજના હેઠળ અનુ. જાતિના લાભાર્થીઓને સ્વરોજગારી માટે ટૂલ કિટ્સ આપવામાં આવે છે.

પાત્રતા : ૧.અરજદાર અનુ.જાતિના સભ્ય હોવા જોઈએ. ૨. શહેરી વિસ્તારમાં ૬૮૦૦૦ અને ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં ૪૭૦૦૦થી ઓછી આવક ધરાવતા હોવા જોઈએ. ૩. અતિ પછાત જાતિ માટે કોઈ આવકમર્યાદા નથી.

સહાયનું ધોરણ : સ્વરોજગારી માટે રૂ. ૪૦૦૦ની મર્યાદામાં ટૂલ કીટસ આપવામાં આવે છે.

અમલીકરણ સંસ્થા : નિયામકશ્રી, અનુ.જાતિ કલ્યાણની કચેરી.

(૩) એન.એફ.ડી.સી. યોજના : રાષ્ટ્રીય અનુ.જાતિ નાણાં અને વિકાસ નિગમ, નવી દિલ્હીના સહયોગથી અમલિત સીધા ધીરાણની યોજના હેઠળ ધિરાણ આપવામાં આવે છે.

પાત્રતા: ૧.ગરીબી રેખા કરતાં બમણી આવક ધરાવતા શહેરી વિસ્તાર માટે રૂ.૫૫૦૦૦ અને ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે રૂ.૪૦,૦૦૦થી ઓછી આવક ધરાવતી વ્યક્તિઓ.

૨. લાભાર્થી અનુસૂચિત જાતિના હોવા જોઈએ.

ધિરાણ: અનુ.જાતિના એકમોને પેસેન્જર રિક્ષા, ઓટો રિક્ષા, માલવાહક રિક્ષા, ટ્રેક્ટર વગેરે માટે ધિરાણ આપવામાં આવે છે. આ અંગે વર્તમાનપત્રોમાં જાહેર ખબર પ્રસિદ્ધ થાય છે.

૪ ટકાથી ૬ ટકા વ્યાજનો દર

અમલીકરણ સંસ્થા : ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ વિકાસ કોર્પોરેશન, ગાંધીનગર

(૪) ડીલરશિપ નાણાકીય સહાય યોજના : અનુ.જાતિના શિક્ષિત બેરોજગાર યુવાનોને પેટ્રોલ પંપ/ગેસ/કેરોસીન/ કૂડ વિતરણની એજન્સી માટે લોન આપવામાં આવે છે.

પાત્રતા : ૧. અરજદાર અનુસૂચિત જાતિના હોવા જોઈએ. ૨. અરજદારની ઉંમર ૧૮ વર્ષથી ઓછી નહીં અને ૬૦ વર્ષથી વધુ ન હોવી જોઈએ.

લોનનું ધોરણ: આ યોજના હેઠળ રૂ. ૫૦,૦૦૦. સુધીની માર્જન મની પેટે લોન મળવાપાત્ર થાય છે. વ્યાજનો દર ૪ ટકા રહે છે. અને લોનની પરત ભરપાઈ સાત વર્ષના સરખા હપ્તામાં કરવાની રહે છે.

અમલીકરણ સંસ્થા : ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ વિકાસ કોર્પોરેશન, ગાંધીનગર

(૫) શ્રી. ડૉ. પી.જી. સોલંકી- વકીલોને નાણાકીય સહાય યોજના:

પાત્રતા: ૧૦ વર્ષનો સિનિયર વકીલનો અનુભવ

વધુમાં વધુ ૨ જૂનિયરને તાલીમ આપવાની રહેશે.

આવકમર્યાદા નથી.

સહાયનું ધોરણ : કાયાદાના સ્નાતકને પહેલા વર્ષે દર મહિને રૂ. ૧૦૦૦/-, બીજા વર્ષે દર મહિને રૂ. ૮૦૦/-, ત્રીજા વર્ષે દર મહિને રૂ. ૬૦૦/- સિનિયર વકીલને તાલીમાર્થી દીઠ માસિક રૂ. ૫૦૦/- અમલીકરણ સંસ્થા : નિયામકશ્રી, અનુ.જાતિ કલ્યાણની કચેરી.

(૬) શ્રી ડૉ. પી.જી. સોલંકી- કાયદા સ્નાતકોને લોન સહાય : કાયદાનો સ્વતંત્ર વ્યવસાય શરૂ કરવા માટે સહાય

પાત્રતા : અનુ.જાતિના કાયદાના સ્નાતકો. આવક મર્યાદા : રૂ. ૪૭૦૦૦/- વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે અને રૂ. ૬૮૦૦૦/- વાર્ષિક આવક શહેરી વિસ્તાર માટે સહાય: રૂ. ૫૦૦૦/- સહાય તેમજ રૂ. ૭૦૦૦/ની ૪ ટકાના વ્યાજથી લોન.

અમલીકરણ સંસ્થા: નિયામકશ્રી, અનુ.જાતિ કલ્યાણની કચેરી.

(૭) શ્રી ડૉ. પી.જી. સોલંકી- એમ.એસ.એમ.ડી. ડોક્ટરોને દવાખાનું શરૂ કરવા સહાય :

પાત્રતા : એ.સી.જાતિના લાયકાત ધરાવતા ડોક્ટરો આવકમર્યાદા નથી.

સહાયનું ધોરણ : ક્લિનિક/નર્સિંગ હોમ શરૂ કરવા માટે રૂ. ૩૦૦૦૦૦ ની લોન અને રૂ. ૫૦૦૦૦ સહાય. વાર્ષિક ૪ ટકા વ્યાજનો દર

અમલીકરણ સંસ્થા : નિયામકશ્રી, અનુ.જાતિ કલ્યાણની કચેરી.

(૮) અનુ.જાતિના તબીબી સ્નાતકોને સહાય :

પાત્રતા : અનુસૂચિત જાતિના એમબીબીએસ / બીએસએએમ/બીએએમએસ/ડીબીએસ/હોમિયો પથી ડૉક્ટર.

આવક મર્યાદા : ૫૦૦૦૦/-

સહાયનું ધોરણ : ૨૫૦૦૦/-

લોનની રકમ : ૨,૫૦,૦૦૦/-

વ્યાજનો દર : વાર્ષિક ૪ ટકા.

અમલીકરણ સંસ્થા : નિયામકશ્રી, અનુ.જાતિ કલ્યાણની કચેરી.

(૯) ધંધાનું સ્થળ ખરીદવા લોન સામે વ્યાજસહાય : નાના ઉદ્યોગસાહસિકોને ધંધા/વ્યવસાયનું સ્થળ ખરીદવા નાણાંકીય

લોન સામે વ્યાજસહાય ચૂકવવામાં આવે છે.

પાત્રતા : અનુસૂચિત જાતિના ઉદ્યોગ સાહસિકો

આવકમર્યાદા : વાર્ષિક ૫૦૦૦૦/-

સહાયનું ધોરણ : લાભાર્થી બેન્કેબલ યોજના હેઠળ રૂ. ૧૦ લાખ સુધીની લોન મેળવે તો વાર્ષિક ૪ ટકા વ્યાજ લાભાર્થી પોતે ભોગવે અને તેથી ઉપરના વ્યાજની સહાય રૂ. ૧૫૦૦૦ ની મર્યાદામાં વધુમા વધુ ૩ વર્ષ સુધી મળી શકે છે.

અમલીકરણ સંસ્થા : નિયામકશ્રી, અનુ.જાતિ કલ્યાણની કચેરી.

અનુસૂચિત જનજાતિ માટેની યોજનાઓ :

(૧) કુટિરઉદ્યોગ માટે/ધંધા માટે નાણાંકીય સહાય : અનુસૂચિત જનજાતિના લાભાર્થીઓને આ યોજના હેઠળ લોન સહાય આપવામાં આવે છે.

પાત્રતા : અનુસૂચિત જનજાતિની મંડળીના સભ્યો.

સહાયનું ધોરણ : ૧. એકમ દીઠ કુલ કિંમતના ૫૦ ટકા પરંતુ વધુમાં વધુ ૫૦૦૦ ની મર્યાદામાં.

૨. અનુસૂચિત જનજાતિના કામ સહકારી મંડળીના સભ્ય હોય તેને ૨૦૦ વાંસની ખરીદી પર ૧૦૦૦ની સહાય

૩. વંશપરંપરાગત વ્યવસાય માટે-મંડળી હોય તો વ્યક્તિગત અરજી માટે રૂ. ૧૦૦૦ સુધીની સહાય

આવક મર્યાદા : વાર્ષિક રૂ. ૧૧૦૦૦. સુધી

અમલીકરણ સંસ્થા : સમાજ કલ્યાણ કચેરી

(૨) માનવ ગરિમા યોજના : અનુસૂચિત જાતિના લાભાર્થીઓને નાના પાયા પરના ધંધા માટે લોન અને સહાય આપવામાં આવે છે.

પાત્રતા : અનુસૂચિત જન જાતિના લાભાર્થી હોવા જોઈએ. આવકમર્યાદા : ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે વાર્ષિક આવક રૂ. ૨૭૦૦૦ અને શહેરી વિસ્તાર માટે વાર્ષિક આવક રૂ. ૩૬૦૦૦. થી વધુ હોવી જોઈએ નહીં.

લોનસહાય : ધંધાને અનુરૂપ રૂ. ૨૦૦૦ની લોન અને રૂ. ૨૦૦૦ની સહાય મળવાપાત્ર થાય છે.

અમલીકરણ સંસ્થા : સમાજકલ્યાણ કચેરી

(૩) ખેતીવાડી માટે નાણાંકીય સહાય : અનુસૂચિત જન જાતિના લાભાર્થીઓને ખેતીવાડી માટે એગ્રીકલ્ચર ટૂલ્સ આપવામાં આવે છે.

પાત્રતા : અનુસૂચિત જન જાતિના લાભાર્થી ખેતીવાડી ક્ષેત્રે સંકળાયેલ મજૂરો

આવક મર્યાદા : કુટુંબની વાર્ષિક આવક રૂ. ૧૧૦૦૦થી વધુ ન હોવી જોઈએ.

આર્થિક મદદ : ખેતીવાડી ઓજારના ૫૦ ટકા પરંતુ વધુમાં વધુ રૂ. ૭૫૦.

અમલીકરણ સંસ્થા : સમાજ કલ્યાણ કચેરી

(૪) મહિલા સશક્તિકરણ યોજના : આ યોજના પંચમહાલ ડેરી, બનાસ ડેરી, સાબર ડેરી, અને પીટીજી ગ્રૂપ હેઠળ સુમુલ ડેરી અને વાંસદા વસુંધરા ડેરીની મંજૂર થયેલ યોજના હેઠળ જે તે વિસ્તારના કલસ્ટર વિસ્તારના ગામોના લાભાર્થીઓને લાગુ પડે છે.

પાત્રતા : ૧. અનુસૂચિત જન જાતિના મહિલા ઉમેદવાર હોવા જોઈએ.

૨. બી.પી.એલ. લાભાર્થી હોવા જોઈએ.

૩. દૂધઉત્પાદક સહકારી મંડળીના સભાસદ હોવા જોઈએ.

૪. જે તે વિસ્તારના પ્રાયોજના અધિકારીશ્રીની સ્પષ્ટ ભલામણ હોવી જોઈએ.

ધિરાણની રકમ : રૂ. ૨૦૦૦૦/-

વ્યાજનો દર : વાર્ષિક ૪ ટકા. લોનની પરત ભરપાઈ : ૨૪ સરખા ત્રિમાસિક હપ્તામા.

અમલીકરણ સંસ્થા : અનુસૂચિત જનજાતિ વિકાસ નિગમ.

(પ) ઈન્ટિગ્રેટેડ ડેરી ડેવલપમેન્ટ પ્રોજેક્ટ (આઈ.ડી.ડી.પી.):

આ યોજના પંચમહાલ ડેરી, બનાસ ડેરી, સાબર ડેરી, અને પીટીજી ગ્રૂપ હેઠળ સુમુલ ડેરી અને વાંસદા વસુધારા ડેરીની મંજૂર થયેલ યોજના હેઠળ જે તે વિસ્તારના કલસ્ટર વિસ્તારના ગામોના લાભાર્થીઓને લાગુ પડે છે.

પાત્રતા : ૧. અનુસૂચિત જનજાતિના લાયક ઉમેદવાર હોવાં જોઈએ.

૨. બી.પી.એલ. લાભાર્થી હોવા જોઈએ.

૩. દૂધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળીના સભાસદ હોવાં જોઈએ.

૪. જે તે વિસ્તારના પ્રાયોજના અધિકારીશ્રીની સ્પષ્ટ ભલામણ હોવી જોઈએ.

ધિરાણની રકમ : રૂ. ૨૦૦૦૦/-

વ્યાજનો દર : વાર્ષિક ૬ ટકા.

લોનની પરત ભરપાઈ : ૩૦ સરખા ત્રિમાસિક હપ્તામાં (ધિરાણ બાદ ત્રણ મહિના પછી ભરપાઈ કરવાપાત્ર)

અમલીકરણ સંસ્થા : અનુસૂચિત જનજાતિ વિકાસ નિગમ.

(૬) નાના વ્યવસાયકારોને વ્યવસાયનું સ્થળ અથવા દુકાન ખરીદવા નાણાકીય સહાય :

પાત્રતા : અનુસૂચિત જનજાતિના નાના વ્યવસાયકાર હોવા જોઈએ.

આવક મર્યાદા : વાર્ષિક આવક રૂ. ૨૪૦૦૦ થી વધુ હોવી જોઈએ નહીં.

લોનની રકમ : રૂ. ૬૦૦૦૦/- (એ-બી-સી ગ્રેડના શહેરો માટે પરંતુ ખરેખર ખર્ચના ૮૦ ટકાની મર્યાદામાં રૂ. ૪૦૦૦૦/- (અન્ય વિસ્તારો માટે પરંતુ ખરેખર ખર્ચના ૮૦ ટકાની મર્યાદામાં)

સહાયનું ધોરણ : રૂ. ૧૫૦૦૦/(એ-બી-સી ગ્રેડના શહેરો માટે પરંતુ ખરેખર ખર્ચના ૨૦ ટકાની મર્યાદામાં) રૂ. ૧૦૦૦૦/- (અન્ય વિસ્તારો માટે પરંતુ ખરેખર ખર્ચના ૨૦ ટકાની મર્યાદામાં)

લોનની પરત ચુકવણી : માસિક રૂ. ૭૫૦/- ના એક એવા ૮૦ માસિક હપ્તામાં લોનની પરત ચુકવણી એક વર્ષ પછી શરૂ થશે.

અમલીકરણ સંસ્થા : અનુસૂચિત જનજાતિ વિકાસ નિગમ.

(૭) એમ.ડી. / એમ.એસ. ડૉક્ટરોને સ્વતંત્ર વ્યવસાય શરૂ કરવા લોન/સહાય : મેડિકલ ડિગ્રી મેળવેલ ડૉક્ટરોને સ્વતંત્ર વ્યાવસાય શરૂ કરવા લોન સહાય :

પાત્રતા : અનુસૂચિત જનજાતિના ઉમેદવાર હોવા જોઈએ. અનુસૂચિત જનજાતિના એમ.ડી. અથવા એમ.એસ.ની પદવી ધરાવતા હોવા જોઈએ. આવી કોઈ સરકારી યોજનાનો લાભ મેળવેલ ન હોવા જોઈએ. આદિજાતિના અંતરિયાળ ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં દવાખાનું ખોલનારને અગ્રતા મળવાપાત્ર છે.

આવકમર્યાદા : કુટુંબની વાર્ષિક આવક રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦/- થી વધવી જોઈએ નહીં. આવકનો દાખલો સક્ષમ અધિકારીશ્રીનો રજૂ કરવો જરૂરી રહેશે.

સહાય : ૫૦ લાખ સુધીનું ધિરાણ મેળવનારને ૬ ટકાના દરે ચૂકવવા પડતા વ્યાજની રૂા.૩ લાખ સુધીની ત્રણ વર્ષ સુધીની સબસિડી મળવાપાત્ર છે.

અમલીકરણ સંસ્થા : અનુસૂચિત જનજાતિ વિકાસ નિગમ.

(૮) શિક્ષિત બેરોજગાર યુવાનોને પેટ્રોલ પંપ/ ગેસ/કેરોસીન/કૂડ વિતરણની એજન્સી માટે માર્જિન મની લોન યોજના:

પાત્રતા : અનુસૂચિત જનજાતિના ઉમેદવાર હોવાં જોઈએ.

આવકમર્યાદા : નથી.

ધિરાણની મર્યાદા : નાણાકીય ધિરાણના ૨૫ ટકા અને વધુમાં વધુ રૂા.૨૦૦૦૦૦/- સુધીની માર્જિન મની લોન મળવાપાત્ર છે.

વ્યાજનો દર : ૧૪ ટકા રહેશે.

લોનની પરત ચુકવણી : માર્જિન મની લોનની પરત ચુકવણી પ્રથમ બે વર્ષ કરવાની રહેતી નથી ત્યાર બાદ ૭ વર્ષના હપ્તામાં પરત ચુકવણી કરવાની થાય છે.

અમલીકરણ સંસ્થા : અનુસૂચિત જનજાતિ વિકાસ નિગમ.

(૯) અનુસૂચિત જનજાતિના કાયદાના સ્નાતકોને વકીલાતનો વ્યાવસાય શરૂ કરવા લોન/સહાય :

પાત્રતા : ૧ અનુસૂચિત જનજાતિના લાયક ઉમેદવાર હોવા જોઈએ. ૨ કાયદાના સ્નાતક હોવા જોઈએ.

આવક મર્યાદા : કુટુંબની વાર્ષિક આવક રૂા. ૨૪૦૦૦થી વધુ ન હોવી જોઈએ.

ધિરાણ મર્યાદા : રૂા.૫૦૦૦/- (અને સહાયની રકમ રૂા.૭૦૦૦/- મળી કુલ રૂા.૧૨૦૦૦/-)

વ્યાજનો દર : લોન પર વાર્ષિક ૪ ટકા.

લોનની પરત ચુકવણી : લોનનો પ્રથમ હપ્તો ચુકવાય ત્યારથી ૫ વર્ષના સમય બાદ વધુમાં વધુ ૧૦, છ માસિક હપ્તામાં

અમલીકરણ સંસ્થા : અનુસૂચિત જનજાતિ વિકાસ નિગમ.

(૧૦) અનુસૂચિત જનજાતિના કાયદાના સ્નાતકોને સહાય :

પાત્રતા : ૧. અનુસૂચિત જનજાતિના લાયક ઉમેદવાર હોવાં જોઈએ. ૨. કાયદાના સ્નાતક હોવાં જોઈએ. ૩. સિનિયર વકીલના હાથ નીચે પ્રેક્ટિસ કરતા હોવા જોઈએ. અને સિનિયર વકીલને પ્રેક્ટિસનો ૭ વર્ષનો અનુભવ હોવો જોઈએ. ૪. સનદ મળ્યા બાદ બે વર્ષમા અરજી કરવી જરૂરી છે.

સહાયની મર્યાદા : પ્રથમ વર્ષે માસિક રૂા. ૧૦૦૦/- લેખે, બીજા વર્ષે માસિક રૂા.૮૦૦/- લેખે અને ત્રીજા વર્ષે માસિક રૂા.૬૦૦/- લેખે મળવાપાત્ર છે. તેમજ સિનિયર વકીલને માસિક રૂા. ૫૦૦/- લેખે ત્રણ વર્ષ સુધી એલાઉન્સ મળવાપાત્ર છે. સહાય છ માસિક ધોરણે ચુકવવામાં આવે છે.

અમલીકરણ સંસ્થા : અનુસૂચિત જનજાતિ વિકાસ નિગમ.

(૧૧) સ્વરોજગારી માટે વ્યક્તિગત ધિરાણ યોજના:

પાત્રતા : ૧.લાભાર્થી આદિજાતિના સભ્ય હોવા જોઈએ. ૨. જે હેતુ માટે ધિરાણ માગે છે, તેનો અનુભવ હોવો જોઈએ. ૩. જામીનોની મિલકતના પુરાવા અને તેના સોગંદનામા રજૂ કરવા જરૂરી હોય છે. ૪. ઉંમર ૧૮ વર્ષથી ૫૫ વર્ષની વચ્ચે હોવી જોઈએ.

આવક મર્યાદા : વાર્ષિક રૂા. એક લાખની છે.

ધિરાણની મર્યાદા : રૂા.૫ લાખ.

વ્યાજનો દર અને લોનની પરત ચુકવણી : બેન્ક દ્વારા નક્કી થાય તે મુજબ

અમલીકરણ સંસ્થા : અનુસૂચિત જનજાતિ વિકાસ નિગમ.

૯. સફાઈ કામદાર વિકાસ નિગમની યોજનાઓ :

(૧). મેન્યુઅલ સ્કેવેન્જર્સના પુનઃસ્થાપન માટે સ્વરોજગાર યોજના :

બાકી રહેલ મેન્યુઅલ સ્કેવેન્જર્સ (મળ અને ગંદકી માથા પર ઉપાડવાના ધૃષ્ટિ અને અમાનવીય કામોમાં આંશિક કે પૂર્ણપણે લાગેલાં છે) તેઓના પુનઃસ્થાપનનો ઉદ્દેશ રહેલો છે.

પાત્રતા : સર્વે કરાયેલા સ્કેવેન્જર્સ તથા તેમના આશ્રિતો

ધિરાણની મર્યાદા : લઘુ ધિરાણ રૂ. ૨૫૦૦૦. સુધી તથા મુદતી ધિરાણ રૂ. ૫ લાખ સુધી મળી શકે છે. લઘુધિરાણ પોષણ સ્વસહાયતા સમૂહ અને પ્રખ્યાત બિનસરકારી સંગઠનોના માધ્યમથી કરવામાં આવે છે. વ્યાજનો દર : રૂ. ૨૫૦૦૦ સુધીની પરિયોજના માટે મહિલાઓ માટે વાર્ષિક ૪ ટકા અને અન્યો માટે વાર્ષિક ૫ ટકા રહેશે. લોનની પરત ચૂકવણી : ૨૫૦૦૦ની લોન માટે ત્રણ વર્ષ અને વધારે માટે ૫ વર્ષનો સમય રહેશે.

અમલીકરણ એજન્સી : સફાઈ કામદાર વિકાસ નિગમ

(૨) સેનેટરી માટે યોજના : સફાઈ કામદારો કે તેમના આશ્રિતોની સહકારી મંડળીને સજળ જાજરૂનું બાંધકામ અને સ્વચ્છતાવિષયક સાધનસામગ્રીના ઉત્પાદન માટે અને વેચાણની પ્રવૃત્તિ માટે સહાય ચૂકવવામાં આવે છે.

પાત્રતા : ૧. ૧૮ થી ૫૫ વર્ષની વય મર્યાદામાં આવતા સફાઈ કામદારો કે તેમના આશ્રિતો. ૨. મંડળીના મુખ્ય પ્રયોજકની લાયકાત ઓછામાં ઓછી ધો. ૭ પાસ હોવી જોઈએ. ૩. ઓછામાં ઓછા ૧૦ અને વધુમાં વધુ ૨૫ સભ્યોની મંડળી હોવી જોઈએ. ધિરાણની મર્યાદા : ૫ લાખ સુધીનું ધિરાણ હાલ મળવાપાત્ર થાય છે. તેમજ ધિરાણ કરેલ રકમ સામે ૫૦ ટકા સબસિડી ચૂકવવામાં આવે છે.

અન્ય : ૧. નિગમ દ્વારા વર્તમાનપત્રમાં જાહેરાત આવ્યે અરજી કરવાની રહે છે. ૨. મંજૂરી મળ્યા બાદ જિલ્લા ઉદ્યોગ કેન્દ્રમાં નોંધણી કરાવવાની રહે છે. તેમજ નગરપાલિકા દ્વારા દુકાન/ગોડાઉનની ફાળવણી બાદ ધિરાણ મળવાપાત્ર થાય છે.

અમલીકરણ એજન્સી : સફાઈ કામદાર વિકાસ નિગમ

(૩) સીધા ધિરાણ યોજના હેઠળ મુદતી લોન/

સફાઈ કામદાર કે તેમના આશ્રિતોને તેમના પુનઃસ્થાપન માટે આ યોજના હેઠળ ધિરાણ આપવામાં આવે છે.

પાત્રતા : ૧. સફાઈ કામદાર અથવા તેમના આશ્રિતો. ૨. વયમર્યાદા ૧૮ વર્ષ થી ૫૦ વર્ષ ૩. આવકમર્યાદા નથી ધિરાણની મર્યાદા : વિવિધ પ્રોજેક્ટ માટે રૂ. પાંચ લાખ સુધીની લોન મળવાપાત્ર થાય છે. આમ છતાં સ્વચ્છતાલક્ષી પ્રવૃત્તિઓ માટે રૂ. ૧૫ લાખ સુધીનું ધિરાણ મળવાપાત્ર થાય છે. ૮૦ ટકા સુધીની લોન એન.એફ.ડી.સી. તરફથી આપવામાં આવે છે, અને ૧૦ ટકા લાભાર્થી ફાળાની રકમ રાજ્ય સરકાર દ્વારા આપવામાં આવે છે.

સબસિડી : વધુમાં વધુ રૂ. ૭૫૦૦૦ સુધીની સબસિડી મળવાપાત્ર થાય છે.

અમલીકરણ એજન્સી : સફાઈ કામદાર વિકાસ નિગમ

(૪) માઈક્રો ફાઈનાન્સ યોજના : સફાઈ કામદાર કે તેમના આશ્રિતોએ નાના ધંધાઓ રૂપે આવક નિર્માણની પ્રવૃત્તિઓ વિકસાવવા ધિરાણ આપવામાં આવે છે.

પાત્રતા : ૧. સફાઈ કામદાર અથવા તેમના આશ્રિતો. ૨. વયમર્યાદા ૧૮ વર્ષ થી ૫૦ વર્ષ ૩. આવકમર્યાદા નથી

ધિરાણની મર્યાદા : વધુમાં વધુ ૫૦,૦૦૦. સુધી વ્યાજનો દર : ૫ ટકા અને સ્ત્રીઓ માટે મહિલા સમૃદ્ધિ યોજના હેઠળ ૪ ટકા રહેશે.

અમલીકરણ એજન્સી : સફાઈ કામદાર વિકાસ નિગમ

(૫) મહિલા સમૃદ્ધિ યોજના : આ યોજના હેઠળ સફાઈ કામદાર બહેનોને લોન/સહાય મળવાપાત્ર થાય છે.

પાત્રતા : ૧. સફાઈ કામદાર અથવા તેમના આશ્રિતો. ૨. વય મર્યાદા ૧૮ વર્ષ થી ૫૦ વર્ષ ૩. આવકમર્યાદા નથી

ધિરાણની મર્યાદા : વધુમાં વધુ ૩૦,૦૦૦ સુધી જેમા સબસિડી રૂ. ૧૨,૫૦૦ મળવાપાત્ર થાય છે. વ્યાજનો દર : મહિલા સમૃદ્ધિ યોજના હેઠળ ૪ ટકા રહેશે.

અમલીકરણ એજન્સી : સફાઈ કામદાર વિકાસ નિગમ

૧૦. અલ્પ સંખ્યક નાણાં અને વિકાસ નિગમની યોજનાઓ : (૧) મુદતી ધિરાણ યોજના : આ યોજના હેઠળ લઘુમતી સમુદાયના ધાર્મિક લઘુમતી વર્ગના (મુસ્લિમ, પારસી, શીખ અને બૌદ્ધ) ને સ્વરોજગારી માટે ધિરાણ આપવામાં આવે છે.

પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી લઘુમતી સમુદાય (મુસ્લિમ, પારસી, શીખ અને બૌદ્ધ)ના હોવા જોઈએ. ૨. વયમર્યાદા ૨૧ વર્ષથી ૪૫ વર્ષની હોવી જોઈએ. ૩. લાભાર્થીના કુટુંબની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી વધુ નહીં અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૧,૦૩,૦૦૦થી વધુ ન હોવી જોઈએ. ૪. અરજદારની તાંત્રિક અને અન્ય કુશળતા માંગી લેતાં વ્યવસાય માટે અનુભવનાં પ્રમાણપત્ર જરૂરી છે.

ધિરાણની મર્યાદા : નાના ધંધા/વ્યવસાય / સ્વરોજગારીની પ્રવૃત્તિ માટે ૫ લાખ સુધીનું ધિરાણ મળવાપાત્ર છે. જે પૈકી ૮૫ ટકા લોન રાષ્ટ્રીય અલ્પ સંખ્યક વિકાસ અને નાણાં નિગમ દિલ્હી દ્વારા અને ૧૦ ટકા લોન રાજ્ય સરકાર દ્વારા અને ૫ ટકા લાભાર્થીના ફાળાનો સમાવેશ થાય છે.

વ્યાજનો દર : વાર્ષિક ૬ ટકા લેખે રહેશે અને લોનની પરત ચુકવણી ૬૦ માસિક હપ્તામાં કરવાની રહેશે. અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા સમાજકલ્યાણ અધિકારી/ જિલ્લા નાયબ નિયામકશ્રી, (વિ.જા.)

(૨) માઈકો ધિરાણ યોજના : સ્વસહાય જૂથ અથવા તેના સભ્યોને ધિરાણ આપવામાં આવે છે.

પાત્રતા : ૧. ધિરાણ સ્વસહાય જૂથ અથવા તેના સભ્યોને મળવાપાત્ર છે. ૨. લાભાર્થીના કુટુંબની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી વધુ નહીં અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૧,૦૩,૦૦૦ થી વધુ ન હોવી જોઈએ. ધિરાણની મર્યાદા : ૫૦,૦૦૦ સુધીનું ધિરાણ મળવાપાત્ર છે. જે પૈકી ૮૦ ટકા લોન રાષ્ટ્રીય અલ્પસંખ્યક વિકાસ અને નાણાં નિગમ દિલ્હી દ્વારા અને ૧૦ ટકા લોન ફાળો સંસ્થાનો રહે છે.

વ્યાજનો દર : વાર્ષિક ૫ ટકા લેખે રહેશે. અને લોનની પરત ચુકવણી ૧૨ સરખા ત્રિમાસિક હપ્તામાં, ત્રણ વર્ષમાં કરવાની રહેશે.

અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા સમાજકલ્યાણ અધિકારી/ જિલ્લા નાયબ નિયામકશ્રી, (વિ.જા.)

(૩) મુદતી ધિરાણ યોજના : (અપંગો માટે) આ યોજનામાં અપંગ લાભાર્થીઓને લોનસહાય આપવામાં આવે છે.

પાત્રતા : ૧. લાભાર્થી ૪૦ ટકા કે તેથી વધુની અપંગતા ધરાવતા હોવા જોઈએ. ૨. વયમર્યાદા ૧૮ થી વર્ષથી ૬૦ વર્ષની હોવી જોઈએ. ૩. લાભાર્થીના કુટુંબની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી વધુ નહીં અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૧,૦૩,૦૦૦ થી વધુ ન હોવી જોઈએ. ૪. અરજદારની તાંત્રિક અને અન્ય કુશળતા માંગી લેતાં વ્યવસાય માટે અનુભવના પ્રમાણપત્ર જરૂરી છે.

ધિરાણની મર્યાદા : નાના ધંધા/વ્યવસાય/સ્વ રોજગારીની પ્રવૃત્તિ માટે ૧.૫ લાખ સુધીનું ધિરાણ મળવાપાત્ર છે.

વ્યાજનો દર : વ્યાજનો દર વાર્ષિક ૪ ટકાથી ૭ ટકા (મહિલાઓ માટે) અને ૫ થી ૮ ટકા પુરુષો માટે રહે છે. તેમજ પરત ચુકવણી ૬૦ સરખા માસિક હપ્તામાં કરવાની રહે છે.

અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા સમાજ સુરક્ષા અધિકારી.

(૪) માઈકો ધિરાણ (અપંગો માટે) : વિકલાંગ સભ્યો ધરાવતા સ્વસહાય જૂથોને તથા સારી શાખ ધરાવતી સંસ્થાને ધિરાણ આપવામાં આવે છે.

પાત્રતા : ૧. ત્રણ વર્ષથી નોંધાયેલ રજીસ્ટર્ડ સંસ્થા હોવી જોઈએ, અને કામગીરી કરતી હોવી જોઈએ. ૨. લાભાર્થીના કુટુંબની વાર્ષિક આવક ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે ૮૧ હજારથી વધુ નહીં અને શહેરી વિસ્તાર માટે ૧,૦૩,૦૦૦ થી વધુ ન હોવી જોઈએ.

નાના પાયા પરના વ્યવસાય માટે ૫૦,૦૦૦ સુધીનું ધિરાણ મળવાપાત્ર છે.

વ્યાજનોદર : વ્યાજનો દર સ્વસહાય જૂથના સભ્યોને વાર્ષિક ૫ ટકા રહેશે. અને સંસ્થાને ૧.૫ ટકા રહેશે. મહિલા લાભાર્થીઓને વ્યાજમાં ૧ ટકો રિબેટ આપવામાં આવશે.

પરત ચુકવણી : ત્રિમાસિક ૧૨ સરખા પ્તામાં કરવાની રહે છે.

અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા સમાજ સુરક્ષા અધિકારી.

(૫) વિકલાંગ વ્યક્તિઓને સાધનસહાય આપવાની યોજના : વિકલાંગ સાધનસહાય યોજના વિકલાંગ વ્યક્તિઓને તેમની વિકલાંગતામાં કેટલેક અંશે હળવાશ ઊભી કરવા તથા રોજગારી પ્રાપ્ત કરવામાં સરળતા લાવવા તથા રોજગારલક્ષી સાધનો પૂરા પાડવા આ યોજના અમલમાં મૂકવામાં આવેલી છે.

પાત્રતા : ૧. અરજદારની ઉંમર ૫ વર્ષથી ૫૦ વર્ષની હોવી જોઈએ. ૨. ૪૦ ટકા કે તેથી વધુની વિકલાંગતા હોવી જોઈએ અથવા દૃષ્ટિહીન વ્યક્તિ હોવી જોઈએ અથવા શ્રવણમંદ વ્યક્તિ હોવી જોઈએ. ૩. ગુજરાત રાજ્યના વતની હોવાં જોઈએ. ૪. વિકલાંગ ઓળખકાર્ડ ધરાવતા ઓવા જોઈએ. ૫. કુટુંબની વાર્ષિક આવક રૂ. ૨૫૦૦૦થી વધુ ન હોવી જોઈએ.

સાધનસહાય : રૂ.૫૦૦૦ની મર્યાદામાં કૃત્રિમ અવયવ, કેલીપર્સ, ત્રણ પૈડાવાળી સાઈકલ, વ્હીલચેર, બે પૈડાવાળી સાઈકલ, અથવા સ્વરોજગારી માટે હાથલારી, સિલાઈ મશીન, ભરતગૂંથણ મશીન વગેરે દૃષ્ટિહીન માટે સંગીતના સાધનો અથવા શ્રવણમંદ વ્યક્તિ માટે હીયરીંગ એઈડ વગેરે મળવાપાત્ર થાય છે.

અમલીકરણ સંસ્થા : જિલ્લા સમાજ સુરક્ષા અધિકારી

૧૧. મુદ્રા બેન્ક યોજના :

પ્રધાનમંત્રીશ્રીએ તા.૮/૪/૨૦૧૫ થી પ્રધાનમંત્રી મુદ્રા યોજનાનો શુભારંભ કરાવેલ છે. મુદ્રાએ એબ્રીવેશન છે. મુદ્રા વાસ્તવમાં સ્વતંત્ર બેન્ક તરીકે કામ કરતી નથી, પરંતુ લાભાર્થીઓને લોન અપાવવાની પોલિસીનું નિર્ધારણ કરે છે. વાસ્તવિક રીતે લોન આપવાની જવાબદારી બેન્કો દ્વારા નિભાવવામાં આવે છે.

મુદ્રા બેન્ક યોજના હેતુ :

નાના એકમોના વિકાસ અથવા ઉદ્યોગ સાહસિકતા માટે પ્રધાનમંત્રી મુદ્રા યોજનાની ગાઈડલાઈન હેઠળ ફંડની જરૂરિયાત અને વિકાસને લક્ષમાં રાખીને ત્રણ પ્રકારની લોન આપવામાં આવે છે.

(૧) મુદ્રા શિશુ લોન- રૂ. ૫૦૦૦૦. સુધીનું ધિરાણ મળવાપાત્ર થાય છે. જેમાં વ્યાજનો દર સામાન્ય રીતે ૧૦થી ૧૨ ટકાનો રહે છે.

(૨) મુદ્રા કિશોર લોન- રૂ. ૫૦૦૦૦થી ૫ લાખ સુધીનું ધિરાણ મળવાપાત્ર થાય છે, જેમાં વ્યાજનો દર સામાન્ય રીતે ૧૪થી ૧૭ ટકાનો રહે છે.

(૩) મુદ્રા તરૂણ લોન- રૂ. ૫ લાખ થી ૧૦ લાખ સુધીનું ધિરાણ મળવાપાત્ર થાય છે, જેમાં વ્યાજનો દર સામાન્ય રીતે ૧૬થી શરૂ થાય છે. આમ છતાં વ્યાજનો દર જોખમ અને કસ્ટમર પ્રોફાઈલ મુજબ અલગ અલગ હોઈ શકે છે. તેમજ નેશનલાઈઝ બેન્ક અને ખાનગી બેન્કો વચ્ચે પણ વ્યાજના દરમાં તફાવત હોઈ શકે છે.

મુદ્રા બેન્ક લોન મેળવવા માટેની પાત્રતા અને ક્ષેત્રો :

ઉત્પાદન, પ્રોસેસિંગ, વેપાર કે સેવાક્ષેત્ર સાથે સંકળાયેલ અને ૧૦ લાખ સુધીના ધિરાણની જરૂરિયાત ધરાવતા કોઈ પણ ભારતીય નાગરિક મુદ્રા બેન્ક લોન મેળવવા માટેની પાત્રતા ધરાવે છે. તેઓ પ્રધાનમંત્રી મુદ્રા યોજના અન્વયે લોન મેળવવા માટે બેન્કો (નેશનલાઈઝ બેન્ક, રૂરલ બેન્ક, ડિસ્ટ્રીક્ટ બેન્ક, ખાનગી બેન્ક વગેરે), માઈક્રો ફાઈનાન્સ ઈન્સ્ટિટ્યુટ, ફાઈનાન્સ ઈન્સ્ટિટ્યુટ, એનબીડીસી વગેરેનો સંપર્ક કરી શકે છે. પ્રધાનમંત્રી મુદ્રા યોજના હેઠળ એગ્રીકલ્ચર માટે રીફાઈનાન્સ મળી શકતું નથી. આમ છતાં શાકભાજી અને ફળોના વેપાર માટે ધિરાણ મળી શકે છે. સામાન્ય રીતે નીચેની વિગતે ધિરાણ મળી શકે છે.

૧. નાના ઉત્પાદન કરતા ભાગીદારી એકમોને

૨. સર્વિસ સેક્ટર યુનિટ - જેવા કે સલૂન, બ્યુટી પાર્લર, ઝેરોક્ષ કામની દુકાન, કુરિયર એજન્ટ વગેરે

૩. દુકાનદારોને

૪. ફૂટ અને શાકભાજી વેચનારાઓને

૫. ટ્રક ઓપરેટરોને-માલના વહન માટે ઓટો રિક્ષા, નાના માલવાહક વાહનો, ત્રણ પૈડાવાળા વાહનો, ઈ-રિક્ષા, પેસેન્જર કાર, ટેક્સી વગેરે જેવા વાહનોની ખરીદી માટે.

૬. ફૂડ સર્વિસ યુનિટ રિપેરિંગ યુનિટ, મશીન ઓપરેટર, કારીગરો વગેરેને

૭. નાના ઔદ્યોગિક એકમોને - જેવા કે હેન્ડલુમ, પાવરલૂમ, ચીકન વર્ક, જરી અને જરદોશી વર્ક, ટ્રેડિશનલ એમ્બ્રોઈડરી એન્ડ હેન્ડ વર્ક, ટ્રેડિશનલ ડાઈંગ અને પ્રિન્ટીંગ, એપેરલ ડિઝાઈન, નીટીંગ, કોટન જીનિંગ વગેરે

૮. ફૂડ પ્રોસેસર-પાપડ-અથાણાં-મસાલા-જામ-જેલી વગેરે બનાવવા, કૃષિ પ્રોડક્ટની ગ્રામ્ય કક્ષાએ સાચવણી, મીઠાઈની દુકાન, નાના ફૂટ સોલ્ટ અને રોજાંદી કેટરીંગ સર્વિસ, કેન્ટીન સર્વિસ, કોલ્ડ સ્ટોરેજ, બરફ બનાવવાના એકમ, આઈસ્ક્રીમ બનાવવાના યુનિટ, બિસ્કિટ-બ્રેડ બનાવવા વગેરેને.

૯. અન્ય ગ્રામ્ય અને શહેરી વિસ્તારની અનેક પ્રવૃત્તિઓને.

અરજીપત્રકો અને આધારો : મુદ્રા બેન્ક લોન મેળવવા માટે કોઈ પણ બેન્કનો સંપર્ક સાધી શકાય છે. અને અરજીપત્રક મેળવી શકાય છે, તેમજ ઓનલાઈન પણ ફોર્મ ભરી શકાય છે, લોન ફોર્મ સાથે નીચેના આધારો સામેલ રાખવા જરૂરી છે.

૧. ઓળખનો આધાર - મતદાર ઓળખ કાર્ડ, પાસપોર્ટ, ડ્રાઈવિંગ લાઈસન્સ, પાનકાર્ડ, પ્રોપાઈટર/ભાગીદાર/ડાયરેક્ટરના બેન્કમાંથી મેળવેલ સહીના નમૂના (કંપનીના કેસમાં)

૨. રહેઠાણનો આધાર- તાજેતરનું ટેલિફોન બિલ, ઈલેક્ટ્રિક બિલ, પ્રોપર્ટી ટેક્સની રસીદ, પ્રોપરાઈટર / ભાગીદાર / ડાયરેક્ટરના મતદાર ઓળખ કાર્ડ (કંપનીના કેસમાં)

૩. એકમના સરનામાનો આધાર

૪. અરજદાર બેન્ક અથવા નાણાકીય સંસ્થાના દેવાદાર ન હોવા જોઈએ.

૫. ઈન્કમેટેક્સ/સેલ્સટેક્સના રિટર્ન સાથે એકમની છેલ્લા ત્રણ વર્ષની બેલેન્સશીટ (બે લાખથી વધુની અરજી માટે)

૬. કંપની માટે મેમોરેન્ડમ એન્ડ આર્ટિકલ ઓફ એસોસિએશન/પાર્ટનરશીપ માટે પાર્ટનરશીપ ડીડ

૭. પ્રમોટર અને ગેરેટરનું એસેટ એન્ડ લાયેબિલિટી સ્ટેટમેન્ટ (છેલ્લાં ઈન્કમે ટેક્સ રિટર્ન સાથે)

૮. રેન્ટ એગ્રીમેન્ટ (જો એકમ ભાડા પર હોય તો) અને પોલ્યુશન કંટ્રોલ બોર્ડનું કલીયરન્સ સર્ટિફિકેટ (લાગુ પડતું હોય તો)

૯. એસએસઆઈ/એમએસએમઈનું રજિસ્ટ્રેશન (લાગુ પડતું હોય તો)

૧૦. વર્કિંગ કેપિટલ લિમિટ માટે છેલ્લાં બે વરસની પ્રોજેક્ટ બેલેન્સ શીટ અને લોનનો સમયગાળો.

૧૧. લીઝ ડીડની કોપી/ ટાઈટલ ડીડની કોપી.

ઉપર્યુક્ત તમામ માહિતી સંબંધિત કચેરીઓના માહિતી પત્રકો, વેબસાઈટ્સ વગેરે દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ સંકલન છે, સમયાંતરે યોજનાઓમાં મોડીફિકેશન આવતા રહે છે, જેથી હકીકતદોષ અથવા સમજણફેરના કેસમાં જે તે સંસ્થા/કચેરી તરફથી મળતી માહિતીને આખરી સમજવી જોઈએ.

- રોજગાર અધિકારી

જિલ્લા માહિતી કચેરી, મોરબી

રક્ષાશક્તિ યુનિવર્સિટી, ભારતની પ્રથમ આંતરિક સુરક્ષા યુનિવર્સિટી છે. જેની સ્થાપના સને- ૨૦૦૮માં ગુજરાત રાજ્ય સરકારશ્રી દ્વારા શ્રી નરેન્દ્ર મોદી, તત્કાલીન મુખ્યમંત્રીના વરદ હસ્તે કરવામાં આવેલ છે. આ યુનિવર્સિટી દ્વારા આંતરિક સુરક્ષાક્ષેત્રે યુવાનોને સુબદ્ધ ઉત્તમ તાલીમ આપવામાં આવે છે. યુનિવર્સિટીમાં સુરક્ષાને અનુલક્ષી આધુનિક ટેકનોલોજીના જ્ઞાન સાથે કોર્સ ચલાવવામાં આવે છે.

યુનિવર્સિટીમાં ઉપલબ્ધ અભ્યાસક્રમ અને યોગ્યતા

ક્રમ	અભ્યાસક્રમ	બેઠક	સમયગાળો	લાયકાત	કોર્સ ફી
૧	ડિપ્લોમા ઈન પોલીસ સાયન્સ	૮૦	૧ વર્ષ (૨ સેમેસ્ટર)	કોઈપણ પ્રવાહમાં ધોરણ ૧૨ પાસ	રૂ. ૨૧,૦૦૦ (મહિલા માટે ૫૦% ડિપોઝિટ રૂ. ૨૦૦૦/- (રિફન્ડેબલ)
૨.	બી.એ- સિક્યોરિટી મેનેજમેન્ટ	૮૦ (૪૦ ગુજરાતી, ૪૦ અંગ્રેજી માધ્યમ)	૩ વર્ષ (૬ સેમેસ્ટર)	કોઈપણ પ્રવાહમાં ધોરણ ૧૨ પાસ	રૂ. ૩૦,૦૦૦ (મહિલા માટે ૫૦% ડિપોઝિટ-
૩.	સર્ટિફિકેટ કોર્સ ઈન ફોટોગ્રાફી	૨૦	૩ મહિના	કોઈપણ પ્રવાહમાં ધોરણ ૧૨ પાસ	રૂ ૨૦,૦૦૦ (મહિલાઓ અને સેવાકાલીન પોલીસકર્મીઓ માટે ૫૦%)
૪.	પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઈન પોલીસ સાયન્સ	૪૦	૧ વર્ષ (૨ સેમેસ્ટર)	કોઈપણ પ્રવાહમાં વિદ્યાશાખાના સ્નાતક	રૂ. ૨૧,૦૦૦ (મહિલા માટે ૫૦%) ડિપોઝિટ રૂ. ૨૦૦૦/- (રિફન્ડેબલ)
૫.	પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઈન ઈન્ડસ્ટ્રીયલ સિક્યોરિટી	૨૦	૧ વર્ષ (૨ સેમેસ્ટર)	કોઈપણ પ્રવાહમાં વિદ્યાશાખાના સ્નાતક	રૂ. ૩૦,૦૦૦ (મહિલા માટે ૫૦%) ડિપોઝિટ રૂ. ૨૦૦૦/- (રિફન્ડેબલ)

કારકિર્દી માર્ગદર્શન વિશેષાંક - ૨૦૧૭

ક્રમ	અભ્યાસક્રમ	બેઠક	સમયગાળો	લાયકાત	કોર્સ ફી
૬.	એમ.એ.ઈન ક્રિમીનોલોજી	૨૫	૨ વર્ષ (૪ સેમેસ્ટર)	કોઈપણ પ્રવાહમાં વિદ્યાશાખાના સ્નાતક	રૂ. ૬૦,૦૦૦ (મહિલા માટે ૫૦%) ડિપોઝિટ રૂ. ૨૦૦૦/- (રિફન્ડેબલ)
૭.	એમ.એ.ઈન પોલીસ એડમિનિસ્ટ્રેશન	૨૫	૨ વર્ષ (૪ સેમેસ્ટર)	કોઈપણ પ્રવાહમાં વિદ્યાશાખાના સ્નાતક	રૂ. ૬૦,૦૦૦ (મહિલા માટે ૫૦%) ડિપોઝિટ રૂ. ૨૦૦૦/- (રિફન્ડેબલ)
૮.	એમ.ટેક. ઈન સાયબર સિક્યોરિટી	૪૦	૨ વર્ષ (૪ સેમેસ્ટર)	બી.ઈ/બી.ટેક(સીઈ/ /સીએસ/આઈટી/ઈસી/ /આઈસીટી/ ઇલેક્ટ્રોનિક્સ), એમ.એસ.સી (સીએસ/આઈટી અથવા એમ.સી.એ સાથે ૫૫% માર્ક્સ	રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ (મહિલા માટે ૫૦%) ડિપોઝિટ રૂ. ૨૦૦૦/- (રિફન્ડેબલ)
૯.	એલ.એલ.એમ ઈન કાર્મ એન્ડ સિક્યોરિટી લો	૪૦	૨ વર્ષ (૪ સેમેસ્ટર)	કાયદામાં સ્નાતક	રૂ. ૮૦,૦૦૦ (મહિલા માટે ૫૦%) ડિપોઝિટ રૂ. ૨૦૦૦/- (રિફન્ડેબલ)

સંશોધન

- પીએચડી. (વધુ માહિતી માટે યુનિ. વેબસાઈટની મુલાકાત લેવી.)
- વર્તણૂક વિજ્ઞાન (Behavioural Science)
- ન્યાય સહાયક વિજ્ઞાન (Froensic Science)
- આઈ.ટી એન્ડ સાયબર સિક્યોરિટી(Information Technology and Cyber Security)
- કાયદો(Law)
- અપરાધશાસ્ત્ર (Criminology)
- પોલીસ વહીવટ(Police Administration)
- આંતરિક સુરક્ષા અને વ્યવસ્થાપન (Internal Security & Management)

એમ.ફીલ

- ક્રિમીનોલોજી

પ્રવેશપ્રક્રિયા

- પ્રવેશપ્રક્રિયા જૂન-જુલાઈ માસમાં પ્રારંભ થાય છે. તેની વિગતો વેબસાઈટ પર તેમજ સમાચાર પત્રોમાં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે.
- યુનિવર્સિટીના વિવિધ અભ્યાસક્રમોમાં (પી.એચ.ડી. અને એમ .ફીલ સિવાય) એન.સી.સી ઉમેદવારો, રમતવીર ઉમેદવારો અને વિદ્યાર્થીનીઓને પ્રવેશમાં અગ્રીમતા આપવામાં આવે છે.
- પ્રવેશ તથા કોર્સને લગતી માહિતી માટે યુનિવર્સિટીનો સંપર્ક કરી શકાશે.

ફોન નં- ૦૭૯-૨૨૬૮૪૨૨૨, ૨૨૬૮૪૧૭૩

મો ૯૯૭૯૪૪૬૯૧૨ (કામકાજના સમય દરમ્યાન)

ઈમેઈલ : academicbr@rsu.ac.in. ફેક્સ : ૦૭૯-

૨૨૬૮૩૭૬૨ • વેબસાઈટ : www.rsu.ac.in

કારકિર્દીની તકો

આ યુનિવર્સિટીમાંથી સફળતાપૂર્વક અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કરનાર વિદ્યાર્થીને ગુજરાત સરકાર દ્વારા પોલીસ કોન્સ્ટેબલ, પોલીસ સબ ઇન્સ્પેક્ટરની ભરતીમાં નીચે દર્શાવ્યા મુજબના વધારાના ગુણ આપીને અગ્રતા આપવામાં આવે છે.

ડિપ્લોમા/ડિગ્રી કોર્સમાં પ્રાપ્તાંક	પી.એસ.આઈ/આઈ.ઓ/એ.એસ.આઈ ભરતી પરીક્ષામાં ઉમેરવાના ગુણ	કોન્સ્ટેબલની ભરતી પરીક્ષામાં ઉમેરવાના ગુણ
ડિસ્ટીકંશન	૧૫ ગુણ	૫ ગુણ
પ્રથમ વર્ગ	૧૨ ગુણ	૪ ગુણ
દ્વિતીય વર્ગ	૮ ગુણ	૩ ગુણ
અન્ય ઉત્તીર્ણ	૫ ગુણ	૨ ગુણ

- ગુજરાત ઔદ્યોગિક સુરક્ષા દળની નોકરીમાં રક્ષાશક્તિ યુનિવર્સિટીમાં પાસ થયેલા વિદ્યાર્થીઓ માટે રોજગારીની તક

પ્લેસમેન્ટ

- યુનિવર્સિટી દ્વારા વિદ્યાર્થીઓના પ્લેસમેન્ટ માટે જોબ ફેરનું આયોજન કરવામાં આવે છે. વર્ષે ૨૦૧૧-૧૨ની પોલીસભરતીમાં ૩૨ વિદ્યાર્થીઓ પોલીસ કોન્સ્ટેબલ તેમજ ૬ વિદ્યાર્થીઓ પોલીસ સબ ઇન્સ્પેક્ટરમાં પસંદગી પામ્યા છે. વર્ષ ૨૦૧૪-૧૫માં ૬૨ વિદ્યાર્થીઓ પોલીસ કોન્સ્ટેબલ તરીકે, ૮ વિદ્યાર્થીઓ પોલીસ સબ ઇન્સ્પેક્ટર તરીકે તેમજ ૧ વિદ્યાર્થી આસિસ્ટન્ટ સબ ઇન્સ્પેક્ટર તરીકે પસંદગી પામેલ છે.
- રક્ષાશક્તિ યુનિવર્સિટીના ૧૭ વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાત ઔદ્યોગિક સુરક્ષાદળ, ૧૦ વિદ્યાર્થીઓ ટ્રાફિક બિગ્રેડ, ૨ વિદ્યાર્થી આઈ.ટી.આઈમાં ઇન્સ્ટ્રક્ટર, ૧ વિદ્યાર્થી એરફોર્સ તેમજ કેટલાક વિદ્યાર્થી પ્રાઇવેટ સિક્યુરિટી એજન્સીમાં નિમણૂક પામ્યા છે.
- રક્ષાશક્તિ યુનિ.ના વિવિધ કોર્સના વિદ્યાર્થીઓ ઇન્ટર્નશિપ માટે ગયેલ છે.

શિષ્યવૃત્તિ:

અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ, સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત અને અન્ય અનામત વર્ગના વિદ્યાર્થીઓને સરકારના નિયમ મુજબ સ્કોલરશીપ યોજનાનો લાભ મળવાપાત્ર છે.

સંપર્ક:-

રક્ષાશક્તિ યુનિવર્સિટી:

ન્યુ મેન્ટલ કોર્નર, મેઘાણીનગર, અમદાવાદ- ૩૮૦૦૧૬ (ગુજરાત)

ફોન નં- ૦૭૯-૨૨૬૮૪૨૨૨, ૨૨૬૮૪૧૭૩.

મો-૯૯૭૯૮૪૪૬૯૧૨ (કામકાજના સમય દરમ્યાન)

ઈમેઇલ: academicbr@rsu.ac.in.

ફેક્સ: ૦૭૯-૨૨૬૮૩૭૬૨

વેબસાઇટ: www.rsu.ac.in

એ-૧૪, સુવિધા પાર્ક,
પાર્શ્વનાથ ટાઉનશીપ રોડ, કૃષ્ણનગર, અમદાવાદ

સિવિલ સર્વિસીસ (IAS, IPS)માં સફળતાનું સ્વપ્ન સેવો અને પૂર્ણ કરો

- પંકજ ઔધિયા

IAS / IPSમાં સફળતાનો સ્માર્ટ પ્લાન

અલગ અલગ વર્ષોમાં જેઓ ટોપર્સ રહ્યાં છે. તેમની પાસેથી સફળ થવા માટેના સૂચનો તપાસીએ. અને તેમની સફળતાનું રહસ્ય જાણીએ તેમના જ શબ્દોમાં - ક્યા ક્યા પરિબલોએ કેવો ભાગ ભજવ્યો હોય છે , તપાસીએ.

સખત મહેનત

આપણે બધાં જાણીએ છીએ, પરંતુ વારંવાર ભૂલી જઈએ પણ છીએ કે સખત મહેનતનો કાઈ પર્યાય નથી. આકાશમાંથી ફરિસ્તા આવીને મદદ કરવાના નથી (આકાશી ફરિસ્તાની મદદની વાતો બાળપણમાં શોભે) સમગ્ર અભ્યાસક્રમ આપે જ તૈયાર કરવાનો છે . સીએસઈ એ એક મેરેથોન રેસ છે સિવિલ સર્વિસીસ એકઝામ આપનાર બધા જ સારું શિક્ષણ પામેલાં છે. જેઓ આ પરીક્ષાનું ફોર્મ ભરે છે તેમાંથી ૪૦ ટકાથી પણ વધુ પરીક્ષા પ્રત્યે ગંભીર છે જેમને આ પરીક્ષામાં પાસ થવાનો- સફળ

થવાનો વિશ્વાસ પણ છે. આ ૪૦ ટકા ગંભીર ઉમેદવારોમાંથી લગભગ ૨૦ ટકા ઉમેદવારો એવા હોય છે. જેઓ સખત મહેનતુ છે. યાદ રહે આ ત્રીસથી ચાલીસ હજાર ઉમેદવારોમાંથી લગભગ ૪૦૦ ઉમેદવારો જ સફળ થવાના છે. (આશરે ૪૦૦ પોસ્ટ હોવાનું સ્વીકારીએ તો) આપણું ધ્યેય આ ૪૦૦ ઉમેદવારોમાં સ્થાન મેળવવાનું છે. તો પ્રથમ ૪૦૦માં સ્થાન મેળવવા ખૂબ જ મહેનત કરવી જરૂરી છે. સારી લેખનશક્તિ અને લેખન કૌશલ્ય અને તમારી આગવી સ્ટાઈલ આ બધું જ તમને સફળ બનાવી શકે.

યાદ રહે સફળ થવા માટે કોઈ ટૂંકો રસ્તો નથી તમારી સખત અને સ્માર્ટ મહેનત ક્યારેય એળે જતી નથી. પરીક્ષાની પુર્વતૈયારી લાંબો સમય ચાલે છે અને આ સમય દરમ્યાન ધણા ચઢાવઉતાર પણ આવે છે આપણે નબળા સમયની વિશેષ કાળજી લેવાની છે સતત સેલ્ફ મોટીવેશન માટે જાગૃત રહેવું અનિવાર્ય છે યોગ્ય આયોજન સાથે પ્રિલિમિનરી પરીક્ષા સાથે કે પહેલાથી મુખ્ય પરીક્ષાની ૬૦ ટકા કે વધુ તૈયારી સુનિશ્ચિત કરવી સફળ થવા માટેનો સ્માર્ટ રસ્તો છે, કારણ સમય ઓછો રહે છે.

સમર્પણ-

તમારા કાર્ય પ્રત્યેનું સમર્પણ આપણને જીવનના દરેક તબક્કે મદદરૂપ થાય છે, જેથી અભ્યાસ પ્રત્યે જ પૂરેપૂરા સમર્પિત રહો . સંપૂર્ણ ધ્યાન અભ્યાસક્રમમાં જ કેન્દ્રિત કરો. સારી સફળતા મેળવવા માટે આપણે ફિલ્મો, મસ્તી, મનોરંજન, મિત્રો સાથેની ગપસપ અને મોજમજાને થોડા સમય માટે ભૂલી જવા જ પડશે. દિવસરાત અભ્યાસ માટે જ ફાળવો- સતત પ્રવૃત્ત રહો , જો તમારા ધ્યેય (સીએસઈ પાસ કરવા) ને સમર્પિત નહી રહો તો ધ્યેય હાંસલ કરવો શક્ય નથી.

ધૈર્ય

પ્રચંડ પરિશ્રમ + અખંડ ધીરજ = ઈચ્છિત સફળતા →
આ સૂત્ર આત્મસાત્ કરવું જોઈએ.

સીએસઈની પૂર્વ તૈયારી-પ્રિલિમિનરી તબક્કાથી લઈને ઈન્ટરવ્યુના તબક્કા સુધી સારો એવો સમય ઓછામાં ઓછું એક વર્ષ લે છે. તેથી તમારો જુસ્સો જાળવવા માટે તમારામાં ધીરજ હોય એ પણ જરૂરી છે. ક્યારેય તમે થાકી કંટાળી જાવ અને તૈયારી છોડી દેવાનું મન પણ થઈ જાય, એ વિધાનથી કંટાળો પણ આવે, ક્યારેક નિરાશા પણ થાય સતત તમારા વડીલો- માર્ગદર્શકો - મિત્રો શુભેચ્છકો સાથે વાત કરતા રહો દરેક વિદ્યાર્થી પ્રથમ પ્રયત્નમાં સફળ થવા ઈચ્છે છે , પરંતું પ્રથમ વર્ષે ધારેલી સફળતા ન મળે તો પણ નિરાશ થયા વગર બીજા વર્ષે આગળ દોડવાનું ચાલુ રાખવાનું છે. જરા પણ ધીમાપડ્યા વગર આગળ વધવાનું ચાલુ રાખો - પરીક્ષાની તૈયારી ચાલુ રાખો- તમારી મહેનતનું યોગ્ય ફળ મળશે જ.

આત્મવિશ્વાસ

તમારો તમારી જાતમાં વિશ્વાસ સફળતા માટે ખૂબ જ મહત્વનો છે તમને તમારી જાતમા-ક્ષમતામાં શ્રદ્ધા ન હોય, તો ગમે તેટલી મહેનત કરો તો પણ સફળ થઈ શકશો નહીં. તમારો આત્મવિશ્વાસ સતત જબરજસ્ત જ રહેવો જોઈએ. તમને પ્રેરણા આપે, તમને બે સારા શબ્દો કહે તેવા જ મિત્રો-વ્યક્તિઓની સંગાથમાં રહો. જેઓ સીએસઈમાં સફળ થવા માટે દૃઢ છે તેવા મિત્રોનું જૂથ બનાવી તેમની સોબતમાં રહો.

ઈશ્વરમાં શ્રદ્ધા-

પરમશક્તિ/ઈશ્વરમાં શ્રદ્ધા રાખો. રોજ પાંચ દસ મિનિટ તમે જે ઈશ્વર / પરમશક્તિને માનતા હો તેમની પ્રાર્થના માટે ફાળવો.

મૌખિક પરીક્ષા-

મૌખિક પરીક્ષાને સિવિલ સર્વિસ પરીક્ષામાં માત્ર ૨૭૫ ગુણ જ ફાળવવામાં આવ્યા છે. તેથી મોટા ભાગના વિદ્યાર્થીઓ મૌખિક પરીક્ષાનું મહત્વ ઓછું આંકતા હોય છે, જે ભૂલ ભરેલું છે આ ૩૦૦ ગુણની મૌખિક પરીક્ષા અંતિમ મેરિટ લિસ્ટમાં ખૂબ જ નિર્ણાયક સાબિત થતી હોય છે. તેથી તેમાં બેદરકારી દાખવી શકાય નહીં.

આપણે જાણીએ છીએ કે મુખ્ય પરીક્ષા ૨૦૨૫ ગુણોની હોય છે તેથી મૌખિક પરીક્ષાના ૨૭૫ ગુણ લગભગ તેના ૧૪ ટકા થાય , જેની કિંમત નાનીસૂની આંકનારને ભૂતકાળમાં નિષ્ફળતાઓ મળી ચૂકી છે.

માની લો કે તમે કિનારા પર છો. એટલે કે મૌખિક પરીક્ષામાં તમને બોલાવવામાં આવ્યા છે, પણ તમારા લેખિત પરીક્ષાના ગુણો ખૂબ જ ઓછા છે. જો હવે તમે બેદરકારી દાખવો તો તમારી બેદરકારી તમને મળેલી તકને ગુમાવી દેશે અને તમારું એક વર્ષ બગડશે. મૌખિક પરીક્ષામાં સરસ પર્ફોમન્સ કરો, તો શક્ય છે કે તમે અંતિમ મેરિટ લિસ્ટમા સારા સ્થાને આવી જાઓ. તેથી મૌખિક પરીક્ષાની કિંમત કોઈ કારણે ઓછી આંકી શકાય નહીં.

હવે વ્યક્તિત્વ એક એવી બાબત છે કે જેને રાતોરાત સુધારી શકાય નહીં કે ફેરવી શકાય નહીં. આ એક સતત ચાલતી પ્રક્રિયા છે. જેમ લેખિત પરીક્ષાની તૈયારી માટે તમારે યોજના બનાવવી પડે છે. એમ વ્યક્તિત્વ સુધારવા માટે પણ લાંબા સમયની યોજના બનાવવી પડશે. આ યોજના સફળ બને તે માટે તમારે સતત આત્મ મંથન કરતાં રહેવું પડશે અંતમાં IAS / IPS નો સફળતાનો સ્માર્ટ પ્લાન એટલે

- આયોજનપૂર્વકનો અભ્યાસ, સખત મહેનત, આંતરિક પ્રેરણા
- જબરજસ્ત મનોબળ અને ઈશ્વરમાં શ્રદ્ધા
- સખત મહેનત, પરીક્ષા પર જ સંપૂર્ણ ધ્યાન અને ઈશ્વરમાં શ્રદ્ધા
- સખત મહેનત, સારું આયોજન અને હકારાત્મક અભિગમ
- પ્રતિબદ્ધતા , સમયઆયોજન અને સખત મહેનત
- આત્મવિશ્વાસ , આયોજન અને પદ્ધતિસરનો અભ્યાસ

સ્પાર્ક પ્લગ -

“ઉન્નત વિચારો અને ઉન્નતકક્ષા પ્રાપ્ત કરેલાઓ જ નતમસ્તકે રહેવાનું પણ સવેળા શીખ્યા હોય છે ! ખરી માનસિક ઊંચાઈ સાથે નમ્રતા આપોઆપ પ્રગટે છે.”

- એડિશનલ કલેક્ટર,
અને ડે.મ્યુ. કમિશનર
ખંડેરાવ માર્કેટ
મહાનગરપાલિકા, વડોદરા

ઉચ્ચ અભ્યાસ અને કારકિર્દીનો આધારસ્તંભ શિષ્યવૃત્તિ

- રંજના વિજયવર્ગીય

વિદ્યાર્થીના જીવનઘડતરમાં જેટલી મહત્તા તેની તેજસ્વિતા છે, તેટલી જ મહત્તા તેના અભ્યાસ માટે આનુસાંગિક પરિબલોની છે. આજે ઉચ્ચશિક્ષણ મેળવવું મોંઘુ અને કઠિન થયું છે. ત્યારે મધ્યમવર્ગના લોકોને તેમના સંતાનોને ભણાવવાનું કામ વસમું લાગે છે. કેટલાક વિદ્યાર્થીઓ આર્થિક અડચણ અને સગવડતાના અભાવે અભ્યાસ પૂર્ણ કરી શકતા નથી. અથવા અધૂરો અભ્યાસ છોડી દે છે. જો શાળાકીય શિક્ષણ પ્રાપ્ત ન થાય તો ઉચ્ચશિક્ષણ કેવી રીતે મળે? તેની ચિંતા સતાવતી હોય છે.

મધ્યમવર્ગના વાલીઓ પોતાના બાળકોને અભ્યાસમાં તેજસ્વિતા હોય તો આર્થિક મદદ મળે તેની અપેક્ષા રાખતા હોય છે. આવા વાલીઓ અને વિદ્યાર્થીઓ માટે શિષ્યવૃત્તિની બાબત અજાણ હોય તો કઠિનાઈ સર્જાય છે. તેથી ગરીબ અને મધ્યમવર્ગના કુટુંબોના બાળકો માટે સરકારની વિવિધ પ્રકારની સ્કોલરશિપની યોજનાઓ છે.

અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિના વિદ્યાર્થીઓને ઉચ્ચશિક્ષણ પ્રાપ્ત થાય તે હેતુસર ગુજરાત સરકારે અનેક શિષ્યવૃત્તિઓ જાહેર કરેલ છે. ગુજરાત સરકાર ઉપરાંત અનેક ટ્રસ્ટ, ફાઉન્ડેશન અને સંસ્થા દ્વારા તેજસ્વી, હોંશિયાર વિદ્યાર્થીઓને શિષ્યવૃત્તિ એનાયત કરવામાં આવે છે. આ અંગેની જાહેરાત ગુજરાતના અગ્રગણ્ય અખબારોમાં વખતોવખત પ્રસિદ્ધ થતી હોય છે. વર્તમાન સમયમાં વિવિધ શિષ્યવૃત્તિઓ સ્કોલરશિપ અંગેની જાણકારી મેળવીએ.

શિષ્યવૃત્તિની સહાય મેળવવા માટેના કેટલાંક અગત્યના સૂચનો

(૧) શિષ્યવૃત્તિ કે સહાય મેળવવા માટે વાલી અને વિદ્યાર્થીઓએ અભ્યાસ આધારિત આયોજન કરી જરૂરી

માહિતી મેળવી રાખવી જોઈએ.

(૨) ધોરણ ૧૦ કે ૧૨ કે સ્નાતકના પરિણામના આધારે શિષ્યવૃત્તિની સરકારી જાહેરાત સંદર્ભે સમયસર અરજી ફોર્મ ભરવા પ્રતિભાષોજ જેવી પરીક્ષા અગાઉથી આપવી જોઈએ અને તેની સંપૂર્ણ તૈયારી કરવી જોઈએ.

(૩) કોઈપણ સરકારી ટ્રસ્ટ કે કંપની તથા ખાનગી શિષ્યવૃત્તિની જાહેરાતો આવ્યા મુજબ સામાન્ય લાયકાત અનુસાર સૂચનાનુસાર સમયસર અરજી કરવી જોઈએ.

(૪) શિષ્યવૃત્તિ અંગે ખાનગી કે ટ્રસ્ટની માહિતી માટે બહુ પર્યં ન કરવો, સંપર્ક થયા વિના રૂબરૂ કે બહારગામ ન જવું જોઈએ, ફક્ત રિપ્લાય પોસ્ટકાર્ડ લખીને પત્રવ્યવહાર કરવો. ગુજરાત બહારના પત્રવ્યવહાર હિન્દી કે અંગ્રેજીમાં કરવો.

(૫) કોઈ સંસ્થા તરફથી શિષ્યવૃત્તિના ફોર્મ માટે મોટી ફી કે રકમ માગવામાં આવે તો તેની ચકાસણી કરવી, કેમ કે, કોઈ પણ સંસ્થા સામાન્ય રીતે શિષ્યવૃત્તિના ફોર્મ ચાર્જ કરતી નથી, તેથી ચકાસીને જ અરજી કરવી.

ગુજરાત રાજ્ય ઉચ્ચશિક્ષણ શિષ્યવૃત્તિ સહાય :

ઉચ્ચશિક્ષણ મેળવવા માટે ગુજરાત રાજ્યના શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા ધોરણ ૧૦ અને ધોરણ ૧૨ તથા સ્નાતક કક્ષાના ઉમેદવારોને ઉચ્ચ અભ્યાસ માટે શિષ્યવૃત્તિ એનાયત કરવામાં આવે છે. આ શિષ્યવૃત્તિ માટેની જાહેરાત જુન-જુલાઈ માસમાં જાહેરખબર રૂપે અગ્રગણ્ય અખબારમાં આવતી હોય છે. ક્યારેક આવી જાહેરાતો સપ્ટેમ્બર-ઓક્ટોબર માસમાં પણ આવે છે. આ વર્ષે લોકસભાની ચૂંટણીના કારણે આવવાની સંભાવના છે. દરેક જિલ્લાના મુખ્ય મથકે આવેલ શિક્ષણાધિકારીની કચેરીમાં વિનામૂલ્યે

આ અંગેનું અરજીપત્રક મેળવી શકાય છે. તેમને અરજીમાં દર્શાવેલ વિગતો ભરીને નીચે દર્શાવેલ સરનામે મોકલી આપવાનું રહે છે.

ઉચ્ચશિક્ષણની કચેરી

બ્લોક નંબર-૧૨ ત્રીજો માળ ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગર-૩૮૨૦૧૦.

શિષ્યવૃત્તિની રકમ અને તેની વિગતવાર માહિતી અરજીપત્રકમાં આપવામાં આવે છે. સામાન્ય રીતે અલગ-અલગ ધોરણો અનુસાર શિષ્યવૃત્તિ અપાય છે. અંદાજે ૧૦૦૦ જેટલા વિદ્યાર્થીઓને આ માટે પસંદ કરવામાં આવે છે. લાયકાતની પરીક્ષા તરીકે ધોરણ-૧૦ કે ધોરણ-૧૨ અને સ્નાતક પરીક્ષામાં માર્ચ માસમાં લેવાયેલ પરીક્ષામાં ૫૦ ટકા કરતાં વધારે ગુણ મેળવી પ્રથમ પ્રયત્ને પાસ કરેલ ઉમેદવારોને આનો લાભ મળે છે. ખેતીની આવક ધરાવનારને આવક અંગે મામલતદારનું તેમજ ધંધાની આવક ધરાવનારને સક્ષમ અધિકારીનું પ્રમાણપત્ર, આર્થિક રીતે પછાત હોવા અંગે આપવાનું રહે છે.

કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા ધોરણ-૧૦ અને ધોરણ-૧૨ કે સ્નાતક પછીના અભ્યાસક્રમ માટે શિષ્યવૃત્તિ એનાયત થાય છે. શિષ્યવૃત્તિ માટેની લાયકાત પરીક્ષામાં ૫૦ ટકા કે તેથી વધુ ગુણ સહિત પ્રથમ પ્રયત્ને પાસ કરેલ હોવું જોઈએ. આ અંગેના અરજીપત્રકો જે તે જિલ્લાની જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી કચેરી અથવા વહીવટદાર, ટ્રાઈબલ સબ પ્લાનની કચેરીમાંથી મળી શકે છે. વિદ્યાર્થીની કૌટુંબિક વાર્ષિક આવક રૂા. ૪.૫૦ લાખથી ઓછી હોવી જોઈએ. આ ઉપરાંત રાજ્ય સરકાર દ્વારા હિન્દીના અભ્યાસ માટેની સ્નાતક કક્ષાની અને સંસ્કૃતમાં વધુમાં વધુ માર્ક્સ મેળવનારને સંસ્કૃત સ્કોલરશિપ આપવામાં આવે છે.

રાજ્ય સરકાર જુદાં જુદાં ખાતા હેઠળ તમામ વર્ગના વિદ્યાર્થીઓને શિષ્યવૃત્તિ સહાય આપવા પ્રયત્નશીલ છે, જે શાળા, ઉચ્ચ કે ટેકનિકલ અને પ્રોફેશનલ સંસ્થાઓ, કોલેજ મારફત પણ આ કાર્યવાહી થાય છે. તેથી વિદ્યાર્થી પોતાની સંસ્થાના સંપર્કમાં રહે તે પણ ઈચ્છનીય છે. ગુણાંક, આવક,

રહેઠાણ વગેરે શરતો જોકે આ સવલત મેળવવામાં રહેલી છે. કેન્દ્ર સરકાર તરફથી પ્રાપ્ય અને અનેકવિધ શિષ્યવૃત્તિ ફેલોશિપ માટે આ સરનામે સંપર્ક કરવો. : section officer, E-4 section, Department of Higher Education, Ministry of Human Resources Development, Goi, Curzon Road, K.G.Marg, New Delhi- 1.

નવી દિલ્હીના સેન્ટર ફોર કલ્ચર રિસોર્સીસ એન્ડ ટ્રેનિંગ બહાવલપુર હાઉસ, ભગવાનદાસ રોડ ન્યુ દિલ્હી દ્વારા દર વર્ષે ૫૦૦ જેટલા બાળકોને સંગીત, નાટક, નૃત્ય, રંગમંચ, ક્ષત્રપૂતલી, ચિત્રકામ, શિલ્પકામ, કાફ્ટ વગેરે ક્ષેત્રે વિશિષ્ટ કૌશલ્ય ધરાવતા તેજસ્વી બાળકોને રૂા.૬૦૦/- રૂા. ૨૦૦૦/- સુધીની શિષ્યવૃત્તિ આપવામાં આવે છે. આ માટેની વિગતો અખબારમાં અપાતી હોય છે.

ઉપયોગી વેબસાઈટ નીચે મુજબ છે.

<http://educationsubprot.nic.in>

(કેન્દ્ર સરકારની શિષ્યવૃત્તિની માહિતી મળી શકે છે.)

અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ કે પછાતવર્ગના વિદ્યાર્થીઓ માટે શિષ્યવૃત્તિ.

ગુજરાત રાજ્યના સમાજ કલ્યાણ વિભાગ દ્વારા વાલ્મીકિ જાતિના લોકોના બાળકો માટે ધોરણ-૧ થી ધોરણ-૮ માટે તેમજ ધોરણ-૯ અને ૧૦ માટે માસિક શિષ્યવૃત્તિ આપવામાં આવે છે. આ માટે જિલ્લા પછાતવર્ગ કલ્યાણ અધિકારીનો સંપર્ક કરવાથી માહિતી અને ફોર્મ મળી શકે છે.

અનુસૂચિત અને અનસૂચિત જનજાતિના વિદ્યાર્થીઓને પણ કોલેજના અભ્યાસ માટે શિષ્યવૃત્તિ આપવામાં આવે છે. અનુસૂચિત જન જાતિના તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓ માટે ધોરણ ૧૦ અને ધોરણ ૧૨ના પ્રોત્સાહક ઈનામ પણ આપવામાં આવે છે. આ માટે પરિણામની નકલ અને જાતિનો દાખલો પછાતવર્ગ કલ્યાણ અધિકારીને જે તે જિલ્લાની કચેરીમાં મોકલી આપવાનો રહે છે.

આર્થિક રીતે પછાતવર્ગના વિદ્યાર્થીઓના શૈક્ષણિક વિકાસ માટે વિવિધ શૈક્ષણિક યોજનાઓ અમલમાં આવે છે

જે અંતર્ગત આ વિભાગના વેચાણ હેઠળના ક્રમાંક(૨) પરના તા.૧૦-૦૪-૨૦૧૨ના ઠરાવથી આર્થિક રીતે પછાતવર્ગના પ્રિ.એસ.એસ.સી.ના વિદ્યાર્થીઓને વાર્ષિક રૂ.૪૦૦/- શિષ્યવૃત્તિ આપવામાં આવે છે. તેમજ વિચરતી-વિમુક્ત જાતિના ધો.૯ થી ૧૦ના કુમાર અને ધો.૬થી ૧૦ની કન્યાઓને વંચાણ હેઠળના ક્રમાંક(૩) પરના વિભાગના તા.૧૬-૦૪-૨૦૧૫ના ઠરાવથી વાર્ષિક રૂ.૭૫૦/-ની શિષ્યવૃત્તિ આપવામાં આવે છે. મુખ્યમંત્રીશ્રી યુવા સ્વાવલંબન યોજના અન્વયે આ વિભાગના વંચાણ હેઠળના ક્રમાંક(૪) પરના તા.૧૩-૧૦-૨૦૧૫ના ઠરાવથી અનુસૂચિત જાતિ, સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગ, બિનઅનામત આર્થિક પછાતવર્ગ, વિચરતી અને વિમુક્ત જાતિ અને લઘુમતી જાતિ માટે આવકમર્યાદા નાબૂદ કરી ધો.૧ થી ૮માં ભણતા કુમારોને રૂ.૫૦૦/- અને ધો. ૧થી ૧૫માં ભણતી કન્યાઓને રૂ.૫૦૦/- અને ધો. ૬થી ૮માં ભણતી કન્યાઓને રૂ.૭૫૦/- શિષ્યવૃત્તિ મંજૂર કરવામાં આવેલ છે. જ્યારે આર્થિક રીતે પછાત વર્ગના ધો. ૯ થી ૧૦ના વિદ્યાર્થીઓને શિષ્યવૃત્તિમાં કોઈ ફેરફાર કરેલ નથી. જેથી આર્થિક રીતે પછાત ધો.૯ થી ૧૦ના કુમારોને આપવામાં આવતી વાર્ષિક શિષ્યવૃત્તિ રૂ.૪૦૦/- માં વધારો કરીને વાર્ષિક રૂ.૭૫૦/- શિષ્યવૃત્તિ આપવા અંગેની રૂ.૭૦૦.૦૦ લાખની નવી બાબતની વહીવટી મંજૂરી આપવા વંચાણ હેઠળના ક્રમાંક(૫) પરના નિયામકશ્રી, વિકસતી જાતિ કલ્યાણ ખાતાના તા.૦૩-૧૨-૨૦૧૫ના પત્રથી દરખાસ્ત કરવામાં આવેલ હતી.

જોગવાઈનો ખર્ચ કરવા નીચેની શરતોએ આથી વહીવટી મંજૂરી આપવામાં આવેલ છે.

આ યોજના માટે આવકમર્યાદાનું ધોરણ ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે રૂ.૪૭,૦૦૦/- તથા શહેરી વિસ્તાર માટે રૂ.૬૮,૦૦૦/- રહેશે.

રાષ્ટ્રીય પ્રતિભાખોજ સ્પર્ધા દ્વારા શિષ્યવૃત્તિ:

કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા રાષ્ટ્રીય સ્તરે તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓને શિષ્યવૃત્તિ આપવામાં આવે છે. આ માટે સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા

લેવામાં આવે છે. ભારત દેશમાં આવા ૭૫૦ તેજસ્વી બાળકો ટેલેન્ટ રિસર્ચ અન્વયે ચકાસવામાં આવે છે. આ સ્પર્ધામાં ઉત્તીર્ણ થયા બાદ વિદ્યાર્થીને નોકરીમાં પણ તક મળી શકે છે. રાષ્ટ્રીય પ્રતિભાખોજ સ્પર્ધા ગુજરાત રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડ દ્વારા સંચાલન કરવામાં આવે છે. રાષ્ટ્રીય પ્રતિભાખોજ સ્પર્ધામાં બે પ્રકારના પેપર હોય છે. (૧) બુદ્ધિ કસોટી (૨) સામાન્ય જ્ઞાન

દરેક ૧૦૦ માર્ક્સના પેપર્સ કોઈ પણ ભાષામાં આપી શકાય છે.

જે તે જિલ્લાની જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીની કચેરીમાં આવા અરજીપત્રકો મળી રહે છે. હમણાં કૌટિલ્ય નામનો બાળક ટી.વી. અને ઈન્ટરનેશનલ ન્યૂઝ ચેનલોમાં સ્થાન પામ્યો છે. માત્ર ૬ વર્ષનો બાળક અસાધારણ બુદ્ધિપ્રતિભા ધરાવે છે. આપના બાળકોને પણ આવી તાલીમ આપી શિષ્યવૃત્તિનો લાભ અપાવી શકો છો.

રમત-ગમત ક્ષેત્રે શિષ્યવૃત્તિ:

રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ રમત-ગમતમાં તેવા વિદ્યાર્થીઓને જિલ્લા રમત-ગમત અધિકારી કચેરી મારફતે રાજ્ય સરકારની શિષ્યવૃત્તિ આપવામાં આવે છે.

વિજ્ઞાન ક્ષેત્રે શિષ્યવૃત્તિ:

ધોરણ-૧૦ના વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં ૫૦ ટકાથી વધુ ગુણ મેળવનારને કાઉન્સિલ ફોર સાયન્ટિફિક એન્ડ ઈન્ડસ્ટ્રીયલ રિસર્ચ દ્વારા શિષ્યવૃત્તિ આપવામાં આવે છે. ફક્ત અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિના ઉમેદવારોને જ સી.એસ.આઈ.આર. દ્વારા પસંદ કરવામાં આવે છે. આ બાબતે ભાવનગરની સેન્ટ્રલ મરિન એન્ડ સોલ્ડ રિસર્ચ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ મદદરૂપ થઈ શકે છે. તેની જાહેરાત પણ અખબારમાં આવે છે.

આ ઉપરાંત ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સાયન્સ બેંગ્લોરની વિજ્ઞાનક્ષેત્રે ઉચ્ચ અભ્યાસ માટે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા શોધસંશોધન માટે યુવાનોને આકર્ષવા હેતુ કિશોર વૈજ્ઞાનિક યોજના બહાર પાડી છે. યોજનામાં પસંદ થયેલ કિશોર યુવા મિત્રોને સરકારના ખર્ચે સંશોધન પ્રોજેક્ટની તક મળી શકે

છે.ઓ.એન.જી.સી. દ્વારા અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિના વિદ્યાર્થીઓને રૂ.૬૦૦૦થી ૧૦૦૦/- ની આસપાસ એન.એસ.સી. (Geophysics OR Geology કે એન્જિનિયરિંગના અભ્યાસ માટે શિષ્યવૃત્તિ આપવામાં આવે છે. જેનું ફોર્મ નીચેના સરનામા પરથી મેળવી શકાશે.

D.G.M. (Scholarship) O.N.G.C. TEL BHAVAN, DEHRADUN

રાજ્યમાં ઉપલબ્ધ ન હોય તેવા કોર્સ માટે શિષ્યવૃત્તિ:

ગુજરાત રાજ્યમાં ઉપલબ્ધ એન્જિનિયરિંગ અભ્યાસક્રમ ઉપરાંત રાજ્ય બહાર ઉપલબ્ધ હોય તેવા અભ્યાસક્રમોમાં માસિક રૂ. ૨૫૦/- થી ૫૦૦/- સુધીની શિષ્યવૃત્તિ આપવામાં આવે છે. તેજસ્વી યુવાનો અને તેજસ્વી યુવતીઓને વિવિધ વિદ્યાશાખામાં ઉચ્ચ અભ્યાસ માટે સ્કોલરશિપ આપવામાં આવે છે. યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ એજ્યુકેશન ફાઉન્ડેશન ઈન ઈન્ડિયા (U.S.E.F.I.) ૧૨ Haily Road, New Delhi ૧૧૦૦૦૧ પર સંપર્ક સાધવાથી માહિતી મળી શકે છે. અને અગ્રગણ્ય અખબારોમાં આ અંગેની જાહેરાત આવે છે.

એન.ટી.પી.સી.ની શિષ્યવૃત્તિ:

ધોરણ-૧૨ પછી ડિપ્લોમા એન્જિનિયરિંગમાં અભ્યાસ કરતા અને પ્રથમ વર્ષ પાસ કરનારને આ શિષ્યવૃત્તિ આપવામાં આવે છે. જેનું સરનામું સંપર્ક કરવા માટે આ મુજબ છે એન.ટી.પી.સી. ૧૮ શિવાજી નગર, શંકરનગર સ્કવેર, નાગપુર તેમજ નિયામકશ્રી આદિજાતિ વિકાસ કમિશનરશ્રીની કચેરી, બ્લોક નંબર-૪, ડો. જીવરાજ મહેતા ભવન ગાંધીનગર દ્વારા પણ કેન્દ્ર સરકારના સમાજ કલ્યાણ સમાજ અધિકારિતા વિભાગ હેઠળ અનુસૂચિત જાતિ-અનુસૂચિત જનજાતિના ૬૦ વિદ્યાર્થીઓને ઉચ્ચ શિક્ષણની સહાય આપવામાં આવે છે. અનુસૂચિત જનજાતિના ઉમેદવારોને પાઈલોટની તાલીમ લેવા માટે આદિજાતિ વિકાસ કમિશનરની કચેરી દ્વારા ૨,૦૦,૦૦૦/- રૂપિયા સુધીની લોન આપવામાં આવે છે.

ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ અને આઈ.સી.ડબ્લ્યુ.એ.ના ઉચ્ચ અભ્યાસ માટે સામાજિક અધિક્ષકશ્રી ગાંધીનગર દ્વારા શિષ્યવૃત્તિ અપાય છે, જે અંગે નીચેના સરનામે પત્રવ્યવહાર કરી શકાય છે. Under Secretary, Social Empowerment, Ministry room no.240 A. Wing Shastri Bhavan, New Delhi- ૧૧૦૦૦૧. પર સંપર્ક કરવાનો રહે છે.

અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિના ઉમેદવારોને એન્જિનિયરિંગમાં અભ્યાસ માટે ૨૫ એન્જિનિયરિંગને એન્જિનિયરિંગ ઈન્ડિયા લિમિટેડ, એન્જિનિયરિંગ ઈન્ડિયા ભવન, ડી.કે. પેલેસ, દિલ્હી- ૧૧૦૦૬૬ દ્વારા માસિક રૂ. ૭૫૦/- થી ૧૦૦૦ સુધી શિષ્યવૃત્તિ આપવામાં આવે છે.

શિક્ષકોના સંતાનોને મળતી શિષ્યવૃત્તિ

ગુજરાત રાજ્યના માન્યતાપ્રાપ્ત (પૂર્વ પ્રાથમિક, પ્રાથમિક અને માધ્યમિકના શિક્ષકોના સંતાનો માટે ખાસ શિષ્યવૃત્તિ યોજના અમલમાં છે. આ માટેની લાયકાતની પરીક્ષા ૬૦ ટકા ગુણ સાથે પ્રથમ પ્રયત્ને પાસ કરેલી હોવી જોઈએ.

સંરક્ષણ મંત્રાલય હસ્તકની તથા વિકલાંગો માટેની શાળાઓના શિક્ષકોના બાળકોને પણ આ શિષ્યવૃત્તિ મળે છે. જે તે જિલ્લાની જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીની કચેરીમાંથી પ્રાપ્ત થઈ શકે છે.

બિરલા સ્મારક કોષ, મુંબઈમાં રામેશ્વર બિરલા સ્મારક કોષ બોમ્બે હોસ્પિટલની સામે આવેલું છે. જેમાં તબીબી ક્ષેત્રે ઉચ્ચ અભ્યાસ માટે શિષ્યવૃત્તિ આપવામાં આવે છે. પ્રવેશપત્ર મેળવવા માટે નીચે દર્શાવેલ સરનામે અરજી મોકલવાની રહે છે.

રામેશ્વર બિરલા સ્મારક કોષ, બોમ્બે હોસ્પિટલ, મુંબઈ-૨૦

મફતલાલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ સ્કોલરશિપ:

ધોરણ-૧૨ સાયન્સમાં વધુ ગુણ મેળવીને

એન્જિનિરિંગની વિવિધ શાખાઓમાં અભ્યાસ કરતા પસંદગીના વિદ્યાર્થીઓને વાર્ષિક રૂા.૧૦૦૦૦/-ની શિષ્યવૃત્તિ આપવામાં આવે છે. આ માટે મફતલાલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ (સ્કોલરશિપ સહાય એચ.આર.ડી. વિભાગ દ્વારા મફતલાલ સેન્ટર, ૮ મો માળ, નરિમન પોઈન્ટ બોમ્બેનો સંપર્ક કરવાનો રહે છે.)

સામાજિક ટ્રસ્ટ હેઠળ મળતી શિષ્યવૃત્તિ અને સહાય

સમાજમાં વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ માટે ટ્રસ્ટ અને મંડળ કાર્યરત છે. આ પૈકી કેટલાંક ટ્રસ્ટ શિષ્યવૃત્તિ અને આર્થિક સહાયનું કાર્ય કરે છે. શાળા કોલેજના વિદ્યાર્થીઓને જરૂરિયાત મુજબ મેરિટ પ્રમાણે ફોર્મ ભરીને મંગાવવામાં આવે છે. અને આવા કેટલાંક ટ્રસ્ટો તેમના કાર્યક્ષેત્ર પ્રવૃત્તિ પ્રમાણે મર્યાદિત સંખ્યામાં શિષ્યવૃત્તિ આપતા હોય છે.

(૧) વિવિધ જ્ઞાતિના ટ્રસ્ટની સંખ્યા વિપુલ છે. વણિક સમાજના આવા ૫૦ ટ્રસ્ટ છે. બ્રાહ્મણ, લોહાણા, પટેલ, કોડી, મોચી, મુસ્લિમ, પંચાલ, બ્રહ્મક્ષત્રિય જ્ઞાતિના ટ્રસ્ટ પણ અસ્તિત્વ ધરાવે છે. અને આર્થિક રીતે પછાત પરિવારને તેજસ્વી યુવાનોને શિષ્યવૃત્તિ આપે છે.

(૨) ઉદ્યોગપ્રેરિત ટ્રસ્ટમાં રિલાયન્સ, મફતલાલ, ટાટા, બિરલા વગેરે અગ્ર ગણ્ય એકમો અવારનવાર અખબારમાં જાહેરાત આપીને શિષ્યવૃત્તિ આપે છે.

(૩) અદાણી પરિવાર દ્વારા પણ તેમની શાળામાં આર્થિક પછાતવર્ગના બાળકોને આવકમર્યાદા ધ્યાને લઈ મફત શિક્ષણ આપવામાં આવે છે.

(૪) અખબારમાં જાહેરાત આવે છે.

કેટલીક ઉપયોગી વેબસાઈટ નીચે મુજબ છે.

(૧) <http://www.freshinfo.com> શિષ્યવૃત્તિ અંગેની માહિતી મળી શકે છે.

(૨) <http://www.usief.rog.in>

(૩) <http://www.nsscholarships.net>

(૪) <http://www.iocl.com/epostbag>

(૫) <http://www.britishcouncil.rog.in/scholarship>

કેટલાક અગત્યના ઈ-મેઈલ સરનામાં . (૧) યુનિવર્સિટી એસોસિએશનની શિષ્યવૃત્તિ માટે aiu@belvsnl.net.in

(૨) વિકાસ વર્તુળ ટ્રસ્ટ ભાવનગર હસ્તકની શિષ્યવૃત્તિ vikasvartultrust@yahoo.com

(૩) ભારત સરકારની સાંસ્કૃતિક શિષ્યવૃત્તિ centrucred@sanchar.net.in

શિષ્યવૃત્તિ સ્કોલરશિપ એ વિદ્યાર્થી- સ્કોલરને તેના અભ્યાસમાં કોઈપણ સ્વરૂપે જેમ કે પુસ્તક, ફીની રકમ, નિભાવ ખર્ચ, નિયત કે ઉચ્ચક રકમ કે મેરિટ સ્કોલરશિપ, લોન સ્કોલરશિપ, એજ્યુકેશન લોન ઈત્યાદિ નામથી અપાતી મદદ છે. લોકશાહી પ્રક્રિયામાં આ કાર્ય સરકાર કે તેની અંગભૂત સંસ્થાઓ સંભાળે છે. સાથે જ્ઞાતિ મંડળ, જ્ઞાતિના ટ્રસ્ટો કે કેટલીક પ્રતિષ્ઠિત સાર્વજનિક સંસ્થાઓ પણ આ સેવામાં કાર્યરત છે.

આ શિષ્યવૃત્તિ સહાયમાં વિવિધા હોય છે, તે જનરલ અભ્યાસ, ખાસ અભ્યાસ, વિદેશ અભ્યાસક્રમ, ફેલોશિપ, સંશોધન, ભાષા, રાજ્ય, જ્ઞાતિ, વિસ્તાર પૂરતી પણ મર્યાદિત હોય છે. આ ઉપરાંત આ સહાયક પ્રવૃત્તિ શિક્ષક , સૈન્યકર્મી, રમતવીર કે વિશિષ્ટ પ્રદાન મેળવેલા વ્યક્તિ સમૂહ માટે પણ રિઝર્વ રખાય છે. સામાન્યતઃ તેના ત્રણ પ્રભાગ હોય છે. (૧) સરકારી શિષ્યવૃત્તિ સહાય (૨) બેન્ક લોન (૩) જ્ઞાતિ ટ્રસ્ટ સહાય. આ અંગે સંક્ષિપ્તમાં વિગતો મેળવીએ.

સરકારી શિષ્યવૃત્તિ સહાય:-

ભારતના સરકારના સહયોગથી ગુજરાત રાજ્યમાં શિક્ષણ ઈત્યાદિ વિભાગ તરફથી જુદા જુદા પ્રકારની શિષ્યવૃત્તિ, વ્યાજમુક્ત લોન આપવાની જોગવાઈ છે. આ સહાય દર વર્ષે ધોરણ ૧૦ તથા ૧૨ વિદ્યાર્થીઓ તથા અન્ય વિદ્યાર્થીને તક મળે છે. આ અંગે જૂન / જુલાઈ માસમાં દર વર્ષે જાહેરાત આવે છે અને ફોર્મ મળે છે અને સહાય મેળવવા નિયત પત્રકમાં અરજી કરવાની રહે છે. રાજ્યના ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરની કચેરી, ૧૨, ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન, જૂના સચિવાલય, ગાંધીનગર -૧૦માં આ કાર્ય હિસાબી અધિકારી સંભાળે છે. વિગતો માટે પત્ર / રૂબરૂ કે

ફોનથી સંપર્ક કરી શકાય છે. ફોન નંબર (૦૭૯) ૩૨૫૩૩૯૯૭ / ૩૨૫૪૦૧૯ છે. તે જિલ્લાના શિક્ષણ અધિકારીની કચેરી પણ માહિતી માર્ગદર્શન છે.

આ સહાય આ પ્રકારે છે : (૧) ગુજરાત રાજ્ય ઉચ્ચ શિક્ષણ શિષ્યવૃત્તિ (આશરે ૯૦૦ વિદ્યાર્થીઓ માટે) (૨) ગુજરાત રાજ્ય વ્યાજમુક્ત લોન (૬૨૦) (૩) શિક્ષકના બાળકોને શિષ્યવૃત્તિ (૩૫) (૪) ગુજરાત રાજ્ય પોસ્ટ એસ.એસ.સી આંતરરાજ્ય યોજના (૩૦) (૫) ગજરાત રાજ્ય ટ્રાયબલ તાલુકા વતની ઉચ્ચ શિક્ષણ યોજના (૧૫) (૬) કેન્દ્ર સરકારની લોન (૧૦૦) (૭) હિન્દીના ઉચ્ચ અભ્યાસની શિષ્યવૃત્તિ (૮) નેશનલ મેરિટ શિષ્યવૃત્તિ (૧૪૪૦) (૯) સંસ્કૃત સ્કોલરશિપ (૧૦૦) (૧૦) સાંસ્કૃતિક પ્રતિભા શિષ્યવૃત્તિ (૭૦૦) (૧૧) રાષ્ટ્રીય પ્રતિભાખોજ (પરીક્ષાલક્ષી) (૭૫૦)

કેટલીક ખાસ શિષ્યવૃત્તિની જોગવાઈ રાજ્ય સરકારના જુદા જુદા ખાતાઓ સંભાળે છે

ગુજરાત સરકાર દ્વારા ૪.૫ લાખ વાર્ષિક આવક

ધરાવતા વાલીઓના સંતાનો માટે નવી શિષ્યવૃત્તિ યોજના તૈયાર કરવામાં આવી છે. આ નવી મુખ્યમંત્રી શિષ્યવૃત્તિ યોજનાનો લાભ ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ તથા અન્ય બોર્ડની ગુજરાતમાંથી ધોરણ ૧૨ની પરીક્ષા પાસ કરનારા વિદ્યાર્થીઓને મળશે.

આ યોજના હેઠળ ગુજરાતના માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક બોર્ડ તથા અન્ય બોર્ડના ધોરણ ૧૨ ની પરીક્ષામાં સફળ થયેલાં વિજ્ઞાન પ્રવાહના સૌથી વધારે ગુણ ધરાવતા ચાર પર્સેન્ટાઈલ સુધીના વિદ્યાર્થીઓને અને સામાન્ય પ્રવાહના સૌથી વધારે ગુણ ધરાવતા એક પર્સેન્ટાઈલ ધરાવતાં વિદ્યાર્થીઓને શિષ્યવૃત્તિ મળવાપાત્ર થશે.

- ૪૨, રાધે ટેનામેન્ટ
નરોડા - નિકોલ રોડ,
રાધે ગેલેક્ષી રેસિડેન્સી સામે,
નરોડા, અમદાવાદ - ૩૮૨૩૩૦

ઉચ્ચ અભ્યાસનું ભારણ ઘટાડે છે એજ્યુકેશન લોન

- એસ.આર. વિજય વર્ગીય

આજનું શિક્ષણ, ઉચ્ચશિક્ષણ વિશેષ ખર્ચાળ બનતું જાય છે. હવે સરકારી કે ગ્રાન્ટ લેતી કોલેજો, હાઈસ્કૂલોનો યુગ પૂરો થતો જાય છે. તેથી મધ્યમ - ઉચ્ચવર્ગના નોકરિયાત તબીબી જેવું ઉચ્ચ પ્રોફેશનલ શિક્ષણ આપવામાં ઘણી જ અગવડતા થાય છે. ભલે સંતાન તેજસ્વી હોય અને ધોરણો, પુસ્તકો, સ્ટેશનરી, રહેઠાણ - ખોરાક ખર્ચ તથા પ્રકીર્ણ ખર્ચ, સ્થાનિક તથા બહાર એટલા બધા વધી ગયા છે કે સામાન્ય વ્યક્તિ માટે તે દોહલું બની જાય છે. તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓની કારકિર્દીનું ઘડતર માત્ર પૈસાના વાંકે ન અટકે તે માટે મોટાભાગની તમામ રાષ્ટ્રીય બેંકો તેમજ ખાનગી બેંકો દ્વારા વિવિધ એજ્યુકેશન લોન આપવામાં આવે છે.

વિવિધ બેંક મારફત સમગ્ર ભારતમાં તથા વિદેશમાં અભ્યાસ માટે ઉચ્ચતર અભ્યાસ માટેની શૈક્ષણિક લોન યોજના અમલમાં છે. વિવિધ રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો, સંસ્થાના સંપર્ક દ્વારા જરૂરી મહિતી મળી શકે છે.

કારકિર્દીની સંજ્ઞવની એજ્યુકેશન લોન :

કારકિર્દીને ચોક્કસ ઊંચાઈ પર લઈ જવા માટે ઉચ્ચ કે ટેકનિકલ શિક્ષણ અનિવાર્ય છે, પરંતુ બીજી બાજુ આ શિક્ષણ ખૂબ જ મોંઘુ બન્યું છે. કેટલીક પ્રતિષ્ઠિત યુનિવર્સિટીઓ તેમજ સ્વનિર્ભર સંસ્થાઓ દ્વારા લેવાતી વિવિધ ફીની રકમ એટલી મોટી હોય છે કે મધ્યમવર્ગના મોટાભાગના લોકો પાસે તેટલી પૂરી રકમ એકસામટી હોવી અશક્ય છે. મોટા ભાગની તમામ રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો, સહકારી બેંકો તેમજ ખાનગી બેંકો દ્વારા વિવિધ એજ્યુકેશન લોન માટે વિશેષ જોગવાઈ કરેલ છે.

લોન મળી શકે તેવા અભ્યાસક્રમો :

- (૧) ૧૦ + ૨ પદ્ધતિમાં શાળા કક્ષાએ બી.એ., બી.કોમ., બી.એસ.સી. વગેરે અભ્યાસક્રમ માટે.
 - (૨) અનુસ્નાતક અને પી.એચ.ડી અભ્યાસ અર્થે
 - (૩) એન્જિનિયરિંગ, મેડિકલ, એગ્રિકલ્ચર, વેટરનરી, ડેન્ટલ, મેનેજમેન્ટ, કોમ્પ્યુટર જેવા પ્રોફેશનલ કોર્સ માટે
 - (૪) I.C.W.A., C.A., CFA વગેરેના અભ્યાસ માટે
 - (૫) IIM, IIT, II.SC, XIRI, NIFT જેવી સંસ્થાઓમાં અભ્યાસ માટે
 - (૬) ડિપ્લોમા, ડિગ્રી જેવા UGC, AICTE, ICMR, MCS, DCI/CCN દ્વારા માન્ય કોર્સ માટે
- વિદેશ અભ્યાસ માટે માન્ય અભ્યાસક્રમો**
- (૧) સ્નાતક કક્ષાએ : માન્ય યુનિ.ના રોજગારલક્ષી પ્રોફેશનલ કોર્સિસ માટે
 - (૨) અનુસ્નાતક કક્ષાએ : MBA, MS માટે
 - (૩) CIMA – London, CPA in U.S.A. વગેરે દ્વારા ચાલતા અભ્યાસક્રમો માટે

કયા અભ્યાસ માટે કેટલી લોન મળી શકે?

દેશની વિવિધ રાષ્ટ્રીય બેંકો દ્વારા મૂળ ભારતીય નાગરિકોને દેશમાં તેમજ વિદેશમાં ઉચ્ચ અભ્યાસ માટે લોન આપવામાં આવે છે. ભારતમાં શાળાકીય સ્નાતક, અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમો માટે તેમજ ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ ઈલેક્ટ્રોનિક્સ દ્વારા માન્ય સંસ્થાઓના કાયદાશાસ્ત્ર, મેનેજમેન્ટ અને કોમ્પ્યુટર જેવા વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમો તેમજ UGC, AICTE, AIMBS કે ICMRની માન્યતા પ્રાપ્ત કોલેજો દ્વારા સંચાલિત ડિપ્લોમાં તેમજ ડિગ્રી અભ્યાસક્રમો માટે વધુમાં વધુ રૂ. ૪થી ૨૦ લાખની મર્યાદાની લોન મળી શકે છે. વિદેશમાં પ્રતિષ્ઠિત યુનિવર્સિટી દ્વારા વ્યાવસાયિક અને ટેકનીકલ અભ્યાસક્રમો જેવા કે MBA, MCA, MS વગેરે ઉપરાંત લંડનથી CIMA વગેરે તેમજ યુ.એસ.એથી CPA વગેરે સંસ્થા દ્વારા સંચાલિત અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમો માટે વધુમાં વધુ રૂ. ૧૫ થી ૨૦ લાખની મર્યાદામાં લોન મળી શકે છે.

લોન માટે ગણતરીમાં લઈ શકાતા ખર્ચાઓ :-

લોન તરીકે મળવાપાત્ર મહત્તમ રકમ ગણવા માટે અભ્યાસ કરવા માટે સ્કૂલ, કોલેજ, હોસ્ટેલ, લાઈબ્રેરી તેમજ લેબોરેટરીને ચુકવવાની સંપૂર્ણ ફી સહિત અભ્યાસ માટે જરૂરી પુસ્તકો, સાધનો, ઉપકરણો, યુનિફોર્મ લાવવા માટેના ખર્ચ ઉપરાંત અભ્યાસ અર્થે ભરવી પડતી જરૂરી કોસન મની કે રિફન્ડેબલ ડિપોઝિટ વિદેશમાં અભ્યાસના કિસ્સામાં પેસેજ મની તેમજ હવાઈ સફરનો ખર્ચ વગેરે ખર્ચાઓનો સમાવેશ કુલ અભ્યાસ ખર્ચમાં કરી શકાય છે અને લોન લેનારની પરત ચુકવણીની અનુસાર આ કુલ અભ્યાસ ખર્ચ અથવા એજ્યુકેશનની લોન મહત્તમ મર્યાદા એ બે માંથી જે રકમ ઓછી હોય તેટલી લોન મંજૂર કરવામાં આવે છે.

લોન માટે જરૂરી દસ્તાવેજ :-

એજ્યુકેશન લોન મંજૂર કરાવવા માટે મોટા ભાગની રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો નીચે મુજબના દસ્તાવેજોનો આગ્રહ રાખતી હોય છે.

(૧) વિદ્યાર્થી અને વાલી દ્વારા સાદા કાગળમાં લોનની માગણી કરતો એક અરજી પત્ર

(૨) જે તે અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ મળ્યો હોવાની સાબિતી

(૩) અભ્યાસ પૂર્ણ કરવા સુધી થનારા કુલ અંદાજિત ખર્ચનું વિગતવાર પત્રક

(૪) જો વિદ્યાર્થીને અભ્યાસ દરમિયાન કોઈ પણ જાતની સ્કોલરશિપ, ફિશિપ વગેરે મળવાની હોય તો તે અંગેનું પ્રમાણપત્ર

(૫) ધો. ૧૦થી શરૂ કરી છેલ્લી પાસ કરેલ પરીક્ષાની માર્કશીટ

(૬) વિદેશ ભણવા જતા વિદ્યાર્થીના કિસ્સામાં પાસપોર્ટની નકલ

(૭) બે પાસપોર્ટ ફોટોગ્રાફ્સ, અરજદાર તથા સહઅરજદાર (વાલી, પિતા, માતા સહઅરજદાર બની શકે)

(૮) સહ અરજદારના બેંક સ્ટેટમેન્ટની લેવડદેવડ છેલ્લા છ માસની વિગત

(૯) છેલ્લા ૩ વર્ષના આવકવેરા રિટર્ન, એસેસમેન્ટ ઓર્ડરની નકલ

(૧૦) બે બેંક ગેરન્ટર, તેના નામ, સરનામાં, રહેઠાણનાં જરૂરી પુરાવા, બેંક બેલેન્સ વગેરે

(૧૧) લોનની રકમ અન્વયે જરૂરી માર્જન મની ધરાવતા હોવાના પુરાવા બેંક બેલેન્સ વગેરે

(૧૨) અન્ય કોઈ પણ બેંક, સંસ્થા, પેઢીમાંથી લોન ન મેળવ્યા અંગેનું અને ગેરન્ટર ન બન્યા હોવાનું કબૂલાતનામું

(૧૩) લોનની રકમ વધુ હોય ત્યારે જરૂરી સિક્યુરિટી માટે સ્થાવર મિલકત, મકાન, જમીન વગેરેના દસ્તાવેજ ગિરો મૂકવા જરૂરી રહે છે.

(૧૪) લોન લેનાર વ્યક્તિની મિલકતો અને જવાબદારીઓનું ટૂંકુ સ્ટેટમેન્ટ

(૧૫) રહેઠાણના પુરાવા માટે પાસપોર્ટ, મતદાર ઓળખકાર્ડ, રેશનકાર્ડ, પાનકાર્ડ વગેરેની નકલ

(૧૬) લોન માટે જરૂરી દસ્તાવેજ દર્શાવેલ છે તેમ છતાં સમયાંતરે બેંક સંસ્થાઓ દ્વારા અમલી બનતા ફેરફારોને આધીન કાર્યવાહી રહે છે. દરેક બેંકની વેબસાઈટ નીચે મુજબ આપેલ છે. વધુ માહિતી વેબસાઈટ પર જોઈ લેવી.

- State Bank of India – www.statebankofindia.com
- Punjab National Bank – www.punjabnationalbank.com
- Bank Of baroda – www.bankofbaroda.com
- IDBI bank – www.idbibank.com
- Vijayabank – www.vijayabank.com
- State Bank Of Hyderabad – www.sbhyd.com

માર્જન મની:

કોઈપણ પ્રકારની લોનમાં જરૂરી કુલ નાણાંનો અમુક ભાગ લોન લેનાર પોતાના હિસ્સા તરીકે કાઢવો જ પડે છે. આ ભાગને બેંકિંગ પરિભાષામાં માર્જન મની કહે છે. ભારતમાં કેટલીક બેંકો દ્વારા અભ્યાસ અર્થે રૂ. ૪ લાખની લોન સુધી માર્જન મની શૂન્ય રાખવામાં આવી છે. એટલે કે અભ્યાસ માટે જરૂરી તમામ ખર્ચ જેટલી પૂરી રકમની લોન અનુસાર ઓછામાં ઓછા ૫ ટકા માર્જન મની રાખવામાં આવે તો ૫ લાખના ૫ ટકા લેખે કુલ રૂ. ૨૫,૦૦૦ માર્જન મની ગણી બેંક તરફથી ૪.૭૫ લાખની જ લોન કરવામાં આવે છે. વિદેશ અભ્યાસના કિસ્સામાં ગમે તેટલી રકમની લોન માટે નિયમ અનુસાર ઓછામાં ઓછી ૧૫ ટકા માર્જન મની રાખવામાં આવે છે.

પ્રોસેસિંગ ચાર્જ:-

લગભગ તમામ પ્રકારની લોન પર લોનની રકમના અમુક ટકા પ્રોસેસિંગ ચાર્જ હોય છે. પરંતુ એજ્યુકેશન લોન તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓને ઉચ્ચ વ્યાવસાયિક કે ટેકનિકલ શિક્ષણ મેળવવામાં મદદરૂપ થવા ઉમદા આશય સાથે અપાતી હોવાથી મોટાભાગની તમામ રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો દ્વારા એજ્યુકેશન લોન મંજૂર કરવા માટે લગભગ કોઈ પણ જાતનો પ્રોસેસિંગ ચાર્જ વસૂલ કરવામાં આવતો નથી.

પરત ચુકવણી:

અભ્યાસ માટે લોન લેતા વિદ્યાર્થીનો અભ્યાસ પૂરો થાય ત્યાં સુધી માત્ર લોન પરના વ્યાજની જ ચુકવણી કરવાની હોય છે, .

મોટા ભાગની તમામ રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો લોનની પરત ચુકવણીનો સમય અભ્યાસક્રમનો સમયગાળો + ૧ વર્ષ અથવા વિદ્યાર્થીને નોકરી મળ્યાના છ માસ એ બેમાંથી જે વહેલું હોય તે નક્કી કરે છે. વળી, એકવાર પરત ચુકવણી શરૂ કર્યા પછી મોટા ભાગની બેંકોના નિયમાનુસાર ૫ થી ૧ વર્ષમાં લોન પૂરેપૂરી પરત કરવાની હોય છે.

લોન માટેની જામનીગીરી:

આમ તો ૪ લાખ રૂપિયા સુધીની એજ્યુકેશન લોન માટે કોઈ પણ જાતની જામીનગીરીની જરૂર પડતી નથી, પરંતુ

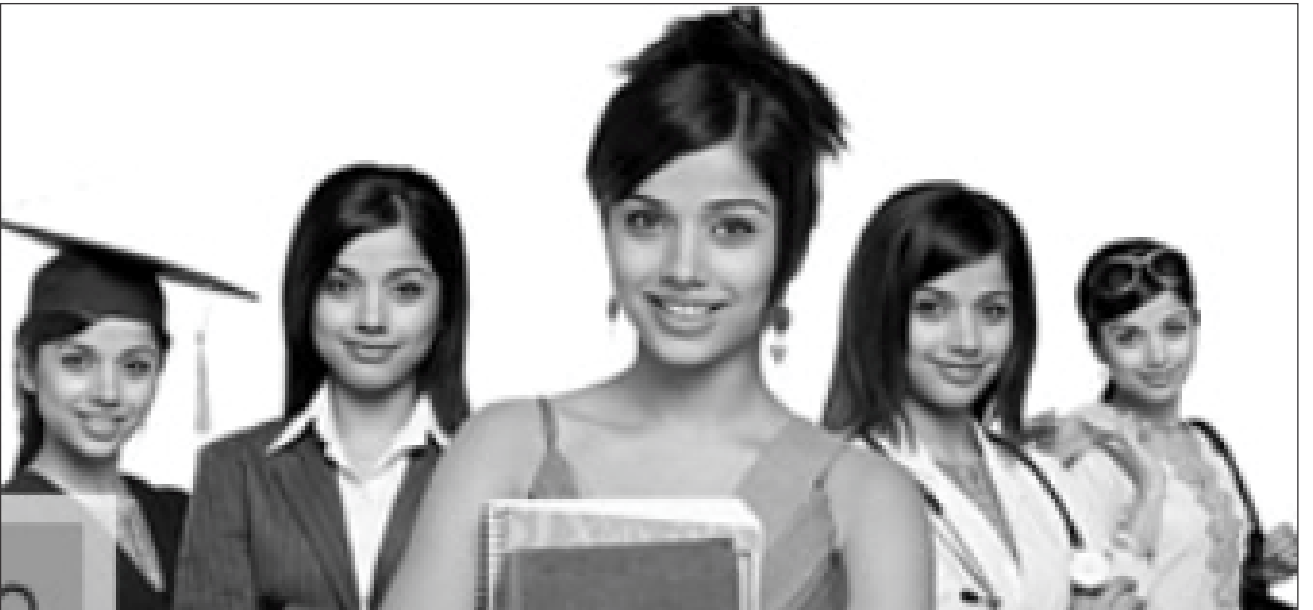
કેટલીક બેંકના મેનેજર લોનની રકમને સુરક્ષિત બનાવવા જામીનગીરીનો આગ્રહ રાખે છે. જ્યારે રકમને સંપૂર્ણ સુરક્ષિત કરી શકે તેટલી કિંમતના મકાન, ગવર્નમેન્ટ સિક્યોરિટી, બચતપત્રો, કિસાન વિકાસપત્રો, એલ.આઈ.સી. પોલિસી, આર.બી.આઈ ના બોન્ડ વગેરે સ્વરૂપે જામીનગીરી પૂરી પાડવી જરૂરી છે. કેટલીક બેંકોમાં આ જામીનગીરી ઉપરાંત પણ વ્યક્તિગત ગેરંટર આપવા પડે છે. પૂરતી રકમની જામીનગીરી ન હોય તો કેટલીક બેંકો માતા-પિતા તેમજ ત્રાહિત વ્યક્તિની કો-ઓબ્લિગેશન ગેરંટી લઈ હપ્તાની ચુકવણી માટે વિદ્યાર્થીને ભવિષ્યમાં થનારી આવકનું નામ કરણ કરાવીને લોન આપે છે.

વ્યાજના દર:

એજ્યુકેશન લોન પરના વ્યાજના દર અન્ય લોનના પ્રમાણમાં ઓછા રાખવામાં આવે છે. જોકે વ્યાજદર એ સતત બદલાતો રહેતો હોવાથી લોન લેતી વખતે તેની ખાતરી કરી લેવી જોઈએ. કેટલીક બેંકો દ્વારા અભ્યાસ ચાલુ હોય ત્યાં સુધી સાદું વ્યાજ ગણવામાં આવે છે. તદ્દુપરાંત કેટલીક બેંકોમાં વિદ્યાર્થી અભ્યાસના બધાં વર્ષોમાં ફર્સ્ટ ક્લાસ રીઝલ્ટ લાવે તો તેને પ્રોત્સહન રૂપે વ્યાજ દરમાં ૧ ટકો ઘટાડી આપવામાં આવે છે. એ જ રીતે દર મહિનાના વ્યાજનો હમ્મો નિયમિત ભરનાર વાલીને પણ વ્યાજદરમાં રાહત આપવામાં આવે છે.

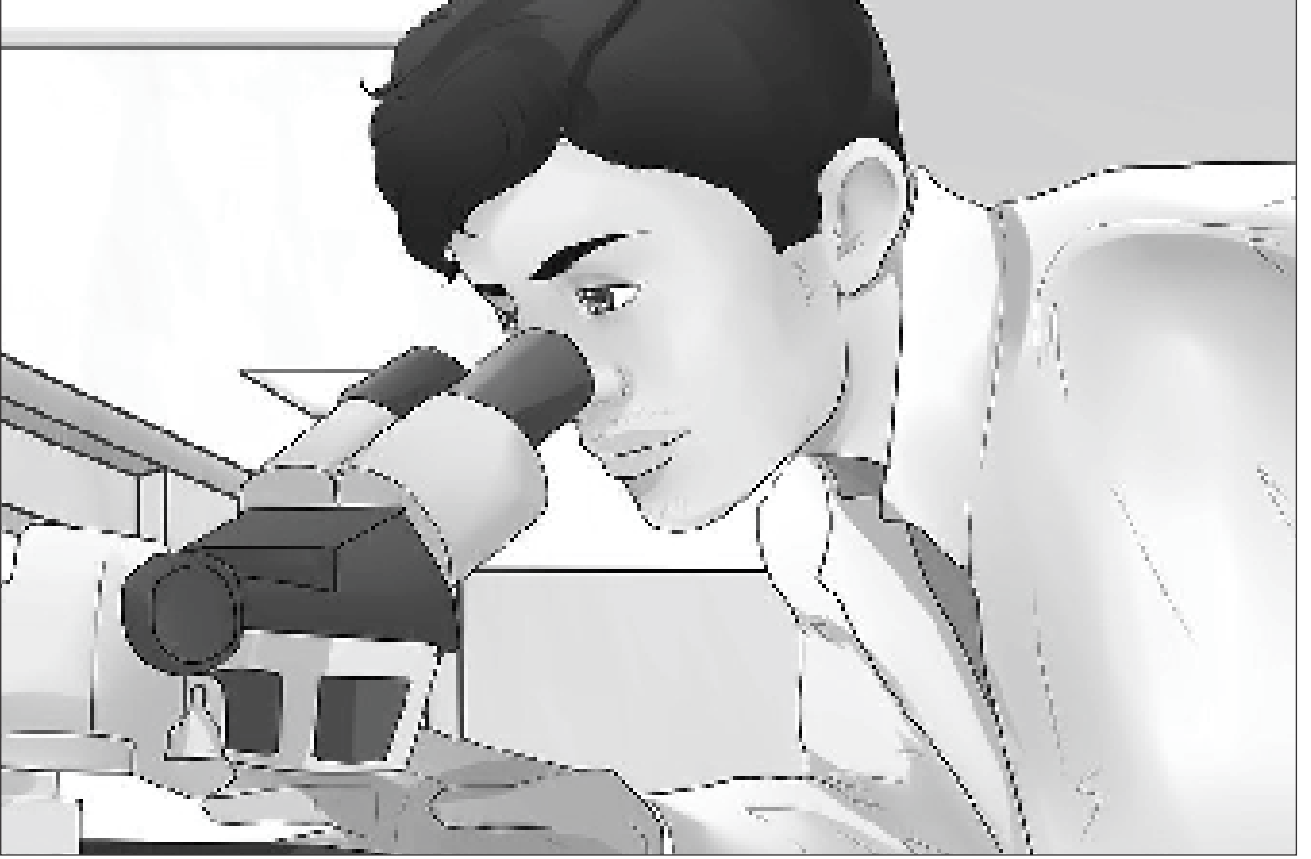
આ રીતે વિદ્યાર્થીના ગુણાંક, અભ્યાસનો પ્રકાર, રહેઠાણ, આવક, ગેરંટી ઇત્યાદિ આધારે આ લોન મળે છે, એજ્યુકેશન લોન તરીકે ઓળખાતી આ યોજના બેંક મુજબ વિવિધ નામાભિધાનથી પણ પ્રખ્યાત છે. જેમ કે સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા “શૈક્ષણિક ઋણ યોજના” સેન્ટ્રલ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા “સેન્ટ વિદ્યાર્થી યોજના”, બેંક ઓફ ઇન્ડિયા “વિદ્યાવર્ધિની યોજના” વગેરે. વાલીઓ અને વિદ્યાર્થીઓને એજ્યુકેશન લોન વિશે ઘેરબેઠા શક્ય તેટલી માહિતી મળી રહે તે આશયથી આ લેખ લખાયો છે. લોનની શરતો, વિધિ તથા વ્યાજના દર એ બધામાં ફેરફાર થઈ શકે છે. વધુ વિગત માટે જે તે બેંકના પ્રાદેશિક કાર્યાલય કે મુખ્ય શાખાના અધિકારીનો સંપર્ક કરવા અને બેંકની આપેલ વેબસાઈટ જોવી.

મદદનીશ નિયામક (રોજગાર), રોજગાર કચેરી,
મેઘાણીનગર, અમદાવાદ

વૈજ્ઞાનિક બનવું અઘરું નથી..

- ડૉ. અવનિ ભાયાણી

કારકિર્દી માર્ગદર્શનની વાત સાવે ત્યારે આજકાલ વિદ્યાર્થીઓને વૈજ્ઞાનિક બનવાની ઈચ્છા થતી હોય છે. એટલે આપણને સવાલ પૂછે કે વૈજ્ઞાનિક કેવી રીતે બનાય? કારણ કે એન્જિનિયર, ડોક્ટર, ફાર્માસિસ્ટ તેમજ અન્ય વ્યાવસાયિક કારકિર્દી બનાવવામાં વિદ્યાર્થીઓ રસ ધરાવતા હોય છે. પરંતુ વૈજ્ઞાનિક બનવાનું વિચારતા નથી. આપણે શાળામાં ગતિના નિયમો ભણીએ ત્યારે ન્યૂટનની યાદ આવે, આકાશ સામે જોઈએ ત્યારે ગેલિલિયો યાદ આવે, વિજ્ઞાનદિન આવે ત્યારે ડૉ. સી.વી. રામન યાદ આવે ત્યારે એમ થાય કે તેઓ કઈ રીતે વૈજ્ઞાનિક બન્યા હશે? પરંતુ આપણને તેની જાણકારી નહોતી, પરંતુ હવે ઘણાને વૈજ્ઞાનિક બનવું હોય છે.

વિજ્ઞાન એટલે નિરીક્ષણો અને પ્રયોગો દ્વારા મળેલા સત્યોનો સમન્વય સાધી, તેની ચકાસણી અને વર્ગીકરણ કરી મેળવવામાં આવતું વ્યવસ્થિત જ્ઞાન, વિજ્ઞાન હંમેશાં વિકસતું રહેલું જ્ઞાન છે. છેલ્લાં ૧૦૦ વર્ષમાં વિજ્ઞાન ક્ષેત્રે થયેલા સંશોધનને કારણે માનવજીવનમાં ખૂબ સગવડતાઓ વધી તેને કારણે સમગ્ર જીવનશૈલી બદલાઈ ગઈ. વિજ્ઞાન ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે અનેરી ક્રાંતિ થઈ છે. વિજ્ઞાનના વિવિધ ક્ષેત્રો, જેમ કે, તબીબી, અવકાશ, સંદેશાવ્યવહાર, ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, જીનેટીક, બાયોટેકનોલોજી વગેરેમાં નવા નવા સંશોધનો વૈજ્ઞાનિક કરતા હોય છે. આથી વૈજ્ઞાનિક વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી ક્ષેત્રના વિદ્વાન ગણાય છે.

આજે આપણા દેશને નવા નવા ક્ષેત્રે સંશોધનો માટે વૈજ્ઞાનિકોની જરૂર છે. આપણે જાણીએ છીએ કે પશ્ચિમના દેશોનો વિકાસ વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે સંશોધન કરનારા વૈજ્ઞાનિકોને કારણે થયો છે.

આપણા દેશમાં ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સાયન્સ (આઈ.આઈ.એસસી.) બેંગલુરું ખાતે આવેલી છે. તે જાણીતી સંશોધન કરતી સંસ્થા છે. આ સંસ્થાએ આપણા દેશને ઘણા વૈજ્ઞાનિકો આપ્યા છે. તેમજ હજુ તે પ્રયત્નશીલ છે. આ સંસ્થા સરકારની એક યોજના ચલાવે છે “કિશોર વૈજ્ઞાનિક પ્રોત્સાહન યોજના (કે.વાય.પી.વાય.)” જેની દર વર્ષે જાહેરાત અખબારોમાં આપવામાં આવે છે. તેના દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને શિષ્યવૃત્તિ આપવામાં આવે છે. બેઝિક સાયન્સમાં રસ ધરાવતા ધો.૧૦, ધો.૧૨ તેમજ કોલેજના પ્રથમ વર્ષના વિદ્યાર્થીઓ જેને ૮૦ ટકા ગુણ વિજ્ઞાન-ગણિતમાં હોય તો તે આ પરીક્ષા આપી શકે છે. તેમાં સફળ થનારને વાર્ષિક પાંચ કે છ હજાર રૂપિયાની શિષ્યવૃત્તિ આપવામાં આવે છે, જેથી વિદ્યાર્થીઓ સંશોધનક્ષેત્રે પોતાની કારકિર્દી બનાવવાનો પ્રારંભ કરી શકે. (www.kvpy.rog.in)

ભારત સરકારના વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી વિભાગ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓમાં સર્જનાત્મક શક્તિ વધે અને નવીનીકરણમાં રસ ધરાવતા હોય તે માટે ઈનાવેશન ઈન સાયન્સ પર્સ્યુટ ફોર ઈન્સ્પાયર્ડ રિસર્ચ એટલે ઈન્સ્પાયર શિષ્યવૃત્તિ ધો.૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહમાં ઉચ્ચ ગુણ મેળવેલા વિદ્યાર્થીઓને આપવામાં આવે છે. વધુમાં ઈન્સ્પાયર્ડ એવોર્ડ પણ આપવામાં આવે છે. છેલ્લા બે વર્ષથી રાજકોટ ખાતે આવેલી સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય ઈન્સ્પાયર સેમિનારનું આયોજન કરે છે.

સંશોધનક્ષેત્રે આપણા વિદ્યાર્થીઓ વધુ રસ લે તે માટે યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન (યુ.જી.સી.) નેટ કે

CSIRUGC નેટ નામની નેશનલ એલિજિબિલિટી ટેસ્ટ (નેટ) પરીક્ષા વિવિધ વિષયો માટે લેવાય છે. આ પરીક્ષા સફળતાપૂર્વક આપનારને કોલેજો કે વિશ્વ વિદ્યાલયમાં પ્રાધ્યાપક તરીકે નોકરી મળે છે. આ ઉપરાંત જુનિયર રિસર્ચ ફેલોશિપ (જે.આર.એફ.) પરીક્ષા લે છે. તે દ્વારા પીએચ.ડી.ના અભ્યાસ માટે શિષ્યવૃત્તિ/સ્ટાઈપેન્ડ દર વર્ષે આપે છે. આ પરીક્ષા આપવા માટે અનુસ્નાતક કક્ષાએ ૫૫ ટકા ગુણ હોવા જરૂરી છે. આ ઉપરાંત અનુસ્નાતકનો અભ્યાસ કરવા માટે જે.એ.એમ., ગેઈટ વગેરે પ્રવેશ પરીક્ષા લેવામાં આવે છે.

ગણિતશાસ્ત્રમાં વધુ અભ્યાસ માટે “મેથેમેટિકલ ટ્રેનિંગ એન્ડ ટેલેન્ટ રિસર્ચ(એમ.ટી.ટી.એસ.)” ઉનાઈ અભ્યાસક્રમ છે, જે સરકાર દ્વારા ચલાવવામાં આવે છે. આમાં સ્નાતક કક્ષાએ પ્રથમ અને દ્વિતીય વર્ષ (લેવલ-૧) તથા અનુસ્નાતક કક્ષાએ પહેલા વર્ષના વિદ્યાર્થીઓ માટે (લેવલ-૨)માં ભાગ લઈ શકે છે. ગુજરાતમાં વલ્લભવિદ્યાનગર (આણંદ) ખાતે સરદાર પટેલ વિશ્વવિદ્યાલયના ગણિત ભવનમાં આવી શિબિરનું આયોજન કરવામાં આવે છે. આ માટેના આવેદનપત્રો મંગાવવામાં આવે છે. (www.nbhn.nic.in)

ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સાયન્સ બેંગલુરુ (કર્ણાટક) ખાતે બેઝિક સાયન્સ (PURE SCIENCE)નો ચાર વર્ષનો બી.એસસી.નો અભ્યાસક્રમ ચાલે છે જેમાં ધો.૧૨ વિજ્ઞાન પ્રવાહ પછીની પરીક્ષા આપી હોય તેના મેરિટ મુજબ આમાં પ્રવેશ આપવામાં આવે છે. ત્યારબાદ અહીં અનુસ્નાતક તથા પીએચ.ડી.ની સવલતો છે. આ અભ્યાસક્રમ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને વૈજ્ઞાનિક બનાવવામાં મદદરૂપ થાય છે. આ ઉપરાંત ભાભા એટમિક રિસર્ચ સેન્ટર (BAHC) ડિકેન્સ રિસર્ચ ડેવલોપમેન્ટ ઓર્ગનાઈઝેશન (DRDO), ફિઝિકલ રિસર્ચ લેબોરેટરી(PRL) અમદાવાદ, ઈસરો (ISRO) બેંગલુરુ તેમજ અમદાવાદ, ભૂવનેશ્વર વિશ્વવિદ્યાલય ખાતે

બેઝિક સાયન્સ માટે ધો.૧૨ કે બી.એસસી. પછીના સંશોધનક્ષેત્રના વિવિધ અભ્યાસક્રમો પ્રાપ્ય છે. તેની જાહેરાત આપવામાં આવે છે.

આપણા દેશમાં કાઉન્સિલ ઓફ સાયન્સ એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રીઅલ રિસર્ચ (CSIR) નીચે ઘણી સંસ્થાઓ છે જે સંશોધનક્ષેત્રે આગવું સ્થાન ધરાવે છે. આ સંસ્થાઓ દ્વારા અવારનવાર જાહેરાત આપતી હોય છે. વધુમાં ટાટા ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફન્ડામેન્ટલ રિસર્ચ (TIFR) મુંબઈ, ટેરી સ્કૂલ ઓફ એડવાન્સ સ્ટડીઝ, નવી દિલ્હી, આઈ.આઈ.એસ.આર. કોલકાતા, ચેન્નાઈ, મેથેમેટિકલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ચેન્નાઈ, નોર્થ ઇસ્ટર્ન રિજિયોનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી ઇટાનગર તેમજ દેશની તમામ આઈ.આઈ.ટી. સંસ્થાઓમાં સંશોધન કરવા માટેની તકો છે. તેમની માહિતી વેબસાઈટ અને ગૂગલ દ્વારા પ્રાપ્ત થઈ શકે છે.

આમ છતાં આપણા દેશમાંથી ઘણા વિદ્યાર્થીઓ અનુસ્નાતકનો અભ્યાસ કરી પી.એચડી. અને શોધ-સંશોધન કરવા પ્રથમ પસંદગી કરે છે. આને કારણે આપણા ઘણા તજજ્ઞો આજે વૈજ્ઞાનિકો બની અમેરિકાની વિવિધ સંસ્થાના વિકાસમાં મદદરૂપ બને છે. બીજું કારણ એ છે કે ત્યાં સવલતો અને વાતાવરણ છે. આ ઉપરાંત જર્મની અને યુ.કે.ની પસંદગી કરે છે.

આપણા તજજ્ઞો એટલે કે યુવાધન બહાર ન જાય તે માટે હવે દેશમાં ઘણી સંસ્થાઓ અને ઉદ્યોગો આગળ આવ્યા છે. આ સંસ્થાઓ ફેલોશિપ/ શિષ્યવૃત્તિ તેમજ શિક્ષણસહાય આપે છે જેથી સંશોધનને વેગ મળે.

ભારત સરકારકના ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી, નવી દિલ્હીમાં એક "FAST TRACK SCHEME"ની વ્યવસ્થા છે જેઓ પીએચ.ડી., મેડિસિન,

ફાર્મસીના સંશોધન માટે પ્રોત્સાહન આપે છે. તે માટે ૩૫ વર્ષની વયમર્યાદા છે. આ યોજના નીચે ત્રણ વર્ષ સુધી સહાય આપવામાં આવે છે. તેની જાહેરાત આવે ત્યારે અરજી કરવી. સરનામું : SERC Department of science and Technology, New Mehroli Road, New Delhi- 110016, www.dst.gov.in.

આ ઉપરાંત રામાનુજ ફેલોશિપ યોજના છે. દેશની માન્ય કોઈપણ યુનિવર્સિટીના વૈજ્ઞાનિકો તેમજ ઇજનેરોને સહાય અપાય છે. ઉપરાંત વ્યાવસાયિક અનુભવ મેળવેલ હોય, વયમર્યાદા ૬૦ વર્ષ સુધીની છે. પાંચ વર્ષ માટે ફેલોશિપ આપવામાં આવે છે. પ્રથમ ત્રણ વર્ષ માટે ૫૦૦૦ તેમજ બાકીના બે વર્ષ માટે ૬૫૦૦ આપવામાં આવે છે. વિશેષ માહિતી : Scientist, Dept. of Science & Technology, New Delhi Mehroli Road-110016, www.dst.gov.in.

સંશોધનક્ષેત્રે વધુ પ્રોત્સાહન મળે તે માટે ઉદ્યોગો ખુદ પોતાનો રિસર્ચ એન્ડ ડેવલોપમેન્ટ વિભાગ શરૂ કરીને તે ક્ષેત્રને વધુ રકમ ફાળવે છે અથવા તો સંશોધન કરતી સંસ્થા તથા વિશ્વવિદ્યાલયોના વિભાગોને રકમ ફાળવી બે વચ્ચે સંશોધન સેતુ ઊભો કરી જરૂરી સહાય આપીને પોતાના ઉદ્યોગોનો વિકાસ કરે છે.

સંશોધન અને સર્જનાત્મક વિજ્ઞાનનું સર્જન થાય તે માટે શાળાઓમાં વિજ્ઞાનમેળા ભરાય છે. તેમજ વેસ્ટર્ન ઇન્ડિયા અને આઈરીશ સંસ્થાના સહયોગથી વિજ્ઞાનતંત્ર સંશોધનાત્મક પ્રોજેક્ટ માટે મેળાનું આયોજન થાય છે તેમાંથી રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ કૃતિઓ પસંદ કરી અને આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાએ રજૂ કરવામાં આવે છે. તે ઉપરાંત ચિલ્ડ્રન સાયન્સ કોંગ્રેસ દ્વારા વિજ્ઞાનના વિવિધ વિષયો માટે સર્જનાત્મક પ્રોજેક્ટ રજૂ કરવા માટે પ્રતિયોગિતાનું આયોજન કરવામાં આવે છે. તેમાં રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ પ્રોજેક્ટ

પસંદગી કરીને તેમાં ભાગ લેનારા વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકોને પ્રોત્સાહન આપે છે.

ગુજરાતના ગુજરાત સાયન્સ ઓન ટેકનોલોજી વિભાગ દ્વારા દરેક જિલ્લામાં વિજ્ઞાનકેન્દ્રો શરૂ કરવામાં આવ્યા છે. આવા વિજ્ઞાનકેન્દ્રને દરેક રીતે સહાય આપી સક્ષમ બનાવવાની જરૂર છે. આવા વિજ્ઞાનકેન્દ્રમાં નિવૃત્ત વૈજ્ઞાનિકો તેમજ વિવિધ વિષયના નિવૃત્ત પ્રાધ્યાપકોની સેવા લેવાની જરૂર છે. જેથી વિદ્યાર્થીઓને સંશોધનક્ષેત્રે આગળ વધવાની તક મળે. તેમજ સર્જનાત્મક શક્તિનો વિકાસ થાય. આ માટે સૌ સાથે મળીને સહિયારા પ્રયત્નો કરવાની જરૂર છે. જેથી સંશોધનક્ષેત્રે એક નવી કેડી કંડારી શકીએ.

કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા આપણા દેશના વિદ્યાર્થીઓ વધુ સંશોધનક્ષેત્ર આગળ વધીને વૈજ્ઞાનિક બની શકે તે માટે ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સાયન્સ એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ શરૂ કરી છે. આ સંસ્થાની શાખાઓ (૧) બહેરામપુર ઓરિસ્સા (૨૦૧૭), (૨) ભોપાલ-મધ્યપ્રદેશ (૨૦૦૮), (૩) હરિનન્ધાટ કોલકાતા (૨૦૦૬), (૪) પૂના મહારાષ્ટ્ર ખાતે નેશનલ કેમિકલ લેબોરેટરીના કેમ્પસ ખાતે આવેલ, (૫) મોહાલી (હરિયાણા) સેક્ટર-૮૧ ખાતે (૨૦૦૭) આવેલી છે, (૬) કેરલ રાજ્યમાં તિરૂવંતપુરમ (ત્રિવેન્દ્રમ) ખાતે (૨૦૦૮)માં આ સંસ્થા શરૂ કરવામાં આવી છે, (૭) તમિલનાડુના તિરુપતિ (૨૦૧૫)માં આ સંસ્થા શરૂ કરવામાં આવી છે. (૮) નાગાલેન્ડ ખાતે હવે શરૂ કરવામાં આવશે.

આ સંસ્થામાં બેઝિક સાયન્સમાં સંશોધન માટે વિદ્યાર્થીઓને પ્રોત્સાહન મળી શકે તે માટે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા આવી અનેક સંસ્થાઓ શરૂ કરવામાં આવી છે.

પૂના-૨૦૦, બહેરામપુર- ૧૦૦, ભોપાલ-૨૬૦, કોલકાતા-૨૦૦ ત્રિવેન્દ્રમ-૨૦૦, મોહાલી (૨૦૦), તિરુપતિમાં ૧૨૫ મળી કુલ ૧૨૮૫ બેઠકો ઉપલબ્ધ છે.

કોલકાતા અને પૂનાની આ આઈ.આઈ.એસ.ઈ.આર. સંસ્થામાં ૮૦ વિદ્યાર્થીઓને દર વર્ષે દાખલ કરવામાં આવે છે.

આ સંસ્થામાં જોડાવા માટે આઈ.આઈ.ટી. માટે લેવામાં આવતી જે.ઈ.ઈ. પરીક્ષામાં ઉચ્ચ ગુણો પ્રાપ્ત કર્યા હોય તેમજ રાજ્યના બોર્ડમાં અને સી.બી.એસ.ઈ. બોર્ડમાં સૌથી વધુ ગુણ પ્રાપ્ત કરનાર (TOP – 1%) વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવામાં આવે છે. વધુ KVPY : કિશોર વિજ્ઞાન પ્રોત્સાહન યોજના માટે પસંદ કરવામાં આવ્યા હોય તેમને પ્રવેશ આપવામાં આવે છે.

ગુજરાતના શ્રેષ્ઠ વિદ્યાર્થીઓ આ વૈજ્ઞાનિક સંશોધન ક્ષેત્રે આગળ વધે તે માટે આમાં પ્રવેશ મેળવી વૈજ્ઞાનિક બની શકે છે. વડા પ્રધાનશ્રીના “મેક ઈન ઈન્ડિયા” પ્રોજેક્ટમાં વિશ્વ કક્ષાએ આપણો દેશ વિશેષ પ્રદાન કરે તે માટેની આ યોજના સહાયરૂપ બની શકે છે. વધુ વિગત માટે <http://wikipediaccBY-SA30> અને <http://cn.m.wikipedia.org>.

- આસ્થા, સદ્ગુરૂ પાર્ક,
બ્લોક નં. ૧૫, અક્ષર માર્ગ,
રાજકોટ - ૩૬૦ ૦૦૧.

- જગદીશ પટેલ

વાલીગણ તથા વિદ્યાર્થી મિત્રો, આપ સર્વેને સી-ડેક ભારત સરકારની વૈજ્ઞાનિક સંસ્થાનો પરિચય અને તેમાં ચાલતા કોમ્પ્યુટર ક્ષેત્રના વૈવિધ્યપૂર્ણ ટેકનિકલ અને રોજગારલક્ષી કોર્સની માહિતી આપીશું.

સી-ડેકની સ્થાપના ૧૯૮૮માં સુપર કોમ્પ્યુટર બનાવવા માટે કરવામાં આવી હતી. સી-ડેકના વૈજ્ઞાનિકો, એન્જિનિયરોએ પરમ સુપર કોમ્પ્યુટરની સિરીઝ બનાવી ટેશનું નામ દુનિયામાં રોશન કર્યું છે. સી-ડેકની મુખ્ય પ્રવૃત્તિઓ જેવી કે હાઈ પરફોર્મિંગ કોમ્પ્યુટિંગ, ગ્રીડ કોમ્પ્યુટિંગ, લેગ્વેજ ટેકનોલોજી, સાયબર સિક્યુરિટી, ઈ-ગવર્નન્સ અને એજ્યુકેશન છે.

સી-ડેકના પેસ પ્રોગ્રામ અંતર્ગત સમગ્ર ભારતમાં કોમ્પ્યુટરના કારકિર્દી લક્ષી વિવિધ કોર્સ ચલાવવામાં આવે છે. સમગ્ર ભારતમાં સી-ડેકના ૩૦૦થી વધારે કેન્દ્રો આવેલા છે અને ગુજરાતમાં ૮૦થી વધારે સેન્ટર ઉપર કોમ્પ્યુટરનું પ્રશિક્ષણ આપવામાં આવે છે. સી-ડેકના સર્ટિફિકેટની રોજગાર કચેરીમાં નોંધણી કરવામાં આવે છે. તેમજ ગુજરાત સરકારની ભરતી સમયે સી-ડેક 'સી.સી.સી.' કોર્સના સર્ટિફિકેટને માન્ય રાખવામાં આવે છે. આ ઉપરાંત પ્રાઈવેટ ક્ષેત્રે તેમજ વિદેશમાં નોકરી કરવા ઈચ્છૂકો માટે સી-ડેકનું પ્રમાણપત્ર ધારકને પ્રેફરન્સ મળે છે.

મિત્રો, આપ સૌ જાણો છો કે આપણા વડા પ્રધાનશ્રીએ ડિજિટલ પેમેન્ટ અને ઈ-ગવર્નન્સ જેવી પોલિસીને મહત્વ આપેલ છે અને તે દિશામાં નોકરીની પણ વધુ તકો સર્જાયેલ છે. આથી આપને આજે સી-ડેકના વિવિધ કોર્સની માહિતી આપીએ છીએ જે તમારી કારકિર્દી ઘડવામાં ખૂબ જ ઉપયોગી થશે.

આજે નવી ટેકનોલોજી અને ઈલેક્ટ્રોનિક ગેજેટ્સના ધસારાના કારણે આખું વિશ્વ આજે ડિજિટલ બની રહ્યું છે. અત્યારના આ આધુનિક સમયમાં બધા જ ધંધાકીય એકમો અને વેપારીઓ પોતાના ધંધાના બ્રાન્ડિંગ માટે ઈન્ટરનેટ દ્વારા થતી ડિજિટલ સેવાઓનો વપરાશ કરતા થયા છે.

હમણાં થોડાં વર્ષોથી સ્માર્ટફોનનો ઉપયોગ રોજિંદા જીવનમાં વધતો જાય છે અને ડિજિટલ માર્કેટિંગ લોકો સુધી પહોંચવા માટે સ્માર્ટફોન, જાહેરખબરોનું પ્રદર્શન, ડિજિટલ પરિવારણનો ઉપયોગ કરે છે.

અત્યારના આ સમયમાં આધુનિક ઉપકરણોના માધ્યમથી દુકાનદારો તથા વેપારીઓ મહત્વ લોકોના (જેમ કે સ્માર્ટફોન, ડિસ્પ્લે એડ) સંપર્કમાં આવતા થયા છે અને ધંધાકીય એકમને સફળ બનાવવા માટે પ્રયત્નશીલ થયા છે.

અત્યારના આ યુગમાં લોકો પોતાનો સમયવધુ વ્યર્થ ન કરતા જાતે જ દુકાનોમાં કે ધંધાકીય એકમોમાં જવા કરતા ડિજિટલ મંચને વધારે પસંદ કરતા થયા છે. ડિજિટલ માર્કેટિંગ ટેકનોલોજી જેવી કે સી.ઈ.ઓ., સોશિયલ મીડિયા, માર્કેટિંગ, content માર્કેટિંગ અને ઓનલાઈન મીડિયા પ્રમોશન જેવા અત્યાધુનિક સાધનોનો વપરાશ અપનાવ્યો છે.

Linkdinના મત મુજબ વર્ષ ૨૦૧૭માં સી.ઈ.ઓ. અને ડિજિટલ માર્કેટિંગ એ વૈશ્વિક લેવલ પર સૌથી વધારે માંગ ધરાવતું મીડિયા છે. ૨૦૧૬માં થયેલાં રિક્રુટર નેશનના સર્વેક્ષણ મુજબમાં બતાવ્યા પ્રમાણે નોકરીવિષયક ભરતી

માટે નીચે મુજબ માધ્યમોનો વપરાશ કરતા થયા છે. જેમાં ૮૭% Linkdin, ૫૫% facebook અને ૪૭% twitter ને ભવિષ્યની વાત કરીએ.

મલ્ટીમીડિયાએ ગ્રાફિક્સ, ટેક્ષ, વીડિયો, સાઉન્ડ અને એનિમેશન દ્વારા નવું વિશ્વ રચવાનું એક માધ્યમ બન્યું છે. જો તમને કમ્પ્યુટર પર કામ કરવું ગમે છે. તમે ડિજિટલ મીડિયામાં રસ ધરાવો છો. તો અત્યારના આ યુગમાં મલ્ટીમીડિયા કારકિર્દી માટે ઉજ્જવળ તક ઊભી કરવામાં મહત્વનો ભાગ ભજવે છે. મલ્ટીમીડિયા ટેક્નોલોજીને સાચા અર્થમાં સમજીએ તો કોમ્પ્યુટર આધારિત કાર્યક્રમો, ડિજિટલ અને પ્રિન્ટ તત્વો સાથે રાખીને તેમના વિચારોની આપલે કરવા માટે સક્રિય કરે છે.

મલ્ટીમીડિયા ફિલ્ડના પ્રોફેશનલ કોમ્પ્યુટર સોફ્ટવેરની મદદથી પોતાની કે અન્યની પ્રોડક્ટની કે સર્વિસની ડિઝાઇનનું કાર્ય સારી રીતે કરી શકે છે.

મલ્ટીમીડિયા ફિલ્ડમાં લોકોને તેમની કારકિર્દી ઘડવામાં અગત્યનો ભાગ ભજવવામાં મદદરૂપ થાય છે. અત્યારના આ આધુનિક યુગમાં વિશ્વમાં જ્યારે લોકોને આકર્ષણ અપાવે અથવા લોકોને આકર્ષિત કરે તેવું કાર્ય કરવામાં મલ્ટીમીડિયા ફિલ્ડ અગત્યની ભૂમિકા ભજવે છે. જેથી ધંધાકીય એકમની પ્રગતિ માટે પણ અગત્યનું સાધન બન્યું છે.

જે લોકોમાં ક્રિએટિવિટી છે અને જે લોકો પોતાનું કામ

અથવા ક્રિએટિવિટી લોકો સુધી પહોંચાડવા માગે છે તેવા લોકો માટે આ ફિલ્ડ એક સારી ભૂમિકા ભજવવામાં મદદરૂપ થાય છે. માટે જ આઈ.ટી. ક્ષેત્રમાં જે લોકો પોતાની જાતને સક્ષમ બનાવવા ઇચ્છે છે અથવા આગવી કારકિર્દી મેળવવા ઇચ્છતા હો તો, તેમના માટે આ એક ખૂબ જ સારી પસંદગી પુરવાર થઈ શકે છે. જો તમે આ ફિલ્ડને તમારી કારકિર્દી માટે પસંદ કરી છે. તો તમારા માટે એક નહી પણ અનેક તકો આઈ.ટી. ફિલ્ડમાં ઊભી થઈ શકે છે. મલ્ટીમીડિયાને કારકિર્દી માટે પસંદ કરવાથી નીચે મુજબના ફિલ્ડમાં તેમને કારકિર્દી બનાવવાની તક મળી શકે છે.

ડિજિટલ માર્કેટિંગ નોકરીવિષયક ભરતી અને કારકિર્દીની ઉજ્જવળ તકોનો મહાસાગર ઊભો કરવામાં મહત્વનો ભાગ ભજવે છે.

મલ્ટીમીડિયા કોર્સમાં Graphic Designer, Web design, Game Designer, Advertising, Graphics CD/3D, Aniplatro, Web developer, Video editro, Software developer, Web- application System Programmer, Netwrok Engineer, Accountant and many more કરી શકાય.

૪૦૨, સમાન કોમ્પ્લેક્સ, સત્યમ મોલની સામે,
કામેશ્વર સ્કૂલ નજીક,

પ્રતિષ્ઠિત શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ :

CEPT University	www.cept.ac.in
NIFT Gandhinagar	www.nift.ac.in
NID	www.nid.edu
Dhirubhai Ambani Institute - Gandhinagar	www.daiict.ac.in
Dharmashi Desai University - Nadiad	www.ddu.ac.in
NIRMA University	www.nirmauni.ac.in
Institute of Teachers Education - Gandhinagar	www.iite.ac.in
National Law University - Gandhinagar	www.gnlu.ac.in
Ahmedabad Management Association	www.amaindia.org
Indian Institute of Management	www.iimahd.ernet.in
Physical Research Laboratory	www.prl.res.in
PDPU Gandhinagar	www.pdpu.ac.in
Universities of Gujarat State	
Bhavnagar University, Bhavnagar	www.mkbhavani.edu.in
Veer Narmad South Gujarat University, Surat	www.sgu.emet.in
Nirma University, Ahmedabad	www.nirmauni.ac.in
Saurashtra University, Rajkot	www.saurashtrauniversity.edu
Ganpat University, Mehsana	www.ganpatuniversity.ac.in
Hemchandracharya North Gujarat University, Patan	www.ngu.ac.in
Sardar Patel University, Vallabh Vidhyanagar	www.spuvvn.edu
Maharaja Sayajirao University, Baroda	www.msubaroda.ac.in
Gujarat University	www.gujaratuniversity.org.in
Gujarat Vidyapith, Ahmedabad	www.gujaratvidyapith.org
Gujarat Agriculture University, Dantiwada	www.sday.edu.in
Gujarat Ayurved University, Janinagar	www.ayurveduniversity.com
Anand Agriculture University, Anand	www.aau.in
Junagadh Agriculture University, Junagadh	www.jau.in
Navsari Agriculture University, Navsari	www.nau.in
Sardar Vallabhbhai National Institute & Technology, Surat	www.svnit.ac.in
Centre for Environmental Planning & Technology, Ahmedabad	www.cept.ac.in
Councils of India	
University Grant Commission, New Delhi.	www.ugc.ac.in
National Assessment & Accreditation Council, New Delhi	www.naacindia.org
Dental Council of India, New Delhi	www.dciindia.org
Medical Council of India, New Delhi	www.mciindia.org
All India Council of Technical Education, New Delhi	www.aicte-india.org
National Council for Teacher Education, Bhopal	www.ncte-in.org
Bar Council of India, New Delhi	www.barcouncilofindia.nic.in
Bar Council of Gujarat, Gandhinagar	www.barcouncilofgujarat.org
Pharmacy Council of India, New Delhi	www.pci.nic.in
Distance Education Council, New Delhi	www.ugc.ac.in
Central Council for Indian Medicine, New Delhi	www.ccindia.org
Indian Council for agricultural Research, New Delhi	www.icar.org.in

ગુજરાત રોજગાર સમાચાર સાપ્તાહિક

- માહિતી ખાતા દ્વારા દર બુધવારે પ્રસિદ્ધ થતું રોજગારલક્ષી માહિતી આપતું સાપ્તાહિક
- શહેરી વિસ્તારો તેમજ રાજ્યના અંતરિયાળ ગ્રામ્ય વિસ્તારમોમાં રોજગાર અને ભરતી વિષયક જાહેરાતોની અધિકૃત માહિતી પહોંચાડતું અસરકારક માધ્યમ
- રાજ્યભરમાં ૧,૦૦,૦૦૦ થી વધુ ગ્રાહકોનું વિશ્વસનીય સાપ્તાહિક.
- રાજ્ય સરકારના વિવિધ વિભાગો, સ્થાનિક સ્વરાજની સંસ્થાઓ, ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ, ગૌણ સેવા પસંદગી મંડળ, પંચાયત સેવા પસંદગી બોર્ડ સહિત કેન્દ્ર સરકારના વિવિધ મંત્રાલયો, નિગમો, જાહેર સાહસો, બેંક, રેલવે રિક્રુટમેન્ટ બોર્ડ, સંરક્ષણ દળોમાં ભરતી વિષયક જાહેરાતોનું સરળ ગુજરાતી ભાષામાં સંકલન.
- ભરતી ઉપરાંત સ્વરોજગાર વિષયક લેખ, એડિમશન એલર્ટ, કરંટ અફેર્સ, રોજગારની આસપાસ તેમજ વિવિધ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ સંબંધી વિજ્ઞાપનો.
- વાર્ષિક લવાજમ માત્ર **રૂ. ૩૦**

